॥ ನಮೋ ತಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಅರಹತೋ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಸ್ಸ॥

ವಿನಯಪಿಟಕೇ

ಮಹಾವಗ್ಗ-ಅಟ್ಠಕಥಾ

೧. ಮಹಾಖನ್ಧಕಂ

ಬೋಧಿಕಥಾ

ಉಭಿನ್ನಂ ಪಾತಿಮೋಕ್ಖಾನಂ, ಸಙ್ಗೀತಿಸಮನನ್ತರಂ।
ಸಙ್ಗಾಯಿಂಸು ಮಹಾಥೇರಾ, ಖನ್ಧಕಂ ಖನ್ಧಕೋವಿದಾ॥

ಯಂ ತಸ್ಸ ದಾನಿ ಸಮ್ಪತ್ತೋ, ಯಸ್ಮಾ ಸಂವಣ್ಣನಾಕ್ಕಮೋ।
ತಸ್ಮಾ ಹೋತಿ ಅಯಂ ತಸ್ಸ, ಅನುತ್ತಾನತ್ಥವಣ್ಣನಾ॥

ಪದಭಾಜನಿಯೇ ಅತ್ಥಾ, ಯೇಹಿ ಯೇಸಂ ಪಕಾಸಿತಾ।
ತೇ ಚೇ ಪುನ ವದೇಯ್ಯಾಮ, ಪರಿಯೋಸಾನಂ ಕದಾ ಭವೇ॥

ಉತ್ತಾನಾ ಚೇವ ಯೇ ಅತ್ಥಾ, ತೇಸಂ ಸಂವಣ್ಣನಾಯ ಕಿಂ।
ಅಧಿಪ್ಪಾಯಾನುಸನ್ಧೀಹಿ, ಬ್ಯಞ್ಜನೇನ ಚ ಯೇ ಪನ॥

ಅನುತ್ತಾನಾ ನ ತೇ ಯಸ್ಮಾ, ಸಕ್ಕಾ ಞಾತುಂ ಅವಣ್ಣಿತಾ।
ತೇಸಂಯೇವ ಅಯಂ ತಸ್ಮಾ, ಹೋತಿ ಸಂವಣ್ಣನಾನಯೋತಿ॥

೧. **ತೇನ ಸಮಯೇನ ಬುದ್ಧೋ ಭಗವಾ ಉರುವೇಲಾಯಂ ವಿಹರತಿ ನಜ್ಜಾ ನೇರಞ್ಜರಾಯ ತೀರೇ ಬೋಧಿರುಕ್ಖಮೂಲೇ ಪಠಮಾಭಿಸಮ್ಬುದ್ಧೋತಿ** ಏತ್ಥ ಕಿಞ್ಚಾಪಿ ''ತೇನ ಸಮಯೇನ ಬುದ್ಧೋ ಭಗವಾ ವೇರಞ್ಜಾಯ''ನ್ತಿಆದೀಸು ವಿಯ ಕರಣವಚನೇ ವಿಸೇಸಕಾರಣಂ ನತ್ಥಿ, ವಿನಯಂ ಪತ್ವಾ ಪನ ಕರಣವಚನೇನೇವ ಅಯಮಭಿಲಾಪೋ ಆರೋಪಿತೋತಿ ಆದಿತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಆರುಳ್ಹಾಭಿಲಾಪವಸೇನೇವೇತಂ ವುತ್ತನ್ತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಂ। ಏಸ ನಯೋ ಅಞ್ಞೇಸುಪಿ ಇತೋ ಪರೇಸು ಏವರೂಪೇಸು।

ಕಿಂ ಪನೇತಸ್ಸ ವಚನೇ ಪಯೋಜನನ್ತಿ? ಪಬ್ಬಜ್ಜಾದೀನಂ ವಿನಯಕಮ್ಮಾನಂ ಆದಿತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ನಿದಾನದಸ್ಸನಂ। ಯಾ ಹಿ ಭಗವತಾ ''ಅನುಜಾನಾಮಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಇಮೇಹಿ ತೀಹಿ ಸರಣಗಮನೇಹಿ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಉಪಸಮ್ಪದ''ನ್ತಿ (ಮಹಾವ॰ ೩೪) ಏವಂ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ಚೇವ ಉಪಸಮ್ಪದಾ ಚ ಅನುಞ್ಞಾತಾ, ಯಾನಿ ಚ ರಾಜಗಹಾದೀಸು ಉಪಜ್ಝಾಯಉಪಜ್ಝಾಯವತ್ತಆಚರಿಯಆಚರಿಯವತ್ತಾದೀನಿ ಅನುಞ್ಞಾತಾನಿ, ತಾನಿ ಅಭಿಸಮ್ಬೋಧಿಂ ಪತ್ವಾ ಸತ್ತಸತ್ತಾಹಂ ಬೋಧಿಮಣ್ಡೇ ವೀತಿನಾಮೇತ್ವಾ ಬಾರಾಣಸಿಯಂ ಧಮ್ಮಚಕ್ಕಂ ಪವತ್ತೇತ್ವಾ ಇಮಿನಾ ಅನುಕ್ಕಮೇನ ಇದಞ್ಚಿದಞ್ಚ ಠಾನಂ ಪತ್ವಾ ಇಮಸ್ಮಿಞ್ಚ ಇಮಸ್ಮಿಞ್ಚ ವತ್ಥುಸ್ಮಿಂ ಪಞ್ಞತ್ತಾನೀತಿ ಏವಮೇತೇಸಂ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾದೀನಂ ವಿನಯಕಮ್ಮಾನಂ ಆದಿತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ನಿದಾನದಸ್ಸನಂ ಏತಸ್ಸ ವಚನೇ ಪಯೋಜನನ್ತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಂ।

ತತ್ಥ **ಉರುವೇಲಾಯ**ನ್ತಿ ಮಹಾವೇಲಾಯಂ; ಮಹನ್ತೇ ವಾಲಿಕರಾಸಿಮ್ಹೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ಅಥ ವಾ **"ಉರೂ**"ತಿ ವಾಲಿಕಾ ವುಚ್ಚತಿ; **"ವೇಲಾ**"ತಿ ಮರಿಯಾದಾ; ವೇಲಾತಿಕ್ಕಮನಹೇತು ಆಹಟಾ ಉರು ಉರುವೇಲಾತಿ ಏವಮ್ಪೇತ್ಥ ಅತ್ಥೋ ದಟ್ಠಬ್ಬೋ। ಅತೀತೇ ಕಿರ ಅನುಪ್ಪನ್ನೇ ಬುದ್ಧೇ ದಸಸಹಸ್ಸಕುಲಪುತ್ತಾ ತಾಪಸಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ತಸ್ಮಿಂ ಪದೇಸೇ ವಿಹರನ್ತಾ ಏಕದಿವಸಂ ಸನ್ನಿಪತಿತ್ವಾ ಕತಿಕವತ್ತಂ ಅಕಂಸು - "ಕಾಯಕಮ್ಮವಚೀಕಮ್ಮಾನಿ ನಾಮ ಪರೇಸಮ್ಪಿ ಪಾಕಟಾನಿ ಹೋನ್ತಿ, ಮನೋಕಮ್ಮಂ ಪನ ಅಪಾಕಟಂ; ತಸ್ಮಾ ಯೋ ಕಾಮವಿತಕ್ಕಂ ವಾ ಬ್ಯಾಪಾದವಿತಕ್ಕಂ ವಾ ವಿಹಿಂಸಾವಿತಕ್ಕಂ ವಾ ವಿತಕ್ಕೇತಿ, ತಸ್ಸ ಅಞ್ಞೋ ಚೋದಕೋ ನಾಮ ನತ್ಥಿ, ಸೋ ಅತ್ತನಾವ ಅತ್ತಾನಂ ಚೋದೇತ್ವಾ ಪತ್ತಪುಟೇನ ವಾಲಿಕಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಠಾನೇ ಆಕಿರತು, ಇದಮಸ್ಸ ದಣ್ಡಕಮ್ಮ"ನ್ತಿ। ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಯೋ ತಾದಿಸಂ ವಿತಕ್ಕಂ ವಿತಕ್ಕೇತಿ, ಸೋ ತತ್ಥ ಪತ್ತಪುಟೇನ ವಾಲಿಕಂ ಆಕಿರತಿ। ಏವಂ ತತ್ಥ ಅನುಕ್ಕಮೇನ ಮಹಾವಾಲಿಕರಾಸಿ ಜಾತೋ, ತತೋ ನಂ ಪಚ್ಛಿಮಾ ಜನತಾ ಪರಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಚೇತಿಯಟ್ಠಾನಮಕಾಸಿ। ತಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಂ - "ಉರುವೇಲಾಯನ್ತಿ ಮಹಾವೇಲಾಯಂ; ಮಹನ್ತೇ ವಾಲಿಕರಾಸಿಮ್ಹೀತಿ ಅತ್ಥೋ"ತಿ। ತಮೇವ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಂ - "ಅಥ ವಾ ಉರೂತಿ ವಾಲಿಕಾ ವುಚ್ಚತಿ; ವೇಲಾತಿ ಮರಿಯಾದಾ; ವೇಲಾತಿಕ್ಕಮನಹೇತು ಆಹಟಾ ಉರು ಉರುವೇಲಾತಿ ಏವಮ್ಪೇತ್ಥ ಅತ್ಥೋ ದಟ್ಠಬ್ಬೋ"ತಿ।

ಬೋಧಿರುಕ್ಖಮೂಲೇತಿ ಬೋಧಿ ವುಚ್ಚತಿ ಚತೂಸು ಮಗ್ಗೇಸು ಞಾಣಂ; ತಂ ಬೋಧಿಂ ಭಗವಾ ಏತ್ಥ ಪತ್ತೋತಿ ರುಕ್ಖೋಪಿ "ಬೋಧಿರುಕ್ಖೋ"ತ್ವೇವ ನಾಮಂ ಲಭಿ, ತಸ್ಸ ಬೋಧಿರುಕ್ಖಸ್ಸ ಮೂಲೇ ಬೋಧಿರುಕ್ಖಮೂಲೇ। **ಪಠಮಾಭಿಸಮ್ಬುದ್ಧೋ**ತಿ ಪಠಮಂ ಅಭಿಸಮ್ಬುದ್ಧೋ; ಅಭಿಸಮ್ಬುದ್ಧೋ ಹುತ್ವಾ ಸಬ್ಬಪಠಮಂಯೇವಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಏಕಪಲ್ಲಙ್ಕೇನಾ**ತಿ ಸಕಿಮ್ಪಿ ಅನುಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ಯಥಾಆಭುಜಿತೇನ ಏಕೇನೇವ ಪಲ್ಲಙ್ಕೇನ। **ವಿಮುತ್ತಿಸುಖಪಟಿಸಂವೇದೀ**ತಿ ವಿಮುತ್ತಿಸುಖಂ ಫಲಸಮಾಪತ್ತಿಸುಖಂ ಪಟಿಸಂವೇದಯಮಾನೋ।

ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪಾದನ್ತಿ ಪಚ್ಚಯಾಕಾರಂ। ಪಚ್ಚಯಾಕಾರೋ ಹಿ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಪಟಿಚ್ಚ ಸಹಿತೇ ಧಮ್ಮೇ ಉಪ್ಪಾದೇತೀತಿ "ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪಾದೋ"ತಿ ವುಚ್ಚತಿ। ಅಯಮೇತ್ಥ ಸಙ್ಖೇಪೋ। ವಿತ್ಥಾರೋ ಪನ ಸಬ್ಬಾಕಾರಸಮ್ಪನ್ನಂ ವಿನಿಚ್ಛಯಂ ಇಚ್ಛನ್ತೇನ ವಿಸುದ್ಧಿಮಗ್ಗತೋ ಗಹೇತಬ್ಬೋ। **ಅನುಲೋಮಪಟಿಲೋಮ**ನ್ತಿ ಅನುಲೋಮಞ್ಚ ಪಟಿಲೋಮಞ್ಚ। ತತ್ಥ "ಅವಿಜ್ಜಾಪಚ್ಚಯಾ ಸಙ್ಖಾರಾ"ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ವುತ್ತೋ ಅವಿಜ್ಜಾದಿಕೋ ಪಚ್ಚಯಾಕಾರೋ ಅತ್ತನಾ ಕತ್ತಬ್ಬಕಿಚ್ಚಕರಣತೋ "ಅನುಲೋಮೋ"ತಿ ವುಚ್ಚತಿ। "ಅವಿಜ್ಜಾಯ ತ್ವೇವ ಅಸೇಸವಿರಾಗನಿರೋಧಾ ಸಙ್ಖಾರನಿರೋಧೋ"ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ವುತ್ತೋ ಸ್ವೇವ ಅನುಪ್ಪಾದನಿರೋಧೇನ ನಿರುಜ್ಝಮಾನೋ ತಂ ಕಿಚ್ಚಂ ನ ಕರೋತೀತಿ ತಸ್ಸ ಅಕರಣತೋ "ಪಟಿಲೋಮೋ"ತಿ ವುಚ್ಚತಿ। ಪುರಿಮನಯೇನ ವಾ ವುತ್ತೋ ಪವತ್ತಿಯಾ ಅನುಲೋಮೋ, ಇತರೋ ತಸ್ಸಾ ಪಟಿಲೋಮೋತಿ ಏವಮ್ಪೇತ್ಥ ಅತ್ಥೋ ದಟ್ಠಬ್ಬೋ। ಆದಿತೋ ಪನ ಪಟ್ಠಾಯ ಯಾವ ಅನ್ತಂ, ಅನ್ತತೋ ಚ ಪಟ್ಠಾಯ ಯಾವ ಆದಿಂ ಪಾಪೇತ್ವಾ ಅವುತ್ತತ್ತಾ ಇತೋ ಅಞ್ಞೇನತ್ಥೇನ ಅನುಲೋಮಪಟಿಲೋಮತಾ ನ ಯುಜ್ಜತಿ।

ಮನಸಾಕಾಸೀತಿ ಮನಸಿ ಅಕಾಸಿ। ತತ್ಥ ಯಥಾ ಅನುಲೋಮಂ ಮನಸಿ ಅಕಾಸಿ, ಇದಂ ತಾವ ದಸ್ಸೇತುಂ **"ಅವಿಜ್ಜಾಪಚ್ಚಯಾ ಸಙ್ಖಾರಾ**"ತಿಆದಿ ವುತ್ತಂ। ತತ್ಥ ಅವಿಜ್ಜಾ ಚ ಸಾ ಪಚ್ಚಯೋ ಚಾತಿ ಅವಿಜ್ಜಾಪಚ್ಚಯೋ। ತಸ್ಮಾ **ಅವಿಜ್ಜಾಪಚ್ಚಯಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ಸಮ್ಭವನ್ತೀ**ತಿ ಇಮಿನಾ ನಯೇನ ಸಬ್ಬಪದೇಸು ಅತ್ಥೋ ವೇದಿತಬ್ಬೋ। ಅಯಮೇತ್ಥ ಸಙ್ಖೇಪೋ। ವಿತ್ಥಾರೋ ಪನ ಸಬ್ಬಾಕಾರಸಮ್ಪನ್ನಂ ವಿನಿಚ್ಛಯಂ ಇಚ್ಛನ್ತೇನ ವಿಸುದ್ಧಿಮಗ್ಗತೋವ ಗಹೇತಬ್ಬೋ।

ಯಥಾ ಪನ ಪಟಿಲೋಮಂ ಮನಸಿ ಅಕಾಸಿ, ಇದಂ ದಸ್ಸೇತುಂ **ಅವಿಜ್ಜಾಯ ತ್ವೇವ ಅಸೇಸವಿರಾಗನಿರೋಧಾ ಸಙ್ಖಾರನಿರೋಧೋ**ತಿಆದಿ ವುತ್ತಂ। ತತ್ಥ **ಅವಿಜ್ಜಾಯ ತ್ವೇವಾ**ತಿ ಅವಿಜ್ಜಾಯ ತು ಏವ। **ಅಸೇಸವಿರಾಗನಿರೋಧಾ**ತಿ ವಿರಾಗಸಙ್ಖಾತೇನ ಮಗ್ಗೇನ ಅಸೇಸನಿರೋಧಾ । **ಸಙ್ಖಾರನಿರೋಧೋ**ತಿ ಸಙ್ಖಾರಾನಂ ಅನುಪ್ಪಾದನಿರೋಧೋ ಹೋತಿ। ಏವಂ ನಿರುದ್ಧಾನಂ ಪನ ಸಙ್ಖಾರಾನಂ ನಿರೋಧಾ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ನಿರುದ್ಧಂ, ವಿಞ್ಞಾಣಾದೀನಞ್ಚ ನಿರೋಧಾ ನಾಮರೂಪಾದೀನಿ

ನಿರುದ್ಧಾನಿಯೇವ ಹೋನ್ತೀತಿ ದಸ್ಸೇತುಂ **ಸಙ್ಖಾರನಿರೋಧಾ ವಿಞ್ಞಾಣನಿರೋಧೋ**ತಿಆದೀನಿ ವತ್ವಾ **ಏವಮೇತಸ್ಸ ಕೇವಲಸ್ಸ ದುಕ್ಖಕ್ಖನ್ಧಸ್ಸ ನಿರೋಧೋ ಹೋತೀ**ತಿ ವುತ್ತಂ। ತತ್ಥ **ಕೇವಲಸ್ಸಾ**ತಿ ಸಕಲಸ್ಸ; ಸುದ್ಧಸ್ಸ ವಾ ಸತ್ತವಿರಹಿತಸ್ಸಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ದುಕ್ಖಕ್ಖನ್ಧಸ್ಸಾ**ತಿ ದುಕ್ಖರಾಸಿಸ್ಸ। **ನಿರೋಧೋ ಹೋತೀ**ತಿ ಅನುಪ್ಪಾದೋ ಹೋತಿ।

ಏತಮತ್ಥಂ ವಿದಿತ್ವಾತಿ ಯ್ವಾಯಂ "ಅವಿಜ್ಜಾದಿವಸೇನ ಸಙ್ಖಾರಾದಿಕಸ್ಸ ದುಕ್ಖಕ್ಖನ್ಧಸ್ಸ ಸಮುದಯೋ ಚ ಅವಿಜ್ಜಾನಿರೋಧಾದಿವಸೇನ ಚ ನಿರೋಧೋ ಹೋತೀ"ತಿ ವುತ್ತೋ, ಸಬ್ಬಾಕಾರೇನ ಏತಮತ್ಥಂ ವಿದಿತ್ವಾ। **ತಾಯಂ ವೇಲಾಯ**ನ್ತಿ ತಾಯಂ ತಸ್ಸ ಅತ್ಥಸ್ಸ ವಿದಿತವೇಲಾಯಂ। **ಇಮಂ ಉದಾನಂ ಉದಾನೇಸೀ**ತಿ ಇಮಂ ತಸ್ಮಿಂ ವಿದಿತೇ ಅತ್ಥೇ ಹೇತುನೋ ಚ ಹೇತುಸಮುಪ್ಪನ್ನಧಮ್ಮಸ್ಸ ಚ ಪಜಾನನಾಯ ಆನುಭಾವದೀಪಕಂ **"ಯದಾ ಹವೇ ಪಾತುಭವನ್ತೀ"**ತಿಆದಿಕಂ ಸೋಮನಸ್ಸಯುತ್ತಞಾಣಸಮುಟ್ಠಾನಂ ಉದಾನಂ ಉದಾನೇಸಿ, ಅತ್ತಮನವಾಚಂ ನಿಚ್ಛಾರೇಸೀತಿ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ।

ತಸ್ಸತ್ಥೋ - **ಯದಾ ಹವೇ**ತಿ ಯಸ್ಮಿಂ ಭವೇ ಕಾಲೇ। **ಪಾತುಭವನ್ತೀ**ತಿ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ। **ಧಮ್ಮಾ**ತಿ ಅನುಲೋಮಪಚ್ಚಯಾಕಾರಪಟಿವೇಧಸಾಧಕಾ ಬೋಧಿಪಕ್ಖಿಯಧಮ್ಮಾ। ಅಥ ವಾ **ಪಾತುಭವನ್ತೀ**ತಿ ಪಕಾಸನ್ತಿ; ಅಭಿಸಮಯವಸೇನ ಬ್ಯತ್ತಾ ಪಾಕಟಾ ಹೋನ್ತಿ। **ಧಮ್ಮಾ**ತಿ ಚತುಅರಿಯಸಚ್ಚಧಮ್ಮಾ। ಆತಾಪೋ ವುಚ್ಚತಿ ಕಿಲೇಸಸನ್ತಾಪನಟ್ಠೇನ ವೀರಿಯಂ; **ಆತಾಪಿನೋ**ತಿ ಸಮ್ಮಪ್ಪಧಾನವೀರಿಯವತೋ। **ಝಾಯತೋ**ತಿ ಆರಮ್ಮಣೂಪನಿಜ್ಝಾನಲಕ್ಖಣೇನ ಚ ಲಕ್ಖಣೂಪನಿಜ್ಝಾನಲಕ್ಖಣೇನ ಚ ಝಾನೇನ ಝಾಯನ್ತಸ್ಸ। **ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಸಾ**ತಿ ಬಾಹಿತಪಾಪಸ್ಸ ಖೀಣಾಸವಸ್ಸ। **ಅಥಸ್ಸ ಕಙ್ಖಾ ವಪಯನ್ತೀ**ತಿ ಅಥಸ್ಸ ಏವಂ ಪಾತುಭೂತಧಮ್ಮಸ್ಸ ಕಙ್ಖಾ ವಪಯನ್ತಿ। **ಸಬ್ಬಾ**ತಿ ಯಾ ಏತಾ "ಕೋ ನು ಖೋ ಭನ್ತೇ ಫುಸತೀತಿ; ನೋ ಕಲ್ಲೋ ಪಞ್ಹೋತಿ ಭಗವಾ ಅವೋಚಾ"ತಿಆದಿನಾ, ತಥಾ "ಕತಮಂ ನು ಖೋ ಭನ್ತೇ ಜರಾಮರಣಂ; ಕಸ್ಸ ಚ ಪನಿದಂ ಜರಾಮರಣನ್ತಿ ; ನೋ ಕಲ್ಲೋ ಪಞ್ಹೋತಿ ಭಗವಾ ಅವೋಚಾ"ತಿಆದಿನಾ ಚ ನಯೇನ ಪಚ್ಚಯಾಕಾರೇ ಕಙ್ಖಾ ವುತ್ತಾ, ಯಾ ಚ ಪಚ್ಚಯಾಕಾರಸ್ಸೇವ ಅಪ್ಪಟಿವಿದ್ಧತ್ತಾ "ಅಹೋಸಿಂ ನು ಖೋ ಅಹಂ ಅತೀತಮದ್ಧಾನ"ನ್ತಿಆದಿಕಾ ಸೋಳಸ ಕಙ್ಖಾ ಆಗತಾ, ತಾ ಸಬ್ಬಾ ವಪಯನ್ತಿ ಅಪಗಚ್ಛನ್ತಿ ನಿರುಜ್ಝನ್ತಿ। ಕಸ್ಮಾ? **ಯತೋ ಪಜಾನಾತಿ ಸಹೇತುಧಮ್ಮ**ನ್ತಿ ಯಸ್ಮಾ ಅವಿಜ್ಜಾದಿಕೇನ ಹೇತುನಾ ಸಹೇತುಕಂ ಇಮಂ ಸಙ್ಖಾರಾದಿಂ ಕೇವಲಂ ದುಕ್ಖಕ್ಖನ್ಧಧಮ್ಮಂ ಪಜಾನಾತಿ ಅಞ್ಞಾತಿ ಪಟಿವಿಜ್ಝತೀತಿ।

೧. ದುತಿಯವಾರೇ - **ಇಮಂ ಉದಾನಂ ಉದಾನೇಸೀ**ತಿ ಇಮಂ ತಸ್ಮಿಂ ವಿದಿತೇ ಅತ್ಥೇ "ಅವಿಜ್ಜಾಯ ತ್ವೇವ ಅಸೇಸವಿರಾಗನಿರೋಧಾ ಸಙ್ಖಾರನಿರೋಧೋ"ತಿ ಏವಂ ಪಕಾಸಿತಸ್ಸ ನಿಬ್ಬಾನಸಙ್ಖಾತಸ್ಸ ಪಚ್ಚಯಕ್ಖಯಸ್ಸ ಅವಬೋಧಾನುಭಾವದೀಪಕಂ ವುತ್ತಪ್ಪಕಾರಂ ಉದಾನಂ ಉದಾನೇಸೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ತತ್ರಾಯಂ ಸಙ್ಖೇಪತ್ಥೋ - ಯಸ್ಮಾ ಪಚ್ಚಯಾನಂ ಖಯಸಙ್ಖಾತಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅವೇದಿ ಅಞ್ಞಾಸಿ ಪಟಿವಿಜ್ಝಿ, ತಸ್ಮಾ ಯದಾಸ್ಸ ಆತಾಪಿನೋ ಝಾಯತೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಸ ವುತ್ತಪ್ಪಕಾರಾ ಧಮ್ಮಾ ಪಾತುಭವನ್ತಿ, ಅಥಸ್ಸ ಯಾ ನಿಬ್ಬಾನಸ್ಸ ಅವಿದಿತತ್ತಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜೇಯ್ಯುಂ, ತಾ ಸಬ್ಬಾಪಿ ಕಙ್ಖಾ ವಪಯನ್ತೀತಿ।

೨. ತತಿಯವಾರೇ - **ಇಮಂ ಉದಾನಂ ಉದಾನೇಸೀ**ತಿ ಇಮಂ ಯೇನ ಮಗ್ಗೇನ ಸೋ ದುಕ್ಖಕ್ಖನ್ಧಸ್ಸ ಸಮುದಯನಿರೋಧಸಙ್ಖಾತೋ ಅತ್ಥೋ ಕಿಚ್ಚವಸೇನ ಚ ಆರಮ್ಮಣಕಿರಿಯಾಯ ಚ ವಿದಿತೋ, ತಸ್ಸ ಅರಿಯಮಗ್ಗಸ್ಸ ಆನುಭಾವದೀಪಕಂ ವುತ್ತಪ್ಪಕಾರಂ ಉದಾನಂ ಉದಾನೇಸೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ತತ್ರಾಪಾಯಂ ಸಙ್ಖೇಪತ್ಥೋ - **ಯದಾ ಹವೇ ಪಾತುಭವನ್ತಿ ಧಮ್ಮಾ ಆತಾಪಿನೋ ಝಾಯತೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಸ,** ತದಾ ಸೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ತೇಹಿ ವಾ ಉಪ್ಪನ್ನೇಹಿ ಬೋಧಿಪಕ್ಖಿಯಧಮ್ಮೇಹಿ, ಯಸ್ಸ ವಾ ಅರಿಯಮಗ್ಗಸ್ಸ ಚತುಸಚ್ಚಧಮ್ಮಾ ಪಾತುಭೂತಾ, ತೇನ ಅರಿಯಮಗ್ಗೇನ **ವಿಧೂಪಯಂ ತಿಟ್ಠತಿ ಮಾರಸೇನಂ** "ಕಾಮಾ ತೇ ಪಠಮಾ ಸೇನಾ"ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ವುತ್ತಪ್ಪಕಾರಂ ಮಾರಸೇನಂ ವಿಧೂಪಯನ್ತೋ ವಿಧಮೇನ್ತೋ ವಿದ್ಧಂಸೇನ್ತೋ ತಿಟ್ಠತಿ। ಕಥಂ? **ಸೂರಿಯೋವ ಓಭಾಸಯಮನ್ತಲಿಕ್ಖಂ,** ಯಥಾ ಸೂರಿಯೋ ಅಬ್ಭುಗ್ಗತೋ ಅತ್ತನೋ ಪಭಾಯ ಅನ್ತಲಿಕ್ಖಂ ಓಭಾಸೇನ್ತೋವ ಅನ್ಧಕಾರಂ ವಿಧಮೇನ್ತೋ ತಿಟ್ಠತಿ, ಏವಂ ಸೋಪಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ತೇಹಿ ಧಮ್ಮೇಹಿ ತೇನ ವಾ ಮಗ್ಗೇನ ಸಚ್ಚಾನಿ ಪಟಿವಿಜ್ಝನ್ತೋವ ಮಾರಸೇನಂ ವಿಧೂಪಯನ್ತೋ ತಿಟ್ಠತೀತಿ।

ಏವಮೇತ್ಥ ಪಠಮಂ ಉದಾನಂ ಪಚ್ಚಯಾಕಾರಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಣವಸೇನ, ದುತಿಯಂ ನಿಬ್ಬಾನಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಣವಸೇನ , ತತಿಯಂ ಮಗ್ಗಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಣವಸೇನ ಉಪ್ಪನ್ನನ್ತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಂ। ಉದಾನೇ ಪನ "ರತ್ತಿಯಾ ಪಠಮಂ ಯಾಮಂ ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪಾದಂ ಅನುಲೋಮಂ, ದುತಿಯಂ ಯಾಮಂ ಪಟಿಲೋಮಂ, ತತಿಯಂ ಯಾಮಂ ಅನುಲೋಮಪಟಿಲೋಮ"ನ್ತಿ ವುತ್ತಂ; ತಂ ಸತ್ತಾಹಸ್ಸ ಅಚ್ಚಯೇನ "ಸ್ವೇ ಆಸನಾ ವುಟ್ಠಹಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ರತ್ತಿಂ ಉಪ್ಪಾದಿತಮನಸಿಕಾರಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಂ। ತದಾ ಹಿ ಭಗವಾ ಯಸ್ಸ ಪಚ್ಚಯಾಕಾರಪಜಾನನಸ್ಸ ಚ ಪಚ್ಚಯಕ್ಖಯಾಧಿಗಮಸ್ಸ ಚ ಆನುಭಾವದೀಪಿಕಾ ಪುರಿಮಾ ದ್ವೇ ಉದಾನಗಾಥಾ, ತಸ್ಸ ವಸೇನ ಏಕೇಕಮೇವ ಕೋಟ್ಠಾಸಂ ಪಠಮಯಾಮಞ್ಚ ಮಜ್ಝಿಮಯಾಮಞ್ಚ ಮನಸಾಕಾಸಿ, ಇಧ ಪನ ಪಾಟಿಪದರತ್ತಿಯಾ ಏವಂ ಮನಸಾಕಾಸಿ। ಭಗವಾ ಹಿ ವಿಸಾಖಪುಣ್ಣಮಾಯ ರತ್ತಿಯಾ ಪಠಮಯಾಮೇ ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಂ ಅನುಸ್ಸರಿ, ಮಜ್ಝಿಮಯಾಮೇ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಂ ವಿಸೋಧೇಸಿ, ಪಚ್ಛಿಮಯಾಮೇ ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪಾದಂ ಅನುಲೋಮಪಟಿಲೋಮಂ ಮನಸಿ ಕತ್ವಾ "ಇದಾನಿ ಅರುಣೋ ಉಗ್ಗಮಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಸಬ್ಬಞ್ಞುತಂ ಪಾಪುಣಿ। ಸಬ್ಬಞ್ಞುತಪ್ಪತ್ತಿಸಮನನ್ತರಮೇವ ಚ ಅರುಣೋ ಉಗ್ಗಚ್ಛಿ। ತತೋ ತಂ ದಿವಸಂ ತೇನೇವ ಪಲ್ಲಙ್ಕೇನ ವೀತಿನಾಮೇತ್ವಾ ಸಮ್ಪತ್ತಾಯ ಪಾಟಿಪದರತ್ತಿಯಾ ತೀಸು ಯಾಮೇಸು ಏವಂ ಮನಸಿ ಕತ್ವಾ ಇಮಾನಿ ಉದಾನಾನಿ ಉದಾನೇಸಿ। ಇತಿ ಪಾಟಿಪದರತ್ತಿಯಾ ಏವಂ ಮನಸಿ ಕತ್ವಾ ತಂ "ಬೋಧಿರುಕ್ಖಮೂಲೇ ಸತ್ತಾಹಂ ಏಕಪಲ್ಲಙ್ಕೇನ ನಿಸೀದೀ"ತಿ ಏವಂ ವುತ್ತಸತ್ತಾಹಂ ತತ್ಥೇವ ವೀತಿನಾಮೇಸಿ।

ಬೋಧಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಅಜಪಾಲಕಥಾ

೪. ಅಥ ಖೋ ಭಗವಾ ಸತ್ತಾಹಸ್ಸ ಅಚ್ಚಯೇನ ತಮ್ಹಾ ಸಮಾಧಿಮ್ಹಾ ವುಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ಬೋಧಿರುಕ್ಖಮೂಲಾ ಯೇನ ಅಜಪಾಲನಿಗ್ರೋಧೋ ತೇನುಪಸಙ್ಕಮೀತಿ ಏತ್ಥ ನ ಭಗವಾ ತಮ್ಹಾ ಸಮಾಧಿಮ್ಹಾ ವುಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ಅನನ್ತರಮೇವ ಬೋಧಿರುಕ್ಖಮೂಲಾ ಯೇನ ಅಜಪಾಲನಿಗ್ರೋಧೋ ತೇನುಪಸಙ್ಕಮಿ। ಯಥಾ ಪನ "ಭುತ್ವಾ ಸಯತೀ"ತಿ ವುತ್ತೇ ನ "ಹತ್ಥೇ ಅಧೋವಿತ್ವಾ ಮುಖಂ ಅವಿಕ್ಖಾಲೇತ್ವಾ ಸಯನಸಮೀಪಂ ಅಗನ್ತ್ವಾ ಅಞ್ಞಂ ಕಿಞ್ಚಿ ಆಲಾಪಸಲ್ಲಾಪಂ ಅಕತ್ವಾ ಸಯತಿ"ಚ್ಚೇವ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ, ಭೋಜನತೋ ಪನ ಪಚ್ಛಾ ಸಯತಿ, ನ ನಸಯತೀತಿ ಇದಮೇವತ್ಥ ದೀಪಿತಂ ಹೋತಿ। ಏವಮಿಧಾಪಿ "ನ ತಮ್ಹಾ ಸಮಾಧಿಮ್ಹಾ ವುಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ಅನನ್ತರಮೇವ ಪಕ್ಕಾಮೀ"ತಿ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ, ವುಟ್ಠಾನತೋ ಚ ಪನ ಪಚ್ಛಾ ಪಕ್ಕಾಮಿ, ನ ನಪಕ್ಕಾಮೀತಿ ಇದಮೇವೇತ್ಥ ದೀಪಿತಂ ಹೋತಿ।

ಅನನ್ತರಂ ಪನ ಅಪಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಭಗವಾ ಕಿಂ ಅಕಾಸೀತಿ? ಅಪರಾನಿಪಿ ತೀಣಿ ಸತ್ತಾಹಾನಿ ಬೋಧಿಸಮೀಪೇಯೇವ ವೀತಿನಾಮೇಸಿ। ತತ್ರಾಯಂ ಅನುಪುಬ್ಬಿಕಥಾ - ಭಗವತಿ ಕಿರ ಬುದ್ಧತ್ತಂ ಪತ್ವಾ ಸತ್ತಾಹಂ ಏಕಪಲ್ಲಙ್ಕೇನ ನಿಸಿನ್ನೇ "ನ ಭಗವಾ ವುಟ್ಠಾತಿ; ಕಿಂ ನು ಖೋ ಅಞ್ಞೇಪಿ ಬುದ್ಧತ್ತಕರಾ ಧಮ್ಮಾ ಅತ್ಥೀ"ತಿ ಏಕಚ್ಚಾನಂ ದೇವತಾನಂ ಕಙ್ಖಾ ಉದಪಾದಿ। ಅಥ ಭಗವಾ ಅಟ್ಠಮೇ ದಿವಸೇ ಸಮಾಪತ್ತಿತೋ ವುಟ್ಠಾಯ ದೇವತಾನಂ ಕಙ್ಖಂ ಞತ್ವಾ ಕಙ್ಖಾವಿಧಮನತ್ಥಂ ಆಕಾಸೇ ಉಪ್ಪತಿತ್ವಾ ಯಮಕಪಾಟಿಹಾರಿಯಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ತಾಸಂ ಕಙ್ಖಂ ವಿಧಮಿತ್ವಾ ಪಲ್ಲಙ್ಕತೋ ಈಸಕಂ ಪಾಚೀನನಿಸ್ಸಿತೇ ಉತ್ತರದಿಸಾಭಾಗೇ ಠತ್ವಾ ಚತ್ತಾರಿ ಅಸಙ್ಖ್ಯೇಯ್ಯಾನಿ ಕಪ್ಪಸತಸಹಸ್ಸಞ್ಚ ಉಪಚಿತಾನಂ ಪಾರಮೀನಂ ಬಲಾಧಿಗಮನಟ್ಠಾನಂ ಪಲ್ಲಙ್ಕಂ ಬೋಧಿರುಕ್ಖಞ್ಚ ಅನಿಮಿಸೇಹಿ ಅಕ್ಖೀಹಿ ಓಲೋಕಯಮಾನೋ ಸತ್ತಾಹಂ ವೀತಿನಾಮೇಸಿ, ತಂ ಠಾನಂ **ಅನಿಮಿಸಚೇತಿಯಂ** ನಾಮ ಜಾತಂ। ಅಥ ಪಲ್ಲಙ್ಕಸ್ಸ ಚ ಠಿತಟ್ಠಾನಸ್ಸ ಚ ಅನ್ತರಾ ಪುರತ್ಥಿಮತೋ ಚ ಪಚ್ಛಿಮತೋ ಚ ಆಯತೇ ರತನಚಙ್ಕಮೇ ಚಙ್ಕಮನ್ತೋ ಸತ್ತಾಹಂ ವೀತಿನಾಮೇಸಿ, ತಂ ಠಾನಂ **ರತನಚಙ್ಕಮಚೇತಿಯಂ** ನಾಮ ಜಾತಂ। ತತೋ ಪಚ್ಛಿಮದಿಸಾಭಾಗೇ ದೇವತಾ ರತನಘರಂ ಮಾಪಯಿಂಸು। ತತ್ಥ ಪಲ್ಲಙ್ಕೇನ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಅಭಿಧಮ್ಮಪಿಟಕಂ ವಿಸೇಸತೋ ಚೇತ್ಥ ಅನನ್ತನಯಂ ಸಮನ್ತಪಟ್ಠಾನಂ ವಿಚಿನನ್ತೋ ಸತ್ತಾಹಂ ವೀತಿನಾಮೇಸಿ, ತಂ ಠಾನಂ **ರತನಘರಚೇತಿಯಂ** ನಾಮ ಜಾತಂ।

ಏವಂ ಬೋಧಿಸಮೀಪೇಯೇವ ಚತ್ತಾರಿ ಸತ್ತಾಹಾನಿ ವೀತಿನಾಮೇತ್ವಾ ಪಞ್ಚಮೇ ಸತ್ತಾಹೇ ಬೋಧಿರುಕ್ಖಮೂಲಾ ಯೇನ ಅಜಪಾಲನಿಗ್ರೋಧೋ ತೇನುಪಸಙ್ಕಮಿ। ತಸ್ಸ ಕಿರ ನಿಗ್ರೋಧಸ್ಸ ಛಾಯಾಯ ಅಜಪಾಲಕಾ ಗನ್ತ್ವಾ ನಿಸೀದನ್ತಿ; ತೇನಸ್ಸ ಅಜಪಾಲನಿಗ್ರೋಧೋತ್ವೇವ ನಾಮಂ ಉದಪಾದಿ। **ಸತ್ತಾಹಂ ವಿಮುತ್ತಿಸುಖಪಟಿಸಂವೇದೀ**ತಿ ತತ್ರಾಪಿ ಧಮ್ಮಂ ವಿಚಿನನ್ತೋಯೇವ ವಿಮುತ್ತಿಸುಖಂ ಪಟಿಸಂವೇದೇನ್ತೋ ನಿಸೀದಿ। ಬೋಧಿತೋ ಪುರತ್ಥಿಮದಿಸಾಭಾಗೇ ಏಸ ರುಕ್ಖೋ ಹೋತಿ। ಏವಂ ನಿಸಿನ್ನೇ ಚ ಪನೇತ್ಥ ಭಗವತಿ ಏಕೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಗನ್ತ್ವಾ ಪಞ್ಹಂ ಪುಚ್ಛಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ **"ಅಥ ಖೋ ಅಞ್ಞತರೋ"**ತಿಆದಿ। ತತ್ಥ **ಹುಂಹುಙ್ಕಜಾತಿಕೋ**ತಿ ಸೋ ಕಿರ ದಿಟ್ಠಮಙ್ಗಲಿಕೋ ನಾಮ , ಮಾನವಸೇನ ಕೋಧವಸೇನ ಚ "ಹುಂಹು"ನ್ತಿ ಕರೋನ್ತೋ ವಿಚರತಿ, ತಸ್ಮಾ "ಹುಂಹುಙ್ಕಜಾತಿಕೋ"ತಿ ವುಚ್ಚತಿ। "ಹುಹುಕ್ಕಜಾತಿಕೋ"ತಿಪಿ ಪಠನ್ತಿ।

ಏತಮತ್ಥಂ ವಿದಿತ್ವಾತಿ ಏತಂ ತೇನ ವುತ್ತಸ್ಸ ವಚನಸ್ಸ ಸಿಖಾಪತ್ತಮತ್ಥಂ ವಿದಿತ್ವಾ ತಾಯಂ ವೇಲಾಯಂ ಇಮಂ ಉದಾನಂ ಉದಾನೇಸಿ। ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ಯೋ ಬಾಹಿತಪಾಪಧಮ್ಮತಾಯ **ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ** ನ ದಿಟ್ಠಮಙ್ಗಲಿಕತಾಯ, ಹುಂಹುಙ್ಕಾರಕಭಾವಾದಿಪಾಪಧಮ್ಮಯುತ್ತೋ ಹುತ್ವಾ ಕೇವಲಂ ಜಾತಿಮತ್ತಕೇನ ಬ್ರಹ್ಮಞ್ಞಂ ಪಟಿಜಾನಾತಿ, ಸೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಬಾಹಿತಪಾಪಧಮ್ಮತ್ತಾ ಹುಂಹುಙ್ಕಾರಪ್ಪಹಾನೇನ **ನಿಹುಂಹುಙ್ಕೋ,** ರಾಗಾದಿಕಸಾವಾಭಾವೇನ **ನಿಕ್ಕಸಾವೋ,** ಭಾವನಾನುಯೋಗಯುತ್ತಚಿತ್ತತಾಯ **ಯತತ್ತೋ,** ಸೀಲಸಂವರೇನ ವಾ ಸಞ್ಞತಚಿತ್ತತಾಯ **ಯತತ್ತೋ,** ಚತುಮಗ್ಗಞಾಣಸಙ್ಖಾತೇಹಿ ವೇದೇಹಿ ಅನ್ತಂ, ವೇದಾನಂ ವಾ ಅನ್ತಂ ಗತತ್ತಾ **ವೇದನ್ತಗೂ,** ಮಗ್ಗಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಸ್ಸ ವುಸಿತತ್ತಾ **ವುಸಿತಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯೋ। ಧಮ್ಮೇನ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಂ ವದೇಯ್ಯ,** "ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ, ಅಹ"ನ್ತಿ ಏತಂ ವಾದಂ ಧಮ್ಮೇನ ವದೇಯ್ಯ, ಯಸ್ಸ ಸಕಲೇ ಲೋಕಸನ್ನಿವಾಸೇ ಕುಹಿಞ್ಚಿ ಏಕಾರಮ್ಮಣೇಪಿ ರಾಗುಸ್ಸದೋ ದೋಸುಸ್ಸದೋ ಮೋಹುಸ್ಸದೋ ಮಾನುಸ್ಸದೋ ದಿಟ್ಠುಸ್ಸದೋತಿ ಇಮೇ ಉಸ್ಸದಾ ನತ್ಥೀತಿ।

ಅಜಪಾಲಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಮುಚಲಿನ್ದಕಥಾ

೫. **ಅಕಾಲಮೇಘೋ**ತಿ ಅಸಮ್ಪತ್ತೇ ವಸ್ಸಕಾಲೇ ಉಪ್ಪನ್ನಮೇಘೋ। ಅಯಂ ಪನ ಗಿಮ್ಹಾನಂ ಪಚ್ಛಿಮೇ ಮಾಸೇ ಉದಪಾದಿ। **ಸತ್ತಾಹವದ್ದಲಿಕಾ**ತಿ ತಸ್ಮಿಂ ಉಪ್ಪನ್ನೇ ಸತ್ತಾಹಂ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವುಟ್ಠಿಕಾ ಅಹೋಸಿ। **ಸೀತವಾತದುದ್ದಿನೀ**ತಿ ಸಾ ಚ ಪನ ಸತ್ತಾಹವದ್ದಲಿಕಾ ಉದಕಫುಸಿತಸಮ್ಮಿಸ್ಸೇನ ಸೀತವಾತೇನ ಸಮನ್ತಾ ಪರಿಬ್ಭಮನ್ತೇನ ದೂಸಿತದಿವಸತ್ತಾ ಸೀತವಾತದುದ್ದಿನೀ ನಾಮ ಅಹೋಸಿ। **ಅಥ ಖೋ ಮುಚಲಿನ್ದೋ ನಾಗರಾಜಾ**ತಿ ತಸ್ಸೇವ ಮುಚಲಿನ್ದರುಕ್ಖಸ್ಸ ಸಮೀಪೇ ಪೋಕ್ಖರಣಿಯಾ ನಿಬ್ಬತ್ತೋ ಮಹಾನುಭಾವೋ ನಾಗರಾಜಾ। **ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಂ ಭೋಗೇಹಿ ಪರಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ**ತಿ ಏವಂ ಭೋಗೇಹಿ ಪರಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಉಪರಿಮುದ್ಧನಿ ಮಹನ್ತಂ ಫಣಂ ಕರಿತ್ವಾವ ಠಿತೇ; ತಸ್ಮಿಂ ತಸ್ಸ ಪರಿಕ್ಖೇಪಬ್ಭನ್ತರಂ ಲೋಹಪಾಸಾದೇ ಭಣ್ಡಾಗಾರಗಬ್ಭಪ್ಪಮಾಣಂ ಅಹೋಸಿ, ತಸ್ಮಾ ಭಗವಾ ನಿವಾತೇ ಪಿಹಿತದ್ವಾರವಾತಪಾನೇ ಕೂಟಾಗಾರೇ ನಿಸಿನ್ನೋ ವಿಯ ಜಾತೋ। **ಮಾ ಭಗವನ್ತಂ ಸೀತ**ನ್ತಿಆದಿ ತಸ್ಸ ತಥಾ ಕರಿತ್ವಾ ಠಾನಕಾರಣಪರಿದೀಪನಂ। ಸೋ ಹಿ "ಮಾ ಭಗವನ್ತಂ ಸೀತಂ ಬಾಧಯಿತ್ಥ, ಮಾ ಉಣ್ಹಂ, ಮಾ ಡಂಸಾದಿಸಮ್ಫಸ್ಸೋ ಬಾಧಯಿತ್ಥಾ"ತಿ ತಥಾ ಕರಿತ್ವಾ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ತತ್ಥ ಕಿಞ್ಚಾಪಿ ಸತ್ತಾಹವದ್ದಲಿಕಾಯ ಉಣ್ಹಮೇವ ನತ್ಥಿ, ಸಚೇ ಪನ ಅನ್ತರನ್ತರಾ ಮೇಘೋ ವಿಗಚ್ಛೇಯ್ಯ ಉಣ್ಹಂ ಭವೇಯ್ಯ , ತಮ್ಪಿ ನಂ ಮಾ ಬಾಧಯಿತ್ಥಾತಿ ಏವಂ ತಸ್ಸ ಚಿನ್ತೇತುಂ ಯುತ್ತಂ। **ವಿದ್ಧ**ನ್ತಿ ಉಬ್ಬಿದ್ಧಂ; ಮೇಘವಿಗಮೇನ ದೂರೀಭೂತನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ವಿಗತವಲಾಹಕ**ನ್ತಿ ಅಪಗತಮೇಘಂ। **ದೇವ**ನ್ತಿ ಆಕಾಸಂ। **ಸಕವಣ್ಣ**ನ್ತಿ ಅತ್ತನೋ ರೂಪಂ।

ಸುಖೋ ವಿವೇಕೋತಿ ನಿಬ್ಬಾನಸಙ್ಖಾತೋ ಉಪಧಿವಿವೇಕೋ ಸುಖೋ। **ತುಟ್ಠಸ್ಸಾ**ತಿ ಚತುಮಗ್ಗಞಾಣಸನ್ತೋಸೇನ ಸನ್ತುಟ್ಠಸ್ಸ। **ಸುತಧಮ್ಮಸ್ಸಾ**ತಿ ಪಕಾಸಿತಧಮ್ಮಸ್ಸ। **ಪಸ್ಸತೋ**ತಿ ತಂ ವಿವೇಕಂ ಯಂ ವಾ ಕಿಞ್ಚಿ ಪಸ್ಸಿತಬ್ಬಂ ನಾಮ, ತಂ ಸಬ್ಬಂ ಅತ್ತನೋ ವೀರಿಯಬಲಾಧಿಗತೇನ ಞಾಣಚಕ್ಖುನಾ ಪಸ್ಸನ್ತಸ್ಸ। **ಅಬ್ಯಾಪಜ್ಜ**ನ್ತಿ ಅಕುಪ್ಪನಭಾವೋ; ಏತೇನ ಮೇತ್ತಾಪುಬ್ಬಭಾಗೋ ದಸ್ಸಿತೋ। **ಪಾಣಭೂತೇಸು ಸಂಯಮೋ**ತಿ ಸತ್ತೇಸು ಚ ಸಂಯಮೋ; ಅವಿಹಿಂಸನಭಾವೋ ಸುಖೋತಿ ಅತ್ಥೋ। ಏತೇನ ಕರುಣಾಪುಬ್ಬಭಾಗೋ

ದಸ್ಸಿತೋ। **ಸುಖಾ ವಿರಾಗತಾ ಲೋಕೇ**ತಿ ವೀತರಾಗತಾಪಿ ಸುಖಾತಿ ದೀಪೇತಿ। **ಕಾಮಾನಂ ಸಮತಿಕ್ಕಮೋ**ತಿ ಯಾ "ಕಾಮಾನಂ ಸಮತಿಕ್ಕಮೋ"ತಿ ವುಚ್ಚತಿ; ಸಾ ವಿರಾಗತಾಪಿ ಸುಖಾತಿ ಅತ್ಥೋ। ಏತೇನ ಅನಾಗಾಮಿಮಗ್ಗೋ ಕಥಿತೋ। **ಅಸ್ಮಿಮಾನಸ್ಸ ಯೋ ವಿನಯೋ**ತಿ ಇಮಿನಾ ಪನ ಅರಹತ್ತಂ ಕಥಿತಂ; ಅರಹತ್ತಞ್ಹಿ ಅಸ್ಮಿಮಾನಸ್ಸ "ಪಸ್ಸದ್ಧಿವಿನಯೋ"ತಿ ವುಚ್ಚತಿ। ಇತೋ ಪರಞ್ಚ ಸುಖಂ ನಾಮ ನತ್ಥಿ, ತೇನಾಹ "ಏತಂ ವೇ ಪರಮಂ ಸುಖ"ನ್ತಿ।

ಮುಚಲಿನ್ದಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ರಾಜಾಯತನಕಥಾ

೬. **ಮುಚಲಿನ್ದಮೂಲಾ**ತಿ ಮಹಾಬೋಧಿತೋ ಪಾಚೀನಕೋಣೇ ಠಿತಮುಚಲಿನ್ದರುಕ್ಖಮೂಲಾ। **ರಾಜಾಯತನ**ನ್ತಿ ದಕ್ಖಿಣದಿಸಾಭಾಗೇ ಠಿತಂ ರಾಜಾಯತನರುಕ್ಖಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿ । **ತೇನ ಖೋ ಪನ ಸಮಯೇನಾ**ತಿ ಕತರೇನ ಸಮಯೇನ। ಭಗವತೋ ಕಿರ ರಾಜಾಯತನಮೂಲೇ ಸತ್ತಾಹಂ ಏಕಪಲ್ಲಙ್ಕೇನ ನಿಸಿನ್ನಸ್ಸ ಸಮಾಧಿತೋ ವುಟ್ಠಾನದಿವಸೇ ಅರುಣುಗ್ಗಮನವೇಲಾಯಮೇವ "ಭೋಜನಕಿಚ್ಚೇನ ಭವಿತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ಞತ್ವಾ ಸಕ್ಕೋ ದೇವರಾಜಾ ಓಸಧಹರೀತಕಂ ಉಪನೇಸಿ। ಭಗವಾ ತಂ ಪರಿಭುಞ್ಜಿ, ಪರಿಭುತ್ತಮತ್ತಸ್ಸೇವ ಸರೀರಕಿಚ್ಚಂ ಅಹೋಸಿ। ಸಕ್ಕೋ ಮುಖೋದಕಂ ಅದಾಸಿ। ಭಗವಾ ಮುಖಂ ಧೋವಿತ್ವಾ ತಸ್ಮಿಂಯೇವ ರುಕ್ಖಮೂಲೇ ನಿಸೀದಿ। ಏವಂ ಉಗ್ಗತೇ ಅರುಣಮ್ಹಿ ನಿಸಿನ್ನೇ ಭಗವತಿ।

ತೇನ ಖೋ ಪನ ಸಮಯೇನ ತಪುಸ್ಸಭಲ್ಲಿಕಾ ವಾಣಿಜಾತಿ ತಪುಸ್ಸೋ ಚ ಭಲ್ಲಿಕೋ ಚಾತಿ ದ್ವೇ ಭಾತರೋ ವಾಣಿಜಾ। **ಉಕ್ಕಲಾ**ತಿ ಉಕ್ಕಲಜನಪದತೋ। **ತಂ ದೇಸ**ನ್ತಿ ಯಸ್ಮಿಂ ದೇಸೇ ಭಗವಾ ವಿಹರತಿ। ಕತರಸ್ಮಿಞ್ಚ ದೇಸೇ ಭಗವಾ ವಿಹರತಿ? ಮಜ್ಝಿಮದೇಸೇ। ತಸ್ಮಾ ಮಜ್ಝಿಮದೇಸಂ ಗನ್ತುಂ ಅದ್ಧಾನಮಗ್ಗಪ್ಪಟಿಪನ್ನಾ ಹೋನ್ತೀತಿ ಅಯಮೇತ್ಥ ಅತ್ಥೋ। **ಞಾತಿಸಾಲೋಹಿತಾ ದೇವತಾ**ತಿ ತೇಸಂ ಞಾತಿಭೂತಪುಬ್ಬಾ ದೇವತಾ। **ಏತದವೋಚಾ**ತಿ ಸಾ ಕಿರ ನೇಸಂ ಸಬ್ಬಸಕಟಾನಿ ಅಪ್ಪವತ್ತೀನಿ ಅಕಾಸಿ। ತತೋ ತೇ ಕಿಂ ಇದನ್ತಿ ಮಗ್ಗದೇವತಾನಂ ಬಲಿಂ ಅಕಂಸು। ತೇಸಂ ಬಲಿಕಮ್ಮಕಾಲೇ ಸಾ ದೇವತಾ ದಿಸ್ಸಮಾನೇನೇವ ಕಾಯೇನ ಏತಂ ಅವೋಚ। **ಮನ್ಥೇನ ಚ ಮಧುಪಿಣ್ಡಿಕಾಯ ಚಾ**ತಿ ಅಬದ್ಧಸತ್ತುನಾ ಚ ಸಪ್ಪಿಮಧುಫಾಣಿತಾದೀಹಿ ಯೋಜೇತ್ವಾ ಬದ್ಧಸತ್ತುನಾ ಚ। **ಪತಿಮಾನೇಥಾ**ತಿ ಉಪಟ್ಠಹಥ। **ತಂ ವೋ**ತಿ ತಂ ಪತಿಮಾನನಂ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಭವಿಸ್ಸತಿ ದೀಘರತ್ತಂ ಹಿತಾಯ ಸುಖಾಯ। **ಯಂ ಅಮ್ಹಾಕ**ನ್ತಿ ಯಂ ಪಟಿಗ್ಗಹಣಂ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಅಸ್ಸ ದೀಘರತ್ತಂ ಹಿತಾಯ ಸುಖಾಯ। **ಭಗವತೋ ಏತದಹೋಸೀ**ತಿ ಯೋ ಕಿರಸ್ಸ ಪಧಾನಾನುಯೋಗಕಾಲೇ **ಪತ್ತೋ** ಅಹೋಸಿ, ಸೋ ಸುಜಾತಾಯ ಪಾಯಾಸಂ ದಾತುಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತಿಯಾ ಏವ ಅನ್ತರಧಾಯಿ। ತೇನಸ್ಸ ಏತದಹೋಸಿ - "ಪತ್ತೋ ಮೇ ನತ್ಥಿ, ಪುರಿಮಕಾಪಿ ಚ ನ ಖೋ ತಥಾಗತಾ ಹತ್ಥೇಸು ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹನ್ತಿ, ಕಿಮ್ಹಿ ನು ಖೋ ಅಹಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹೇಯ್ಯಂ ಮನ್ಥಞ್ಚ ಮಧುಪಿಣ್ಡಕಞ್ಚಾ"ತಿ।

ಪರಿವಿತಕ್ಕಮಞ್ಞಾಯಾತಿ ಇತೋ ಪುಬ್ಬೇವ ಭಗವತೋ ಸುಜಾತಾಯ ದಿನ್ನಭೋಜನಂಯೇವ ಓಜಾನುಪ್ಪಬನ್ಧನವಸೇನ ಅಟ್ಠಾಸಿ, ಏತ್ತಕಂ ಕಾಲಂ ನೇವ ಜಿಘಚ್ಛಾ ನ ಪಿಪಾಸಾ ನ ಕಾಯದುಬ್ಬಲ್ಯಂ ಅಹೋಸಿ। ಇದಾನಿ ಪನಸ್ಸ ಆಹಾರಂ ಪಟಿಗ್ಗಹೇತುಕಾಮತಾಯ "**ನ ಖೋ ತಥಾಗತಾ**"ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ಪರಿವಿತಕ್ಕೋ ಉದಪಾದಿ । ತಂ ಏವಂ ಉಪ್ಪನ್ನಂ ಅತ್ತನೋ ಚೇತಸಾ ಭಗವತೋ ಚೇತೋಪರಿವಿತಕ್ಕಮಞ್ಞಾಯ। **ಚತುದ್ದಿಸಾ**ತಿ ಚತೂಹಿ ದಿಸಾಹಿ। **ಸೇಲಮಯೇ ಪತ್ತೇ**ತಿ ಮುಗ್ಗವಣ್ಣಸೇಲಮಯೇ ಪತ್ತೇ। ಇದಂಯೇವ ಭಗವಾ ಪಟಿಗ್ಗಹೇಸಿ, ತೇಯೇವ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಂ। ಚತ್ತಾರೋ ಪನ ಮಹಾರಾಜಾನೋ ಪಠಮಂ ಇನ್ದನೀಲಮಣಿಮಯೇ ಪತ್ತೇ ಉಪನಾಮೇಸುಂ, ನ ತೇ ಭಗವಾ ಅಗ್ಗಹೇಸಿ। ತತೋ ಇಮೇ ಚತ್ತಾರೋಪಿ ಮುಗ್ಗವಣ್ಣಸಿಲಾಮಯೇ ಪತ್ತೇ ಉಪನಾಮೇಸುಂ, ಭಗವಾ ಚತ್ತಾರೋಪಿ ಪತ್ತೇ ಅಗ್ಗಹೇಸಿ ತೇಸಂ ಪಸಾದಾನುರಕ್ಖಣತ್ಥಾಯ, ನೋ ಮಹಿಚ್ಛತಾಯ। ಗಹೇತ್ವಾ ಚ ಪನ ಚತ್ತಾರೋಪಿ ಯಥಾ ಏಕೋವ ಪತ್ತೋ ಹೋತಿ ತಥಾ ಅಧಿಟ್ಠಹಿ, ಚತುನ್ನಮ್ಪಿ ಏಕಸದಿಸೋ ಪುಞ್ಞವಿಪಾಕೋ ಅಹೋಸಿ। ಏವಂ ಏಕಂ ಕತ್ವಾ ಅಧಿಟ್ಠಿತೇ **ಪಟಿಗ್ಗಹೇಸಿ ಭಗವಾ ಪಚ್ಚಗ್ಘೇ ಸೇಲಮಯೇ ಪತ್ತೇ ಮನ್ಥಞ್ಚ ಮಧುಪಿಣ್ಡಿಕಞ್ಚ**। **ಪಚ್ಚಗ್ಘೇ**ತಿ ಪಚ್ಚಗ್ಘಸ್ಮಿಂ;

ಪಾಟೇಕ್ಕಂ ಮಹಗ್ಘಸ್ಮಿನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। ಅಥ ವಾ **ಪಚ್ಚಗ್ಘೇ**ತಿ ಅಭಿನವೇ ಅಬ್ಭುಣ್ಹೇ; ತಙ್ಖಣೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಸ್ಮಿನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। ದ್ವೇ ವಾಚಾ ಏತೇಸಂ ಅಹೇಸುನ್ತಿ **ದ್ವೇವಾಚಿಕಾ**। ಅಥ ವಾ ದ್ವೀಹಿ ವಾಚಾಹಿ ಉಪಾಸಕಭಾವಂ ಪತ್ತಾತಿ ಅತ್ಥೋ । ತೇ ಏವಂ ಉಪಾಸಕಭಾವಂ ಪಟಿವೇದೇತ್ವಾ ಭಗವನ್ತಂ ಆಹಂಸು – "ಕಸ್ಸ ದಾನಿ ಭನ್ತೇ ಅಮ್ಹೇಹಿ ಅಜ್ಜ ಪಟ್ಠಾಯ ಅಭಿವಾದನಪಚ್ಚುಟ್ಠಾನಂ ಕಾತಬ್ಬ"ನ್ತಿ? ಅಥ ಭಗವಾ ಸೀಸಂ ಪರಾಮಸಿ, ಕೇಸಾ ಹತ್ಥೇ ಲಗ್ಗಿಂಸು। ತೇ ತೇಸಂ ಅದಾಸಿ "ಇಮೇ ತುಮ್ಹೇ ಪರಿಹರಥಾ"ತಿ। ತೇ ಕೇಸಧಾತುಯೋ ಲಭಿತ್ವಾ ಅಮತೇನೇವ ಅಭಿಸಿತ್ತಾ ಹಟ್ಠತುಟ್ಠಾ ಭಗವನ್ತಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಪಕ್ಕಮಿಂಸು।

ರಾಜಾಯತನಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಬ್ರಹ್ಮಯಾಚನಕಥಾ

೭. ಅಥ ಖೋ ಭಗವಾ ಸತ್ತಾಹಸ್ಸ ಅಚ್ಚಯೇನ ತಮ್ಹಾ ಸಮಾಧಿಮ್ಹಾ ವುಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ವುತ್ತಪ್ಪಕಾರಮೇತಂ ಸಬ್ಬಂ ಕಿಚ್ಚಂ ನಿಟ್ಠಾಪೇತ್ವಾ ರಾಜಾಯತನಮೂಲಾ ಪುನಪಿ ಯೇನ ಅಜಪಾಲನಿಗ್ರೋಧೋ ತೇನುಪಸಙ್ಕಮಿ। **ಪರಿವಿತಕ್ಕೋ ಉದಪಾದೀ**ತಿ ತಸ್ಮಿಂ ನಿಸಿನ್ನಮತ್ತಸ್ಸೇವ ಸಬ್ಬಬುದ್ಧಾನಂ ಆಚಿಣ್ಣಸಮಾಚಿಣ್ಣೋ ಅಯಂ ಚೇತಸೋ ಪರಿವಿತಕ್ಕೋ ಉದಪಾದಿ। ಕಸ್ಮಾ ಪನಾಯಂ ಸಬ್ಬಬುದ್ಧಾನಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಧಮ್ಮಸ್ಸ ಮಹನ್ತಭಾವಂ ಗರುಭಾವಂ ಭಾರಿಯಭಾವಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಣಾಯ ಬ್ರಹ್ಮುನಾ ಯಾಚಿತೇ ದೇಸೇತುಕಾಮತಾಯ ಚ। ಜಾನನ್ತಿ ಹಿ ಬುದ್ಧಾ "ಏವಂ ಪರಿವಿತಕ್ಕಿತೇ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಧಮ್ಮದೇಸನಂ ಯಾಚಿಸ್ಸತಿ, ತತೋ ಸತ್ತಾ ಧಮ್ಮೇ ಗಾರವಂ ಉಪ್ಪಾದೇಸ್ಸನ್ತಿ, ಬ್ರಹ್ಮಗರುಕೋ ಹಿ ಲೋಕಸನ್ನಿವಾಸೋ"ತಿ। ಇತಿ ಇಮೇಹಿ ದ್ವೀಹಿ ಕಾರಣೇಹಿ ಅಯಂ ವಿತಕ್ಕೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ।

ತತ್ಥ **ಅಧಿಗತೋ ಖೋ ಮ್ಯಾಯ**ನ್ತಿ ಅಧಿಗತೋ ಖೋ ಮೇ ಅಯಂ। **ಆಲಯರಾಮಾ**ತಿ ಸತ್ತಾ ಪಞ್ಚ ಕಾಮಗುಣೇ ಅಲ್ಲೀಯನ್ತಿ, ತಸ್ಮಾ ತೇ "ಆಲಯಾ"ತಿ ವುಚ್ಚನ್ತಿ। ತೇಹಿ ಆಲಯೇಹಿ ರಮನ್ತೀತಿ **ಆಲಯರಾಮಾ**। ಆಲಯೇಸು ರತಾತಿ **ಆಲಯರತಾ**। ಆಲಯೇಸು ಸುಟ್ಠುಮುದಿತಾತಿ **ಆಲಯಸಮ್ಮುದಿತಾ**। **ಯದಿದ**ನ್ತಿ ನಿಪಾತೋ। ತಸ್ಸ ಠಾನಂ ಸನ್ಧಾಯ "ಯಂ ಇದ"ನ್ತಿ ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪಾದಂ ಸನ್ಧಾಯ "ಯೋ ಅಯ"ನ್ತಿ ಏವಮತ್ಥೋ ದಟ್ಠಬ್ಬೋ। **ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪಾದೋ**ತಿ ಇಮೇಸಂ ಪಚ್ಚಯಾ ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯಾ, ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯಾವ **ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾ,** ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾ ಚ ಸಾ ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪಾದೋ ಚಾತಿ **ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪಾದೋ**। **ಸೋ ಮಮಸ್ಸ ಕಿಲಮಥೋ**ತಿ ಯಾ ಅಜಾನನ್ತಾನಂ ದೇಸನಾ ನಾಮ, ಸೋ ಮಮ ಕಿಲಮಥೋ ಅಸ್ಸ; ಸಾ ಮಮ ವಿಹೇಸಾ ಅಸ್ಸಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಭಗವನ್ತ**ನ್ತಿ ಭಗವತೋ। **ಅನಚ್ಛರಿಯಾ**ತಿ ಅನು ಅಚ್ಛರಿಯಾ। **ಪಟಿಭಂಸೂ**ತಿ ಪಟಿಭಾನಸಙ್ಖಾತಸ್ಸ ಞಾಣಸ್ಸ ಗೋಚರಾ ಅಹೇಸುಂ, ಪರಿವಿತಕ್ಕಯಿತಬ್ಬಭಾವಂ ಪಾಪುಣಿಂಸು।

ಹಲನ್ತಿ ಏತ್ಥ ಹಕಾರೋ ನಿಪಾತಮತ್ತೋ; ಅಲನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಪಕಾಸಿತು**ನ್ತಿ ದೇಸಿತುಂ। ಅಲಂ ದಾನಿ ಮೇ ಇಮಂ ಕಿಚ್ಛೇನ ಅಧಿಗತಂ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇತುನ್ತಿ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ। **ಪಟಿಸೋತಗಾಮಿ**ನ್ತಿ ಪಟಿಸೋತಂ ವುಚ್ಚತಿ ನಿಬ್ಬಾನಂ; ನಿಬ್ಬಾನಗಾಮಿನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ರಾಗರತ್ತಾ**ತಿ ಕಾಮರಾಗಭವರಾಗದಿಟ್ಠಿರಾಗೇನ ರತ್ತಾ। **ನ ದಕ್ಖನ್ತೀ**ತಿ ನ ಪಸ್ಸಿಸ್ಸನ್ತಿ। **ತಮೋಖನ್ಧೇನ ಆವುಟಾ**ತಿ ಅವಿಜ್ಜಾರಾಸಿನಾ ಅಜ್ಝೋತ್ಥಟಾ। **ಅಪ್ಪೋಸ್ಸುಕ್ಕತಾಯಾ**ತಿ ನಿರುಸ್ಸುಕ್ಕಭಾವೇನ; ಅದೇಸೇತುಕಾಮತಾಯಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

೮. **ಯತ್ರ ಹಿ ನಾಮಾ**ತಿ ಯಸ್ಮಿಂ ನಾಮ ಲೋಕೇ। **ಭಗವತೋ ಪುರತೋ ಪಾತುರಹೋಸೀ**ತಿ ಧಮ್ಮದೇಸನಾಯಾಚನತ್ಥಂ ದಸಸು ಚಕ್ಕವಾಳಸಹಸ್ಸೇಸು ಮಹಾಬ್ರಹ್ಮಾನೋ ಗಹೇತ್ವಾ ಆಗಮ್ಮ ಭಗವತೋ ಪುರತೋ ಪಾತುರಹೋಸಿ । **ಅಪ್ಪರಜಕ್ಖಜಾತಿಕಾ**ತಿ ಪಞ್ಞಾಮಯೇ ಅಕ್ಖಿಮ್ಹಿ ಅಪ್ಪಂ ರಾಗದೋಸಮೋಹರಜಂ ಏತೇಸಂ ಏವಂಸಭಾವಾತಿ **ಅಪ್ಪರಜಕ್ಖಜಾತಿಕಾ**। **ಭವಿಸ್ಸನ್ತಿ ಧಮ್ಮಸ್ಸ ಅಞ್ಞಾತಾರೋ**ತಿ ಪಟಿವಿಜ್ಝಿತಾರೋ।

ಪಾತುರಹೋಸೀತಿ ಪಾತುಭವಿ। **ಸಮಲೇಹಿ ಚಿನ್ತಿತೋತಿ** ರಾಗಾದೀಹಿ ಮಲೇಹಿ ಸಮಲೇಹಿ ಛಹಿ ಸತ್ಥಾರೇಹಿ ಚಿನ್ತಿತೋ। **ಅಪಾಪುರೇತನ್ತಿ** ವಿವರ ಏತಂ। **ಅಮತಸ್ಸ ದ್ವಾರನ್ತಿ** ಅಮತಸ್ಸ ನಿಬ್ಬಾನಸ್ಸ ದ್ವಾರಭೂತಂ ಅರಿಯಮಗ್ಗಂ। **ಸುಣನ್ತು ಧಮ್ಮಂ ವಿಮಲೇನಾನುಬುದ್ಧನ್ತಿ** ಇಮೇ ಸತ್ತಾ ರಾಗಾದಿಮಲಾನಂ ಅಭಾವತೋ ವಿಮಲೇನ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧೇನ ಅನುಬುದ್ಧಂ ಚತುಸಚ್ಚಧಮ್ಮಂ ಸುಣನ್ತು।

ಸೇಲೇ ಯಥಾ ಪಬ್ಬತಮುದ್ಧನಿಟ್ಠಿತೋತಿ ಸೇಲಮಯೇ ಏಕಗ್ಘನೇ ಪಬ್ಬತಮುದ್ಧನಿ ಯಥಾಠಿತೋವ ಯಥಾ ಚಕ್ಖುಮಾ ಪುರಿಸೋ ಸಮನ್ತತೋ ಜನತಂ ಪಸ್ಸೇಯ್ಯ, ತ್ವಮ್ಪಿ ಸುಮೇಧ ಸುನ್ದರಪಞ್ಞ ಸಬ್ಬಞ್ಞುತಞ್ಞಾಣೇನ ಸಮನ್ತಚಕ್ಖು ಭಗವಾ ಧಮ್ಮಮಯಂ ಪಞ್ಞಾಮಯಂ ಪಾಸಾದಮಾರುಯ್ಹ ಸಯಂ ಅಪೇತಸೋಕೋ ಸೋಕಾವತಿಣ್ಣಂ ಜಾತಿಜರಾಭಿಭೂತಞ್ಚ ಜನತಂ ಅವೇಕ್ಖಸ್ಸು ಉಪಧಾರಯ।

ಉಟ್ಠೇಹೀತಿ ಭಗವತೋ ಧಮ್ಮದೇಸನತ್ಥಂ ಚಾರಿಕಚರಣಂ ಯಾಚನ್ತೋ ಭಣತಿ। **ವೀರಾತಿ**ಆದೀಸು ಭಗವಾ ವೀರಿಯವನ್ತತಾಯ **ವೀರೋ**। ದೇವಪುತ್ತಮಚ್ಚುಕಿಲೇಸಾಭಿಸಙ್ಖಾರಮಾರಾನಂ ವಿಜಿತತ್ತಾ **ವಿಜಿತಸಙ್ಗಾಮೋ**। ಜಾತಿಕನ್ತಾರಾದಿನಿತ್ಥರಣಸಮತ್ಥತಾಯ **ಸತ್ಥವಾಹೋ**। ಕಾಮಚ್ಛನ್ದಇಣಸ್ಸ ಅಭಾವತೋ **ಅಣಣೋ**।

೯. **ಅಜ್ಝೇಸನನ್ತಿ** ಯಾಚನಂ। **ಬುದ್ಧಚಕ್ಖುನಾತಿ** ಇನ್ದ್ರಿಯಪರೋಪರಿಯತ್ತಞಾಣೇನ ಚ ಆಸಯಾನುಸಯಞಾಣೇನ ಚ। ಇಮೇಸಞ್ಹಿ ದ್ವಿನ್ನಂ ಞಾಣಾನಂ ಬುದ್ಧಚಕ್ಖೂತಿ ನಾಮಂ। **ಅಪ್ಪರಜಕ್ಖಾತಿ** ಪಞ್ಞಾಚಕ್ಖುಮ್ಹಿ ರಾಗಾದಿರಜಂ ಅಪ್ಪಂ ಯೇಸಂ, ತೇ **ಅಪ್ಪರಜಕ್ಖಾ**। ಯೇಸಂ ತಂ ಮಹನ್ತಂ ತೇ **ಮಹಾರಜಕ್ಖಾ**। ಯೇಸಂ ಸದ್ಧಾದೀನಿ ಇನ್ದ್ರಿಯಾನಿ ತಿಕ್ಖಾನಿ ತೇ **ತಿಕ್ಖಿನ್ದ್ರಿಯಾ**। ಯೇಸಂ ತಾನಿ ಮುದೂನಿ ತೇ **ಮುದಿನ್ದ್ರಿಯಾ**। ಯೇಸಂ ತೇಯೇವ ಸದ್ಧಾದಯೋ ಆಕಾರಾ ಸುನ್ದರಾ ತೇ **ಸ್ವಾಕಾರಾ**। ಯೇಸಂ ತೇಯೇವ ಸದ್ಧಾದಯೋ ಆಕಾರಾ ಅಸುನ್ದರಾ ತೇ **ದ್ವಾಕಾರಾ**। ಯೇ ಕಥಿತಕಾರಣಂ ಸಲ್ಲಕ್ಖೇನ್ತಿ, ಸುಖೇನ ಸಕ್ಕಾ ಹೋನ್ತಿ ವಿಞ್ಞಾಪೇತುಂ ತೇ **ಸುವಿಞ್ಞಾಪಯಾ**। ಯೇ ಪರಲೋಕಞ್ಚ ವಜ್ಜಞ್ಚ ಭಯತೋ ಪಸ್ಸನ್ತಿ ತೇ **ಪರಲೋಕವಜ್ಜಭಯದಸ್ಸಾವಿನೋ**। **ಉಪ್ಪಲಿನಿಯನ್ತಿ** ಉಪ್ಪಲವನೇ। ಇತರೇಸುಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। **ಅನ್ತೋನಿಮುಗ್ಗಪೋಸೀನೀತಿ** ಯಾನಿ ಉದಕಸ್ಸ ಅನ್ತೋ ನಿಮುಗ್ಗಾನೇವ ಪೋಸಯನ್ತಿ। **ಸಮೋದಕಂ ಠಿತಾನೀತಿ** ಉದಕೇನ ಸಮಂ ಠಿತಾನಿ। **ಉದಕಂ ಅಚ್ಚುಗ್ಗಮ್ಮ ಠಿತಾನೀತಿ** ಉದಕಂ ಅತಿಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಠಿತಾನಿ।

ಅಪಾರುತಾತಿ ವಿವಟಾ। **ಅಮತಸ್ಸ ದ್ವಾರಾತಿ** ಅರಿಯಮಗ್ಗೋ। ಸೋ ಹಿ ಅಮತಸಙ್ಖಾತಸ್ಸ ನಿಬ್ಬಾನಸ್ಸ ದ್ವಾರಂ। **ಪಮುಞ್ಚನ್ತು ಸದ್ಧನ್ತಿ** ಸಬ್ಬೇ ಅತ್ತನೋ ಸದ್ಧಂ ಪಮುಞ್ಚನ್ತು। ಪಚ್ಛಿಮಪದದ್ವಯೇ ಅಯಮತ್ಥೋ , ಅಹಞ್ಹಿ ಅತ್ತನೋ ಪಗುಣಂ ಸುಪ್ಪವತ್ತಿಮ್ಪಿ ಇಮಂ ಪಣೀತಂ ಉತ್ತಮಂ ಧಮ್ಮಂ ಕಾಯವಾಚಾಕಿಲಮಥಸಞ್ಞೀ ಹುತ್ವಾ ಮನುಜೇಸು ದೇವಮನುಸ್ಸೇಸು ನ ಭಾಸಿನ್ತಿ।

ಬ್ರಹ್ಮಯಾಚನಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಪಞ್ಚವಗ್ಗಿಯಕಥಾ

೧೦. **ಪಣ್ಡಿತೋತಿ** ಪಣ್ಡಿಚ್ಚೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ। **ಬ್ಯತ್ತೋತಿ** ವೇಯ್ಯತ್ತಿಯೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ। **ಮೇಧಾವೀತಿ** ಠಾನುಪ್ಪತ್ತಿಯಾ ಪಞ್ಞಾಯ ಸಮನ್ನಾಗತೋ। **ಅಪ್ಪರಜಕ್ಖಜಾತಿಕೋತಿ** ಸಮಾಪತ್ತಿಯಾ ವಿಕ್ಖಮ್ಭಿತತ್ತಾ ನಿಕ್ಕಿಲೇಸಜಾತಿಕೋ ವಿಸುದ್ಧಸತ್ತೋ। **ಆಜಾನಿಸ್ಸತೀತಿ** ಸಲ್ಲಕ್ಖೇಸ್ಸತಿ ಪಟಿವಿಜ್ಝಿಸ್ಸತಿ। **ಭಗವತೋಪಿ ಖೋ ಞಾಣಂ ಉದಪಾದೀತಿ** ಸಬ್ಬಞ್ಞುತಞ್ಞಾಣಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ "ಇತೋ ಸತ್ತಮದಿವಸಮತ್ಥಕೇ ಕಾಲಂಕತ್ವಾ ಆಕಿಞ್ಚಞ್ಞಾಯತನೇ ನಿಬ್ಬತ್ತೋ"ತಿ। **ಮಹಾಜಾನಿಯೋತಿ** ಸತ್ತದಿವಸಬ್ಭನ್ತರೇ ಪತ್ತಬ್ಬಮಗ್ಗಫಲತೋ ಪರಿಹೀನತ್ತಾ ಮಹತೀ ಜಾನಿ ಅಸ್ಸಾತಿ **ಮಹಾಜಾನಿಯೋ**। ಅಕ್ಖಣೇ ನಿಬ್ಬತ್ತತ್ತಾ। **ಅಭಿದೋಸಕಾಲಂಕತೋತಿ** ಹಿಯ್ಯೋ ಕಾಲಂಕತೋ, ಸೋಪಿ ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನೇ ನಿಬ್ಬತ್ತೋತಿ ಅದ್ದಸ। **ಬಹೂಕಾರಾತಿ** ಬಹೂಪಕಾರಾ। **ಪಧಾನಪಹಿತತ್ತಂ ಉಪಟ್ಠಹಿಂಸೂತಿ** ಪಧಾನತ್ಥಾಯ ಪೇಸಿತತ್ತಭಾವಂ ಮುಖೋದಕದಾನಾದಿನಾ ಉಪಟ್ಠಹಿಂಸು।

೧೧. **ಅನ್ತರಾ ಚ ಗಯಂ ಅನ್ತರಾ ಚ ಬೋಧಿ**ನ್ತಿ ಉಪಕೋ ಬೋಧಿಮಣ್ಡಸ್ಸ ಚ ಗಯಾಯ ಚ ಅನ್ತರೇ ಭಗವನ್ತಂ ಅದ್ದಸ। **ಅದ್ಧಾನಮಗ್ಗಪ್ಪಟಿಪನ್ನ**ನ್ತಿ ಅದ್ಧಾನಮಗ್ಗಂ ಪಟಿಪನ್ನಂ।

ಸಬ್ಬಾಭಿಭೂತಿ ಸಬ್ಬಂ ತೇಭೂಮಕಧಮ್ಮಂ ಅಭಿಭವಿತ್ವಾ ಠಿತೋ। **ಸಬ್ಬವಿದೂ**ತಿ ಸಬ್ಬಂ ಚತುಭೂಮಕಧಮ್ಮಂ ಅವೇದಿಂ ಅಞ್ಞಾಸಿಂ। **ಸಬ್ಬೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಅನೂಪಲಿತ್ತೋ**ತಿ ಸಬ್ಬೇಸು ತೇಭೂಮಕಧಮ್ಮೇಸು ಕಿಲೇಸಲೇಪೇನ ಅಲಿತ್ತೋ। **ಸಬ್ಬಞ್ಜಹೋ**ತಿ ಸಬ್ಬಂ ತೇಭೂಮಕಧಮ್ಮಂ ಜಹಿತ್ವಾ ಠಿತೋ। **ತಣ್ಹಕ್ಖಯೇ ವಿಮುತ್ತೋ**ತಿ ತಣ್ಹಕ್ಖಯೇ ನಿಬ್ಬಾನೇ ಆರಮ್ಮಣತೋ ವಿಮುತ್ತೋ। **ಸಯಂ ಅಭಿಞ್ಞಾಯಾ**ತಿ ಸಬ್ಬಂ ಚತುಭೂಮಕಧಮ್ಮಂ ಅತ್ತನಾವ ಜಾನಿತ್ವಾ। **ಕಮುದ್ದಿಸೇಯ್ಯ**ನ್ತಿ ಕಂ ಅಞ್ಞಂ "ಅಯಂ ಮೇ ಆಚರಿಯೋ"ತಿ ಉದ್ದಿಸೇಯ್ಯಂ।

ನ ಮೇ ಆಚರಿಯೋ ಅತ್ಥೀತಿ ಲೋಕುತ್ತರಧಮ್ಮೇ ಮಯ್ಹಂ ಆಚರಿಯೋ ನಾಮ ನತ್ಥಿ। **ನತ್ಥಿ ಮೇ ಪಟಿಪುಗ್ಗಲೋ**ತಿ ಮಯ್ಹಂ ಪಟಿಭಾಗಪುಗ್ಗಲೋ ನಾಮ ನತ್ಥಿ। **ಸೀತಿಭೂತೋ**ತಿ ಸಬ್ಬಕಿಲೇಸಗ್ಗಿನಿಬ್ಬಾಪನೇನ ಸೀತಿಭೂತೋ। ಕಿಲೇಸಾನಂಯೇವ ನಿಬ್ಬುತತ್ತಾ **ನಿಬ್ಬುತೋ**।

ಕಾಸೀನಂ ಪುರನ್ತಿ ಕಾಸಿರಟ್ಠೇ ನಗರಂ। **ಆಹಞ್ಛಂ ಅಮತದುನ್ದುಭಿ**ನ್ತಿ ಧಮ್ಮಚಕ್ಕಪ್ಪಟಿಲಾಭಾಯ ಅಮತಭೇರಿಂ ಪಹರಿಸ್ಸಾಮೀತಿ ಗಚ್ಛಾಮಿ।

ಅರಹಸಿ ಅನನ್ತಜಿನೋತಿ ಅನನ್ತಜಿನೋ ಭವಿತುಂ ಯುತ್ತೋ। **ಹುಪೇಯ್ಯಪಾವುಸೋ**ತಿ ಆವುಸೋ ಏವಮ್ಪಿ ನಾಮ ಭವೇಯ್ಯ। **ಸೀಸಂ ಓಕಮ್ಪೇತ್ವಾ**ತಿ ಸೀಸಂ ಚಾಲೇತ್ವಾ।

೧೨. **ಸಣ್ಠಪೇಸು**ನ್ತಿ ಕತಿಕಂ ಅಕಂಸು। **ಬಾಹುಲ್ಲಿಕೋ**ತಿ ಚೀವರಬಾಹುಲ್ಲಾದೀನಂ ಅತ್ಥಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ। **ಪಧಾನವಿಬ್ಭನ್ತೋ**ತಿ ಪಧಾನತೋ ವಿಬ್ಭನ್ತೋ ಭಟ್ಠೋ ಪರಿಹೀನೋ। **ಆವತ್ತೋ ಬಾಹುಲ್ಲಾಯಾ**ತಿ ಚೀವರಾದಿಬಹುಲಭಾವತ್ಥಾಯ ಆವತ್ತೋ। **ಓದಹಥ ಭಿಕ್ಖವೇ ಸೋತ**ನ್ತಿ ಉಪನೇಥ ಭಿಕ್ಖವೇ ಸೋತಂ; ಸೋತಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಧಮ್ಮಸವನತ್ಥಂ ಅಭಿಮುಖಂ ಕರೋಥಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅಮತಮಧಿಗತ**ನ್ತಿ ಅಮತಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಮಯಾ ಅಧಿಗತನ್ತಿ ದಸ್ಸೇತಿ। **ಇರಿಯಾಯಾ**ತಿ ದುಕ್ಕರಇರಿಯಾಯ। **ಪಟಿಪದಾಯಾ**ತಿ ದುಕ್ಕರಪಟಿಪದಾಯ। **ಅಭಿಜಾನಾಥ ಮೇ ನೋ**ತಿ ಅಭಿಜಾನಾಥ ನು ಮೇ ಸಮನುಪಸ್ಸಥ। **ಏವರೂಪಂ ಭಾಸಿತಮೇತ**ನ್ತಿ ಏತಂ ಏವರೂಪಂ ವಾಕ್ಯಂ ಭಾಸಿತನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅಸಕ್ಖಿ ಖೋ ಭಗವಾ ಪಞ್ಚವಗ್ಗಿಯೇ ಭಿಕ್ಖೂ ಸಞ್ಞಾಪೇತು**ನ್ತಿ "ಅಹಂ ಬುದ್ಧೋ"ತಿ ಜಾನಾಪೇತುಂ ಅಸಕ್ಖಿ।

೧೩. **ಚಕ್ಖುಕರಣೀ**ತಿ ಪಞ್ಞಾಚಕ್ಖುಂ ಸನ್ಧಾಯಾಹ। ಇತೋ ಪರಂ ಸಬ್ಬಂ ಪದತ್ಥತೋ ಉತ್ತಾನಮೇವ। ಅಧಿಪ್ಪಾಯಾನುಸನ್ಧಿಯೋಜನಾದಿಭೇದತೋ ಪನ ಪಪಞ್ಚಸೂದನಿಯಾ ಮಜ್ಝಿಮಟ್ಠಕಥಾಯಂ ವುತ್ತನಯೇನ ವೇದಿತಬ್ಬಂ। ಇತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಹಿ ಅತಿವಿತ್ಥಾರಭೀರುಕಸ್ಸ ಮಹಾಜನಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ಅನುರಕ್ಖನ್ತಾ ಸುತ್ತನ್ತಕಥಂ ಅವಣ್ಣಯಿತ್ವಾ ವಿನಯಕಥಂಯೇವ ವಣ್ಣಯಿಸ್ಸಾಮ।

೧೮. **ಸಾವ ತಸ್ಸ ಆಯಸ್ಮತೋ ಉಪಸಮ್ಪದಾ ಅಹೋಸೀ**ತಿ ಆಸಾಳ್ಹೀಪುಣ್ಣಮಾಯ ಅಟ್ಠಾರಸಹಿ ದೇವತಾಕೋಟೀಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇ ಪತಿಟ್ಠಿತಸ್ಸ "ಏಹಿ ಭಿಕ್ಖೂ"ತಿ ಭಗವತೋ ವಚನೇನ ಅಭಿನಿಪ್ಫನ್ನಾ ಸಾವ ತಸ್ಸ ಆಯಸ್ಮತೋ **ಏಹಿಭಿಕ್ಖೂಪಸಮ್ಪದಾ** ಅಹೋಸಿ।

೧೯. **ಅಥ ಖೋ ಆಯಸ್ಮತೋ ಚ ವಪ್ಪಸ್ಸಾ**ತಿ ಆದಿಮ್ಹಿ ವಪ್ಪತ್ಥೇರಸ್ಸ ಪಾಟಿಪದದಿವಸೇ ಧಮ್ಮಚಕ್ಖುಂ ಉದಪಾದಿ, ಭದ್ದಿಯತ್ಥೇರಸ್ಸ ದುತಿಯದಿವಸೇ, ಮಹಾನಾಮತ್ಥೇರಸ್ಸ ತತಿಯದಿವಸೇ, ಅಸ್ಸಜಿತ್ಥೇರಸ್ಸ ಚತುತ್ಥಿಯನ್ತಿ। ಇಮೇಸಞ್ಚ ಪನ ಭಿಕ್ಖೂನಂ

ಕಮ್ಮಟ್ಠಾನೇಸು ಉಪ್ಪನ್ನಮಲವಿಸೋಧನತ್ಥಂ ಭಗವಾ ಅನ್ತೋವಿಹಾರೇಯೇವ ಅಹೋಸಿ। ಉಪ್ಪನ್ನೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇ ಕಮ್ಮಟ್ಠಾನಮಲೇ ಆಕಾಸೇನ ಗನ್ತ್ವಾ ಮಲಂ ವಿನೋದೇಸಿ। ಪಕ್ಖಸ್ಸ ಪನ ಪಞ್ಚಮಿಯಂ ಸಬ್ಬೇ ತೇ ಏಕತೋ ಸನ್ನಿಪಾತೇತ್ವಾ ಅನತ್ತಸುತ್ತೇನ ಓವದಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ "**ಅಥ ಖೋ ಭಗವಾ ಪಞ್ಚವಗ್ಗಿಯೇ**"ತಿಆದಿ।

೨೪. ತೇನ ಖೋ ಪನ ಸಮಯೇನ ಛ ಲೋಕೇ ಅರಹನ್ತೋ ಹೋನ್ತೀತಿ ಪಞ್ಚಮಿಯಾ ಪಕ್ಖಸ್ಸ ಲೋಕಸ್ಮಿಂ ಛ ಮನುಸ್ಸಾ ಅರಹನ್ತೋ ಹೋನ್ತೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಪಞ್ಚವಗ್ಗಿಯಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಕಥಾ

೨೦. ಪುಬ್ಬಾನುಪುಬ್ಬಕಾನನ್ತಿ ಪವೇಣಿವಸೇನ ಪೋರಾಣಾನುಪೋರಾಣಾನನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ತೇನ ಖೋ ಪನ ಸಮಯೇನ ಏಕಸಟ್ಠಿ ಲೋಕೇ ಅರಹನ್ತೋ ಹೋನ್ತೀ**ತಿ ಪುರಿಮಾ ಛ ಇಮೇ ಚ ಪಞ್ಚಪಞ್ಞಾಸಾತಿ ಅನ್ತೋವಸ್ಸಮ್ಹಿಯೇವ ಏಕಸಟ್ಠಿ ಮನುಸ್ಸಾ ಅರಹನ್ತೋ ಹೋನ್ತೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ತತ್ರ ಯಸಆದೀನಂ ಕುಲಪುತ್ತಾನಂ ಅಯಂ ಪುಬ್ಬಯೋಗೋ - ಅತೀತೇ ಕಿರ ಪಞ್ಚಪಞ್ಞಾಸಜನಾ ಸಹಾಯಕಾ ವಗ್ಗಬನ್ಧೇನ ಪುಞ್ಞಾನಿ ಕರೋನ್ತಾ ಅನಾಥಸರೀರಾನಿ ಪಟಿಜಗ್ಗನ್ತಾ ವಿಚರನ್ತಿ, ತೇ ಏಕದಿವಸಂ ಗಬ್ಭಿನಿಂ ಇತ್ಥಿಂ ಕಾಲಙ್ಕತಂ ದಿಸ್ವಾ "ಝಾಪೇಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ಸುಸಾನಂ ನೀಹರಿಂಸು। ತೇಸು ಪಞ್ಚ ಜನೇ "ತುಮ್ಹೇ ಝಾಪೇಥಾ"ತಿ ಸುಸಾನೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಸೇಸಾ ಗಾಮಂ ಪವಿಟ್ಠಾ। ಯಸೋ ದಾರಕೋ ತಂ ಸರೀರಂ ವಿಜ್ಝಿತ್ವಾ ಪರಿವತ್ತೇತ್ವಾ ಚ ಝಾಪಯಮಾನೋ ಅಸುಭಸಞ್ಞಂ ಪಟಿಲಭಿ। ಸೋ ಇತರೇಸಮ್ಪಿ ಚತುನ್ನಂ ಜನಾನಂ "ಪಸ್ಸಥ ಭೋ ಇಮಂ ಅಸುಚಿಂ ಪಟಿಕೂಲ"ನ್ತಿ ದಸ್ಸೇಸಿ। ತೇಪಿ ತತ್ಥ ಅಸುಭಸಞ್ಞಂ ಪಟಿಲಭಿಂಸು। ತೇ ಪಞ್ಚಪಿ ಜನಾ ಗಾಮಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಸೇಸಸಹಾಯಕಾನಂ ಕಥಯಿಂಸು। ಯಸೋ ಪನ ದಾರಕೋ ಗೇಹಮ್ಪಿ ಗನ್ತ್ವಾ ಮಾತಾಪಿತೂನ್ನಞ್ಚ ಭರಿಯಾಯ ಚ ಕಥೇಸಿ। ತೇ ಸಬ್ಬೇಪಿ ಅಸುಭಂ ಭಾವಯಿಂಸು। ಅಯಮೇತೇಸಂ ಪುಬ್ಬಯೋಗೋ। ತೇನಾಯಸ್ಮತೋ ಯಸಸ್ಸ ನಾಟಕಜನೇಸು ಸುಸಾನಸಞ್ಞಾಯೇವ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ, ತಾಯೇವ ಚ ಉಪನಿಸ್ಸಯಸಮ್ಪತ್ತಿಯಾ ಸಬ್ಬೇಸಂ ವಿಸೇಸಾಧಿಗಮೋ ನಿಬ್ಬತ್ತೀತಿ।

ಅಥ ಖೋ ಭಗವಾ ಭಿಕ್ಖೂ ಆಮನ್ತೇಸೀತಿ ಭಗವಾ ಯಾವ ಪಚ್ಛಿಮಕತ್ತಿಕಪುಣ್ಣಮಾ, ತಾವ ಬಾರಾಣಸಿಯಂ ವಿಹರನ್ತೋ ಏಕದಿವಸಂ ತೇ ಖೀಣಾಸವೇ ಸಟ್ಠಿ ಭಿಕ್ಖೂ ಆಮನ್ತೇಸಿ।

೨೧. ದಿಬ್ಬಾ ನಾಮ ದಿಬ್ಬೇಸು ವಿಸಯೇಸು ಲೋಭಪಾಸಾ। **ಮಾನುಸಾ** ನಾಮ ಮಾನುಸಕೇಸು ವಿಸಯೇಸು ಲೋಭಪಾಸಾ। **ಮಾ ಏಕೇನ ದ್ವೇ**ತಿ ಏಕೇನ ಮಗ್ಗೇನ ದ್ವೇ ಮಾ ಅಗಮಿತ್ಥ। **ಅಸ್ಸವನತಾ**ತಿ ಅಸ್ಸವನತಾಯ। **ಪರಿಹಾಯನ್ತೀ**ತಿ ಅನಧಿಗತಂ ನಾಧಿಗಚ್ಛನ್ತಾ ವಿಸೇಸಾಧಿಗಮತೋ ಪರಿಹಾಯನ್ತಿ।

೨೨. ಅನ್ತಕಾತಿ ಲಾಮಕ ಹೀನಸತ್ತ। **ಅನ್ತಲಿಕ್ಖಚರೋ**ತಿ ರಾಗಪಾಸಂ ಸನ್ಧಾಯಾಹ। ತಞ್ಹಿ ಸೋ "ಅನ್ತಲಿಕ್ಖಚರೋ"ತಿ ಮನ್ತ್ವಾ ಆಹ।

೨೪. ನಾನಾದಿಸಾ ನಾನಾಜನಪದಾತಿ ನಾನಾದಿಸತೋ ಚ ನಾನಾಜನಪದತೋ ಚ। **ಅನುಜಾನಾಮಿ ಭಿಕ್ಖವೇ ತುಮ್ಹೇವ ದಾನಿ ತಾಸು ತಾಸು ದಿಸಾಸು ತೇಸು ತೇಸು ಜನಪದೇಸು ಪಬ್ಬಾಜೇಥಾ**ತಿಆದಿಮ್ಹಿ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಪೇಕ್ಖಂ ಕುಲಪುತ್ತಂ ಪಬ್ಬಾಜೇನ್ತೇನ ಯೇ ಪರತೋ "ನ ಭಿಕ್ಖವೇ ಪಞ್ಚಹಿ ಆಬಾಧೇಹಿ ಫುಟ್ಠೋ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ"ತಿಆದಿಂ ಕತ್ವಾ ಯಾವ "ನ ಅನ್ಧಮೂಗಬಧಿರೋ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ"ತಿ ಏವಂ ಪಟಿಕ್ಖಿತ್ತಾ ಪುಗ್ಗಲಾ, ತೇ ವಜ್ಜೇತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾದೋಸವಿರಹಿತೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಸೋಪಿ

ಚ ಮಾತಾಪಿತೂಹಿ ಅನುಞ್ಞಾತೋಯೇವ। ತಸ್ಸ ಅನುಜಾನನಲಕ್ಖಣಂ "ನ ಭಿಕ್ಖವೇ ಅನನುಞ್ಞಾತೋ ಮಾತಾಪಿತೂಹಿ ಪುತ್ತೋ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ, ಯೋ ಪಬ್ಬಾಜೇಯ್ಯ, ಆಪತ್ತಿ ದುಕ್ಕಟಸ್ಸಾ"ತಿ ಏತಸ್ಮಿಂ ಸುತ್ತೇ ವಣ್ಣಯಿಸ್ಸಾಮ।

ಏವಂ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾದೋಸವಿರಹಿತಂ ಮಾತಾಪಿತೂಹಿ ಅನುಞ್ಞಾತಂ ಪಬ್ಬಾಜೇನ್ತೇನಾಪಿ ಚ ಸಚೇ ಅಚ್ಛಿನ್ನಕೇಸೋ ಹೋತಿ, ಏಕಸೀಮಾಯ ಚ ಅಞ್ಞೇಪಿ ಭಿಕ್ಖೂ ಅತ್ಥಿ, ಕೇಸಚ್ಛೇದನತ್ಥಾಯ ಭಣ್ಡುಕಮ್ಮಂ ಆಪುಚ್ಛಿತಬ್ಬಂ। ತಸ್ಸ ಆಪುಚ್ಛನಾಕಾರಂ "ಅನುಜಾನಾಮಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸಙ್ಘಂ ಅಪಲೋಕೇತುಂ ಭಣ್ಡುಕಮ್ಮಾಯಾ"ತಿ ಏತ್ಥ ವಣ್ಣಯಿಸ್ಸಾಮ। ಸಚೇ ಓಕಾಸೋ ಹೋತಿ, ಸಯಂ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಸಚೇ ಉದ್ದೇಸಪರಿಪುಚ್ಛಾದೀಹಿ ಬ್ಯಾವಟೋ ಹೋತಿ, ಓಕಾಸಂ ನ ಲಭತಿ, ಏಕೋ ದಹರಭಿಕ್ಖು ವತ್ತಬ್ಬೋ "ಏತಂ ಪಬ್ಬಾಜೇಹೀ"ತಿ। ಅವುತ್ತೋಪಿ ಚೇ ದಹರಭಿಕ್ಖು ಉಪಜ್ಝಾಯಂ ಉದ್ದಿಸ್ಸ ಪಬ್ಬಾಜೇತಿ, ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ದಹರಭಿಕ್ಖು ನತ್ಥಿ, ಸಾಮಣೇರೋಪಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ "ಏತಂ ಖಣ್ಡಸೀಮಂ ನೇತ್ವಾ ಪಬ್ಬಾಜೇತ್ವಾ ಕಾಸಾಯಾನಿ ಅಚ್ಛಾದೇತ್ವಾ ಏಹೀ"ತಿ। ಸರಣಾನಿ ಪನ ಸಯಂ ದಾತಬ್ಬಾನಿ। ಏವಂ ಭಿಕ್ಖುನಾವ ಪಬ್ಬಜಿತೋ ಹೋತಿ। ಪುರಿಸಞ್ಹಿ ಭಿಕ್ಖುತೋ ಅಞ್ಞೋ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ನ ಲಭತಿ, ಮಾತುಗಾಮಂ ಭಿಕ್ಖುನಿತೋ ಅಞ್ಞೋ। ಸಾಮಣೇರೋ ಪನ ಸಾಮಣೇರೀ ವಾ ಆಣತ್ತಿಯಾ ಕಾಸಾಯಾನಿ ದಾತುಂ ಲಭತಿ। ಕೇಸೋರೋಪನಂ ಯೇನ ಕೇನಚಿ ಕತಂ ಸುಕತಂ।

ಸಚೇ ಪನ ಭಬ್ಬರೂಪೋ ಹೋತಿ ಸಹೇತುಕೋ ಞಾತೋ ಯಸಸ್ಸೀ ಕುಲಪುತ್ತೋ, ಓಕಾಸಂ ಕತ್ವಾಪಿ ಸಯಮೇವ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। "ಮತ್ತಿಕಾಮುಟ್ಠಿಂ ಗಹೇತ್ವಾ ನ್ಹಾಯಿತ್ವಾ ಕೇಸೇ ತೇಮೇತ್ವಾ ಆಗಚ್ಛಾಹೀ"ತಿ ಚ ಪನ ನ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇತಬ್ಬೋ। ಪಬ್ಬಜಿತುಕಾಮಾನಞ್ಹಿ ಪಠಮಂ ಬಲವಉಸ್ಸಾಹೋ ಹೋತಿ, ಪಚ್ಛಾ ಪನ ಕಾಸಾಯಾನಿ ಚ ಕೇಸಹರಣಸತ್ಥಕಞ್ಚ ದಿಸ್ವಾ ಉತ್ರಸನ್ತಿ, ಏತ್ತೋಯೇವ ಪಲಾಯನ್ತಿ, ತಸ್ಮಾ ಸಯಮೇವ ನಹಾನತಿತ್ಥಂ ನೇತ್ವಾ ಸಚೇ ನಾತಿದಹರೋ ಹೋತಿ, "ನಹಾಹೀ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ। ಕೇಸಾ ಪನಸ್ಸ ಸಯಮೇವ ಮತ್ತಿಕಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಧೋವಿತಬ್ಬಾ। ದಹರಕುಮಾರಕೋ ಪನ ಸಯಂ ಉದಕಂ ಓತರಿತ್ವಾ ಗೋಮಯಮತ್ತಿಕಾಹಿ ಘಂಸಿತ್ವಾ ನಹಾಪೇತಬ್ಬೋ। ಸಚೇಪಿಸ್ಸ ಕಚ್ಛು ವಾ ಪಿಳಕಾ ವಾ ಹೋನ್ತಿ, ಯಥಾ ಮಾತಾ ಪುತ್ತಂ ನ ಜಿಗುಚ್ಛತಿ , ಏವಮೇವ ಅಜಿಗುಚ್ಛನ್ತೇನ ಸಾಧುಕಂ ಹತ್ಥಪಾದಸೀಸಾನಿ ಘಂಸಿತ್ವಾ ನಹಾಪೇತಬ್ಬೋ। ಕಸ್ಮಾ? ಏತ್ತಕೇನ ಹಿ ಉಪಕಾರೇನ ಕುಲಪುತ್ತಾ ಆಚರಿಯುಪಜ್ಝಾಯೇಸು ಚ ಸಾಸನೇ ಚ ಬಲವಸಿನೇಹಾ ತಿಬ್ಬಗಾರವಾ ಅನಿವತ್ತಿಧಮ್ಮಾ ಹೋನ್ತಿ, ಉಪ್ಪನ್ನಂ ಅನಭಿರತಿಂ ವಿನೋದೇತ್ವಾ ಥೇರಭಾವಂ ಪಾಪುಣನ್ತಿ, ಕತಞ್ಞೂ ಕತವೇದಿನೋ ಹೋನ್ತಿ।

ಏವಂ ನಹಾಪನಕಾಲೇ ಪನ ಕೇಸಮಸ್ಸುಂ ಓರೋಪನಕಾಲೇ ವಾ "ತ್ವಂ ಞಾತೋ ಯಸಸ್ಸೀ, ಇದಾನಿ ಮಯಂ ತಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಪಚ್ಚಯೇಹಿ ನ ಕಿಲಮಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬೋ, ಅಞ್ಞಾಪಿ ಅನಿಯ್ಯಾನಿಕಕಥಾ ನ ಕಥೇತಬ್ಬಾ। ಅಥ ಖ್ವಸ್ಸ "ಆವುಸೋ, ಸುಟ್ಠು ಉಪಧಾರೇಹಿ ಸತಿಂ ಉಪಟ್ಠಾಪೇಹೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ತಚಪಞ್ಚಕಕಮ್ಮಟ್ಠಾನಂ ಆಚಿಕ್ಖಿತಬ್ಬಂ, ಆಚಿಕ್ಖನ್ತೇನ ಚ ವಣ್ಣಸಣ್ಠಾನಗನ್ಧಾಸಯೋಕಾಸವಸೇನ ಅಸುಚಿಜೇಗುಚ್ಛಪಟಿಕೂಲಭಾವಂ ನಿಜ್ಜೀವನಿಸ್ಸತ್ತಭಾವಂ ವಾ ಪಾಕಟಂ ಕರೋನ್ತೇನ ಆಚಿಕ್ಖಿತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ ಹಿ ಸೋ ಪುಬ್ಬೇ ಮದ್ದಿತಸಙ್ಖಾರೋ ಹೋತಿ ಭಾವಿತಭಾವನೋ, ಕಣ್ಟಕವೇಧಾಪೇಕ್ಖೋ ವಿಯ ಪರಿಪಕ್ಕಗಣ್ಡೋ, ಸೂರಿಯುಗ್ಗಮನಾಪೇಕ್ಖಂ ವಿಯ ಚ ಪರಿಣತಪದುಮಂ, ಅಥಸ್ಸ ಆರದ್ಧಮತ್ತೇ ಕಮ್ಮಟ್ಠಾನಮನಸಿಕಾರೇ ಇನ್ದಾಸನಿ ವಿಯ ಪಬ್ಬತೇ ಕಿಲೇಸಪಬ್ಬತೇ ಚುಣ್ಣಯಮಾನಂಯೇವ ಞಾಣಂ ಪವತ್ತತಿ, ಖುರಗ್ಗೇಯೇವ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಾತಿ। ಯೇ ಹಿ ಕೇಚಿ ಖುರಗ್ಗೇ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ತಾ, ಸಬ್ಬೇ ತೇ ಏವರೂಪಂ ಸವನಂ ಲಭಿತ್ವಾ ಕಲ್ಯಾಣಮಿತ್ತೇನ ಆಚರಿಯೇನ ದಿನ್ನನಯಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ನೋ ಅನಿಸ್ಸಾಯ। ತಸ್ಮಾಸ್ಸ ಆದಿತೋವ ಏವರೂಪೀ ಕಥಾ ಕಥೇತಬ್ಬಾತಿ।

ಕೇಸೇಸು ಪನ ಓರೋಪಿತೇಸು ಹಲಿದ್ದಿಚುಣ್ಣೇನ ವಾ ಗನ್ಧಚುಣ್ಣೇನ ವಾ ಸೀಸಞ್ಚ ಸರೀರಞ್ಚ ಉಬ್ಬಟ್ಟೇತ್ವಾ ಗಿಹಿಗನ್ಧಂ ಅಪನೇತ್ವಾ ಕಾಸಾಯಾನಿ ತಿಕ್ಖತ್ತುಂ ವಾ ದ್ವಿಕ್ಖತ್ತುಂ ವಾ ಸಕಿಂ ವಾ ಪಟಿಗ್ಗಾಹೇತಬ್ಬೋ। ಅಥಾಪಿಸ್ಸ ಹತ್ಥೇ ಅದತ್ವಾ ಆಚರಿಯೋ ವಾ ಉಪಜ್ಝಾಯೋ ವಾ ಸಯಮೇವ ಅಚ್ಛಾದೇತಿ, ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇಪಿ ಅಞ್ಞಂ ದಹರಂ ವಾ ಸಾಮಣೇರಂ ವಾ ಉಪಾಸಕಂ ವಾ ಆಣಾಪೇತಿ

“ಆವುಸೋ, ಏತಾನಿ ಕಾಸಾಯಾನಿ ಗಹೇತ್ವಾ ಏತಂ ಅಚ್ಛಾದೇಹೀ”ತಿ ತಂಯೇವ ವಾ ಆಣಾಪೇತಿ “ಏತಾನಿ ಗಹೇತ್ವಾ ಅಚ್ಛಾದೇಹೀ”ತಿ ಸಬ್ಬಂ ವಟ್ಟತಿ। ಸಬ್ಬಂ ತೇನ ಭಿಕ್ಖುನಾವ ದಿನ್ನಂ ಹೋತಿ।

ಯಂ ಪನ ನಿವಾಸನಂ ವಾ ಪಾರುಪನಂ ವಾ ಅನಾಣತ್ತಿಯಾ ನಿವಾಸೇತಿ ವಾ ಪಾರುಪತಿ ವಾ, ತಂ ಅಪನೇತ್ವಾ ಪುನ ದಾತಬ್ಬಂ। ಭಿಕ್ಖುನಾ ಹಿ ಸಹತ್ಥೇನ ವಾ ಆಣತ್ತಿಯಾ ವಾ ದಿನ್ನಮೇವ ಕಾಸಾವಂ ವಟ್ಟತಿ, ಅದಿನ್ನಂ ನ ವಟ್ಟತಿ, ಸಚೇಪಿ ತಸ್ಸೇವ ಸನ್ತಕಂ ಹೋತಿ, ಕೋ ಪನ ವಾದೋ ಉಪಜ್ಝಾಯಮೂಲಕೇ! ಅಯಂ **“ಪಠಮಂ ಕೇಸಮಸ್ಸುಂ ಓಹಾರೇತ್ವಾ ಕಾಸಾಯಾನಿ ವತ್ಥಾನಿ ಅಚ್ಛಾದಾಪೇತ್ವಾ ಏಕಂಸಂ ಉತ್ತರಾಸಙ್ಗಂ ಕಾರಾಪೇತ್ವಾ**”ತಿ ಏತ್ಥ ವಿನಿಚ್ಛಯೋ।

ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಪಾದೇ ವನ್ದಾಪೇತ್ವಾತಿ ಯೇ ತತ್ಥ ಸನ್ನಿಪತಿತಾ ಭಿಕ್ಖೂ, ತೇಸಂ ಪಾದೇ ವನ್ದಾಪೇತ್ವಾ; ಅಥ ಸರಣಗ್ಗಹಣತ್ಥಂ ಉಕ್ಕುಟಿಕಂ ನಿಸೀದಾಪೇತ್ವಾ ಅಞ್ಜಲಿಂ ಪಗ್ಗಣ್ಹಾಪೇತ್ವಾ ಏವಂ ವದೇಹೀತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ। “ಯಮಹಂ ವದಾಮಿ, ತಂ ವದೇಹೀ”ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ। ಅಥಸ್ಸ ಉಪಜ್ಝಾಯೇನ ವಾ ಆಚರಿಯೇನ ವಾ “ಬುದ್ಧಂ ಸರಣಂ ಗಚ್ಛಾಮೀ”ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ಸರಣಾನಿ ದಾತಬ್ಬಾನಿ ಯಥಾವುತ್ತಪಟಿಪಾಟಿಯಾವ ನ ಉಪ್ಪಟಿಪಾಟಿಯಾ। ಸಚೇ ಹಿ ಏಕಪದಮ್ಪಿ ಏಕಕ್ಖರಮ್ಪಿ ಉಪ್ಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ದೇತಿ, ಬುದ್ಧಂ ಸರಣಂಯೇವ ವಾ ತಿಕ್ಖತ್ತುಂ ದತ್ವಾ ಪುನ ಇತರೇಸು ಏಕೇಕಂ ತಿಕ್ಖತ್ತುಂ ದೇತಿ, ಅದಿನ್ನಾನಿ ಹೋನ್ತಿ ಸರಣಾನಿ।

ಇಮಞ್ಚ ಪನ ಸರಣಗಮನೂಪಸಮ್ಪದಂ ಪಟಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಅನುಞ್ಞಾತಉಪಸಮ್ಪದಾ ಏಕತೋ ಸುದ್ಧಿಯಾ ವಟ್ಟತಿ। ಸಾಮಣೇರಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ಪನ ಉಭತೋಸುದ್ಧಿಯಾವ ವಟ್ಟತಿ, ನೋ ಏಕತೋ ಸುದ್ಧಿಯಾ। ತಸ್ಮಾ ಉಪಸಮ್ಪದಾಯ ಸಚೇ ಆಚರಿಯೋ ಞತ್ತಿದೋಸಞ್ಚೇವ ಕಮ್ಮವಾಚಾದೋಸಞ್ಚ ವಜ್ಜೇತ್ವಾ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋತಿ, ಸುಕತಂ ಹೋತಿ। ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಯ ಪನ ಇಮಾನಿ ತೀಣಿ ಸರಣಾನಿ ಬುಕಾರಧಕಾರಾದೀನಂ ಬ್ಯಞ್ಜನಾನಂ ಠಾನಕರಣಸಮ್ಪದಂ ಅಹಾಪೇನ್ತೇನೇವ ಆಚರಿಯೇನಪಿ ಅನ್ತೇವಾಸಿಕೇನಪಿ ವತ್ತಬ್ಬಾನಿ। ಸಚೇ ಆಚರಿಯೋ ವತ್ತುಂ ಸಕ್ಕೋತಿ, ಅನ್ತೇವಾಸಿಕೋ ನ ಸಕ್ಕೋತಿ; ಅನ್ತೇವಾಸಿಕೋ ವಾ ಸಕ್ಕೋತಿ, ಆಚರಿಯೋ ನ ಸಕ್ಕೋತಿ; ಉಭೋಪಿ ವಾ ನ ಸಕ್ಕೋನ್ತಿ, ನ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ಪನ ಉಭೋಪಿ ಸಕ್ಕೋನ್ತಿ, ವಟ್ಟತಿ।

ಇಮಾನಿ ಚ ಪನ ದದಮಾನೇನ “ಬುದ್ಧಂ ಸರಣಂ ಗಚ್ಛಾಮೀ”ತಿ ಏವಂ ಏಕಸಮ್ಬನ್ಧಾನಿ ಅನುನಾಸಿಕನ್ತಾನಿ ವಾ ಕತ್ವಾ ದಾತಬ್ಬಾನಿ, “ಬುದ್ಧಂ ಸರಣಂ ಗಚ್ಛಾಮೀ”ತಿ ಏವಂ ವಿಚ್ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ಮಕಾರನ್ತಾನಿ ವಾ ಕತ್ವಾ ದಾತಬ್ಬಾನಿ। **ಅನ್ಧಕಟ್ಠಕಥಾಯಂ** ನಾಮಂ ಸಾವೇತ್ವಾ “ಅಹಂ ಭನ್ತೇ ಬುದ್ಧರಕ್ಖಿತೋ ಯಾವಜೀವಂ ಬುದ್ಧಂ ಸರಣಂ ಗಚ್ಛಾಮೀ”ತಿ ವುತ್ತಂ, ತಂ ಏಕಅಟ್ಠಕಥಾಯಮ್ಪಿ ನತ್ಥಿ, ಪಾಳಿಯಮ್ಪಿ ನ ವುತ್ತಂ, ತೇಸಂ ರುಚಿಮತ್ತಮೇವ, ತಸ್ಮಾ ನ ಗಹೇತಬ್ಬಂ। ನ ಹಿ ತಥಾ ಅವದನ್ತಸ್ಸ ಸರಣಂ ಕುಪ್ಪತೀತಿ।

ಅನುಜಾನಾಮಿ ಭಿಕ್ಖವೇ ಇಮೇಹಿ ತೀಹಿ ಸರಣಗಮನೇಹಿ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಉಪಸಮ್ಪದನ್ತಿ ಇಮೇಹಿ ಬುದ್ಧಂ ಸರಣಂ ಗಚ್ಛಾಮೀತಿಆದೀಹಿ ಏವಂ ತಿಕ್ಖತ್ತುಂ ಉಭತೋಸುದ್ಧಿಯಾ ವುತ್ತೇಹಿ ತೀಹಿ ಸರಣಗಮನೇಹಿ ಪಬ್ಬಜ್ಜಞ್ಚೇವ ಉಪಸಮ್ಪದಞ್ಚ ಅನುಜಾನಾಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ತತ್ಥ ಯಸ್ಮಾ ಉಪಸಮ್ಪದಾ ಪರತೋ ಪಟಿಕ್ಖಿತ್ತಾ, ತಸ್ಮಾ ಸಾ ಏತರಹಿ ಸರಣಮತ್ತೇನೇವ ನ ರುಹತಿ। ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ಪನ ಯಸ್ಮಾ ಪರತೋ “ಅನುಜಾನಾಮಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಇಮೇಹಿ ತೀಹಿ ಸರಣಗಮನೇಹಿ ಸಾಮಣೇರಪಬ್ಬಜ್ಜ”ನ್ತಿ ಅನುಞ್ಞಾತಾ ಏವ, ತಸ್ಮಾ ಸಾ ಏತರಹಿಪಿ ಸರಣಮತ್ತೇನೇವ ರುಹತಿ। ಏತ್ತಾವತಾ ಹಿ ಸಾಮಣೇರಭೂಮಿಯಂ ಪತಿಟ್ಠಿತೋ ಹೋತಿ।

ಸಚೇ ಪನೇಸ ಮತಿಮಾ ಹೋತಿ ಪಣ್ಡಿತಜಾತಿಕೋ, ಅಥಸ್ಸ ತಸ್ಮಿಂಯೇವ ಠಾನೇ ಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ ಉದ್ದಿಸಿತಬ್ಬಾನಿ। ಕಥಂ? ಯಥಾ ಭಗವತಾ ಉದ್ದಿಟ್ಠಾನಿ। ವುತ್ತಞ್ಹೇತಂ –

“ಅನುಜಾನಾಮಿ , ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸಾಮಣೇರಾನಂ ದಸ ಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ, ತೇಸು ಚ ಸಾಮಣೇರೇಹಿ ಸಿಕ್ಖಿತುಂ। ಪಾಣಾತಿಪಾತಾ ವೇರಮಣೀ, ಅದಿನ್ನಾದಾನಾ ವೇರಮಣೀ, ಅಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಾ ವೇರಮಣೀ, ಮುಸಾವಾದಾ ವೇರಮಣೀ, ಸುರಾಮೇರಯಮಜ್ಜಪಮಾದಟ್ಠಾನಾ ವೇರಮಣೀ, ವಿಕಾಲಭೋಜನಾ ವೇರಮಣೀ, ನಚ್ಚಗೀತವಾದಿತವಿಸೂಕದಸ್ಸನಾ

ವೇರಮಣೀ, ಮಾಲಾಗನ್ಧವಿಲೇಪನಧಾರಣಮಣ್ಡನವಿಭೂಸನಟ್ಠಾನಾ ವೇರಮಣೀ, ಉಚ್ಚಾಸಯನಮಹಾಸಯನಾ ವೇರಮಣೀ, ಜಾತರೂಪರಜತಪಟಿಗ್ಗಹಣಾ ವೇರಮಣೀ"ತಿ (ಮಹಾವ॰ ೧೦೬)।

ಅನ್ಧಕಟ್ಠಕಥಾಯಂ ಪನ "ಅಹಂ, ಭನ್ತೇ, ಇತ್ಥನ್ನಾಮೋ ಯಾವಜೀವಂ ಪಾಣಾತಿಪಾತಾ ವೇರಮಣಿಸಿಕ್ಖಾಪದಂ

ಸಮಾದಿಯಾಮೀ"ತಿ ಏವಂ ಸರಣದಾನಂ ವಿಯ ಸಿಕ್ಖಾಪದದಾನಮ್ಪಿ ವುತ್ತಂ, ತಂ ನೇವ ಪಾಳಿಯಂ ನ ಅಟ್ಠಕಥಾಸು ಅತ್ಥಿ, ತಸ್ಮಾ ಯಥಾಪಾಳಿಯಾವ ಉದ್ದಿಸಿತಬ್ಬಾನಿ। ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ಹಿ ಸರಣಗಮನೇಹೇವ ಸಿದ್ಧಾ, ಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ ಪನ ಕೇವಲಂ ಸಿಕ್ಖಾಪರಿಪೂರಣತ್ಥಂ ಜಾನಿತಬ್ಬಾನಿ। ತಸ್ಮಾ ತಾನಿ ಪಾಳಿಯಂ ಆಗತನಯೇನ ಉಗ್ಗಹೇತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತಸ್ಸ ಯಾಯ ಕಾಯಚಿ ಭಾಸಾಯ ಅತ್ಥವಸೇನಪಿ ಆಚಿಕ್ಖಿತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಯಾವ ಪನ ಅತ್ತನಾ ಸಿಕ್ಖಿತಬ್ಬಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ ನ ಜಾನಾತಿ, ಸಙ್ಘಾಟಿಪತ್ತಚೀವರಧಾರಣಟ್ಠಾನನಿಸಜ್ಜಾದೀಸು ಪಾನಭೋಜನಾದಿವಿಧಿಮ್ಹಿ ಚ ನ ಕುಸಲೋ ಹೋತಿ, ತಾವ ಭೋಜನಸಾಲಂ ವಾ ಸಲಾಕಭಾಜನಟ್ಠಾನಂ ವಾ ಅಞ್ಞಂ ವಾ ತಥಾರೂಪಟ್ಠಾನಂ ನ ಪೇಸೇತಬ್ಬೋ, ಸನ್ತಿಕಾವಚರೋಯೇವ ಕಾತಬ್ಬೋ, ಬಾಲದಾರಕೋ ವಿಯ ಪಟಿಜಗ್ಗಿತಬ್ಬೋ, ಸಬ್ಬಮಸ್ಸ ಕಪ್ಪಿಯಾಕಪ್ಪಿಯಂ ಆಚಿಕ್ಖಿತಬ್ಬಂ, ನಿವಾಸನಪಾರುಪನಾದೀಸು ಆಭಿಸಮಾಚಾರಿಕೇಸು ವಿನೇತಬ್ಬೋ। ತೇನಾಪಿ "ಅನುಜಾನಾಮಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ದಸಹಙ್ಗೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತಂ ಸಾಮಣೇರಂ ನಾಸೇತು"ನ್ತಿ (ಮಹಾವ॰ ೧೦೮) ಏವಂ ಪರತೋ ವುತ್ತಾನಿ ದಸ ನಾಸನಙ್ಗಾನಿ ಆರಕಾ ಪರಿವಜ್ಜೇತ್ವಾ ಆಭಿಸಮಾಚಾರಿಕಂ ಪರಿಪೂರೇನ್ತೇನ ದಸವಿಧೇ ಸೀಲೇ ಸಾಧುಕಂ ಸಿಕ್ಖಿತಬ್ಬನ್ತಿ।

ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ದುತಿಯಮಾರಕಥಾ

೩೫. ಮಯ್ಹಂ ಖೋ ಭಿಕ್ಖವೇತಿ ಮಯಾ ಖೋತಿ ಅತ್ಥೋ। ಅಥ ವಾ ಯೋ ಮಯ್ಹಂ ಯೋನಿಸೋ ಮನಸಿಕಾರೋ, ತೇನ ಹೇತುನಾತಿ ಅತ್ಥೋ। ಪುನ **ಅನುಪ್ಪತ್ತಾ**ತಿ ಏತ್ಥ ವಿಭತ್ತಿಂ ಪರಿಣಾಮೇತ್ವಾ ಮಯಾತಿ ವತ್ತಬ್ಬಂ।

ದುತಿಯಮಾರಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಭದ್ದವಗ್ಗಿಯಕಥಾ

೩೬. ಭದ್ದವಗ್ಗಿಯಾತಿ ತೇ ಕಿರ ರಾಜಕುಮಾರಾ ರೂಪೇನ ಚ ಚಿತ್ತೇನ ಚ ಭದ್ದಕಾ ವಗ್ಗಬನ್ಧೇನ ಚ ವಿಚರನ್ತಿ, ತಸ್ಮಾ "ಭದ್ದವಗ್ಗಿಯಾ"ತಿ ವುಚ್ಚನ್ತಿ। **ತೇನ ಹಿ ವೋ**ತಿ ಏತ್ಥ ವೋಕಾರೋ ನಿಪಾತಮತ್ತೋ। **ಧಮ್ಮಚಕ್ಖುಂ ಉದಪಾದೀ**ತಿ ಕೇಸಞ್ಚಿ ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗೋ, ಕೇಸಞ್ಚಿ ಸಕದಾಗಾಮಿಮಗ್ಗೋ, ಕೇಸಞ್ಚಿ ಅನಾಗಾಮಿಮಗ್ಗೋ ಉದಪಾದಿ। ತಯೋಪಿ ಹಿ ಏತೇ ಮಗ್ಗಾ "ಧಮ್ಮಚಕ್ಖೂ"ತಿ ವುಚ್ಚನ್ತಿ। ತೇ ಕಿರ ತುಣ್ಡಿಲಜಾತಕೇ ತಿಂಸಧುತ್ತಾ ಅಹೇಸುಂ, ಅಥ ತುಣ್ಡಿಲೋವಾದಂ ಸುತ್ವಾ ಪಞ್ಚಸೀಲಾನಿ ರಕ್ಖಿಂಸು; ಇದಂ ನೇಸಂ ಪುಬ್ಬಕಮ್ಮಂ।

ಭದ್ದವಗ್ಗಿಯಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಉರುವೇಲಪಾಟಿಹಾರಿಯಕಥಾ

೩೭. ಪಮುಖೋತಿ ಪುಬ್ಬಙ್ಗಮೋ। **ಪಾಮೋಕ್ಖೋ**ತಿ ಉತ್ತಮೋ ವಿಸುದ್ಧಪಞ್ಞೋ।

೩೮. **ಅನುಪಹಚ್ಚಾ**ತಿ ಅವಿನಾಸೇತ್ವಾ। **ತೇಜಸಾ ತೇಜ**ನ್ತಿ ಅತ್ತನೋ ತೇಜೇನ ನಾಗಸ್ಸ ತೇಜಂ। **ಪರಿಯಾದಿಯೇಯ್ಯ**ನ್ತಿ ಅಭಿಭವೇಯ್ಯಂ, ವಿನಾಸೇಯ್ಯಂ ವಾತಿ। **ಮಕ್ಖ**ನ್ತಿ ಕೋಧಂ। **ನತ್ವೇವ ಚ ಖೋ ಅರಹಾ ಯಥಾ ಅಹ**ನ್ತಿ ಅತ್ತಾನಂ "ಅರಹಾ ಅಹ"ನ್ತಿ ಮಞ್ಞಮಾನೋ ವದತಿ।

೩೯. **ನೇರಞ್ಜರಾಯಂ ಭಗವಾ**ತಿಆದಿಕಾ ಗಾಥಾಯೋ ಪಚ್ಛಾ ಪಕ್ಖಿತ್ತಾ।

೪೪-೯. **ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇಯ್ಯ**ನ್ತಿ ಸುಕ್ಖಾಪನತ್ಥಾಯ ಪಸಾರೇತ್ವಾ ಠಪೇಯ್ಯನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। "ಭನ್ತೇ ಆಹರ ಹತ್ಥ"ನ್ತಿ ಏವಂ ವದನ್ತೋ ವಿಯ ಓಣತೋತಿ **ಆಹರಹತ್ಥೋ**। **ಉಯ್ಯೋಜೇತ್ವಾ**ತಿ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇತ್ವಾ। **ಮನ್ದಾಮುಖಿಯೋ**ತಿ ಅಗ್ಗಿಭಾಜನಾನಿ ವುಚ್ಚನ್ತಿ।

೫೦. **ಚಿರಪಟಿಕಾ**ತಿ ಚಿರಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ।

೫೧. **ಕೇಸಮಿಸ್ಸ**ನ್ತಿಆದೀಸು ಕೇಸಾ ಏವ ಕೇಸಮಿಸ್ಸಂ। ಏಸ ನಯೋ ಸಬ್ಬತ್ಥ। **ಖಾರಿಕಾಜ**ನ್ತಿ ಖಾರಿಭಾರೋ।

ಉರುವೇಲಪಾಟಿಹಾರಿಯಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಬಿಮ್ಬಿಸಾರಸಮಾಗಮಕಥಾ

೫೫. **ಲಟ್ಠಿವನೇ**ತಿ ತಾಲುಯ್ಯಾನೇ। **ಸುಪ್ಪತಿಟ್ಠೇ ಚೇತಿಯೇ**ತಿ ಅಞ್ಞತರಸ್ಮಿಂ ವಟರುಕ್ಖೇ; ತಸ್ಸ ಕಿರೇತಂ ನಾಮಂ। **ದ್ವಾದಸನಹುತೇಹೀ**ತಿ ಏತ್ಥ ಏಕಂ ನಹುತಂ ದಸಸಹಸ್ಸಾನಿ। **ಅಜ್ಝಭಾಸೀ**ತಿ ತೇಸಂ ಕಙ್ಖಾಚ್ಛೇದನತ್ಥಂ ಅಭಾಸಿ।

ಕಿಸಕೋವದಾನೋತಿ ತಾಪಸಚರಿಯಾಯ ಕಿಸಸರೀರತ್ತಾ "ಕಿಸಕೋ"ತಿ ಲದ್ಧನಾಮಾನಂ ತಾಪಸಾನಂ ಓವಾದಕೋ ಅನುಸಾಸಕೋ ಸಮಾನೋತಿ ಅತ್ಥೋ। ಅಥ ವಾ ಸಯಂ ಕಿಸಕೋ ತಾಪಸೋ ಸಮಾನೋ ವದಾನೋ ಚ ಅಞ್ಞೇ ಓವದನ್ತೋ ಅನುಸಾಸನ್ತೋತಿಪಿ ಅತ್ಥೋ। **ಕಥಂ ಪಹೀನ**ನ್ತಿ ಕೇನ ಕಾರಣೇನ ಪಹೀನಂ। ಇದಂ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ - "ತ್ವಂ ಉರುವೇಲವಾಸಿಅಗ್ಗಿಪರಿಚಾರಕಾನಂ ತಾಪಸಾನಂ ಸಯಂ ಓವಾದಾಚರಿಯೋ ಸಮಾನೋ ಕಿಂ ದಿಸ್ವಾ ಪಹಾಸಿ, ಪುಚ್ಛಾಮಿ ತಂ ಏತಮತ್ಥಂ ಕೇನ ಕಾರಣೇನ ತವ ಅಗ್ಗಿಹುತ್ತಂ ಪಹೀನ"ನ್ತಿ।

ದುತಿಯಗಾಥಾಯ ಅಯಮತ್ಥೋ - ಏತೇ ರೂಪಾದಿಕೇ ಕಾಮೇ ಇತ್ಥಿಯೋ ಚ ಯಞ್ಞಾ ಅಭಿವದನ್ತಿ, ಸ್ವಾಹಂ ಏತಂ ಸಬ್ಬಮ್ಪಿ ರೂಪಾದಿಕಂ ಕಾಮಪ್ಪಭೇದಂ ಖನ್ಧುಪಧೀಸು ಮಲನ್ತಿ ಞತ್ವಾ ಯಸ್ಮಾ ಇಮೇ ಯಿಟ್ಠಹುತಪ್ಪಭೇದಾ ಯಞ್ಞಾ ಮಲಮೇವ ವದನ್ತಿ, ತಸ್ಮಾ ನ ಯಿಟ್ಠೇ ನ ಹುತೇ ಅರಞ್ಜಿಂ; ಯಿಟ್ಠೇ ವಾ ಹುತೇ ವಾ ನಾಭಿರಮಿನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ।

ತತಿಯಗಾಥಾಯ - **ಅಥ ಕೋಚರಹೀ**ತಿ ಅಥ ಕ್ವಚರಹಿ। ಸೇಸಂ ಉತ್ತಾನಮೇವ।

ಚತುತ್ಥಗಾಥಾಯ - **ಪದ**ನ್ತಿ ನಿಬ್ಬಾನಪದಂ। ಸನ್ತಸಭಾವತಾಯ **ಸನ್ತಂ**। ಉಪಧೀನಂ ಅಭಾವೇನ **ಅನುಪಧಿಕಂ**। ರಾಗಕಿಞ್ಚನಾದೀನಂ ಅಭಾವೇನ **ಅಕಿಞ್ಚನಂ**। ತೀಸು ಭವೇಸು ಅಲಗ್ಗತಾಯ ಯಂ ಕಾಮಭವಂ ಯಞ್ಞಾ ವದನ್ತಿ, ತಸ್ಮಿಮ್ಪಿ ಕಾಮಭವೇ ಅಸತ್ತಂ। ಜಾತಿಜರಾಮರಣಾನಂ ಅಭಾವೇನ **ಅನಞ್ಞಥಾಭಾವಿಂ**। ಅತ್ತನಾ ಭಾವಿತೇನ ಮಗ್ಗೇನೇವ ಅಧಿಗನ್ತಬ್ಬಂ, ನ ಅಞ್ಞೇನ ಕೇನಚಿ ಅಧಿಗಮೇತಬ್ಬನ್ತಿ **ಅನಞ್ಞನೇಯ್ಯಂ**। ಯಸ್ಮಾ ಈದಿಸಂ ಪದಮದ್ದಸಂ, ತಸ್ಮಾ ನ ಯಿಟ್ಠೇ ನ ಹುತೇ ಅರಞ್ಜಿಂ। ತೇನ ಕಿಂ ದಸ್ಸೇತಿ? ಯೋ ಅಹಂ ದೇವಮನುಸ್ಸಲೋಕಸಮ್ಪತ್ತಿಸಾಧಕೇ ನ ಯಿಟ್ಠೇ ನ ಹುತೇ ಅರಞ್ಜಿಂ, ಸೋ ಕಿಂ ವಕ್ಖಾಮಿ "ಏತ್ಥ ನಾಮ ಮೇ ದೇವಮನುಸ್ಸಲೋಕೇ ರತೋ ಮನೋ"ತಿ।

೫೬. ಏವಂ ಸಬ್ಬಲೋಕೇ ಅನಭಿರತಿಭಾವಂ ಪಕಾಸೇತ್ವಾ ಅಥ ಖೋ ಆಯಸ್ಮಾ ಉರುವೇಲಕಸ್ಸಪೋ "ಸಾವಕೋಹಮಸ್ಮೀ"ತಿ ಏವಂ ಭಗವತೋ ಸಾವಕಭಾವಂ ಪಕಾಸೇಸಿ। ತಞ್ಚ ಖೋ ಆಕಾಸೇ ವಿವಿಧಾನಿ ಪಾಟಿಹಾರಿಯಾನಿ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ। **ಧಮ್ಮಚಕ್ಖುನ್ತಿ** ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗಞಾಣಂ।

೫೭. ಅಸ್ಸಾಸಕಾತಿ ಆಸೀಸನಾ; ಪತ್ಥನಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಏಸಾಹಂ ಭನ್ತೇತಿ** ಏತ್ಥ ಪನ ಕಿಞ್ಚಾಪಿ ಮಗ್ಗಪ್ಪಟಿವೇಧೇನೇವಸ್ಸ ಸಿದ್ಧಂ ಸರಣಗಮನಂ, ತತ್ಥ ಪನ ನಿಚ್ಛಯಗಮನಮೇವ ಗತೋ, ಇದಾನಿ ವಾಚಾಯ ಅತ್ತಸನ್ನಿಯ್ಯಾತನಂ ಕರೋತಿ। ಮಗ್ಗವಸೇನೇವಾಯಂ ನಿಯತಸರಣತಂ ಪತ್ತೋ, ತಂ ಪರೇಸಂ ವಾಚಾಯ ಪಾಕಟಂ ಕರೋನ್ತೋ ಪಣಿಪಾತಗಮನಞ್ಚ ಗಚ್ಛನ್ತೋ ಏವಂ ವದತಿ।

೫೮. ಸಿಙ್ಗೀನಿಕ್ಖಸವಣ್ಣೋತಿ ಸಿಙ್ಗೀಸುವಣ್ಣನಿಕ್ಖೇನ ಸಮಾನವಣ್ಣೋ। **ದಸವಾಸೋತಿ** ದಸಸು ಅರಿಯವಾಸೇಸು ವುತ್ಥವಾಸೋ। **ದಸಧಮ್ಮವಿದೂತಿ** ದಸಕಮ್ಮಪಥವಿದೂ। **ದಸಭಿ ಚುಪೇತೋತಿ** ದಸಹಿ ಅಸೇಕ್ಖೇಹಿ ಅಙ್ಗೇಹಿ ಉಪೇತೋ। **ಸಬ್ಬಧಿದನ್ತೋತಿ** ಸಬ್ಬೇಸು ದನ್ತೋ; ಭಗವತೋ ಹಿ ಚಕ್ಖುಆದೀಸು ಕಿಞ್ಚಿ ಅದನ್ತಂ ನಾಮ ನತ್ಥಿ।

೫೯. ಭಗವನ್ತಂ ಭುತ್ತಾವಿಂ ಓನೀತಪತ್ತಪಾಣಿಂ ಏಕಮನ್ತಂ ನಿಸೀದೀತಿ ಭಗವನ್ತಂ ಭುತ್ತವನ್ತಂ ಪತ್ತತೋ ಚ ಅಪನೀತಪಾಣಿಂ ಸಲ್ಲಕ್ಖೇತ್ವಾ ಏಕಸ್ಮಿಂ ಪದೇಸೇ ನಿಸೀದೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅತ್ಥಿಕಾನನ್ತಿ** ಬುದ್ಧಾಭಿವಾದನಗಮನೇನ ಚ ಧಮ್ಮಸವನೇನ ಚ ಅತ್ಥಿಕಾನಂ। **ಅಭಿಕ್ಕಮನೀಯನ್ತಿ** ಅಭಿಗನ್ತುಂ ಸಕ್ಕುಣೇಯ್ಯಂ। **ಅಪ್ಪಾಕಿಣ್ಣನ್ತಿ** ಅನಾಕಿಣ್ಣಂ। **ಅಪ್ಪಸದ್ದನ್ತಿ** ವಚನಸದ್ದೇನ ಅಪ್ಪಸದ್ದಂ। **ಅಪ್ಪನಿಗ್ಘೋಸನ್ತಿ** ನಗರನಿಗ್ಘೋಸಸದ್ದೇನ ಅಪ್ಪನಿಗ್ಘೋಸಂ। **ವಿಜನವಾತನ್ತಿ** ಅನುಸಞ್ಚರಣಜನಸ್ಸ ಸರೀರವಾತೇನ ವಿರಹಿತಂ। "ವಿಜನವಾದ"ನ್ತಿಪಿ ಪಾಠೋ; ಅನ್ತೋ ಜನವಾದೇನ ರಹಿತನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। "ವಿಜನಪಾತ"ನ್ತಿಪಿ ಪಾಠೋ; ಜನಸಞ್ಚಾರವಿರಹಿತನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಮನುಸ್ಸರಾಹಸೇಯ್ಯಕನ್ತಿ** ಮನುಸ್ಸಾನಂ ರಹಸ್ಸಕಿರಿಯಟ್ಠಾನಿಯಂ। **ಪಟಿಸಲ್ಲಾನಸಾರುಪ್ಪನ್ತಿ** ವಿವೇಕಾನುರೂಪಂ।

ಬಿಮ್ಬಿಸಾರಸಮಾಗಮಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಸಾರಿಪುತ್ತಮೋಗ್ಗಲ್ಲಾನಪಬ್ಬಜ್ಜಾಕಥಾ

೬೦. ಸಾರಿಪುತ್ತಮೋಗ್ಗಲ್ಲಾನಾತಿ ಸಾರಿಪುತ್ತೋ ಚ ಮೋಗ್ಗಲ್ಲಾನೋ ಚ। **ತೇಹಿ ಕತಿಕಾ ಕತಾ ಹೋತಿ "ಯೋ ಪಠಮಂ ಅಮತಂ ಅಧಿಗಚ್ಛತಿ, ಸೋ ಆರೋಚೇತೂ"**ತಿ ತೇ ಕಿರ ಉಭೋಪಿ ಗಿಹಿಕಾಲೇ ಉಪತಿಸ್ಸೋ ಕೋಲಿತೋತಿ ಏವಂ ಪಞ್ಞಾಯಮಾನನಾಮಾ ಅಡ್ಢತೇಯ್ಯಸತಮಾಣವಕಪರಿವಾರಾ ಗಿರಗ್ಗಸಮಜ್ಜಂ ಅಗಮಂಸು। ತತ್ರ ನೇಸಂ ಮಹಾಜನಂ ದಿಸ್ವಾ ಏತದಹೋಸಿ - "ಅಯಂ ನಾಮ ಏವಂ ಮಹಾಸತ್ತನಿಕಾಯೋ ಅಪ್ಪತ್ತೇ ವಸ್ಸಸತೇ ಮರಣಮುಖೇ ಪತಿಸ್ಸತೀ"ತಿ। ಅಥ ಉಭೋಪಿ ಉಟ್ಠಿತಾಯ ಪರಿಸಾಯ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಏಕಜ್ಝಾಸಯಾ ಪಚ್ಚುಪಟ್ಠಿತಮರಣಸಞ್ಞಾ ಸಮ್ಮನ್ತಯಿಂಸು "ಸಮ್ಮ ಮರಣೇ ಸತಿ ಅಮತೇನಾಪಿ ಭವಿತಬ್ಬಂ, ಹನ್ದ ಮಯಂ ಅಮತಂ ಪರಿಯೇಸಾಮಾ"ತಿ ಅಮತಪರಿಯೇಸನತ್ಥಂ ಸಞ್ಚಯಸ್ಸ ಛನ್ನಪರಿಬ್ಬಾಜಕಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ಸಪರಿಸಾ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಕತಿಪಾಹೇನೇವ ತಸ್ಸ ಞಾಣವಿಸಯೇ ಪಾರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಅಮತಂ ಅಪಸ್ಸನ್ತಾ ಪುಚ್ಛಿಂಸು "ಕಿಂ ನು ಖೋ, ಆಚರಿಯ, ಅಞ್ಞೋಪೇತ್ಥ ಸಾರೋ ಅತ್ಥೀ"ತಿ? "ನತ್ಥಾವುಸೋ, ಏತ್ತಕಮೇವ ಇದ"ನ್ತಿ ಚ ಸುತ್ವಾ "ತುಚ್ಛಂ ಇದಂ ಆವುಸೋ ನಿಸ್ಸಾರಂ, ಯೋ ದಾನಿ ಅಮ್ಹೇಸು ಪಠಮಂ ಅಮತಂ ಅಧಿಗಚ್ಛತಿ, ಸೋ ಇತರಸ್ಸ ಆರೋಚೇತೂ"ತಿ ಕತಿಕಂ ಅಕಂಸು। ತೇನ ವುತ್ತಂ - "ತೇಹಿ ಕತಿಕಾ ಕತಾ ಹೋತೀ"ತಿಆದಿ।

ಪಾಸಾದಿಕೇನ ಅಭಿಕ್ಕನ್ತೇನಾತಿಆದೀಸು ಇತ್ಥಮ್ಭೂತಲಕ್ಖಣೇ ಕರಣವಚನಂ ವೇದಿತಬ್ಬಂ। **ಅತ್ಥಿಕೇಹಿ ಉಪಞ್ಞಾತಂ ಮಗ್ಗನ್ತಿ** ಏತಂ ಅನುಬನ್ಧನಸ್ಸ ಕಾರಣವಚನಂ; ಇದಞ್ಹಿ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ - "ಯಂನೂನಾಹಂ ಇಮಂ ಭಿಕ್ಖುಂ ಪಿಟ್ಠಿತೋ ಪಿಟ್ಠಿತೋ ಅನುಬನ್ಧೇಯ್ಯಂ, ಕಸ್ಮಾ ? ಯಸ್ಮಾ ಇದಂ ಪಿಟ್ಠಿತೋ ಪಿಟ್ಠಿತೋ ಅನುಬನ್ಧನಂ ನಾಮ ಅತ್ಥಿಕೇಹಿ ಉಪಞ್ಞಾತಂ ಮಗ್ಗಂ ಞಾತೋ ಚೇವ ಉಪಗತೋ ಚ

ಮಗ್ಗೋ"ತಿ ಅತ್ಥೋ। ಅಥ ವಾ ಅತ್ಥಿಕೇಹಿ ಅಮ್ಹೇಹಿ "ಮರಣೇ ಸತಿ ಅಮತೇನಾಪಿ ಭವಿತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ಏವಂ ಕೇವಲಂ ಅತ್ಥೀತಿ ಉಪಞ್ಞಾತಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ ನಾಮ, ತಂ ಮಗ್ಗನ್ತೋ ಪರಿಯೇಸನ್ತೋತಿ ಏವಮ್ಪೇತ್ಥ ಅತ್ಥೋ ದಟ್ಠಬ್ಬೋ।

ಪಿಣ್ಡಪಾತಂ ಆದಾಯ ಪಟಿಕ್ಕಮೀತಿ ಸುದಿನ್ನಕಣ್ಡೇ ವುತ್ತಪ್ಪಕಾರಂ ಅಞ್ಞತರಂ ಕುಟ್ಟಮೂಲಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ನಿಸೀದಿ। ಸಾರಿಪುತ್ತೋಪಿ ಖೋ "ಅಕಾಲೋ ಖೋ ತಾವ ಪಞ್ಹಂ ಪುಚ್ಛಿತು"ನ್ತಿ ಕಾಲಂ ಆಗಮಯಮಾನೋ ಏಕಮನ್ತಂ ಠತ್ವಾ ವತ್ತಪಟಿಪತ್ತಿಪೂರಣತ್ಥಂ ಕತಭತ್ತಕಿಚ್ಚಸ್ಸ ಥೇರಸ್ಸ ಅತ್ತನೋ ಕಮಣ್ಡಲುತೋ ಉದಕಂ ದತ್ವಾ ಧೋತಹತ್ಥಪಾದೇನ ಥೇರೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಪಟಿಸನ್ಥಾರಂ ಕತ್ವಾ ಪಞ್ಹಂ ಪುಚ್ಛಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ – "ಅಥ ಖೋ ಸಾರಿಪುತ್ತೋ ಪರಿಬ್ಬಾಜಕೋ"ತಿಆದಿ। **ನ ತಾಹಂ ಸಕ್ಕೋಮೀ**ತಿ ನ ತೇ ಅಹಂ ಸಕ್ಕೋಮಿ। ಏತ್ಥ ಚ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಪ್ಪತ್ತೋ ಥೇರೋ ನ ಏತ್ತಕಂ ನ ಸಕ್ಕೋತಿ। ಅಥ ಖೋ ಇಮಸ್ಸ ಧಮ್ಮಗಾರವಂ ಉಪ್ಪಾದೇಸ್ಸಾಮೀತಿ ಸಬ್ಬಾಕಾರೇನ ಬುದ್ಧವಿಸಯೇ ಅವಿಸಯಭಾವಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಏವಮಾಹ।

ಯೇ ಧಮ್ಮಾ ಹೇತುಪ್ಪಭವಾತಿ ಹೇತುಪ್ಪಭವಾ ನಾಮ ಪಞ್ಚಕ್ಖನ್ಧಾ; ತೇನಸ್ಸ ದುಕ್ಖಸಚ್ಚಂ ದಸ್ಸೇತಿ। **ತೇಸಂ ಹೇತುಂ ತಥಾಗತೋ ಆಹಾ**ತಿ ತೇಸಂ ಹೇತು ನಾಮ ಸಮುದಯಸಚ್ಚಂ; ತಞ್ಚ ತಥಾಗತೋ ಆಹಾತಿ ದಸ್ಸೇತಿ। **ತೇಸಞ್ಚ ಯೋ ನಿರೋಧೋ**ತಿ ತೇಸಂ ಉಭಿನ್ನಮ್ಪಿ ಸಚ್ಚಾನಂ ಯೋ ಅಪ್ಪವತ್ತಿನಿರೋಧೋ; ತಞ್ಚ ತಥಾಗತೋ ಆಹಾತಿ ಅತ್ಥೋ। ತೇನಸ್ಸ ನಿರೋಧಸಚ್ಚಂ ದಸ್ಸೇತಿ। ಮಗ್ಗಸಚ್ಚಂ ಪನೇತ್ಥ ಸರೂಪತೋ ಅದಸ್ಸಿತಮ್ಪಿ ನಯತೋ ದಸ್ಸಿತಂ ಹೋತಿ, ನಿರೋಧೇ ಹಿ ವುತ್ತೇ ತಸ್ಸ ಸಮ್ಪಾಪಕೋ ಮಗ್ಗೋ ವುತ್ತೋವ ಹೋತಿ। ಅಥ ವಾ **ತೇಸಞ್ಚ ಯೋ ನಿರೋಧೋ**ತಿ ಏತ್ಥ ತೇಸಂ ಯೋ ನಿರೋಧೋ ಚ ನಿರೋಧುಪಾಯೋ ಚಾತಿ ಏವಂ ದ್ವೇಪಿ ಸಚ್ಚಾನಿ ದಸ್ಸಿತಾನಿ ಹೋನ್ತೀತಿ। ಇದಾನಿ ತಮೇವತ್ಥಂ ಪಟಿಪಾದೇನ್ತೋ ಆಹ – "**ಏವಂವಾದೀ ಮಹಾಸಮಣೋ**"ತಿ।

ಏಸೇವ ಧಮ್ಮೋ ಯದಿ ತಾವದೇವಾತಿ ಸಚೇಪಿ ಇತೋ ಉತ್ತರಿ ನತ್ಥಿ, ಏತ್ತಕಮೇವ ಇದಂ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಮತ್ತಮೇವ ಪತ್ತಬ್ಬಂ, ತಥಾಪಿ ಏಸೋ ಏವ ಧಮ್ಮೋತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಪಚ್ಚಬ್ಯತ್ಥ ಪದಮಸೋಕ**ನ್ತಿ ಯಂ ಮಯಂ ಪರಿಯೇಸಮಾನಾ ವಿಚರಾಮ, ತಂ ಪದಮಸೋಕಂ ಪಟಿವಿದ್ಧಾತ್ಥ ತುಮ್ಹೇ; ಪತ್ತಂ ತಂ ತುಮ್ಹೇಹೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅದಿಟ್ಠಂ ಅಬ್ಭತೀತಂ ಬಹುಕೇಹಿ ಕಪ್ಪನಹುತೇಹೀ**ತಿ ಅಮ್ಹೇಹಿ ನಾಮ ಇದಂ ಪದಂ ಬಹುಕೇಹಿ ಕಪ್ಪನಹುತೇಹಿ ಅದಿಟ್ಠಮೇವ ಅಬ್ಭತೀತಂ; ಇತಿ ತಸ್ಸ ಪದಸ್ಸ ಅದಿಟ್ಠಭಾವೇನ ದೀಘರತ್ತಂ ಅತ್ತನೋ ಮಹಾಜಾನಿಭಾವಂ ದೀಪೇತಿ।

೬೨. **ಗಮ್ಭೀರೇ ಞಾಣವಿಸಯೇ**ತಿ ಗಮ್ಭೀರೇ ಚೇವ ಗಮ್ಭೀರಸ್ಸ ಚ ಞಾಣಸ್ಸ ವಿಸಯಭೂತೇ। **ಅನುತ್ತರೇ ಉಪಧಿಸಙ್ಖಯೇ**ತಿ ನಿಬ್ಬಾನೇ। **ವಿಮುತ್ತೇ**ತಿ ತದಾರಮ್ಮಣಾಯ ವಿಮುತ್ತಿಯಾ ವಿಮುತ್ತೇ। **ಬ್ಯಾಕಾಸೀ**ತಿ "ಏತಂ ಮೇ ಸಾವಕಯುಗಂ ಭವಿಸ್ಸತಿ ಅಗ್ಗಂ ಭದ್ದಯುಗ"ನ್ತಿ ವದನ್ತೋ ಸಾವಕಪಾರಮಿಞ್ಞಾಣೇ ಬ್ಯಾಕಾಸಿ। **ಸಾವ ತೇಸಂ ಆಯಸ್ಮನ್ತಾನಂ ಉಪಸಮ್ಪದಾ ಅಹೋಸೀ**ತಿ ಸಾ ಏಹಿಭಿಕ್ಖೂಪಸಮ್ಪದಾಯೇವ ತೇಸಂ ಉಪಸಮ್ಪದಾ ಅಹೋಸಿ। ಏವಂ ಉಪಸಮ್ಪನ್ನೇಸು ಚ ತೇಸು ಮಹಾಮೋಗ್ಗಲ್ಲಾನತ್ಥೇರೋ ಸತ್ತಹಿ ದಿವಸೇಹಿ ಅರಹತ್ತೇ ಪತಿಟ್ಠಿತೋ, ಸಾರಿಪುತ್ತತ್ಥೇರೋ ಅಡ್ಢಮಾಸೇನ।

ಅತೀತೇ ಕಿರ ಅನೋಮದಸ್ಸೀ ನಾಮ ಬುದ್ಧೋ ಲೋಕೇ ಉದಪಾದಿ। ತಸ್ಸ ಸರದೋ ನಾಮ ತಾಪಸೋ ಸಕೇ ಅಸ್ಸಮೇ ನಾನಾಪುಪ್ಫೇಹಿ ಮಣ್ಡಪಂ ಕತ್ವಾ ಪುಪ್ಫಾಸನೇಯೇವ ಭಗವನ್ತಂ ನಿಸೀದಾಪೇತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಸ್ಸಾಪಿ ತಥೇವ ಮಣ್ಡಪಂ ಕತ್ವಾ ಪುಪ್ಫಾಸನಾನಿ ಪಞ್ಞಪೇತ್ವಾ ಅಗ್ಗಸಾವಕಭಾವಂ ಪತ್ಥೇಸಿ। ಪತ್ಥಯಿತ್ವಾ ಚ ಸಿರೀವಡ್ಢಸ್ಸ ನಾಮ ಸೇಟ್ಠಿನೋ ಪೇಸೇಸಿ "ಮಯಾ ಅಗ್ಗಸಾವಕಟ್ಠಾನಂ ಪತ್ಥಿತಂ, ತ್ವಮ್ಪಿ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಏಕಂ ಠಾನಂ ಪತ್ಥೇಹೀ"ತಿ। ಸೇಟ್ಠಿ ನೀಲುಪ್ಪಲಮಣ್ಡಪಂ ಕತ್ವಾ ಬುದ್ಧಪ್ಪಮುಖಂ ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಂ, ತತ್ಥ ಭೋಜೇತ್ವಾ ದುತಿಯಸಾವಕಭಾವಂ ಪತ್ಥೇಸಿ। ತೇಸು ಸರದತಾಪಸೋ ಸಾರಿಪುತ್ತತ್ಥೇರೋ ಜಾತೋ, ಸಿರೀವಡ್ಢೋ ಮಹಾಮೋಗ್ಗಲ್ಲಾನತ್ಥೇರೋತಿ ಇದಂ ನೇಸಂ ಪುಬ್ಬಕಮ್ಮಂ।

೬೩. **ಅಪುತ್ತಕತಾಯಾ**ತಿಆದೀಸು ಯೇಸಂ ಪುತ್ತಾ ಪಬ್ಬಜನ್ತಿ, ತೇಸಂ ಅಪುತ್ತಕತಾಯ। ಯಾಸಂ ಪತೀ ಪಬ್ಬಜನ್ತಿ, ತಾಸಂ **ವೇಧಬ್ಯಾಯ** ವಿಧವಾಭಾವಾಯ। ಉಭಯೇನಾಪಿ **ಕುಲುಪಚ್ಛೇದಾಯ। ಸಞ್ಚಯಾನೀ**ತಿ ಸಞ್ಚಯಸ್ಸ ಅನ್ತೇವಾಸಿಕಾನಿ। **ಮಗಧಾನಂ ಗಿರಿಬ್ಬಜ**ನ್ತಿ ಮಗಧಾನಂ ಜನಪದಸ್ಸ ಗಿರಿಬ್ಬಜಂ ನಗರಂ। **ಮಹಾವೀರಾ**ತಿ ಮಹಾವೀರಿಯವನ್ತೋ। **ನಯಮಾನಾನ**ನ್ತಿ ನಯಮಾನೇಸು। ಭುಮ್ಮತ್ಥೇ ಸಾಮಿವಚನಂ, ಉಪಯೋಗತ್ಥೇ ವಾ। **ಕಾ ಉಸೂಯಾ ವಿಜಾನತ**ನ್ತಿ ಧಮ್ಮೇನ ನಯನ್ತೀತಿ ಏವಂ ವಿಜಾನನ್ತಾನಂ ಕಾ ಇಸ್ಸಾ।

ಸಾರಿಪುತ್ತಮೋಗ್ಗಲ್ಲಾನಪಬ್ಬಜ್ಜಾಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಉಪಜ್ಝಾಯವತ್ತಕಥಾ

೬೪-೫. **ಅನುಪಜ್ಝಾಯಕಾ**ತಿ ವಜ್ಜಾವಜ್ಜಂ ಉಪನಿಜ್ಝಾಯಕೇನ ಗರುನಾ ವಿರಹಿತಾ। **ಅನಾಕಪ್ಪಸಮ್ಪನ್ನಾ**ತಿ ನ ಆಕಪ್ಪೇನ ಸಮ್ಪನ್ನಾ; ಸಮಣಸಾರುಪ್ಪಾಚಾರವಿರಹಿತಾತಿ ಅತ್ಥೋ । **ಉಪರಿಭೋಜನೇ**ತಿ ಭೋಜನಸ್ಸ ಉಪರಿ। **ಉತ್ತಿಟ್ಠಪತ್ತ**ನ್ತಿ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಚರಣಕಪತ್ತಂ। ತಸ್ಮಿಞ್ಹಿ ಮನುಸ್ಸಾ ಉಚ್ಛಿಟ್ಠಸಞ್ಞಿನೋ, ತಸ್ಮಾ ಉತ್ತಿಟ್ಠಪತ್ತನ್ತಿ ವುತ್ತಂ। ಅಥ ವಾ ಉಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ಪತ್ತಂ ಉಪನಾಮೇನ್ತೀತಿ ಏವಮ್ಪೇತ್ಥ ಅತ್ಥೋ ದಟ್ಠಬ್ಬೋ। **ಅನುಜಾನಾಮಿ ಭಿಕ್ಖವೇ ಉಪಜ್ಝಾಯ**ನ್ತಿ ಉಪಜ್ಝಾಯಂ ಗಹೇತುಂ ಅನುಜಾನಾಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಪುತ್ತಚಿತ್ತಂ ಉಪಟ್ಠಪೇಸ್ಸತೀ**ತಿ ಪುತ್ತೋ ಮೇ ಅಯನ್ತಿ ಏವಂ ಗೇಹಸ್ಸಿತಪೇಮವಸೇನ ಚಿತ್ತಂ ಉಪಟ್ಠಪೇಸ್ಸತಿ। ಏಸ ನಯೋ ದುತಿಯಪದೇಪಿ। **ಸಗಾರವಾ ಸಪ್ಪತಿಸ್ಸಾ**ತಿ ಗರುಭಾವಞ್ಚೇವ ಜೇಟ್ಠಕಭಾವಞ್ಚ ಉಪಟ್ಠಪೇತ್ವಾ। **ಸಭಾಗವುತ್ತಿನೋ**ತಿ ಸಭಾಗಜೀವಿಕಾ। **ಸಾಹೂತಿ ವಾ**ತಿಆದೀನಿ ಪಞ್ಚ ಪದಾನಿ ಉಪಜ್ಝಾಯಭಾವಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛನವೇವಚನಾನಿ। **ಕಾಯೇನ ವಿಞ್ಞಾಪೇತೀ**ತಿ ಏವಂ ಸದ್ಧಿವಿಹಾರಿಕೇನ "ಉಪಜ್ಝಾಯೋ ಮೇ ಭನ್ತೇ ಹೋಹೀ"ತಿ ತಿಕ್ಖತ್ತುಂ ವುತ್ತೇ ಸಚೇ ಉಪಜ್ಝಾಯೋ "ಸಾಹೂ"ತಿಆದೀಸು ಪಞ್ಚಸು ಪದೇಸು ಯಸ್ಸ ಕಸ್ಸಚಿ ಪದಸ್ಸ ವಸೇನ ಕಾಯೇನ ವಾ ವಾಚಾಯ ವಾ ಕಾಯವಾಚಾಹಿ ವಾ "ಗಹಿತೋ ತಯಾ ಉಪಜ್ಝಾಯೋ"ತಿ ಉಪಜ್ಝಾಯಗ್ಗಹಣಂ ವಿಞ್ಞಾಪೇತಿ, ಗಹಿತೋ ಹೋತಿ ಉಪಜ್ಝಾಯೋ। ಇದಮೇವ ಹಿ ಏತ್ಥ ಉಪಜ್ಝಾಯಗ್ಗಹಣಂ, ಯದಿದಂ ಉಪಜ್ಝಾಯಸ್ಸ ಇಮೇಸು ಪಞ್ಚಸು ಪದೇಸು ಯಸ್ಸ ಕಸ್ಸಚಿ ಪದಸ್ಸ ವಾಚಾಯ ವಾ ಸಾವನಂ ಕಾಯೇನ ವಾ ಅತ್ಥವಿಞ್ಞಾಪನನ್ತಿ। ಕೇಚಿ ಪನ ಸಾಧೂತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛನಂ ಸನ್ಧಾಯ ವದನ್ತಿ। ನ ತಂ ಪಮಾಣಂ, ಆಯಾಚನದಾನಮತ್ತೇನ ಹಿ ಗಹಿತೋ ಹೋತಿ ಉಪಜ್ಝಾಯೋ, ನ ಏತ್ಥ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛನಂ ಅಙ್ಗಂ। ಸದ್ಧಿವಿಹಾರಿಕೇನಾಪಿ ನ ಕೇವಲಂ ಇಮಿನಾ ಮೇ ಪದೇನ ಉಪಜ್ಝಾಯೋ ಗಹಿತೋತಿ ಞಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ। "ಅಜ್ಜತಗ್ಗೇ ದಾನಿ ಥೇರೋ ಮಯ್ಹಂ ಭಾರೋ, ಅಹಮ್ಪಿ ಥೇರಸ್ಸ ಭಾರೋ"ತಿ ಇದಮ್ಪಿ ಞಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ।

೬೬. **ತತ್ರಾಯಂ ಸಮ್ಮಾವತ್ತನಾ**ತಿ ಯಂ ವುತ್ತಂ ಸಮ್ಮಾ ವತ್ತಿತಬ್ಬನ್ತಿ, ತತ್ರ ಅಯಂ ಸಮ್ಮಾವತ್ತನಾ। **ಕಾಲಸ್ಸೇವ ಉಟ್ಠಾಯ ಉಪಾಹನಾ ಓಮುಞ್ಚಿತ್ವಾ**ತಿ ಸಚಸ್ಸ ಪಚ್ಚೂಸಕಾಲೇ ಚಙ್ಕಮನತ್ಥಾಯ ವಾ ಧೋತಪಾದಪರಿಹರಣತ್ಥಾಯ ವಾ ಪಟಿಮುಕ್ಕಾ ಉಪಾಹನಾ ಪಾದಗತಾ ಹೋನ್ತಿ, ತಾ ಕಾಲಸ್ಸೇವ ಉಟ್ಠಾಯ ಅಪನೇತ್ವಾ। **ದನ್ತಕಟ್ಠಂ ದಾತಬ್ಬ**ನ್ತಿ ಮಹನ್ತಂ ಮಜ್ಝಿಮಂ ಖುದ್ದಕನ್ತಿ ತೀಣಿ ದನ್ತಕಟ್ಠಾನಿ ಉಪನೇತ್ವಾ ತತೋ ಯಂ ತೀಣಿ ದಿವಸಾನಿ ಗಣ್ಹಾತಿ, ಚತುತ್ಥದಿವಸತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ತಾದಿಸಮೇವ ದಾತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ ಅನಿಯಮಂ ಕತ್ವಾ ಯಂ ವಾ ತಂ ವಾ ಗಣ್ಹಾತಿ, ಅಥ ಯಾದಿಸಂ ಲಭತಿ ತಾದಿಸಂ ದಾತಬ್ಬಂ।

ಮುಖೋದಕಂ ದಾತಬ್ಬನ್ತಿ ಸೀತಞ್ಚ ಉಣ್ಹಞ್ಚ ಉದಕಂ ಉಪನೇತ್ವಾ ತತೋ ಯಂ ತೀಣಿ ದಿವಸಾನಿ ವಳಞ್ಜೇತಿ, ಚತುತ್ಥದಿವಸತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ತಾದಿಸಮೇವ ಮುಖಧೋವನೋದಕಂ ದಾತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ ಅನಿಯಮಂ ಕತ್ವಾ ಯಂ ವಾ ತಂ ವಾ ಗಣ್ಹಾತಿ, ಅಥ ಯಾದಿಸಂ ಲಭತಿ ತಾದಿಸಂ ದಾತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ ದುವಿಧಮ್ಪಿ ವಳಞ್ಜೇತಿ, ದುವಿಧಮ್ಪಿ ಉಪನೇತಬ್ಬಂ। ಉದಕಂ ಮುಖಧೋವನಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇತ್ವಾ ವಚ್ಚಕುಟಿತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಸಮ್ಮಜ್ಜಿತಬ್ಬಂ। ಥೇರೇ ವಚ್ಚಕುಟಿಂ ಗತೇ ಪರಿವೇಣಂ ಸಮ್ಮಜ್ಜಿತಬ್ಬಂ; ಏವಂ ಪರಿವೇಣಂ ಅಸುಞ್ಞಂ ಹೋತಿ। ಥೇರೇ ವಚ್ಚಕುಟಿತೋ ಅನಿಕ್ಖನ್ತೇಯೇವ ಆಸನಂ ಪಞ್ಞಪೇತಬ್ಬಂ। ಸರೀರಕಿಚ್ಚಂ ಕತ್ವಾ

ಆಗನ್ತ್ವಾ ತಸ್ಮಿಂ ನಿಸಿನ್ನಸ್ಸ **“ಸಚೇ ಯಾಗು ಹೋತೀ”**ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ವುತ್ತವತ್ತಂ ಕಾತಬ್ಬಂ। **ಉಕ್ಲಾಪೋ**ತಿ ಕೇನಚಿ ಕಚವರೇನ ಸಙ್ಕಿಣ್ಣೋ, ಸಚೇ ಪನ ಅಞ್ಞೋ ಕಚವರೋ ನತ್ಥಿ, ಉದಕಫುಸಿತಾನೇವ ಹೋನ್ತಿ, ಹತ್ಥೇನಪಿ ಪಮಜ್ಜಿತಬ್ಬೋ।

ಸಗುಣಂ ಕತ್ವಾತಿ ದ್ವೇ ಚೀವರಾನಿ ಏಕತೋ ಕತ್ವಾ, ತಾ ಏಕತೋ ಕತಾ ದ್ವೇಪಿ ಸಙ್ಘಾಟಿಯೋ ದಾತಬ್ಬಾ। ಸಬ್ಬಞ್ಹಿ ಚೀವರಂ ಸಙ್ಘಟಿತತ್ತಾ “ಸಙ್ಘಾಟೀ”ತಿ ವುಚ್ಚತಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ - “ಸಙ್ಘಾಟಿಯೋ ದಾತಬ್ಬಾ”ತಿ। **ನಾತಿದೂರೇ ಗನ್ತಬ್ಬಂ ನಾಚ್ಚಾಸನ್ನೇ**ತಿ ಏತ್ಥ ಸಚೇ ಉಪಜ್ಝಾಯಂ ನಿವತ್ತಿತ್ವಾ ಓಲೋಕೇನ್ತಂ ಏಕೇನ ವಾ ದ್ವೀಹಿ ವಾ ಪದವೀತಿಹಾರೇಹಿ ಸಮ್ಪಾಪುಣಾತಿ, ಏತ್ತಾವತಾ ನಾತಿದೂರೇ ನಾಚ್ಚಾಸನ್ನೇ ಗತೋ ಹೋತೀತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಂ। **ಪತ್ತಪರಿಯಾಪನ್ನಂ ಪಟಿಗ್ಗಹೇತಬ್ಬ**ನ್ತಿ ಸಚೇ ಉಪಜ್ಝಾಯೇನ ಭಿಕ್ಖಾಚಾರೇ ಯಾಗುಯಾ ವಾ ಭತ್ತೇ ವಾ ಲದ್ಧೇ ಪತ್ತೋ ಉಣ್ಹೋ ವಾ ಭಾರಿಕೋ ವಾ ಹೋತಿ, ಅತ್ತನೋ ಪತ್ತಂ ತಸ್ಸ ದತ್ವಾ ಸೋ ಪತ್ತೋ ಗಹೇತಬ್ಬೋತಿ ಅತ್ಥೋ। **ನ ಉಪಜ್ಝಾಯಸ್ಸ ಭಣಮಾನಸ್ಸ ಅನ್ತರನ್ತರಾ ಕಥಾ ಓಪಾತೇತಬ್ಬಾ**ತಿ ಅನ್ತರಘರೇ ವಾ ಅಞ್ಞತ್ರ ವಾ ಭಣಮಾನಸ್ಸ ಅನಿಟ್ಠಿತೇ ತಸ್ಸ ವಚನೇ ಅಞ್ಞಾ ಕಥಾ ನ ಸಮುಟ್ಠಾಪೇತಬ್ಬಾ। ಇತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಚ ಪನ ಯತ್ಥ ಯತ್ಥ ನಕಾರೇನ ಪಟಿಸೇಧೋ ಕರಿಯತಿ, ಸಬ್ಬತ್ಥ ದುಕ್ಕಟಾಪತ್ತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। ಅಯಞ್ಹಿ ಖನ್ಧಕಧಮ್ಮತಾ। **ಆಪತ್ತಿಸಾಮನ್ತಾ ಭಣಮಾನೋ**ತಿ ಪದಸೋಧಮ್ಮದುಟ್ಠುಲ್ಲಾದಿವಸೇನ ಆಪತ್ತಿಯಾ ಆಸನ್ನವಾಚಂ ಭಣಮಾನೋ। **ನಿವಾರೇತಬ್ಬೋ**ತಿ “ಕಿಂ ಭನ್ತೇ ಈದಿಸಂ ನಾಮ ವತ್ತುಂ ವಟ್ಟತಿ, ಆಪತ್ತಿ ನ ಹೋತೀ”ತಿ ಏವಂ ಪುಚ್ಛನ್ತೇನ ವಿಯ ವಾರೇತಬ್ಬೋ। ವಾರೇಸ್ಸಾಮೀತಿ ಪನ ಕತ್ವಾ “ಮಹಲ್ಲಕ, ಮಾ ಏವಂ ಭಣಾ”ತಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬೋ।

ಪಠಮತರಂ ಆಗನ್ತ್ವಾತಿ ಸಚೇ ಆಸನ್ನೇ ಗಾಮೋ ಹೋತಿ, ವಿಹಾರೇ ವಾ ಗಿಲಾನೋ ಭಿಕ್ಖು ಹೋತಿ, ಗಾಮತೋ ಪಠಮತರಂ ಆಗನ್ತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ ದೂರೇ ಗಾಮೋ ಹೋತಿ, ಉಪಜ್ಝಾಯೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೋ ನತ್ಥಿ, ತೇನೇವ ಸದ್ಧಿಂ ಗಾಮತೋ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಚೀವರೇನ ಪತ್ತಂ ವೇಠೇತ್ವಾ ಅನ್ತರಾಮಗ್ಗತೋ ಪಠಮತರಂ ಆಗನ್ತಬ್ಬಂ । ಏವಂ ನಿವತ್ತನ್ತೇನ ಪಠಮತರಂ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಆಸನಪಞ್ಞಾಪನಾದಿ ಸಬ್ಬಂ ಕಿಚ್ಚಂ ಕಾತಬ್ಬಂ। **ಸಿನ್ನಂ ಹೋತೀ**ತಿ ತಿನ್ತಂ ಸೇದಗ್ಗಹಿತಂ। **ಚತುರಙ್ಗುಲಂ ಕಣ್ಣಂ ಉಸ್ಸಾರೇತ್ವಾ**ತಿ ಕಣ್ಣಂ ಚತುರಙ್ಗುಲಪ್ಪಮಾಣಂ ಅತಿರೇಕಂ ಕತ್ವಾ ಏವಂ ಚೀವರಂ ಸಂಹರಿತಬ್ಬಂ। ಕಿಂ ಕಾರಣಾ? **ಮಾ ಮಜ್ಝೇ ಭಙ್ಗೋ ಅಹೋಸೀ**ತಿ। ಸಮಂ ಕತ್ವಾ ಸಂಹರಿತಸ್ಸ ಹಿ ಮಜ್ಝೇ ಭಙ್ಗೋ ಹೋತಿ, ತತೋ ನಿಚ್ಚಂ ಭಿಜ್ಜಮಾನಂ ದುಬ್ಬಲಂ ಹೋತಿ ತಂ ನಿವಾರಣತ್ಥಮೇತಂ ವುತ್ತಂ। ತಸ್ಮಾ ಯಥಾ ಅಜ್ಜ ಭಙ್ಗಟ್ಠಾನೇಯೇವ ಸ್ವೇ ನ ಭಿಜ್ಜತಿ, ತಥಾ ದಿವಸೇ ದಿವಸೇ ಚತುರಙ್ಗುಲಂ ಉಸ್ಸಾರೇತ್ವಾ ಸಂಹರಿತಬ್ಬಂ। **ಓಭೋಗೇ ಕಾಯಬನ್ಧನಂ ಕಾತಬ್ಬ**ನ್ತಿ ಕಾಯಬನ್ಧನಂ ಸಂಹರಿತ್ವಾ ಚೀವರಭೋಗೇ ಪಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಠಪೇತಬ್ಬಂ।

ಸಚೇ ಪಿಣ್ಡಪಾತೋ ಹೋತೀತಿ ಏತ್ಥ ಯೋ ಗಾಮೇಯೇವ ವಾ ಅನ್ತರಘರೇ ವಾ ಪಟಿಕ್ಕಮನೇ ವಾ ಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ ಆಗಚ್ಛತಿ, ಪಿಣ್ಡಂ ವಾ ನ ಲಭತಿ, ತಸ್ಸ ಪಿಣ್ಡಪಾತೋ ನ ಹೋತಿ, ಗಾಮೇ ಅಭುತ್ತಸ್ಸ ಪನ ಲದ್ಧಭಿಕ್ಖಸ್ಸ ವಾ ಹೋತಿ; ತಸ್ಮಾ “ಸಚೇ ಪಿಣ್ಡಪಾತೋ ಹೋತೀ”ತಿಆದಿ ವುತ್ತಂ। ಸಚೇಪಿ ತಸ್ಸ ನ ಹೋತಿ, ಭುಞ್ಜಿತುಕಾಮೋ ಚ ಹೋತಿ, ಉದಕಂ ದತ್ವಾ ಅತ್ತನಾ ಲದ್ಧತೋಪಿ ಪಿಣ್ಡಪಾತೋ ಉಪನೇತಬ್ಬೋ। **ಪಾನೀಯೇನ ಪುಚ್ಛಿತಬ್ಬೋ**ತಿ ಭುಞ್ಜಮಾನೋ ತಿಕ್ಖತ್ತುಂ “ಪಾನೀಯಂ ಭನ್ತೇ ಆಹರಿಯತೂ”ತಿ ಪಾನೀಯೇನ ಪುಚ್ಛಿತಬ್ಬೋ। ಸಚೇ ಕಾಲೋ ಅತ್ಥಿ, ಉಪಜ್ಝಾಯೇ ಭುತ್ತೇ ಸಯಂ ಭುಞ್ಜಿತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ ಉಪಕಟ್ಠೋ ಕಾಲೋ, ಪಾನೀಯಂ ಉಪಜ್ಝಾಯಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಸಯಮ್ಪಿ ಭುಞ್ಜಿತಬ್ಬಂ।

ಅನನ್ತರಹಿತಾಯಾತಿ ತಟ್ಟಿಕಧಮ್ಮಖಣ್ಡಾದೀಸು ಯೇನ ಕೇನಚಿ ಅನತ್ಥತಾಯ ಪಂಸುಸಕ್ಖರಮಿಸ್ಸಾಯ ಭೂಮಿಯಾ ಪತ್ತೋ ನ ಠಪೇತಬ್ಬೋತಿ ಅತ್ಥೋ। ಸಚೇ ಪನ ಕಾಳವಣ್ಣಕತಾ ವಾ ಸುಧಾಬದ್ಧಾ ವಾ ಹೋತಿ ನಿರಜಮತ್ತಿಕಾ, ತಥಾರೂಪಾಯ ಭೂಮಿಯಾ ಠಪೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಧೋತವಾಲಿಕಾಯಪಿ ಠಪೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಪಂಸುರಜಸಕ್ಖರಾದೀಸು ನ ವಟ್ಟತಿ। ತತ್ರ ಪನ ಪಣ್ಣಂ ವಾ ಆಧಾರಕಂ ವಾ ಠಪೇತ್ವಾ ತತ್ರ ನಿಕ್ಖಿಪಿತಬ್ಬೋ। **ಪಾರತೋ ಅನ್ತಂ ಓರತೋ ಭೋಗ**ನ್ತಿ ಇದಂ ಚೀವರವಂಸಾದೀನಂ ಹೇಟ್ಠಾ ಹತ್ಥಂ ಪವೇಸೇತ್ವಾ ಅಭಿಮುಖೇನ ಹತ್ಥೇನ ಸಣಿಕಂ ನಿಕ್ಖಿಪನತ್ಥಂ ವುತ್ತಂ। ಅನ್ತೇ ಪನ ಗಹೇತ್ವಾ ಭೋಗೇನ ಚೀವರವಂಸಾದೀನಂ ಉಪರಿ ನಿಕ್ಖಿಪನ್ತಸ್ಸ ಭಿತ್ತಿಯಂ ಭೋಗೋ ಪಟಿಹಞ್ಞತಿ, ತಸ್ಮಾ ತಥಾ ನ ಕಾತಬ್ಬಂ।

ಚುಣ್ಣಂ ಸನ್ನೇತಬ್ಬನ್ತಿ ನ್ಹಾನಚುಣ್ಣಂ ಉದಕೇನ ತೇಮೇತ್ವಾ ಪಿಣ್ಡಿ ಕಾತಬ್ಬಾ। **ಏಕಮನ್ತಂ ನಿಕ್ಖಿಪಿತಬ್ಬನ್ತಿ** ಏಕಸ್ಮಿಂ ನಿದ್ಧೂಮೇ ಠಾನೇ ಠಪೇತಬ್ಬಂ। ಜನ್ತಾಘರೇ ಪರಿಕಮ್ಮಂ ನಾಮ ಅಙ್ಗಾರಮತ್ತಿಕಉಣ್ಹೋದಕದಾನಾದಿಕಂ ಸಬ್ಬಂ ಕಿಚ್ಚಂ। **ಉದಕೇಪಿ ಪರಿಕಮ್ಮನ್ತಿ** ಅಙ್ಗಪಚ್ಚಙ್ಗಘಂಸನಾದಿಕಂ ಸಬ್ಬಂ ಕಿಚ್ಚಂ। **ಪಾನೀಯೇನ ಪುಚ್ಛಿತಬ್ಬೋತಿ** ಜನ್ತಾಘರೇ ಉಣ್ಹಸನ್ತಾಪೇನ ಪಿಪಾಸಾ ಹೋತಿ, ತಸ್ಮಾ ಪುಚ್ಛಿತಬ್ಬೋ।

ಸಚೇ ಉಸ್ಸಹತೀತಿ ಸಚೇ ಪಹೋತಿ; ನ ಕೇನಚಿ ಗೇಲಞ್ಞೇನ ಅಭಿಭೂತೋ ಹೋತಿ; ಅಗಿಲಾನೇನ ಹಿ ಸದ್ಧಿವಿಹಾರಿಕೇನ ಸಟ್ಠಿವಸ್ಸೇನಾಪಿ ಸಬ್ಬಂ ಉಪಜ್ಝಾಯವತ್ತಂ ಕಾತಬ್ಬಂ, ಅನಾದರೇನ ಅಕರೋನ್ತಸ್ಸ ವತ್ತಭೇದೇ ದುಕ್ಕಟಂ। ನಕಾರಪಟಿಸಂಯುತ್ತೇಸು ಪನ ಪದೇಸು ಗಿಲಾನಸ್ಸಾಪಿ ಪಟಿಕ್ಖಿತ್ತಕಿರಿಯಂ ಕರೋನ್ತಸ್ಸ ದುಕ್ಕಟಮೇವ। **ಅಪ್ಪಟಿಘಂಸನ್ತೇನಾತಿ** ಭೂಮಿಯಂ ಅಪ್ಪಟಿಘಂಸನ್ತೇನ। **ಕವಾಟಪಿಟ್ಠನ್ತಿ** ಕವಾಟಞ್ಚ ಪಿಟ್ಠಸಙ್ಘಾತಞ್ಚ ಅಚ್ಛುಪನ್ತೇನ। **ಸನ್ತಾನಕನ್ತಿ** ಯಂಕಿಞ್ಚಿ ಕೀಟಕುಲಾವಕಮಕ್ಕಟಕಸುತ್ತಾದಿ। **ಉಲ್ಲೋಕಾ ಪಠಮಂ ಓಹಾರೇತಬ್ಬನ್ತಿ** ಉಲ್ಲೋಕತೋ ಪಠಮಂ ಉಲ್ಲೋಕಂ ಆದಿಂಕತ್ವಾ ಅವಹರಿತಬ್ಬನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಆಲೋಕಸನ್ಧಿಕಣ್ಣಭಾಗಾತಿ** ಆಲೋಕಸನ್ಧಿಭಾಗಾ ಚ ಕಣ್ಣಭಾಗಾ ಚ ಅನ್ತರಬಾಹಿರವಾತಪಾನಕವಾಟಕಾನಿ ಚ ಗಬ್ಭಸ್ಸ ಚ ಚತ್ತಾರೋ ಕೋಣಾ ಪಮಜ್ಜಿತಬ್ಬಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಯಥಾಪಞ್ಞತ್ತಂ ಪಞ್ಞಪೇತಬ್ಬನ್ತಿ ಯಥಾ ಪಠಮಂ ಪಞ್ಞತ್ತಂ ಅಹೋಸಿ, ತಥೇವ ಪಞ್ಞಪೇತಬ್ಬಂ। ಏತದತ್ಥಮೇವ ಹಿ ಯಥಾಪಞ್ಞತ್ತಂ ಸಲ್ಲಕ್ಖೇತ್ವಾ ನೀಹರಿತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತಂ ನಿಕ್ಖಿಪಿತಬ್ಬನ್ತಿ ಪುರಿಮವತ್ತಂ ಪಞ್ಞತ್ತಂ। ಸಚೇ ಪನ ಪಠಮಂ ಅಜಾನನ್ತೇನ ಕೇನಚಿ ಪಞ್ಞತ್ತಂ ಅಹೋಸಿ, ಸಮನ್ತತೋ ಭಿತ್ತಿಂ ದ್ವಙ್ಗುಲಮತ್ತೇನ ವಾ ತಿವಙ್ಗುಲಮತ್ತೇನ ವಾ ಮೋಚೇತ್ವಾ ಪಞ್ಞಪೇತಬ್ಬಂ। ಇದಞ್ಹಿ ಪಞ್ಞಾಪನವತ್ತಂ। ಸಚೇ ಕಟಸಾರಕೋ ಹೋತಿ ಅತಿಮಹನ್ತೋ ಚ, ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ಕೋಟಿಂ ನಿವತ್ತೇತ್ವಾ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಪಞ್ಞಪೇತಬ್ಬೋ। ಸಚೇ ಕೋಟಿಂ ನಿವತ್ತೇತ್ವಾ ಬನ್ಧಿತುಂ ನ ಜಾನಾತಿ, ನ ಛಿನ್ದಿತಬ್ಬೋ। **ಪುರತ್ಥಿಮಾ ವಾತಪಾನಾ ಥಕೇತಬ್ಬಾತಿ** ಪುರತ್ಥಿಮಾಯ ವಾತಪಾನಾ ಥಕೇತಬ್ಬಾ। ಏವಂ ಸೇಸಾಪಿ ವಾತಪಾನಾ ಥಕೇತಬ್ಬಾ।

ವೂಪಕಾಸೇತಬ್ಬೋತಿ ಅಞ್ಞತ್ಥ ನೇತಬ್ಬೋ। **ವೂಪಕಾಸಾಪೇತಬ್ಬೋತಿ** ಅಞ್ಞೋ ಭಿಕ್ಖು ವತ್ತಬ್ಬೋ "ಥೇರಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಅಞ್ಞತ್ಥ ಗಚ್ಛಾ"ತಿ **ವಿವೇಚೇತಬ್ಬನ್ತಿ** ವಿಸ್ಸಜ್ಜಾಪೇತಬ್ಬಂ। **ವಿವೇಚಾಪೇತಬ್ಬನ್ತಿ** ಅಞ್ಞೋ ವತ್ತಬ್ಬೋ "ಥೇರಂ ದಿಟ್ಠಿಗತಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜಾಪೇಹೀ"ತಿ। **ಉಸ್ಸುಕ್ಕಂ ಕಾತಬ್ಬನ್ತಿ** ಪರಿವಾಸದಾನತ್ಥಂ ಸೋ ಸೋ ಭಿಕ್ಖು ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ಯಾಚಿತಬ್ಬೋ। ಸಚೇ ಅತ್ತನಾ ಪಟಿಬಲೋ ಹೋತಿ, ಅತ್ತನಾವ ದಾತಬ್ಬೋ। ನೋ ಚೇ ಪಟಿಬಲೋ ಹೋತಿ, ಅಞ್ಞೇನ ದಾಪೇತಬ್ಬೋ। **ಕಿನ್ತಿ ನು ಖೋತಿ** ಕೇನ ನು ಖೋ ಉಪಾಯೇನ। ಏಸ ನಯೋ ಸಬ್ಬತ್ಥ। **ಲಹುಕಾಯ ವಾ ಪರಿಣಾಮೇಯ್ಯಾತಿ** ಉಕ್ಖೇಪನೀಯಂ ಅಕತ್ವಾ ತಜ್ಜನೀಯಂ ವಾ ನಿಯಸ್ಸಂ ವಾ ಕರೇಯ್ಯಾತಿ ಅತ್ಥೋ। ತೇನ ಹಿ "ಉಪಜ್ಝಾಯಸ್ಸ ಉಕ್ಖೇಪನೀಯಕಮ್ಮಂ ಕತ್ತುಕಾಮೋ ಸಙ್ಘೋ"ತಿ ಞತ್ವಾ ಏಕಮೇಕಂ ಭಿಕ್ಖುಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ "ಮಾ ಭನ್ತೇ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಉಪಜ್ಝಾಯಸ್ಸ ಕಮ್ಮಂ ಕರಿತ್ಥಾ"ತಿ ಯಾಚಿತಬ್ಬಾ। ಸಚೇ ಕರೋನ್ತಿಯೇವ, "ತಜ್ಜನೀಯಂ ವಾ ನಿಯಸ್ಸಂ ವಾ ಕರೋಥಾ"ತಿ ಯಾಚಿತಬ್ಬಾ। ಸಚೇ ಕರೋನ್ತಿಯೇವ, ಅಥ ಉಪಜ್ಝಾಯೋ "ಸಮ್ಮಾ ವತ್ತಥ ಭನ್ತೇ"ತಿ ಯಾಚಿತಬ್ಬೋ। ಇತಿ ತಂ ಸಮ್ಮಾ ವತ್ತಾಪೇತ್ವಾ "ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭೇಥ ಭನ್ತೇ ಕಮ್ಮ"ನ್ತಿ ಭಿಕ್ಖೂ ಯಾಚಿತಬ್ಬಾ।

ಸಮ್ಪರಿವತ್ತಕಂ ಸಮ್ಪರಿವತ್ತಕನ್ತಿ ಸಮ್ಪರಿವತ್ತೇತ್ವಾ ಸಮ್ಪರಿವತ್ತೇತ್ವಾ। **ನ ಚ ಅಚ್ಛಿನ್ನೇ ಥೇವೇ ಪಕ್ಕಮಿತಬ್ಬನ್ತಿ** ಯದಿ ಅಪ್ಪಮತ್ತಕಮ್ಪಿ ರಜನಂ ಗಳತಿ, ನ ತಾವ ಪಕ್ಕಮಿತಬ್ಬಂ। **ನ ಉಪಜ್ಝಾಯಂ ಅನಾಪುಚ್ಛಾ ಏಕಚ್ಚಸ್ಸ ಪತ್ತೋ ದಾತಬ್ಬೋತಿಆದಿ** ಸಬ್ಬಂ ಉಪಜ್ಝಾಯಸ್ಸ ವಿಸಭಾಗಪುಗ್ಗಲವಸೇನ ಕಥಿತಂ। **ನ ಉಪಜ್ಝಾಯಂ ಅನಾಪುಚ್ಛಾ ಗಾಮೋ ಪವಿಸಿತಬ್ಬೋತಿ** ಪಿಣ್ಡಾಯ ವಾ ಅಞ್ಞೇನ ವಾ ಕರಣೀಯೇನ ಪವಿಸಿತುಕಾಮೇನ ಆಪುಚ್ಛಿತ್ವಾವ ಪವಿಸಿತಬ್ಬೋ। ಸಚೇ ಉಪಜ್ಝಾಯೋ ಕಾಲಸ್ಸೇವ ವುಟ್ಠಾಯ ದೂರಂ ಭಿಕ್ಖಾಚಾರಂ ಗನ್ತುಕಾಮೋ ಹೋತಿ, "ದಹರಾ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಪವಿಸನ್ತೂ"ತಿ ವತ್ವಾ ಗನ್ತಬ್ಬಂ। ಅವತ್ವಾ ಗತೇ ಪರಿವೇಣಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಉಪಜ್ಝಾಯಂ ಅಪಸ್ಸನ್ತೇನ ಗಾಮಂ ಪವಿಸಿತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ಗಾಮಂ ಪವಿಸನ್ತೋಪಿ ಪಸ್ಸತಿ, ದಿಟ್ಠಟ್ಠಾನತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಆಪುಚ್ಛಿತುಂಯೇವ ವಟ್ಟತಿ।

ನ ಸುಸಾನಂ ಗನ್ತಬ್ಬನ್ತಿ ವಾಸತ್ಥಾಯ ವಾ ದಸ್ಸನತ್ಥಾಯ ವಾ ನ ಗನ್ತಬ್ಬಂ। **ನ ದಿಸಾ ಪಕ್ಕಮಿತಬ್ಬಾ**ತಿ ಏತ್ಥ ಪಕ್ಕಮಿತುಕಾಮೇನ ಕಮ್ಮಂ ಆಚಿಕ್ಖಿತ್ವಾ ಯಾವತತಿಯಂ ಯಾಚಿತಬ್ಬೋ। ಸಚೇ ಅನುಜಾನಾತಿ, ಸಾಧು; ನೋ ಚೇ ಅನುಜಾನಾತಿ, ತಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ವಸತೋ ಚಸ್ಸ ಉದ್ದೇಸೋ ವಾ ಪರಿಪುಚ್ಛಾ ವಾ ಕಮ್ಮಟ್ಠಾನಂ ವಾ ನ ಸಮ್ಪಜ್ಜತಿ, ಉಪಜ್ಝಾಯೋ ಬಾಲೋ ಹೋತಿ ಅಬ್ಯತ್ತೋ, ಕೇವಲಂ ಅತ್ತನೋ ಸನ್ತಿಕೇ ವಸಾಪೇತುಕಾಮತಾಯ ಏವ ಗನ್ತುಂ ನ ದೇತಿ, ಏವರೂಪೇ ನಿವಾರೇನ್ತೇಪಿ ಗನ್ತುಂ ವಟ್ಟತಿ। **ವುಟ್ಠಾನಮಸ್ಸ ಆಗಮೇತಬ್ಬನ್ತಿ** ಗೇಲಞ್ಞತೋ ವುಟ್ಠಾನಂ ಅಸ್ಸ ಆಗಮೇತಬ್ಬಂ; ನ ಕತ್ಥಚಿ ಗನ್ತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ ಅಞ್ಞೋ ಭಿಕ್ಖು ಉಪಟ್ಠಾಕೋ ಅತ್ಥಿ, ಭೇಸಜ್ಜಂ ಪರಿಯೇಸಿತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಹತ್ಥೇ ದತ್ವಾ "ಭನ್ತೇ ಅಯಂ ಉಪಟ್ಠಹಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಗನ್ತಬ್ಬಂ।

ಉಪಜ್ಝಾಯವತ್ತಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಸದ್ಧಿವಿಹಾರಿಕವತ್ತಕಥಾ

೭೭. ಉಪಜ್ಝಾಯೇನ ಸದ್ಧಿವಿಹಾರಿಕಮ್ಹಿ ಸಮ್ಮಾವತ್ತನಾಯಂ - **ಸಙ್ಗಹೇತಬ್ಬೋ ಅನುಗ್ಗಹೇತಬ್ಬೋ**ತಿ ಉದ್ದೇಸಾದೀಹಿಸ್ಸ ಸಙ್ಗಹೋ ಚ ಅನುಗ್ಗಹೋ ಚ ಕತ್ತಬ್ಬೋ। ತತ್ಥ **ಉದ್ದೇಸೋ**ತಿ ಪಾಳಿವಾಚನಂ। **ಪರಿಪುಚ್ಛಾ**ತಿ ಪಾಳಿಯಾ ಅತ್ಥವಣ್ಣನಾ। **ಓವಾದೋ**ತಿ ಅನೋತಿಣ್ಣೇ ವತ್ಥುಸ್ಮಿಂ "ಇದಂ ಕರೋಹಿ, ಇದಂ ಮಾ ಕರಿತ್ಥಾ"ತಿ ವಚನಂ। **ಅನುಸಾಸನೀ**ತಿ ಓತಿಣ್ಣೇ ವತ್ಥುಸ್ಮಿಂ। ಅಪಿ ಚ ಓತಿಣ್ಣೇ ವಾ ಅನೋತಿಣ್ಣೇ ವಾ ಪಠಮಂ ವಚನಂ ಓವಾದೋ; ಪುನಪ್ಪುನಂ ವಚನಂ ಅನುಸಾಸನೀತಿ। **ಸಚೇ ಉಪಜ್ಝಾಯಸ್ಸ ಪತ್ತೋ ಹೋತೀ**ತಿ ಸಚೇ ಅತಿರೇಕಪತ್ತೋ ಹೋತಿ। ಏಸ ನಯೋ ಸಬ್ಬತ್ಥ। **ಪರಿಕ್ಖಾರೋ**ತಿ ಅಞ್ಞೋಪಿ ಸಮಣಪರಿಕ್ಖಾರೋ। ಇಧ ಉಸ್ಸುಕ್ಕಂ ನಾಮ ಧಮ್ಮಿಕೇನ ನಯೇನ ಉಪ್ಪಜ್ಜಮಾನಉಪಾಯಪರಿಯೇಸನಂ। ಇತೋ ಪರಂ ದನ್ತಕಟ್ಠದಾನಂ ಆದಿಂ ಕತ್ವಾ ಆಚಮನಕುಮ್ಭಿಯಾ ಉದಕಾಸಿಞ್ಚನಪರಿಯೋಸಾನಂ ವತ್ತಂ ಗಿಲಾನಸ್ಸೇವ ಸದ್ಧಿವಿಹಾರಿಕಸ್ಸ ಕಾತಬ್ಬಂ। ಅನಭಿರತಿವೂಪಕಾಸನಾದಿ ಪನ ಅಗಿಲಾನಸ್ಸಾಪಿ ಕತ್ತಬ್ಬಮೇವ। **ಚೀವರಂ ರಜನ್ತೇನಾ**ತಿ "ಏವಂ ರಜೇಯ್ಯಾಸೀ"ತಿ ಉಪಜ್ಝಾಯತೋ ಉಪಾಯಂ ಸುತ್ವಾ ರಜನ್ತೇನ। ಸೇಸಂ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ವೇದಿತಬ್ಬಂ।

ಸದ್ಧಿವಿಹಾರಿಕವತ್ತಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ನಸಮ್ಮಾವತ್ತನಾದಿಕಥಾ

೭೮. **ನ ಸಮ್ಮಾ ವತ್ತನ್ತೀ**ತಿ ಯಥಾಪಞ್ಞತ್ತಂ ಉಪಜ್ಝಾಯವತ್ತಂ ನ ಪೂರೇನ್ತಿ। **ಯೋ ನ ಸಮ್ಮಾ ವತ್ತೇಯ್ಯಾ**ತಿ ಯೋ ಯಥಾಪಞ್ಞತ್ತಂ ವತ್ತಂ ನ ಪೂರೇಯ್ಯ; ಸೋ ದುಕ್ಕಟಂ ಆಪಜ್ಜತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಪಣಾಮೇತಬ್ಬೋ**ತಿ ಅಪಸಾದೇತಬ್ಬೋ। **ನ ಅಧಿಮತ್ತಂ ಪೇಮಂ ಹೋತೀ**ತಿ ಉಪಜ್ಝಾಯಮ್ಹಿ ಅಧಿಮತ್ತಂ ಗೇಹಸ್ಸಿತಪೇಮಂ ನ ಹೋತಿ। **ನಾಧಿಮತ್ತಾ ಭಾವನಾ ಹೋತೀ**ತಿ ಅಧಿಮತ್ತಾ ಮೇತ್ತಾಭಾವನಾ ನ ಹೋತಿ; ವುತ್ತಪಟಿಪಕ್ಖನಯೇನ ಸುಕ್ಕಪಕ್ಖೋ ವೇದಿತಬ್ಬೋ। **ಅಲಂ ಪಣಾಮೇತು**ನ್ತಿ ಯುತ್ತೋ ಪಣಾಮೇತುಂ।

ಅಪ್ಪಣಾಮೇನ್ತೋ ಉಪಜ್ಝಾಯೋ ಸಾತಿಸಾರೋ ಹೋತೀತಿ ಸದೋಸೋ ಹೋತಿ, ಆಪತ್ತಿಂ ಆಪಜ್ಜತಿ; ತಸ್ಮಾ ನ ಸಮ್ಮಾ ವತ್ತನ್ತೋ ಪಣಾಮೇತಬ್ಬೋವ। ನ ಸಮ್ಮಾವತ್ತನಾಯ ಚ ಯಾವ ಚೀವರರಜನಂ ತಾವ ವತ್ತೇ ಅಕರಿಯಮಾನೇ ಉಪಜ್ಝಾಯಸ್ಸ ಪರಿಹಾನಿ ಹೋತಿ। ತಸ್ಮಾ ತಂ ಅಕರೋನ್ತಸ್ಸ ನಿಸ್ಸಯಮುತ್ತಕಸ್ಸಾಪಿ ಅಮುತ್ತಕಸ್ಸಾಪಿ ಆಪತ್ತಿಯೇವ। ಏಕಚ್ಚಸ್ಸ ಪತ್ತದಾನತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಅಮುತ್ತಕನಿಸ್ಸಯಸ್ಸೇವ ಆಪತ್ತಿ।

ಸದ್ಧಿವಿಹಾರಿಕಾ ಸಮ್ಮಾ ವತ್ತನ್ತಿ, ಉಪಜ್ಝಾಯೋ ಸಮ್ಮಾ ನ ವತ್ತತಿ, ಉಪಜ್ಝಾಯಸ್ಸ ಆಪತ್ತಿ। ಉಪಜ್ಝಾಯೋ ಸಮ್ಮಾ ವತ್ತತಿ, ಸದ್ಧಿವಿಹಾರಿಕಾ ಸಮ್ಮಾ ನ ವತ್ತನ್ತಿ, ತೇಸಂ ಆಪತ್ತಿ। ಉಪಜ್ಝಾಯೇ ವತ್ತಂ ಸಾದಿಯನ್ತೇ ಸದ್ಧಿವಿಹಾರಿಕಾ ಬಹುಕಾಪಿ ಹೋನ್ತಿ, ಸಬ್ಬೇಸಂ ಆಪತ್ತಿ। ಸಚೇ ಉಪಜ್ಝಾಯೋ "ಮಯ್ಹಂ ಉಪಟ್ಠಾಕೋ ಅತ್ಥಿ, ತುಮ್ಹೇ ಅತ್ತನೋ ಸಜ್ಝಾಯಮನಸಿಕಾರಾದೀಸು ಯೋಗಂ ಕರೋಥಾ"ತಿ

ವದತಿ, ಸದ್ಧಿವಿಹಾರಿಕಾನಂ ಅನಾಪತ್ತಿ। ಸಚೇ ಉಪಜ್ಝಾಯೋ ಸಾದಿಯನಂ ವಾ ಅಸಾದಿಯನಂ ವಾ ನ ಜಾನಾತಿ, ಬಾಲೋ ಹೋತಿ, ಸದ್ಧಿವಿಹಾರಿಕಾ ಬಹುಕಾ। ತೇಸು ಏಕೋ ವತ್ತಸಮ್ಪನ್ನೋ ಭಿಕ್ಖು "ಉಪಜ್ಝಾಯಸ್ಸ ಕಿಚ್ಚಂ ಅಹಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮಿ, ತುಮ್ಹೇ ಅಪ್ಪೋಸ್ಸುಕ್ಕಾ ವಿಹರಥಾ"ತಿ ಏವಞ್ಚೇ ಅತ್ತನೋ ಭಾರಂ ಕತ್ವಾ ಇತರೇ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇತಿ, ತಸ್ಸ ಭಾರಕರಣತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ತೇಸಂ ಅನಾಪತ್ತಿ।

ನಸಮ್ಮಾವತ್ತನಾದಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ರಾಧಬ್ರಾಹ್ಮಣವತ್ಥುಕಥಾ

೬೯. **ರಾಧಬ್ರಾಹ್ಮಣವತ್ಥುಸ್ಮಿಂ** - ಕಿಞ್ಚಾಪಿ ಆಯಸ್ಮಾ ಸಾರಿಪುತ್ತೋ ಭಗವತಾ ಬಾರಾಣಸಿಯಂ ತೀಹಿ ಸರಣಗಮನೇಹಿ ಅನುಞ್ಞಾತಂ ಪಬ್ಬಜ್ಜಞ್ಚೇವ ಉಪಸಮ್ಪದಞ್ಚ ಜಾನಾತಿ, ಭಗವಾ ಪನ ತಂ ಲಹುಕಂ ಉಪಸಮ್ಪದಂ ಪಟಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಞತ್ತಿಚತುತ್ಥಕಮ್ಮೇನ ಗರುಕಂ ಕತ್ವಾ ಉಪಸಮ್ಪದಂ ಅನುಞ್ಞಾತುಕಾಮೋ। ಅಥಸ್ಸ ಥೇರೋ ಅಜ್ಝಾಸಯಂ ವಿದಿತ್ವಾ "ಕಥಾಹಂ ಭನ್ತೇ ತಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ ಪಬ್ಬಾಜೇಮಿ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇಮೀ"ತಿ ಆಹ। ಬುದ್ಧಾನಞ್ಹಿ ಪರಿಸಾ ಅಜ್ಝಾಸಯಕುಸಲಾ ಹೋನ್ತಿ, ಅಯಞ್ಚ ಬುದ್ಧಪರಿಸಾಯ ಅಗ್ಗೋ।

ಬ್ಯತ್ತೇನ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಪಟಿಬಲೇನಾತಿ ಏತ್ಥ ಬ್ಯತ್ತೋ ನಾಮ ಯಸ್ಸ ಸಾಟ್ಠಕಥಂ ವಿನಯಪಿಟಕಂ ವಾಚುಗ್ಗತಂ ಪವತ್ತತಿ, ತಸ್ಮಿಂ ಅಸತಿ ಯಸ್ಸ ಅನ್ತಮಸೋ ಇದಂ ಞತ್ತಿಚತುತ್ಥಕಮ್ಮವಾಚಾಮತ್ತಮ್ಪಿ ಸುಗ್ಗಹಿತಂ ಹೋತಿ, ವಾಚುಗ್ಗತಂ ಪವತ್ತತಿ, ಅಯಮ್ಪಿ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಅತ್ಥೇ **ಬ್ಯತ್ತೋ।** ಯೋ ಪನ ಕಾಸಸೋಸಸೇಮ್ಹಾದಿನಾ ವಾ ಗೇಲಞ್ಞೇನ ಓಟ್ಠದನ್ತಜಿವ್ಹಾದೀನಂ ವಾ ಅಸಮ್ಪತ್ತಿಯಾ ಪರಿಯತ್ತಿಯಂ ವಾ ಅಕತಪರಿಚಯತ್ತಾ ನ ಸಕ್ಕೋತಿ ಪರಿಮಣ್ಡಲೇಹಿ ಪದಬ್ಯಞ್ಜನೇಹಿ ಕಮ್ಮವಾಚಂ ಸಾವೇತುಂ, ಬ್ಯಞ್ಜನಂ ವಾ ಪದಂ ವಾ ಹಾಪೇತಿ, ಅಞ್ಞಥಾ ವಾ ವತ್ತಬ್ಬಂ ಅಞ್ಞಥಾ ವದತಿ, ಅಯಂ **ಅಪ್ಪಟಿಬಲೋ।** ತಬ್ಬಿಪರೀತೋ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಅತ್ಥೇ "ಪಟಿಬಲೋ"ತಿ ವೇದಿತಬ್ಬೋ। **ಸಙ್ಘೋ ಞಾಪೇತಬ್ಬೋ**ತಿ ಸಙ್ಘೋ ಜಾನಾಪೇತಬ್ಬೋ। ತತೋ ಪರಂ ಯಂ ಸಙ್ಘೋ ಜಾನಾಪೇತಬ್ಬೋ, ತಂ ದಸ್ಸೇತುಂ "ಸುಣಾತು ಮೇ ಭನ್ತೇ"ತಿಆದಿಮಾಹ।

೭೦. **ಉಪಸಮ್ಪನ್ನಸಮನನ್ತರಾ**ತಿ ಉಪಸಮ್ಪನ್ನೋ ಹುತ್ವಾ ಸಮನನ್ತರಾ। **ಅನಾಚಾರಂ ಆಚರತೀ**ತಿ ಪಣ್ಣತ್ತಿವೀತಿಕ್ಕಮಂ ಕರೋತಿ। **ಉಲ್ಲುಮ್ಪತು ಮ**ನ್ತಿ ಉದ್ಧರತು ಮಂ, ಅಕುಸಲಾ ವುಟ್ಠಾಪೇತ್ವಾ ಕುಸಲೇ ಪತಿಟ್ಠಪೇತು; ಸಾಮಣೇರಭಾವಾ ವಾ ಉದ್ಧರಿತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುಭಾವೇ ಪತಿಟ್ಠಾಪೇತೂತಿ। **ಅನುಕಮ್ಪಂ ಉಪಾದಾಯಾ**ತಿ ಅನುದ್ದಯಂ ಪಟಿಚ್ಚ; ಮಯಿ ಅನುಕಮ್ಪಂ ಕತ್ವಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

೭೩. **ಅಟ್ಠಿತಾ ಹೋತೀ**ತಿ ನಿಚ್ಚಪ್ಪವತ್ತಿನೀ ಹೋತಿ। **ಚತ್ತಾರೋ ನಿಸ್ಸಯೇ**ತಿ ಚತ್ತಾರೋ ಪಚ್ಚಯೇ। ಯಸ್ಮಾ ಚತ್ತಾರೋ ಪಚ್ಚಯೇ ನಿಸ್ಸಾಯ ಅತ್ತಭಾವೋ ಪವತ್ತತಿ, ತಸ್ಮಾ ತೇ ನಿಸ್ಸಯಾತಿ ವುಚ್ಚನ್ತಿ।

ರಾಧಬ್ರಾಹ್ಮಣವತ್ಥುಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಆಚರಿಯವತ್ತಕಥಾ

೭೫. **ಕಿನ್ತಾಯಂ ಭಿಕ್ಖು ಹೋತೀ**ತಿ ಕಿಂ ತೇ ಅಯಂ ಭಿಕ್ಖು ಹೋತಿ। **ಅಞ್ಞೇಹಿ ಓವದಿಯೋ ಅನುಸಾಸಿಯೋ**ತಿ ಅಞ್ಞೇಹಿ ಓವದಿತಬ್ಬೋ ಚೇವ ಅನುಸಾಸಿತಬ್ಬೋ ಚ। **ಬಾಹುಲ್ಲಾಯ ಆವತ್ತೋ ಯದಿದಂ ಗಣಬನ್ಧಿಕ**ನ್ತಿ ಗಣಬನ್ಧೋ ಏತಸ್ಸ ಬಾಹುಲ್ಲಸ್ಸ ಅತ್ಥೀತಿ ಗಣಬನ್ಧಿಕಂ, ಬಾಹುಲ್ಲಂ। ಯಂ ಇದಂ ಗಣಬನ್ಧಿಕಂ ನಾಮ ಬಾಹುಲ್ಲಂ, ತದತ್ಥಾಯ ಅತಿಲಹುಂ ತ್ವಂ ಆಪನ್ನೋತಿ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ।

೭೯. **ಅಬ್ಯತ್ತಾತಿ** ಪಞ್ಞಾವೇಯ್ಯತ್ತಿಯೇನ ವಿರಹಿತಾ। **ಅಞ್ಞತ್ತರೋಪಿ ಅಞ್ಞತಿತ್ಥಿಯಪುಬ್ಬೋ**ತಿ ಪಸೂರೋ ಪರಿಬ್ಬಾಜಕೋ। ಸೋ ಕಿರ "ಧಮ್ಮಂ ಥೇನೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಉದಾಯಿತ್ಥೇರಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ತೇನ ಸಹಧಮ್ಮಿಕಂ ವುಚ್ಚಮಾನೋ ತಸ್ಸ ವಾದಂ ಆರೋಪೇಸಿ। **ಅನುಜಾನಾಮಿ ಭಿಕ್ಖವೇ ಬ್ಯತ್ತೇನ ಭಿಕ್ಖುನಾ**ತಿಆದಿಮ್ಹಿ ಬ್ಯತ್ತೋ ಪುಬ್ಬೇ ಭಿಕ್ಖುನೋವಾದಕವಣ್ಣನಾಯಂ ವುತ್ತಲಕ್ಖಣೋಯೇವ। ಯೋ ಪನ ಅನ್ತೇವಾಸಿನೋ ವಾ ಸದ್ಧಿವಿಹಾರಿಕಸ್ಸ ವಾ ಗಿಲಾನಸ್ಸ ಸಕ್ಕೋತಿ ಉಪಟ್ಠಾನಾದೀನಿ ಕಾತುಂ, ಅಯಂ ಇಧ ಪಟಿಬಲೋತಿ ಅಧಿಪ್ಪೇತೋ। ವುತ್ತಮ್ಪಿ ಚೇತಂ -

> "ಪಞ್ಚಹುಪಾಲಿ , ಅಙ್ಗೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೇನ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತಬ್ಬಂ, ನಿಸ್ಸಯೋ ದಾತಬ್ಬೋ, ಸಾಮಣೇರೋ ಉಪಟ್ಠಾಪೇತಬ್ಬೋ। ಕತಮೇಹಿ ಪಞ್ಚಹಿ? ಪಟಿಬಲೋ ಹೋತಿ ಅನ್ತೇವಾಸಿಂ ವಾ ಸದ್ಧಿವಿಹಾರಿಂ ವಾ ಗಿಲಾನಂ ಉಪಟ್ಠಾತುಂ ವಾ ಉಪಟ್ಠಾಪೇತುಂ ವಾ, ಅನಭಿರತಂ ವೂಪಕಾಸೇತುಂ ವಾ ವೂಪಕಾಸಾಪೇತುಂ ವಾ, ಉಪ್ಪನ್ನಂ ಕುಕ್ಕುಚ್ಚಂ ಧಮ್ಮತೋ ವಿನೋದೇತುಂ, ಅಭಿಧಮ್ಮೇ ವಿನೇತುಂ, ಅಭಿವಿನಯೇ ವಿನೇತೂ"ನ್ತಿ (ಪರಿ॰ ೪೧೮)।

೭೭. **ಪಕ್ಖಸಙ್ಕನ್ತೇಸೂ**ತಿ ತಿತ್ಥಿಯಪಕ್ಖಸಙ್ಕನ್ತೇಸು। **ಅನುಜಾನಾಮಿ ಭಿಕ್ಖವೇ ಆಚರಿಯ**ನ್ತಿ ಆಚಾರಸಮಾಚಾರಸಿಕ್ಖಾಪನಕಂ ಆಚರಿಯಂ ಅನುಜಾನಾಮಿ। **ಆಚರಿಯೋ ಭಿಕ್ಖವೇ ಅನ್ತೇವಾಸಿಕಮ್ಹೀ**ತಿಆದಿ ಸಬ್ಬಂ "ಉಪಜ್ಝಾಯೋ ಭಿಕ್ಖವೇ ಸದ್ಧಿವಿಹಾರಿಕಮ್ಹೀ"ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ವುತ್ತವಸೇನೇವ ವೇದಿತಬ್ಬಂ। ನಾಮಮತ್ತಮೇವ ಹಿ ಏತ್ಥ ನಾನಂ।

ಆಚರಿಯವತ್ತಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಪಣಾಮನಾಖಮನಾಕಥಾ

೮೦. **ಅನ್ತೇವಾಸಿಕಾ ಆಚರಿಯೇಸು ನ ಸಮ್ಮಾ ವತ್ತನ್ತೀ**ತಿ ಏತ್ಥ ಪನ ಯಂ ಪುಬ್ಬೇ "ನಸಮ್ಮಾವತ್ತನಾಯ ಚ ಯಾವ ಚೀವರರಜನಂ, ತಾವ ವತ್ತೇ ಅಕರಿಯಮಾನೇ ಉಪಜ್ಝಾಯಸ್ಸ ಪರಿಹಾನಿ ಹೋತಿ, ತಸ್ಮಾ ತಂ ಅಕರೋನ್ತಸ್ಸ ನಿಸ್ಸಯಮುತ್ತಕಸ್ಸಾಪಿ ಅಮುತ್ತಕಸ್ಸಾಪಿ ಆಪತ್ತಿಯೇವಾ"ತಿ ಚ, "ಏಕಚ್ಚಸ್ಸ ಪತ್ತದಾನತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಅಮುತ್ತಕನಿಸ್ಸಯಸ್ಸೇವ ಆಪತ್ತೀ"ತಿ ಚ ಲಕ್ಖಣಂ ವುತ್ತಂ, ನ ತೇನೇವ ಲಕ್ಖಣೇನ ನಿಸ್ಸಯನ್ತೇವಾಸಿಕಸ್ಸ ಆಪತ್ತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। ನಿಸ್ಸಯನ್ತೇವಾಸಿಕೇನ ಹಿ ಯಾವ ಆಚರಿಯಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ವಸತಿ, ತಾವ ಸಬ್ಬಂ ಆಚರಿಯವತ್ತಂ ಕಾತಬ್ಬಂ। ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಉಪಸಮ್ಪದಾಧಮ್ಮನ್ತೇವಾಸಿಕೇಹಿ ಪನ ನಿಸ್ಸಯಮುತ್ತಕೇಹಿಪಿ ಆದಿತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಯಾವ ಚೀವರರಜನಂ, ತಾವ ವತ್ತಂ ಕಾತಬ್ಬಂ; ಅನಾಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಪತ್ತದಾನಾದಿಮ್ಹಿ ಪನ ಏತೇಸಂ ಅನಾಪತ್ತಿ। ಏತೇಸು ಚ ಪಬ್ಬಜ್ಜನ್ತೇವಾಸಿಕೋ ಚ ಉಪಸಮ್ಪದನ್ತೇವಾಸಿಕೋ ಚ ಆಚರಿಯಸ್ಸ ಯಾವಜೀವಂ ಭಾರೋ। ನಿಸ್ಸಯನ್ತೇವಾಸಿಕೋ ಚ ಧಮ್ಮನ್ತೇವಾಸಿಕೋ ಚ ಯಾವ ಸಮೀಪೇ ವಸನ್ತಿ, ತಾವದೇವ। ತಸ್ಮಾ ಆಚರಿಯೇನಾಪಿ ತೇಸು ಸಮ್ಮಾ ವತ್ತಿತಬ್ಬಂ। ಆಚರಿಯನ್ತೇವಾಸಿಕೇಸು ಹಿ ಯೋ ಯೋ ನ ಸಮ್ಮಾ ವತ್ತತಿ, ತಸ್ಸ ತಸ್ಸ ಆಪತ್ತಿ।

ಪಣಾಮನಾಖಮನಾಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ನಿಸ್ಸಯಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸದ್ಧಿಕಥಾ

೮೩. ಉಪಜ್ಝಾಯಮ್ಹಾ ನಿಸ್ಸಯಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸದ್ಧೀಸು - **ಉಪಜ್ಝಾಯೋ ಪಕ್ಕನ್ತೋ ವಾ**ತಿಆದೀಸು ಅಯಂ ವಿನಿಚ್ಛಯೋ - **ಪಕ್ಕನ್ತೋ**ತಿ ತಮ್ಹಾ ಆವಾಸಾ ವಿಪ್ಪವಸಿತುಕಾಮೋ ಪಕ್ಕನ್ತೋ ದಿಸಂ ಗತೋ। ಏವಂ ಗತೇ ಚ ಪನ ತಸ್ಮಿಂ ಸಚೇ ವಿಹಾರೇ ನಿಸ್ಸಯದಾಯಕೋ ಅತ್ಥಿ, ಯಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ಅಞ್ಞದಾಪಿ ನಿಸ್ಸಯೋ ವಾ ಗಹಿತಪುಬ್ಬೋ ಹೋತಿ, ಯೋ ವಾ ಏಕಸಮ್ಭೋಗಪರಿಭೋಗೋ, ತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ನಿಸ್ಸಯೋ ಗಹೇತಬ್ಬೋ, ಏಕದಿವಸಮ್ಪಿ ಪರಿಹಾರೋ ನತ್ಥಿ। ಸಚೇ ತಾದಿಸೋ ನತ್ಥಿ, ಅಞ್ಞೋ ಲಜ್ಜೀ ಪೇಸಲೋ ಅತ್ಥಿ, ತಸ್ಸ ಲಜ್ಜೀಪೇಸಲಭಾವಂ ಜಾನನ್ತೇನ ತದಹೇವ ನಿಸ್ಸಯೋ ಯಾಚಿತಬ್ಬೋ। ಸಚೇ ದೇತಿ, ಇಚ್ಚೇತಂ ಕುಸಲಂ। ಅಥ ಪನ "ತುಮ್ಹಾಕಂ

ಉಪಜ್ಝಾಯೋ ಲಹುಂ ಆಗಮಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಪುಚ್ಛತಿ, ಉಪಜ್ಝಾಯೇನ ಚ ತಥಾ ವುತ್ತಂ, "ಆಮ, ಭನ್ತೇ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ ವದತಿ "ತೇನ ಹಿ ಉಪಜ್ಝಾಯಸ್ಸ ಆಗಮನಂ ಆಗಮೇಥಾ"ತಿ ವಟ್ಟತಿ। ಅಥ ಪನಸ್ಸ ಪಕತಿಯಾ ಪೇಸಲಭಾವಂ ನ ಜಾನಾತಿ, ಚತ್ತಾರಿ ಪಞ್ಚ ದಿವಸಾನಿ ತಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ಸಭಾಗತಂ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ ಓಕಾಸಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ನಿಸ್ಸಯೋ ಗಹೇತಬ್ಬೋ।

ಸಚೇ ಪನ ವಿಹಾರೇ ನಿಸ್ಸಯದಾಯಕೋ ನತ್ಥಿ, ಉಪಜ್ಝಾಯೋ ಚ "ಅಹಂ ಕತಿಪಾಹೇನ ಆಗಮಿಸ್ಸಾಮಿ, ಮಾ ಉಕ್ಕಣ್ಠಿತ್ಥಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಗತೋ, ಯಾವ ಆಗಮನಾ ಪರಿಹಾರೋ ಲಬ್ಭತಿ। ಅಥಾಪಿ ನಂ ತತ್ಥ ಮನುಸ್ಸಾ ಪರಿಚ್ಛಿನ್ನಕಾಲತೋ ಉತ್ತರಿಪಿ ಪಞ್ಚ ವಾ ದಸ ವಾ ದಿವಸಾನಿ ವಾಸೇನ್ತಿಯೇವ, ತೇನ ವಿಹಾರಂ ಪವತ್ತಿ ಪೇಸೇತಬ್ಬಾ "ದಹರಾ ಮಾ ಉಕ್ಕಣ್ಠನ್ತು, ಅಹಂ ಅಸುಕದಿವಸಂ ನಾಮ ಆಗಮಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। ಏವಮ್ಪಿ ಪರಿಹಾರೋ ಲಬ್ಭತಿ। ಅಥ ಆಗಚ್ಛತೋ ಅನ್ತರಾಮಗ್ಗೇ ನದೀಪೂರೇನ ವಾ ಚೋರಾದೀಹಿ ವಾ ಉಪದ್ದವೋ ಹೋತಿ, ಥೇರೋ ಉದಕೋಸಕ್ಕನಂ ವಾ ಆಗಮೇತಿ, ಸಹಾಯೇ ವಾ ಪರಿಯೇಸತಿ, ತಞ್ಚೇ ಪವತ್ತಿಂ ದಹರಾ ಸುಣನ್ತಿ, ಯಾವ ಆಗಮನಾ ಪರಿಹಾರೋ ಲಬ್ಭತಿ। ಸಚೇ ಪನ ಸೋ "ಇಧೇವಾಹಂ ವಸಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಪಹಿಣತಿ, ಪರಿಹಾರೋ ನತ್ಥಿ। ಯತ್ಥ ನಿಸ್ಸಯೋ ಲಬ್ಭತಿ, ತತ್ಥ ಗನ್ತಬ್ಬಂ।

ವಿಬ್ಭನ್ತೇ ಪನ ಕಾಲಙ್ಕತೇ ಪಕ್ಖಸಙ್ಕನ್ತೇ ವಾ ಏಕದಿವಸಮ್ಪಿ ಪರಿಹಾರೋ ನತ್ಥಿ। ಯತ್ಥ ನಿಸ್ಸಯೋ ಲಬ್ಭತಿ, ತತ್ಥ ಗನ್ತಬ್ಬಂ। **ಆಣತ್ತೀ**ತಿ ಪನ ನಿಸ್ಸಯಪಣಾಮನಾ ವುಚ್ಚತಿ। ತಸ್ಮಾ "ಪಣಾಮೇಮಿ ತ"ನ್ತಿ ವಾ "ಮಾ ಇಧ ಪಟಿಕ್ಕಮೀ"ತಿ ವಾ "ನೀಹರ ತೇ ಪತ್ತಚೀವರ"ನ್ತಿ ವಾ "ನಾಹಂ ತಯಾ ಉಪಟ್ಠಾತಬ್ಬೋ"ತಿ ವಾತಿ ಇಮಿನಾ ಪಾಳಿನಯೇನ "ಮಾ ಮಂ ಗಾಮಪ್ಪವೇಸನಂ ಆಪುಚ್ಛೀ"ತಿಆದಿನಾ ಪಾಳಿಮುತ್ತಕನಯೇನ ವಾ ಯೋ ನಿಸ್ಸಯಪಣಾಮನಾಯ ಪಣಾಮಿತೋ ಹೋತಿ, ತೇನ ಉಪಜ್ಝಾಯೋ ಖಮಾಪೇತಬ್ಬೋ।

ಸಚೇ ಆದಿತೋವ ನ ಖಮತಿ, ದಣ್ಡಕಮ್ಮಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ತಿಕ್ಖತ್ತುಂ ತಾವ ಸಯಮೇವ ಖಮಾಪೇತಬ್ಬೋ। ನೋ ಚೇ ಖಮತಿ, ತಸ್ಮಿಂ ವಿಹಾರೇ ಮಹಾಥೇರೇ ಗಹೇತ್ವಾ ಖಮಾಪೇತಬ್ಬೋ। ನೋ ಚೇ ಖಮತಿ, ಸಾಮನ್ತವಿಹಾರೇ ಭಿಕ್ಖೂ ಗಹೇತ್ವಾ ಖಮಾಪೇತಬ್ಬೋ। ಸಚೇ ಏವಮ್ಪಿ ನ ಖಮತಿ, ಅಞ್ಞತ್ಥ ಗನ್ತ್ವಾ ಉಪಜ್ಝಾಯಸ್ಸ ಸಭಾಗಾನಂ ಸನ್ತಿಕೇ ವಸಿತಬ್ಬಂ "ಅಪ್ಪೇವ ನಾಮ ಸಭಾಗಾನಂ ಮೇ ಸನ್ತಿಕೇ ವಸತೀತಿ ಞತ್ವಾಪಿ ಖಮೇಯ್ಯಾ"ತಿ। ಸಚೇ ಏವಮ್ಪಿ ನ ಖಮತಿ, ತತ್ರೇವ ವಸಿತಬ್ಬಂ। ತತ್ರ ಚೇ ದುಬ್ಭಿಕ್ಖಾದಿದೋಸೇನ ನ ಸಕ್ಕಾ ಹೋತಿ ವಸಿತುಂ, ತಂಯೇವ ವಿಹಾರಂ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಅಞ್ಞಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ನಿಸ್ಸಯಂ ಗಹೇತ್ವಾ ವಸಿತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಅಯಮಾಣತ್ತಿಯಂ ವಿನಿಚ್ಛಯೋ।

ಆಚರಿಯಮ್ಹಾ ನಿಸ್ಸಯಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸದ್ಧೀಸು **ಆಚರಿಯೋ ಪಕ್ಕನ್ತೋ ವಾ ಹೋತೀ**ತಿ ಏತ್ಥ ಕೋಚಿ ಆಚರಿಯೋ ಆಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಪಕ್ಕಮತಿ, ಕೋಚಿ ಅನಾಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ। ಅನ್ತೇವಾಸಿಕೋಪಿ ಏವಮೇವ। ತತ್ರ ಸಚೇ ಅನ್ತೇವಾಸಿಕೋ ಆಚರಿಯಂ ಆಪುಚ್ಛತಿ "ಅಸುಕಂ ನಾಮ ಭನ್ತೇ ಠಾನಂ ಗನ್ತುಂ ಇಚ್ಛಾಮಿ ಕೇನಚಿದೇವ ಕರಣೀಯೇನಾ"ತಿ, ಆಚರಿಯೇನ ಚ "ಕದಾ ಗಮಿಸ್ಸಸೀ"ತಿ ವುತ್ತೋ "ಸಾಯನ್ಹೇ ವಾ ರತ್ತಿಂ ವಾ ಉಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ಗಮಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ವದತಿ, ಆಚರಿಯೋಪಿ "ಸಾಧೂ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛತಿ, ತಙ್ಖಣಞ್ಞೇವ ನಿಸ್ಸಯೋ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭತಿ।

ಸಚೇ ಪನ "ಭನ್ತೇ ಅಸುಕಂ ನಾಮ ಠಾನಂ ಗನ್ತುಕಾಮೋಮ್ಹೀ"ತಿ ವುತ್ತೇ ಆಚರಿಯೋ "ಅಸುಕಸ್ಮಿಂ ನಾಮ ಗಾಮೇ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಚರಿತ್ವಾ ಪಚ್ಛಾ ಜಾನಿಸ್ಸಸೀ"ತಿ ವದತಿ, ಸೋ ಚ "ಸಾಧೂ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛತಿ, ತತೋ ಚೇ ಗತೋ, ಸುಗತೋ। ಸಚೇ ಪನ ನ ಗಚ್ಛತಿ, ನಿಸ್ಸಯೋ ನ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭತಿ। ಅಥಾಪಿ "ಗಚ್ಛಾಮೀ"ತಿ ವುತ್ತೇ ಆಚರಿಯೇನ "ಮಾ ತಾವ ಗಚ್ಛ, ರತ್ತಿಂ ಮನ್ತೇತ್ವಾ ಜಾನಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ವುತ್ತೋ ಮನ್ತೇತ್ವಾ ಗಚ್ಛತಿ, ಸುಗತೋ। ನೋ ಚೇ ಗಚ್ಛತಿ, ನಿಸ್ಸಯೋ ನ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭತಿ। ಆಚರಿಯಂ ಅನಾಪುಚ್ಛಾ ಪಕ್ಕಮನ್ತಸ್ಸ ಪನ ಉಪಚಾರಸೀಮಾತಿಕ್ಕಮೇ ನಿಸ್ಸಯೋ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭತಿ। ಅನ್ತೋಉಪಚಾರಸೀಮತೋ ಪಟಿನಿವತ್ತನ್ತಸ್ಸ ನ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭತಿ।

ಸಚೇ ಪನ ಆಚರಿಯೋ ಅನ್ತೇವಾಸಿಕಂ ಆಪುಚ್ಛತಿ “ಆವುಸೋ ಅಸುಕಂ ನಾಮ ಠಾನಂ ಗಮಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ, ಅನ್ತೇವಾಸಿಕೇನ ಚ “ಕದಾ”ತಿ ವುತ್ತೇ “ಸಾಯನ್ಹೇ ವಾ ರತ್ತಿಭಾಗೇ ವಾ”ತಿ ವದತಿ, ಅನ್ತೇವಾಸಿಕೋಪಿ “ಸಾಧೂ”ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛತಿ, ತಙ್ಖಣಞ್ಞೇವ ನಿಸ್ಸಯೋ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭತಿ।

ಸಚೇ ಪನ ಆಚರಿಯೋ “ಸ್ವೇ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಚರಿತ್ವಾ ಗಮಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ವದತಿ, ಇತರೋ ಚ “ಸಾಧೂ”ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛತಿ, ಏಕದಿವಸಂ ತಾವ ನಿಸ್ಸಯೋ ನ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭತಿ, ಪುನದಿವಸೇ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸದ್ಧೋ ಹೋತಿ। “ಅಸುಕಸ್ಮಿಂ ನಾಮ ಗಾಮೇ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಚರಿತ್ವಾ ಜಾನಿಸ್ಸಾಮಿ ಮಮ ಗಮನಂ ವಾ ಅಗಮನಂ ವಾ”ತಿ ವತ್ವಾ ಸಚೇ ನ ಗಚ್ಛತಿ, ನಿಸ್ಸಯೋ ನ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭತಿ। ಅಥಾಪಿ “ಗಚ್ಛಾಮೀ”ತಿ ವುತ್ತೇ ಅನ್ತೇವಾಸಿಕೇನ “ಮಾ ತಾವ ಗಚ್ಛಥ, ರತ್ತಿಂ ಮನ್ತೇತ್ವಾ ಜಾನಿಸ್ಸಥಾ”ತಿ ವುತ್ತೋ ಮನ್ತೇತ್ವಾಪಿ ನ ಗಚ್ಛತಿ, ನಿಸ್ಸಯೋ ನ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭತಿ।

ಸಚೇ ಉಭೋಪಿ ಆಚರಿಯನ್ತೇವಾಸಿಕಾ ಕೇನಚಿ ಕರಣೀಯೇನ ಬಹಿಸೀಮಂ ಗಚ್ಛನ್ತಿ, ತತೋ ಚೇ ಆಚರಿಯೋ ಗಮಿಯಚಿತ್ತೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇ ಅನಾಪುಚ್ಛಾವ ಗನ್ತ್ವಾ ದ್ವಿನ್ನಂ ಲೇಡ್ಡುಪಾತಾನಂ ಅನ್ತೋಯೇವ ನಿವತ್ತತಿ, ನಿಸ್ಸಯೋ ನ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭತಿ। ಸಚೇ ದ್ವೇ ಲೇಡ್ಡುಪಾತೇ ಅತಿಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ನಿವತ್ತತಿ, ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸದ್ಧೋ ಹೋತಿ। ಆಚರಿಯುಪಜ್ಝಾಯಾ ದ್ವೇ ಲೇಡ್ಡುಪಾತೇ ಅತಿಕ್ಕಮ್ಮ ಅಞ್ಞಸ್ಮಿಂ ವಿಹಾರೇ ವಸನ್ತಿ, ನಿಸ್ಸಯೋ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭತಿ।

ಆಚರಿಯೇ ವಿಬ್ಭನ್ತೇ ಕಾಲಙ್ಕತೇ ಪಕ್ಖಸಙ್ಕನ್ತೇ ಚ ತಙ್ಖಣಞ್ಞೇವ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭತಿ। ಆಣತ್ತಿಯಂ ಪನ ಸಚೇಪಿ ಆಚರಿಯೋ ಮುಞ್ಚಿತುಕಾಮೋವ ಹುತ್ವಾ ನಿಸ್ಸಯಪಣಾಮನಾಯ ಪಣಾಮೇತಿ, ಅನ್ತೇವಾಸಿಕೋ ಚ “ಕಿಞ್ಚಾಪಿ ಮಂ ಆಚರಿಯೋ ಪಣಾಮೇತಿ, ಅಥ ಖೋ ಹದಯೇನ ಮುದುಕೋ”ತಿ ಸಾಲಯೋವ ಹೋತಿ, ನಿಸ್ಸಯೋ ನ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭತಿಯೇವ। ಸಚೇಪಿ ಆಚರಿಯೋ ಸಾಲಯೋ, ಅನ್ತೇವಾಸಿಕೋ ನಿರಾಲಯೋ, “ನ ದಾನಿ ಇಮಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ವಸಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಧುರಂ ನಿಕ್ಖಿಪತಿ, ಏವಮ್ಪಿ ನ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭತಿ। ಉಭಿನ್ನಂ ಸಾಲಯಭಾವೇ ಪನ ನ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭತಿಯೇವ। ಉಭಿನ್ನಂ ಧುರನಿಕ್ಖೇಪೇನ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭತಿ। ಪಣಾಮಿತೇನ ದಣ್ಡಕಮ್ಮಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ತಿಕ್ಖತ್ತುಂ ಖಮಾಪೇತಬ್ಬೋ। ನೋ ಚೇ ಖಮತಿ, ಉಪಜ್ಝಾಯೇ ವುತ್ತನಯೇನ ಪಟಿಪಜ್ಜಿತಬ್ಬಂ।

ಉಪಜ್ಝಾಯೇನ ವಾ ಸಮೋಧಾನಗತೋತಿ ಏತ್ಥ ದಸ್ಸನಸವನವಸೇನ ಸಮೋಧಾನಂ ವೇದಿತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ ಹಿ ಆಚರಿಯಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ವಸನ್ತೋ ಸದ್ಧಿವಿಹಾರಿಕೋ ಏಕವಿಹಾರೇ ಚೇತಿಯಂ ವಾ ವನ್ದನ್ತಂ ಏಕಗಾಮೇ ಪಿಣ್ಡಾಯ ವಾ ಚರನ್ತಂ ಉಪಜ್ಝಾಯಂ ಪಸ್ಸತಿ, ನಿಸ್ಸಯೋ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭತಿ। ಉಪಜ್ಝಾಯೋ ಪಸ್ಸತಿ, ಸದ್ಧಿವಿಹಾರಿಕೋ ಪನ ನ ಪಸ್ಸತಿ, ನ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭತಿ। ಮಗ್ಗಪ್ಪಟಿಪನ್ನಂ ವಾ ಆಕಾಸೇನ ವಾ ಗಚ್ಛನ್ತಂ ಉಪಜ್ಝಾಯಂ ದಿಸ್ವಾ ದೂರತ್ತಾ ಭಿಕ್ಖೂತಿ ಜಾನಾತಿ, ಉಪಜ್ಝಾಯೋತಿ ನ ಜಾನಾತಿ, ನ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭತಿ। ಸಚೇ ಜಾನಾತಿ, ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭತಿ। ಉಪರಿಪಾಸಾದೇ ಉಪಜ್ಝಾಯೋ ವಸತಿ, ಹೇಟ್ಠಾ ಸದ್ಧಿವಿಹಾರಿಕೋ, ತಂ ಅದಿಸ್ವಾವ ಯಾಗುಂ ಪಿವಿತ್ವಾ ಪಕ್ಕಮತಿ, ಆಸನಸಾಲಾಯ ವಾ ನಿಸಿನ್ನಂ ಅದಿಸ್ವಾವ ಏಕಮನ್ತೇ ಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ ಪಕ್ಕಮತಿ, ಧಮ್ಮಸ್ಸವನಮಣ್ಡಪೇ ವಾ ನಿಸಿನ್ನಮ್ಪಿ ತಂ ಅದಿಸ್ವಾವ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಪಕ್ಕಮತಿ, ನಿಸ್ಸಯೋ ನ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭತಿ। ಏವಂ ತಾವ ದಸ್ಸನವಸೇನ ಸಮೋಧಾನಂ ವೇದಿತಬ್ಬಂ।

ಸವನವಸೇನ ಪನ ಸಚೇ ಉಪಜ್ಝಾಯಸ್ಸ ವಿಹಾರೇ ವಾ ಅನ್ತರಘರೇ ವಾ ಧಮ್ಮಂ ಕಥೇನ್ತಸ್ಸ ಅನುಮೋದನಂ ವಾ ಕರೋನ್ತಸ್ಸ ಸದ್ದಂ ಸುತ್ವಾ “ಉಪಜ್ಝಾಯಸ್ಸ ಮೇ ಸದ್ದೋ”ತಿ ಸಞ್ಜಾನಾತಿ, ನಿಸ್ಸಯೋ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭತಿ। ಅಸಞ್ಜಾನನ್ತಸ್ಸ ನ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭತೀತಿ ಅಯಂ ಸಮೋಧಾನೇ ವಿನಿಚ್ಛಯೋ।

ನಿಸ್ಸಯಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸದ್ಧಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತಬ್ಬಪಞ್ಚಕಕಥಾ

೮೪. ಇದಾನಿ ಯಂ ಪುಬ್ಬೇ "ಅನುಜಾನಾಮಿ ಭಿಕ್ಖವೇ ಬ್ಯತ್ತೇನ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಪಟಿಬಲೇನ ದಸವಸ್ಸೇನ ವಾ ಅತಿರೇಕದಸವಸ್ಸೇನ ವಾ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತುಂ, ನಿಸ್ಸಯಂ ದಾತು"ನ್ತಿ ಸಙ್ಖೇಪತೋ ಉಪಜ್ಝಾಯಾಚರಿಯಾನಂ ಲಕ್ಖಣಂ ವುತ್ತಂ, ತಂ ವಿತ್ಥಾರತೋ ದಸ್ಸೇತುಂ **"ಪಞ್ಚಹಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅಙ್ಗೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೇನಾ"**ತಿಆದಿಮಾಹ। ತತ್ಥ **ಪಞ್ಚಹಿ ಅಙ್ಗೇಹೀ**ತಿ ಪಞ್ಚಹಿ ಅಗುಣಙ್ಗೇಹಿ। ಸೋ ಹಿ ಸೀಲಕ್ಖನ್ಧಾದೀಹಿ ಅಸಮನ್ನಾಗತತ್ತಾವ ಅಗುಣಙ್ಗೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಹೋತಿ। **ನ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತಬ್ಬ**ನ್ತಿ ಉಪಜ್ಝಾಯೇನ ಹುತ್ವಾ ನ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತಬ್ಬಂ। **ನ ನಿಸ್ಸಯೋ ದಾತಬ್ಬೋ**ತಿ ಆಚರಿಯೇನ ಹುತ್ವಾ ನಿಸ್ಸಯೋ ನ ದಾತಬ್ಬೋ। ಏತ್ಥ ಚ ನ ಅಸೇಕ್ಖೇನ ಸೀಲಕ್ಖನ್ಧೇನಾತಿ ಚ ಅತ್ತನಾ ನ ಅಸೇಕ್ಖೇನಾತಿ ಚ ಅಸ್ಸದ್ಧೋತಿ ಚ ಆದೀಸು ತೀಸು ಪಞ್ಚಕೇಸು ಅಯುತ್ತವಸೇನ ಪಟಿಕ್ಖೇಪೋ ಕತೋ, ನ ಆಪತ್ತಿಅಙ್ಗವಸೇನ। ಯೋ ಹಿ ಅಸೇಕ್ಖೇಹಿ ಸೀಲಕ್ಖನ್ಧಾದೀಹಿ ಅಸಮನ್ನಾಗತೋ ಪರೇ ಚ ತತ್ಥ ಸಮಾದಪೇತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೋ ಅಸ್ಸದ್ಧಿಯಾದಿದೋಸಯುತ್ತೋವ ಹುತ್ವಾ ಪರಿಸಂ ಪರಿಹರತಿ, ತಸ್ಸ ಪರಿಸಾ ಸೀಲಾದೀಹಿ ಪರಿಹಾಯತಿಯೇವ, ನ ವಡ್ಢತಿ। ತಸ್ಮಾ ತೇನ ನ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತಬ್ಬನ್ತಿಆದಿ ಅಯುತ್ತವಸೇನ ವುತ್ತಂ, ನ ಆಪತ್ತಿಅಙ್ಗವಸೇನ। ನ ಹಿ ಖೀಣಾಸವಸ್ಸೇವ ಉಪಜ್ಝಾಯಾಚರಿಯಭಾವೋ ಭಗವತಾ ಅನುಞ್ಞಾತೋ। ಯದಿ ತಸ್ಸೇವ ಅನುಞ್ಞಾತೋ ಅಭವಿಸ್ಸ, "ಸಚೇ ಉಪಜ್ಝಾಯಸ್ಸ ಅನಭಿರತಿ ಉಪ್ಪನ್ನಾ ಹೋತೀ"ತಿಆದಿಂ ನ ವದೇಯ್ಯ। ಯಸ್ಮಾ ಪನ ಖೀಣಾಸವಸ್ಸ ಪರಿಸಾ ಸೀಲಾದೀಹಿ ನ ಪರಿಹಾಯತಿ, ತಸ್ಮಾ "ಪಞ್ಚಹಿ ಭಿಕ್ಖವೇ ಅಙ್ಗೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೇನ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತಬ್ಬ"ನ್ತಿಆದಿ ವುತ್ತಂ।

ಅಧಿಸೀಲೇ ಸೀಲವಿಪನ್ನೋತಿಆದೀಸು ಪಾರಾಜಿಕಞ್ಚ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸಞ್ಚ ಆಪನ್ನೋ ಅಧಿಸೀಲೇ ಸೀಲವಿಪನ್ನೋ ನಾಮ। ಇತರೇ ಪಞ್ಚಾಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧೇ ಆಪನ್ನೋ **ಅಜ್ಝಾಚಾರೇ ಆಚಾರವಿಪನ್ನೋ** ನಾಮ। ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿಂ ಪಹಾಯ ಅನ್ತಗ್ಗಾಹಿಕಾಯ ದಿಟ್ಠಿಯಾ ಸಮನ್ನಾಗತೋ **ಅತಿದಿಟ್ಠಿಯಾ ದಿಟ್ಠಿವಿಪನ್ನೋ ನಾಮ**। ಯತ್ತಕಂ ಸುತಂ ಪರಿಸಂ ಪರಿಹರನ್ತಸ್ಸ ಇಚ್ಛಿತಬ್ಬಂ, ತೇನ ವಿರಹಿತತ್ತಾ **ಅಪ್ಪಸ್ಸುತೋ**। ಯಂ ತೇನ ಜಾನಿತಬ್ಬಂ ಆಪತ್ತಾದಿ, ತಸ್ಸ ಅಜಾನನತೋ **ದುಪ್ಪಞ್ಞೋ**। ಇಮಸ್ಮಿಂ ಪಞ್ಚಕೇ ಪುರಿಮಾನಿ ತೀಣಿ ಪದಾನಿ ಅಯುತ್ತವಸೇನ ವುತ್ತಾನಿ, ಪಚ್ಛಿಮಾನಿ ದ್ವೇ ಆಪತ್ತಿಅಙ್ಗವಸೇನ।

ಆಪತ್ತಿಂ ನ ಜಾನಾತೀತಿ "ಇದಂ ನಾಮ ಮಯಾ ಕತ"ನ್ತಿ ವುತ್ತೇ "ಇಮಂ ನಾಮ ಆಪತ್ತಿಂ ಅಯಂ ಆಪನ್ನೋ"ತಿ ನ ಜಾನಾತಿ। **ವುಟ್ಠಾನಂ ನ ಜಾನಾತೀ**ತಿ ವುಟ್ಠಾನಗಾಮಿನಿತೋ ವಾ ದೇಸನಾಗಾಮಿನಿತೋ ವಾ ಆಪತ್ತಿತೋ ಏವಂ ನಾಮ ವುಟ್ಠಾನಂ ಹೋತೀತಿ ನ ಜಾನಾತಿ। ಇಮಸ್ಮಿಂ ಪಞ್ಚಕೇ ಪುರಿಮಾನಿ ದ್ವೇ ಪದಾನಿ ಅಯುತ್ತವಸೇನ ವುತ್ತಾನಿ, ಪಚ್ಛಿಮಾನಿ ತೀಣಿ ಆಪತ್ತಿಅಙ್ಗವಸೇನ।

ಆಭಿಸಮಾಚಾರಿಕಾಯ ಸಿಕ್ಖಾಯಾತಿ ಖನ್ಧಕವತ್ತೇ ವಿನೇತುಂ ನ ಪಟಿಬಲೋ ಹೋತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಆದಿಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಕಾಯಾ**ತಿ ಸೇಕ್ಖಪಣ್ಣತ್ತಿಯಂ ವಿನೇತುಂ ನ ಪಟಿಬಲೋತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅಭಿಧಮ್ಮೇ**ತಿ ನಾಮರೂಪಪರಿಚ್ಛೇದೇ ವಿನೇತುಂ ನ ಪಟಿಬಲೋತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅಭಿವಿನಯೇ**ತಿ ಸಕಲೇ ವಿನಯಪಿಟಕೇ ವಿನೇತುಂ ನ ಪಟಿಬಲೋತಿ ಅತ್ಥೋ। **ವಿನೇತುಂ ನ ಪಟಿಬಲೋ**ತಿ ಚ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಸಿಕ್ಖಾಪೇತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಧಮ್ಮತೋ ವಿವೇಚೇತು**ನ್ತಿ ಧಮ್ಮೇನ ಕಾರಣೇನ ವಿಸ್ಸಜ್ಜಾಪೇತುಂ। ಇಮಸ್ಮಿ ಪಞ್ಚಕೇ ಸಬ್ಬಪದೇಸು ಆಪತ್ತಿ। **ಆಪತ್ತಿಂ ನ ಜಾನಾತೀ**ತಿಆದಿಪಞ್ಚಕಸ್ಮಿಮ್ಪಿ ಸಬ್ಬಪದೇಸು ಆಪತ್ತಿ। ಊನದಸವಸ್ಸಪರಿಯೋಸಾನಪಞ್ಚಕೇಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ಇತಿ ಆದಿತೋ ತಯೋ ಪಞ್ಚಕಾ, ಚತುತ್ಥೇ ತೀಣಿ ಪದಾನಿ, ಪಞ್ಚಮೇ ದ್ವೇ ಪದಾನೀತಿ ಸಬ್ಬೇಪಿ ಚತ್ತಾರೋ ಪಞ್ಚಕಾ ಅಯುತ್ತವಸೇನ ವುತ್ತಾ। ಚತುತ್ಥಪಞ್ಚಕೇ ದ್ವೇ ಪದಾನಿ, ಪಞ್ಚಮೇ ತೀಣಿ, ಛಟ್ಠಸತ್ತಮಅಟ್ಠಮಾ ತಯೋ ಪಞ್ಚಕಾತಿ ಸಬ್ಬೇಪಿ ಚತ್ತಾರೋ ಪಞ್ಚಕಾ ಆಪತ್ತಿಅಙ್ಗವಸೇನ ವುತ್ತಾ; ಸುಕ್ಕಪಕ್ಖೇ ಅಟ್ಠಸು ಅನಾಪತ್ತಿಯೇವಾತಿ।

ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತಬ್ಬಪಞ್ಚಕಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತಬ್ಬಛಕ್ಕಕಥಾ

೮೫. ಛಕ್ಕೇಸು ಊನದಸವಸ್ಸಪದಂ ವಿಸೇಸೋ, ತಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಆಪತ್ತಿಕರಂ। ಸೇಸಂ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ವೇದಿತಬ್ಬಂ। ತತ್ಥ **ಉಭಯಾನಿ ಖೋ ಪನಸ್ಸ ಪಾತಿಮೋಕ್ಖಾನಿ ವಿತ್ಥಾರೇನ ನ ಸ್ವಾಗತಾನಿ ಹೋನ್ತೀ**ತಿ ಉಭತೋವಿಭಙ್ಗವಸೇನ ನ ಸ್ವಾಗತಾನಿ। ನ

ಸುವಿಭತ್ತಾನೀತಿ ಮಾತಿಕಾವಿಭಙ್ಗವಸೇನ। ನ **ಸುಪ್ಪವತ್ತೀನೀ**ತಿ ವಾಚುಗ್ಗತವಸೇನ। **ನ ಸುವಿನಿಚ್ಛಿತಾನಿ ಸುತ್ತಸೋ ಅನುಬ್ಯಞ್ಜನಸೋ**ತಿ ಮಾತಿಕಾತೋ ಚ ವಿಭಙ್ಗತೋ ಚ ನ ಸುಟ್ಠು ವಿನಿಚ್ಛಿತಾನಿ।

ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತಬ್ಬಛಕ್ಕಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಅಞ್ಞತಿತ್ಥಿಯಪುಬ್ಬವತ್ಥುಕಥಾ

೮೬. ಅಞ್ಞತಿತ್ಥಿಯಪುಬ್ಬವತ್ಥುಸ್ಮಿಂ - ಯೋ ತಾವ ಅಯಂ ಪಸೂರೋ, ಸೋ ತಿತ್ಥಿಯಪಕ್ಕನ್ತಕತ್ತಾ ನ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತಬ್ಬೋ। ಯೋ ಪನ ಅಞ್ಞೋಪಿ ನಯಿಧ ಪಬ್ಬಜಿತಪುಬ್ಬೋ ಆಗಚ್ಛತಿ, ತಸ್ಮಿಂ ಯಂ ಕತ್ತಬ್ಬಂ ತಂ ದಸ್ಸೇತುಂ **"ಯೋ ಸೋ ಭಿಕ್ಖವೇ ಅಞ್ಞೋಪೀ"**ತಿಆದಿಮಾಹ। ತತ್ಥ **ತಸ್ಸ ಚತ್ತಾರೋ ಮಾಸೇ ಪರಿವಾಸೋ ದಾತಬ್ಬೋ**ತಿ ಅಯಂ ತಿತ್ಥಿಯಪರಿವಾಸೋ ನಾಮ; ಅಪ್ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಪರಿವಾಸೋತಿಪಿ ವುಚ್ಚತಿ। ಅಯಂ ಪನ ನಗ್ಗಪರಿಬ್ಬಾಜಕಸ್ಸೇವ ಆಜೀವಕಸ್ಸ ವಾ ಅಚೇಲಕಸ್ಸ ವಾ ದಾತಬ್ಬೋ । ಸಚೇ ಸೋಪಿ ಸಾಟಕಂ ವಾ ವಾಳಕಮ್ಬಲಾದೀನಂ ಅಞ್ಞತರಂ ತಿತ್ಥಿಯದ್ಧಜಂ ವಾ ನಿವಾಸೇತ್ವಾ ಆಗಚ್ಛತಿ, ನಾಸ್ಸ ಪರಿವಾಸೋ ದಾತಬ್ಬೋ। ಅಞ್ಞಸ್ಸ ಪನ ತಾಪಸಪಣ್ಡರಙ್ಗಾದಿಕಸ್ಸ ನ ದಾತಬ್ಬೋವ।

ಪಠಮಂ ಕೇಸಮಸ್ಸುನ್ತಿಆದಿನಾ ತಸ್ಸ ಆದಿತೋವ ಸಾಮಣೇರಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ದಸ್ಸೇತಿ। ಏವಂ ಪಬ್ಬಾಜೇನ್ತೇಹಿ ಪನ ತಸ್ಮಿಂ ಸಙ್ಘಮಜ್ಝೇ ನಿಸಿನ್ನೇಯೇವ "ತ್ವಂ ಪಬ್ಬಾಜೇಹಿ, ತ್ವಂ ಆಚರಿಯೋ ಹೋಹಿ, ತ್ವಂ ಉಪಜ್ಝಾಯೋ ಹೋಹೀ"ತಿ ಥೇರಾ ಭಿಕ್ಖೂ ನ ವತ್ತಬ್ಬಾ। ಏವಂ ವುತ್ತಾ ಹಿ ಸಚೇ ತಸ್ಸ ಆಚರಿಯುಪಜ್ಝಾಯಭಾವೇನ ಜಿಗುಚ್ಛನ್ತಾ ನ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛನ್ತಿ, ಅಥ ಸೋ "ನಯಿಮೇ ಮಯ್ಹಂ ಸದ್ದಹನ್ತೀ"ತಿ ಕುಜ್ಝಿತ್ವಾಪಿ ಗಚ್ಛೇಯ್ಯ। ತಸ್ಮಾ ತಂ ಏಕಮನ್ತಂ ನೇತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಆಚರಿಯುಪಜ್ಝಾಯಾ ಪರಿಯೇಸಿತಬ್ಬಾ।

೮೭. ಏವಂ ಖೋ ಭಿಕ್ಖವೇ ಅಞ್ಞತಿತ್ಥಿಯಪುಬ್ಬೋ ಆರಾಧಕೋ ಹೋತಿ, ಏವಂ ಅನಾರಾಧಕೋತಿ ಅಯಮಸ್ಸ ಪರಿವಾಸವತ್ತದಸ್ಸನತ್ಥಂ ಮಾತಿಕಾ। **ಕಥಞ್ಚ ಭಿಕ್ಖವೇ**ತಿಆದಿ ತಸ್ಸೇವ ವಿಭಙ್ಗೋ। ತತ್ಥ **ಅತಿಕಾಲೇನ ಗಾಮಂ ಪವಿಸತೀ**ತಿ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ವತ್ತಕರಣವೇಲಾಯಮೇವ ಗಾಮಂ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಪವಿಸತಿ। **ಅತಿದಿವಾ ಪಟಿಕ್ಕಮತೀ**ತಿ ಕುಲಘರೇಸು ಇತ್ಥಿಪುರಿಸದಾರಕದಾರಿಕಾದೀಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಗೇಹಸ್ಸಿತಕಥಂ ಕಥೇನ್ತೋ ತತ್ಥೇವ ಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖೂಸು ಪತ್ತಚೀವರಂ ಪಟಿಸಾಮೇತ್ವಾ ಉದ್ದೇಸಪರಿಪುಚ್ಛಾದೀನಿ ವಾ ಕರೋನ್ತೇಸು ಪಟಿಸಲ್ಲೀನೇಸು ವಾ ಆಗಚ್ಛತಿ; ನ ಉಪಜ್ಝಾಯವತ್ತಂ ನಾಚರಿಯವತ್ತಂ ಕರೋತಿ, ಅಞ್ಞದತ್ಥು ವಸನಟ್ಠಾನಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ನಿದ್ದಾಯತಿ। **ಏವಮ್ಪಿ ಭಿಕ್ಖವೇ ಅಞ್ಞತಿತ್ಥಿಯಪುಬ್ಬೋ ಅನಾರಾಧಕೋ ಹೋತೀ**ತಿ ಏವಮ್ಪಿ ಕರೋನ್ತೋ ಪರಿವಾಸವತ್ತಸ್ಸ ಸಮ್ಪಾದಕೋ ಪೂರಕೋ ನ ಹೋತಿ।

ವೇಸಿಯಾಗೋಚರೋ ವಾತಿಆದೀಸು **ವೇಸಿಯಾ**ತಿ ಆಮಿಸಕಿಞ್ಚಿಕ್ಖಸಮ್ಪದಾನಾದಿನಾ ಸುಲಭಜ್ಝಾಚಾರಾ ರೂಪೂಪಜೀವಿಕಾ ಇತ್ಥಿಯೋ। **ವಿಧವಾ**ತಿ ಮತಪತಿಕಾ ವಾ ಪವುತ್ಥಪತಿಕಾ ವಾ ಇತ್ಥಿಯೋ; ತಾ ಯೇನ ಕೇನಚಿ ಸದ್ಧಿಂ ಮಿತ್ತಭಾವಂ ಪತ್ಥೇನ್ತಿ। **ಥುಲ್ಲಕುಮಾರಿಕಾ**ತಿ ಯೋಬ್ಬನ್ನಪ್ಪತ್ತಾ ಯೋಬ್ಬನ್ನಾತೀತಾ ವಾ ಕುಮಾರಿಯೋ; ತಾ ಪುರಿಸಾಧಿಪ್ಪಾಯಾವ ವಿಚರನ್ತಿ, ಯೇನ ಕೇನಚಿ ಸದ್ಧಿಂ ಮಿತ್ತಭಾವಂ ಪತ್ಥೇನ್ತಿ। **ಪಣ್ಡಕಾ**ತಿ ಉಸ್ಸನ್ನಕಿಲೇಸಾ ಅವೂಪಸನ್ತಪರಿಳಾಹಾ ನಪುಂಸಕಾ; ತೇ ಪರಿಳಾಹವೇಗಾಭಿಭೂತಾ ಯೇನ ಕೇನಚಿ ಸದ್ಧಿಂ ಮಿತ್ತಭಾವಂ ಪತ್ಥೇನ್ತಿ । **ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ**ತಿ ಸಮಾನಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ಇತ್ಥಿಯೋ; ತಾಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಖಿಪ್ಪಮೇವ ವಿಸ್ಸಾಸೋ ಹೋತಿ, ತತೋ ಸೀಲಂ ಭಿಜ್ಜತಿ।

ತತ್ಥ ವೇಸಿಯಾನಂ ಕುಲೇಸು ಕುಲುಪಕೋ ಹುತ್ವಾ ಪಿಣ್ಡಪಾತಚರಿಯಾದೀಹಿ ವಾ ಅಪದಿಸಿತ್ವಾ ಸಿನೇಹಸನ್ಥವಜಾತೇನ ಹದಯೇನ ಅಭಿಣ್ಹದಸ್ಸನಸಲ್ಲಾಪಕಾಮತಾಯ ತಾಸಂ ಸನ್ತಿಕಂ ಉಪಸಙ್ಕಮನ್ತೋ "ವೇಸಿಯಾಗೋಚರೋ"ತಿ ವುಚ್ಚತಿ, ಸೋ ನಚಿರಸ್ಸೇವ "ಅಸುಕವೇಸಿಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ಗತೋ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬತಂ ಪಾಪುಣಾತಿ। ಏಸ ನಯೋ ಸಬ್ಬತ್ಥ। ಸಚೇ ಪನ ವೇಸಿಯಾದಯೋ ಸಲಾಕಭತ್ತಾದೀನಿ ದೇನ್ತಿ, ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಸದ್ಧಿಂಯೇವ ಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ ವಾ ಗಹೇತ್ವಾ ವಾ ಆಗನ್ತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಗಿಲಾನಾ

ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಓವದಿತುಂ ವಾ ಧಮ್ಮಂ ವಾ ದೇಸೇತುಂ ಉದ್ದೇಸಪರಿಪುಚ್ಛಾದೀನಿ ವಾ ದಾತುಂ ಗಚ್ಛನ್ತೇಹಿ ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಗನ್ತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಯೋ ಪನ ತಥಾ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಮಿತ್ತಸನ್ಥವವಸೇನ ಗಚ್ಛತಿ, ಅಯಂ ಅನಾರಾಧಕೋ ಹೋತಿ।

ಉಚ್ಚಾವಚಾನಿ ಕರಣೀಯಾನೀತಿ ಮಹನ್ತಖುದ್ದಕಾನಿ ಕಮ್ಮಾನಿ। ತತ್ಥ ಘಣ್ಟಿಂ ಪಹರಿತ್ವಾ ಸಮಗ್ಗೇನ ಸಙ್ಘೇನ ಸನ್ನಿಪತಿತ್ವಾ ಕತ್ತಬ್ಬಾನಿ ಚೇತಿಯಮಹಾಪಾಸಾದಪಟಿಸಙ್ಖರಣಾದೀನಿ ಕಮ್ಮಾನಿ **ಉಚ್ಚಾನಿ** ನಾಮ। ಚೀವರಧೋವನರಜನಾದೀನಿ ಖನ್ಧಕಪರಿಯಾಪನ್ನಾನಿ ಚ ಅಗ್ಗಿಸಾಲವತ್ತಾದೀನಿ ಆಭಿಸಮಾಚಾರಿಕಾನಿ **ಅವಚಾನಿ** ನಾಮ। **ತತ್ಥ ನ ದಕ್ಖೋ ಹೋತೀ**ತಿ ತೇಸು ಕಮ್ಮೇಸು ಛೇಕೋ ಸುಸಿಕ್ಖಿತೋ ನ ಹೋತಿ। **ನ ಅನಲಸೋ**ತಿ ಉಟ್ಠಾನವೀರಿಯಸಮ್ಪನ್ನೋ ನ ಹೋತಿ; "ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಸ್ಸ ಕಮ್ಮಂ ಅತ್ಥೀ"ತಿ ಸುತ್ವಾ ಪಗೇವ ಭತ್ತಕಿಚ್ಚಂ ಕತ್ವಾ ಗಬ್ಭನ್ತರಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಯಾವದತ್ಥಂ ಸುಪಿತ್ವಾ ಸಾಯಂ ನಿಕ್ಖಮತಿ। **ತತ್ರುಪಾಯಾಯಾ**ತಿ ತೇಸು ಕಮ್ಮೇಸು ಉಪಾಯಭೂತಾಯ। **ವೀಮಂಸಾಯಾ**ತಿ ಠಾನುಪ್ಪತ್ತಿಕವೀಮಂಸಾಯ। "ಇದಮೇವಂ ಕತ್ತಬ್ಬಂ, ಇದಮೇವಂ ನ ಕತ್ತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ತಸ್ಮಿಂಯೇವ ಖಣೇ ಉಪ್ಪನ್ನಪಞ್ಞಾಯ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ನ ಹೋತಿ। **ನ ಅಲಂ ಕಾತುಂ ನ ಅಲಂ ಸಂವಿಧಾತು**ನ್ತಿ ಸಹತ್ಥಾಪಿ ಕಾತುಂ ಸಮತ್ಥೋ ನ ಹೋತಿ; "ಗಣ್ಹಥ ಭನ್ತೇ, ಗಣ್ಹ ದಹರ, ಗಣ್ಹ ಸಾಮಣೇರ, ಸಚೇ ತುಮ್ಹೇ ವಾ ನ ಕರಿಸ್ಸಥ, ಅಮ್ಹೇ ವಾ ನ ಕರಿಸ್ಸಾಮ, ಕೋ ದಾನಿ ಇಮಂ ಕರಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಏವಂ ಉಸ್ಸಾಹಂ ಜನೇತ್ವಾ ಸಂವಿಧಾತುಂ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಕಾರೇತುಮ್ಪಿ ಸಮತ್ಥೋ ನ ಹೋತಿ। ಭಿಕ್ಖೂಹಿ "ಕಮ್ಮಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ ಕಿಞ್ಚಿ ರೋಗಂ ಅಪದಿಸತಿ, ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತಾನಂ ಸಮೀಪೇನೇವ ವಿಚರತಿ, ಸೀಸಮೇವ ದಸ್ಸೇತಿ, ಅಯಮ್ಪಿ ಅನಾರಾಧಕೋ ಹೋತಿ।

ನ ತಿಬ್ಬಚ್ಛನ್ದೋ ಹೋತೀತಿ ಬಲವಚ್ಛನ್ದೋ ನ ಹೋತಿ। **ಉದ್ದೇಸೇ**ತಿ ಪಾಳಿಪರಿಯಾಪುಣನೇ। **ಪರಿಪುಚ್ಛಾಯಾ**ತಿ ಅತ್ಥಸವನೇ। **ಅಧಿಸೀಲೇ**ತಿ ಪಾತಿಮೋಕ್ಖಸೀಲೇ। **ಅಧಿಚಿತ್ತೇ**ತಿ ಲೋಕಿಯಸಮಾಧಿಭಾವನಾಯ। **ಅಧಿಪಞ್ಞಾಯಾ**ತಿ ಲೋಕುತ್ತರಮಗ್ಗಭಾವನಾಯ।

ಸಙ್ಕನ್ತೋ ಹೋತೀತಿ ಇಧಾಗತೋ ಹೋತಿ। **ತಸ್ಸ ಸತ್ಥುನೋ**ತಿ ತಸ್ಸ ತಿತ್ಥಾಯತನಸಾಮಿಕಸ್ಸ। **ತಸ್ಸ ದಿಟ್ಠಿಯಾ**ತಿ ತಸ್ಸ ಸನ್ತಕಾಯ ಲದ್ಧಿಯಾ। ಇದಾನಿ ಸಾಯೇವ ಲದ್ಧಿ ಯಸ್ಮಾ ತಸ್ಸ ತಿತ್ಥಕರಸ್ಸ ಖಮತಿ ಚೇವ ರುಚ್ಚತಿ ಚ "ಇದಮೇವ ಸಚ್ಚ"ನ್ತಿ ಚ ದಳ್ಹಗ್ಗಾಹೇನ ಗಹಿತಾ; ತಸ್ಮಾ ತಸ್ಸ ಖನ್ತಿ ರುಚಿ ಆದಾಯೋತಿ ವುಚ್ಚತಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ - "ತಸ್ಸ ಖನ್ತಿಯಾ ತಸ್ಸ ರುಚಿಯಾ ತಸ್ಸ ಆದಾಯಸ್ಸಾ"ತಿ। **ಅವಣ್ಣೇ ಭಞ್ಞಮಾನೇ**ತಿ ಗರಹಾಯ ಭಞ್ಞಮಾನಾಯ। **ಅನಭಿರದ್ಧೋ**ತಿ ಅಪರಿಪುಣ್ಣಸಙ್ಕಪ್ಪೋ; ನೋ ಪಗ್ಗಹಿತಚಿತ್ತೋ। **ಉದಗ್ಗೋ**ತಿ ಅಬ್ಭುನ್ನತಕಾಯಚಿತ್ತೋ। **ಇದಂ ಭಿಕ್ಖವೇ ಸಙ್ಘಾತನಿಕಂ ಅಞ್ಞತಿತ್ಥಿಯಪುಬ್ಬಸ್ಸ ಅನಾರಾಧನೀಯಸ್ಮಿ**ನ್ತಿ ಭಿಕ್ಖವೇ ಯಮಿದಂ ತಸ್ಸ ಸತ್ಥುನೋ ತಸ್ಸೇವ ಚ ಲದ್ಧಿಯಾ ಅವಣ್ಣೇ ಭಞ್ಞಮಾನೇ "ಕಿಂ ಇಮೇ ಪರಂ ಗರಹನ್ತೀ"ತಿ ಕಾಯವಚೀವಿಕಾರನಿಬ್ಬತ್ತಕಂ ಅನತ್ತಮನತ್ತಂ, ಬುದ್ಧಾದೀನಞ್ಚ ಅವಣ್ಣೇ ಭಞ್ಞಮಾನೇ ಅತ್ತಮನತ್ತಂ, ಯಞ್ಚ ತಸ್ಸೇವ ಸತ್ಥುನೋ ತಸ್ಸೇವ ಚ ಲದ್ಧಿಯಾ ವಣ್ಣೇ ಭಞ್ಞಮಾನೇ ಅತ್ತಮನತ್ತಂ, ಬುದ್ಧಾದೀನಞ್ಚ ವಣ್ಣಭಣನೇ ಅನತ್ತಮನತ್ತಂ, ಇದಂ ಅಞ್ಞತಿತ್ಥಿಯಪುಬ್ಬಸ್ಸ ಅನಾರಾಧನೀಯಸ್ಮಿಂ ಸಙ್ಘಾತನಿಕಂ, ಅನಾರಾಧಕೇ ಪರಿವಾಸವತ್ತಂ ಅಪೂರಕೇ ಕಮ್ಮೇ ಇದಂ ಲಿಙ್ಗಂ, ಇದಂ ಲಕ್ಖಣಂ, ಇದಮಚಲಪ್ಪಮಾಣನ್ತಿ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ। **ಏವಂ ಅನಾರಾಧಕೋ ಖೋ ಭಿಕ್ಖವೇ ಅಞ್ಞತಿತ್ಥಿಯಪುಬ್ಬೋ ಆಗತೋ ನ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತಬ್ಬೋ**ತಿ ಇತೋ ಏಕೇನಪಿ ಅಙ್ಗೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ನ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತಬ್ಬೋ। ಸುಕ್ಕಪಕ್ಖೇ ಸಬ್ಬಂ ವುತ್ತವಿಪಲ್ಲಾಸೇನ ವೇದಿತಬ್ಬಂ।

ಏವಂ ಆರಾಧಕೋ ಖೋ ಭಿಕ್ಖವೇತಿ ಏವಂ ನಾತಿಕಾಲೇನ ಗಾಮಪ್ಪವೇಸನಾ ನಾತಿದಿವಾ ಪಟಿಕ್ಕಮನಂ, ನ ವೇಸಿಯಾದಿಗೋಚರತಾ, ಸಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀನಂ ಕಿಚ್ಚೇಸು ದಕ್ಖತಾದಿ, ಉದ್ದೇಸಾದೀಸು ತಿಬ್ಬಚ್ಛನ್ದತಾ, ತಿತ್ಥಿಯಾನಂ ಅವಣ್ಣಭಣನೇ ಅತ್ತಮನತಾ, ಬುದ್ಧಾದೀನಂ ಅವಣ್ಣಭಣನೇ ಅನತ್ತಮನತಾ, ತಿತ್ಥಿಯಾನಂ ವಣ್ಣಭಣನೇ ಅನತ್ತಮನತಾ, ಬುದ್ಧಾದೀನಂ ವಣ್ಣಭಣನೇ ಅತ್ತಮನತಾತಿ ಇಮೇಸಂ ಅಟ್ಠನ್ನಂ ತಿತ್ಥಿಯವತ್ತಾನಂ ಪರಿಪೂರಣೇನ ಆರಾಧಕೋ ಪರಿತೋಸಕೋ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಅಞ್ಞತಿತ್ಥಿಯಪುಬ್ಬೋ ಆಗತೋ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತಬ್ಬೋ।

ಸಚೇ ಪನ ಉಪಸಮ್ಪದಮಾಳಕೇಪಿ ಏಕಂ ವತ್ತಂ ಭಿನ್ದತಿ, ಪುನ ಚತ್ತಾರೋ ಮಾಸೇ ಪರಿವಸಿತಬ್ಬಂ। ಯಥಾ ಪನ ಭಿನ್ನಸಿಕ್ಖಾಯ ಸಿಕ್ಖಮಾನಾಯ ಪುನ ಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ ಚ ಸಿಕ್ಖಾಸಮ್ಮುತಿ ಚ ದಿಯ್ಯತಿ, ಏವಂ ನಯಿಮಸ್ಸ ಕಿಞ್ಚಿ ಪುನ ದಾತಬ್ಬಮತ್ಥಿ। ಪುಬ್ಬೇ ದಿನ್ನಪರಿವಾಸೋಯೇವ ಹಿ ತಸ್ಸ ಪರಿವಾಸೋ। ತಸ್ಮಾ ಪುನ ಚತ್ತಾರೋ ಮಾಸೇ ಪರಿವಸಿತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ ಪರಿವಸನ್ತೋ ಅನ್ತರಾ ಅಟ್ಠ ಸಮಾಪತ್ತಿಯೋ ನಿಬ್ಬತ್ತೇತಿ, ಲೋಕಿಯಧಮ್ಮೋ ನಾಮ ಕುಪ್ಪನಸಭಾವೋ, ನ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತಬ್ಬೋ। ಚತ್ತಾರೋ ಮಾಸೇ ಪೂರಿತವತ್ತೋವ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತಬ್ಬೋ। ಸಚೇ ಪನ ಪರಿವಸನ್ತೋ ಚತ್ತಾರಿ ಮಹಾಭೂತಾನಿ ಪರಿಗ್ಗಣ್ಹಾತಿ, ಉಪಾದಾರೂಪಾನಿ ಪರಿಚ್ಛಿನ್ದತಿ, ನಾಮರೂಪಂ ವವತ್ಥಪೇತಿ, ತಿಲಕ್ಖಣಂ ಆರೋಪೇತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಂ ಆರಭತಿ, ಲೋಕಿಯಧಮ್ಮೋ ನಾಮ ಕುಪ್ಪನಸಭಾವೋ, ನೇವ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತಬ್ಬೋ। ಸಚೇ ಪನ ವಿಪಸ್ಸನಂ ವಡ್ಢೇತ್ವಾ ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗಂ ಪಟಿಲಭತಿ, ಪರಿಪುಣ್ಣಂಯೇವ ಹೋತಿ ವತ್ತಂ। ಸಮೂಹತಾನಿ ಸಬ್ಬದಿಟ್ಠಿಗತಾನಿ ಅಬ್ಬುಳ್ಹಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಸಲ್ಲಂ ತಂದಿವಸಮೇವ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತಬ್ಬೋ। ಸಚೇಪಿ ತಿತ್ಥಿಯಲಿಙ್ಗೇ ಠಿತೋ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಹೋತಿ, ಪರಿವಾಸಕಿಚ್ಚಂ ನತ್ಥಿ, ತದಹೇವ ಪಬ್ಬಾಜೇತ್ವಾ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತಬ್ಬೋ।

ಉಪಜ್ಝಾಯಮೂಲಕಂ ಚೀವರಂ ಪರಿಯೇಸಿತಬ್ಬನ್ತಿ ಉಪಜ್ಝಾಯಂ ಇಸ್ಸರಂ ಕತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಚೀವರಂ ಪರಿಯೇಸಿತಬ್ಬಂ। ಪತ್ತಮ್ಪಿ ತಥೇವ। ತಸ್ಮಾ ಯದಿ ಉಪಜ್ಝಾಯಸ್ಸ ಪತ್ತಚೀವರಂ ಅತ್ಥಿ, ''ಇಮಸ್ಸ ದೇಹೀ''ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ। ಅಥ ನತ್ಥಿ, ಅಞ್ಞೇ ದಾತುಕಾಮಾ ಹೋನ್ತಿ, ತೇಹಿಪಿ ಉಪಜ್ಝಾಯಸ್ಸೇವ ದಾತಬ್ಬಂ ''ಇದಂ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಕತ್ವಾ ಇಮಸ್ಸ ದೇಥಾ''ತಿ। ಕಸ್ಮಾ? ತಿತ್ಥಿಯಾ ನಾಮ ವಿಲೋಮಾ ಹೋನ್ತಿ ''ಸಜ್ಝೇನ ಮೇ ಪತ್ತಚೀವರಂ ದಿನ್ನಂ, ಕಿಂ ಮಯ್ಹಂ ತುಮ್ಹೇಸು ಆಯತ್ತ''ನ್ತಿ ವತ್ವಾ ಓವಾದಾನುಸಾಸನಿಂ ನ ಕರೇಯ್ಯುಂ, ಉಪಜ್ಝಾಯೇನ ಪನ ಆಯತ್ತಜೀವಿಕತ್ತಾ ತಸ್ಸ ವಚನಕರೋ ಭವಿಸ್ಸತಿ। ತೇನಸ್ಸ ''ಉಪಜ್ಝಾಯಮೂಲಕಂ ಚೀವರಂ ಪರಿಯೇಸಿತಬ್ಬ''ನ್ತಿ ವುತ್ತಂ। **ಭಣ್ಡುಕಮ್ಮಾಯಾ**ತಿ ಕೇಸೋರೋಪನತ್ಥಂ। ಭಣ್ಡುಕಮ್ಮಕಥಾ ಪರತೋ ಆಗಮಿಸ್ಸತಿ।

ಅಗ್ಗಿಕಾತಿ ಅಗ್ಗಿಪರಿಚರಣಕಾ। **ಜಟಿಲಕಾ**ತಿ ತಾಪಸಾ। **ಏತೇ ಭಿಕ್ಖವೇ ಕಿರಿಯವಾದಿನೋ**ತಿ ಏತೇ ಕಿರಿಯಂ ನ ಪಟಿಬಾಹನ್ತಿ, ''ಅತ್ಥಿ ಕಮ್ಮಂ, ಅತ್ಥಿ ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೋ''ತಿ ಏವಂದಿಟ್ಠಿಕಾ। ಸಬ್ಬಬುದ್ಧಾ ಹಿ ನೇಕ್ಖಮ್ಮಪಾರಮಿಂ ಪೂರಯಮಾನಾ ಏತದೇವ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಪೂರೇಸುಂ, ಮಯಾಪಿ ತಥೇವ ಪೂರಿತಾ, ನ ಏತೇಸಂ ಸಾಸನೇ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ವಿಲೋಮಾ, ತಸ್ಮಾ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತಬ್ಬಾ, ನ ತೇಸಂ ಪರಿವಾಸೋ ದಾತಬ್ಬೋತಿ। **ಇಮಾಹಂ ಭಿಕ್ಖವೇ ಞಾತೀನಂ ಆವೇಣಿಕಂ ಪರಿಹಾರಂ ದಮ್ಮೀ**ತಿ ಇಮಂ ಅಹಂ ತೇಸಂ ಪಾಟೇಕ್ಕಂ ಓದಿಸ್ಸಕಂ ಪರಿಹಾರಂ ದದಾಮಿ। ಕಸ್ಮಾ ಏವಮಾಹ? ತೇ ಹಿ ತಿತ್ಥಾಯತನೇ ಪಬ್ಬಜಿತಾಪಿ ಸಾಸನಸ್ಸ ಅವಣ್ಣಕಾಮಾ ನ ಹೋನ್ತಿ, ಅಮ್ಹಾಕಂ ಞಾತಿಸೇಟ್ಠಸ್ಸ ಸಾಸನನ್ತಿ ವಣ್ಣವಾದಿನೋವ ಹೋನ್ತಿ, ತಸ್ಮಾ ಏವಮಾಹಾತಿ।

ಅಞ್ಞತಿತ್ಥಿಯಪುಬ್ಬವತ್ಥುಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಪಞ್ಚಾಬಾಧವತ್ಥುಕಥಾ

೮೮. ಮಗಧೇಸು ಪಞ್ಚ ಆಬಾಧಾ ಉಸ್ಸನ್ನಾ ಹೋನ್ತೀತಿ ಮಗಧನಾಮಕೇ ಜನಪದೇ ಮನುಸ್ಸಾನಞ್ಚ ಅಮನುಸ್ಸಾನಞ್ಚ ಪಞ್ಚ ರೋಗಾ ಉಸ್ಸನ್ನಾ ವುಡ್ಢಿಪ್ಪತ್ತಾ ಫಾತಿಪ್ಪತ್ತಾ ಹೋನ್ತಿ। ಜೀವಕಕೋಮಾರಭಚ್ಚಕಥಾ ಚೀವರಕ್ಖನ್ಧಕೇ ಆವಿಭವಿಸ್ಸತಿ। **ನ ಭಿಕ್ಖವೇ ಪಞ್ಚಹಿ ಆಬಾಧೇಹಿ ಫುಟ್ಠೋ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ**ತಿ ಯೇ ತೇ ಕುಟ್ಠಾದಯೋ ಪಞ್ಚ ಆಬಾಧಾ ಉಸ್ಸನ್ನಾ, ತೇಹಿ ಫುಟ್ಠೋ ಅಭಿಭೂತೋ ನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ।

ತತ್ಥ **ಕುಟ್ಠ**ನ್ತಿ ರತ್ತಕುಟ್ಠಂ ವಾ ಹೋತು ಕಾಳಕುಟ್ಠಂ ವಾ, ಯಂಕಿಞ್ಚಿ ಕಿಟಿಭದದ್ದುಕಚ್ಛುಆದಿಪ್ಪಭೇದಮ್ಪಿ ಸಬ್ಬಂ ಕುಟ್ಠಮೇವಾತಿ ವುತ್ತಂ। ತಞ್ಚೇ ನಖಪಿಟ್ಠಿಪ್ಪಮಾಣಮ್ಪಿ ವಡ್ಢನಕಪಕ್ಖೇ ಠಿತಂ ಹೋತಿ, ನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಸಚೇ ಪನ ನಿವಾಸನಪಾರುಪನೇಹಿ ಪಕತಿಪಟಿಚ್ಛನ್ನೇ ಠಾನೇ ನಖಪಿಟ್ಠಿಪ್ಪಮಾಣಂ ಅವಡ್ಢನಕಪಕ್ಖೇ ಠಿತಂ ಹೋತಿ, ವಟ್ಟತಿ। ಮುಖೇ ಪನ ಹತ್ಥಪಾದಪಿಟ್ಠೇಸು ವಾ ಸಚೇಪಿ ಅವಡ್ಢನಕಪಕ್ಖೇ ಠಿತಂ ನಖಪಿಟ್ಠಿತೋ ಚ ಖುದ್ದಕತರಮ್ಪಿ, ನ ವಟ್ಟತಿಯೇವಾತಿ ಕುರುನ್ದಿಯಂ ವುತ್ತಂ। ತಿಕಿಚ್ಛಾಪೇತ್ವಾ

ಪಬ್ಬಾಜೇನ್ತೇನಾಪಿ ಪಕತಿವಣ್ಣೇ ಜಾತೇಯೇವ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಗೋಧಾಪಿಟ್ಠಿಸದಿಸಚುಣ್ಣಓಕಿರಣಕಸರೀರಮ್ಪಿ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ।

ಗಣ್ಡೋತಿ ಮೇದಗಣ್ಡೋ ವಾ ಹೋತು ಅಞ್ಞೋ ವಾ ಯೋ ಕೋಚಿ ಕೋಲಟ್ಠಿಮತ್ತಕೋಪಿ ಚೇ ವಡ್ಢನಕಪಕ್ಖೇ ಠಿತೋ ಗಣ್ಡೋ ಹೋತಿ, ನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಟ್ಠಾನೇ ಪನ ಕೋಲಟ್ಠಿಮತ್ತೇ ಅವಡ್ಢನಕಪಕ್ಖೇ ಠಿತೋ ವಟ್ಟತಿ। ಮುಖಾದಿಕೇ ಅಪ್ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಟ್ಠಾನೇ ಅವಡ್ಢನಕಪಕ್ಖೇ ಠಿತೋಪಿ ನ ವಟ್ಟತಿ। ತಿಕಿಚ್ಛಾಪೇತ್ವಾ ಪಬ್ಬಾಜೇನ್ತೇನಾಪಿ ಸರೀರಂ ಸಞ್ಛವಿಂ ಕಾರೇತ್ವಾವ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಉಣ್ಣಿಗಣ್ಡಾ ನಾಮ ಹೋನ್ತಿ ಗೋಥನಾ ವಿಯ ಅಙ್ಗುಲಿಕಾ ವಿಯ ಚ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಲಮ್ಬನ್ತಿ, ಏತೇಪಿ ಗಣ್ಡಾಯೇವ। ತೇಸು ಸತಿ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ದಹರಕಾಲೇ ಖೀರಪಿಳಕಾ ಯೋಬ್ಬನ್ನಕಾಲೇ ಚ ಮುಖೇ ಖರಪಿಳಕಾ ನಾಮ ಹೋನ್ತಿ, ಮಹಲ್ಲಕಕಾಲೇ ನಸ್ಸನ್ತಿ, ನ ತಾ ಗಣ್ಡಸಙ್ಖ್ಯಂ ಗಚ್ಛನ್ತಿ, ತಾಸು ಸತಿ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಅಞ್ಞೇ ಪನ ಸರೀರೇ ಖರಪಿಳಕಾ ನಾಮ ಅಪರಾ ಪದುಮಕಣ್ಣಿಕಾ ನಾಮ ಹೋನ್ತಿ, ಅಞ್ಞಾ ಸಾಸಪಬೀಜಕಾ ನಾಮ ಸಾಸಪಮತ್ತಾ ಏವ ಸಕಲಸರೀರಂ ಫರನ್ತಿ, ತಾ ಸಬ್ಬಾ ಕುಟ್ಠಜಾತಿಕಾ ಏವ। ತಾಸು ಸತಿ ನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ।

ಕಿಲಾಸೋತಿ ನ ಭಿಜ್ಜನಕಂ ನ ಪಗ್ಘರಣಕಂ ಪದುಮಪುಣ್ಡರೀಕಪತ್ತವಣ್ಣಂ ಕುಟ್ಠಂ, ಯೇನ ಗುನ್ನಂ ವಿಯ ಸಬಲಂ ಸರೀರಂ ಹೋತಿ, ತಸ್ಮಿಂ ಕುಟ್ಠೇ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ವಿನಿಚ್ಛಯೋ ವೇದಿತಬ್ಬೋ। **ಸೋಸೋ**ತಿ ಸೋಸಬ್ಯಾಧಿ; ತಸ್ಮಿಂ ಸತಿ ನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। **ಅಪಮಾರೋ**ತಿ ಪಿತ್ತುಮ್ಮಾರೋ ವಾ ಯಕ್ಖುಮ್ಮಾರೋ ವಾ; ತತ್ಥ ಪುಬ್ಬವೇರಿಕೇನ ಅಮನುಸ್ಸೇನ ಗಹಿತೋ ದುತ್ತಿಕಿಚ್ಛೋ ಹೋತಿ। ಅಪ್ಪಮತ್ತಕೇಪಿ ಪನ ಅಪಮಾರೇ ಸತಿ ನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ।

ಪಞ್ಚಾಬಾಧವತ್ಥುಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ರಾಜಭಟವತ್ಥುಕಥಾ

೯೦. ರಾಜಭಟವತ್ಥುಸ್ಮಿಂ - **ಪಚ್ಚನ್ತಂ ಉಚ್ಚಿನಥಾ**ತಿ ಪಚ್ಚನ್ತಂ ವಡ್ಢೇಥ। ಚೋರೇ ಪಲಾಪೇತ್ವಾ ಚೋರಭಯೇನ ವುಟ್ಠಿತೇ ಗಾಮೇ ಆವಾಸಾಪೇತ್ವಾ ಆರಕ್ಖಂ ದತ್ವಾ ಕಸಿಕಮ್ಮಾದೀನಿ ಪವತ್ತಾಪೇಥಾತಿ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ। ರಾಜಾ ಪನ ಸೋತಾಪನ್ನತ್ತಾ "ಚೋರೇ ಘಾತೇಥ, ಹನಥಾ"ತಿ ನ ಆಣಾಪೇತಿ। **ಉಪಜ್ಝಾಯಸ್ಸ ದೇವ ಸೀಸಂ ಛಿನ್ದಿತಬ್ಬ**ನ್ತಿಆದಿ ಸಬ್ಬಂ "ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಯ ಉಪಜ್ಝಾಯೋ ಸೇಟ್ಠೋ, ತತೋ ಆಚರಿಯೋ, ತತೋ ಗಣೋ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಇದಂ ವೋಹಾರೇ ಅಡ್ಡವಿನಿಚ್ಛಯೇ ಆಗತನ್ತಿ ಆಹಂಸು। **ನ ಭಿಕ್ಖವೇ ರಾಜಭಟೋ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ**ತಿ ಏತ್ಥ ಅಮಚ್ಚೋ ವಾ ಹೋತು ಮಹಾಮತ್ತೋ ವಾ ಸೇವಕೋ ವಾ ಕಿಞ್ಚಿ ಠಾನನ್ತರಂ ಪತ್ತೋ ವಾ ಅಪ್ಪತ್ತೋ ವಾ, ಯೋ ಕೋಚಿ ರಞ್ಞೋ ಭತ್ತವೇತನಭಟೋ, ಸಬ್ಬೋ ರಾಜಭಟೋತಿ ಸಙ್ಖ್ಯಂ ಗಚ್ಛತಿ, ಸೋ ನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ತಸ್ಸ ಪನ ಪುತ್ತನತ್ತಭಾತುಕಾ ಯೇ ರಾಜತೋ ಭತ್ತವೇತನಂ ನ ಗಣ್ಹನ್ತಿ, ತೇ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಯೋ ಪನ ರಾಜತೋ ಲದ್ಧಂ ನಿಬದ್ಧಭೋಗಂ ವಾ ಮಾಸಸಂವಚ್ಛರಪರಿಬ್ಬಯಂ ವಾ ರಞ್ಞೋಯೇವ ನಿಯ್ಯಾತೇತಿ, ಪುತ್ತಭಾತುಕೇ ವಾ ತಂ ಠಾನಂ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಾಪೇತ್ವಾ ರಾಜಾನಂ "ನ ದಾನಾಹಂ ದೇವಸ್ಸ ಭಟೋ"ತಿ ಆಪುಚ್ಛತಿ, ಯೇನ ವಾ ಯಂ ಕಮ್ಮಕಾರಣಾ ವೇತನಂ ಗಹಿತಂ, ತಂ ಕಮ್ಮಂ ಕತಂ ಹೋತಿ, ಯೋ ವಾ ಪಬ್ಬಜಸ್ಸೂತಿ ರಞ್ಞಾ ಅನುಞ್ಞಾತೋ ಹೋತಿ, ತಮ್ಪಿ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ।

ರಾಜಭಟವತ್ಥುಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಚೋರವತ್ಥುಕಥಾ

೯೧. ಚೋರವತ್ಥೂಸು - **ಮನುಸ್ಸಾ ಪಸ್ಸಿತ್ವಾ**ತಿ ಯೇಹಿ ಗಿಹಿಕಾಲೇ ದಿಟ್ಠಪುಬ್ಬೋ ಯೇ ಚ "ಅಯಂ ಸೋ"ತಿ ಅಞ್ಞೇಸಂ ಸುಣನ್ತಿ, ತೇ ಪಸ್ಸಿತ್ವಾ ಉಬ್ಬಿಜ್ಜನ್ತಿಪಿ…ಪೇ॰… ದ್ವಾರಮ್ಪಿ ಥಕೇನ್ತಿ। ಯೇ ಪನ ನ ಜಾನನ್ತಿ, ತೇಸಂ ಘರೇಸು ಭಿಕ್ಖಂ ಲಭತಿ। **ನ ಭಿಕ್ಖವೇ**ತಿ

ಭಗವಾ ಸಯಂ ಧಮ್ಮಸ್ಸಾಮೀ, ತಸ್ಮಾ ಆಯತಿಂ ಅಕರಣತ್ಥಾಯ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಸಿಕ್ಖಾಪದಂ ಪಞ್ಞಪೇನ್ತೋ ಏವಮಾಹ। ತತ್ಥ ಧಜಂ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ವಿಯ ವಿಚರತೀತಿ **ಧಜಬನ್ಧೋ**। ಮೂಲದೇವಾದಯೋ ವಿಯ ಲೋಕೇ ಪಾಕಟೋತಿ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ। ತಸ್ಮಾ ಯೋ ಗಾಮಘಾತಂ ವಾ ಪನ್ಥದುಹನಂ ವಾ ನಗರೇ ಸನ್ಧಿಚ್ಛೇದಾದಿಕಮ್ಮಂ ವಾ ಕರೋನ್ತೋ ವಿಚರತಿ, ಪಞ್ಞಾಯತಿ ಚ "ಅಸುಕೋ ನಾಮ ಇದಂ ಇದಂ ಕರೋತೀ"ತಿ, ಸೋ ನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಯೋ ಪನ ರಾಜಪುತ್ತೋ ರಜ್ಜಂ ಪತ್ಥೇನ್ತೋ ಗಾಮಘಾತಾದೀನಿ ಕರೋತಿ, ಸೋ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ರಾಜಾನೋ ಹಿ ತಸ್ಮಿಂ ಪಬ್ಬಜಿತೇ ತುಸ್ಸನ್ತಿ, ಸಚೇ ಪನ ನ ತುಸ್ಸನ್ತಿ, ನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಪುಬ್ಬೇ ಮಹಾಜನೇ ಪಾಕಟೋ ಚೋರೋ ಪಚ್ಛಾ ಚೋರಕಮ್ಮಂ ಪಹಾಯ ಪಞ್ಚಸೀಲಾದೀನಿ ಸಮಾದಿಯತಿ, ತಞ್ಚೇ ಮನುಸ್ಸಾ ಏವಂ ಜಾನನ್ತಿ, ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಯೇ ಪನ ಅಮ್ಬಲಬುಜಾದಿಚೋರಕಾ ಸನ್ಧಿಚ್ಛೇದಾದಿಚೋರಾ ಏವ ವಾ ಅದಿಸ್ಸಮಾನಾ ಥೇಯ್ಯಂ ಕರೋನ್ತಿ, ಪಚ್ಛಾಪಿ ಇಮಿನಾ ನಾಮ ಇದಂ ಕತನ್ತಿ ನ ಪಞ್ಞಾಯನ್ತಿ, ತೇಪಿ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ।

೯೧. **ಕಾರಂ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾತಿ** ಅಟ್ಟಬನ್ಧನಾದಿಂ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾ। **ಅಭಯೂವರಾತಿ** ಏತ್ಥ ಭಯೇನ ಉಪರಮನ್ತೀತಿ ಭಯೂವರಾ, ಏತೇ ಪನ ಲದ್ಧಾಭಯತ್ತಾ ನ ಭಯೂವರಾತಿ **ಅಭಯೂವರಾ;** ಪಕಾರಸ್ಸ ಚೇತ್ಥ ವಕಾರೋ ಕತೋತಿ ವೇದಿತಬ್ಬೋ। **ನ ಭಿಕ್ಖವೇ ಕಾರಭೇದಕೋ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋತಿ** ಕಾರೋ ವುಚ್ಚತಿ ಬನ್ಧನಾಗಾರಂ। ಇಧ ಪನ ಅನ್ದುಬನ್ಧನಂ ವಾ ಹೋತು ಸಙ್ಖಲಿಕಬನ್ಧನಂ ವಾ ರಜ್ಜುಬನ್ಧನಂ ವಾ ಗಾಮಬನ್ಧನಂ ವಾ ನಿಗಮಬನ್ಧನಂ ವಾ ನಗರಬನ್ಧನಂ ವಾ ಪುರಿಸಗುತ್ತಿ ವಾ ಜನಪದಬನ್ಧನಂ ವಾ ದೀಪಬನ್ಧನಂ ವಾ, ಯೋ ಏತೇಸು ಯಂಕಿಞ್ಚಿ ಬನ್ಧನಂ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾ ವಾ ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ವಾ ಮುಞ್ಚಿತ್ವಾ ವಾ ವಿವರಿತ್ವಾ ವಾ ಪಸ್ಸಮಾನಾನಂ ವಾ ಅಪಸ್ಸಮಾನಾನಂ ವಾ ಪಲಾಯತಿ, ಸೋ ಕಾರಭೇದಕೋತಿ ಸಙ್ಖ್ಯಂ ಗಚ್ಛತಿ। ತಸ್ಮಾ ಈದಿಸೋ ಕಾರಭೇದಕೋ ಚೋರೋ ದೀಪಬನ್ಧನಂ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾ ದೀಪನ್ತರಂ ಗತೋಪಿ ನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಯೋ ಪನ ನ ಚೋರೋ, ಕೇವಲಂ ಹತ್ಥಕಮ್ಮಂ ಅಕರೋನ್ತೋ "ಏವಂ ನೋ ಅಪಲಾಯನ್ತೋ ಕರಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ರಾಜಯುತ್ತಾದೀಹಿ ಬದ್ಧೋ, ಸೋ ಕಾರಂ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾ ಪಲಾತೋಪಿ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಯೋ ಪನ ಗಾಮನಿಗಮಪಟ್ಟನಾದೀನಿ ಕೇಣಿಯಾ ಗಹೇತ್ವಾ ತಂ ಅಸಮ್ಪಾದೇನ್ತೋ ಬನ್ಧನಾಗಾರಂ ಪವೇಸಿತೋ ಹೋತಿ, ಸೋ ಪಲಾಯಿತ್ವಾ ಆಗತೋ ನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಯೋಪಿ ಕಸಿಕಮ್ಮಾದೀಹಿ ಧನಂ ಸಮ್ಪಾದೇತ್ವಾ ಜೀವನ್ತೋ "ನಿಧಾನಂ ಇಮಿನಾ ಲದ್ಧ"ನ್ತಿ ಪೇಸುಞ್ಞಂ ಉಪಸಂಹರಿತ್ವಾ ಕೇನಚಿ ಬನ್ಧಾಪಿತೋ ಹೋತಿ, ತಂ ತತ್ಥೇವ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ, ಪಲಾಯಿತ್ವಾ ಗತಂ ಪನ ಗತಟ್ಠಾನೇ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ।

೯೩. **ನ ಭಿಕ್ಖವೇ ಲಿಖಿತಕೋತಿ** ಏತ್ಥ **ಲಿಖಿತಕೋ** ನಾಮ ನ ಕೇವಲಂ "ಯತ್ಥ ಪಸ್ಸತಿ ತತ್ಥ ಹನ್ತಬ್ಬೋ"ತಿ, ಅಥ ಖೋ ಯೋ ಕೋಚಿ ಚೋರಿಕಂ ವಾ ಅಞ್ಞಂ ವಾ ಗರುಂ ರಾಜಾಪರಾಧಂ ಕತ್ವಾ ಪಲಾತೋ, ರಾಜಾ ಚ ನಂ ಪಣ್ಣೇ ವಾ ಪೋತ್ಥಕೇ ವಾ "ಇತ್ಥನ್ನಾಮೋ ಯತ್ಥ ದಿಸ್ಸತಿ, ತತ್ಥ ಗಹೇತ್ವಾ ಮಾರೇತಬ್ಬೋ"ತಿ ವಾ "ಹತ್ಥಪಾದಾನಿಸ್ಸ ಛಿನ್ದಿತಬ್ಬಾನೀ"ತಿ ವಾ "ಏತ್ತಕಂ ನಾಮ ದಣ್ಡಂ ಆಹರಾಪೇತಬ್ಬೋ"ತಿ ವಾ ಲಿಖಾಪೇತಿ, ಅಯಂ **ಲಿಖಿತಕೋ** ನಾಮ, ಸೋ ನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ।

೯೪. **ಕಸಾಹತೋ ಕತದಣ್ಡಕಮ್ಮೋತಿ** ಏತ್ಥ ಯೋ ವಚನಪೇಸನಾದೀನಿ ಅಕರೋನ್ತೋ ಹಞ್ಞತಿ, ನ ಸೋ ಕತದಣ್ಡಕಮ್ಮೋ। ಯೋ ಪನ ಕೇಣಿಯಾ ವಾ ಅಞ್ಞಥಾ ವಾ ಕಿಞ್ಚಿ ಗಹೇತ್ವಾ ಖಾದಿತ್ವಾ ಪುನ ದಾತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೋ "ಅಯಮೇವ ತೇ ದಣ್ಡೋ ಹೋತೂ"ತಿ ಕಸಾಹಿ ಹಞ್ಞತಿ, ಅಯಂ ಕಸಾಹತೋ ಕತದಣ್ಡಕಮ್ಮೋ। ಸೋ ಚ ಕಸಾಹಿ ವಾ ಹತೋ ಹೋತು ಅದ್ಧದಣ್ಡಕಾದೀನಂ ವಾ ಅಞ್ಞತರೇನ, ಯಾವ ಅಲ್ಲವಣೋ ಹೋತಿ, ತಾವ ನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ವಣೇ ಪನ ಪಾಕತಿಕೇ ಕತ್ವಾ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಸಚೇ ಪನ ಜಾಣೂಹಿ ವಾ ಕಪ್ಪರೇಹಿ ವಾ ನಾಳಿಕೇರಪಾಸಾಣಾದೀಹಿ ವಾ ಘಾತೇತ್ವಾ ಮುತ್ತೋ ಹೋತಿ, ಸರೀರೇ ಚಸ್ಸ ಗಣ್ಠಿಯೋ ಪಞ್ಞಾಯನ್ತಿ, ನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಫಾಸುಕಂ ಕತ್ವಾ ಏವ ಗಣ್ಠೀಸು ಸನ್ನಿಸಿನ್ನಾಸು ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ।

೯೫. **ಲಕ್ಖಣಾಹತೋ ಕತದಣ್ಡಕಮ್ಮೋತಿ** ಏತ್ಥ ಕತದಣ್ಡಕಮ್ಮಭಾವೋ ಪುರಿಮನಯೇನೇವ ವೇದಿತಬ್ಬೋ। ಯಸ್ಸ ಪನ ನಲಾಟೇ ವಾ ಊರುಆದೀಸು ವಾ ತತ್ತೇನ ಲೋಹೇನ ಲಕ್ಖಣಂ ಆಹತಂ ಹೋತಿ, ಸೋ ಸಚೇ ಭುಜಿಸ್ಸೋ ಯಾವ ಅಲ್ಲವಣೋ ಹೋತಿ, ತಾವ

ನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಸಚೇಪಿಸ್ಸ ವಣಾ ರುಳ್ಹಾ ಹೋನ್ತಿ, ಛವಿಯಾ ಸಮಪರಿಚ್ಛೇದಾ, ಲಕ್ಖಣಂ ನ ಪಞ್ಞಾಯತಿ, ತಿಮಣ್ಡಲವತ್ಥಸ್ಸ ಉತ್ತರಾಸಙ್ಗೇ ಕತೇ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನೋಕಾಸೇ ಚೇ ಹೋತಿ, ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ, ಅಪ್ಪಟಿಚ್ಛನ್ನೋಕಾಸೇ ಚೇ ನ ವಟ್ಟತಿ।

ಚೋರವತ್ಥುಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಇಣಾಯಿಕವತ್ಥುಕಥಾ

೯೬. **ನ ಭಿಕ್ಖವೇ ಇಣಾಯಿಕೋ**ತಿ ಏತ್ಥ **ಇಣಾಯಿಕೋ** ನಾಮ ಯಸ್ಸ ಪಿತಿಪಿತಾಮಹೇಹಿ ವಾ ಇಣಂ ಗಹಿತಂ ಹೋತಿ, ಸಯಂ ವಾ ಇಣಂ ಗಹಿತಂ ಹೋತಿ, ಯಂ ವಾ ಆಥಪೇತ್ವಾ ಮಾತಾಪಿತೂಹಿ ಕಿಞ್ಚಿ ಗಹಿತಂ ಹೋತಿ, ಸೋ ತಂ ಇಣಂ ಪರೇಸಂ ಧಾರೇತೀತಿ ಇಣಾಯಿಕೋ। ಯಂ ಪನ ಅಞ್ಞೇ ಞಾತಕಾ ಆಥಪೇತ್ವಾ ಕಿಞ್ಚಿ ಗಣ್ಹನ್ತಿ, ಸೋ ನ ಇಣಾಯಿಕೋ। ನ ಹಿ ತೇ ತಂ ಆಥಪೇತುಂ ಇಸ್ಸರಾ, ತಸ್ಮಾ ತಂ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ, ಇತರಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ಪನಸ್ಸ ಞಾತಿಸಾಲೋಹಿತಾ “ಮಯಂ ದಸ್ಸಾಮ, ಪಬ್ಬಾಜೇಥ ನ”ನ್ತಿ ಇಣಂ ಅತ್ತನೋ ಭಾರಂ ಕರೋನ್ತಿ, ಅಞ್ಞೋ ವಾ ಕೋಚಿ ತಸ್ಸ ಆಚಾರಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ದಿಸ್ವಾ “ಪಬ್ಬಾಜೇಥ ನಂ, ಅಹಂ ಇಣಂ ದಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ವದತಿ, ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ತೇಸು ಅಸತಿ ಭಿಕ್ಖುನಾ ತಥಾರೂಪಸ್ಸ ಉಪಟ್ಠಾಕಸ್ಸಾಪಿ ಆರೋಚೇತಬ್ಬಂ “ಸಹೇತುಕೋ ಸತ್ತೋ ಇಣಪಲಿಬೋಧೇನ ನ ಪಬ್ಬಜತೀ”ತಿ। ಸಚೇ ಸೋ ಪಟಿಪಜ್ಜತಿ, ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಸಚೇಪಿ ಅತ್ತನೋ ಕಪ್ಪಿಯಭಣ್ಡಂ ಅತ್ಥಿ, “ಏತಂ ದಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಸಚೇ ಪನ ನೇವ ಞಾತಕಾದಯೋ ಪಟಿಪಜ್ಜನ್ತಿ, ನ ಅತ್ತನೋ ಧನಂ ಅತ್ಥಿ, “ಪಬ್ಬಾಜೇತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖಾಯ ಚರಿತ್ವಾ ಮೋಚೇಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ಪಬ್ಬಾಜೇತಿ ದುಕ್ಕಟಂ। ಪಲಾತೋಪಿ ಆನೇತ್ವಾ ದಾತಬ್ಬೋ। ನೋ ಚೇ ದೇತಿ, ಸಬ್ಬಂ ಇಣಂ ಗೀವಾ ಹೋತಿ। ಅಜಾನಿತ್ವಾ ಪಬ್ಬಾಜಯತೋ ಅನಾಪತ್ತಿ। ಪಸ್ಸನ್ತೇನ ಪನ ಆನೇತ್ವಾ ಇಣಸಾಮಿಕಾನಂ ದಸ್ಸೇತಬ್ಬೋ। ಅಪಸ್ಸನ್ತಸ್ಸ ಗೀವಾ ನ ಹೋತಿ।

ಸಚೇ ಇಣಾಯಿಕೋ ಅಞ್ಞಂ ದೇಸಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಪುಚ್ಛಿಯಮಾನೋಪಿ “ನಾಹಂ ಕಸ್ಸಚಿ ಕಿಞ್ಚಿ ಧಾರೇಮೀ”ತಿ ವತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜತಿ, ಇಣಸಾಮಿಕೋ ಚ ತಂ ಪರಿಯೇಸನ್ತೋ ತತ್ಥ ಗಚ್ಛತಿ, ದಹರೋ ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಪಲಾಯತಿ, ಸೋ ಚ ಥೇರಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ “ಅಯಂ ಭನ್ತೇ ಕೇನ ಪಬ್ಬಾಜಿತೋ, ಮಮ ಏತ್ತಕಂ ನಾಮ ಧನಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಲಾತೋ”ತಿ ವದತಿ, ಥೇರೇನ ವತ್ತಬ್ಬಂ “ಮಯಾ ಉಪಾಸಕ ‘ಅಣಣೋ ಅಹ’ನ್ತಿ ವದನ್ತೋ ಪಬ್ಬಾಜಿತೋ, ಕಿಂ ದಾನಿ ಕರೋಮಿ, ಪಸ್ಸ ಮೇ ಪತ್ತಚೀವರಮತ್ತ”ನ್ತಿ ಅಯಂ ತತ್ಥ ಸಾಮೀಚಿ। ಪಲಾತೇ ಪನ ಗೀವಾ ನ ಹೋತಿ।

ಸಚೇ ಪನ ನಂ ಥೇರಸ್ಸ ಸಮ್ಮುಖಾವ ದಿಸ್ವಾ “ಅಯಂ ಮಮ ಇಣಾಯಿಕೋ”ತಿ ವದತಿ, “ತವ ಇಣಾಯಿಕಂ ತ್ವಮೇವ ಜಾನಾಹೀ”ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ। ಏವಮ್ಪಿ ಗೀವಾ ನ ಹೋತಿ। ಸಚೇಪಿ ಸೋ “ಪಬ್ಬಜಿತೋ ಅಯಂ ಇದಾನಿ ಕುಹಿಂ ಗಮಿಸ್ಸತೀ”ತಿ ವದತಿ, ಥೇರೇನ “ತ್ವಂಯೇವ ಜಾನಾಹೀ”ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ। ಏವಮ್ಪಿಸ್ಸ ಪಲಾತೇ ಗೀವಾ ನ ಹೋತಿ। ಸಚೇ ಪನ ಥೇರೋ “ಕುಹಿಂ ದಾನಿ ಅಯಂ ಗಮಿಸ್ಸತಿ, ಇಧೇವ ಅಚ್ಛತೂ”ತಿ ವದತಿ, ಸೋ ಚೇ ಪಲಾಯತಿ, ಗೀವಾ ಹೋತಿ। ಸಚೇ ಸೋ ಸಹೇತುಕಸತ್ತೋ ಹೋತಿ ವತ್ತಸಮ್ಪನ್ನೋ, ಥೇರೇನ “ಈದಿಸೋ ಅಯ”ನ್ತಿ ವತ್ತಬ್ಬಂ। ಇಣಸಾಮಿಕೋ ಚೇ “ಸಾಧೂ”ತಿ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇತಿ, ಇಚ್ಚೇತಂ ಕುಸಲಂ। ಸಚೇ ಪನ “ಉಪಡ್ಢುಪಡ್ಢಂ ದೇಥಾ”ತಿ ವದತಿ, ದಾತಬ್ಬಂ। ಅಪರೇನ ಸಮಯೇನ ಅತಿಆರಾಧಕೋ ಹೋತಿ, “ಸಬ್ಬಂ ದೇಥಾ”ತಿ ವುತ್ತೇಪಿ ದಾತಬ್ಬಮೇವ। ಸಚೇ ಪನ ಉದ್ದೇಸಪರಿಪುಚ್ಛಾದೀಸು ಕುಸಲೋ ಹೋತಿ ಬಹೂಪಕಾರೋ ಭಿಕ್ಖೂನಂ, ಭಿಕ್ಖಾಚಾರವತ್ತೇನ ಪರಿಯೇಸಿತ್ವಾಪಿ ಇಣಂ ದಾತಬ್ಬಮೇವಾತಿ।

ಇಣಾಯಿಕವತ್ಥುಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ದಾಸವತ್ಥುಕಥಾ

೯೭. **ನ ಭಿಕ್ಖವೇ ದಾಸೋತಿ** ಏತ್ಥ ಚತ್ತಾರೋ ದಾಸಾ - ಅನ್ತೋಜಾತೋ, ಧನಕ್ಕೀತೋ, ಕರಮರಾನೀತೋ, ಸಾಮಂ ದಾಸಬ್ಯಂ ಉಪಗತೋತಿ। ತತ್ಥ ಅನ್ತೋಜಾತೋ ನಾಮ ಜಾತಿದಾಸೋ ಘರದಾಸಿಯಾ ಪುತ್ತೋ। ಧನಕ್ಕೀತೋ ನಾಮ ಮಾತಾಪಿತೂನಂ ಸನ್ತಿಕಾ ಪುತ್ತೋ ವಾ ಸಾಮಿಕಾನಂ ಸನ್ತಿಕಾ ದಾಸೋ ವಾ ಧನಂ ದತ್ವಾ ದಾಸಚಾರಿತ್ತಂ ಆರೋಪೇತ್ವಾ ಕೀತೋ। ಏತೇ ದ್ವೇಪಿ ನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬಾ। ಪಬ್ಬಾಜೇನ್ತೇನ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಚಾರಿತ್ತವಸೇನ ಅದಾಸಂ ಕತ್ವಾ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬಾ।

ಕರಮರಾನೀತೋ ನಾಮ ತಿರೋರಟ್ಠಂ ವಿಲೋಪಂ ವಾ ಕತ್ವಾ ಉಪಲಾಪೇತ್ವಾ ವಾ ತಿರೋರಟ್ಠತೋ ಭುಜಿಸ್ಸಮಾನುಸಕಾನಿ ಆಹರನ್ತಿ, ಅನ್ತೋರಟ್ಠೇಯೇವ ವಾ ಕತಾಪರಾಧಂ ಕಿಞ್ಚಿ ಗಾಮಂ ರಾಜಾ "ವಿಲುಮ್ಪಥಾ"ತಿ ಆಣಾಪೇತಿ, ತತೋ ಮಾನುಸಕಾನಿಪಿ ಆಹರನ್ತಿ। ತತ್ಥ ಸಬ್ಬೇ ಪುರಿಸಾ ದಾಸಾ, ಇತ್ಥಿಯೋ ದಾಸಿಯೋ। ಏವರೂಪೋ ಕರಮರಾನೀತೋ ದಾಸೋ ಯೇಹಿ ಆನೀತೋ, ತೇಸಂ ಸನ್ತಿಕೇ ವಸನ್ತೋ ವಾ ಬನ್ಧನಾಗಾರೇ ಬದ್ಧೋ ವಾ ಪುರಿಸೇಹಿ ರಕ್ಖಿಯಮಾನೋ ವಾ ನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಪಲಾಯಿತ್ವಾ ಪನ ಗತೋ, ಗತಟ್ಠಾನೇ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ರಞ್ಞಾ ತುಟ್ಠೇನ "ಕರಮರಾನೀತಕೇ ಮುಞ್ಚಥಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ವಾ ಸಬ್ಬಸಾಧಾರಣೇನ ವಾ ನಯೇನ ಬನ್ಧನಾ ಮೋಕ್ಖೇ ಕತೇ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋವ।

ಸಾಮಂ ದಾಸಬ್ಯಂ ಉಪಗತೋ ನಾಮ ಜೀವಿತಹೇತು ವಾ ಆರಕ್ಖಹೇತು ವಾ "ಅಹಂ ತೇ ದಾಸೋ"ತಿ ಸಯಮೇವ ದಾಸಭಾವಂ ಉಪಗತೋ। ರಾಜೂನಂ ಹತ್ಥಿಅಸ್ಸಗೋಮಹಿಂಸಗೋಪಕಾದಯೋ ವಿಯ, ತಾದಿಸೋ ದಾಸೋ ನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ರಞ್ಞೋ ವಣ್ಣದಾಸೀನಂ ಪುತ್ತಾ ಹೋನ್ತಿ ಅಮಚ್ಚಪುತ್ತಸದಿಸಾ, ತೇಪಿ ನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬಾ। ಭುಜಿಸ್ಸಿತ್ಥಿಯೋ ಅಸಂಯತಾ ವಣ್ಣದಾಸೀಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ವಿಚರನ್ತಿ, ತಾಸಂ ಪುತ್ತೇ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ಸಯಮೇವ ಪಣ್ಣಂ ಆರೋಪೇನ್ತಿ, ನ ವಟ್ಟತಿ। ಭಟಿಪುತ್ತಕಗಣಾದೀನಂ ದಾಸಾಪಿ ತೇಹಿ ಅದಿನ್ನಾ ನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬಾ। ವಿಹಾರೇಸು ರಾಜೂಹಿ ಆರಾಮಿಕದಾಸಾ ನಾಮ ದಿನ್ನಾ ಹೋನ್ತಿ, ತೇಪಿ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಭುಜಿಸ್ಸೇ ಪನ ಕತ್ವಾ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಮಹಾಪಚ್ಚರಿಯಂ "ಅನ್ತೋಜಾತಧನಕ್ಕೀತಕೇ ಆನೇತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಸ್ಸ ಆರಾಮಿಕೇ ದೇಮಾತಿ ದೇನ್ತಿ, ತಕ್ಕಂ ಸೀಸೇ ಆಸಿತ್ತಕಸದಿಸಾವ ಹೋನ್ತಿ, ತೇ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ ವುತ್ತಂ। ಕುರುನ್ದಿಯಂ ಪನ "ಆರಾಮಿಕಂ ದೇಮಾತಿ ಕಪ್ಪಿಯವೋಹಾರೇನ ದೇನ್ತಿ, ಯೇನ ಕೇನಚಿ ವೋಹಾರೇನ ದಿನ್ನೋ ಹೋತು, ನೇವ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ"ತಿ ವುತ್ತಂ। ದುಗ್ಗತಮನುಸ್ಸಾ ಸಙ್ಘಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಜೀವಿಸ್ಸಾಮಾತಿ ವಿಹಾರೇ ಕಪ್ಪಿಯಕಾರಕಾ ಹೋನ್ತಿ, ಏತೇಪಿ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಯಸ್ಸ ಮಾತಾಪಿತರೋ ದಾಸಾ, ಮಾತಾ ಏವ ವಾ ದಾಸೀ, ಪಿತಾ ಅದಾಸೋ, ತಂ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಯಸ್ಸ ಪನ ಮಾತಾ ಅದಾಸೀ, ಪಿತಾ ದಾಸೋ, ತಂ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಭಿಕ್ಖುಸ್ಸ ಞಾತಕಾ ವಾ ಉಪಟ್ಠಾಕಾ ವಾ ದಾಸಂ ದೇನ್ತಿ "ಇಮಂ ಪಬ್ಬಾಜೇಥ, ತುಮ್ಹಾಕಂ ವೇಯ್ಯಾವಚ್ಚಂ ಕರಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಅತ್ತನೋವಾಸ್ಸ ದಾಸೋ ಅತ್ಥಿ, ಭುಜಿಸ್ಸೋ ಕತೋವ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಸಾಮಿಕಾ ದಾಸಂ ದೇನ್ತಿ "ಇಮಂ ಪಬ್ಬಾಜೇಥ, ಸಚೇ ಅಭಿರಮಿಸ್ಸತಿ, ಅದಾಸೋ ವಿಬ್ಭಮಿಸ್ಸತಿ ಚೇ, ಅಮ್ಹಾಕಂ ದಾಸೋವ ಭವಿಸ್ಸತೀತಿ ಅಯಂ ತಾವಕಾಲಿಕೋ ನಾಮ, ತಂ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ನ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ ಕುರುನ್ದಿಯಂ ವುತ್ತಂ। ನಿಸ್ಸಾಮಿಕದಾಸೋ ಹೋತಿ, ಸೋಪಿ ಭುಜಿಸ್ಸೋ ಕತೋವ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಅಜಾನನ್ತೋ ಪಬ್ಬಾಜೇತ್ವಾ ವಾ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತ್ವಾ ವಾ ಪಚ್ಛಾ ಜಾನಾತಿ, ಭುಜಿಸ್ಸಂ ಕಾತುಮೇವ ವಟ್ಟತಿ।

ಇಮಸ್ಸ ಚ ಅತ್ಥಸ್ಸ ಪಕಾಸನತ್ಥಂ ಇದಂ ವತ್ಥುಂ ವದನ್ತಿ - ಏಕಾ ಕಿರ ಕುಲದಾಸೀ ಏಕೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಅನುರಾಧಪುರಾ ಪಲಾಯಿತ್ವಾ ರೋಹಣೇ ವಸಮಾನಾ ಪುತ್ತಂ ಪಟಿಲಭಿ, ಸೋ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಉಪಸಮ್ಪನ್ನಕಾಲೇ ಲಜ್ಜೀ ಕುಕ್ಕುಚ್ಚಕೋ ಅಹೋಸಿ। ಅಥೇಕದಿವಸಂ ಮಾತರಂ ಪುಚ್ಛಿ - "ಕಿಂ ಉಪಾಸಿಕೇ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಭಾತಾ ವಾ ಭಗಿನೀ ವಾ ನತ್ಥಿ, ನ ಕಞ್ಚಿ ಞಾತಕಂ ಪಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। "ತಾತ, ಅಹಂ ಅನುರಾಧಪುರೇ ಕುಲದಾಸೀ, ತವ ಪಿತರಾ ಸದ್ಧಿಂ ಪಲಾಯಿತ್ವಾ ಇಧ ವಸಾಮೀ"ತಿ। ಸೀಲವಾ ಭಿಕ್ಖು "ಅಸುದ್ಧಾ ಕಿರ ಮೇ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ"ತಿ ಸಂವೇಗಂ ಲಭಿತ್ವಾ ಮಾತರಂ ತಸ್ಸ ಕುಲಸ್ಸ ನಾಮಗೋತ್ತಂ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಅನುರಾಧಪುರಂ ಆಗಮ್ಮ ತಸ್ಸ ಕುಲಸ್ಸ ಘರದ್ವಾರೇ ಅಟ್ಠಾಸಿ। "ಅತಿಚ್ಛಥ ಭನ್ತೇ"ತಿ ವುತ್ತೇಪಿ ನಾತಿಕ್ಕಮಿ, ತೇ ಆಗನ್ತ್ವಾ "ಕಿಂ ಭನ್ತೇ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿಂಸು। "ತುಮ್ಹಾಕಂ ಇತ್ಥನ್ನಾಮಾ ದಾಸೀ ಪಲಾತಾ ಅತ್ಥೀ"ತಿ? ಅತ್ಥಿ ಭನ್ತೇ। ಅಹಂ ತಸ್ಸಾ ಪುತ್ತೋ, ಸಚೇ ಮಂ ತುಮ್ಹೇ ಅನುಜಾನಾಥ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಲಭಾಮಿ, ತುಮ್ಹೇ

ಮಯ್ಹಂ ಸಾಮಿಕಾತಿ। ತೇ ಹಟ್ಠತುಟ್ಠಾ ಹುತ್ವಾ "ಸುದ್ಧಾ ಭನ್ತೇ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ"ತಿ ತಂ ಭುಜಿಸ್ಸಂ ಕತ್ವಾ ಮಹಾವಿಹಾರೇ ವಸಾಪೇಸುಂ ಚತೂಹಿ ಪಚ್ಚಯೇಹಿ ಪಟಿಜಗ್ಗನ್ತಾ। ಥೇರೋ ತಂ ಕುಲಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ವಸಮಾನೋಯೇವ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣೀತಿ।

ದಾಸವತ್ಥುಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಕಮ್ಮಾರಭಣ್ಡುವತ್ಥಾದಿಕಥಾ

೯೮-೯. **ಕಮ್ಮಾರಭಣ್ಡೂ**ತಿ ತುಲಾಧಾರಮುಣ್ಡಕೋ ಸುವಣ್ಣಕಾರಪುತ್ತೋ, ಪಞ್ಚಸಿಖೋ ತರುಣದಾರಕೋತಿ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ। **ಸಙ್ಘಂ ಅಪಲೋಕೇತುಂ ಭಣ್ಡುಕಮ್ಮಾಯಾ**ತಿ ಸಙ್ಘಂ ಭಣ್ಡುಕಮ್ಮತ್ಥಾಯ ಆಪುಚ್ಛಿತುಂ ಅನುಜಾನಾಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ತತ್ರಾಯಂ ಆಪುಚ್ಛನವಿಧಿ - ಸೀಮಾಪರಿಯಾಪನ್ನೇ ಭಿಕ್ಖೂ ಸನ್ನಿಪಾತೇತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಪೇಕ್ಖಂ ತತ್ಥ ನೇತ್ವಾ "ಸಙ್ಘಂ ಭನ್ತೇ ಇಮಸ್ಸ ದಾರಕಸ್ಸ ಭಣ್ಡುಕಮ್ಮಂ ಆಪುಚ್ಛಾಮೀ"ತಿ ತಿಕ್ಖತ್ತುಂ ವಾ ದ್ವಿಕ್ಖತ್ತುಂ ವಾ ಸಕಿಂ ವಾ ವತ್ತಬ್ಬಂ। ಏತ್ಥ ಚ "ಇಮಸ್ಸ ದಾರಕಸ್ಸ ಭಣ್ಡುಕಮ್ಮಂ ಆಪುಚ್ಛಾಮೀ"ತಿಪಿ "ಇಮಸ್ಸ ಸಮಣಕರಣಂ ಆಪುಚ್ಛಾಮೀ"ತಿಪಿ "ಇಮಸ್ಸ ಪಬ್ಬಾಜನಂ ಆಪುಚ್ಛಾಮೀ"ತಿಪಿ "ಅಯಂ ಸಮಣೋ ಹೋತುಕಾಮೋ"ತಿಪಿ "ಅಯಂ ಪಬ್ಬಜಿತುಕಾಮೋ"ತಿಪಿ ವತ್ತುಂ ವಟ್ಟತಿಯೇವ।

ಸಚೇ ಸಭಾಗಟ್ಠಾನಂ ಹೋತಿ, ದಸ ವಾ ವೀಸಂ ವಾ ತಿಂಸಂ ವಾ ಭಿಕ್ಖೂ ವಸನ್ತೀತಿ ಪರಿಚ್ಛೇದೋ ಪಞ್ಞಾಯತಿ, ತೇಸಂ ಠಿತೋಕಾಸಂ ವಾ ನಿಸಿನ್ನೋಕಾಸಂ ವಾ ಗನ್ತ್ವಾಪಿ ಪುರಿಮನಯೇನೇವ ಆಪುಚ್ಛಿತಬ್ಬಂ। ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಪೇಕ್ಖಂ ವಿನಾವ ದಹರಭಿಕ್ಖೂ ವಾ ಸಾಮಣೇರೇ ವಾ ಪೇಸೇತ್ವಾಪಿ "ಏಕೋ ಭನ್ತೇ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಪೇಕ್ಖೋ ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಭಣ್ಡುಕಮ್ಮಂ ಆಪುಚ್ಛಾಮಾ"ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ಆಪುಚ್ಛಾಪೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ।

ಸಚೇ ಕೇಚಿ ಭಿಕ್ಖೂ ಸೇನಾಸನಂ ವಾ ಗುಮ್ಬಾದೀನಿ ವಾ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ನಿದ್ದಾಯನ್ತಿ ವಾ ಸಮಣಧಮ್ಮಂ ವಾ ಕರೋನ್ತಿ, ಆಪುಚ್ಛಕಾ ಚ ಪರಿಯೇಸನ್ತಾಪಿ ಅದಿಸ್ವಾ "ಸಬ್ಬೇ ಆಪುಚ್ಛಿತಾ ಅಮ್ಹೇಹೀ"ತಿ ಸಞ್ಞಿನೋ ಹೋನ್ತಿ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ನಾಮ ಲಹುಕಂ ಕಮ್ಮಂ, ತಸ್ಮಾ ಪಬ್ಬಜಿತೋ ಸುಪಬ್ಬಜಿತೋವ ಪಬ್ಬಾಜೇನ್ತಸ್ಸಾಪಿ ಅನಾಪತ್ತಿ।

ಸಚೇ ಪನ ಮಹಾವಿಹಾರೋ ಹೋತಿ ಅನೇಕಭಿಕ್ಖುಸಹಸ್ಸಾವಾಸೋ, ಸಬ್ಬೇ ಭಿಕ್ಖೂ ಸನ್ನಿಪಾತೇತುಮ್ಪಿ ದುಕ್ಕರಂ, ಪಗೇವ ಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ಆಪುಚ್ಛಿತುಂ, ಖಣ್ಡಸೀಮಾಯಂ ವಾ ಠತ್ವಾ ನದೀಸಮುದ್ದಾದೀನಿ ವಾ ಗನ್ತ್ವಾ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಯೋ ಪನ ನವಮುಣ್ಡೋ ವಾ ಹೋತಿ ವಿಬ್ಭನ್ತಕೋ ವಾ ನಿಗಣ್ಠಾದೀಸು ಅಞ್ಞತರೋ ವಾ ದ್ವಙ್ಗುಲಕೇಸೋ ವಾ ಊನದ್ವಙ್ಗುಲಕೇಸೋ ವಾ, ತಸ್ಸ ಕೇಸಚ್ಛೇದನಕಿಚ್ಚಂ ನತ್ಥಿ, ತಸ್ಮಾ ಭಣ್ಡುಕಮ್ಮಂ ಅನಾಪುಚ್ಛಿತ್ವಾಪಿ ತಾದಿಸಂ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ದ್ವಙ್ಗುಲಾತಿರಿತ್ತಕೇಸೋ ಪನ ಯೋ ಹೋತಿ ಅನ್ತಮಸೋ ಏಕಸಿಖಾಮತ್ತಧರೋಪಿ, ಸೋ ಭಣ್ಡುಕಮ್ಮಂ ಆಪುಚ್ಛಿತ್ವಾವ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। **ಉಪಾಲಿವತ್ಥು** ಮಹಾವಿಭಙ್ಗೇ ವುತ್ತನಯಮೇವ।

೧೦೦. **ಅಹಿವಾತಕರೋಗೇನಾ**ತಿ ಮಾರಿಬ್ಯಾಧಿನಾ; ಯತ್ರ ಹಿ ಸೋ ರೋಗೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ತಂ ಕುಲಂ ದ್ವಿಪದಚತುಪ್ಪದಂ ಸಬ್ಬಂ ನಸ್ಸತಿ, ಯೋ ಭಿತ್ತಿಂ ವಾ ಛದನಂ ವಾ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾ ಪಲಾಯತಿ, ತಿರೋಗಾಮಾದಿಗತೋ ವಾ ಹೋತಿ, ಸೋ ಮುಚ್ಚತಿ। ತಥಾ ಚೇತ್ಥ ಪಿತಾಪುತ್ತಾ ಮುಚ್ಚಿಂಸು। ತೇನ ವುತ್ತಂ - "ಪಿತಾಪುತ್ತಕಾ ಸೇಸಾ ಹೋನ್ತೀ"ತಿ।

ಕಾಕುಡ್ಡೇಪಕನ್ತಿ ಯೋ ವಾಮಹತ್ಥೇನ ಲೇಡ್ಡುಂ ಗಹೇತ್ವಾ ನಿಸಿನ್ನೋ ಸಕ್ಕೋತಿ ಆಗತಾಗತೇ ಕಾಕೇ ಉಡ್ಡಾಪೇತ್ವಾ ಪುರತೋ ನಿಕ್ಖಿತ್ತಂ ಭತ್ತಂ ಭುಞ್ಜಿತುಂ, ಅಯಂ ಕಾಕುಡ್ಡೇಪಕೋ ನಾಮ, ತಂ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ।

೧೦೧. **ಇತ್ತರೋ**ತಿ ಅಪ್ಪಮತ್ತಕೋ; ಕತಿಪಾಹಮೇವ ವಾಸೋ ಭವಿಸ್ಸತೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

೧೦೩. **ಓಗಣೇನಾತಿ** ಪರಿಹೀನಗಣೇನ; ಅಪ್ಪಮತ್ತಕೇನ ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘೇನಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅಬ್ಯತ್ತೇನ ಯಾವಜೀವನ್ತಿ** ಏತ್ಥ ಸಚಾಯಂ ವುಡ್ಢತರಂ ಆಚರಿಯಂ ನ ಲಭತಿ, ಉಪಸಮ್ಪದಾಯ ಸಟ್ಠಿವಸ್ಸೋ ವಾ ಸತ್ತತಿವಸ್ಸೋ ವಾ ಹೋತು, ನವಕತರಸ್ಸಾಪಿ ಬ್ಯತ್ತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ಉಕ್ಕುಟಿಕಂ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಅಞ್ಜಲಿಂ ಪಗ್ಗಹೇತ್ವಾ "ಆಚರಿಯೋ ಮೇ ಆವುಸೋ ಹೋಹಿ, ಆಯಸ್ಮತೋ ನಿಸ್ಸಾಯ ವಚ್ಛಾಮೀ"ತಿ ಏವಂ ತಿಕ್ಖತ್ತುಂ ವತ್ವಾ ನಿಸ್ಸಯೋ ಗಹೇತಬ್ಬೋವ। ಗಾಮಪ್ಪವೇಸನಂ ಆಪುಚ್ಛನ್ತೇನಾಪಿ ಉಕ್ಕುಟಿಕಂ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಅಞ್ಜಲಿಂ ಪಗ್ಗಹೇತ್ವಾ "ಗಾಮಪ್ಪವೇಸನಂ ಆಪುಚ್ಛಾಮಿ ಆಚರಿಯಾ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬಂ। ಏಸ ನಯೋ ಸಬ್ಬಆಪುಚ್ಛನೇಸು। ಪಞ್ಚಕಛಕ್ಕೇಸು ಚೇತ್ಥ ಯತ್ತಕಂ ಸುತಂ ನಿಸ್ಸಯಮುತ್ತಕಸ್ಸ ಇಚ್ಛಿತಬ್ಬಂ, ತಂ ಭಿಕ್ಖುನೋವಾದಕವಣ್ಣನಾಯಂ ವುತ್ತಂ। ತಸ್ಸ ನತ್ಥಿತಾಯ ಚ **ಅಪ್ಪಸ್ಸುತೋ;** ಅತ್ಥಿತಾಯ ಚ **ಬಹುಸ್ಸುತೋತಿ** ವೇದಿತಬ್ಬೋ। ಸೇಸಂ ವುತ್ತನಯೇನೇವ।

ಕಮ್ಮಾರಭಣ್ಡುವತ್ಥಾದಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ರಾಹುಲವತ್ಥುಕಥಾ

೧೦೫. **ಯೇನ ಕಪಿಲವತ್ಥು ತೇನ ಚಾರಿಕಂ ಪಕ್ಕಾಮೀತಿ** ಏತ್ಥ ಅಯಂ ಅನುಪುಬ್ಬಿಕಥಾ। ಸುದ್ಧೋದನಮಹಾರಾಜಾ ಕಿರ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಅಭಿನಿಕ್ಖಮನದಿವಸತೋ ಪಟ್ಠಾಯ "ಮಮ ಪುತ್ತೋ ಬುದ್ಧೋ ಭವಿಸ್ಸಾಮೀತಿ ನಿಕ್ಖನ್ತೋ, ಜಾತೋ ನು ಖೋ ಬುದ್ಧೋ"ತಿ ಪವತ್ತಿಸವನತ್ಥಂ ಓಹಿತಸೋತೋವ ವಿಹರತಿ। ಸೋ ಭಗವತೋ ಪಧಾನಚರಿಯಞ್ಚ ಸಮ್ಬೋಧಿಞ್ಚ ಧಮ್ಮಚಕ್ಕಪ್ಪವತ್ತನಾದೀನಿ ಚ ಸುಣನ್ತೋ "ಇದಾನಿ ಕಿರ ಮೇ ಪುತ್ತೋ ರಾಜಗಹಂ ಉಪನಿಸ್ಸಾಯ ವಿಹರತೀ"ತಿ ಸುತ್ವಾ ಏಕಂ ಅಮಚ್ಚಂ ಆಣಾಪೇಸಿ - "ಅಹಂ ತಾತ ವುಡ್ಢೋ ಮಹಲ್ಲಕೋ, ಸಾಧು ಮೇ ಜೀವನ್ತಸ್ಸೇವ ಪುತ್ತಂ ದಸ್ಸೇಹೀ"ತಿ। ಸೋ "ಸಾಧೂ"ತಿ ಪಟಿಸ್ಸುಣಿತ್ವಾ ಪುರಿಸಸಹಸ್ಸಪರಿವಾರೋ ರಾಜಗಹಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಭಗವತೋ ಪಾದೇ ವನ್ದಿತ್ವಾ ನಿಸೀದಿ। ಅಥಸ್ಸ ಭಗವಾ ಧಮ್ಮಕಥಂ ಕಥೇಸಿ, ಸೋ ಪಸೀದಿತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜ್ಜಞ್ಚೇವ ಉಪಸಮ್ಪದಞ್ಚ ಯಾಚಿ। ತತೋ ನಂ ಭಗವಾ ಏಹಿಭಿಕ್ಖೂಪಸಮ್ಪದಾಯ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇಸಿ , ಸೋ ಸಪರಿಸೋ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ವಾ ತತ್ಥೇವ ಫಲಸಮಾಪತ್ತಿಸುಖಂ ಅನುಭವಮಾನೋ ವಿಹಾಸಿ। ರಾಜಾ ತೇನೇವ ಉಪಾಯೇನ ಅಪರೇಪಿ ಅಟ್ಠ ದೂತೇ ಪಹಿಣಿ, ತೇಪಿ ಸಬ್ಬೇ ಸಪರಿಸಾ ತಥೇವ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ವಾ ತತ್ಥೇವ ವಿಹರಿಂಸು। "ಇಮಿನಾ ನಾಮ ಕಾರಣೇನ ತೇ ನಾಗಚ್ಛನ್ತೀ"ತಿ ರಞ್ಞೋ ಕೋಚಿ ಪವತ್ತಿಮತ್ತಮ್ಪಿ ಆರೋಚೇನ್ತೋ ನತ್ಥಿ।

ಅಥ ರಾಜಾ ಬೋಧಿಸತ್ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಏಕದಿವಸಂಜಾತಂ ಕಾಳುದಾಯಿಂ ನಾಮ ಅಮಚ್ಚಂ ಪಹಿಣಿತುಕಾಮೋ ಪುರಿಮನಯೇನೇವ ಯಾಚಿ, ಸೋ "ಸಚೇ ಅಹಂ ಪಬ್ಬಜಿತುಂ ಲಭಾಮಿ, ದಸ್ಸೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಆಹ। ತಂ ರಾಜಾ "ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾಪಿ ಮೇ ಪುತ್ತಂ ದಸ್ಸೇಹೀ"ತಿ ಪಹಿಣಿ; ಸೋಪಿ ಪುರಿಸಸಹಸ್ಸಪರಿವಾರೋ ಗನ್ತ್ವಾ ತಥೇವ ಸಪರಿವಾರೋ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ಸೋ ಏಕದಿವಸಂ ಸಮ್ಫುತೇಸು ಸಬ್ಬಸಸ್ಸೇಸು ವಿಸ್ಸಟ್ಠಕಮ್ಮನ್ತೇಸು ಜನಪದಮನುಸ್ಸೇಸು ಪುಪ್ಫಿತೇಸು ಥಲಜಜಲಜಪುಪ್ಫೇಸು ಪಟಿಪಜ್ಜನಕ್ಖಮೇ ಮಗ್ಗೇ ಭಗವನ್ತಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಸಟ್ಠಿಮತ್ತಾಹಿ ಗಾಥಾಹಿ ಗಮನವಣ್ಣಂ ವಣ್ಣೇಸಿ। ಭಗವಾ "ಕಿಮೇತ"ನ್ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। "ಭನ್ತೇ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಪಿತಾ ಸುದ್ಧೋದನಮಹಾರಾಜಾ ಮಹಲ್ಲಕೋಮ್ಹಿ, ಜೀವನ್ತಸ್ಸೇವ ಮೇ ಪುತ್ತಂ ದಸ್ಸೇಹೀ"ತಿ ಮಂ ಪೇಸೇಸಿ, ಸಾಧು ಭನ್ತೇ ಭಗವಾ ಞಾತಕಾನಂ ಸಙ್ಗಹಂ ಕರೋತು, ಕಾಲೋ ಚಾರಿಕಂ ಪಕ್ಕಮಿತುನ್ತಿ। ತೇನ ಹಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಆರೋಚೇಹಿ, "ಭಿಕ್ಖೂ ಗಮಿಯವತ್ತಂ ಪೂರೇಸ್ಸನ್ತೀ"ತಿ। "ಸಾಧು ಭನ್ತೇ"ತಿ ಥೇರೋ ತಥಾ ಅಕಾಸಿ। ಭಗವಾ ಅಙ್ಗಮಗಧವಾಸೀನಂ ಕುಲಪುತ್ತಾನಂ ದಸಹಿ ಸಹಸ್ಸೇಹಿ ಕಪಿಲವತ್ಥುವಾಸೀನಂ ದಸಹೀತಿ ಸಬ್ಬೇಹೇವ ವೀಸತಿಸಹಸ್ಸೇಹಿ ಖೀಣಾಸವೇಹಿ ಪರಿವುತೋ ರಾಜಗಹಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ರಾಜಗಹತೋ ಸಟ್ಠಿಯೋಜನಿಕಂ ಕಪಿಲವತ್ಥುಂ ದಿವಸೇ ದಿವಸೇ ಯೋಜನಂ ಗಚ್ಛನ್ತೋ ದ್ವೀಹಿ ಮಾಸೇಹಿ ಪಾಪುಣಿಸ್ಸಾಮೀತಿ ಅತುರಿತಚಾರಿಕಂ ಪಕ್ಕಮಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ - "ಯೇನ ಕಪಿಲವತ್ಥು ತೇನ ಚಾರಿಕಂ ಪಕ್ಕಾಮೀ"ತಿ।

ಏವಂ ಪಕ್ಕನ್ತೇ ಚ ಭಗವತಿ ಉದಾಯಿತ್ಥೇರೋ ನಿಕ್ಖನ್ತದಿವಸತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಸುದ್ಧೋದನಮಹಾರಾಜಸ್ಸ ಗೇಹೇ ಭತ್ತಕಿಚ್ಚಂ ಕರೋತಿ। ರಾಜಾ ಥೇರಂ ಪರಿವಿಸಿತ್ವಾ ಪತ್ತಂ ಗನ್ಧಚುಣ್ಣೇನ ಉಬ್ಬಟ್ಟೇತ್ವಾ ಉತ್ತಮಭೋಜನಸ್ಸ ಪೂರೇತ್ವಾ "ಭಗವತೋ ದೇಹೀ"ತಿ

ಥೇರಸ್ಸ ಹತ್ಥೇ ಠಪೇತಿ। ಥೇರೋಪಿ ತಥೇವ ಕರೋತಿ। ಇತಿ ಭಗವಾ ಅನ್ತರಾಮಗ್ಗೇ ರಞ್ಞೋಯೇವ ಪಿಣ್ಡಪಾತಂ ಪರಿಭುಞ್ಜಿ। ಥೇರೋಪಿ ಚ ಭತ್ತಕಿಚ್ಚಾವಸಾನೇ ದಿವಸೇ ದಿವಸೇ ರಞ್ಞೋ ಆರೋಚೇತಿ "ಅಜ್ಜ ಭಗವಾ ಏತ್ತಕಂ ಆಗತೋ"ತಿ, ಬುದ್ಧಗುಣಪಟಿಸಂಯುತ್ತಾಯ ಚ ಕಥಾಯ ಸಾಕಿಯಾನಂ ಭಗವತಿ ಸದ್ಧಂ ಉಪ್ಪಾದೇಸಿ। ತೇನೇವ ನಂ ಭಗವಾ "ಏತದಗ್ಗಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಮಮ ಸಾವಕಾನಂ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಕುಲಪ್ಪಸಾದಕಾನಂ ಯದಿದಂ ಕಾಳುದಾಯೀ"ತಿ ಏತದಗ್ಗೇ ಠಪೇಸಿ।

ಸಾಕಿಯಾಪಿ ಖೋ ಅನುಪ್ಪತ್ತೇ ಭಗವತಿ "ಅಮ್ಹಾಕಂ ಞಾತಿಸೇಟ್ಠಂ ಪಸ್ಸಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ಸನ್ನಿಪತಿತ್ವಾ ಭಗವತೋ ವಸನಟ್ಠಾನಂ ವೀಮಂಸಮಾನಾ ನಿಗ್ರೋಧಸಕ್ಕಸ್ಸ ಆರಾಮೋ ರಮಣೀಯೋತಿ ಸಲ್ಲಕ್ಖೇತ್ವಾ ತತ್ಥ ಸಬ್ಬಂ ಪಟಿಜಗ್ಗನವಿಧಿಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ಗನ್ಧಪುಪ್ಫಹತ್ಥಾ ಪಚ್ಚುಗ್ಗಮನಂ ಕರೋನ್ತಾ ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಪಟಿಮಣ್ಡಿತೇ ದಹರದಹರೇ ನಾಗರಿಕದಾರಕೇ ಚ ದಾರಿಕಾಯೋ ಚ ಪಠಮಂ ಪಹಿಣಿಂಸು, ತತೋ ರಾಜಕುಮಾರೇ ಚ ರಾಜಕುಮಾರಿಕಾಯೋ ಚ ತೇಸಂ ಅನನ್ತರಾ ಸಾಮಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಗನ್ಧಪುಪ್ಫಚುಣ್ಣಾದೀಹಿ ಪೂಜಯಮಾನಾ ಭಗವನ್ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ನಿಗ್ರೋಧಾರಾಮಮೇವ ಅಗಮಂಸು। ತತ್ರ ಭಗವಾ ವೀಸತಿಸಹಸ್ಸಖೀಣಾಸವಪರಿವುತೋ ಪಞ್ಞತ್ತವರಬುದ್ಧಾಸನೇ ನಿಸೀದಿ। ಸಾಕಿಯಾ ಮಾನಜಾತಿಕಾ ಮಾನಥದ್ಧಾ, ತೇ "ಸಿದ್ಧತ್ಥಕುಮಾರೋ ಅಮ್ಹೇಹಿ ದಹರತರೋವ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಕನಿಟ್ಠೋ, ಭಾಗಿನೇಯ್ಯೋ, ಪುತ್ತೋ, ನತ್ತಾ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ದಹರದಹರೇ ರಾಜಕುಮಾರೇ ಆಹಂಸು - "ತುಮ್ಹೇ ವನ್ದಥ, ಮಯಂ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಪಿಟ್ಠಿತೋ ನಿಸೀದಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ।

ತೇಸು ಏವಂ ನಿಸಿನ್ನೇಸು ಭಗವಾ ತೇಸಂ ಅಜ್ಝಾಸಯಂ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ "ನ ಮಂ ಞಾತೀ ವನ್ದನ್ತಿ, ಹನ್ದ ನೇ ವನ್ದಾಪಯಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಅಭಿಞ್ಞಾಪಾದಕಂ ಚತುತ್ಥಜ್ಝಾನಂ ಸಮಾಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ವುಟ್ಠಾಯ ಇದ್ಧಿಯಾ ಆಕಾಸಂ ಅಬ್ಭುಗ್ಗನ್ತ್ವಾ ತೇಸಂ ಸೀಸೇ ಪಾದಪಂಸುಂ ಓಕಿರಮಾನೋ ವಿಯ ಕಣ್ಡಮ್ಬಮೂಲೇ ಯಮಕಪಾಟಿಹಾರಿಯಸದಿಸಂ ಪಾಟಿಹಾರಿಯಮಕಾಸಿ। ರಾಜಾ ತಂ ಅಚ್ಛರಿಯಂ ದಿಸ್ವಾ ಆಹ - "ಭಗವಾ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಮಙ್ಗಲದಿವಸೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಸ ವನ್ದನತ್ಥಂ ಉಪನೀತಾನಂ ಪಾದೇ ವೋ ಪರಿವತ್ತಿತ್ವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಸ ಮತ್ಥಕೇ ಪತಿಟ್ಠಿತೇ ದಿಸ್ವಾಪಿ ಅಹಂ ತುಮ್ಹೇ ವನ್ದಿಂ, ಅಯಂ ಮೇ ಪಠಮವನ್ದನಾ। ವಪ್ಪಮಙ್ಗಲದಿವಸೇ ಜಮ್ಬುಚ್ಛಾಯಾಯ ಸಿರಿಸಯನೇ ನಿಪನ್ನಾನಂ ವೋ ಜಮ್ಬುಚ್ಛಾಯಾಯ ಅಪರಿವತ್ತನಂ ದಿಸ್ವಾಪಿ ಪಾದೇ ವನ್ದಿಂ, ಅಯಂ ಮೇ ದುತಿಯವನ್ದನಾ। ಇದಾನಿ ಇಮಂ ಅದಿಟ್ಠಪುಬ್ಬಂ ಪಾಟಿಹಾರಿಯಂ ದಿಸ್ವಾಪಿ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಪಾದೇ ವನ್ದಾಮಿ, ಅಯಂ ಮೇ ತತಿಯವನ್ದನಾ"ತಿ।

ಸುದ್ಧೋದನಮಹಾರಾಜೇನ ಪನ ವನ್ದಿತೇ ಭಗವತಿ ಅವನ್ದಿತ್ವಾ ಠಿತೋ ನಾಮ ಏಕಸಾಕಿಯೋಪಿ ನಾಹೋಸಿ, ಸಬ್ಬೇಯೇವ ವನ್ದಿಂಸು। ಇತಿ ಭಗವಾ ಞಾತಯೋ ವನ್ದಾಪೇತ್ವಾ ಆಕಾಸತೋ ಓರುಯ್ಹ ಪಞ್ಞತ್ತೇ ಆಸನೇ ನಿಸೀದಿ। ನಿಸಿನ್ನೇ ಭಗವತಿ ಸಿಖಾಪ್ಪತ್ತೋ ಞಾತಿಸಮಾಗಮೋ ಅಹೋಸಿ, ಸಬ್ಬೇ ಏಕಗ್ಗಾ ಸನ್ನಿಪತಿಂಸು। ತತೋ ಮಹಾಮೇಘೋ ಪೋಕ್ಖರವಸ್ಸಂ ವಸ್ಸಿ, ತಮ್ಬವಣ್ಣಮುದಕಂ ಹೇಟ್ಠಾ ವಿರವನ್ತಂ ಗಚ್ಛತಿ। ಕಸ್ಸಚಿ ಸರೀರೇ ಏಕಬಿನ್ದುಮತ್ತಮ್ಪಿ ನ ಪತತಿ, ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಸಬ್ಬೇ ಅಚ್ಛರಿಯಬ್ಭುತಜಾತಾ ಅಹೇಸುಂ। ಭಗವಾ "ನ ಇದಾನೇವ ಮಯ್ಹಂ ಞಾತಿಸಮಾಗಮೇ ಪೋಕ್ಖರವಸ್ಸಂ ವಸ್ಸತಿ, ಅತೀತೇಪಿ ವಸ್ಸೀ"ತಿ ಇಮಿಸ್ಸಾ ಅಟ್ಠುಪ್ಪತ್ತಿಯಾ ವೇಸ್ಸನ್ತರಜಾತಕಂ ಕಥೇಸಿ। ಧಮ್ಮದೇಸನಂ ಸುತ್ವಾ ಸಬ್ಬೇ ಉಟ್ಠಾಯ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಪದಕ್ಖಿಣಂ ಕತ್ವಾ ಪಕ್ಕಮಿಂಸು। ಏಕೋಪಿ ರಾಜಾ ವಾ ರಾಜಮಹಾಮತ್ತೋ ವಾ "ಸ್ವೇ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಭಿಕ್ಖಂ ಗಣ್ಹಥಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಗತೋ ನಾಮ ನತ್ಥಿ।

ಭಗವಾ ದುತಿಯದಿವಸೇ ವೀಸತಿಭಿಕ್ಖುಸಹಸ್ಸಪರಿವಾರೋ ಕಪಿಲವತ್ಥುಂ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಪಾವಿಸಿ, ನ ಕೋಚಿ ಪಚ್ಚುಗ್ಗನ್ತ್ವಾ ನಿಮನ್ತೇಸಿ ವಾ ಪತ್ತಂ ವಾ ಅಗ್ಗಹೇಸಿ। ಭಗವಾ ಇನ್ದಖೀಲೇ ಠಿತೋ ಆವಜ್ಜೇಸಿ - "ಕಥಂ ನು ಖೋ ಪುಬ್ಬೇ ಬುದ್ಧಾ ಕುಲನಗರೇ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಚರಿಂಸು, ಕಿಂ ಉಪ್ಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ಇಸ್ಸರಜನಾನಂ ಘರಾನಿ ಅಗಮಂಸು, ಉದಾಹು ಸಪದಾನಚಾರಿಕಂ ಚರಿಂಸೂ"ತಿ। ತತೋ ಏಕಬುದ್ಧಸ್ಸಪಿ ಉಪ್ಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ಗಮನಂ ಅದಿಸ್ವಾ "ಮಯಾಪಿ ಇದಾನಿ ಅಯಮೇವ ವಂಸೋ ಅಯಂ ಪವೇಣೀ ಪಗ್ಗಹೇತಬ್ಬಾ, ಆಯತಿಞ್ಚ ಮೇ ಸಾವಕಾಪಿ ಮಮೇವ ಅನುಸಿಕ್ಖನ್ತಾ ಪಿಣ್ಡಚಾರಿಯವತ್ತಂ ಪೂರೇಸ್ಸನ್ತೀ"ತಿ ಕೋಟಿಯಂ ನಿವಿಟ್ಠಗೇಹತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಸಪದಾನಂ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಚರತಿ। "ಅಯ್ಯೋ ಕಿರ ಸಿದ್ಧತ್ಥಕುಮಾರೋ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಚರತೀ"ತಿ ಚತುಭೂಮಕಾದೀಸು ಪಾಸಾದೇಸು

ಸೀಹಪಞ್ಜರಂ ವಿವರಿತ್ವಾ ಮಹಾಜನೋ ದಸ್ಸನಬ್ಯಾವಟೋ ಅಹೋಸಿ। ರಾಹುಲಮಾತಾಪಿ ದೇವೀ "ಅಯ್ಯಪುತ್ತೋ ಕಿರ ಇಮಸ್ಮಿಂಯೇವ ನಗರೇ ಮಹತಾ ರಾಜಾನುಭಾವೇನ ಸುವಣ್ಣಸಿವಿಕಾದೀಹಿ ವಿಚರಿತ್ವಾ ಇದಾನಿ ಕೇಸಮಸ್ಸುಂ ಓಹಾರೇತ್ವಾ ಕಾಸಾಯವತ್ಥವಸನೋ ಕಪಾಲಹತ್ಥೋ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಚರತಿ, "ಸೋಭತಿ ನು ಖೋ ನೋ ವಾ"ತಿ ಸೀಹಪಞ್ಜರಂ ವಿವರಿತ್ವಾ ಓಲೋಕಯಮಾನಾ ಭಗವನ್ತಂ ನಾನಾವಿರಾಗಸಮುಜ್ಜಲಾಯ ಸರೀರಪ್ಪಭಾಯ ನಗರವೀಥಿಯೋ ಓಭಾಸೇತ್ವಾ ಬುದ್ಧಸಿರಿಯಾ ವಿರೋಚಮಾನಂ ದಿಸ್ವಾ ಉಣ್ಹೀಸತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಯಾವ ಪಾದತಲಾ ನರಸೀಹಗಾಥಾಹಿ ನಾಮ ಅಟ್ಠಹಿ ಗಾಥಾಹಿ ಅಭಿತ್ಥವಿತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ "ತುಮ್ಹಾಕಂ ಪುತ್ತೋ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಚರತೀ"ತಿ ರಞ್ಞೋ ಆರೋಚೇಸಿ। ರಾಜಾ ಸಂವಿಗ್ಗಹದಯೋ ಹತ್ಥೇನ ಸಾಟಕಂ ಸಣ್ಠಾಪಯಮಾನೋ ತುರಿತತುರಿತಂ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ವೇಗೇನ ಗನ್ತ್ವಾ ಭಗವತೋ ಪುರತೋ ಠತ್ವಾ ಆಹ - "ಕಿಂ ಭನ್ತೇ ಅಮ್ಹೇ ಲಜ್ಜಾಪೇಥ, ಕಿಮತ್ಥಂ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಚರಥ, ಕಿಂ ಏತ್ತಕಾನಂ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ನ ಸಕ್ಕಾ ಭತ್ತಂ ಲದ್ಧುನ್ತಿ ಏವಂಸಞ್ಞಿನೋ ಅಹುವತ್ಥಾ"ತಿ। ವಂಸಚಾರಿತ್ತಮೇತಂ ಮಹಾರಾಜ ಅಮ್ಹಾಕನ್ತಿ। ನನು ಭನ್ತೇ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಮಹಾಸಮ್ಮತಖತ್ತಿಯವಂಸೋ ನಾಮ ವಂಸೋ, ತತ್ಥ ಚ ಏಕಖತ್ತಿಯೋಪಿ ಭಿಕ್ಖಾಚಾರೋ ನಾಮ ನತ್ಥೀತಿ। ಅಯಂ ಮಹಾರಾಜ ವಂಸೋ ನಾಮ ತವ ವಂಸೋ, ಅಮ್ಹಾಕಂ ಪನ ಬುದ್ಧವಂಸೋ ವಂಸೋ ನಾಮ, ಸಬ್ಬಬುದ್ಧಾ ಚ ಪಿಣ್ಡಚಾರಿಕಾ ಅಹೇಸುನ್ತಿ ಅನ್ತರವೀಥಿಯಂ ಠಿತೋವ -

"ಉತ್ತಿಟ್ಠೇ ನಪ್ಪಮಜ್ಜೇಯ್ಯ, ಧಮ್ಮಂ ಸುಚರಿತಂ ಚರೇ।
ಧಮ್ಮಚಾರೀ ಸುಖಂ ಸೇತಿ, ಅಸ್ಮಿಂ ಲೋಕೇ ಪರಮ್ಹಿ ಚಾ"ತಿ॥

ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ। ಗಾಥಾಪರಿಯೋಸಾನೇ ರಾಜಾ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ಸಚ್ಛಾಕಾಸಿ।

"ಧಮ್ಮಂ ಚರೇ ಸುಚರಿತಂ, ನ ನಂ ದುಚ್ಚರಿತಂ ಚರೇ।
ಧಮ್ಮಚಾರೀ ಸುಖಂ ಸೇತಿ, ಅಸ್ಮಿಂ ಲೋಕೇ ಪರಮ್ಹಿ ಚಾ"ತಿ॥

ಇಮಂ ಪನ ಗಾಥಂ ಸುತ್ವಾ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲೇ ಪತಿಟ್ಠಾಸಿ, ಧಮ್ಮಪಾಲಜಾತಕಂ ಸುತ್ವಾ ಅನಾಗಾಮಿಫಲೇ ಪತಿಟ್ಠಾಸಿ, ಮರಣಸಮಯೇ ಸೇತಚ್ಛತ್ತಸ್ಸ ಹೇಟ್ಠಾ ಸಿರಿಸಯನೇ ನಿಪನ್ನೋಯೇವ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ಅರಞ್ಞವಾಸೇನ ಪಧಾನಾನುಯೋಗಕಿಚ್ಚಂ ರಞ್ಞೋ ನಾಹೋಸಿ।

ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಞ್ಚ ಸಚ್ಛಿಕತ್ವಾ ಏವ ಪನ ಭಗವತೋ ಪತ್ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಸಪರಿಸಂ ಭಗವನ್ತಂ ಮಹಾಪಾಸಾದಂ ಆರೋಪೇತ್ವಾ ಪಣೀತೇನ ಖಾದನೀಯೇನ ಭೋಜನೀಯೇನ ಪರಿವಿಸಿ। ಭತ್ತಕಿಚ್ಚಾವಸಾನೇ ಸಬ್ಬಂ ಇತ್ಥಾಗಾರಂ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಭಗವನ್ತಂ ವನ್ದಿ ಠಪೇತ್ವಾ ರಾಹುಲಮಾತರಂ। ಸಾ ಪನ "ಗಚ್ಛ ಅಯ್ಯಪುತ್ತಂ ವನ್ದಾಹೀ"ತಿ ಪರಿಜನೇನ ವುಚ್ಚಮಾನಾಪಿ "ಸಚೇ ಮಯ್ಹಂ ಗುಣೋ ಅತ್ಥಿ, ಸಯಮೇವ ಅಯ್ಯಪುತ್ತೋ ಆಗಮಿಸ್ಸತಿ , ಆಗತಂ ನಂ ವನ್ದಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ನ ಅಗಮಾಸಿ। ಅಥ ಭಗವಾ ರಾಜಾನಂ ಪತ್ತಂ ಗಾಹಾಪೇತ್ವಾ ದ್ವೀಹಿ ಅಗ್ಗಸಾವಕೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ರಾಜಧೀತಾಯ ಸಿರಿಗಬ್ಭಂ ಗನ್ತ್ವಾ "ರಾಜಧೀತಾ ಯಥಾರುಚಿಯಾ ವನ್ದಮಾನಾ ನ ಕಿಞ್ಚಿ ವತ್ತಬ್ಬಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಪಞ್ಞತ್ತೇ ಆಸನೇ ನಿಸೀದಿ। ಸಾ ವೇಗೇನ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಗೋಪ್ಫಕೇಸು ಗಹೇತ್ವಾ ಪಾದಪಿಟ್ಠಿಯಂ ಸೀಸಂ ಪರಿವತ್ತೇತ್ವಾ ಪರಿವತ್ತೇತ್ವಾ ಯಥಾಜ್ಝಾಸಯಂ ವನ್ದಿ।

ರಾಜಾ ರಾಜಧೀತಾಯ ಭಗವತಿ ಸಿನೇಹಬಹುಮಾನಾದಿಗುಣಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಕಥೇಸಿ। ಭಗವಾ "ಅನಚ್ಛರಿಯಂ ಮಹಾರಾಜ ಯಂ ಇದಾನಿ ಪರಿಪಕ್ಕೇ ಞಾಣೇ ತಯಾ ರಕ್ಖಿಯಮಾನಾ ರಾಜಧೀತಾ ಅತ್ತಾನಂ ರಕ್ಖಿ, ಸಾ ಪುಬ್ಬೇ ಅನಾರಕ್ಖಾ ಪಬ್ಬತಪಾದೇ ವಿಚರಮಾನಾ ಅಪರಿಪಕ್ಕೇ ಞಾಣೇ ಅತ್ತಾನಂ ರಕ್ಖೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಚನ್ದಕಿನ್ನರೀಜಾತಕಂ ಕಥೇಸಿ।

ತಂದಿವಸಮೇವ ಚ ನನ್ದರಾಜಕುಮಾರಸ್ಸ ಕೇಸವಿಸ್ಸಜ್ಜನಂ ಪಟ್ಟಬನ್ಧೋ ಘರಮಙ್ಗಲಂ ಆವಾಹಮಙ್ಗಲಂ ಛತ್ತಮಙ್ಗಲನ್ತಿ ಪಞ್ಚ ಮಹಾಮಙ್ಗಲಾನಿ ಹೋನ್ತಿ। ಭಗವಾ ನನ್ದಂ ಪತ್ತಂ ಗಾಹಾಪೇತ್ವಾ ಮಙ್ಗಲಂ ವತ್ವಾ ಉಟ್ಠಾಯಾಸನಾ ಪಕ್ಕಾಮಿ। ಜನಪದಕಲ್ಯಾಣೀ

ಕುಮಾರಂ ಗಚ್ಛನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ “ತುವಟಂ ಖೋ ಅಯ್ಯಪುತ್ತ ಆಗಚ್ಛೇಯ್ಯಾಸೀ”ತಿ ವತ್ವಾ ಗೀವಂ ಪಸಾರೇತ್ವಾ ಓಲೋಕೇಸಿ। ಸೋಪಿ ಭಗವನ್ತಂ “ಪತ್ತಂ ಗಣ್ಹಥಾ”ತಿ ವತ್ತುಂ ಅವಿಸಹಮಾನೋ ವಿಹಾರಂಯೇವ ಅಗಮಾಸಿ। ತಂ ಅನಿಚ್ಛಮಾನಂಯೇವ ಭಗವಾ ಪಬ್ಬಾಜೇಸಿ। ಇತಿ ಭಗವಾ ಕಪಿಲಪುರಂ ಆಗನ್ತ್ವಾ ದುತಿಯದಿವಸೇ ನನ್ದಂ ಪಬ್ಬಾಜೇಸಿ।

ಸತ್ತಮೇ ದಿವಸೇ ರಾಹುಲಮಾತಾ ಕುಮಾರಂ ಅಲಙ್ಕರಿತ್ವಾ ಭಗವತೋ ಸನ್ತಿಕಂ ಪೇಸೇಸಿ – “ಪಸ್ಸ ತಾತ ಏತಂ ವೀಸತಿಸಹಸ್ಸಸಮಣಪರಿವುತಂ ಸುವಣ್ಣವಣ್ಣಂ ಬ್ರಹ್ಮರೂಪವಣ್ಣಂ ಸಮಣಂ, ಅಯಂ ತೇ ಪಿತಾ, ಏತಸ್ಸ ಮಹನ್ತಾ ನಿಧಯೋ ಅಹೇಸುಂ, ತ್ಯಸ್ಸ ನಿಕ್ಖಮನತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ನ ಪಸ್ಸಾಮ, ಗಚ್ಛ ನಂ ದಾಯಜ್ಜಂ ಯಾಚ, ಅಹಂ ತಾತ ಕುಮಾರೋ ಛತ್ತಂ ಉಸ್ಸಾಪೇತ್ವಾ ಚಕ್ಕವತ್ತೀ ಭವಿಸ್ಸಾಮಿ, ಧನೇನ ಮೇ ಅತ್ಥೋ, ಧನಂ ಮೇ ದೇಹಿ, ಸಾಮಿಕೋ ಹಿ ಪುತ್ತೋ ಪಿತುಸನ್ತಕಸ್ಸಾ”ತಿ। ರಾಹುಲಕುಮಾರೋ ಭಗವತೋ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾವ ಪಿತುಸಿನೇಹಂ ಪಟಿಲಭಿತ್ವಾ ಹಟ್ಠಚಿತ್ತೋ “ಸುಖಾ ತೇ ಸಮಣ ಛಾಯಾ”ತಿ ವತ್ವಾ ಅಞ್ಞಮ್ಪಿ ಬಹುಂ ಅತ್ತನೋ ಅನುರೂಪಂ ವದನ್ತೋ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ಭಗವಾ ಕತಭತ್ತಕಿಚ್ಚೋ ಅನುಮೋದನಂ ಕತ್ವಾ ಉಟ್ಠಾಯಾಸನಾ ಪಕ್ಕಾಮಿ। ಕುಮಾರೋಪಿ “ದಾಯಜ್ಜಂ ಮೇ ಸಮಣ ದೇಹಿ, ದಾಯಜ್ಜಂ ಮೇ ಸಮಣ ದೇಹೀ”ತಿ ಭಗವನ್ತಂ ಅನುಬನ್ಧಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ – “ಅನುಪುಬ್ಬೇನ ಚಾರಿಕಂ ಚರಮಾನೋ ಯೇನ ಕಪಿಲವತ್ಥು...ಪೇ॰... ದಾಯಜ್ಜಂ ಮೇ ಸಮಣ ದೇಹೀ”ತಿ।

ಅಥ ಖೋ ಭಗವಾ ಆಯಸ್ಮನ್ತಂ ಸಾರಿಪುತ್ತಂ ಆಮನ್ತೇಸೀತಿ ಭಗವಾ ಕುಮಾರಂ ನ ನಿವತ್ತಾಪೇಸಿ, ಪರಿಜನೋಪಿ ಭಗವತಾ ಸದ್ಧಿಂ ಗಚ್ಛನ್ತಂ ನಿವತ್ತೇತುಂ ನ ವಿಸಹತಿ। ಅಥ ಆರಾಮಂ ಗನ್ತ್ವಾ “ಯಂ ಅಯಂ ಪಿತುಸನ್ತಕಂ ಧನಂ ಇಚ್ಛತಿ, ತಂ ವಟ್ಟಾನುಗತಂ ಸವಿಘಾತಕಂ, ಹನ್ದಸ್ಸ ಬೋಧಿಮಣ್ಡೇ ಪಟಿಲದ್ಧಂ ಸತ್ತವಿಧಂ ಅರಿಯಧನಂ ದೇಮಿ, ಲೋಕುತ್ತರದಾಯಜ್ಜಸ್ಸ ನಂ ಸಾಮಿಕಂ ಕರೋಮೀ”ತಿ ಆಯಸ್ಮನ್ತಂ ಸಾರಿಪುತ್ತಂ ಆಮನ್ತೇಸಿ। ಆಮನ್ತೇತ್ವಾ ಚ ಪನಾಹ – “ತೇನ ಹಿ ತ್ವಂ ಸಾರಿಪುತ್ತ ರಾಹುಲಕುಮಾರಂ ಪಬ್ಬಾಜೇಹೀ”ತಿ। ಯಸ್ಮಾ ಅಯಂ ದಾಯಜ್ಜಂ ಯಾಚತಿ, ತಸ್ಮಾ ನಂ ಲೋಕುತ್ತರದಾಯಜ್ಜಪಟಿಲಾಭಾಯ ಪಬ್ಬಾಜೇಹೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಇದಾನಿ ಯಾ ಸಾ ಭಗವತಾ ಬಾರಾಣಸಿಯಂ ತೀಹಿ ಸರಣಗಮನೇಹಿ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ಚ ಉಪಸಮ್ಪದಾ ಚ ಅನುಞ್ಞಾತಾ, ತತೋ ಯಸ್ಮಾ ಉಪಸಮ್ಪದಂ ಪಟಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಗರುಭಾವೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಞತ್ತಿಚತುತ್ಥೇನ ಕಮ್ಮೇನ ಉಪಸಮ್ಪದಾ ಅನುಞ್ಞಾತಾ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ಪನ ನೇವ ಪಟಿಕ್ಖಿತ್ತಾ, ನ ಪುನ ಅನುಞ್ಞಾತಾ, ತಸ್ಮಾ ಅನಾಗತೇ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ವಿಮತಿ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿಸ್ಸತಿ – “ಅಯಂ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ನಾಮ ಪುಬ್ಬೇ ಉಪಸಮ್ಪದಾಸದಿಸಾ, ಕಿಂ ನು ಖೋ ಇದಾನಿಪಿ ಉಪಸಮ್ಪದಾ ವಿಯ ಕಮ್ಮವಾಚಾಯ ಏವ ಕತ್ತಬ್ಬಾ, ಉದಾಹು ಸರಣಗಮನೇಹೀ”ತಿ। ಇಮಞ್ಚ ಪನತ್ಥಂ ವಿದಿತ್ವಾ ಭಗವಾ ಪುನ ತೀಹಿ ಸರಣಗಮನೇಹಿ ಸಾಮಣೇರಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಅನುಜಾನಿತುಕಾಮೋ, ತಸ್ಮಾ ಧಮ್ಮಸೇನಾಪತಿ ತಂ ಭಗವತೋ ಅಜ್ಝಾಸಯಂ ವಿದಿತ್ವಾ ಭಗವನ್ತಂ ಪುನ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಅನುಜಾನಾಪೇತುಕಾಮೋ ಆಹ – **“ಕಥಾಹಂ ಭನ್ತೇ ರಾಹುಲಕುಮಾರಂ ಪಬ್ಬಾಜೇಮೀ”**ತಿ।

ಅಥ ಖೋ ಆಯಸ್ಮಾ ಸಾರಿಪುತ್ತೋ ರಾಹುಲಕುಮಾರಂ ಪಬ್ಬಾಜೇಸೀತಿ ಕುಮಾರಸ್ಸ ಮಹಾಮೋಗ್ಗಲ್ಲಾನತ್ಥೇರೋ ಕೇಸೇ ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ಕಾಸಾಯಾನಿ ದತ್ವಾ ಸರಣಾನಿ ಅದಾಸಿ। ಮಹಾಕಸ್ಸಪತ್ಥೇರೋ ಓವಾದಾಚರಿಯೋ ಅಹೋಸಿ। ಯಸ್ಮಾ ಪನ ಉಪಜ್ಝಾಯಮೂಲಕಾ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ಚ ಉಪಸಮ್ಪದಾ ಚ, ಉಪಜ್ಝಾಯೋವ ತತ್ಥ ಇಸ್ಸರೋ, ನ ಆಚರಿಯೋ, ತಸ್ಮಾ ವುತ್ತಂ – “ಅಥ ಖೋ ಆಯಸ್ಮಾ ಸಾರಿಪುತ್ತೋ ರಾಹುಲಕುಮಾರಂ ಪಬ್ಬಾಜೇಸೀ”ತಿ।

ಏವಂ “ಕುಮಾರೋ ಪಬ್ಬಜಿತೋ”ತಿ ಸುತ್ವಾ ಉಪ್ಪನ್ನಸಂವೇಗೇನ ಹದಯೇನ **ಅಥ ಖೋ ಸುದ್ಧೋದನೋ ಸಕ್ಕೋತಿ** ಸಬ್ಬಂ ವತ್ತಬ್ಬಂ। ತತ್ಥ ಯಸ್ಮಾ ಉಞ್ಛಾಚರಿಯಾಯ ಜೀವತೋ ಪಬ್ಬಜಿತಸ್ಸ ಅವಿಸೇಸೇನ “ವರಂ ಯಾಚಾಮೀ”ತಿ ವುತ್ತೇ “ಯಾಚಸ್ಸೂ”ತಿ ವಚನಂ ಅಪ್ಪತಿರೂಪಂ, ನ ಚ ಬುದ್ಧಾನಂ ಆಚಿಣ್ಣಂ, ತಸ್ಮಾ “ಅತಿಕ್ಕನ್ತವರಾ ಖೋ ಗೋತಮ ತಥಾಗತಾ”ತಿ ವುತ್ತಂ। **ಯಞ್ಚ ಭನ್ತೇ ಕಪ್ಪತಿ ಯಞ್ಚ ಅನವಜ್ಜನ್ತಿ** ಯಂ ತುಮ್ಹಾಕಞ್ಚೇವ ದಾತುಂ ಕಪ್ಪತಿ, ಅನವಜ್ಜಞ್ಚ ಹೋತಿ, ಮಮ ಚ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛನಪಚ್ಚಯಾ ವಿಞ್ಞೂಹಿ ನ ಗರಹಿತಬ್ಬಂ , ತಂ ಯಾಚಾಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ತಥಾ ನನ್ದೇ ಅಧಿಮತ್ತಂ ರಾಹುಲೇತಿ** ಯಥೇವ ಕಿರ ಬೋಧಿಸತ್ತಂ ಏವಂ ನನ್ದಮ್ಪಿ

ರಾಹುಲಮ್ಪಿ ಮಙ್ಗಲದಿವಸೇ ನೇಮಿತ್ತಕಾ "ಚಕ್ಕವತ್ತೀ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಬ್ಯಾಕರಿಂಸು। ಅಥ ರಾಜಾ "ಪುತ್ತಸ್ಸ ಚಕ್ಕವತ್ತಿಸಿರಿಂ ಪಸ್ಸಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಉಸ್ಸಾಹಜಾತೋ ಭಗವತೋ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಯ ಮಹನ್ತಂ ಇಚ್ಛಾವಿಘಾತಂ ಪಾಪುಣಿ। ತತೋ "ನನ್ದಸ್ಸ ಚಕ್ಕವತ್ತಿಸಿರಿಂ ಪಸ್ಸಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಉಸ್ಸಾಹಂ ಜನೇಸಿ, ತಮ್ಪಿ ಭಗವಾ ಪಬ್ಬಾಜೇಸಿ। ಇತಿ ತಮ್ಪಿ ದುಕ್ಖಂ ಅಧಿವಾಸೇತ್ವಾ "ಇದಾನಿ ರಾಹುಲಸ್ಸ ಚಕ್ಕವತ್ತಿಸಿರಿಂ ಪಸ್ಸಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಉಸ್ಸಾಹಂ ಜನೇಸಿ, ತಮ್ಪಿ ಭಗವಾ ಪಬ್ಬಾಜೇಸಿ। ತೇನಸ್ಸ "ಇದಾನಿ ಕುಲವಂಸೋಪಿ ಪಚ್ಛಿನ್ನೋ, ಕುತೋ ಚಕ್ಕವತ್ತಿಸಿರೀ"ತಿ ಅಧಿಕತರಂ ದುಕ್ಖಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ - "ತಥಾ ನನ್ದೇ ಅಧಿಮತ್ತಂ ರಾಹುಲೇ"ತಿ। ರಞ್ಞೋ ಪನ ಇತೋ ಪಚ್ಛಾ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಪ್ಪತ್ತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಾ।

ಸಾಧು ಭನ್ತೇ ಅಯ್ಯಾತಿ ಇದಂ ಕಸ್ಮಾ ಆಹ? ಸೋ ಕಿರ ಚಿನ್ತೇಸಿ - "ಯತ್ರ ಹಿ ನಾಮ ಅಹಮ್ಪಿ ಬುದ್ಧಮಾಮಕೋ ಧಮ್ಮಮಾಮಕೋ ಸಙ್ಘಮಾಮಕೋ ಸಮಾನೋ ಅತ್ತನೋ ಪಿಯತರಪುತ್ತೇ ಪಬ್ಬಾಜಿಯಮಾನೇ ಞಾತಿವಿಯೋಗದುಕ್ಖಂ ಅಧಿವಾಸೇತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋಮಿ, ಅಞ್ಞೇ ಜನಾ ಪುತ್ತನತ್ತಕೇಸು ಪಬ್ಬಾಜಿತೇಸು ಕಥಂ ಅಧಿವಾಸೇಸ್ಸನ್ತಿ, ತಸ್ಮಾ ಅಞ್ಞೇಸಮ್ಪಿ ತಾವ ಏವರೂಪಂ ದುಕ್ಖಂ ಮಾ ಅಹೋಸೀ"ತಿ ಆಹ। ಭಗವಾ "ಸಾಸನೇ ನಿಯ್ಯಾನಿಕಕಾರಣಂ ರಾಜಾ ವದತೀ"ತಿ ಧಮ್ಮಕಥಂ ಕತ್ವಾ **"ನ ಭಿಕ್ಖವೇ ಅನನುಞ್ಞಾತೋ ಮಾತಾಪಿತೂಹಿ ಪುತ್ತೋ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ"**ತಿ ಸಿಕ್ಖಾಪದಂ ಪಞ್ಞಪೇಸಿ।

ತತ್ಥ **ಮಾತಾಪಿತೂಹೀ**ತಿ ಜನನಿಜನಕೇ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಂ। ಸಚೇ ದ್ವೇ ಅತ್ಥಿ, ದ್ವೇಪಿ ಆಪುಚ್ಛಿತಬ್ಬಾ। ಸಚೇ ಪಿತಾ ಮತೋ ಮಾತಾ ವಾ, ಯೋ ಜೀವತಿ ಸೋ ಆಪುಚ್ಛಿತಬ್ಬೋ। ಪಬ್ಬಜಿತಾಪಿ ಆಪುಚ್ಛಿತಬ್ಬಾವ। ಆಪುಚ್ಛನ್ತೇನ ಸಯಂ ವಾ ಗನ್ತ್ವಾ ಆಪುಚ್ಛಿತಬ್ಬಂ, ಅಞ್ಞೋ ವಾ ಪೇಸೇತಬ್ಬೋ, ಸೋ ಏವ ವಾ ಪೇಸೇತಬ್ಬೋ "ಗಚ್ಛ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಆಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಏಹೀ"ತಿ। ಸಚೇ "ಅನುಞ್ಞಾತೋಮ್ಹೀ"ತಿ ವದತಿ, ಸದ್ದಹನ್ತೇನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಪಿತಾ ಸಯಂ ಪಬ್ಬಜಿತೋ ಪುತ್ತಮ್ಪಿ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಕಾಮೋ ಹೋತಿ, ಮಾತರಂ ಆಪುಚ್ಛಿತ್ವಾವ ಪಬ್ಬಾಜೇತು। ಮಾತಾ ವಾ ಧೀತರಂ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಕಾಮಾ, ಪಿತರಂ ಆಪುಚ್ಛಿತ್ವಾವ ಪಬ್ಬಾಜೇತು। ಪಿತಾ ಪುತ್ತದಾರೇನ ಅನತ್ಥಿಕೋ ಪಲಾಯಿ, ಮಾತಾ "ಇಮಂ ಪಬ್ಬಾಜೇಥಾ"ತಿ ಪುತ್ತಂ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ದೇತಿ, "ಪಿತಾಸ್ಸ ಕುಹಿ"ನ್ತಿ ವುತ್ತೇ "ಚಿತ್ತಕೇಳಿಯಂ ಕೀಳಿತುಂ ಪಲಾತೋ"ತಿ ವದತಿ, ತಂ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಮಾತಾ ಕೇನಚಿ ಪುರಿಸೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಪಲಾತಾ ಹೋತಿ, ಪಿತಾ ಪನ "ಪಬ್ಬಾಜೇಥಾ"ತಿ ದೇತಿ, ಏತ್ಥಾಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ಪಿತಾ ವಿಪ್ಪವುತ್ಥೋ ಹೋತಿ, ಮಾತಾ ಪುತ್ತಂ "ಪಬ್ಬಾಜೇಥಾ"ತಿ ಅನುಜಾನಾತಿ, "ಪಿತಾ ತಸ್ಸ ಕುಹಿ"ನ್ತಿ ವುತ್ತೇ "ಕಿಂ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಪಿತರಾ, ಅಹಂ ಜಾನಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ವದತಿ, ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ವಟ್ಟತೀತಿ ಕುರುನ್ದಿಯಂ ವುತ್ತಂ।

ಮಾತಾಪಿತರೋ ಮತಾ, ದಾರಕೋ ಚೂಳಮಾತಾದೀನಂ ಸನ್ತಿಕೇ ಸಂವದ್ಧೋ, ತಸ್ಮಿಂ ಪಬ್ಬಾಜಿಯಮಾನೇ ಞಾತಕಾ ಕಲಹಂ ವಾ ಕರೋನ್ತಿ, ಖಿಯ್ಯನ್ತಿ ವಾ, ತಸ್ಮಾ ವಿವಾದುಪಚ್ಛೇದನತ್ಥಂ ಆಪುಚ್ಛಿತ್ವಾವ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಅನಾಪುಚ್ಛಾ ಪಬ್ಬಾಜೇನ್ತಸ್ಸ ಪನ ಆಪತ್ತಿ ನತ್ಥಿ। ದಹರಕಾಲೇ ಗಹೇತ್ವಾ ಪೋಸನಕಾ ಮಾತಾಪಿತರೋ ನಾಮ ಹೋನ್ತಿ, ತೇಸುಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ಪುತ್ತೋ ಅತ್ತಾನಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಜೀವತಿ, ನ ಮಾತಾಪಿತರೋ। ಸಚೇಪಿ ರಾಜಾ ಹೋತಿ, ಆಪುಚ್ಛಿತ್ವಾವ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಮಾತಾಪಿತೂಹಿ ಅನುಞ್ಞಾತೋ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಪುನ ವಿಬ್ಭಮತಿ, ಸಚೇಪಿ ಸತಕ್ಖತ್ತುಂ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ವಿಬ್ಭಮತಿ, ಆಗತಾಗತಕಾಲೇ ಪುನಪ್ಪುನಂ ಆಪುಚ್ಛಿತ್ವಾವ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಸಚೇ ಏವಂ ವದನ್ತಿ - "ಅಯಂ ವಿಬ್ಭಮಿತ್ವಾ ಗೇಹಂ ಆಗತೋ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಕಮ್ಮಂ ನ ಕರೋತಿ, ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ತುಮ್ಹಾಕಂ ವತ್ತಂ ನ ಪೂರೇತಿ, ನತ್ಥಿ ಇಮಸ್ಸಾಪುಚ್ಛನಕಿಚ್ಚಂ, ಆಗತಾಗತಂ ಪಬ್ಬಾಜೇಯ್ಯಾಥಾ"ತಿ ಏವಂ ನಿಸ್ಸಟ್ಠಂ ಪುನ ಅನಾಪುಚ್ಛಾಪಿ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ।

ಯೋಪಿ ದಹರಕಾಲೇಯೇವ "ಅಯಂ ತುಮ್ಹಾಕಂ ದಿನ್ನೋ, ಯದಾ ಇಚ್ಛಥ, ತದಾ ಪಬ್ಬಾಜೇಯ್ಯಾಥಾ"ತಿ ಏವಂ ದಿನ್ನೋ ಹೋತಿ, ಸೋಪಿ ಆಗತಾಗತೋ ಪುನ ಅನಾಪುಚ್ಛಾವ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಯಂ ಪನ ದಹರಕಾಲೇಯೇವ "ಇಮಂ ಭನ್ತೇ ಪಬ್ಬಾಜೇಯ್ಯಾಥಾ"ತಿ ಅನುಜಾನಿತ್ವಾ ಪಚ್ಛಾ ವುಡ್ಢಿಪ್ಪತ್ತಕಾಲೇ ನಾನುಜಾನನ್ತಿ, ಅಯಂ ನ ಅನಾಪುಚ್ಛಾ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಏಕೋ ಮಾತಾಪಿತೂಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಭಣ್ಡಿತ್ವಾ "ಪಬ್ಬಾಜೇಥ ಮ"ನ್ತಿ ಆಗಚ್ಛತಿ, "ಆಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಏಹೀ"ತಿ ಚ ವುತ್ತೋ "ನಾಹಂ ಗಚ್ಛಾಮಿ, ಸಚೇ ಮಂ ನ

ಪಬ್ಬಾಜೇಥ, ವಿಹಾರಂ ವಾ ಝಾಪೇಮಿ, ಸತ್ಥೇನ ವಾ ತುಮ್ಹೇ ಪಹರಾಮಿ, ತುಮ್ಹಾಕಂ ಞಾತಕಉಪಟ್ಠಾಕಾನಂ ವಾ ಆರಾಮಚ್ಛೇದನಾದೀಹಿ ಅನತ್ಥಂ ಉಪ್ಪಾದೇಮಿ, ರುಕ್ಖಾ ವಾ ಪತಿತ್ವಾ ಮರಾಮಿ, ಚೋರಮಜ್ಝಂ ವಾ ಪವಿಸಾಮಿ, ದೇಸನ್ತರಂ ವಾ ಗಚ್ಛಾಮೀ"ತಿ ವದತಿ, ತಂ ಜೀವಸ್ಸೇವ ರಕ್ಖಣತ್ಥಾಯ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ಪನಸ್ಸ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಆಗನ್ತ್ವಾ "ಕಸ್ಮಾ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಪುತ್ತಂ ಪಬ್ಬಾಜಯಿತ್ಥಾ"ತಿ ವದನ್ತಿ, ತೇಸಂ ತಮತ್ಥಂ ಆರೋಚೇತ್ವಾ "ರಕ್ಖಣತ್ಥಾಯ ನಂ ಪಬ್ಬಾಜಯಿಮ್ಹ, ಪಞ್ಞಾಯಥ ತುಮ್ಹೇ ಪುತ್ತೇನಾ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬಾ। "ರುಕ್ಖಾ ಪತಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಆರುಹಿತ್ವಾ ಪನ ಹತ್ಥಪಾದೇ ಮುಞ್ಚನ್ತಂ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ವಟ್ಟತಿಯೇವ।

ಏಕೋಪಿ ವಿದೇಸಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಯಾಚತಿ, ಆಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಚೇ ಗತೋ, ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ನೋ ಚೇ ದಹರಭಿಕ್ಖುಂ ಪೇಸೇತ್ವಾ ಆಪುಚ್ಛಾಪೇತ್ವಾ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ, ಅತಿದೂರಞ್ಚೇ ಹೋತಿ; ಪಬ್ಬಾಜೇತ್ವಾಪಿ ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಪೇಸೇತ್ವಾ ದಸ್ಸೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಕುರುನ್ದಿಯಂ ಪನ ವುತ್ತಂ - "ಸಚೇ ದೂರಂ ಹೋತಿ ಮಗ್ಗೋ ಚ ಮಹಾಕನ್ತಾರೋ, 'ಗನ್ತ್ವಾ ಆಪುಚ್ಛಿಸ್ಸಾಮಾ'ತಿ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ। ಸಚೇ ಪನ ಮಾತಾಪಿತೂನಂ ಬಹೂ ಪುತ್ತಾ ಹೋನ್ತಿ, ಏವಞ್ಚ ವದನ್ತಿ - "ಭನ್ತೇ ಏತೇಸಂ ದಾರಕಾನಂ ಯಂ ಇಚ್ಛಥ, ತಂ ಪಬ್ಬಾಜೇಯ್ಯಾಥಾ"ತಿ। ದಾರಕೇ ವೀಮಂಸಿತ್ವಾ ಯಂ ಇಚ್ಛತಿ, ಸೋ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಸಚೇಪಿ ಸಕಲೇನ ಕುಲೇನ ವಾ ಗಾಮೇನ ವಾ ಅನುಞ್ಞಾತಂ ಹೋತಿ "ಭನ್ತೇ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಕುಲೇ ವಾ ಗಾಮೇ ವಾ ಯಂ ಇಚ್ಛಥ, ತಂ ಪಬ್ಬಾಜೇಯ್ಯಾಥಾ"ತಿ। ಯಂ ಇಚ್ಛತಿ, ಸೋ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋತಿ।

ಯಾವತಕೇ ವಾ ಪನ ಉಸ್ಸಹತೀತಿ ಯತ್ತಕೇ ಸಕ್ಕೋತಿ।

ರಾಹುಲವತ್ಥುಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಸಿಕ್ಖಾಪದದಣ್ಡಕಮ್ಮವತ್ಥುಕಥಾ

೧೦೬. ದಸಸು ಸಿಕ್ಖಾಪದೇಸು ಪುರಿಮಾನಂ ಪಞ್ಚನ್ನಂ ಅತಿಕ್ಕಮೋ ನಾಸನವತ್ಥು , ಪಚ್ಛಿಮಾನಂ ಅತಿಕ್ಕಮೋ ದಣ್ಡಕಮ್ಮವತ್ಥು।

೧೦೭. **ಅಪ್ಪತಿಸ್ಸಾತಿ** ಭಿಕ್ಖೂ ಜೇಟ್ಠಕಟ್ಠಾನೇ ಇಸ್ಸರಿಯಟ್ಠಾನೇ ನ ಠಪೇನ್ತಿ। **ಅಸಭಾಗವುತ್ತಿಕಾತಿ** ಸಮಾನಜೀವಿಕಾ ನ ಭವನ್ತಿ, ವಿಸಭಾಗಜೀವಿಕಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅಲಾಭಾಯ ಪರಿಸಕ್ಕತೀತಿ** ಯಥಾ ಲಾಭಂ ನ ಲಭನ್ತಿ; ಏವಂ ಪರಕ್ಕಮತಿ। **ಅನತ್ಥಾಯಾತಿ** ಉಪದ್ದವಾಯ। **ಅವಾಸಾಯಾತಿ** "ಕಿನ್ತಿ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಆವಾಸೇ ನ ವಸೇಯ್ಯು"ನ್ತಿ ಪರಕ್ಕಮತಿ। **ಅಕ್ಕೋಸತಿ ಪರಿಭಾಸತೀತಿ** ಅಕ್ಕೋಸತಿ ಚೇವ ಭಯದಸ್ಸನೇನ ಚ ತಜ್ಜೇತಿ। **ಭೇದೇತೀತಿ** ಪೇಸುಞ್ಞಂ ಉಪಸಂಹರಿತ್ವಾ ಭೇದೇತಿ। **ಆವರಣಂ ಕಾತು**ನ್ತಿ "ಮಾ ಇಧ ಪವಿಸಾ"ತಿ ನಿವಾರಣಂ ಕಾತುಂ। **ಯತ್ಥ ವಾ ವಸತಿ ಯತ್ಥ ವಾ ಪಟಿಕ್ಕಮತೀತಿ** ಯತ್ಥ ವಸತಿ ವಾ ಪವಿಸತಿ ವಾ; ಉಭಯೇನಾಪಿ ಅತ್ತನೋ ಪರಿವೇಣಞ್ಚ ವಸ್ಸಗ್ಗೇನ ಪತ್ತಸೇನಾಸನಞ್ಚ ವುತ್ತಂ।

ಮುಖದ್ವಾರಿಕಂ ಆಹಾರಂ ಆವರಣಂ ಕರೋನ್ತೀತಿ "ಅಜ್ಜ ಮಾ ಖಾದ, ಮಾ ಭುಞ್ಜಾ"ತಿ ಏವಂ ನಿವಾರೇನ್ತಿ। **ನ ಭಿಕ್ಖವೇ ಮುಖದ್ವಾರಿಕೋ ಆಹಾರೋ ಆವರಣಂ ಕಾತಬ್ಬೋತಿ** ಏತ್ಥ "ಮಾ ಖಾದ, ಮಾ ಭುಞ್ಜಾ"ತಿ ವದತೋಪಿ "ಆಹಾರಂ ನಿವಾರೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಪತ್ತಚೀವರಂ ಅನ್ತೋ ನಿಕ್ಖಿಪತೋಪಿ ಸಬ್ಬಪಯೋಗೇಸು ದುಕ್ಕಟಂ। ಅನಾಚಾರಸ್ಸ ಪನ ದುಬ್ಬಚಸಾಮಣೇರಸ್ಸ ದಣ್ಡಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ಯಾಗುಂ ವಾ ಭತ್ತಂ ವಾ ಪತ್ತಚೀವರಂ ವಾ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ "ಏತ್ತಕೇ ನಾಮ ದಣ್ಡಕಮ್ಮೇ ಆಹಟೇ ಇದಂ ಲಚ್ಛಸೀ"ತಿ ವತ್ತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಭಗವತಾ ಹಿ ಆವರಣಮೇವ ದಣ್ಡಕಮ್ಮಂ ವುತ್ತಂ। ಧಮ್ಮಸಙ್ಗಾಹಕತ್ಥೇರೇಹಿ ಪನ ಅಪರಾಧಾನುರೂಪಂ ಉದಕದಾರುವಾಲಿಕಾದೀನಂ ಆಹರಾಪನಮ್ಪಿ ಕಾತಬ್ಬನ್ತಿ ವುತ್ತಂ, ತಸ್ಮಾ ತಮ್ಪಿ ಕಾತಬ್ಬಂ। ತಞ್ಚ ಖೋ "ಓರಮಿಸ್ಸತಿ ವಿರಮಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಅನುಕಮ್ಪಾಯ, ನ "ನಸ್ಸಿಸ್ಸತಿ ವಿಬ್ಭಮಿಸ್ಸತೀ"ತಿಆದಿನಯಪ್ಪವತ್ತೇನ ಪಾಪಜ್ಝಾಸಯೇನ "ದಣ್ಡಕಮ್ಮಂ ಕರೋಮೀ"ತಿ ಚ ಉಣ್ಹಪಾಸಾಣೇ ವಾ ನಿಪಜ್ಜಾಪೇತುಂ ಪಾಸಾಣಿಟ್ಠಕಾದೀನಿ ವಾ ಸೀಸೇ ನಿಕ್ಖಿಪಾಪೇತುಂ ಉದಕಂ ವಾ ಪವೇಸೇತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ।

ಸಿಕ್ಖಾಪದದಣ್ಡಕಮ್ಮವತ್ಥುಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಅನಾಪುಚ್ಛಾವರಣವತ್ಥುಆದಿಕಥಾ

೧೦೮. **ನ ಭಿಕ್ಖವೇ ಉಪಜ್ಝಾಯಂ ಅನಾಪುಚ್ಛಾ**ತಿ ಏತ್ಥ "ತುಮ್ಹಾಕಂ ಸಾಮಣೇರಸ್ಸ ಅಯಂ ನಾಮ ಅಪರಾಧೋ, ದಣ್ಡಕಮ್ಮಮಸ್ಸ ಕರೋಥಾ"ತಿ ತಿಕ್ಖತ್ತುಂ ವುತ್ತೇ, ಸಚೇ ಉಪಜ್ಝಾಯೋ ದಣ್ಡಕಮ್ಮಂ ನ ಕರೋತಿ, ಸಯಂ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇಪಿ ಆದಿತೋವ ಉಪಜ್ಝಾಯೋ ವದತಿ "ಮಯ್ಹಂ ಸಾಮಣೇರಾನಂ ದೋಸೇ ಸತಿ ತುಮ್ಹೇ ದಣ್ಡಕಮ್ಮಂ ಕರೋಥಾ"ತಿ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿಯೇವ। ಯಥಾ ಚ ಸಾಮಣೇರಾನಂ ಏವಂ ಸದ್ಧಿವಿಹಾರಿಕನ್ತೇವಾಸಿಕಾನಮ್ಪಿ ದಣ್ಡಕಮ್ಮಂ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ।

ಅಪಲಾಳೇನ್ತೀತಿ "ತುಮ್ಹಾಕಂ ಪತ್ತಂ ದಸ್ಸಾಮ, ಚೀವರಂ ದಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ಅತ್ತನೋ ಉಪಟ್ಠಾನಕರಣತ್ಥಂ ಸಙ್ಗಣ್ಹನ್ತಿ। **ನ ಭಿಕ್ಖವೇ ಅಞ್ಞಸ್ಸ ಪರಿಸಾ ಅಪಲಾಳೇತಬ್ಬಾ**ತಿ ಏತ್ಥ ಸಾಮಣೇರಾ ವಾ ಹೋನ್ತು ಉಪಸಮ್ಪನ್ನಾ ವಾ, ಅನ್ತಮಸೋ ದುಸ್ಸೀಲಭಿಕ್ಖುಸ್ಸಾಪಿ ಪರಸ್ಸ ಪರಿಸಭೂತೇ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾ ಗಣ್ಹಿತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ, ಆದೀನವಂ ಪನ ವತ್ತುಂ ವಟ್ಟತಿ "ತಯಾ ನ್ಹಾಯಿತುಂ ಆಗತೇನ ಗೂಥಮಕ್ಖನಂ ವಿಯ ಕತಂ ದುಸ್ಸೀಲಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ವಿಹರನ್ತೇನಾ"ತಿ। ಸಚೇ ಸೋ ಸಯಮೇವ ಜಾನಿತ್ವಾ ಉಪಜ್ಝಂ ವಾ ನಿಸ್ಸಯಂ ವಾ ಯಾಚತಿ, ದಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ।

ಅನುಜಾನಾಮಿ ಭಿಕ್ಖವೇ ದಸಹಙ್ಗೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತಂ ಸಾಮಣೇರಂ ನಾಸೇತುನ್ತಿ ಏತ್ಥ ಕಣ್ಟಕಸಿಕ್ಖಾಪದವಣ್ಣನಾಯಂ ವುತ್ತಾಸು ತೀಸು ನಾಸನಾಸು ಲಿಙ್ಗನಾಸನಾವ ಅಧಿಪ್ಪೇತಾ, ತಸ್ಮಾ ಯೋ ಪಾಣಾತಿಪಾತಾದೀಸು ಏಕಮ್ಪಿ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋತಿ, ಸೋ ಲಿಙ್ಗನಾಸನಾಯ ನಾಸೇತಬ್ಬೋ। ಯಥಾ ಚ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಪಾಣಾತಿಪಾತಾದೀಸು ನಾನಾಆಪತ್ತಿಯೋ ಹೋನ್ತಿ, ನ ತಥಾ ಸಾಮಣೇರಾನಂ। ಸಾಮಣೇರೋ ಹಿ ಕುನ್ಥಕಿಪಿಲ್ಲಿಕಮ್ಪಿ ಮಾರೇತ್ವಾ ಮಙ್ಗುರಣ್ಡಕಮ್ಪಿ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾ ನಾಸೇತಬ್ಬತಂಯೇವ ಪಾಪುಣಾತಿ, ತಾವದೇವಸ್ಸ ಸರಣಗಮನಾನಿ ಚ ಉಪಜ್ಝಾಯಗ್ಗಹಣಞ್ಚ ಸೇನಾಸನಗ್ಗಾಹೋ ಚ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭತಿ, ಸಙ್ಘಲಾಭಂ ನ ಲಭತಿ, ಲಿಙ್ಗಮತ್ತಮೇವ ಏಕಂ ಅವಸಿಟ್ಠಂ ಹೋತಿ। ಸೋ ಸಚೇ ಆಕಿಣ್ಣದೋಸೋವ ಹೋತಿ, ಆಯತಿಂ ಸಂವರೇ ನ ತಿಟ್ಠತಿ, ನಿಕ್ಕಡ್ಢಿತಬ್ಬೋ। ಅಥ ಸಹಸಾ ವಿರಜ್ಝಿತ್ವಾ "ದುಟ್ಠು ಮಯಾ ಕತ"ನ್ತಿ ಪುನ ಸಂವರೇ ಠಾತುಕಾಮೋ ಹೋತಿ, ಲಿಙ್ಗನಾಸನಕಿಚ್ಚಂ ನತ್ಥಿ। ಯಥಾನಿವತ್ಥಪಾರುತಸ್ಸೇವ ಸರಣಾನಿ ದಾತಬ್ಬಾನಿ, ಉಪಜ್ಝಾಯೋ ದಾತಬ್ಬೋ, ಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ ಪನ ಸರಣಗಮನೇನೇವ ಇಜ್ಝನ್ತಿ। ಸಾಮಣೇರಾನಞ್ಹಿ ಸರಣಗಮನಂ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಉಪಸಮ್ಪದಕಮ್ಮವಾಚಾಸದಿಸಂ, ತಸ್ಮಾ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ವಿಯ ಚತುಪಾರಿಸುದ್ಧಿಸೀಲಂ, ಇಮಿನಾಪಿ ದಸಸೀಲಾನಿ ಸಮಾದಿನ್ನಾನೇವ ಹೋನ್ತಿ, ಏವಂ ಸನ್ತೇಪಿ ದಳ್ಹೀಕರಣತ್ಥಂ ಆಯತಿಂ ಸಂವರೇ ಪತಿಟ್ಠಾಪನತ್ಥಂ ಪುನ ದಾತಬ್ಬಾನಿ। ಸಚೇ ಪುರಿಮಿಕಾಯ ಪುನ ಸರಣಾನಿ ಗಹಿತಾನಿ, ಪಚ್ಛಿಮಿಕಾಯ ವಸ್ಸಾವಾಸಿಕಂ ಲಚ್ಛತಿ। ಸಚೇ ಪಚ್ಛಿಮಿಕಾಯ ಗಹಿತಾನಿ, ಸಙ್ಘೇನ ಅಪಲೋಕೇತ್ವಾ ಲಾಭೋ ದಾತಬ್ಬೋ।

ಅದಿನ್ನಾದಾನೇ ತಿಣಸಲಾಕಮತ್ತೇನಾಪಿ ವತ್ಥುನಾ, ಅಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯೇ ತೀಸು ಮಗ್ಗೇಸು ಯತ್ಥ ಕತ್ಥಚಿ ವಿಪ್ಪಟಿಪತ್ತಿಯಾ, ಮುಸಾವಾದೇ ಹಸ್ಸಾಧಿಪ್ಪಾಯತಾಯಪಿ ಮುಸಾ ಭಣಿತೇ ಅಸ್ಸಮಣೋ ಹೋತಿ, ನಾಸೇತಬ್ಬತಂ ಆಪಜ್ಜತಿ। ಮಜ್ಜಪಾನೇ ಪನ ಭಿಕ್ಖುನೋ ಅಜಾನಿತ್ವಾಪಿ ಬೀಜತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಮಜ್ಜಂ ಪಿವನ್ತಸ್ಸ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ। ಸಾಮಣೇರೋ ಜಾನಿತ್ವಾ ಪಿವನ್ತೋ ಸೀಲಭೇದಂ ಆಪಜ್ಜತಿ, ನ ಅಜಾನಿತ್ವಾ। ಯಾನಿ ಪನಸ್ಸ ಇತರಾನಿ ಪಞ್ಚ ಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ, ತೇಸು ಭಿನ್ನೇಸು ನ ನಾಸೇತಬ್ಬೋ, ದಣ್ಡಕಮ್ಮಂ ಕಾತಬ್ಬಂ। ಸಿಕ್ಖಾಪದೇ ಪನ ಪುನ ದಿನ್ನೇಪಿ ಅದಿನ್ನೇಪಿ ವಟ್ಟತಿ। ದಣ್ಡಕಮ್ಮೇನ ಪನ ಪೀಳೇತ್ವಾ ಆಯತಿಂ ಸಂವರೇ ಠಪನತ್ಥಾಯ ದಾತಬ್ಬಮೇವ। ಸಾಮಣೇರಾನಂ ಮಜ್ಜಪಾನಂ ಸಚಿತ್ತಕಂ ಪಾರಾಜಿಕವತ್ಥು, ಅಯಂ ವಿಸೇಸೋ।

ಅವಣ್ಣಭಾಸನೇ ಪನ ಅರಹಂ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧೋತಿಆದೀನಂ ಪಟಿಪಕ್ಖವಸೇನ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ವಾ, ಸ್ವಾಕ್ಖಾತೋತಿಆದೀನಂ ಪಟಿಪಕ್ಖವಸೇನ ಧಮ್ಮಸ್ಸ ವಾ, ಸುಪ್ಪಟಿಪನ್ನೋತಿಆದೀನಂ ಪಟಿಪಕ್ಖವಸೇನ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ವಾ ಅವಣ್ಣಂ ಭಾಸನ್ತೋ ರತನತ್ತಯಂ ನಿನ್ದನ್ತೋ ಗರಹನ್ತೋ ಆಚರಿಯುಪಜ್ಝಾಯಾದೀಹಿ "ಮಾ ಏವಂ ಅವಚಾ"ತಿ ಅವಣ್ಣಭಾಸನೇ ಆದೀನವಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ನಿವಾರೇತಬ್ಬೋ।

ಸಚೇ ಯಾವತತಿಯಂ ವುಚ್ಚಮಾನೋ ನ ಓರಮತಿ, ಕಣ್ಟಕನಾಸನಾಯ ನಾಸೇತಬ್ಬೋತಿ ಕುರುನ್ದಿಯಂ ವುತ್ತಂ। ಮಹಾಅಟ್ಠಕಥಾಯಂ ಪನ "ಸಚೇ ಏವಂ ವುಚ್ಚಮಾನೋ ತಂ ಲದ್ಧಿಂ ನಿಸ್ಸಜ್ಜತಿ, ದಣ್ಡಕಮ್ಮಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ಅಚ್ಚಯಂ ದೇಸಾಪೇತಬ್ಬೋ। ಸಚೇ ನ ನಿಸ್ಸಜ್ಜತಿ, ತಥೇವ ಆದಾಯ ಪಗ್ಗಯ್ಹ ತಿಟ್ಠತಿ, ಲಿಙ್ಗನಾಸನಾಯ ನಾಸೇತಬ್ಬೋ"ತಿ ವುತ್ತಂ, ತಂ ಯುತ್ತಂ। ಅಯಮೇವ ಹಿ ನಾಸನಾ ಇಧ ಅಧಿಪ್ಪೇತಾತಿ।

ಮಿಚ್ಛಾದಿಟ್ಠಿಕೇಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ಸಸ್ಸತುಚ್ಛೇದಾನಞ್ಹಿ ಅಞ್ಞತರದಿಟ್ಠಿಕೋ ಸಚೇ ಆಚರಿಯಾದೀಹಿ ಓವದಿಯಮಾನೋ ನಿಸ್ಸಜ್ಜತಿ, ದಣ್ಡಕಮ್ಮಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ಅಚ್ಚಯಂ ದೇಸಾಪೇತಬ್ಬೋ। ಅಪ್ಪಟಿನಿಸ್ಸಜ್ಜನ್ತೋವ ನಾಸೇತಬ್ಬೋತಿ। ಭಿಕ್ಖುನಿದೂಸಕೋ ಚೇತ್ಥ ಕಾಮಂ ಅಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗ್ಗಹಣೇನ ಗಹಿತೋವ ಅಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಂ ಪನ ಆಯತಿಂ ಸಂವರೇ ಠಾತುಕಾಮಂ ಸರಣಾನಿ ದತ್ವಾ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಭಿಕ್ಖುನಿದೂಸಕೋ ಆಯತಿಂ ಸಂವರೇ ಠಾತುಕಾಮೋಪಿ ಪಬ್ಬಜ್ಜಮ್ಪಿ ನ ಲಭತಿ, ಪಗೇವ ಉಪಸಮ್ಪದನ್ತಿ ಏತಮತ್ಥಂ ದಸ್ಸೇತುಂ "ಭಿಕ್ಖುನಿದೂಸಕೋ"ತಿ ಇದಂ ವಿಸುಂ ದಸಮಂ ಅಙ್ಗಂ ವುತ್ತನ್ತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಂ।

ಅನಾಪುಚ್ಛಾವರಣವತ್ಥುಆದಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಪಣ್ಡಕವತ್ಥುಕಥಾ

೧೦೯. **ದಹರೇ ದಹರೇತಿ** ತರುಣೇ ತರುಣೇ। **ಮೋಳಿಗಲ್ಲೇತಿ** ಥೂಲಸರೀರೇ। **ಹತ್ಥಿಭಣ್ಡೇ ಅಸ್ಸಭಣ್ಡೇತಿ** ಹತ್ಥಿಗೋಪಕೇ ಚ ಅಸ್ಸಗೋಪಕೇ ಚ।

ಪಣ್ಡಕೋ ಭಿಕ್ಖವೇತಿ ಏತ್ಥ ಆಸಿತ್ತಪಣ್ಡಕೋ ಉಸೂಯಪಣ್ಡಕೋ ಓಪಕ್ಕಮಿಕಪಣ್ಡಕೋ ಪಕ್ಖಪಣ್ಡಕೋ ನಪುಂಸಕಪಣ್ಡಕೋತಿ ಪಞ್ಚ ಪಣ್ಡಕಾ। ತತ್ಥ ಯಸ್ಸ ಪರೇಸಂ ಅಙ್ಗಜಾತಂ ಮುಖೇನ ಗಹೇತ್ವಾ ಅಸುಚಿನಾ ಆಸಿತ್ತಸ್ಸ ಪರಿಳಾಹೋ ವೂಪಸಮ್ಮತಿ, ಅಯಂ ಆಸಿತ್ತಪಣ್ಡಕೋ। ಯಸ್ಸ ಪರೇಸಂ ಅಜ್ಝಾಚಾರಂ ಪಸ್ಸತೋ ಉಸೂಯಾಯ ಉಪ್ಪನ್ನಾಯ ಪರಿಳಾಹೋ ವೂಪಸಮ್ಮತಿ, ಅಯಂ ಉಸೂಯಪಣ್ಡಕೋ। ಯಸ್ಸ ಉಪಕ್ಕಮೇನ ಬೀಜಾನಿ ಅಪನೀತಾನಿ, ಅಯಂ ಓಪಕ್ಕಮಿಕಪಣ್ಡಕೋ। ಏಕಚ್ಚೋ ಪನ ಅಕುಸಲವಿಪಾಕಾನುಭಾವೇನ ಕಾಳಪಕ್ಖೇ ಪಣ್ಡಕೋ ಹೋತಿ, ಜುಣ್ಹಪಕ್ಖೇ ಪನಸ್ಸ ಪರಿಳಾಹೋ ವೂಪಸಮ್ಮತಿ, ಅಯಂ ಪಕ್ಖಪಣ್ಡಕೋ। ಯೋ ಪನ ಪಟಿಸನ್ಧಿಯಂಯೇವ ಅಭಾವಕೋ ಉಪ್ಪನ್ನೋ, ಅಯಂ ನಪುಂಸಕಪಣ್ಡಕೋತಿ। ತೇಸು ಆಸಿತ್ತಪಣ್ಡಕಸ್ಸ ಚ ಉಸೂಯಪಣ್ಡಕಸ್ಸ ಚ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ನ ವಾರಿತಾ, ಇತರೇಸಂ ತಿಣ್ಣಂ ವಾರಿತಾ। ತೇಸುಪಿ ಪಕ್ಖಪಣ್ಡಕಸ್ಸ ಯಸ್ಮಿಂ ಪಕ್ಖೇ ಪಣ್ಡಕೋ ಹೋತಿ, ತಸ್ಮಿಂಯೇವಸ್ಸ ಪಕ್ಖೇ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ವಾರಿತಾತಿ ಕುರುನ್ದಿಯಂ ವುತ್ತಂ। ಯಸ್ಸ ಚೇತ್ಥ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ವಾರಿತಾ, ತಂ ಸನ್ಧಾಯ ಇದಂ ವುತ್ತಂ – "ಅನುಪಸಮ್ಪನ್ನೋ ನ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತಬ್ಬೋ ಉಪಸಮ್ಪನ್ನೋ ನಾಸೇತಬ್ಬೋ"ತಿ। ಸೋಪಿ ಲಿಙ್ಗನಾಸನೇನೇವ ನಾಸೇತಬ್ಬೋ। ಇತೋ ಪರಂ "ನಾಸೇತಬ್ಬೋ"ತಿ ವುತ್ತೇಸುಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ।

ಪಣ್ಡವತ್ಥುಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಥೇಯ್ಯಸಂವಾಸಕವತ್ಥುಕಥಾ

೧೧೦. **ಪುರಾಣಕುಲಪುತ್ತೋತಿ** ಪುರಾಣಸ್ಸ ಅನುಕ್ಕಮೇನ ಪಾರಿಜುಞ್ಞಂ ಪತ್ತಸ್ಸ ಕುಲಸ್ಸ ಪುತ್ತೋ। ಮಾತಿಪಕ್ಖಪಿತಿಪಕ್ಖತೋ ಕೋಲಞ್ಞಾ ಖೀಣಾ ವಿನಟ್ಠಾ ಮತಾ ಅಸ್ಸಾತಿ **ಖೀಣಕೋಲಞ್ಞೋ। ಅನಧಿಗತನ್ತಿ** ಅಪ್ಪತ್ತಂ। **ಫಾತಿಂಕಾತುನ್ತಿ** ವಡ್ಢೇತುಂ। **ಇಙ್ಘಾತಿ** ಉಯ್ಯೋಜನತ್ಥೇ ನಿಪಾತೋ। **ಅನುಯುಞ್ಜಿಯಮಾನೋತಿ** ಏಕಮನ್ತಂ ನೇತ್ವಾ ಕೇಸಮಸ್ಸುಓರೋಪನಕಾಸಾಯಪಟಿಗ್ಗಹಣಸರಣಗಮನಉಪಜ್ಝಾಯಗ್ಗಹಣಕಮ್ಮವಾಚಾನಿಸ್ಸಯಧಮ್ಮೇ ಪುಚ್ಛಿಯಮಾನೋ। **ಏತಮತ್ಥಂ ಆರೋಚೇಸೀತಿ** ಏತಂ ಸಯಂ ಪಬ್ಬಜಿತಭಾವಂ ಆದಿತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಆಚಿಕ್ಖಿ।

ಥೇಯ್ಯಸಂವಾಸಕೋ ಭಿಕ್ಖವೇತಿ ಏತ್ಥ ತಯೋ ಥೇಯ್ಯಸಂವಾಸಕಾ - ಲಿಙ್ಗತ್ಥೇನಕೋ, ಸಂವಾಸತ್ಥೇನಕೋ, ಉಭಯತ್ಥೇನಕೋತಿ। ತತ್ಥ ಯೋ ಸಯಂ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ವಿಹಾರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ನ ಭಿಕ್ಖುವಸ್ಸಾನಿ ಗಣೇತಿ, ನ ಯಥಾವುಡ್ಢಂ ವನ್ದನಂ ಸಾದಿಯತಿ, ನ ಆಸನೇನ ಪಟಿಬಾಹತಿ, ನ ಉಪೋಸಥಪವಾರಣಾದೀಸು ಸನ್ದಿಸ್ಸತಿ, ಅಯಂ ಲಿಙ್ಗಮತ್ತಸ್ಸೇವ ಥೇನಿತತ್ತಾ ಲಿಙ್ಗತ್ಥೇನಕೋ ನಾಮ।

ಯೋ ಪನ ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಪಬ್ಬಾಜಿತೋ ಸಾಮಣೇರೋ ಸಮಾನೋಪಿ ವಿದೇಸಂ ಗನ್ತ್ವಾ "ಅಹಂ ದಸವಸ್ಸೋ ವಾ ವೀಸತಿವಸ್ಸೋ ವಾ"ತಿ ಮುಸಾ ವತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುವಸ್ಸಾನಿ ಗಣೇತಿ, ಯಥಾವುಡ್ಢಂ ವನ್ದನಂ ಸಾದಿಯತಿ, ಆಸನೇನ ಪಟಿಬಾಹತಿ, ಉಪೋಸಥಪವಾರಣಾದೀಸು ಸನ್ದಿಸ್ಸತಿ, ಅಯಂ ಸಂವಾಸಮತ್ತಸ್ಸೇವ ಥೇನಿತತ್ತಾ ಸಂವಾಸತ್ಥೇನಕೋ ನಾಮ। ಭಿಕ್ಖುವಸ್ಸಗಣನಾದಿಕೋ ಹಿ ಸಬ್ಬೋಪಿ ಕಿರಿಯಭೇದೋ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಅತ್ಥೇ "ಸಂವಾಸೋ"ತಿ ವೇದಿತಬ್ಬೋ। ಸಿಕ್ಖಂ ಪಚ್ಚಕ್ಖಾಯ "ನ ಮಂ ಕೋಚಿ ಜಾನಾತೀ"ತಿ ಏವಂ ಪಟಿಪಜ್ಜನ್ತೇಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ।

ಯೋ ಪನ ಸಯಂ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ವಿಹಾರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುವಸ್ಸಾನಿ ಗಣೇತಿ, ಯಥಾವುಡ್ಢಂ ವನ್ದನಂ ಸಾದಿಯತಿ, ಆಸನೇನ ಪಟಿಬಾಹತಿ, ಉಪೋಸಥಪವಾರಣಾದೀಸು ಸನ್ದಿಸ್ಸತಿ, ಅಯಂ ಲಿಙ್ಗಸ್ಸ ಚೇವ ಸಂವಾಸಸ್ಸ ಚ ಥೇನಿತತ್ತಾ ಉಭಯತ್ಥೇನಕೋ ನಾಮ। ಅಯಂ ತಿವಿಧೋಪಿ ಥೇಯ್ಯಸಂವಾಸಕೋ ಅನುಪಸಮ್ಪನ್ನೋ ನ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತಬ್ಬೋ, ಉಪಸಮ್ಪನ್ನೋ ನಾಸೇತಬ್ಬೋ, ಪುನ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಯಾಚನ್ತೋಪಿ ನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ।

ಏತ್ಥ ಚ ಅಸಮ್ಮೋಹತ್ಥಂ ಇದಂ ಪಕಿಣ್ಣಕಂ ವೇದಿತಬ್ಬಂ -

"ರಾಜದುಬ್ಭಿಕ್ಖಕನ್ತಾರ-ರೋಗವೇರಿಭಯೇಹಿ ವಾ।
ಚೀವರಾಹರಣತ್ಥಂ ವಾ, ಲಿಙ್ಗಂ ಆದಿಯತೀಧ ಯೋ॥

ಸಂವಾಸಂ ನಾಧಿವಾಸೇತಿ, ಯಾವ ಸೋ ಸುದ್ಧಮಾನಸೋ।
ಥೇಯ್ಯಸಂವಾಸಕೋ ನಾಮ, ತಾವ ಏಸ ನ ವುಚ್ಚತೀ"ತಿ॥

ತತ್ರಾಯಂ ವಿತ್ಥಾರನಯೋ - ಇಧೇಕಚ್ಚಸ್ಸ ರಾಜಾ ಕುದ್ಧೋ ಹೋತಿ, ಸೋ "ಏವಂ ಮೇ ಸೋತ್ಥಿ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಸಯಮೇವ ಲಿಙ್ಗಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಲಾಯತಿ। ತಂ ದಿಸ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಆರೋಚೇನ್ತಿ। ರಾಜಾ "ಸಚೇ ಪಬ್ಬಜಿತೋ, ನ ತಂ ಲಬ್ಭಾ ಕಿಞ್ಚಿ ಕಾತು"ನ್ತಿ ತಸ್ಮಿಂ ಕೋಧಂ ಪಟಿವಿನೇತಿ, ಸೋ "ವೂಪಸನ್ತಂ ಮೇ ರಾಜಭಯ"ನ್ತಿ ಸಙ್ಘಮಜ್ಝಂ ಅನೋಸರಿತ್ವಾವ ಗಿಹಿಲಿಙ್ಗಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಆಗತೋ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಅಥಾಪಿ "ಸಾಸನಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಮಯಾ ಜೀವಿತಂ ಲದ್ಧಂ, ಹನ್ದ ದಾನಿ ಅಹಂ ಪಬ್ಬಜಾಮೀ"ತಿ ಉಪ್ಪನ್ನಸಂವೇಗೋ ತೇನೇವ ಲಿಙ್ಗೇನ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಆಗನ್ತುಕವತ್ತಂ ನ ಸಾದಿಯತಿ, ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಪುಟ್ಠೋ ವಾ ಅಪುಟ್ಠೋ ವಾ ಯಥಾಭೂತಮತ್ತಾನಂ ಆವಿಕತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಯಾಚತಿ, ಲಿಙ್ಗಂ ಅಪನೇತ್ವಾ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಸಚೇ ಪನ ವತ್ತಂ ಸಾದಿಯತಿ, ಪಬ್ಬಜಿತಾಲಯಂ ದಸ್ಸೇತಿ, ಸಬ್ಬಂ ಪುಬ್ಬೇ ವುತ್ತಂ ವಸ್ಸಗಣನಾದಿಭೇದಂ ವಿಧಿಂ ಪಟಿಪಜ್ಜತಿ, ಅಯಂ ನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ।

ಇಧ ಪನೇಕಚ್ಚೋ ದುಬ್ಭಿಕ್ಖೇ ಜೀವಿತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೋ ಸಯಮೇವ ಲಿಙ್ಗಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಸಬ್ಬಪಾಸಣ್ಡಿಯಭತ್ತಾನಿ ಭುಞ್ಜನ್ತೋ ದುಬ್ಭಿಕ್ಖೇ ವೀತಿವತ್ತೇ ಸಙ್ಘಮಜ್ಝಂ ಅನೋಸರಿತ್ವಾವ ಗಿಹಿಲಿಙ್ಗಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಆಗತೋತಿ ಸಬ್ಬಂ ಪುರಿಮಸದಿಸಮೇವ ।

ಅಪರೋ ಮಹಾಕನ್ತಾರಂ ನಿತ್ಥರಿತುಕಾಮೋ ಹೋತಿ, ಸತ್ಥವಾಹೋ ಚ ಪಬ್ಬಜಿತೇ ಗಹೇತ್ವಾ ಗಚ್ಛತಿ। ಸೋ "ಏವಂ ಮಂ ಸತ್ಥವಾಹೋ ಗಹೇತ್ವಾ ಗಮಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಸಯಮೇವ ಲಿಙ್ಗಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಸತ್ಥವಾಹೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಕನ್ತಾರಂ ನಿತ್ಥರಿತ್ವಾ ಖೇಮನ್ತಂ ಪತ್ವಾ ಸಙ್ಘಮಜ್ಝಂ ಅನೋಸರಿತ್ವಾವ ಗಿಹಿಲಿಙ್ಗಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಆಗತೋತಿ ಸಬ್ಬಂ ಪುರಿಮಸದಿಸಮೇವ।

ಅಪರೋ ರೋಗಭಯೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇ ಜೀವಿತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೋ ಸಯಮೇವ ಲಿಙ್ಗಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಸಬ್ಬಪಾಸಣ್ಡಿಯಭತ್ತಾನಿ ಭುಞ್ಜನ್ತೋ ರೋಗಭಯೇ ವೂಪಸನ್ತೇ ಸಙ್ಘಮಜ್ಝಂ ಅನೋಸರಿತ್ವಾವ ಗಿಹಿಲಿಙ್ಗಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಆಗತೋತಿ ಸಬ್ಬಂ ಪುರಿಮಸದಿಸಮೇವ।

ಅಪರಸ್ಸ ಏಕೋ ವೇರಿಕೋ ಕುದ್ಧೋ ಹೋತಿ, ಘಾತೇತುಕಾಮೋ ನಂ ವಿಚರತಿ, ಸೋ "ಏವಂ ಮೇ ಸೋತ್ಥಿ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಸಯಮೇವ ಲಿಙ್ಗಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಲಾಯತಿ। ವೇರಿಕೋ "ಕುಹಿಂ ಸೋ"ತಿ ಪರಿಯೇಸನ್ತೋ "ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಪಲಾತೋ"ತಿ ಸುತ್ವಾ "ಸಚೇ ಪಬ್ಬಜಿತೋ, ನ ತಂ ಲಬ್ಭಾ ಕಿಞ್ಚಿ ಕಾತು"ನ್ತಿ ತಸ್ಮಿಂ ಕೋಧಂ ಪಟಿವಿನೇತಿ। ಸೋ "ವೂಪಸನ್ತಂ ಮೇ ವೇರಿಭಯ"ನ್ತಿ ಸಙ್ಘಮಜ್ಝಂ ಅನೋಸರಿತ್ವಾವ ಗಿಹಿಲಿಙ್ಗಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಆಗತೋತಿ ಸಬ್ಬಂ ಪುರಿಮಸದಿಸಮೇವ।

ಅಪರೋ ಞಾತಿಕುಲಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಸಿಕ್ಖಂ ಪಚ್ಚಕ್ಖಾಯ ಗಿಹಿ ಹುತ್ವಾ "ಇಮಾನಿ ಚೀವರಾನಿ ಇಧ ವಿನಸ್ಸಿಸ್ಸನ್ತಿ, ಸಚೇಪಿ ಇಮಾನಿ ಗಹೇತ್ವಾ ವಿಹಾರಂ ಗಮಿಸ್ಸಾಮಿ, ಅನ್ತರಾಮಗ್ಗೇ ಮಂ 'ಚೋರೋ'ತಿ ಗಹೇಸ್ಸನ್ತಿ, ಯಂನೂನಾಹಂ ಕಾಯಪರಿಹಾರಿಯಾನಿ ಕತ್ವಾ ಗಚ್ಛೇಯ್ಯ"ನ್ತಿ ಚೀವರಾಹರಣತ್ಥಂ ನಿವಾಸೇತ್ವಾ ಚ ಪಾರುಪಿತ್ವಾ ಚ ವಿಹಾರಂ ಗಚ್ಛತಿ। ತಂ ದೂರತೋವ ಆಗಚ್ಛನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಸಾಮಣೇರಾ ಚ ದಹರಾ ಚ ಅಬ್ಭುಗ್ಗಚ್ಛನ್ತಿ, ವತ್ತಂ ದಸ್ಸೇನ್ತಿ। ಸೋ ನ ಸಾದಿಯತಿ, ಯಥಾಭೂತಮತ್ತಾನಂ ಆವಿಕರೋತಿ। ಸಚೇ ಭಿಕ್ಖೂ "ನ ದಾನಿ ಮಯಂ ತಂ ಮುಞ್ಚಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ಬಲಕ್ಕಾರೇನ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಕಾಮಾ ಹೋನ್ತಿ, ಕಾಸಾಯಾನಿ ಅಪನೇತ್ವಾ ಪುನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಸಚೇ ಪನ "ನಯಿಮೇ ಮಮ ಹೀನಾಯಾವತ್ತಭಾವಂ ಜಾನನ್ತೀ"ತಿ ತಂಯೇವ ಭಿಕ್ಖುಭಾವಂ ಪಟಿಜಾನಿತ್ವಾ ಸಬ್ಬಂ ಪುಬ್ಬೇ ವುತ್ತಂ ವಸ್ಸಗಣನಾದಿಭೇದಂ ವಿಧಿಂ ಪಟಿಪಜ್ಜತಿ, ಅಯಂ ನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ।

ಅಪರೋ ಮಹಾಸಾಮಣೇರೋ ಞಾತಿಕುಲಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಉಪ್ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಕಮ್ಮನ್ತಾನುಟ್ಠಾನೇನ ಉಬ್ಬಾಳ್ಹೋ ಹುತ್ವಾ ಪುನ "ದಾನಿ ಅಹಂ ಸಮಣೋವ ಭವಿಸ್ಸಾಮಿ, ಥೇರೋಪಿ ಮೇ ಉಪ್ಪಬ್ಬಜಿತಭಾವಂ ನ ಜಾನಾತೀ"ತಿ ತದೇವ ಪತ್ತಚೀವರಂ ಆದಾಯ ವಿಹಾರಂ ಆಗಚ್ಛತಿ, ನಾಪಿ ತಮತ್ಥಂ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಆರೋಚೇತಿ, ಸಾಮಣೇರಭಾವಂ ಪಟಿಜಾನಾತಿ, ಅಯಂ ಥೇಯ್ಯಸಂವಾಸಕೋಯೇವ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ನ ಲಭತಿ। ಸಚೇಪಿಸ್ಸ ಲಿಙ್ಗಗ್ಗಹಣಕಾಲೇ ಏವಂ ಹೋತಿ, "ನಾಹಂ ಕಸ್ಸಚಿ ಆರೋಚೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ವಿಹಾರಞ್ಚ ಗತೋ ಆರೋಚೇತಿ, ಗಹಣೇನೇವ ಥೇಯ್ಯಸಂವಾಸಕೋ। ಅಥಾಪಿಸ್ಸ "ಗಹಣಕಾಲೇ ಆಚಿಕ್ಖಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿತ್ತಂ ಉಪ್ಪನ್ನಂ ಹೋತಿ, ವಿಹಾರಞ್ಚ ಗನ್ತ್ವಾ "ಕುಹಿಂ ತ್ವಂ ಆವುಸೋ ಗತೋ"ತಿ ವುತ್ತೋ "ನ ದಾನಿ ಮಂ ಇಮೇ ಜಾನನ್ತೀ"ತಿ ವಞ್ಚೇತ್ವಾ ನಾಚಿಕ್ಖತಿ, "ನಾಚಿಕ್ಖಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಸಹ ಧುರನಿಕ್ಖೇಪೇನ ಅಯಮ್ಪಿ ಥೇಯ್ಯಸಂವಾಸಕೋವ। ಸಚೇ ಪನಸ್ಸ ಗಹಣಕಾಲೇಪಿ "ಆಚಿಕ್ಖಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿತ್ತಂ ಉಪ್ಪನ್ನಂ ಹೋತಿ, ವಿಹಾರಂ ಗನ್ತ್ವಾಪಿ ಆಚಿಕ್ಖತಿ, ಅಯಂ ಪುನ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಲಭತಿ।

ಅಪರೋ ದಹರಸಾಮಣೇರೋ ಮಹನ್ತೋ ವಾ ಪನ ಅಬ್ಯತ್ತೋ, ಸೋ ಪುರಿಮನಯೇನೇವ ಉಪ್ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಘರೇ ವಚ್ಛಕರಕ್ಖಣಾದೀನಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ಕಾತುಂ ನ ಇಚ್ಛತಿ, ತಮೇನಂ ಞಾತಕಾ ತಾನಿಯೇವ ಕಾಸಾಯಾನಿ ಅಚ್ಛಾದೇತ್ವಾ ಥಾಲಕಂ ವಾ ಪತ್ತಂ ವಾ ಹತ್ಥೇ ದತ್ವಾ "ಗಚ್ಛ ಸಮಣೋವ ಹೋಹೀ"ತಿ ಘರಾ ನೀಹರನ್ತಿ। ಸೋ ವಿಹಾರಂ ಗಚ್ಛತಿ, ನೇವ ನಂ ಭಿಕ್ಖೂ ಜಾನನ್ತಿ "ಅಯಂ ಉಪ್ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಪುನ ಸಯಮೇವ ಪಬ್ಬಜಿತೋ"ತಿ, ನಾಪಿ ಸಯಂ ಜಾನಾತಿ, "ಯೋ ಏವಂ ಪಬ್ಬಜತಿ, ಸೋ ಥೇಯ್ಯಸಂವಾಸಕೋ ನಾಮ ಹೋತೀ"ತಿ। ಸಚೇ ತಂ ಪರಿಪುಣ್ಣವಸ್ಸಂ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇನ್ತಿ, ಸೂಪಸಮ್ಪನ್ನೋ। ಸಚೇ ಪನ ಅನುಪಸಮ್ಪನ್ನಕಾಲೇಯೇವ ವಿನಯವಿನಿಚ್ಛಯೇ ವತ್ತಮಾನೇ ಸುಣಾತಿ, "ಯೋ ಏವಂ ಪಬ್ಬಜತಿ, ಸೋ ಥೇಯ್ಯಸಂವಾಸಕೋ ನಾಮ ಹೋತೀ"ತಿ। ತೇನ "ಮಯಾ ಏವಂ ಕತ"ನ್ತಿ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಆಚಿಕ್ಖಿತಬ್ಬಂ, ಏವಂ ಪುನ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಲಭತಿ। ಸಚೇ "ನ ದಾನಿ ಮಂ ಕೋಚಿ ಜಾನಾತೀ"ತಿ ನಾರೋಚೇತಿ, ಧುರಂ ನಿಕ್ಖಿತ್ತಮತ್ತೇ ಥೇಯ್ಯಸಂವಾಸಕೋ।

ಭಿಕ್ಖು ಸಿಕ್ಖಂ ಪಚ್ಚಕ್ಖಾಯ ಲಿಙ್ಗಂ ಅನಪನೇತ್ವಾ ದುಸ್ಸೀಲಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ವಾ ಅಕತ್ವಾ ವಾ ಪುನ ಸಬ್ಬಂ ಪುಬ್ಬೇ ವುತ್ತಂ ವಸ್ಸಗಣನಾದಿಭೇದಂ ವಿಧಿಂ ಪಟಿಪಜ್ಜತಿ, ಥೇಯ್ಯಸಂವಾಸಕೋ ಹೋತಿ। ಸಿಕ್ಖಂ ಅಪ್ಪಚ್ಚಕ್ಖಾಯ ಸಲಿಙ್ಗೇ ಠಿತೋ ಮೇಥುನಂ

ಪಟಿಸೇವಿತ್ವಾ ವಸ್ಸಗಣನಾದಿಭೇದಂ ವಿಧಿಂ ಆಪಜ್ಜನ್ತೋ ಥೇಯ್ಯಸಂವಾಸಕೋ ನ ಹೋತಿ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಮತ್ತಂ ಲಭತಿ। ಅನ್ಧಕಟ್ಠಕಥಾಯಂ ಪನ ಏಸೋ ಥೇಯ್ಯಸಂವಾಸಕೋತಿ ವುತ್ತಂ, ತಂ ನ ಗಹೇತಬ್ಬಂ।

ಏಕೋ ಭಿಕ್ಖು ಕಾಸಾಯೇ ಸಉಸ್ಸಾಹೋವ ಓದಾತಂ ನಿವಾಸೇತ್ವಾ ಮೇಥುನಂ ಪಟಿಸೇವಿತ್ವಾ ಪುನ ಕಾಸಾಯಾನಿ ನಿವಾಸೇತ್ವಾ ವಸ್ಸಗಣನಾದಿಭೇದಂ ಸಬ್ಬಂ ವಿಧಿಂ ಆಪಜ್ಜತಿ, ಅಯಮ್ಪಿ ಥೇಯ್ಯಸಂವಾಸಕೋ ನ ಹೋತಿ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಮತ್ತಂ ಲಭತಿ। ಸಚೇ ಪನ ಕಾಸಾಯೇ ಧುರಂ ನಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಓದಾತಂ ನಿವಾಸೇತ್ವಾ ಮೇಥುನಂ ಪಟಿಸೇವಿತ್ವಾ ಪುನ ಕಾಸಾಯಾನಿ ನಿವಾಸೇತ್ವಾ ವಸ್ಸಗಣನಾದಿಭೇದಂ ಸಬ್ಬಂ ವಿಧಿಂ ಆಪಜ್ಜತಿ, ಥೇಯ್ಯಸಂವಾಸಕೋ ಹೋತಿ।

ಸಾಮಣೇರೋ ಸಲಿಙ್ಗೇ ಠಿತೋ ಮೇಥುನಾದಿಅಸ್ಸಮಣಕರಣಧಮ್ಮಂ ಆಪಜ್ಜಿತ್ವಾಪಿ ಥೇಯ್ಯಸಂವಾಸಕೋ ನ ಹೋತಿ। ಸಚೇಪಿ ಕಾಸಾಯೇ ಸಉಸ್ಸಾಹೋವ ಕಾಸಾಯಾನಿ ಅಪನೇತ್ವಾ ಮೇಥುನಂ ಪಟಿಸೇವಿತ್ವಾ ಪುನ ಕಾಸಾಯಾನಿ ನಿವಾಸೇತಿ, ನೇವ ಥೇಯ್ಯಸಂವಾಸಕೋ ಹೋತಿ। ಸಚೇ ಪನ ಕಾಸಾಯೇ ಧುರಂ ನಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ನಗ್ಗೋ ವಾ ಓದಾತನಿವತ್ಥೋ ವಾ ಮೇಥುನಸೇವನಾದೀಹಿ ಅಸ್ಸಮಣೋ ಹುತ್ವಾ ಕಾಸಾಯಂ ನಿವಾಸೇತಿ, ಥೇಯ್ಯಸಂವಾಸಕೋ ಹೋತಿ। ಸಚೇಪಿ ಗಿಹಿಭಾವಂ ಪತ್ಥಯಮಾನೋ ಕಾಸಾವಂ ಓವಟ್ಟಿಕಂ ವಾ ಕತ್ವಾ ಅಞ್ಞೇನ ವಾ ಆಕಾರೇನ ಗಿಹಿನಿವಾಸನೇನ ನಿವಾಸೇತಿ "ಸೋಭತಿ ನು ಖೋ ಮೇ ಗಿಹಿಲಿಙ್ಗಂ, ನ ಸೋಭತೀ"ತಿ ವೀಮಂಸನತ್ಥಂ, ರಕ್ಖತಿ ತಾವ। "ಸೋಭತೀ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ಪನ ಪುನ ಲಿಙ್ಗಂ ಸಾದಿಯನ್ತೋ ಥೇಯ್ಯಸಂವಾಸಕೋ ಹೋತಿ। ಓದಾತಂ ನಿವಾಸೇತ್ವಾ ವೀಮಂಸನಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛನೇಸುಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ।

ಸಚೇ ಪನ ನಿವತ್ಥಕಾಸಾಯಸ್ಸ ಉಪರಿ ಓದಾತಂ ನಿವಾಸೇತ್ವಾ ವೀಮಂಸತಿ ವಾ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛತಿ ವಾ, ರಕ್ಖತಿಯೇವ। ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ಸಾಪಿ ಹಿ ಗಿಹಿಭಾವಂ ಪತ್ಥಯಮಾನಾ ಸಚೇ ಕಾಸಾಯಂ ಗಿಹಿನಿವಾಸನಂ ನಿವಾಸೇತಿ, "ಸೋಭತಿ ನು ಖೋ ಮೇ ಗಿಹಿಲಿಙ್ಗಂ, ನ ಸೋಭತೀ"ತಿ ವೀಮಂಸನತ್ಥಂ, ರಕ್ಖತಿ ತಾವ। ಸಚೇ "ಸೋಭತೀ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛತಿ, ನ ರಕ್ಖತಿ। ಓದಾತಂ ನಿವಾಸೇತ್ವಾ ವೀಮಂಸನಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛನೇಸುಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ನಿವತ್ಥಕಾಸಾಯಸ್ಸ ಪನ ಉಪರಿ ಓದಾತಂ ನಿವಾಸೇತ್ವಾ ವೀಮಂಸತು ವಾ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛತು ವಾ, ರಕ್ಖತಿಯೇವ।

ಸಚೇ ಕೋಚಿ ವುಡ್ಢಪಬ್ಬಜಿತೋ ವಸ್ಸಾನಿ ಅಗಣೇತ್ವಾ ಪಾಳಿಯಮ್ಪಿ ಅಟ್ಠತ್ವಾ ಏಕಪಸ್ಸೇನಾಗನ್ತ್ವಾ ಮಹಾಪೇಳಾದೀಸು ಕಟಚ್ಛುನಾ ಉಕ್ಖಿತ್ತೇ ಭತ್ತಪಿಣ್ಡೇ ಪತ್ತಂ ಉಪನಾಮೇತ್ವಾ ಸೇನೋ ವಿಯ ಮಂಸಪೇಸಿಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಗಚ್ಛತಿ, ಥೇಯ್ಯಸಂವಾಸಕೋ ನ ಹೋತಿ। ಭಿಕ್ಖುವಸ್ಸಾನಿ ಪನ ಗಣೇತ್ವಾ ಗಣ್ಹನ್ತೋ ಥೇಯ್ಯಸಂವಾಸಕೋ ಹೋತಿ।

ಸಯಂ ಸಾಮಣೇರೋವ ಸಾಮಣೇರಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ಕೂಟವಸ್ಸಾನಿ ಗಣೇತ್ವಾ ಗಣ್ಹನ್ತೋ ಥೇಯ್ಯಸಂವಾಸಕೋ ನ ಹೋತಿ। ಭಿಕ್ಖು ಭಿಕ್ಖುಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ಕೂಟವಸ್ಸಾನಿ ಗಣೇತ್ವಾ ಗಣ್ಹನ್ತೋ ಭಣ್ಡಗ್ಘೇನ ಕಾರೇತಬ್ಬೋತಿ।

ಥೇಯ್ಯಸಂವಾಸಕವತ್ಥುಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ತಿತ್ಥಿಯಪಕ್ಕನ್ತಕಕಥಾ

ತಿತ್ಥಿಯಪಕ್ಕನ್ತಕೋ ಭಿಕ್ಖವೇತಿ ಏತ್ಥ ಪನ ತಿತ್ಥಿಯೇಸು ಪಕ್ಕನ್ತೋ ಪವಿಟ್ಠೋತಿ ತಿತ್ಥಿಯಪಕ್ಕನ್ತಕೋ। ಸೋ ನ ಕೇವಲಂ ನ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತಬ್ಬೋ, ಅಥ ಖೋ ನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋಪಿ। ತತ್ರಾಯಂ ವಿನಿಚ್ಛಯೋ - ಉಪಸಮ್ಪನ್ನೋ ಭಿಕ್ಖು ತಿತ್ಥಿಯೋ ಭವಿಸ್ಸಾಮೀತಿ ಸಲಿಙ್ಗೇನೇವ ತೇಸಂ ಉಪಸ್ಸಯಂ ಗಚ್ಛತಿ, ಪದವಾರೇ ಪದವಾರೇ ದುಕ್ಕಟಂ। ತೇಸಂ ಲಿಙ್ಗೇ ಆದಿನ್ನಮತ್ತೇ ತಿತ್ಥಿಯಪಕ್ಕನ್ತಕೋ ಹೋತಿ। ಯೋಪಿ ಸಯಮೇವ "ತಿತ್ಥಿಯೋ ಭವಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಕುಸಚೀರಾದೀನಿ ನಿವಾಸೇತಿ, ತಿತ್ಥಿಯಪಕ್ಕನ್ತಕೋ ಹೋತಿಯೇವ। ಯೋ ಪನ ನಗ್ಗೋ ನ್ಹಾಯನ್ತೋ ಅತ್ತಾನಂ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ "ಸೋಭತಿ ಮೇ ಆಜೀವಕಭಾವೋ, ಆಜೀವಕೋ

ಭವಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಕಾಸಾಯಾನಿ ಅನಾದಾಯ ನಗ್ಗೋವ ಆಜೀವಕಾನಂ ಉಪಸ್ಸಯಂ ಗಚ್ಛತಿ, ಪದವಾರೇ ಪದವಾರೇ ದುಕ್ಕಟಂ। ಸಚೇ ಪನಸ್ಸ ಅನ್ತರಾಮಗ್ಗೇ ಹಿರೋತ್ತಪ್ಪಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ದುಕ್ಕಟಾನಿ ದೇಸೇತ್ವಾ ಮುಚ್ಚತಿ। ತೇಸಂ ಉಪಸ್ಸಯಂ ಗನ್ತ್ವಾಪಿ ತೇಹಿ ವಾ ಓವದಿತೋ ಅತ್ತನಾ ವಾ "ಇಮೇಸಂ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ಅತಿದುಕ್ಖಾ"ತಿ ನಿವತ್ತನ್ತೋಪಿ ಮುಚ್ಚತಿಯೇವ।

ಸಚೇ ಪನ "ಕಿಂ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಯ ಉಕ್ಕಟ್ಠ"ನ್ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ಕೇಸಮಸ್ಸುಲುಞ್ಚನಾದೀನೀ"ತಿ ವುತ್ತೋ ಏಕಕೇಸಮ್ಪಿ ಲುಞ್ಚಾಪೇತಿ, ಉಕ್ಕುಟಿಕಪ್ಪಧಾನಾದೀನಿ ವಾ ವತ್ತಾನಿ ಆದಿಯತಿ, ಮೋರಪಿಞ್ಛಾದೀನಿ ವಾ ನಿವಾಸೇತಿ, ತೇಸಂ ಲಿಙ್ಗಂ ಗಣ್ಹಾತಿ, "ಅಯಂ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ಸೇಟ್ಠಾ"ತಿ ಸೇಟ್ಠಭಾವಂ ವಾ ಉಪಗಚ್ಛತಿ, ನ ಮುಚ್ಚತಿ, ತಿತ್ಥಿಯಪಕ್ಕನ್ತಕೋ ಹೋತಿ। ಸಚೇ ಪನ "ಸೋಭತಿ ನು ಖೋ ಮೇ ತಿತ್ಥಿಯಪಬ್ಬಜ್ಜಾ, ನನು ಖೋ ಸೋಭತೀ"ತಿ ವೀಮಂಸನತ್ಥಂ ಕುಸಚೀರಾದೀನಿ ವಾ ನಿವಾಸೇತಿ, ಜಟಂ ವಾ ಬನ್ಧತಿ, ಖಾರಿಕಾಜಂ ವಾ ಆದಿಯತಿ, ಯಾವ ನ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛತಿ, ತಾವ ನಂ ಲದ್ಧಿ ರಕ್ಖತಿ, ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತಮತ್ತೇ ತಿತ್ಥಿಯಪಕ್ಕನ್ತಕೋ ಹೋತಿ। ಅಚ್ಛಿನ್ನಚೀವರೋ ಪನ ಕುಸಚೀರಾದೀನಿ ನಿವಾಸೇನ್ತೋ ರಾಜಭಯಾದೀಹಿ ವಾ ತಿತ್ಥಿಯಲಿಙ್ಗಂ ಗಣ್ಹನ್ತೋ ಲದ್ಧಿಯಾ ಅಭಾವೇನ ನೇವ ತಿತ್ಥಿಯಪಕ್ಕನ್ತಕೋ ಹೋತಿ।

ಅಯಞ್ಚ ತಿತ್ಥಿಯಪಕ್ಕನ್ತಕೋ ನಾಮ ಉಪಸಮ್ಪನ್ನಭಿಕ್ಖುನಾ ಕಥಿತೋ, ತಸ್ಮಾ ಸಾಮಣೇರೋ ಸಲಿಙ್ಗೇನ ತಿತ್ಥಾಯತನಂ ಗತೋಪಿ ಪುನ ಪಬ್ಬಜ್ಜಞ್ಚ ಉಪಸಮ್ಪದಞ್ಚ ಲಭತೀತಿ ಕುರುನ್ದಿಯಂ ವುತ್ತಂ। ಪುರಿಮೋ ಪನ ಥೇಯ್ಯಸಂವಾಸಕೋ ಅನುಪಸಮ್ಪನ್ನೇನ ಕಥಿತೋ; ತಸ್ಮಾ ಉಪಸಮ್ಪನ್ನೋ ಕೂಟವಸ್ಸಂ ಗಣೇನ್ತೋಪಿ ಅಸ್ಸಮಣೋ ನ ಹೋತಿ। ಲಿಙ್ಗೇ ಸಉಸ್ಸಾಹೋ ಪಾರಾಜಿಕಂ ಆಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುವಸ್ಸಾದೀನಿ ಗಣೇನ್ತೋಪಿ ಥೇಯ್ಯಸಂವಾಸಕೋ ನ ಹೋತೀತಿ।

ತಿತ್ಥಿಯಪಕ್ಕನ್ತಕಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ತಿರಚ್ಛಾನಗತವತ್ಥುಕಥಾ

೧೧೧. **ನಾಗಯೋನಿಯಾ ಅಟ್ಟೀಯತೀತಿ** ಏತ್ಥ ಕಿಞ್ಚಾಪಿ ಸೋ ಪವತ್ತಿಯಂ ಕುಸಲವಿಪಾಕೇನ ದೇವಸಮ್ಪತ್ತಿಸದಿಸಂ ಇಸ್ಸರಿಯಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಅನುಭೋತಿ, ಅಕುಸಲವಿಪಾಕಪಟಿಸನ್ಧಿಕಸ್ಸ ಪನ ತಸ್ಸ ಸಜಾತಿಯಾ ಮೇಥುನಪಟಿಸೇವನೇ ಚ ವಿಸ್ಸಟ್ಠನಿದ್ದೋಕ್ಕಮನೇ ಚ ನಾಗಸರೀರಂ ಪಾತುಭವತಿ ಉದಕಸಞ್ಚಾರಿಕಂ ಮಣ್ಡೂಕಭಕ್ಖಂ, ತಸ್ಮಾ ಸೋ ತಾಯ ನಾಗಯೋನಿಯಾ ಅಟ್ಟೀಯತಿ। **ಹರಾಯತೀತಿ** ಲಜ್ಜತಿ। **ಜಿಗುಚ್ಛತೀತಿ** ಅತ್ತಭಾವಂ ಜಿಗುಚ್ಛತಿ। **ತಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ನಿಕ್ಖನ್ತೇತಿ** ತಸ್ಮಿಂ ಭಿಕ್ಖುಸ್ಮಿಂ ನಿಕ್ಖನ್ತೇ। ಅಥ ವಾ ತಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ನಿಕ್ಖಮನೇತಿ ಅತ್ಥೋ। **ವಿಸ್ಸಟ್ಠೋ ನಿದ್ದಂ ಓಕ್ಕಮೀತಿ** ತಸ್ಮಿಂ ಅನಿಕ್ಖನ್ತೇ ವಿಸ್ಸರಭಯೇನ ಸತಿಂ ಅವಿಸ್ಸಜ್ಜಿತ್ವಾ ಕಪಿಮಿದ್ಧವಸೇನೇವ ನಿದ್ದಾಯನ್ತೋ ನಿಕ್ಖನ್ತೇ ಸತಿಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜಿತ್ವಾ ವಿಸ್ಸಟ್ಠೋ ನಿರಾಸಙ್ಕೋ ಮಹಾನಿದ್ದಂ ಪಟಿಪಜ್ಜಿ। **ವಿಸ್ಸರಮಕಾಸೀತಿ** ಭಯವಸೇನ ಸಮಣಸಞ್ಞಂ ಪಹಾಯ ವಿರೂಪಂ ಮಹಾಸದ್ದಮಕಾಸಿ।

ತುಮ್ಹೇ ಖೋತ್ಥಾತಿ ತುಮ್ಹೇ ಖೋ ಅತ್ಥ; ಅಕಾರಸ್ಸ ಲೋಪಂ ಕತ್ವಾ ವುತ್ತಂ। ತುಮ್ಹೇ ಖೋ ನಾಗಾ ಝಾನವಿಪಸ್ಸನಾಮಗ್ಗಫಲಾನಂ ಅಭಬ್ಬತ್ತಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಧಮ್ಮವಿನಯೇ ಅವಿರುಳ್ಹಿಧಮ್ಮಾ ಅತ್ಥ, ವಿರುಳ್ಹಿಧಮ್ಮಾ ನ ಭವಥಾತಿ ಅಯಮೇತ್ಥ ಸಙ್ಖೇಪತ್ಥೋ। **ಸಜಾತಿಯಾತಿ** ನಾಗಿಯಾ ಏವ। ಯದಾ ಪನ ಮನುಸ್ಸಿತ್ಥಿಆದಿಭೇದಾಯ ಅಞ್ಞಜಾತಿಯಾ ಪಟಿಸೇವತಿ, ತದಾ ದೇವಪುತ್ತೋ ವಿಯ ಹೋತಿ। ಏತ್ಥ ಚ ಪವತ್ತಿಯಂ ಅಭಿಣ್ಹಂ ಸಭಾವಪಾತುಕಮ್ಮದಸ್ಸನವಸೇನ "ದ್ವೇ ಪಚ್ಚಯಾ"ತಿ ವುತ್ತಂ। ನಾಗಸ್ಸ ಪನ ಪಞ್ಚಸು ಕಾಲೇಸು ಸಭಾವಪಾತುಕಮ್ಮಂ ಹೋತಿ - ಪಟಿಸನ್ಧಿಕಾಲೇ, ತಚಜಹನಕಾಲೇ, ಸಜಾತಿಯಾ ಮೇಥುನಕಾಲೇ, ವಿಸ್ಸಟ್ಠನಿದ್ದೋಕ್ಕಮನಕಾಲೇ, ಚುತಿಕಾಲೇತಿ।

ತಿರಚ್ಛಾನಗತೋ ಭಿಕ್ಖವೇತಿ ಏತ್ಥ ನಾಗೋ ವಾ ಹೋತು ಸುಪಣ್ಣಮಾಣವಕಾದೀನಂ ವಾ ಅಞ್ಞತರೋ, ಅನ್ತಮಸೋ ಸಕ್ಕಂ ದೇವರಾಜಾನಂ ಉಪಾದಾಯ ಯೋ ಕೋಚಿ ಅಮನುಸ್ಸಜಾತಿಯೋ, ಸಬ್ಬೋವ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಅತ್ಥೇ ತಿರಚ್ಛಾನಗತೋತಿ ವೇದಿತಬ್ಬೋ।

ಸೋ ನೇವ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತಬ್ಬೋ, ನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ, ಉಪಸಮ್ಪನ್ನೋಪಿ ನಾಸೇತಬ್ಬೋತಿ।

ತಿರಚ್ಛಾನಗತವತ್ಥುಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಮಾತುಘಾತಕಾದಿವತ್ಥುಕಥಾ

೧೧೨. ಮಾತುಘಾತಕಾದಿವತ್ಥೂಸು - **ನಿಕ್ಖನ್ತಿಂ ಕರೇಯ್ಯುನ್ತಿ** ನಿಕ್ಖಮನಂ ನಿಗ್ಗಮನಂ ಅಪವಾಹನಂ ಕರೇಯ್ಯುನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಮಾತುಘಾತಕೋ ಭಿಕ್ಖವೇತಿ** ಏತ್ಥ ಯೇನ ಮನುಸ್ಸಿತ್ಥಿಭೂತಾ ಜನಿಕಾ ಮಾತಾ ಸಯಮ್ಪಿ ಮನುಸ್ಸಜಾತಿಕೇನೇವ ಸತಾ ಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪಿತಾ, ಅಯಂ ಆನನ್ತರಿಯೇನ ಮಾತುಘಾತಕಕಮ್ಮೇನ ಮಾತುಘಾತಕೋ, ಏತಸ್ಸ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ಚ ಉಪಸಮ್ಪದಾ ಚ ಪಟಿಕ್ಖಿತ್ತಾ। ಯೇನ ಪನ ಮನುಸ್ಸಿತ್ಥಿಭೂತಾಪಿ ಅಜನಿಕಾ ಪೋಸಾವನಿಕಾ ಮಾತಾ ವಾ ಮಹಾಮಾತಾ ವಾ ಚೂಳಮಾತಾ ವಾ ಜನಿಕಾಪಿ ವಾ ನ ಮನುಸ್ಸಿತ್ಥಿಭೂತಾ ಮಾತಾ ಘಾತಿತಾ, ತಸ್ಸ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ನ ವಾರಿತಾ, ನ ಚ ಆನನ್ತರಿಕೋ ಹೋತಿ। ಯೇನ ಸಯಂ ತಿರಚ್ಛಾನಭೂತೇನ ಮನುಸ್ಸಿತ್ಥಿಭೂತಾ ಮಾತಾ ಘಾತಿತಾ, ಸೋಪಿ ಆನನ್ತರಿಕೋ ನ ಹೋತಿ, ತಿರಚ್ಛಾನಗತತ್ತಾ ಪನಸ್ಸ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ಪಟಿಕ್ಖಿತ್ತಾ। ಸೇಸಂ ಉತ್ತಾನಮೇವ। ಪಿತುಘಾತಕೇಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ಸಚೇಪಿ ಹಿ ವೇಸಿಯಾ ಪುತ್ತೋ ಹೋತಿ, "ಅಯಂ ಮೇ ಪಿತಾ"ತಿ ನ ಜಾನಾತಿ, ಯಸ್ಸ ಸಮ್ಭವೇನ ನಿಬ್ಬತ್ತೋ, ಸೋ ಚೇ ಅನೇನ ಘಾತಿತೋ, ಪಿತುಘಾತಕೋತ್ವೇವ ಸಙ್ಖ್ಯಂ ಗಚ್ಛತಿ, ಆನನ್ತರಿಯಞ್ಚ ಫುಸತಿ।

೧೧೪. ಅರಹನ್ತಘಾತಕೋಪಿ ಮನುಸ್ಸಅರಹನ್ತವಸೇನೇವ ವೇದಿತಬ್ಬೋ। ಮನುಸ್ಸಜಾತಿಯಞ್ಹಿ ಅನ್ತಮಸೋ ಅಪಬ್ಬಜಿತಮ್ಪಿ ಖೀಣಾಸವಂ ದಾರಕಂ ದಾರಿಕಂ ವಾ ಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪೇನ್ತೋ ಅರಹನ್ತಘಾತಕೋವ ಹೋತಿ, ಆನನ್ತರಿಯಞ್ಚ ಫುಸತಿ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ಚಸ್ಸ ವಾರಿತಾ। ಅಮನುಸ್ಸಜಾತಿಕಂ ಪನ ಅರಹನ್ತಂ ಮನುಸ್ಸಜಾತಿಕಂ ವಾ ಅವಸೇಸಂ ಅರಿಯಪುಗ್ಗಲಂ ಘಾತೇತ್ವಾ ಆನನ್ತರಿಯೋ ನ ಹೋತಿ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಪಿಸ್ಸ ನ ವಾರಿತಾ, ಕಮ್ಮಂ ಪನ ಬಲವಂ ಹೋತಿ। ತಿರಚ್ಛಾನೋ ಮನುಸ್ಸಅರಹನ್ತಮ್ಪಿ ಘಾತೇತ್ವಾ ಆನನ್ತರಿಯೋ ನ ಹೋತಿ, ಕಮ್ಮಂ ಪನ ಭಾರಿಯನ್ತಿ ಅಯಮೇತ್ಥ ವಿನಿಚ್ಛಯೋ। **ತೇ ವಧಾಯ ಓನೀಯನ್ತೀತಿ** ವಧತ್ಥಾಯ ಓನೀಯನ್ತಿ, ಮಾರೇತುಂ ನೀಯನ್ತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ಯಂ ಪನ ಪಾಳಿಯಂ "ಸಚಾ ಚ ಮಯ"ನ್ತಿ ವುತ್ತಂ, ತಸ್ಸ ಸಚೇ ಮಯನ್ತಿ ಅಯಮೇವತ್ಥೋ। "ಸಚೇ"ತಿ ಹಿ ವತ್ತಬ್ಬೇ ಏತ್ಥ "ಸಚಾ ಚ" ಇತಿ ಅಯಂ ನಿಪಾತೋ ವುತ್ತೋ। "ಸಚೇ ಚ" ಇಚ್ಚೇವ ವಾ ಪಾಠೋ। ತತ್ಥ ಸಚೇತಿ ಸಮ್ಭಾವನತ್ಥೇ ನಿಪಾತೋ; ಚ ಇತಿ ಪದಪೂರಣಮತ್ತೇ। "ಸಚಜ್ಜ ಮಯ"ನ್ತಿಪಿ ಪಾಠೋ। ತಸ್ಸ ಸಚೇ ಅಜ್ಜ ಮಯನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ।

೧೧೫. **ಭಿಕ್ಖುನಿದೂಸಕೋ ಭಿಕ್ಖವೇತಿ** ಏತ್ಥ ಯೋ ಪಕತತ್ತಂ ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ತಿಣ್ಣಂ ಮಗ್ಗಾನಂ ಅಞ್ಞತರಸ್ಮಿಂ ದೂಸೇತಿ, ಅಯಂ ಭಿಕ್ಖುನಿದೂಸಕೋ ನಾಮ। ಏತಸ್ಸ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ಚ ಉಪಸಮ್ಪದಾ ಚ ವಾರಿತಾ। ಯೋ ಪನ ಕಾಯಸಂಸಗ್ಗೇನ ಸೀಲವಿನಾಸಂ ಪಾಪೇತಿ, ತಸ್ಸ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ಚ ಉಪಸಮ್ಪದಾ ಚ ನ ವಾರಿತಾ। ಬಲಕ್ಕಾರೇನ ಓದಾತವತ್ಥವಸನಂ ಕತ್ವಾ ಅನಿಚ್ಛಮಾನಂಯೇವ ದೂಸೇನ್ತೋಪಿ ಭಿಕ್ಖುನಿದೂಸಕೋಯೇವ। ಬಲಕ್ಕಾರೇನ ಪನ ಓದಾತವತ್ಥವಸನಂ ಕತ್ವಾ ಇಚ್ಛಮಾನಂ ದೂಸೇನ್ತೋ ಭಿಕ್ಖುನಿದೂಸಕೋ ನ ಹೋತಿ। ಕಸ್ಮಾ? ಯಸ್ಮಾ ಗಿಹಿಭಾವೇ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತಮತ್ತೇಯೇವ ಸಾ ಅಭಿಕ್ಖುನೀ ಹೋತಿ। ಸಕಿಂ ಸೀಲವಿಪನ್ನಂ ಪನ ಪಚ್ಛಾ ದೂಸೇನ್ತೋ ಸಿಕ್ಖಮಾನಾಸಾಮಣೇರೀಸು ಚ ವಿಪ್ಪಟಿಪಜ್ಜನ್ತೋ ನೇವ ಭಿಕ್ಖುನಿದೂಸಕೋ ಹೋತಿ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಮ್ಪಿ ಉಪಸಮ್ಪದಮ್ಪಿ ಲಭತಿ।

ಸಙ್ಘಭೇದಕೋ ಭಿಕ್ಖವೇತಿ ಏತ್ಥ ಯೋ ದೇವದತ್ತೋ ವಿಯ ಸಾಸನಂ ಉದ್ಧಮ್ಮಂ ಉಬ್ಬಿನಯಂ ಕತ್ವಾ ಚತುನ್ನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ಅಞ್ಞತರವಸೇನ ಸಙ್ಘಂ ಭಿನ್ದತಿ, ಅಯಂ ಸಙ್ಘಭೇದಕೋ ನಾಮ। ಏತಸ್ಸ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ಚ ಉಪಸಮ್ಪದಾ ಚ ವಾರಿತಾ।

ಲೋಹಿತುಪ್ಪಾದಕೋ ಭಿಕ್ಖವೇತಿ ಏತ್ಥಾಪಿ ಯೋ ದೇವದತ್ತೋ ವಿಯ ದುಟ್ಠಚಿತ್ತೇನ ವಧಕಚಿತ್ತೇನ ತಥಾಗತಸ್ಸ ಜೀವಮಾನಕಸರೀರೇ ಖುದ್ದಕಮಕ್ಖಿಕಾಯ ಪಿವನಕಮತ್ತಮ್ಪಿ ಲೋಹಿತಂ ಉಪ್ಪಾದೇತಿ, ಅಯಂ ಲೋಹಿತುಪ್ಪಾದಕೋ ನಾಮ। ಏತಸ್ಸ

ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ಚ ಉಪಸಮ್ಪದಾ ಚ ವಾರಿತಾ। ಯೋ ಪನ ರೋಗವೂಪಸಮನತ್ಥಂ ಜೀವಕೋ ವಿಯ ಸತ್ಥೇನ ಫಾಲೇತ್ವಾ ಪೂತಿಮಂಸಞ್ಚ ಲೋಹಿತಞ್ಚ ನೀಹರಿತ್ವಾ ಫಾಸುಂ ಕರೋತಿ, ಬಹುಂ ಸೋ ಪುಞ್ಞಂ ಪಸವತೀತಿ।

ಮಾತುಘಾತಕಾದಿವತ್ಥುಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಉಭತೋಬ್ಯಞ್ಜನಕವತ್ಥುಕಥಾ

೧೧೬. **ಉಭತೋಬ್ಯಞ್ಜನಕೋ ಭಿಕ್ಖವೇ**ತಿ ಇತ್ಥಿನಿಮಿತ್ತುಪ್ಪಾದನಕಮ್ಮತೋ ಚ ಪುರಿಸನಿಮಿತ್ತುಪ್ಪಾದನಕಮ್ಮತೋ ಚ ಉಭತೋ ಬ್ಯಞ್ಜನಮಸ್ಸ ಅತ್ಥೀತಿ **ಉಭತೋಬ್ಯಞ್ಜನಕೋ। ಕರೋತೀ**ತಿ ಪುರಿಸನಿಮಿತ್ತೇನ ಇತ್ಥೀಸು ಮೇಥುನವೀತಿಕ್ಕಮಂ ಕರೋತಿ। **ಕಾರಾಪೇತೀ**ತಿ ಪರಂ ಸಮಾದಪೇತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಇತ್ಥಿನಿಮಿತ್ತೇ ಕಾರಾಪೇತಿ, ಸೋ ದುವಿಧೋ ಹೋತಿ - ಇತ್ಥಿಉಭತೋಬ್ಯಞ್ಜನಕೋ, ಪುರಿಸಉಭತೋಬ್ಯಞ್ಜನಕೋತಿ।

ತತ್ಥ ಇತ್ಥಿಉಭತೋಬ್ಯಞ್ಜನಕಸ್ಸ ಇತ್ಥಿನಿಮಿತ್ತಂ ಪಾಕಟಂ ಹೋತಿ, ಪುರಿಸನಿಮಿತ್ತಂ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಂ। ಪುರಿಸಉಭತೋಬ್ಯಞ್ಜನಕಸ್ಸ ಪುರಿಸನಿಮಿತ್ತಂ ಪಾಕಟಂ, ಇತ್ಥಿನಿಮಿತ್ತಂ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಂ। ಇತ್ಥಿಉಭತೋಬ್ಯಞ್ಜನಕಸ್ಸ ಇತ್ಥೀಸು ಪುರಿಸತ್ತಂ ಕರೋನ್ತಸ್ಸ ಇತ್ಥಿನಿಮಿತ್ತಂ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಂ ಹೋತಿ, ಪುರಿಸನಿಮಿತ್ತಂ ಪಾಕಟಂ ಹೋತಿ। ಪುರಿಸಉಭತೋಬ್ಯಞ್ಜನಕಸ್ಸ ಪುರಿಸಾನಂ ಇತ್ಥಿಭಾವಂ ಉಪಗಚ್ಛನ್ತಸ್ಸ ಪುರಿಸನಿಮಿತ್ತಂ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಂ ಹೋತಿ, ಇತ್ಥಿನಿಮಿತ್ತಂ ಪಾಕಟಂ ಹೋತಿ। ಇತ್ಥಿಉಭತೋಬ್ಯಞ್ಜನಕೋ ಸಯಞ್ಚ ಗಬ್ಭಂ ಗಣ್ಹಾತಿ, ಪರಞ್ಚ ಗಣ್ಹಾಪೇತಿ। ಪುರಿಸಉಭತೋಬ್ಯಞ್ಜನಕೋ ಪನ ಸಯಂ ನ ಗಣ್ಹಾತಿ, ಪರಂ ಗಣ್ಹಾಪೇತೀತಿ, ಇದಮೇತೇಸಂ ನಾನಾಕರಣಂ। ಕುರುನ್ದಿಯಂ ಪನ ವುತ್ತಂ - "ಯದಿ ಪಟಿಸನ್ಧಿಯಂ ಪುರಿಸಲಿಙ್ಗಂ ಪವತ್ತೇ ಇತ್ಥಿಲಿಙ್ಗಂ ನಿಬ್ಬತ್ತತಿ, ಯದಿ ಪಟಿಸನ್ಧಿಯಂ ಇತ್ಥಿಲಿಙ್ಗಂ ಪವತ್ತೇ ಪುರಿಸಲಿಙ್ಗಂ ನಿಬ್ಬತ್ತತೀ"ತಿ । ತತ್ಥ ವಿಚಾರಣಕ್ಕಮೋ ವಿತ್ಥಾರತೋ ಅಟ್ಠಸಾಲಿನಿಯಾ ಧಮ್ಮಸಙ್ಗಹಟ್ಠಕಥಾಯ ವೇದಿತಬ್ಬೋ। ಇಮಸ್ಸ ಪನ ದುವಿಧಸ್ಸಾಪಿ ಉಭತೋಬ್ಯಞ್ಜನಕಸ್ಸ ನೇವ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ಅತ್ಥಿ, ನ ಉಪಸಮ್ಪದಾತಿ ಇದಮಿಧ ವೇದಿತಬ್ಬಂ।

ಉಭತೋಬ್ಯಜ್ಜನಕವತ್ಥುಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಅನುಪಜ್ಝಾಯಕಾದಿವತ್ಥುಕಥಾ

೧೧೭. **ತೇನ ಖೋ ಪನ ಸಮಯೇನಾ**ತಿ ಯೇನ ಸಮಯೇನ ಭಗವತಾ ಸಿಕ್ಖಾಪದಂ ಅಪಞ್ಞತ್ತಂ ಹೋತಿ, ತೇನ ಸಮಯೇನ। **ಅನುಪಜ್ಝಾಯಕ**ನ್ತಿ ಉಪಜ್ಝಂ ಅಗಾಹಾಪೇತ್ವಾ ಸಬ್ಬೇನ ಸಬ್ಬಂ ಉಪಜ್ಝಾಯವಿರಹಿತಂ। ಏವಂ ಉಪಸಮ್ಪನ್ನಾ ನೇವ ಧಮ್ಮತೋ ನ ಆಮಿಸತೋ ಸಙ್ಗಹಂ ಲಭನ್ತಿ, ತೇ ಪರಿಹಾಯನ್ತಿಯೇವ, ನ ವಡ್ಢನ್ತಿ। **ನ ಭಿಕ್ಖವೇ ಅನುಪಜ್ಝಾಯಕೋ**ತಿ ಉಪಜ್ಝಂ ಅಗಾಹಾಪೇತ್ವಾ ನಿರುಪಜ್ಝಾಯಕೋ ನ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತಬ್ಬೋ। **ಯೋ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇಯ್ಯ ಆಪತ್ತಿ ದುಕ್ಕಟಸ್ಸಾ**ತಿ ಸಿಕ್ಖಾಪದಪಞ್ಞತ್ತಿತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಏವಂ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇನ್ತಸ್ಸ ಆಪತ್ತಿ ಹೋತಿ; ಕಮ್ಮಂ ಪನ ನ ಕುಪ್ಪತಿ। ಕೇಚಿ ಕುಪ್ಪತೀತಿ ವದನ್ತಿ, ತಂ ನ ಗಹೇತಬ್ಬಂ। **ಸಙ್ಘೇನ ಉಪಜ್ಝಾಯೇನಾ**ತಿಆದೀಸುಪಿ ಉಭತೋಬ್ಯಞ್ಜನಕುಪಜ್ಝಾಯಪರಿಯೋಸಾನೇಸು ಏಸೇವ ನಯೋ।

ಅನುಪಜ್ಝಾಯಕಾದಿವತ್ಥುಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಅಪತ್ತಕಾದಿವತ್ಥುಕಥಾ

೧೧೮. **ಹತ್ಥೇಸು ಪಿಣ್ಡಾಯ ಚರನ್ತೀ**ತಿ ಯೋ ಹತ್ಥೇಸು ಪಿಣ್ಡೋ ಲಬ್ಭತಿ, ತದತ್ಥಾಯ ಚರನ್ತಿ। **ಸೇಯ್ಯಥಾಪಿ ತಿತ್ಥಿಯಾ**ತಿ ಯಥಾ ಆಜೀವಕನಾಮಕಾ ತಿತ್ಥಿಯಾ; ಸೂಪಬ್ಯಞ್ಜನೇಹಿ ಮಿಸ್ಸೇತ್ವಾ ಹತ್ಥೇಸು ಠಪಿತಪಿಣ್ಡಮೇವ ಹಿ ತೇ ಭುಞ್ಜನ್ತಿ। **ಆಪತ್ತಿ ದುಕ್ಕಟಸ್ಸಾ**ತಿ ಏವಂ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇನ್ತಸ್ಸೇವ ಆಪತ್ತಿ ಹೋತಿ, ಕಮ್ಮಂ ಪನ ನ ಕುಪ್ಪತಿ। **ಅಚೀವರಕಾದಿ**ವತ್ಥೂಸುಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ।

ಯಾಚಿತಕೇನಾತಿ "ಯಾವ ಉಪಸಮ್ಪದಂ ಕರೋಮ, ತಾವ ದೇಥಾ"ತಿ ಯಾಚಿತ್ವಾ ಗಹಿತೇನ; ತಾವಕಾಲಿಕೇನಾತಿ ಅತ್ಥೋ। ಈದಿಸೇನ ಹಿ ಪತ್ತೇನ ವಾ ಚೀವರೇನ ವಾ ಪತ್ತಚೀವರೇನ ವಾ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇನ್ತಸ್ಸೇವ ಆಪತ್ತಿ ಹೋತಿ, ಕಮ್ಮಂ ಪನ ನ ಕುಪ್ಪತಿ, ತಸ್ಮಾ ಪರಿಪುಣ್ಣಪತ್ತಚೀವರೋವ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತಬ್ಬೋ। ಸಚೇ ತಸ್ಸ ನತ್ಥಿ, ಆಚರಿಯುಪಜ್ಝಾಯಾ ಚಸ್ಸ ದಾತುಕಾಮಾ ಹೋನ್ತಿ, ಅಞ್ಞೇ ವಾ ಭಿಕ್ಖೂ ನಿರಪೇಕ್ಖೇಹಿ ನಿಸ್ಸಜ್ಜಿತ್ವಾ ಅಧಿಟ್ಠಾನುಪಗಂ ಪತ್ತಚೀವರಂ ದಾತಬ್ಬಂ। ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಪೇಕ್ಖಂ ಪನ ಪಣ್ಡುಪಲಾಸಂ ಯಾಚಿತಕೇನಾಪಿ ಪತ್ತಚೀವರೇನ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ, ಸಭಾಗಟ್ಠಾನೇ ವಿಸ್ಸಾಸೇನ ಗಹೇತ್ವಾಪಿ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ।

ಸಚೇ ಪನ ಅಪಕ್ಕಂ ಪತ್ತಂ ಚೀವರೂಪಗಾನಿ ಚ ವತ್ಥಾನಿ ಗಹೇತ್ವಾ ಆಗತೋ ಹೋತಿ, ಯಾವ ಪತ್ತೋ ಪಚ್ಚತಿ, ಚೀವರಾನಿ ಚ ಕರಿಯನ್ತಿ, ತಾವ ವಿಹಾರೇ ವಸನ್ತಸ್ಸ ಅನಾಮಟ್ಠಪಿಣ್ಡಪಾತಂ ದಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ, ಥಾಲಕೇ ಭುಞ್ಜಿತುಂ ವಟ್ಟತಿ, ಪುರೇಭತ್ತಂ ಸಾಮಣೇರಭಾಗಸಮಕೋ ಆಮಿಸಭಾಗೋ ದಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಸೇನಾಸನಗ್ಗಾಹೋ ಪನ ಸಲಾಕಭತ್ತಉದ್ದೇಸಭತ್ತನಿಮನ್ತನಾದೀನಿ ಚ ನ ವಟ್ಟನ್ತಿ। ಪಚ್ಛಾಭತ್ತಮ್ಪಿ ಸಾಮಣೇರಭಾಗಸಮೋ ತೇಲಮಧುಫಾಣಿತಾದಿಭೇಸಜ್ಜಭಾಗೋ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ಗಿಲಾನೋ ಹೋತಿ, ಭೇಸಜ್ಜಮಸ್ಸ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ, ಸಾಮಣೇರಸ್ಸ ವಿಯ ಚ ಸಬ್ಬಂ ಪಟಿಜಗ್ಗನಕಮ್ಮನ್ತಿ।

ಅಪತ್ತಕಾದಿವತ್ಥುಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಹತ್ಥಚ್ಛಿನ್ನಾದಿವತ್ಥುಕಥಾ

೧೧೯. ಹತ್ಥಚ್ಛಿನ್ನಾದಿವತ್ಥೂಸು - **ಹತ್ಥಚ್ಛಿನ್ನೋ**ತಿ ಯಸ್ಸ ಹತ್ಥತಲೇ ವಾ ಮಣಿಬನ್ಧೇ ವಾ ಕಪ್ಪರೇ ವಾ ಯತ್ಥ ಕತ್ಥಚಿ ಏಕೋ ವಾ ದ್ವೇ ವಾ ಹತ್ಥಾ ಛಿನ್ನಾ ಹೋನ್ತಿ। **ಪಾದಚ್ಛಿನ್ನೋ**ತಿ ಯಸ್ಸ ಅಗ್ಗಪಾದೇ ವಾ ಗೋಪ್ಫಕೇಸು ವಾ ಜಙ್ಘಾಯ ವಾ ಯತ್ಥ ಕತ್ಥಚಿ ಏಕೋ ವಾ ದ್ವೇ ವಾ ಪಾದಾ ಛಿನ್ನಾ ಹೋನ್ತಿ। **ಹತ್ಥಪಾದಚ್ಛಿನ್ನೋ**ತಿ ಯಸ್ಸ ವುತ್ತಪ್ಪಕಾರೇನೇವ ಚತೂಸು ಹತ್ಥಪಾದೇಸು ದ್ವೇ ವಾ ತಯೋ ವಾ ಸಬ್ಬೇ ವಾ ಹತ್ಥಪಾದಾ ಛಿನ್ನಾ ಹೋನ್ತಿ। **ಕಣ್ಣಚ್ಛಿನ್ನೋ**ತಿ ಯಸ್ಸ ಕಣ್ಣಮೂಲೇ ವಾ ಕಣ್ಣಸಕ್ಖಲಿಕಾಯ ವಾ ಏಕೋ ವಾ ದ್ವೇ ವಾ ಕಣ್ಣಾ ಛಿನ್ನಾ ಹೋನ್ತಿ। ಯಸ್ಸ ಪನ ಕಣ್ಣಾವಿದ್ಧೇ ಛಿಜ್ಜನ್ತಿ, ಸಕ್ಕಾ ಚ ಹೋತಿ ಸಙ್ಘಾಟೇತುಂ, ಸೋ ಕಣ್ಣಂ ಸಙ್ಘಾಟೇತ್ವಾ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। **ನಾಸಚ್ಛಿನ್ನೋ**ತಿ ಯಸ್ಸ ಅಜಪದಕೇ ವಾ ಅಗ್ಗೇ ವಾ ಏಕಪುಟೇ ವಾ ಯತ್ಥ ಕತ್ಥಚಿ ನಾಸಾ ಛಿನ್ನಾ ಹೋತಿ। ಯಸ್ಸ ಪನ ನಾಸಿಕಾ ಸಕ್ಕಾ ಹೋತಿ ಸನ್ಧೇತುಂ, ಸೋ ತಂ ಫಾಸುಕಂ ಕತ್ವಾ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। **ಕಣ್ಣನಾಸಚ್ಛಿನ್ನೋ** ಉಭಯವಸೇನ ವೇದಿತಬ್ಬೋ। **ಅಙ್ಗುಲಿಚ್ಛಿನ್ನೋ**ತಿ ಯಸ್ಸ ನಖಸೇಸಂ ಅದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಏಕಾ ವಾ ಬಹೂ ವಾ ಅಙ್ಗುಲಿಯೋ ಛಿನ್ನಾ ಹೋನ್ತಿ। ಯಸ್ಸ ಪನ ಸುತ್ತತನ್ತುಮತ್ತಮ್ಪಿ ನಖಸೇಸಂ ಪಞ್ಞಾಯತಿ, ತಂ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। **ಅಳಚ್ಛಿನ್ನೋ**ತಿ ಯಸ್ಸ ಚತೂಸು ಅಙ್ಗುಟ್ಠಕೇಸು ಅಙ್ಗುಲಿಯಂ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ಏಕೋ ವಾ ಬಹೂ ವಾ ಅಙ್ಗುಟ್ಠಕಾ ಛಿನ್ನಾ ಹೋನ್ತಿ। **ಕಣ್ಡರಚ್ಛಿನ್ನೋ**ತಿ ಯಸ್ಸ ಕಣ್ಡರನಾಮಕಾ ಮಹಾನ್ಹಾರೂ ಪುರತೋ ವಾ ಪಚ್ಛತೋ ವಾ ಛಿನ್ನಾ ಹೋನ್ತಿ; ಯೇಸು ಏಕಸ್ಸಪಿ ಛಿನ್ನತ್ತಾ ಅಗ್ಗಪಾದೇನ ವಾ ಚಙ್ಕಮತಿ, ಮೂಲೇನ ವಾ ಚಙ್ಕಮತಿ, ನ ವಾ ಪಾದಂ ಪತಿಟ್ಠಾಪೇತುಂ ಸಕ್ಕೋತಿ।

ಫಣಹತ್ಥಕೋತಿ ಯಸ್ಸ ವಗ್ಗುಲಿಪಕ್ಖಕಾ ವಿಯ ಅಙ್ಗುಲಿಯೋ ಸಮ್ಬದ್ಧಾ ಹೋನ್ತಿ; ಏತಂ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಕಾಮೇನ ಅಙ್ಗುಲನ್ತರಿಕಾಯೋ ಫಾಲೇತ್ವಾ ಸಬ್ಬಂ ಅನ್ತರಚಮ್ಮಂ ಅಪನೇತ್ವಾ ಫಾಸುಕಂ ಕತ್ವಾ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಯಸ್ಸಪಿ ಛ ಅಙ್ಗುಲಿಯೋ ಹೋನ್ತಿ, ತಂ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಕಾಮೇನ ಅಧಿಕಅಙ್ಗುಲಿಂ ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ಫಾಸುಕಂ ಕತ್ವಾ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ।

ಖುಜ್ಜೋತಿ ಯೋ ಉರಸ್ಸ ವಾ ಪಿಟ್ಠಿಯಾ ವಾ ಪಸ್ಸಸ್ಸ ವಾ ನಿಕ್ಖನ್ತತ್ತಾ ಖುಜ್ಜಸರೀರೋ। ಯಸ್ಸ ಪನ ಕಿಞ್ಚಿ ಕಿಞ್ಚಿ ಅಙ್ಗಪಚ್ಚಙ್ಗಂ ಈಸಕಂ ವಙ್ಕಂ, ತಂ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಮಹಾಪುರಿಸೋ ಏವ ಹಿ ಬ್ರಹ್ಮುಜ್ಜುಗತ್ತೋ, ಅವಸೇಸೋ ಸತ್ತೋ ಅಖುಜ್ಜೋ ನಾಮ ನತ್ಥಿ।

ವಾಮನೋತಿ ಜಙ್ಘವಾಮನೋ ವಾ ಕಟಿವಾಮನೋ ವಾ ಉಭಯವಾಮನೋ ವಾ। ಜಙ್ಘವಾಮನಸ್ಸ ಕಟಿತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಹೇಟ್ಠಿಮಕಾಯೋ ರಸ್ಸೋ ಹೋತಿ, ಉಪರಿಮಕಾಯೋ ಪರಿಪುಣ್ಣೋ। ಕಟಿವಾಮನಸ್ಸ ಕಟಿತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಉಪರಿಮಕಾಯೋ ರಸ್ಸೋ ಹೋತಿ, ಹೇಟ್ಠಿಮಕಾಯೋ ಪರಿಪುಣ್ಣೋ। ಉಭಯವಾಮನಸ್ಸ ಉಭೋಪಿ ಕಾಯಾ ರಸ್ಸಾ ಹೋನ್ತಿ, ಯೇಸಂ ರಸ್ಸತ್ತಾ ಭೂತಾನಂ ವಿಯ ಪರಿವಟುಮೋ ಮಹಾಕುಚ್ಛಿಘಟಸದಿಸೋ ಅತ್ತಭಾವೋ ಹೋತಿ, ತಂ ತಿವಿಧಮ್ಪಿ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ।

ಗಲಗಣ್ಡೀತಿ ಯಸ್ಸ ಕುಮ್ಭಣ್ಡಂ ವಿಯ ಗಲೇ ಗಣ್ಡೋ ಹೋತಿ। ದೇಸನಾಮತ್ತಮೇವ ಚೇತಂ, ಯಸ್ಮಿಂ ಕಿಸ್ಮಿಞ್ಚಿ ಪನ ಪದೇಸೇ ಗಣ್ಡೇ ಸತಿ ನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ತತ್ಥ ವಿನಿಚ್ಛಯೋ - "ನ ಭಿಕ್ಖವೇ ಪಞ್ಚಹಿ ಆಬಾಧೇಹಿ ಫುಟ್ಠೋ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ"ತಿ ಏತ್ಥ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ವೇದಿತಬ್ಬೋ। **ಲಕ್ಖಣಾಹತಕಸಾಹತಲಿಖಿತಕೇಸು** ಯಂ ವತ್ತಬ್ಬಂ, ತಂ "ನ ಭಿಕ್ಖವೇ ಲಕ್ಖಣಾಹತೋ"ತಿಆದೀಸು ವುತ್ತಮೇವ।

ಸೀಪದೀತಿ ಭಾರಪಾದೋ ವುಚ್ಚತಿ। ಯಸ್ಸ ಪಾದೋ ಥೂಲೋ ಹೋತಿ ಸಞ್ಜಾತಪಿಳಕೋ ಖರೋ, ಸೋ ನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಯಸ್ಸ ಪನ ನ ತಾವ ಖರಭಾವಂ ಗಣ್ಹಾತಿ, ಸಕ್ಕಾ ಹೋತಿ ಉಪನಾಹಂ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಉದಕಆವಾಟೇ ಪವೇಸೇತ್ವಾ ಉದಕವಾಲಿಕಾಯ ಪೂರೇತ್ವಾ ಯಥಾ ಸಿರಾ ಪಞ್ಞಾಯನ್ತಿ, ಜಙ್ಘಾ ಚ ತೇಲನಾಳಿಕಾ ವಿಯ ಹೋತಿ, ಏವಂ ಮಿಲಾಪೇತುಂ ಸಕ್ಕಾ, ತಸ್ಸ ಪಾದಂ ಈದಿಸಂ ಕತ್ವಾ ತಂ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ಪುನ ವಡ್ಢತಿ, ಉಪಸಮ್ಪಾದೇನ್ತೇನಾಪಿ ತಥಾ ಕತ್ವಾವ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತಬ್ಬೋ।

ಪಾಪರೋಗೀತಿ ಅರಿಸಭಗನ್ದರಪಿತ್ತಸೇಮ್ಹಕಾಸಸೋಸಾದೀಸು ಯೇನ ಕೇನಚಿ ರೋಗೇನ ನಿಚ್ಚಾತುರೋ ಅತೇಕಿಚ್ಛರೋಗೋ ಜೇಗುಚ್ಛೋ ಅಮನಾಪೋ; ಅಯಂ ನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ।

ಪರಿಸದೂಸಕೋತಿ ಯೋ ಅತ್ತನೋ ವಿರೂಪತಾಯ ಪರಿಸಂ ದೂಸೇತಿ; ಅತಿದೀಘೋ ವಾ ಹೋತಿ ಅಞ್ಞೇಸಂ ಸೀಸಪ್ಪಮಾಣನಾಭಿಪ್ಪದೇಸೋ, ಅತಿರಸ್ಸೋ ವಾ ಉಭಯವಾಮನಭೂತರೂಪಂ ವಿಯ, ಅತಿಕಾಳೋ ವಾ ಝಾಪಿತಖೇತ್ತೇ ಖಾಣುಕೋ ವಿಯ, ಅಚ್ಚೋದಾತೋ ವಾ ದಧಿತಕ್ಕಾದೀಹಿ ಪಮಜ್ಜಿತಮಟ್ಠತಮ್ಬಲೋಹವಣ್ಣೋ, ಅತಿಕಿಸೋ ವಾ ಮನ್ದಮಂಸಲೋಹಿತೋ ಅಟ್ಠಿಸಿರಾಚಮ್ಮಸರೀರೋ ವಿಯ, ಅತಿಥೂಲೋ ವಾ ಭಾರಿಯಮಂಸೋ, ಮಹೋದರೋ ವಾ ಮಹಾಭೂತಸದಿಸೋ, ಅತಿಮಹನ್ತಸೀಸೋ ವಾ ಪಚ್ಛಿಂ ಸೀಸೇ ಕತ್ವಾ ಠಿತೋ ವಿಯ, ಅತಿಖುದ್ದಕಸೀಸೋ ವಾ ಸರೀರಸ್ಸ ಅನನುರೂಪೇನ ಅತಿಖುದ್ದಕೇನ ಸೀಸೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಕೂಟಕೂಟಸೀಸೋ ವಾ ತಾಲಫಲಪಿಣ್ಡಿಸದಿಸೇನ ಸೀಸೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಸಿಖರಸೀಸೋ ವಾ ಉದ್ಧಂ ಅನುಪುಬ್ಬತನುಕೇನ ಸೀಸೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ನಾಳಿಸೀಸೋ ವಾ ಮಹಾವೇಳುಪಬ್ಬಸದಿಸೇನ ಸೀಸೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಕಪ್ಪಸೀಸೋ ವಾ ಪಬ್ಭಾರಸೀಸೋ ವಾ ಚತೂಸು ಪಸ್ಸೇಸು ಯೇನ ಕೇನಚಿ ಪಸ್ಸೇನ ಓಣತೇನ ಸೀಸೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ವಣಸೀಸೋ ವಾ ಪೂತಿಸೀಸೋ ವಾ ಕಣ್ಣಿಕಕೇಸೋ ವಾ ಪಾಣಕೇಹಿ ಖಾಯಿತಕೇದಾರೇ ಸಸ್ಸಸದಿಸೇಹಿ ತಹಿಂ ತಹಿಂ ಉಟ್ಠಿತೇಹಿ ಕೇಸೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ನಿಲ್ಲೋಮಸೀಸೋ ವಾ ಥೂಲಥದ್ಧಕೇಸೋ ವಾ ತಾಲಹೀರಸದಿಸೇಹಿ ಕೇಸೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಜಾತಿಪಲಿತೇಹಿ ಪಣ್ಡರಸೀಸೋ ವಾ ಪಕತಿತಮ್ಬಕೇಸೋ ವಾ ಆದಿತ್ತೇಹಿ ವಿಯ ಕೇಸೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಆವಟ್ಟಸೀಸೋ ವಾ ಗುನ್ನಂ ಸರೀರೇ ಆವಟ್ಟಸದಿಸೇಹಿ ಉದ್ಧಗ್ಗೇಹಿ ಕೇಸಾವಟ್ಟೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಸೀಸಲೋಮೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಏಕಾಬದ್ಧಭಮುಕಲೋಮೋ ವಾ ಜಾಲಬದ್ಧೇನ ವಿಯ ನಲಾಟೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ।

ಸಮ್ಬದ್ಧಭಮುಕೋ ವಾ ನಿಲ್ಲೋಮಭಮುಕೋ ವಾ ಮಕ್ಕಟಭಮುಕೋ ವಾ ಅತಿಮಹನ್ತಕ್ಖಿ ವಾ ಅತಿಖುದ್ದಕಕ್ಖಿ ವಾ ಮಹಿಂಸಚಮ್ಮೇ ವಾಸಿಕೋಣೇನ ಪಹರಿತ್ವಾ ಕತಛಿದ್ದಸದಿಸೇಹಿ ಅಕ್ಖೀಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ವಿಸಮಕ್ಖಿ ವಾ ಏಕೇನ ಮಹನ್ತೇನ ಏಕೇನ ಖುದ್ದಕೇನ ಅಕ್ಖಿನಾ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ವಿಸಮಚಕ್ಕಲೋ ವಾ ಏಕೇನ ಉದ್ಧಂ ಏಕೇನ ಅಧೋತಿ ಏವಂ ವಿಸಮಜಾತೇಹಿ ಅಕ್ಖಿಚಕ್ಕಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಕೇಕರೋ ವಾ ಗಮ್ಭೀರಕ್ಖಿ ವಾ ಯಸ್ಸ ಗಮ್ಭೀರೇ ಉದಪಾನೇ ಉದಕತಾರಕಾ ವಿಯ ಅಕ್ಖಿತಾರಕಾ ಪಞ್ಞಾಯನ್ತಿ; ನಿಕ್ಖನ್ತಕ್ಖಿ ವಾ ಯಸ್ಸ ಕಕ್ಕಟಕಸ್ಸೇವ ಅಕ್ಖಿತಾರಕಾ ನಿಕ್ಖನ್ತಾ ಹೋನ್ತಿ; ಹತ್ಥಿಕಣ್ಣೋ ವಾ ಮಹತೀಹಿ ಕಣ್ಣಸಕ್ಖಲಿಕಾಹಿ

ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಮೂಸಿಕಕಣ್ಣೋ ವಾ ಜಟುಕಕಣ್ಣೋ ವಾ ಖುದ್ದಿಕಾಹಿ ಕಣ್ಣಸಕ್ಖಲಿಕಾಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಛಿದ್ದಮತ್ತಕಣ್ಣೋ ವಾ ಯಸ್ಸ ವಿನಾ ಕಣ್ಣಸಕ್ಖಲಿಕಾಹಿ ಕಣ್ಣಛಿದ್ದಮತ್ತಮೇವ ಹೋತಿ; ಅವಿದ್ಧಕಣ್ಣೋ ವಾ ಯೋನಕಜಾತಿಕೋ ಪನ ಪರಿಸದೂಸಕೋ ನ ಹೋತಿ; ಸಭಾವೋಯೇವ ಹಿ ಸೋ ತಸ್ಸ ಕಣ್ಣಭಗನ್ದರಿಕೋ ವಾ ನಿಚ್ಚಪೂತಿನಾ ಕಣ್ಣೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಗಣ್ಡಕಣ್ಣೋ ವಾ ಸದಾಪಗ್ಘರಿತಪುಬ್ಬೇನ ಕಣ್ಣೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಟಙ್ಕಿತಕಣ್ಣೋ ವಾ ಗೋಭತ್ತನಾಳಿಕಾಯ ಅಗ್ಗಸದಿಸೇಹಿ ಕಣ್ಣೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಅತಿಪಿಙ್ಗಲಕ್ಖಿ ವಾ ಮಧುಪಿಙ್ಗಲಂ ಪನ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ನಿಪ್ಪಖುಮಕ್ಖಿ ವಾ ಅಸ್ಸುಪಗ್ಘರಣಕ್ಖಿ ವಾ ಪುಪ್ಫಿತಕ್ಖಿ ವಾ ಅಕ್ಖಿಪಾಕೇನ ಸಮನ್ನಾಗತಕ್ಖಿ ವಾ।

ಅತಿಮಹನ್ತನಾಸಿಕೋ ವಾ ಅತಿಖುದ್ದಕನಾಸಿಕೋ ವಾ ಚಿಪಿಟನಾಸಿಕೋ ವಾ ಮಜ್ಝೇ ಅಪ್ಪತಿಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ಏಕಪಸ್ಸೇ ಠಿತವಙ್ಕನಾಸಿಕೋ ವಾ, ದೀಘನಾಸಿಕೋ ವಾ ಸುಕತುಣ್ಡಸದಿಸಾಯ ಜಿವ್ಹಾಯ ಲೇಹಿತುಂ ಸಕ್ಕುಣೇಯ್ಯಾಯ ನಾಸಿಕಾಯ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ನಿಚ್ಚಪಗ್ಘರಿತಸಿಙ್ಘಾಣಿಕನಾಸೋ ವಾ।

ಮಹಾಮುಖೋ ವಾ ಯಸ್ಸ ಪಟಙ್ಗಮಣ್ಡೂಕಸ್ಸೇವ ಮುಖನಿಮಿತ್ತಂಯೇವ ಮಹನ್ತಂ ಹೋತಿ, ಮುಖಂ ಪನ ಲಾಬುಸದಿಸಂ ಅತಿಖುದ್ದಕಂ, ಭಿನ್ನಮುಖೋ ವಾ ವಙ್ಕಮುಖೋ ವಾ ಮಹಾಓಟ್ಠೋ ವಾ ಉಕ್ಖಲಿಮುಖವಟ್ಟಿಸದಿಸೇಹಿ ಓಟ್ಠೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ತನುಕಓಟ್ಠೋ ವಾ ಭೇರಿಚಮ್ಮಸದಿಸೇಹಿ ದನ್ತೇ ಪಿದಹಿತುಂ ಅಸಮತ್ಥೇಹಿ ಓಟ್ಠೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಮಹಾಧರೋಟ್ಠೋ ವಾ ತನುಕಉತ್ತರೋಟ್ಠೋ ವಾ ತನುಕಅಧರೋಟ್ಠೋ ವಾ ಮಹಾಉತ್ತರೋಟ್ಠೋ ವಾ ಓಟ್ಠಛಿನ್ನಕೋ ವಾ ಏಳಮುಖೋ ವಾ ಉಪ್ಪಕ್ಕಮುಖೋ ವಾ ಸಙ್ಖತುಣ್ಡಕೋ ವಾ ಬಹಿಸೇತೇಹಿ ಅನ್ತೋ ಅತಿರತ್ತೇಹಿ ಓಟ್ಠೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ದುಗ್ಗನ್ಧಕುಣಪಮುಖೋ ವಾ।

ಮಹಾದನ್ತೋ ವಾ ಅಟ್ಠಕದನ್ತಸದಿಸೇಹಿ ದನ್ತೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಅಸುರದನ್ತೋ ವಾ ಹೇಟ್ಠಾ ವಾ ಉಪರಿ ವಾ ಬಹಿನಿಕ್ಖನ್ತದನ್ತೋ, ಯಸ್ಸ ಪನ ಸಕ್ಕಾ ಹೋತಿ ಓಟ್ಠೇಹಿ ಪಿದಹಿತುಂ ಕಥೇನ್ತಸ್ಸೇವ ಪಞ್ಞಾಯತಿ ನೋ ಅಕಥೇನ್ತಸ್ಸ, ತಂ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಪೂತಿದನ್ತೋ ವಾ ನಿದ್ದನ್ತೋ ವಾ ಯಸ್ಸ ಪನ ದನ್ತನ್ತರೇ ಕಲನ್ದಕದನ್ತೋ ವಿಯ ಸುಖುಮದನ್ತೋ ಹೋತಿ, ತಂ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ।

ಮಹಾಹನುಕೋ ವಾ ಗೋಹನುಸದಿಸೇನ ಹನುನಾ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ದೀಘಹನುಕೋ ವಾ ಚಿಪಿಟಹನುಕೋ ವಾ ಅನ್ತೋಪವಿಟ್ಠೇನ ವಿಯ ಅತಿರಸ್ಸೇನ ಹನುಕೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಭಿನ್ನಹನುಕೋ ವಾ ವಙ್ಕಹನುಕೋ ವಾ ನಿಮ್ಮಸ್ಸುದಾಠಿಕೋ ವಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಸದಿಸಮುಖೋ ದೀಘಗಲೋ ವಾ ಬಕಗಲಸದಿಸೇನ ಗಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ರಸ್ಸಗಲೋ ವಾ ಅನ್ತೋಪವಿಟ್ಠೇನ ವಿಯ ಗಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಭಿನ್ನಗಲೋ ವಾ ಭಟ್ಠಅಂಸಕೂಟೋ ವಾ ಅಹತ್ಥೋ ವಾ ಏಕಹತ್ಥೋ ವಾ ಅತಿರಸ್ಸಹತ್ಥೋ ವಾ ಅತಿದೀಘಹತ್ಥೋ ವಾ ಭಿನ್ನಉರೋ ವಾ ಭಿನ್ನಪಿಟ್ಠಿ ವಾ ಕಚ್ಛುಗತ್ತೋ ವಾ ಕಣ್ಡುಗತ್ತೋ ವಾ ದದ್ದುಗತ್ತೋ ವಾ ಗೋಧಾಗತ್ತೋ ವಾ, ಯಸ್ಸ ಗೋಧಾಯ ವಿಯ ಗತ್ತತೋ ಚುಣ್ಣಾನಿ ಪತನ್ತಿ, ಸಬ್ಬಞ್ಚೇತಂ ವಿರೂಪಕರಣಂ ಸನ್ಧಾಯ ವಿತ್ಥಾರಿಕವಸೇನ ವುತ್ತಂ। ವಿನಿಚ್ಛಯೋ ಪನೇತ್ಥ "ನ ಭಿಕ್ಖವೇ ಪಞ್ಚಹಿ ಆಬಾಧೇಹೀ"ತಿ ಏತ್ಥ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ವೇದಿತಬ್ಬೋ।

ಭಟ್ಠಕಟಿಕೋ ವಾ ಮಹಾಆನಿಸದೋ ವಾ ಉದ್ಧನಕೂಟಸದಿಸೇಹಿ ಆನಿಸದಮಂಸೇಹಿ ಅಚ್ಚುಗ್ಗತೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಮಹಾಊರುಕೋ ವಾ ವಾತಣ್ಡಿಕೋ ವಾ ಮಹಾಜಾಣುಕೋ ವಾ ಸಙ್ಘಟ್ಟನಜಾಣುಕೋ ವಾ ದೀಘಜಙ್ಘೋ ವಾ ಯಟ್ಠಿಸದಿಸಜಙ್ಘೋ ವಿಕಟೋ ವಾ ಪಣ್ಹೋ ವಾ ಉಬ್ಬದ್ಧಪಿಣ್ಡಿಕೋ ವಾ, ಸೋ ದುವಿಧೋ ಹೇಟ್ಠಾ ಓರುಳ್ಹಾಹಿ ವಾ ಉಪರಿ ಆರುಳ್ಹಾಹಿ ವಾ ಮಹತೀಹಿ ಜಙ್ಘಪಿಣ್ಡಿಕಾಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಮಹಾಜಙ್ಘೋ ವಾ ಥೂಲಜಙ್ಘಪಿಣ್ಡಿಕೋ ವಾ ಮಹಾಪಾದೋ ವಾ ಮಹಾಪಣ್ಹಿ ವಾ ಪಿಟ್ಠಿಕಪಾದೋ ವಾ ಪಾದವೇಮಜ್ಝತೋ ಉಟ್ಠಿತಜಙ್ಘೋ ವಙ್ಕಪಾದೋ ವಾ ಸೋ ದುವಿಧೋ - ಅನ್ತೋ ವಾ ಬಹಿ ವಾ ಪರಿವತ್ತಪಾದೋ ಗಣ್ಠಿಕಙ್ಗುಲಿ

ವಾ ಸಿಙ್ಗಿವೇರಫಣಸದಿಸಾಹಿ ಅಙ್ಗುಲೀಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಅನ್ಧನಖೋ ವಾ ಕಾಳವಣ್ಣೇಹಿ ಪೂತಿನಖೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಸಬ್ಬೋಪಿ ಏಸ ಪರಿಸದೂಸಕೋ। ಏವರೂಪೋ ಪರಿಸದೂಸಕೋ ನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ।

ಕಾಣೋತಿ ಪಸನ್ನನ್ಧೋ ವಾ ಹೋತು ಪುಪ್ಫಾದೀಹಿ ವಾ ಉಪಹತಪಸಾದೋ। ಯೋ ದ್ವೀಹಿ ವಾ ಏಕೇನ ವಾ ಅಕ್ಖಿನಾ ನ ಪಸ್ಸತಿ, ಸೋ ನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। ಮಹಾಪಚ್ಚರಿಯಂ ಪನ ಏಕಕ್ಖಿಕಾಣೋ ಕಾಣೋತಿ ವುತ್ತೋ, ದ್ವಿಅಕ್ಖಿಕಾಣೋ ಅನ್ಧೇನ ಸಙ್ಗಹಿತೋ। ಮಹಾಅಟ್ಠಕಥಾಯಂ ಜಚ್ಚನ್ಧೋ ಅನ್ಧೋತಿ ವುತ್ತೋ, ತಸ್ಮಾ ಉಭಯಮ್ಪಿ ಪರಿಯಾಯೇನ ಯುಜ್ಜತಿ। **ಕುಣೀತಿ** ಹತ್ಥಕುಣೀ ವಾ ಪಾದಕುಣೀ ವಾ ಅಙ್ಗುಲಿಕುಣೀ ವಾ; ಯಸ್ಸ ಏತೇಸು ಹತ್ಥಾದೀಸು ಯಂಕಿಞ್ಚಿ ವಙ್ಕಂ ಪಞ್ಞಾಯತಿ, ಸೋ ಕುಣೀ ನಾಮ। **ಖಞ್ಜೋತಿ** ನತಜಾಣುಕೋ ವಾ ಭಿನ್ನಜಙ್ಘೋ ವಾ ಮಜ್ಝೇ ಸಙ್ಕುಟಿತಪಾದತ್ತಾ ಕುಣ್ಡಪಾದಕೋ ವಾ ಪಿಟ್ಠಿಪಾದಮಜ್ಝೇನ ಚಙ್ಕಮನ್ತೋ ಅಗ್ಗೇ ಸಙ್ಕುಟಿತಪಾದತ್ತಾ ಕುಣ್ಡಪಾದಕೋ ವಾ ಪಿಟ್ಠಿಪಾದಗ್ಗೇನ ಚಙ್ಕಮನ್ತೋ ಅಗ್ಗಪಾದೇನೇವ ಚಙ್ಕಮನಖಞ್ಜೋ ವಾ ಪಣ್ಹಿಕಾಯ ಚಙ್ಕಮನಖಞ್ಜೋ ವಾ ಪಾದಸ್ಸ ಬಾಹಿರನ್ತೇನ ಚಙ್ಕಮನಖಞ್ಜೋ ವಾ ಪಾದಸ್ಸ ಅಬ್ಭನ್ತರನ್ತೇನ ಚಙ್ಕಮನಖಞ್ಜೋ ವಾ ಗೋಪ್ಫಕಾನಂ ಉಪರಿ ಭಗ್ಗತ್ತಾ ಸಕಲೇನ ಪಿಟ್ಠಿಪಾದೇನ ಚಙ್ಕಮನಖಞ್ಜೋ ವಾ; ಸಬ್ಬೋಪೇಸ ಖಞ್ಜೋಯೇವ, ಸೋ ನ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ।

ಪಕ್ಖಹತೋತಿ ಯಸ್ಸ ಏಕೋ ಹತ್ಥೋ ವಾ ಪಾದೋ ವಾ ಅಡ್ಢಸರೀರಂ ವಾ ಸುಖಂ ನ ವಹತಿ। **ಛಿನ್ನಿರಿಯಾಪಥೋತಿ** ಪೀಠಸಪ್ಪಿ ವುಚ್ಚತಿ। **ಜರಾದುಬ್ಬಲೋತಿ** ಜಿಣ್ಣಭಾವೇನ ದುಬ್ಬಲೋ ಅತ್ತನೋ ಚೀವರರಜನಾದಿಕಮ್ಮಂ ಕಾತುಮ್ಪಿ ಅಸಮತ್ಥೋ। ಯೋ ಪನ ಮಹಲ್ಲಕೋಪಿ ಬಲವಾ ಹೋತಿ, ಅತ್ತಾನಂ ಪಟಿಜಗ್ಗಿತುಂ ಸಕ್ಕೋತಿ, ಸೋ ಪಬ್ಬಾಜೇತಬ್ಬೋ। **ಅನ್ಧೋತಿ** ಜಚ್ಚನ್ಧೋ ವುಚ್ಚತಿ। **ಮೂಗೋತಿ** ಯಸ್ಸ ವಚೀಭೇದೋ ನಪ್ಪವತ್ತತಿ; ಯಸ್ಸಾಪಿ ಪವತ್ತತಿ, ಸರಣಗಮನಂ ಪನ ಪರಿಪುಣ್ಣಂ ಭಾಸಿತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋತಿ, ತಾದಿಸಂ ಮಮ್ಮನಮ್ಪಿ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಯೋ ಪನ ಸರಣಗಮನಮತ್ತಂ ಪರಿಪುಣ್ಣಂ ಭಾಸಿತುಂ ಸಕ್ಕೋತಿ, ತಂ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ।

ಬಧಿರೋತಿ ಯೋ ಸಬ್ಬೇನ ಸಬ್ಬಂ ನ ಸುಣಾತಿ। ಯೋ ಪನ ಮಹಾಸದ್ದಂ ಸುಣಾತಿ, ತಂ ಪಬ್ಬಾಜೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। **ಅನ್ಧಮೂಗಾ**ದಯೋ ಉಭಯದೋಸವಸೇನ ವುತ್ತಾ। ಯೇಸಞ್ಚ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ಪಟಿಕ್ಖಿತ್ತಾ, ಉಪಸಮ್ಪದಾಪಿ ತೇಸಂ ಪಟಿಕ್ಖಿತ್ತಾವ। ಸಚೇ ಪನ ತೇ ಸಙ್ಘೋ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತಿ, ಸಬ್ಬೇಪಿ ಹತ್ಥಚ್ಛಿನ್ನಾದಯೋ ಸೂಪಸಮ್ಪನ್ನಾ, ಕಾರಕಸಙ್ಘೋ ಪನ ಆಚರಿಯುಪಜ್ಝಾಯಾ ಚ ಆಪತ್ತಿತೋ ನ ಮುಚ್ಚನ್ತಿ। ವಕ್ಖತಿ ಚ – "ಅತ್ಥಿ ಭಿಕ್ಖವೇ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅಪ್ಪತ್ತೋ ಓಸಾರಣಂ, ತಞ್ಚೇ ಸಙ್ಘೋ ಓಸಾರೇತಿ, ಏಕಚ್ಚೋ ಸುಓಸಾರಿತೋ, ಏಕಚ್ಚೋ ದುಓಸಾರಿತೋ"ತಿ ತಸ್ಸತ್ಥೋ ಆಗತಟ್ಠಾನೇಯೇವ ಆವಿ ಭವಿಸ್ಸತೀತಿ।

ಹತ್ಥಚ್ಛಿನ್ನಾದಿವತ್ಥುಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಅಲಜ್ಜೀನಿಸ್ಸಯವತ್ಥುಕಥಾ

೧೨೦. **ಅಲಜ್ಜೀನಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ವಸನ್ತೀತಿ** ಉಪಯೋಗತ್ಥೇ ಸಾಮಿವಚನಂ; ಅಲಜ್ಜಿಪುಗ್ಗಲೇ ನಿಸ್ಸಾಯ ವಸನ್ತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಯಾವ ಭಿಕ್ಖುಸಭಾಗತಂ ಜಾನಾಮೀತಿ** ನಿಸ್ಸಯದಾಯಕಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಸಭಾಗತಂ ಲಜ್ಜಿಭಾವಂ ಯಾವ ಜಾನಾಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ತಸ್ಮಾ ನವಂ ಠಾನಂ ಗತೇನ "ಏಹಿ ಭಿಕ್ಖು, ನಿಸ್ಸಯಂ ಗಣ್ಹಾಹೀ"ತಿ ವುಚ್ಚಮಾನೇನಾಪಿ ಚತೂಹಪಞ್ಚಾಹಂ ನಿಸ್ಸಯದಾಯಕಸ್ಸ ಲಜ್ಜಿಭಾವಂ ಉಪಪರಿಕ್ಖಿತ್ವಾ ನಿಸ್ಸಯೋ ಗಹೇತಬ್ಬೋ।

ಸಚೇ "ಥೇರೋ ಲಜ್ಜೀ"ತಿ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಸನ್ತಿಕೇ ಸುತ್ವಾ ಆಗತದಿವಸೇಯೇವ ಗಹೇತುಕಾಮೋ ಹೋತಿ, ಥೇರೋ ಪನ "ಆಗಮೇಹಿ ತಾವ, ವಸನ್ತೋ ಜಾನಿಸ್ಸಸೀ"ತಿ ಕತಿಪಾಹಂ ಆಚಾರಂ ಉಪಪರಿಕ್ಖಿತ್ವಾ ನಿಸ್ಸಯಂ ದೇತಿ, ವಟ್ಟತಿ। ಪಕತಿಯಾ ನಿಸ್ಸಯಗ್ಗಹಣಟ್ಠಾನಂ ಗತೇನ ತದಹೇವ ಗಹೇತಬ್ಬೋ, ಏಕದಿವಸಮ್ಪಿ ಪರಿಹಾರೋ ನತ್ಥಿ। ಸಚೇ ಪಠಮಯಾಮೇ ಆಚರಿಯಸ್ಸ

ಓಕಾಸೋ ನತ್ಥಿ, ಓಕಾಸಂ ಅಲಭನ್ತೋ “ಪಚ್ಚೂಸಸಮಯೇ ಗಹೇಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಸಯತಿ, ಅರುಣಂ ಉಗ್ಗತಮ್ಪಿ ನ ಜಾನಾತಿ, ಅನಾಪತ್ತಿ। ಸಚೇ ಪನ “ಗಣ್ಹಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಆಭೋಗಂ ಅಕತ್ವಾ ಸಯತಿ, ಅರುಣುಗ್ಗಮನೇ ದುಕ್ಕಟಂ। ಅಗತಪುಬ್ಬಂ ಠಾನಂ ಗತೇನ ದ್ವೇ ತೀಣಿ ದಿವಸಾನಿ ವಸಿತ್ವಾ ಗನ್ತುಕಾಮೇನ ಅನಿಸ್ಸಿತೇನ ವಸಿತಬ್ಬಂ। “ಸತ್ತಾಹಂ ವಸಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಆಲಯಂ ಕರೋನ್ತೇನ ಪನ ನಿಸ್ಸಯೋ ಗಹೇತಬ್ಬೋ। ಸಚೇ ಥೇರೋ “ಕಿಂ ಸತ್ತಾಹಂ ವಸನ್ತಸ್ಸ ನಿಸ್ಸಯೇನಾ”ತಿ ವದತಿ, ಪಟಿಕ್ಖಿತ್ತಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಲದ್ಧಪರಿಹಾರೋ ಹೋತಿ।

ಅಲಜ್ಜೀನಿಸ್ಸಯವತ್ಥುಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಗಮಿಕಾದಿನಿಸ್ಸಯವತ್ಥುಕಥಾ

೧೨೧. **ನಿಸ್ಸಯಕರಣೀಯೋ**ತಿ ಕರಣೀಯನಿಸ್ಸಯೋ, ಕರಣೀಯೋ ಮಯಾ ನಿಸ್ಸಯೋ; ಗಹೇತಬ್ಬೋತಿ ಅತ್ಥೋ। **ನಿಸ್ಸಯಂ ಅಲಭಮಾನೇನಾ**ತಿ ಅತ್ತನಾ ಸದ್ಧಿಂ ಅದ್ಧಾನಮಗ್ಗಪ್ಪಟಿಪನ್ನೇಸು ನಿಸ್ಸಯದಾಯಕೇ ಅಸತಿ ನಿಸ್ಸಯಂ ನ ಲಭತಿ ನಾಮ। ಏವಂ ಅಲಭನ್ತೇನ ಅನಿಸ್ಸಿತೇನ ಬಹೂನಿಪಿ ದಿವಸಾನಿ ಗನ್ತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ ಪುಬ್ಬೇಪಿ ನಿಸ್ಸಯಂ ಗಹೇತ್ವಾ ವುತ್ಥಪುಬ್ಬಂ ಕಞ್ಚಿ ಆವಾಸಂ ಪವಿಸತಿ, ಏಕರತ್ತಂ ವಸನ್ತೇನಾಪಿ ನಿಸ್ಸಯೋ ಗಹೇತಬ್ಬೋ। ಅನ್ತರಾಮಗ್ಗೇ ವಿಸ್ಸಮನ್ತೋ ವಾ ಸತ್ಥಂ ಪರಿಯೇಸನ್ತೋ ವಾ ಕತಿಪಾಹಂ ವಸತಿ, ಅನಾಪತ್ತಿ। ಅನ್ತೋವಸ್ಸೇ ಪನ ನಿಬದ್ಧವಾಸಂ ವಸಿತಬ್ಬಂ, ನಿಸ್ಸಯೋ ಚ ಗಹೇತಬ್ಬೋ। ನಾವಾಯ ಗಚ್ಛನ್ತಸ್ಸ ಪನ ವಸ್ಸಾನೇ ಆಗತೇಪಿ ನಿಸ್ಸಯಂ ಅಲಭನ್ತಸ್ಸ ಅನಾಪತ್ತಿ।

ಯಾಚಿಯಮಾನೇನಾತಿ ತೇನ ಗಿಲಾನೇನ ಯಾಚಿಯಮಾನೇನ ಅನಿಸ್ಸಿತೇನ ವಸಿತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ “ಯಾಚಾಹಿ ಮ”ನ್ತಿ ವುಚ್ಚಮಾನೋಪಿ ಗಿಲಾನೋ ಮಾನೇನ ನ ಯಾಚತಿ, ಗನ್ತಬ್ಬಂ।

ಫಾಸು ಹೋತೀತಿ ಸಮಥವಿಪಸ್ಸನಾನಂ ಪಟಿಲಾಭವಸೇನ ಫಾಸು ಹೋತಿ। ಇಮಞ್ಚ ಪರಿಹಾರಂ ನೇವ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ನ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮೀ ಅರಹನ್ತೋ ಲಭನ್ತಿ; ನ ಥಾಮಗತಸ್ಸ ಸಮಾಧಿನೋ ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಾಯ ವಾ ಲಾಭೀ, ವಿಸ್ಸಟ್ಠಕಮ್ಮಟ್ಠಾನೇ ಪನ ಬಾಲಪುಥುಜ್ಜನೇ ಕಥಾವ ನತ್ಥಿ। ಯಸ್ಸ ಖೋ ಪನ ಸಮಥೋ ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಾ ವಾ ತರುಣೋ ಹೋತಿ, ಅಯಂ ಇಮಂ ಪರಿಹಾರಂ ಲಭತಿ, ಪವಾರಣಸಙ್ಗಹೋಪಿ ಏತಸ್ಸೇವ ಅನುಞ್ಞಾತೋ। ತಸ್ಮಾ ಇಮಿನಾ ಪುಗ್ಗಲೇನ ಆಚರಿಯೇ ಪವಾರೇತ್ವಾ ಗತೇಪಿ “ಯದಾ ಪತಿರೂಪೋ ನಿಸ್ಸಯದಾಯಕೋ ಆಗಚ್ಛಿಸ್ಸತಿ, ತಸ್ಸ ನಿಸ್ಸಾಯ ವಸಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಆಭೋಗಂ ಕತ್ವಾ ಪುನ ಯಾವ ಆಸಾಳ್ಹೀಪುಣ್ಣಮಾ, ತಾವ ಅನಿಸ್ಸಿತೇನ ವತ್ಥುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ಪನ ಆಸಾಳ್ಹೀಮಾಸೇ ಆಚರಿಯೋ ನಾಗಚ್ಛತಿ, ಯತ್ಥ ನಿಸ್ಸಯೋ ಲಬ್ಭತಿ, ತತ್ಥ ಗನ್ತಬ್ಬಂ।

೧೨೨. **ಗೋತ್ತೇನಪಿ ಅನುಸ್ಸಾವೇತು**ನ್ತಿ ಮಹಾಕಸ್ಸಪಸ್ಸ ಉಪಸಮ್ಪದಾಪೇಕ್ಖೋತಿ ಏವಂ ಗೋತ್ತಂ ವತ್ವಾ ಅನುಸ್ಸಾವೇತುಂ ಅನುಜಾನಾಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

೧೨೩. **ದ್ವೇ ಏಕಾನುಸ್ಸಾವನೇ**ತಿ ದ್ವೇ ಏಕತೋ ಅನುಸ್ಸಾವನೇ; ಏಕೇನ ಏಕಸ್ಸ ಅಞ್ಞೇನ ಇತರಸ್ಸಾತಿ ಏವಂ ದ್ವೀಹಿ ವಾ ಆಚರಿಯೇಹಿ ಏಕೇನ ವಾ ಏಕಕ್ಖಣೇ ಕಮ್ಮವಾಚಂ ಅನುಸ್ಸಾವೇನ್ತೇಹಿ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತುಂ ಅನುಜಾನಾಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ದ್ವೇ ತಯೋ ಏಕಾನುಸ್ಸಾವನೇ ಕಾತುಂ ತಞ್ಚ ಖೋ ಏಕೇನ ಉಪಜ್ಝಾಯೇನಾತಿ ದ್ವೇ ವಾ ತಯೋ ವಾ ಜನೇ ಪುರಿಮನಯೇನೇವ ಏಕತೋ ಅನುಸ್ಸಾವನೇ ಕಾತುಂ ಅನುಜಾನಾಮಿ; ತಞ್ಚ ಖೋ ಅನುಸ್ಸಾವನಕಿರಿಯಂ ಏಕೇನ ಉಪಜ್ಝಾಯೇನ ಅನುಜಾನಾಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ತಸ್ಮಾ ಏಕೇನ ಆಚರಿಯೇನ ದ್ವೇ ವಾ ತಯೋ ವಾ ಅನುಸ್ಸಾವೇತಬ್ಬಾ। ದ್ವೀಹಿ ವಾ ತೀಹಿ ವಾ ಆಚರಿಯೇಹಿ ವಿಸುಂ ವಿಸುಂ ಏಕೇನ ಏಕಸ್ಸಾತಿ ಏವಂ ಏಕಪ್ಪಹಾರೇನೇವ ದ್ವೇ ತಿಸ್ಸೋ ವಾ ಕಮ್ಮವಾಚಾ ಕಾತಬ್ಬಾ। ಸಚೇ ಪನ

ನಾನಾಚರಿಯಾ ನಾನುಪಜ್ಝಾಯಾ ಹೋನ್ತಿ, ತಿಸ್ಸತ್ಥೇರೋ ಸುಮನತ್ಥೇರಸ್ಸ ಸದ್ಧಿವಿಹಾರಿಕಂ, ಸುಮನತ್ಥೇರೋ ತಿಸ್ಸತ್ಥೇರಸ್ಸ ಸದ್ಧಿವಿಹಾರಿಕಂ ಅನುಸ್ಸಾವೇತಿ, ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಞ್ಚ ಗಣಪೂರಕಾ ಹೋನ್ತಿ, ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ಪನ ನಾನಾಉಪಜ್ಝಾಯಾ ಹೋನ್ತಿ, ಏಕೋ ಆಚರಿಯೋ ಹೋತಿ, "ನತ್ವೇವ ನಾನುಪಜ್ಝಾಯೇನಾ"ತಿ ಪಟಿಕ್ಖಿತ್ತತ್ತಾ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಇದಂ ಸನ್ಧಾಯ ಹಿ ಏಸ ಪಟಿಕ್ಖೇಪೋ।

ಗಮಿಕಾದಿನಿಸ್ಸಯವತ್ಥುಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಉಪಸಮ್ಪದಾವಿಧಿಕಥಾ

೧೨೬. **ಪರಮಂ ಉಪಜ್ಝಂ ಗಾಹಾಪೇತಬ್ಬೋ**ತಿ ಏತ್ಥ ವಜ್ಜಾವಜ್ಜಂ ಉಪನಿಜ್ಝಾಯತೀತಿ ಉಪಜ್ಝಾ, ತಂ ಉಪಜ್ಝಂ; "ಉಪಜ್ಝಾಯೋ ಮೇ ಭನ್ತೇ ಹೋಹೀ"ತಿ ಏವಂ ವದಾಪೇತ್ವಾ ಗಾಹಾಪೇತಬ್ಬೋ। **ವಿತ್ಥಾಯನ್ತೀ**ತಿ ವಿತ್ಥದ್ಧಗತ್ತಾ ಹೋನ್ತಿ। **ಯಂ ಜಾತನ್ತಿ** ಯಂ ತವ ಸರೀರೇ ಜಾತಂ ನಿಬ್ಬತ್ತಂ ವಿಜ್ಜಮಾನಂ, ತಂ ಸಙ್ಘಮಜ್ಝೇ ಪುಚ್ಛನ್ತೇ ಸನ್ತಂ ಅತ್ಥೀತಿ ವತ್ತಬ್ಬನ್ತಿಆದಿ। **ಉಲ್ಲುಮ್ಪತು ಮನ್ತಿ** ಉದ್ಧರತು ಮಂ।

ಉಪಸಮ್ಪದಾವಿಧಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಚತ್ತಾರೋನಿಸ್ಸಯಾದಿಕಥಾ

೧೨೮. **ತಾವದೇವಾ**ತಿ ಉಪಸಮ್ಪನ್ನಸಮನನ್ತರಮೇವ। **ಛಾಯಾ ಮೇತಬ್ಬಾ**ತಿ ಏಕಪೋರಿಸಾ ವಾ ದ್ವಿಪೋರಿಸಾ ವಾತಿ ಛಾಯಾ ಮೇತಬ್ಬಾ। **ಉತುಪ್ಪಮಾಣಂ ಆಚಿಕ್ಖಿತಬ್ಬನ್ತಿ** "ವಸ್ಸಾನೋ ಹೇಮನ್ತೋ ಗಿಮ್ಹೋ"ತಿ ಏವಂ ಉತುಪ್ಪಮಾಣಂ ಆಚಿಕ್ಖಿತಬ್ಬಂ। ಏತ್ಥ ಚ ಉತುಯೇವ ಉತುಪ್ಪಮಾಣಂ। ಸಚೇ ವಸ್ಸಾನಾದಯೋ ಅಪರಿಪುಣ್ಣಾ ಹೋನ್ತಿ, ಯತ್ತಕೇಹಿ ದಿವಸೇಹಿ ಯಸ್ಸ ಯೋ ಉತು ಅಪರಿಪುಣ್ಣೋ, ತೇ ದಿವಸೇ ಸಲ್ಲಕ್ಖೇತ್ವಾ ಸೋ **ದಿವಸಭಾಗೋ** ಆಚಿಕ್ಖಿತಬ್ಬೋ। ಅಥ ವಾ "ಅಯಂ ನಾಮ ಉತು, ಸೋ ಚ ಖೋ ಪರಿಪುಣ್ಣೋ ವಾ ಅಪರಿಪುಣ್ಣೋ ವಾ"ತಿ ಏವಂ ಉತುಪ್ಪಮಾಣಂ ಆಚಿಕ್ಖಿತಬ್ಬಂ। "ಪುಬ್ಬಣ್ಹೋ ವಾ ಸಾಯನ್ಹೋ ವಾ"ತಿ ಏವಂ ದಿವಸಭಾಗೋ ಆಚಿಕ್ಖಿತಬ್ಬೋ। **ಸಙ್ಗೀತೀ**ತಿ ಇದಮೇವ ಸಬ್ಬಂ ಏಕತೋ ಕತ್ವಾ "ತ್ವಂ ಕಿಂ ಲಭಸಿ, ಕಾ ತೇ ಛಾಯಾ, ಕಿಂ ಉತುಪ್ಪಮಾಣಂ, ಕೋ ದಿವಸಭಾಗೋ"ತಿ ಪುಟ್ಠೋ "ಇದಂ ನಾಮ ಲಭಾಮಿ - ವಸ್ಸಂ ವಾ ಹೇಮನ್ತಂ ವಾ ಗಿಮ್ಹಂ ವಾ, ಅಯಂ ಮೇ ಛಾಯಾ, ಇದಂ ಉತುಪ್ಪಮಾಣಂ, ಅಯಂ ದಿವಸಭಾಗೋತಿ ವದೇಯ್ಯಾಸೀ"ತಿ ಏವಂ ಆಚಿಕ್ಖಿತಬ್ಬಂ।

೧೨೯. **ಓಹಾಯಾ**ತಿ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ। **ದುತಿಯಂ ದಾತುನ್ತಿ** ಉಪಸಮ್ಪದಮಾಳಕತೋ ಪರಿವೇಣಂ ಗಚ್ಛನ್ತಸ್ಸ ದುತಿಯಕಂ ದಾತುಂ ಅನುಜಾನಾಮಿ, ಚತ್ತಾರಿ ಚ ಅಕರಣೀಯಾನಿ ಆಚಿಕ್ಖಿತುನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಪಣ್ಡುಪಲಾಸೋ**ತಿ ಪಣ್ಡುವಣ್ಣೋ ಪತ್ತೋ। **ಬನ್ಧನಾ ಪವುತ್ತೋ**ತಿ ವಣ್ಟತೋ ಪತಿತೋ। **ಅಭಬ್ಬೋ ಹರಿತತ್ಥಾಯಾ**ತಿ ಪುನ ಹರಿತೋ ಭವಿತುಂ ಅಭಬ್ಬೋ। **ಪುಥುಸಿಲಾ**ತಿ ಮಹಾಸಿಲಾ।

೧೩೦. **ಅಲಬ್ಭಮಾನಾಯ ಸಾಮಗ್ಗಿಯಾ ಅನಾಪತ್ತಿ ಸಮ್ಭೋಗೇ ಸಂವಾಸೇ**ತಿ ಯಾವ ತಸ್ಸ ಉಕ್ಖೇಪನೀಯಕಮ್ಮಕರಣತ್ಥಾಯ ಸಾಮಗ್ಗೀ ನ ಲಬ್ಭತಿ, ತಾವ ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಸಮ್ಭೋಗೇ ಚ ಉಪೋಸಥಪವಾರಣಾದಿಕರಣಭೇದೇ ಸಂವಾಸೇ ಚ ಅನಾಪತ್ತೀತಿ। ಸೇಸಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಮಹಾವಿಭಙ್ಗೇ ವುತ್ತಾನುಸಾರೇನ ಸುವಿಞ್ಞೇಯ್ಯತ್ತಾ ಪಾಕಟಮೇವಾತಿ।

ಚತ್ತಾರೋನಿಸ್ಸಯಾದಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಸಮನ್ತಪಾಸಾದಿಕಾಯ ವಿನಯಸಂವಣ್ಣನಾಯ

ದ್ವಾಸತ್ತತಿಅಧಿಕವತ್ಥುಸತಪಟಿಮಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಮಹಾಖನ್ಧಕಸ್ಸ

ಅಟ್ಠವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಮಹಾಖನ್ಧಕವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧. ಉಪೋಸಥಕ್ಖನ್ಧಕಂ

ಸನ್ನಿಪಾತಾನುಜಾನನಾದಿಕಥಾ

೧೩೨. ಉಪೋಸಥಕ್ಖನ್ಧಕೇ - **ಅಞ್ಞತಿತ್ಥಿಯಾ**ತಿ ಏತ್ಥ ತಿತ್ಥಂ ವುಚ್ಚತಿ ಲದ್ಧಿ; ಅಞ್ಞಂ ತಿತ್ಥಂ ಅಞ್ಞತಿತ್ಥಂ; ಅಞ್ಞತಿತ್ಥಂ ಏತೇಸಂ ಅತ್ಥೀತಿ **ಅಞ್ಞತಿತ್ಥಿಯಾ;** ಇತೋ ಅಞ್ಞಲದ್ಧಿಕಾತಿ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ। **ಧಮ್ಮಂ ಭಾಸನ್ತೀ**ತಿ ಯಂ ತೇಸಂ ಕತ್ತಬ್ಬಾಕತ್ತಬ್ಬಂ, ತಂ ಕಥೇನ್ತಿ। **ತೇ ಲಭನ್ತೀ**ತಿ ತೇ ಮನುಸ್ಸಾ ಲಭನ್ತಿ। **ಮೂಗಸೂಕರಾ**ತಿ ಥೂಲಸರೀರಸೂಕರಾ।

೧೩೪. **ಅನಜ್ಝಾಪನ್ನೋ ವಾ ಹೋತಿ ಆಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ವಾ ವುಟ್ಠಿತೋ**ತಿ ಏತ್ಥ ಯಂ ಆಪತ್ತಿಂ ಭಿಕ್ಖು ಅನಜ್ಝಾಪನ್ನೋ ವಾ ಹೋತಿ, ಆಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ವಾ ವುಟ್ಠಿತೋ, ಅಯಂ ಅಸನ್ತೀ ನಾಮ ಆಪತ್ತೀತಿ ಏವಮತ್ಥೋ ವೇದಿತಬ್ಬೋ। **ಸಮ್ಪಜಾನಮುಸಾವಾದೇ ಕಿಂ ಹೋತೀ**ತಿ ಯ್ವಾಯಂ ಸಮ್ಪಜಾನಮುಸಾವಾದೋ ಅಸ್ಸ ಹೋತೀತಿ ವುತ್ತೋ, ಸೋ ಆಪತ್ತಿತೋ ಕಿಂ ಹೋತಿ, ಕತರಾ ಆಪತ್ತಿ ಹೋತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ದುಕ್ಕಟಂ ಹೋತೀ**ತಿ ದುಕ್ಕಟಾಪತ್ತಿ ಹೋತಿ; ಸಾ ಚ ಖೋ ನ ಮುಸಾವಾದಲಕ್ಖಣೇನ; ಭಗವತೋ ಪನ ವಚನೇನ ವಚೀದ್ವಾರೇ ಅಕಿರಿಯಸಮುಟ್ಠಾನಾ ಆಪತ್ತಿ ಹೋತೀತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। ವಕ್ಖತಿ ಹಿ -

> “ಅನಾಲಪನ್ತೋ ಮನುಜೇನ ಕೇನಚಿ,
> ವಾಚಾಗಿರಂ ನೋ ಚ ಪರೇ ಭಣೇಯ್ಯ।
> ಆಪಜ್ಜೇಯ್ಯ ವಾಚಸಿಕಂ ನ ಕಾಯಿಕಂ,
> ಪಞ್ಹಾ ಮೇಸಾ ಕುಸಲೇಹಿ ಚಿನ್ತಿತಾ”ತಿ॥ (ಪರಿ॰ ೪೭೯)।

ಅನ್ತರಾಯಿಕೋತಿ ಅನ್ತರಾಯಕರೋ। **ಕಿಸ್ಸ ಫಾಸು ಹೋತೀ**ತಿ ಕಿಮತ್ಥಾಯ ಫಾಸು ಹೋತಿ। **ಪಠಮಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ ಅಧಿಗಮಾಯಾ**ತಿ ಪಠಮಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ ಅಧಿಗಮನತ್ಥಾಯ ತಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ಫಾಸು ಹೋತಿ ಸುಖಂ ಹೋತಿ। ಏಸ ನಯೋ ಸಬ್ಬತ್ಥ। ಇತಿ ಭಗವಾ ಉದ್ದೇಸತೋ ಚ ನಿದ್ದೇಸತೋ ಚ ಪಠಮಂ ಪಾತಿಮೋಕ್ಖುದ್ದೇಸಂ ದಸ್ಸೇಸಿ।

೧೩೬. **ದೇವಸಿಕ**ನ್ತಿ ದಿವಸೇ ದಿವಸೇ। **ಚಾತುದ್ದಸೇ ವಾ ಪನ್ನರಸೇ ವಾ**ತಿ ಏಕಸ್ಸ ಉತುನೋ ತತಿಯೇ ಚ ಸತ್ತಮೇ ಚ ಪಕ್ಖೇ ದ್ವಿಕ್ಖತ್ತುಂ ಚಾತುದ್ದಸೇ ಅವಸೇಸೇ ಛಕ್ಖತ್ತುಂ ಪನ್ನರಸೇ; ಅಯಂ ತಾವ ಏಕೋ ಅತ್ಥೋ। ಅಯಂ ಪನ ಪಕತಿಚಾರಿತ್ತವಸೇನ ವುತ್ತೋ “ಸಕಿಂ ಪಕ್ಖಸ್ಸ ಚಾತುದ್ದಸೇ ವಾ ಪನ್ನರಸೇ ವಾ”ತಿ ವಚನತೋ ಪನ ತಥಾರೂಪೇ ಪಚ್ಚಯೇ ಸತಿ ಯಸ್ಮಿಂ ತಸ್ಮಿಂ ಚಾತುದ್ದಸೇ ವಾ ಪನ್ನರಸೇ ವಾ ಉದ್ದಿಸಿತುಂ ವಟ್ಟತಿ, ಆವಾಸಿಕಾನಂ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಚಾತುದ್ದಸೋ ಹೋತಿ, ಆಗನ್ತುಕಾನಂ ಪನ್ನರಸೋ। ಸಚೇ ಆವಾಸಿಕಾ ಬಹುತರಾ ಹೋನ್ತಿ, ಆಗನ್ತುಕೇಹಿ ಆವಾಸಿಕಾನಂ ಅನುವತ್ತಿತಬ್ಬ”ನ್ತಿ ವಚನತೋಪಿ ಚೇತಂ ವೇದಿತಬ್ಬಂ।

ಸೀಮಾನುಜಾನನಕಥಾ

೧೩೮. **ಪಠಮಂ ನಿಮಿತ್ತಾ ಕಿತ್ತೇತಬ್ಬಾ**ತಿ ವಿನಯಧರೇನ ಪುಚ್ಛಿತಬ್ಬಂ “ಪುರತ್ಥಿಮಾಯ ದಿಸಾಯ ಕಿಂ ನಿಮಿತ್ತ”ನ್ತಿ? ಪಬ್ಬತೋ ಭನ್ತೇತಿ। ಪುನ ವಿನಯಧರೇನ “ಏಸೋ ಪಬ್ಬತೋ ನಿಮಿತ್ತ”ನ್ತಿ ಏವಂ ನಿಮಿತ್ತಂ ಕಿತ್ತೇತಬ್ಬಂ। “ಏತಂ ಪಬ್ಬತಂ ನಿಮಿತ್ತಂ ಕರೋಮ, ಕರಿಸ್ಸಾಮ, ನಿಮಿತ್ತಂ ಕತೋ, ನಿಮಿತ್ತಂ ಹೋತು, ಹೋತಿ ಭವಿಸ್ಸತೀ”ತಿ ಏವಂ ಪನ ಕಿತ್ತೇತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಪಾಸಾಣಾದೀಸುಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ಪುರತ್ಥಿಮಾಯ ಅನುದಿಸಾಯ, ದಕ್ಖಿಣಾಯ ದಿಸಾಯ, ದಕ್ಖಿಣಾಯ ಅನುದಿಸಾಯ, ಪಚ್ಛಿಮಾಯ ದಿಸಾಯ, ಪಚ್ಛಿಮಾಯ ಅನುದಿಸಾಯ, ಉತ್ತರಾಯ ದಿಸಾಯ, ಉತ್ತರಾಯ ಅನುದಿಸಾಯ, ಕಿಂ ನಿಮಿತ್ತಂ? ಉದಕಂ ಭನ್ತೇ। ಏತಂ ಉದಕಂ ನಿಮಿತ್ತನ್ತಿ ಏತ್ಥ ಪನ ಅಟ್ಠತ್ವಾ, ಪುನ ಪುರತ್ಥಿಮಾಯ ದಿಸಾಯ ಕಿಂ ನಿಮಿತ್ತಂ। ಪಬ್ಬತೋ ಭನ್ತೇ। ಏಸೋ ಪಬ್ಬತೋ ನಿಮಿತ್ತನ್ತಿ ಏವಂ ಪಠಮಂ ಕಿತ್ತಿತನಿಮಿತ್ತಂ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾವ ಠಪೇತಬ್ಬಂ। ಏವಞ್ಹಿ ನಿಮಿತ್ತೇನ ನಿಮಿತ್ತಂ ಘಟಿತಂ ಹೋತಿ। ಏವಂ ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ

ಅಥಾನನ್ತರಂ ವುತ್ತಾಯ ಕಮ್ಮವಾಚಾಯ ಸೀಮಾ ಸಮ್ಮನ್ನಿತಬ್ಬಾ। ಕಮ್ಮವಾಚಾಪರಿಯೋಸಾನೇ ನಿಮಿತ್ತಾನಂ ಅನ್ತೋ ಸೀಮಾ ಹೋತಿ, ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಸೀಮತೋ ಬಹಿ ಹೋನ್ತಿ। ತತ್ಥ ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಸಕಿಂ ಕಿತ್ತಿತಾನಿಪಿ ಕಿತ್ತಿತಾನೇವ ಹೋನ್ತಿ। ಅನ್ಧಕಟ್ಠಕಥಾಯಂ ಪನ ತಿಕ್ಖತ್ತುಂ ಸೀಮಮಣ್ಡಲಂ ಸಮ್ಬನ್ಧನ್ತೇನ ನಿಮಿತ್ತಂ ಕಿತ್ತೇತಬ್ಬನ್ತಿ ವುತ್ತಂ। "ಪಬ್ಬತೋ ಭನ್ತೇತಿ...ಪೇ॰... ಉದಕಂ ಭನ್ತೇ"ತಿ ಏವಂ ಪನ ಉಪಸಮ್ಪನ್ನೋ ವಾ ಆಚಿಕ್ಖತು ಅನುಪಸಮ್ಪನ್ನೋ ವಾ ವಟ್ಟತಿಯೇವ।

ಇದಾನಿ ಪಬ್ಬತನಿಮಿತ್ತಾದೀಸು ಏವಂ ವಿನಿಚ್ಛಯೋ ವೇದಿತಬ್ಬೋ - ತಿವಿಧೋ ಪಬ್ಬತೋ, ಸುದ್ಧಪಂಸುಪಬ್ಬತೋ, ಸುದ್ಧಪಾಸಾಣಪಬ್ಬತೋ, ಉಭಯಮಿಸ್ಸಕೋತಿ। ಸೋ ತಿವಿಧೋಪಿ ವಟ್ಟತಿ। ವಾಲಿಕರಾಸಿ ಪನ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಇತರೋಪಿ ಹತ್ಥಿಪ್ಪಮಾಣತೋ ಓಮಕತರೋ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಹತ್ಥಿಪ್ಪಮಾಣತೋ ಪನ ಪಟ್ಠಾಯ ಸಿನೇರುಪ್ಪಮಾಣೋಪಿ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ಚತೂಸು ದಿಸಾಸು ಚತ್ತಾರೋ ತೀಸು ವಾ ತಯೋ ಪಬ್ಬತಾ ಹೋನ್ತಿ, ಚತೂಹಿ ವಾ ತೀಹಿ ವಾ ಪಬ್ಬತನಿಮಿತ್ತೇಹಿ ಏವ ಸಮ್ಮನ್ನಿತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ದ್ವೀಹಿ ಪನ ನಿಮಿತ್ತೇಹಿ ಏಕೇನ ವಾ ಸಮ್ಮನ್ನಿತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಇತೋ ಪರೇಸು ಪಾಸಾಣನಿಮಿತ್ತಾದೀಸುಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ತಸ್ಮಾ ಪಬ್ಬತನಿಮಿತ್ತಂ ಕರೋನ್ತೇನ ಪುಚ್ಛಿತಬ್ಬಂ "ಏಕಾಬದ್ಧೋ ನ ಏಕಾಬದ್ಧೋ"ತಿ। ಸಚೇ ಏಕಾಬದ್ಧೋ ಹೋತಿ, ನ ಕಾತಬ್ಬೋ। ತಞ್ಹಿ ಚತೂಸು ವಾ ಅಟ್ಠಸು ವಾ ದಿಸಾಸು ಕಿತ್ತೇನ್ತೇನಾಪಿ ಏಕಮೇವ ನಿಮಿತ್ತಂ ಕಿತ್ತಿತಂ ಹೋತಿ, ತಸ್ಮಾ ಯೋ ಏವಂ ಚಕ್ಕಸಣ್ಠಾನೇನ ವಿಹಾರಂ ಪರಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಠಿತೋ ಪಬ್ಬತೋ, ತಂ ಏಕದಿಸಾಯ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ಅಞ್ಞಾಸು ದಿಸಾಸು ತಂ ಬಹಿದ್ಧಾ ಕತ್ವಾ ಅನ್ತೋ ಅಞ್ಞಾನಿ ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಕಿತ್ತೇತಬ್ಬಾನಿ।

ಸಚೇ ಪಬ್ಬತಸ್ಸ ತತಿಯಭಾಗಂ ವಾ ಉಪಡ್ಢಂ ವಾ ಅನ್ತೋಸೀಮಾಯ ಕತ್ತುಕಾಮಾ ಹೋನ್ತಿ, ಪಬ್ಬತಂ ಅಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ಯತ್ತಕಂ ಪದೇಸಂ ಅನ್ತೋ ಕತ್ತುಕಾಮಾ, ತಸ್ಸ ಪರತೋ ತಸ್ಮಿಂಯೇವ ಪಬ್ಬತೇ ಜಾತರುಕ್ಖವಮ್ಮಿಕಾದೀಸು ಅಞ್ಞತರಂ ನಿಮಿತ್ತಂ ಕಿತ್ತೇತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ ಏಕಯೋಜನದ್ವಿಯೋಜನಪ್ಪಮಾಣಂ ಸಬ್ಬಂ ಪಬ್ಬತಂ ಅನ್ತೋ ಕತ್ತುಕಾಮಾ ಹೋನ್ತಿ, ಪಬ್ಬತಸ್ಸ ಪರತೋ ಭೂಮಿಯಂ ಜಾತರುಕ್ಖವಮ್ಮಿಕಾದೀನಿ ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಕಿತ್ತೇತಬ್ಬಾನಿ।

ಪಾಸಾಣನಿಮಿತ್ತೇ - ಅಯಗುಳೋಪಿ ಪಾಸಾಣಸಙ್ಖ್ಯಮೇವ ಗಚ್ಛತಿ, ತಸ್ಮಾ ಯೋ ಕೋಚಿ ಪಾಸಾಣೋ ವಟ್ಟತಿ। ಪಮಾಣತೋ ಪನ ಹತ್ಥಿಪ್ಪಮಾಣೋ ಪಬ್ಬತಸಙ್ಖ್ಯಂ ಗತೋ, ತಸ್ಮಾ ಸೋ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಮಹಾಗೋಣಮಹಾಮಹಿಂಸಪ್ಪಮಾಣೋ ಪನ ವಟ್ಟತಿ। ಹೇಟ್ಠಿಮಪರಿಚ್ಛೇದೇನ ದ್ವತ್ತಿಂಸಪಲಗುಳಪಿಣ್ಡಪರಿಮಾಣೋ ವಟ್ಟತಿ। ತತೋ ಖುದ್ದಕತರೋ ಇಟ್ಠಕಾ ವಾ ಮಹನ್ತೀಪಿ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಅನಿಮಿತ್ತುಪಗಪಾಸಾಣರಾಸಿಪಿ ನ ವಟ್ಟತಿ, ಪಗೇವ ಪಂಸುವಾಲಿಕರಾಸಿ। ಭೂಮಿಸಮೋ ಖಲಮಣ್ಡಲಸದಿಸೋ ಪಿಟ್ಠಿಪಾಸಾಣೋ ವಾ ಭೂಮಿತೋ ಖಾಣುಕೋ ವಿಯ ಉಟ್ಠಿತಪಾಸಾಣೋ ವಾ ಹೋತಿ, ಸೋಪಿ ಪಮಾಣುಪಗೋ ಚೇ ವಟ್ಟತಿ। ಪಿಟ್ಠಿಪಾಸಾಣೋ ಅತಿಮಹನ್ತೋಪಿ ಪಾಸಾಣಸಙ್ಖ್ಯಮೇವ ಗಚ್ಛತಿ, ತಸ್ಮಾ ಸಚೇ ಮಹತೋ ಪಿಟ್ಠಿಪಾಸಾಣಸ್ಸ ಏಕಪ್ಪದೇಸಂ ಅನ್ತೋಸೀಮಾಯ ಕತ್ತುಕಾಮಾ ಹೋನ್ತಿ, ತಂ ಅಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ತಸ್ಸುಪರಿ ಅಞ್ಞೋ ಪಾಸಾಣೋ ಕಿತ್ತೇತಬ್ಬೋ। ಸಚೇ ಪಿಟ್ಠಿಪಾಸಾಣುಪರಿ ವಿಹಾರಂ ಕರೋನ್ತಿ, ವಿಹಾರಮಜ್ಝೇನ ವಾ ಪಿಟ್ಠಿಪಾಸಾಣೋ ವಿನಿವಿಜ್ಝಿತ್ವಾ ಗಚ್ಛತಿ, ಏವರೂಪೋ ಪಿಟ್ಠಿಪಾಸಾಣೋ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ಹಿ ತಂ ಕಿತ್ತೇನ್ತಿ, ನಿಮಿತ್ತಸ್ಸ ಉಪರಿ ವಿಹಾರೋ ಹೋತಿ, ನಿಮಿತ್ತಞ್ಚ ನಾಮ ಬಹಿಸೀಮಾಯ ಹೋತಿ, ವಿಹಾರೋಪಿ ಬಹಿಸೀಮಾಯಂ ಆಪಜ್ಜತಿ। ವಿಹಾರಂ ಪರಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಠಿತಪಿಟ್ಠಿಪಾಸಾಣೋ ಏಕತ್ಥ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ಅಞ್ಞತ್ಥ ನ ಕಿತ್ತೇತಬ್ಬೋ।

ವನನಿಮಿತ್ತೇ - ತಿಣವನಂ ವಾ ತಚಸಾರತಾಲನಾಳಿಕೇರಾದಿರುಕ್ಖವನಂ ವಾ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಅನ್ತೋಸಾರಾನಂ ಪನ ಸಾಕಸಾಲಾದೀನಂ ಅನ್ತೋಸಾರಮಿಸ್ಸಕಾನಂ ವಾ ರುಕ್ಖಾನಂ ವನಂ ವಟ್ಟತಿ, ತಞ್ಚ ಖೋ ಹೇಟ್ಠಿಮಪರಿಚ್ಛೇದೇನ ಚತುಪಞ್ಚರುಕ್ಖಮತ್ತಮ್ಪಿ ತತೋ ಓರಂ ನ ವಟ್ಟತಿ, ಪರಂ ಯೋಜನಸತಿಕಮ್ಪಿ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ಪನ ವನಮಜ್ಝೇ ವಿಹಾರಂ ಕರೋನ್ತಿ, ವನಂ ನ ಕಿತ್ತೇತಬ್ಬಂ। ಏಕದೇಸಂ ಅನ್ತೋಸೀಮಾಯ ಕತ್ತುಕಾಮೇಹಿಪಿ ವನಂ ಅಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ತತ್ಥ ರುಕ್ಖಪಾಸಾಣಾದಯೋ ಕಿತ್ತೇತಬ್ಬಾ। ವಿಹಾರಂ ಪರಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಠಿತವನಂ ಏಕತ್ಥ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ಅಞ್ಞತ್ಥ ನ ಕಿತ್ತೇತಬ್ಬಂ।

ರುಕ್ಖನಿಮಿತ್ತೇ - ತಚಸಾರೋ ತಾಲನಾಳಿಕೇರಾದಿರುಕ್ಖೋ ನ ವಟ್ಟತಿ, ಅನ್ತೋಸಾರೋ ಜೀವಮಾನಕೋ ಅನ್ತಮಸೋ ಉಬ್ಬೇಧತೋ ಅಟ್ಠಙ್ಗುಲೋ ಪರಿಣಾಹತೋ ಸೂಚಿದಣ್ಡಕಪ್ಪಮಾಣೋಪಿ ವಟ್ಟತಿ, ತತೋ ಓರಂ ನ ವಟ್ಟತಿ, ಪರಂ ದ್ವಾದಸಯೋಜನೋ ಸುಪ್ಪತಿಟ್ಠಿತನಿಗ್ರೋಧೋಪಿ ವಟ್ಟತಿ। ವಂಸನಳಕಸರಾವಾದೀಸು ಬೀಜಂ ರೋಪೇತ್ವಾ ವಡ್ಢಾಪಿತೋ ಪಮಾಣುಪಗೋಪಿ ನ ವಟ್ಟತಿ। ತತೋ ಅಪನೇತ್ವಾ ಪನ ತಙ್ಖಣಮ್ಪಿ ಭೂಮಿಯಂ ರೋಪೇತ್ವಾ ಕೋಟ್ಟಕಂ ಕತ್ವಾ ಉದಕಂ ಆಸಿಞ್ಚಿತ್ವಾ ಕಿತ್ತೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ನವಮೂಲಸಾಖಾನಿಗ್ಗಮನಂ ಅಕಾರಣಂ। ಖನ್ಧಂ ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ರೋಪಿತೇ ಪನ ಏತಂ ಯುಜ್ಜತಿ। ಕಿತ್ತೇನ್ತೇನ ಚ "ರುಕ್ಖೋ"ತಿಪಿ ವತ್ತುಂ ವಟ್ಟತಿ, "ಸಾಕರುಕ್ಖೋ"ತಿಪಿ ಸಾಲರುಕ್ಖೋ"ತಿಪಿ। ಏಕಾಬದ್ಧಂ ಪನ ಸುಪ್ಪತಿಟ್ಠಿತನಿಗ್ರೋಧಸದಿಸಂ ಏಕತ್ಥ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ಅಞ್ಞತ್ಥ ಕಿತ್ತೇತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ।

ಮಗ್ಗನಿಮಿತ್ತೇ - ಅರಞ್ಞಖೇತ್ತನದೀತಳಾಕಮಗ್ಗಾದಯೋ ನ ವಟ್ಟನ್ತಿ, ಜಙ್ಘಮಗ್ಗೋ ವಾ ಸಕಟಮಗ್ಗೋ ವಾ ವಟ್ಟತಿ, ಯೋ ನಿಬ್ಬಿಜ್ಝಿತ್ವಾ ದ್ವೇ ತೀಣಿ ಗಾಮನ್ತರಾನಿ ಗಚ್ಛತಿ। ಯೋ ಪನ ಜಙ್ಘಮಗ್ಗೋ ಸಕಟಮಗ್ಗತೋ ಓಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಪುನ ಸಕಟಮಗ್ಗಮೇವ ಓತರತಿ, ಯೇ ವಾ ಜಙ್ಘಮಗ್ಗಸಕಟಮಗ್ಗಾ ಅವಳಞ್ಜಾ, ತೇ ನ ವಟ್ಟನ್ತಿ। ಜಙ್ಘಸತ್ಥಸಕಟಸತ್ಥೇಹಿ ವಳಞ್ಜಿಯಮಾನಾಯೇವ ವಟ್ಟನ್ತಿ। ಸಚೇ ದ್ವೇ ಮಗ್ಗಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಪಚ್ಛಾ ಸಕಟಧುರಮಿವ ಏಕೀಭವನ್ತಿ, ದ್ವಿಧಾ ಭಿನ್ನಟ್ಠಾನೇ ವಾ ಸಮ್ಬನ್ಧಟ್ಠಾನೇ ವಾ ಸಕಿಂ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ಪುನ ನ ಕಿತ್ತೇತಬ್ಬಾ, ಏಕಾಬದ್ಧನಿಮಿತ್ತಞ್ಹೇತಂ ಹೋತಿ।

ಸಚೇ ವಿಹಾರಂ ಪರಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಚತ್ತಾರೋ ಮಗ್ಗಾ ಚತೂಸು ದಿಸಾಸು ಗಚ್ಛನ್ತಿ, ಮಜ್ಝೇ ಏಕಂ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ಅಪರಂ ಕಿತ್ತೇತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಏಕಾಬದ್ಧನಿಮಿತ್ತಞ್ಹೇತಂ ಹೋತಿ। ಕೋಣಂ ನಿಬ್ಬಿಜ್ಝಿತ್ವಾ ಗತಮಗ್ಗಂ ಪನ ಪರಭಾಗೇ ಕಿತ್ತೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ವಿಹಾರಮಜ್ಝೇನ ನಿಬ್ಬಿಜ್ಝಿತ್ವಾ ಗತಮಗ್ಗೋ ಪನ ನ ಕಿತ್ತೇತಬ್ಬೋ। ಕಿತ್ತಿತೇ ನಿಮಿತ್ತಸ್ಸ ಉಪರಿ ವಿಹಾರೋ ಹೋತಿ। ಸಚೇ ಸಕಟಮಗ್ಗಸ್ಸ ಅನ್ತಿಮಚಕ್ಕಮಗ್ಗಂ ನಿಮಿತ್ತಂ ಕರೋನ್ತಿ, ಮಗ್ಗೋ ಬಹಿಸೀಮಾಯ ಹೋತಿ। ಸಚೇ ಬಾಹಿರಚಕ್ಕಮಗ್ಗಂ ನಿಮಿತ್ತಂ ಕರೋನ್ತಿ, ಬಾಹಿರಚಕ್ಕಮಗ್ಗೋವ ಬಹಿಸೀಮಾಯ ಹೋತಿ, ಸೇಸಂ ಅನ್ತೋಸೀಮಂ ಭಜತಿ। ಮಗ್ಗಂ ಕಿತ್ತೇನ್ತೇನ "ಮಗ್ಗೋ ಪನ್ಥೋ ಪಥೋ ಪಜ್ಜೋ"ತಿ ದಸಸು ಯೇನ ಕೇನಚಿ ನಾಮೇನ ಕಿತ್ತೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಪರಿಖಾಸಣ್ಠಾನೇನ ವಿಹಾರಂ ಪರಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಗತಮಗ್ಗೋ ಏಕತ್ಥ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ಅಞ್ಞತ್ಥ ಕಿತ್ತೇತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ।

ವಮ್ಮಿಕನಿಮಿತ್ತೇ - ಹೇಟ್ಠಿಮಪರಿಚ್ಛೇದೇನ ತಂ ದಿವಸಂ ಜಾತೋ ಅಟ್ಠಙ್ಗುಲುಬ್ಬೇಧೋ ಗೋವಿಸಾಣಪ್ಪಮಾಣೋಪಿ ವಮ್ಮಿಕೋ ವಟ್ಟತಿ, ತತೋ ಓರಂ ನ ವಟ್ಟತಿ, ಪರಂ ಹಿಮವನ್ತಪಬ್ಬತಸದಿಸೋಪಿ ವಟ್ಟತಿ। ವಿಹಾರಂ ಪರಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಠಿತಂ ಪನ ಏಕಾಬದ್ಧಂ ಏಕತ್ಥ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ಅಞ್ಞತ್ಥ ಕಿತ್ತೇತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ।

ನದೀನಿಮಿತ್ತೇ - ಯಸ್ಸಾ ಧಮ್ಮಿಕಾನಂ ರಾಜೂನಂ ಕಾಲೇ ಅನ್ವದ್ಧಮಾಸಂ ಅನುದಸಾಹಂ ಅನುಪಞ್ಚಾಹನ್ತಿ ಏವಂ ಅನತಿಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ದೇವೇ ವಸ್ಸನ್ತೇ ವಲಾಹಕೇಸು ವಿಗತಮತ್ತೇಸು ಸೋತಂ ಪಚ್ಛಿಜ್ಜತಿ, ಅಯಂ ನದೀಸಙ್ಖ್ಯಂ ನ ಗಚ್ಛತಿ। ಯಸ್ಸಾ ಪನ ಈದಿಸೇ ಸುವುಟ್ಠಿಕಾಲೇ ವಸ್ಸಾನಸ್ಸ ಚಾತುಮಾಸೇ ಸೋತಂ ನ ಪಚ್ಛಿಜ್ಜತಿ, ತಿಮಣ್ಡಲಂ ಪಟಿಚ್ಛಾದೇತ್ವಾ ಯತ್ಥ ಕತ್ಥಚಿ ಉತ್ತರನ್ತಿಯಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಅನ್ತರವಾಸಕೋ ತೇಮಿಯತಿ, ಅಯಂ ನದೀಸಙ್ಖ್ಯಂ ಗಚ್ಛತಿ, ಸೀಮಂ ಬನ್ಧನ್ತಾನಂ ನಿಮಿತ್ತಂ ಹೋತಿ। ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ನದೀಪಾರಗಮನೇಪಿ ಉಪೋಸಥಾದಿಸಙ್ಘಕಮ್ಮಕರಣೇಪಿ ನದೀಪಾರಸೀಮಸಮ್ಮನ್ನನೇಪಿ ಅಯಮೇವ ನದೀ।

ಯಾ ಪನ ಮಗ್ಗೋ ವಿಯ ಸಕಟಧುರಸಣ್ಠಾನೇನ ವಾ ಪರಿಖಾಸಣ್ಠಾನೇನ ವಾ ವಿಹಾರಂ ಪರಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಗತಾ, ತಂ ಏಕತ್ಥ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ಅಞ್ಞತ್ಥ ಕಿತ್ತೇತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ವಿಹಾರಸ್ಸ ಚತೂಸು ದಿಸಾಸು ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ವಿನಿಬ್ಬಿಜ್ಝಿತ್ವಾ ಗತೇ ನದಿಚತುಕ್ಕೇಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ಅಸಮ್ಮಿಸ್ಸನದಿಯೋ ಪನ ಚತಸ್ಸೋಪಿ ಕಿತ್ತೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ವತಿಂ ಕರೋನ್ತೋ ವಿಯ ರುಕ್ಖಪಾದೇ ನಿಖಣಿತ್ವಾ ವಲ್ಲಿಪಲಾಲಾದೀಹಿ ನದಿಸೋತಂ ರುಮ್ಭನ್ತಿ, ಉದಕಞ್ಚ ಅಜ್ಝೋತ್ಥರಿತ್ವಾ ಆವರಣಂ ಪವತ್ತತಿಯೇವ, ನಿಮಿತ್ತಂ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ।

ಯಥಾ ಪನ ಉದಕಂ ನಪ್ಪವತ್ತತಿ, ಏವಂ ಸೇತುಮ್ಹಿ ಕತೇ ಅಪ್ಪವತ್ತಮಾನಾ ನದೀ ನಿಮಿತ್ತಂ ಕಾತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಪವತ್ತನಟ್ಠಾನೇ ನದಿನಿಮಿತ್ತಂ, ಅಪ್ಪವತ್ತನಟ್ಠಾನೇ ಉದಕನಿಮಿತ್ತಂ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ।

ಯಾ ಪನ ದುಬ್ಬುಟ್ಠಿಕಾಲೇ ವಾ ಗಿಮ್ಹೇ ವಾ ನಿರುದಕಭಾವೇನ ನಪ್ಪವತ್ತತಿ, ಸಾ ವಟ್ಟತಿ। ಮಹಾನದಿತೋ ಉದಕಮಾತಿಕಂ ನೀಹರನ್ತಿ, ಸಾ ಕುನ್ನದಿಸದಿಸಾ ಹುತ್ವಾ ತೀಣಿ ಸಸ್ಸಾನಿ ಸಮ್ಪಾದೇನ್ತೀ ನಿಚ್ಚಂ ಪವತ್ತತಿ, ಕಿಞ್ಚಾಪಿ ಪವತ್ತತಿ, ನಿಮಿತ್ತಂ ಕಾತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಯಾ ಪನ ಮೂಲೇ ಮಹಾನದಿತೋ ನಿಗ್ಗತಾಪಿ ಕಾಲನ್ತರೇನ ತೇನೇವ ನಿಗ್ಗತಮಗ್ಗೇನ ನದಿಂ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾ ಸಯಞ್ಚ ಗಚ್ಛತಿ, ಗಚ್ಛನ್ತೀ ಪರತೋ ಸುಸುಮಾರಾದಿಸಮಾಕಿಣ್ಣಾ ನಾವಾದೀಹಿ ಸಞ್ಚರಿತಬ್ಬಾ ನದೀ ಹೋತಿ, ತಂ ನಿಮಿತ್ತಂ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ।

ಉದಕನಿಮಿತ್ತೇ - ನಿರುದಕೇ ಠಾನೇ ನಾವಾಯ ವಾ ಚಾಟಿಆದೀಸು ವಾ ಉದಕಂ ಪೂರೇತ್ವಾ ಉದಕನಿಮಿತ್ತಂ ಕಿತ್ತೇತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ, ಭೂಮಿಗತಮೇವ ವಟ್ಟತಿ । ತಞ್ಚ ಖೋ ಅಪ್ಪವತ್ತನಉದಕಂ ಆವಾಟಪೋಕ್ಖರಣಿತಳಾಕಜಾತಸ್ಸರಲೋಣಿಸಮುದ್ದಾದೀಸು ಠಿತಂ, ಅಟ್ಠಿತಂ ಪನ ಓಘನದಿಉದಕವಾಹಕಮಾತಿಕಾದೀಸು ಉದಕಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಅನ್ಧಕಟ್ಠಕಥಾಯಂ ಪನ "ಗಮ್ಭೀರೇಸು ಆವಾಟಾದೀಸು ಉಕ್ಖೇಪಿಮಂ ಉದಕಂ ನಿಮಿತ್ತಂ ನ ಕಾತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ವುತ್ತಂ, ತಂ ದುವುತ್ತಂ ಅತ್ತನೋಮತಿಮತ್ತಮೇವ। ಠಿತಂ ಪನ ಅನ್ತಮಸೋ ಸೂಕರಖತಾಯಪಿ ಗಾಮದಾರಕಾನಂ ಕೀಳನವಾಪಿಯಮ್ಪಿ ತಙ್ಖಣಞ್ಞೇವ ಪಥವಿಯಂ ಆವಾಟಕಂ ಕತ್ವಾ ಕುಟೇಹಿ ಆಹರಿತ್ವಾ ಪೂರಿತಉದಕಮ್ಪಿ ಸಚೇ ಯಾವ ಕಮ್ಮವಾಚಾಪರಿಯೋಸಾನಾ ತಿಟ್ಠತಿ, ಅಪ್ಪಂ ವಾ ಹೋತು ಬಹು ವಾ, ವಟ್ಟತಿ। ತಸ್ಮಿಂ ಪನ ಠಾನೇ ನಿಮಿತ್ತಸಞ್ಞಾಕರಣತ್ಥಂ ಪಾಸಾಣವಾಲಿಕಾಪಂಸುಆದಿರಾಸಿ ವಾ ಪಾಸಾಣತ್ಥಮ್ಭೋ ವಾ ದಾರುತ್ಥಮ್ಭೋ ವಾ ಕಾತಬ್ಬೋ। ತಂ ಕಾತುಞ್ಚ ಕಾರೇತುಞ್ಚ ಭಿಕ್ಖುಸ್ಸ ವಟ್ಟತಿ। ಲಾಭಸೀಮಾಯಂ ಪನ ನ ವಟ್ಟತಿ । ಸಮಾನಸಂವಾಸಕಸೀಮಾ ಕಸ್ಸಚಿ ಪೀಳನಂ ನ ಕರೋತಿ, ಕೇವಲಂ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ವಿನಯಕಮ್ಮಮೇವ ಸಾಧೇತಿ, ತಸ್ಮಾ ಏತ್ಥ ವಟ್ಟತಿ।

ಇಮೇಹಿ ಚ ಅಟ್ಠಹಿ ನಿಮಿತ್ತೇಹಿ ಅಸಮ್ಮಿಸ್ಸೇಹಿಪಿ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಸಮ್ಮಿಸ್ಸೇಹಿಪಿ ಸೀಮಂ ಸಮ್ಮನ್ನಿತುಂ ವಟ್ಟತಿಯೇವ। ಸಾ ಏವಂ ಸಮ್ಮನ್ನಿತ್ವಾ ಬಜ್ಝಮಾನಾ ಏಕೇನ ದ್ವೀಹಿ ವಾ ನಿಮಿತ್ತೇಹಿ ಅಬದ್ಧಾ ಹೋತಿ, ತೀಣಿ ಪನ ಆದಿಂ ಕತ್ವಾ ವುತ್ತಪ್ಪಕಾರಾನಂ ನಿಮಿತ್ತಾನಂ ಸತೇನಾಪಿ ಬದ್ಧಾ ಹೋತಿ। ಸಾ ತೀಹಿ ಸಿಙ್ಘಾಟಕಸಣ್ಠಾನಾ ಹೋತಿ, ಚತೂಹಿ ಚತುರಸ್ಸಾ ವಾ ಸಿಙ್ಘಾಟಕಅಡ್ಢಚನ್ದಮುದಿಙ್ಗಾದಿಸಣ್ಠಾನಾ ವಾ, ತತೋ ಅಧಿಕೇಹಿ ನಾನಾಸಣ್ಠಾನಾ। ತಂ ಬನ್ಧಿತುಕಾಮೇಹಿ ಸಾಮನ್ತವಿಹಾರೇಸು ಭಿಕ್ಖೂ ತಸ್ಸ ತಸ್ಸ ವಿಹಾರಸ್ಸ ಸೀಮಾಪರಿಚ್ಛೇದಂ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ, ಬದ್ಧಸೀಮವಿಹಾರಾನಂ ಸೀಮಾಯ ಸೀಮನ್ತರಿಕಂ, ಅಬದ್ಧಸೀಮವಿಹಾರಾನಂ ಸೀಮಾಯ ಉಪಚಾರಂ ಠಪೇತ್ವಾ ದಿಸಾಚಾರಿಕಭಿಕ್ಖೂನಂ ನಿಸ್ಸಞ್ಚಾರಸಮಯೇ ಸಚೇ ಏಕಸ್ಮಿಂ ಗಾಮಖೇತ್ತೇ ಸೀಮಂ ಬನ್ಧಿತುಕಾಮಾ, ಯೇ ತತ್ಥ ಬದ್ಧಸೀಮವಿಹಾರಾ, ತೇಸು ಭಿಕ್ಖೂನಂ "ಮಯಂ ಅಜ್ಜ ಸೀಮಂ ಬನ್ಧಿಸ್ಸಾಮ, ತುಮ್ಹೇ ಸಕಸೀಮಾಪರಿಚ್ಛೇದತೋ ಮಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ಥಾ"ತಿ ಪೇಸೇತಬ್ಬಂ। ಯೇ ಅಬದ್ಧಸೀಮವಿಹಾರಾ, ತೇಸು ಭಿಕ್ಖೂ ಏಕಜ್ಝಂ ಸನ್ನಿಪಾತೇತಬ್ಬಾ, ಛನ್ದಾರಹಾನಂ ಛನ್ದೋ ಆಹರಾಪೇತಬ್ಬೋ । ಸಚೇ ಅಞ್ಞಾನಿಪಿ ಗಾಮಕ್ಖೇತ್ತಾನಿ ಅನ್ತೋಕಾತುಕಾಮಾ , ತೇಸು ಗಾಮೇಸು ಯೇ ಭಿಕ್ಖೂ ವಸನ್ತಿ, ತೇಹಿಪಿ ಆಗನ್ತಬ್ಬಂ। ಅನಾಗಚ್ಛನ್ತಾನಂ ಛನ್ದೋ ಆಹರಿತಬ್ಬೋತಿ ಮಹಾಸುಮತ್ಥೇರೋ ಆಹ। ಮಹಾಪದುಮತ್ಥೇರೋ ಪನ "ನಾನಾಗಾಮಖೇತ್ತಾನಿ ನಾಮ ಪಾಟೇಕ್ಕಂ ಬದ್ಧಸೀಮಾಸದಿಸಾನಿ, ನ ತತೋ ಛನ್ದಪಾರಿಸುದ್ಧಿ ಆಗಚ್ಛತಿ। ಅನ್ತೋನಿಮಿತ್ತಗತೇಹಿ ಪನ ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಆಗನ್ತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ವತ್ವಾ ಪುನ ಆಹ - "ಸಮಾನಸಂವಾಸಕಸೀಮಾಸಮ್ಮನ್ನನಕಾಲೇ ಆಗಮನಮ್ಪಿ ಅನಾಗಮನಮ್ಪಿ ವಟ್ಟತಿ। ಅವಿಪ್ಪವಾಸಸೀಮಾಸಮ್ಮನ್ನನಕಾಲೇ ಪನ ಅನ್ತೋನಿಮಿತ್ತಗತೇಹಿ ಆಗನ್ತಬ್ಬಂ, ಅನಾಗಚ್ಛನ್ತಾನಂ ಛನ್ದೋ ಆಹರಿತಬ್ಬೋ"ತಿ।

ಏವಂ ಸನ್ನಿಪತಿತೇಸು ಪನ ಭಿಕ್ಖೂಸು ಛನ್ದಾರಹಾನಂ ಛನ್ದೇ ಆಹಟೇ ತೇಸು ತೇಸು ಮಗ್ಗೇಸು ನದೀತಿತ್ಥಗಾಮದ್ವಾರಾದೀಸು ಚ ಆಗನ್ತುಕಭಿಕ್ಖೂನಂ ಸೀಘಂ ಸೀಘಂ ಹತ್ಥಪಾಸಾನಯನತ್ಥಞ್ಚ ಬಹಿಸೀಮಾಕರಣತ್ಥಞ್ಚ ಆರಾಮಿಕೇ ಚೇವ ಸಮಣುದ್ದೇಸೇ ಚ ಠಪೇತ್ವಾ ಭೇರಿಸಞ್ಞಂ ವಾ ಸಙ್ಖಸಞ್ಞಂ ವಾ ಕತ್ವಾ ನಿಮಿತ್ತಕಿತ್ತನಾನನ್ತರಂ ವುತ್ತಾಯ "ಸುಣಾತು ಮೇ ಭನ್ತೇ ಸಙ್ಘೋ"ತಿಆದಿಕಾಯ

ಕಮ್ಮವಾಚಾಯ ಸೀಮಾ ಬನ್ಧಿತಬ್ಬಾ। ಕಮ್ಮವಾಚಾಪರಿಯೋಸಾನೇಯೇವ ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಬಹಿ ಕತ್ವಾ ಹೇಟ್ಠಾ ಪಥವಿಸನ್ಧಾರಕಂ ಉದಕಂ ಪರಿಯನ್ತಂ ಕತ್ವಾ ಸೀಮಾ ಗತಾ ಹೋತಿ।

ಇಮಂ ಪನ ಸಮಾನಸಂವಾಸಕಸೀಮಂ ಸಮ್ಮನ್ನನ್ತೇಹಿ ಪಬ್ಬಜ್ಜುಪಸಮ್ಪದಾದೀನಂ ಸಙ್ಘಕಮ್ಮಾನಂ ಸುಖಕರಣತ್ಥಂ ಪಠಮಂ ಖಣ್ಡಸೀಮಾ ಬನ್ಧಿತಬ್ಬಾ। ತಂ ಪನ ಬನ್ಧನ್ತೇಹಿ ವತ್ತಂ ಜಾನಿತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ ಹಿ ಬೋಧಿಚೇತಿಯಭತ್ತಸಾಲಾದೀನಿ ಸಬ್ಬವತ್ಥೂನಿ ಪತಿಟ್ಠಾಪೇತ್ವಾ ಕತವಿಹಾರೇ ಬನ್ಧನ್ತಿ, ವಿಹಾರಮಜ್ಝೇ ಬಹೂನಂ ಸಮೋಸರಣಟ್ಠಾನೇ ಅಬನ್ಧಿತ್ವಾ ವಿಹಾರಪಚ್ಚನ್ತೇ ವಿವಿತ್ತೋಕಾಸೇ ಬನ್ಧಿತಬ್ಬಾ। ಅಕತವಿಹಾರೇ ಬನ್ಧನ್ತೇಹಿ ಬೋಧಿಚೇತಿಯಾದೀನಂ ಸಬ್ಬವತ್ಥೂನಂ ಠಾನಂ ಸಲ್ಲಕ್ಖೇತ್ವಾ ಯಥಾ ಪತಿಟ್ಠಿತೇಸು ವತ್ಥೂಸು ವಿಹಾರಪಚ್ಚನ್ತೇ ವಿವಿತ್ತೋಕಾಸೇ ಹೋತಿ, ಏವಂ ಬನ್ಧಿತಬ್ಬಾ। ಸಾ ಹೇಟ್ಠಿಮಪರಿಚ್ಛೇದೇನ ಸಚೇ ಏಕವೀಸತಿ ಭಿಕ್ಖೂ ಗಣ್ಹಾತಿ, ವಟ್ಟತಿ। ತತೋ ಓರಂ ನ ವಟ್ಟತಿ, ಪರಂ ಭಿಕ್ಖುಸಹಸ್ಸಂ ಗಣ್ಹನ್ತೀಪಿ ವಟ್ಟತಿ। ತಂ ಬನ್ಧನ್ತೇಹಿ ಸೀಮಾಮಾಳಕಸ್ಸ ಸಮನ್ತಾ ನಿಮಿತ್ತುಪಗಾ ಪಾಸಾಣಾ ಠಪೇತಬ್ಬಾ, ನ ಖಣ್ಡಸೀಮಾಯ ಠಿತೇಹಿ ಮಹಾಸೀಮಾ ಬನ್ಧಿತಬ್ಬಾ, ನ ಮಹಾಸೀಮಾಯ ಠಿತೇಹಿ ಖಣ್ಡಸೀಮಾ, ಖಣ್ಡಸೀಮಾಯಮೇವ ಪನ ಠತ್ವಾ ಖಣ್ಡಸೀಮಾ ಬನ್ಧಿತಬ್ಬಾ, ಮಹಾಸೀಮಾಯಮೇವ ಠತ್ವಾ ಮಹಾಸೀಮಾ।

ತತ್ರಾಯಂ ಬನ್ಧನವಿಧಿ - ಸಮನ್ತಾ "ಏಸೋ ಪಾಸಾಣೋ ನಿಮಿತ್ತ"ನ್ತಿ ಏವಂ ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ಕಮ್ಮವಾಚಾಯ ಸೀಮಾ ಸಮ್ಮನ್ನಿತಬ್ಬಾ। ಅಥ ತಸ್ಸಾ ಏವ ದಳ್ಹೀಕಮ್ಮತ್ಥಂ ಅವಿಪ್ಪವಾಸಕಮ್ಮವಾಚಾ ಕಾತಬ್ಬಾ। ಏವಞ್ಹಿ ಸೀಮಂ ಸಮೂಹನಿಸ್ಸಾಮಾತಿ ಆಗತಾ ಸಮೂಹನಿತುಂ ನ ಸಕ್ಖಿಸ್ಸನ್ತಿ। ಸೀಮಂ ಸಮ್ಮನ್ನಿತ್ವಾ ಬಹಿಸೀಮನ್ತರಿಕಪಾಸಾಣಾ ಠಪೇತಬ್ಬಾ। ಸೀಮನ್ತರಿಕಾ ಪಚ್ಛಿಮಕೋಟಿಯಾ ಏಕರತನಪ್ಪಮಾಣಾ ವಟ್ಟತಿ। ವಿದತ್ಥಿಪ್ಪಮಾಣಾಪಿ ವಟ್ಟತೀತಿ ಕುರುನ್ದಿಯಂ, ಚತುರಙ್ಗುಲಪ್ಪಮಾಣಾಪಿ ವಟ್ಟತೀತಿ ಮಹಾಪಚ್ಚರಿಯಂ ವುತ್ತಂ। ಸಚೇ ಪನ ವಿಹಾರೋ ಮಹಾ ಹೋತಿ, ದ್ವೇಪಿ ತಿಸ್ಸೋಪಿ ತತುತ್ತರಿಪಿ ಖಣ್ಡಸೀಮಾಯೋ ಬನ್ಧಿತಬ್ಬಾ।

ಏವಂ ಖಣ್ಡಸೀಮಂ ಸಮ್ಮನ್ನಿತ್ವಾ ಮಹಾಸೀಮಾಸಮ್ಮುತಿಕಾಲೇ ಖಣ್ಡಸೀಮತೋ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಮಹಾಸೀಮಾಯ ಠತ್ವಾ ಸಮನ್ತಾ ಅನುಪರಿಯಾಯನ್ತೇಹಿ ಸೀಮನ್ತರಿಕಪಾಸಾಣಾ ಕಿತ್ತೇತಬ್ಬಾ। ತತೋ ಅವಸೇಸನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ಹತ್ಥಪಾಸಂ ಅವಿಜಹನ್ತೇಹಿ ಕಮ್ಮವಾಚಾಯ ಸಮಾನಸಂವಾಸಕಸೀಮಂ ಸಮ್ಮನ್ನಿತ್ವಾ ತಸ್ಸಾ ದಳ್ಹೀಕಮ್ಮತ್ಥಂ ಅವಿಪ್ಪವಾಸಕಮ್ಮವಾಚಾಪಿ ಕಾತಬ್ಬಾ। ಏವಞ್ಹಿ "ಸೀಮಂ ಸಮೂಹನಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ಆಗತಾ ಸಮೂಹನಿತುಂ ನ ಸಕ್ಖಿಸ್ಸನ್ತಿ। ಸಚೇ ಪನ ಖಣ್ಡಸೀಮಾಯ ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ತತೋ ಸೀಮನ್ತರಿಕಾಯ ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ಮಹಾಸೀಮಾಯ ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಕಿತ್ತೇನ್ತಿ, ಏವಂ ತೀಸು ಠಾನೇಸು ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ಯಂ ಸೀಮಂ ಇಚ್ಛನ್ತಿ, ತಂ ಪಠಮಂ ಬನ್ಧಿತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಏವಂ ಸನ್ತೇಪಿ ಯಥಾವುತ್ತೇನಯೇನ ಖಣ್ಡಸೀಮತೋವ ಪಟ್ಠಾಯ ಬನ್ಧಿತಬ್ಬಾ। ಏವಂ ಬದ್ಧಾಸು ಪನ ಸೀಮಾಸು ಖಣ್ಡಸೀಮಾಯ ಠಿತಾ ಭಿಕ್ಖೂ ಮಹಾಸೀಮಾಯ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತಾನಂ ನ ಕೋಪೇನ್ತಿ, ಮಹಾಸೀಮಾಯ ವಾ ಠಿತಾ ಖಣ್ಡಸೀಮಾಯ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತಾನಂ ಸೀಮನ್ತರಿಕಾಯ ಪನ ಠಿತಾ ಉಭಿನ್ನಮ್ಪಿ ನ ಕೋಪೇನ್ತಿ। ಗಾಮಖೇತ್ತೇ ಠತ್ವಾ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತಾನಂ ಪನ ಸೀಮನ್ತರಿಕಾಯ ಠಿತಾ ಕೋಪೇನ್ತಿ। ಸೀಮನ್ತರಿಕಾ ಹಿ ಗಾಮಖೇತ್ತಂ ಭಜತಿ।

ಸೀಮಾ ಚ ನಾಮೇಸಾ ನ ಕೇವಲಂ ಪಥವಿತಲೇಯೇವ ಬದ್ಧಾ ಬದ್ಧಾ ನಾಮ ಹೋತಿ। ಅಥ ಖೋ ಪಿಟ್ಠಿಪಾಸಾಣೇಪಿ ಕುಟಿಗೇಹೇಪಿ ಲೇಣೇಪಿ ಪಾಸಾದೇಪಿ ಪಬ್ಬತಮತ್ಥಕೇಪಿ ಬದ್ಧಾ ಬದ್ಧಾಯೇವ ಹೋತಿ। ತತ್ಥ **ಪಿಟ್ಠಿಪಾಸಾಣೇ** ಬನ್ಧನ್ತೇಹಿ ಪಾಸಾಣಪಿಟ್ಠಿಯಂ ರಾಜಿಂ ವಾ ಕೋಟ್ಟೇತ್ವಾ ಉದುಕ್ಖಲಂ ವಾ ಖಣಿತ್ವಾ ನಿಮಿತ್ತಂ ನ ಕಾತಬ್ಬಂ , ನಿಮಿತ್ತುಪಗಪಾಸಾಣೇ ಠಪೇತ್ವಾ ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಕಿತ್ತೇತಬ್ಬಾನಿ। ಕಮ್ಮವಾಚಾಪರಿಯೋಸಾನೇ ಸೀಮಾ ಪಥವಿಸನ್ಧಾರಕಂ ಉದಕಂ ಪರಿಯನ್ತಂ ಕತ್ವಾ ಓತರತಿ। ನಿಮಿತ್ತಪಾಸಾಣಾ ಯಥಾಠಾನೇ ನ ತಿಟ್ಠನ್ತಿ, ತಸ್ಮಾ ಸಮನ್ತತೋ ರಾಜಿ ವಾ ಉಟ್ಠಾಪೇತಬ್ಬಾ, ಚತೂಸು ವಾ ಕೋಣೇಸು ಪಾಸಾಣಾ ವಿಜ್ಝಿತಬ್ಬಾ, "ಅಯಂ ಸೀಮಾಪರಿಚ್ಛೇದೋ"ತಿ ವತ್ವಾ ಅಕ್ಖರಾನಿ ವಾ ಛಿನ್ದಿತಬ್ಬಾನಿ। ಕೇಚಿ ಉಸೂಯಕಾ ಸೀಮಂ ಝಾಪೇಸ್ಸಾಮಾತಿ ಅಗ್ಗಿಂ ದೇನ್ತಿ, ಪಾಸಾಣಾವ ಝಾಯನ್ತಿ, ನ ಸೀಮಾ।

ಕುಟಿಗೇಹೇಪಿ ಬನ್ಧನ್ತೇಹಿ ಭಿತ್ತಿಂ ಅಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ಏಕವೀಸತಿಯಾ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಓಕಾಸಟ್ಠಾನಂ ಅನ್ತೋ ಕರಿತ್ವಾ ಪಾಸಾಣನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಠಪೇತ್ವಾ ಸೀಮಾ ಸಮ್ಮನ್ನಿತಬ್ಬಾ, ಅನ್ತೋಕುಟ್ಟಮೇವ ಸೀಮಾ ಹೋತಿ। ಸಚೇ ಅನ್ತೋಕುಟ್ಟೇ ಏಕವೀಸತಿಯಾ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಓಕಾಸೋ ನತ್ಥಿ, ಪಮುಖೇ ನಿಮಿತ್ತಪಾಸಾಣೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಸಮ್ಮನ್ನಿತಬ್ಬಾ। ಸಚೇ ಏವಮ್ಪಿ ನಪ್ಪಹೋತಿ, ಬಹಿನಿಬ್ಬೋದಕಪತನಟ್ಠಾನೇಪಿ ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಠಪೇತ್ವಾ ಸಮ್ಮನ್ನಿತಬ್ಬಾ। ಏವಂ ಸಮ್ಮತಾಯ ಪನ ಸಬ್ಬಂ ಕುಟಿಗೇಹಂ ಸೀಮಟ್ಠಮೇವ ಹೋತಿ।

ಚತುಭಿತ್ತಿಯಲೇಣೇಪಿ ಬನ್ಧನ್ತೇಹಿ ಕುಟ್ಟಂ ಅಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ಪಾಸಾಣಾವ ಕಿತ್ತೇತಬ್ಬಾ। ಸಚೇ ಅನ್ತೋ ಓಕಾಸೋ ನತ್ಥಿ, ಪಮುಖೇಪಿ ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಠಪೇತಬ್ಬಾನಿ। ಸಚೇ ನಪ್ಪಹೋತಿ, ಬಹಿ ನಿಬ್ಬೋದಕಪತನಟ್ಠಾನೇಪಿ ನಿಮಿತ್ತಪಾಸಾಣೇ ಠಪೇತ್ವಾ ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ಸೀಮಾ ಸಮ್ಮನ್ನಿತಬ್ಬಾ। ಏವಂ ಲೇಣಸ್ಸ ಅನ್ತೋ ಚ ಬಹಿ ಚ ಸೀಮಾ ಹೋತಿ।

ಉಪರಿಪಾಸಾದೇಪಿ ಭಿತ್ತಿಂ ಅಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ಅನ್ತೋ ಪಾಸಾಣೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಸೀಮಾ ಸಮ್ಮನ್ನಿತಬ್ಬಾ। ಸಚೇ ನಪ್ಪಹೋತಿ, ಪಮುಖೇಪಿ ಪಾಸಾಣೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಸಮ್ಮನ್ನಿತಬ್ಬಾ। ಏವಂ ಸಮ್ಮತಾ ಉಪರಿಪಾಸಾದೇಯೇವ ಹೋತಿ, ಹೇಟ್ಠಾ ನ ಓತರತಿ। ಸಚೇ ಪನ ಬಹೂಸು ಥಮ್ಭೇಸು ತುಲಾನಂ ಉಪರಿ ಕತಪಾಸಾದಸ್ಸ ಹೇಟ್ಠಿಮತಲೇ ಕುಟ್ಟೋ ಯಥಾ ನಿಮಿತ್ತಾನಂ ಅನ್ತೋ ಹೋತಿ, ಏವಂ ಉಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ತುಲಾರುಕ್ಖೇಹಿ ಏಕಸಮ್ಬದ್ಧೋ ಠಿತೋ, ಹೇಟ್ಠಾಪಿ ಓತರತಿ। ಏಕಥಮ್ಭಪಾಸಾದಸ್ಸ ಪನ ಉಪರಿಮತಲೇ ಬದ್ಧಾ ಸೀಮಾ ಸಚೇ ಥಮ್ಭಮತ್ಥಕೇ ಏಕವೀಸತಿಯಾ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಓಕಾಸೋ ಹೋತಿ, ಹೇಟ್ಠಾ ಓತರತಿ। ಸಚೇ ಪಾಸಾದಭಿತ್ತಿತೋ ನಿಗ್ಗತೇಸು ನಿಯ್ಯೂಹಕಾದೀಸು ಪಾಸಾಣೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಸೀಮಂ ಬನ್ಧನ್ತಿ, ಪಾಸಾದಭಿತ್ತಿ ಅನ್ತೋಸೀಮಾಯಂ ಹೋತಿ। ಹೇಟ್ಠಾ ಪನಸ್ಸಾ ಓತರಣಾನೋತರಣಂ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ವೇದಿತಬ್ಬಂ। ಹೇಟ್ಠಾಪಾಸಾದೇ ಕಿತ್ತೇನ್ತೇಹಿಪಿ ಭಿತ್ತಿ ಚ ರುಕ್ಖತ್ಥಮ್ಭಾ ಚ ನ ಕಿತ್ತೇತಬ್ಬಾ। ಭಿತ್ತಿಲಗ್ಗೇ ಪನ ಪಾಸಾಣತ್ಥಮ್ಭೇ ಕಿತ್ತೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಏವಂ ಕಿತ್ತಿತಾ ಸೀಮಾ ಹೇಟ್ಠಾ ಪಾಸಾದಸ್ಸ ಪರಿಯನ್ತಥಮ್ಭಾನಂ ಅನ್ತೋಯೇವ ಹೋತಿ। ಸಚೇ ಪನ ಹೇಟ್ಠಾಪಾಸಾದಸ್ಸ ಕುಡ್ಡೋ ಉಪರಿಮತಲೇನ ಸಮ್ಬದ್ಧೋ ಹೋತಿ, ಉಪರಿಪಾಸಾದಮ್ಪಿ ಅಭಿರುಹತಿ। ಸಚೇ ಪಾಸಾದಸ್ಸ ಬಹಿ ನಿಬ್ಬೋದಕಪತನಟ್ಠಾನೇ ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಕರೋನ್ತಿ, ಸಬ್ಬೋ ಪಾಸಾದೋ ಸೀಮಟ್ಠೋ ಹೋತಿ।

ಪಬ್ಬತಮತ್ಥಕೇ ತಲಂ ಹೋತಿ ಏಕವೀಸತಿಯಾ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಓಕಾಸಾರಹಂ, ತತ್ಥ ಪಿಟ್ಠಿಪಾಸಾಣೇ ವಿಯ ಸೀಮಂ ಬನ್ಧನ್ತಿ। ಹೇಟ್ಠಾಪಬ್ಬತೇಪಿ ತೇನೇವ ಪರಿಚ್ಛೇದೇನ ಸೀಮಾ ಓತರತಿ। ತಾಲಮೂಲಕಪಬ್ಬತೇಪಿ ಉಪರಿ ಸೀಮಾ ಬದ್ಧಾ ಹೇಟ್ಠಾ ಓತರತೇವ। ಯೋ ಪನ ವಿತಾನಸಣ್ಠಾನೋ ಹೋತಿ, ಉಪರಿ ಏಕವೀಸತಿಯಾ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಓಕಾಸೋ ಅತ್ಥಿ, ಹೇಟ್ಠಾ ನತ್ಥಿ, ತಸ್ಸ ಉಪರಿ ಬದ್ಧಾ ಸೀಮಾ ಹೇಟ್ಠಾ ನ ಓತರತಿ। ಏವಂ ಮುದಿಙ್ಗಸಣ್ಠಾನೋ ವಾ ಹೋತು ಪಣವಸಣ್ಠಾನೋ ವಾ, ಯಸ್ಸ ಹೇಟ್ಠಾ ವಾ ಮಜ್ಝೇ ವಾ ಸೀಮಪ್ಪಮಾಣಂ ನತ್ಥಿ, ತಸ್ಸುಪರಿ ಬದ್ಧಾ ಸೀಮಾ ಹೇಟ್ಠಾ ನೇವ ಓತರತಿ। ಯಸ್ಸ ಪನ ದ್ವೇ ಕೂಟಾನಿ ಆಸನ್ನೇ ಠಿತಾನಿ, ಏಕಸ್ಸಪಿ ಉಪರಿ ಸೀಮಪ್ಪಮಾಣಂ ನಪ್ಪಹೋತಿ, ತಸ್ಸ ಕೂಟನ್ತರಂ ಚಿನಿತ್ವಾ ವಾ ಪೂರೇತ್ವಾ ವಾ ಏಕಾಬದ್ಧಂ ಕತ್ವಾ ಉಪರಿ ಸೀಮಾ ಸಮ್ಮನ್ನಿತಬ್ಬಾ।

ಏಕೋ ಸಪ್ಪಫಣಸದಿಸೋ ಪಬ್ಬತೋ, ತಸ್ಸುಪರಿ ಸೀಮಪ್ಪಮಾಣಸ್ಸ ಅತ್ಥಿತಾಯ ಸೀಮಂ ಬನ್ಧನ್ತಿ, ತಸ್ಸ ಚೇ ಹೇಟ್ಠಾ ಆಕಾಸಪಬ್ಭಾರಂ ಹೋತಿ, ಸೀಮಾ ನ ಓತರತಿ। ಸಚೇ ಪನಸ್ಸ ವೇಮಜ್ಝೇ ಸೀಮಪ್ಪಮಾಣೋ ಸುಸಿರಪಾಸಾಣೋ ಹೋತಿ, ಓತರತಿ। ಸೋ ಚ ಪಾಸಾಣೋ ಸೀಮಟ್ಠೋಯೇವ ಹೋತಿ। ಅಥಾಪಿಸ್ಸ ಹೇಟ್ಠಾ ಲೇಣಸ್ಸ ಕುಟ್ಟೋ ಅಗ್ಗಕೋಟಿಂ ಆಹಚ್ಚ ತಿಟ್ಠತಿ , ಓತರತಿ, ಹೇಟ್ಠಾ ಚ ಉಪರಿ ಚ ಸೀಮಾಯೇವ ಹೋತಿ। ಸಚೇ ಪನ ಹೇಟ್ಠಾ ಉಪರಿಮಸ್ಸ ಸೀಮಾಪರಿಚ್ಛೇದಸ್ಸ ಪಾರತೋ ಅನ್ತೋ-ಲೇಣಂ ಹೋತಿ, ಬಹಿ ಸೀಮಾ ನ ಓತರತಿ। ಅಥಾಪಿ ಉಪರಿಮಸ್ಸ ಸೀಮಾಪರಿಚ್ಛೇದಸ್ಸ ಓರತೋ ಬಹಿಲೇಣಂ ಹೋತಿ, ಅನ್ತೋ ಸೀಮಾ ನ ಓತರತಿ। ಅಥಾಪಿ ಉಪರಿ ಸೀಮಾಯ ಪರಿಚ್ಛೇದೋ ಖುದ್ದಕೋ, ಹೇಟ್ಠಾ ಲೇಣಂ ಮಹನ್ತಂ ಸೀಮಾಪರಿಚ್ಛೇದಮತಿಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಠಿತಂ, ಸೀಮಾ ಉಪರಿಯೇವ ಹೋತಿ, ಹೇಟ್ಠಾ ನ ಓತರತಿ। ಯದಿ ಪನ ಲೇಣಂ ಖುದ್ದಕಂ ಸಬ್ಬಪಚ್ಛಿಮಸೀಮಾಪರಿಮಾಣಂ, ಉಪರಿ ಸೀಮಾ ಮಹತೀ ತಂ ಅಜ್ಝೋತ್ಥರಿತ್ವಾ ಠಿತಾ, ಸೀಮಾ ಓತರತಿ। ಅಥ ಲೇಣಂ ಅತಿಖುದ್ದಕಂ ಸೀಮಪ್ಪಮಾಣಂ ನ ಹೋತಿ, ಸೀಮಾ

ಉಪರಿಯೇವ ಹೋತಿ, ಹೇಟ್ಠಾ ನ ಓತರತಿ। ಸಚೇ ತತೋ ಉಪಡ್ಢಂ ಭಿಜ್ಜಿತ್ವಾ ಪತತಿ, ಸೀಮಪ್ಪಮಾಣಂ ಚೇಪಿ ಹೋತಿ, ಬಹಿ ಪತಿತಂ ಅಸೀಮಾ। ಅಪತಿತಂ ಪನ ಯದಿ ಸೀಮಪ್ಪಮಾಣಂ, ಸೀಮಾ ಹೋತಿಯೇವ।

ಖಣ್ಡಸೀಮಾ ನೀಚವತ್ಥುಕಾ ಹೋತಿ, ತಂ ಪೂರೇತ್ವಾ ಉಚ್ಚವತ್ಥುಕಂ ಕರೋನ್ತಿ, ಸೀಮಾಯೇವ। ಸೀಮಾಯ ಗೇಹಂ ಕರೋನ್ತಿ, ಸೀಮಟ್ಠಕಮೇವ ಹೋತಿ। ಸೀಮಾಯ ಪೋಕ್ಖರಣಿಂ ಖಣನ್ತಿ, ಸೀಮಾಯೇವ। ಓಘೋ ಸೀಮಾಮಣ್ಡಲಂ ಓತ್ಥರಿತ್ವಾ ಗಚ್ಛತಿ, ಸೀಮಾಮಾಳಕೇ ಅಟ್ಟಂ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಕಮ್ಮಂ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಸೀಮಾಯ ಹೇಟ್ಠಾ ಉಮಙ್ಗನದೀ ಹೋತಿ, ಇದ್ಧಿಮಾ ಭಿಕ್ಖು ತತ್ಥ ನಿಸೀದತಿ, ಸಚೇ ಸಾ ನದೀ ಪಠಮಂ ಗತಾ, ಸೀಮಾ ಪಚ್ಛಾ ಬದ್ಧಾ , ಕಮ್ಮಂ ನ ಕೋಪೇತಿ। ಅಥ ಪಠಮಂ ಸೀಮಾ ಬದ್ಧಾ, ಪಚ್ಛಾ ನದೀ ಗತಾ, ಕಮ್ಮಂ ಕೋಪೇತಿ। ಹೇಟ್ಠಾಪಥವಿತಲೇ ಠಿತೋ ಪನ ಕೋಪೇತಿಯೇವ।

ಸೀಮಾಮಾಳಕೇ ವಟರುಕ್ಖೋ ಹೋತಿ, ತಸ್ಸ ಸಾಖಾ ವಾ ತತೋ ನಿಗ್ಗತಪಾರೋಹೋ ವಾ ಮಹಾಸೀಮಾಯ ಪಥವಿತಲಂ ವಾ ತತ್ಥಜಾತರುಕ್ಖಾದೀನಿ ವಾ ಆಹಚ್ಚ ತಿಟ್ಠತಿ, ಮಹಾಸೀಮಂ ಸೋಧೇತ್ವಾ ವಾ ಕಮ್ಮಂ ಕಾತಬ್ಬಂ, ತೇ ವಾ ಸಾಖಾಪಾರೋಹಾ ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ಬಹಿಟ್ಠಕಾ ಕಾತಬ್ಬಾ। ಅನಾಹಚ್ಚ ಠಿತಸಾಖಾದೀಸು ಆರುಳ್ಹಭಿಕ್ಖು ಹತ್ಥಪಾಸಂ ಆನೇತಬ್ಬೋ। ಏವಂ ಮಹಾಸೀಮಾಯ ಜಾತರುಕ್ಖಸ್ಸ ಸಾಖಾ ವಾ ಪಾರೋಹೋ ವಾ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ಸೀಮಾಮಾಳಕೇ ಪತಿಟ್ಠಾತಿ, ವುತ್ತನಯೇನೇವ ಸೀಮಂ ಸೋಧೇತ್ವಾ ವಾ ಕಮ್ಮಂ ಕಾತಬ್ಬಂ, ತೇ ವಾ ಸಾಖಾಪಾರೋಹಾ ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ಬಹಿಟ್ಠಕಾ ಕಾತಬ್ಬಾ।

ಸಚೇ ಸೀಮಾಮಾಳಕೇ ಕಮ್ಮೇ ಕರಿಯಮಾನೇ ಕೋಚಿ ಭಿಕ್ಖು ಸೀಮಾಮಾಳಕಸ್ಸ ಅನ್ತೋ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ವೇಹಾಸಟ್ಠಿತಸಾಖಾಯ ನಿಸೀದತಿ , ಪಾದಾ ವಾಸ್ಸ ಭೂಮಿಗತಾ ಹೋನ್ತಿ, ನಿವಾಸನಪಾರುಪನಂ ವಾ ಭೂಮಿಂ ಫುಸತಿ, ಕಮ್ಮಂ ಕಾತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಪಾದೇ ಪನ ನಿವಾಸನಪಾರುಪನಞ್ಚ ಉಕ್ಖಿಪಾಪೇತ್ವಾ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಇದಞ್ಚ ಲಕ್ಖಣಂ ಪುರಿಮನಯೇಪಿ ವೇದಿತಬ್ಬಂ। ಅಯಂ ಪನ ವಿಸೇಸೋ - ತತ್ರ ಉಕ್ಖಿಪಾಪೇತ್ವಾ ಕಾತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ, ಹತ್ಥಪಾಸಮೇವ ಆನೇತಬ್ಬೋ। ಸಚೇ ಅನ್ತೋಸೀಮತೋ ಪಬ್ಬತೋ ಅಬ್ಭುಗಚ್ಛತಿ, ತತ್ರಟ್ಠೋ ಭಿಕ್ಖು ಹತ್ಥಪಾಸಂ ಆನೇತಬ್ಬೋ। ಇದ್ಧಿಯಾ ಅನ್ತೋಪಬ್ಬತಂ ಪವಿಟ್ಠೇಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ಬಜ್ಝಮಾನಾ ಏವ ಹಿ ಸೀಮಾ ಪಮಾಣರಹಿತಂ ಪದೇಸಂ ನ ಓತರತಿ। ಬದ್ಧಸೀಮಾಯ ಜಾತಂ ಯಂಕಿಞ್ಚಿ ಯತ್ಥ ಕತ್ಥಚಿ ಏಕಸಮ್ಬದ್ಧೇನ ಗತಂ ಸೀಮಾಸಙ್ಖ್ಯಮೇವ ಗಚ್ಛತೀತಿ।

೧೪೦. **ತಿಯೋಜನಪರಮ**ನ್ತಿ ಏತ್ಥ ತಿಯೋಜನಂ ಪರಮಂ ಪಮಾಣಮೇತಿಸ್ಸಾತಿ ತಿಯೋಜನಪರಮಾ; ತಂ **ತಿಯೋಜನಪರಮಂ**। ಸಮ್ಮನ್ನನ್ತೇನ ಪನ ಮಜ್ಝೇ ಠತ್ವಾ ಯಥಾ ಚತೂಸುಪಿ ದಿಸಾಸು ದಿಯಡ್ಢದಿಯಡ್ಢಯೋಜನಂ ಹೋತಿ, ಏವಂ ಸಮ್ಮನ್ನಿತಬ್ಬಾ। ಸಚೇ ಪನ ಮಜ್ಝೇ ಠತ್ವಾ ಏಕೇಕದಿಸತೋ ತಿಯೋಜನಂ ಕರೋನ್ತಿ, ಛಯೋಜನಂ ಹೋತೀತಿ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಚತುರಸ್ಸಂ ವಾ ತಿಕೋಣಂ ವಾ ಸಮ್ಮನ್ನನ್ತೇನ ಯಥಾ ಕೋಣತೋ ಕೋಣಂ ತಿಯೋಜನಂ ಹೋತಿ, ಏವಂ ಸಮ್ಮನ್ನಿತಬ್ಬಾ। ಸಚೇ ಹಿ ಯೇನ ಕೇನಚಿ ಪರಿಯನ್ತೇನ ಕೇಸಗ್ಗಮತ್ತಮ್ಪಿ ತಿಯೋಜನಂ ಅತಿಕ್ಕಾಮೇತಿ, ಆಪತ್ತಿಞ್ಚ ಆಪಜ್ಜತಿ ಸೀಮಾ ಚ ಅಸೀಮಾ ಹೋತಿ।

ನದೀಪಾರನ್ತಿ ಏತ್ಥ ಪಾರಯತೀತಿ ಪಾರಾ। ಕಿಂ ಪಾರಯತಿ? ನದಿಂ। ನದಿಯಾ ಪಾರಾ ನದೀಪಾರಾ, ತಂ **ನದೀಪಾರಂ;** ನದಿಂ ಅಜ್ಝೋತ್ಥರಮಾನನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। ಏತ್ಥ ಚ ನದಿಯಾ ಲಕ್ಖಣಂ ನದೀನಿಮಿತ್ತೇ ವುತ್ತನಯಮೇವ। **ಯತ್ಥಸ್ಸ ಧುವನಾವಾ ವಾ**ತಿ ಯತ್ಥ ನದಿಯಾ ಸೀಮಾಬನ್ಧನಟ್ಠಾನಗತೇಸು ತಿತ್ಥೇಸು ನಿಚ್ಚಸಞ್ಚರಣನಾವಾ ಅಸ್ಸ, ಯಾ ಸಬ್ಬನ್ತಿಮೇನ ಪರಿಚ್ಛೇದೇನ ಪಾಜನಪುರಿಸೇನ ಸದ್ಧಿಂ ತಯೋ ಜನೇ ವಹತಿ। ಸಚೇ ಪನ ಸಾ ನಾವಾ ಉದ್ಧಂ ವಾ ಅಧೋ ವಾ ಕೇನಚಿದೇವ ಕರಣೀಯೇನ ಪುನ ಆಗಮನತ್ಥಾಯ ನೀತಾ, ಚೋರೇಹಿ ವಾ ಹಟಾ, ಅವಸ್ಸಂ ಲಬ್ಭನೇಯ್ಯಾ, ಯಾ ಪನ ವಾತೇನ ವಾ ಛಿನ್ನಬನ್ಧನಾ ವೀಚೀಹಿ ನದಿಮಜ್ಝಂ ನೀತಾ ಅವಸ್ಸಂ ಆಹರಿತಬ್ಬಾ, ಪುನ ಧುವನಾವಾವ ಹೋತಿ। ಉದಕೇ ಓಗತೇ ಥಲಂ ಉಸ್ಸಾರಿತಾಪಿ ಸುಧಾಕಸಟಾದೀಹಿ ಪೂರೇತ್ವಾ ಠಪಿತಾಪಿ ಧುವನಾವಾವ। ಸಚೇ ಭಿನ್ನಾ ವಾ ವಿಸಙ್ಖತಪದರಾ ವಾ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಮಹಾಪದುಮತ್ಥೇರೋ ಪನಾಹ - "ಸಚೇಪಿ ತಾವಕಾಲಿಕಂ ನಾವಂ ಆನೇತ್ವಾ ಸೀಮಾಬನ್ಧನಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇತ್ವಾ ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಕಿತ್ತೇನ್ತಿ, ಧುವನಾವಾವ ಹೋತೀ"ತಿ। ತತ್ರ

ಮಹಾಸುಮತ್ಥೇರೋ ಆಹ – “ನಿಮಿತ್ತಂ ವಾ ಸೀಮಾ ವಾ ಕಮ್ಮವಾಚಾಯ ಗಚ್ಛತಿ ನ ನಾವಾಯ। ಭಗವತಾ ಚ ಧುವನಾವಾ ಅನುಞ್ಞಾತಾ, ತಸ್ಮಾ ನಿಬದ್ಧನಾವಾಯೇವ ವಟ್ಟತೀ”ತಿ।

ಧುವಸೇತು ವಾತಿ ಯತ್ಥ ರುಕ್ಖಸಙ್ಘಾಟಮಯೋ ವಾ ಪದರಬದ್ಧೋ ವಾ ಜಙ್ಘಸತ್ಥಸೇತು ವಾ ಹತ್ಥಿಸ್ಸಾದೀನಂ ಸಞ್ಚರಣಯೋಗ್ಗೋ ಮಹಾಸೇತು ವಾ ಅತ್ಥಿ; ಅನ್ತಮಸೋ ತಙ್ಖಣಞ್ಞೇವ ರುಕ್ಖಂ ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ಮನುಸ್ಸಾನಂ ಸಞ್ಚರಣಯೋಗ್ಗೋ ಏಕಪದಿಕಸೇತುಪಿ ಧುವಸೇತುತ್ವೇವ ಸಙ್ಖ್ಯಂ ಗಚ್ಛತಿ। ಸಚೇ ಪನ ಉಪರಿ ಬದ್ಧಾನಿ ವೇತ್ತಲತಾದೀನಿ ಹತ್ಥೇನ ಗಹೇತ್ವಾಪಿ ನ ಸಕ್ಕಾ ಹೋತಿ ತೇನ ಸಞ್ಚರಿತುಂ, ನ ವಟ್ಟತಿ।

ಏವರೂಪಂ ನದೀಪಾರಸೀಮಂ ಸಮ್ಮನ್ನಿತುನ್ತಿ ಯತ್ಥಾಯಂ ವುತ್ತಪ್ಪಕಾರಾ ಧುವನಾವಾ ವಾ ಧುವಸೇತು ವಾ ಅಭಿಮುಖತಿತ್ಥೇಯೇವ ಅತ್ಥಿ, ಏವರೂಪಂ ನದೀಪಾರಸೀಮಂ ಸಮ್ಮನ್ನಿತುಂ ಅನುಜಾನಾಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ಸಚೇ ಧುವನಾವಾ ವಾ ಧುವಸೇತು ವಾ ಅಭಿಮುಖತಿತ್ಥೇ ನತ್ಥಿ, ಈಸಕಂ ಉದ್ಧಂ ಅಭಿರುಹಿತ್ವಾ ಅಧೋ ವಾ ಓರೋಹಿತ್ವಾ ಅತ್ಥಿ, ಏವಮ್ಪಿ ವಟ್ಟತಿ। ಕರವೀಕತಿಸ್ಸತ್ಥೇರೋ ಪನ “ಗಾವುತಮತ್ತಬ್ಭನ್ತರೇಪಿ ವಟ್ಟತೀ”ತಿ ಆಹ।

ಇಮಞ್ಚ ಪನ ನದೀಪಾರಸೀಮಂ ಸಮ್ಮನ್ನನ್ತೇನ ಏಕಸ್ಮಿಂ ತೀರೇ ಠತ್ವಾ ಉಪರಿಸೋತೇ ನದೀತೀರೇ ನಿಮಿತ್ತಂ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಅತ್ತಾನಂ ಪರಿಕ್ಖಿಪನ್ತೇನ ಯತ್ತಕಂ ಪರಿಚ್ಛೇದಂ ಇಚ್ಛತಿ, ತಸ್ಸ ಪರಿಯೋಸಾನೇ ಅಧೋಸೋತೇಪಿ ನದೀತೀರೇ ನಿಮಿತ್ತಂ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ಪರತೀರೇ ಸಮ್ಮುಖಟ್ಠಾನೇ ನದೀತೀರೇ ನಿಮಿತ್ತಂ ಕಿತ್ತೇತಬ್ಬಂ। ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಯತ್ತಕಂ ಪರಿಚ್ಛೇದಂ ಇಚ್ಛತಿ, ತಸ್ಸ ವಸೇನ ಯಾವ ಉಪರಿಸೋತೇ ಪಠಮಕಿತ್ತಿತನಿಮಿತ್ತಸ್ಸ ಸಮ್ಮುಖಾ ನದೀತೀರೇ ನಿಮಿತ್ತಂ, ತಾವ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ಪಚ್ಚಾಹರಿತ್ವಾ ಪಠಮಕಿತ್ತಿತನಿಮಿತ್ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಘಟೇತಬ್ಬಂ। ಅಥ ಸಬ್ಬನಿಮಿತ್ತಾನಂ ಅನ್ತೋ ಠಿತೇ ಭಿಕ್ಖೂ ಹತ್ಥಪಾಸಗತೇ ಕತ್ವಾ ಕಮ್ಮವಾಚಾಯ ಸೀಮಾ ಸಮ್ಮನ್ನಿತಬ್ಬಾ। ನದಿಯಂ ಠಿತಾ ಅನಾಗತಾಪಿ ಕಮ್ಮಂ ನ ಕೋಪೇನ್ತಿ। ಸಮ್ಮುತಿಪರಿಯೋಸಾನೇ ಠಪೇತ್ವಾ ನದಿಂ ನಿಮಿತ್ತಾನಂ ಅನ್ತೋ ಪಾರತೀರೇ ಚ ಓರಿಮತೀರೇ ಚ ಏಕಸೀಮಾ ಹೋತಿ। ನದೀ ಪನ ಬದ್ಧಸೀಮಾಸಙ್ಖ್ಯಂ ನ ಗಚ್ಛತಿ, ವಿಸುಂ ನದಿಸೀಮಾ ಏವ ಹಿ ಸಾ।

ಸಚೇ ಅನ್ತೋನದಿಯಂ ದೀಪಕೋ ಹೋತಿ, ತಂ ಅನ್ತೋಸೀಮಾಯ ಕಾತುಕಾಮೇನ ಪುರಿಮನಯೇನೇವ ಅತ್ತನಾ ಠಿತತೀರೇ ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ದೀಪಕಸ್ಸ ಓರಿಮನ್ತೇ ಚ ಪಾರಿಮನ್ತೇ ಚ ನಿಮಿತ್ತಂ ಕಿತ್ತೇತಬ್ಬಂ। ಅಥ ಪರತೀರೇ ನದಿಯಾ ಓರಿಮತೀರೇ ನಿಮಿತ್ತಸ್ಸ ಸಮ್ಮುಖಟ್ಠಾನೇ ನಿಮಿತ್ತಂ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಪುರಿಮನಯೇನೇವ ಯಾವ ಉಪರಿಸೋತೇ ಪಠಮಕಿತ್ತಿತನಿಮಿತ್ತಸ್ಸ ಸಮ್ಮುಖಾ ನಿಮಿತ್ತಂ, ತಾವ ಕಿತ್ತೇತಬ್ಬಂ। ಅಥ ದೀಪಕಸ್ಸ ಪಾರಿಮನ್ತೇ ಚ ಓರಿಮನ್ತೇ ಚ ನಿಮಿತ್ತಂ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ಪಚ್ಚಾಹರಿತ್ವಾ ಪಠಮಕಿತ್ತಿತನಿಮಿತ್ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಘಟೇತಬ್ಬಂ। ಅಥ ದ್ವೀಸು ತೀರೇಸು ದೀಪಕೇ ಚ ಭಿಕ್ಖೂ ಸಬ್ಬೇವ ಹತ್ಥಪಾಸಗತೇ ಕತ್ವಾ ಕಮ್ಮವಾಚಾಯ ಸೀಮಾ ಸಮ್ಮನ್ನಿತಬ್ಬಾ। ನದಿಯಂ ಠಿತಾ ಅನಾಗಚ್ಛನ್ತಾಪಿ ಕಮ್ಮಂ ನ ಕೋಪೇನ್ತಿ। ಸಮ್ಮುತಿಪರಿಯೋಸಾನೇ ಠಪೇತ್ವಾ ನದಿಂ ನಿಮಿತ್ತಾನಂ ಅನ್ತೋ ತೀರದ್ವಯಞ್ಚ ದೀಪಕೋ ಚ ಏಕಸೀಮಾ ಹೋತಿ, ನದೀ ಪನ ನದಿಸೀಮಾಯೇವ।

ಸಚೇ ಪನ ದೀಪಕೋ ವಿಹಾರಸೀಮಾಪರಿಚ್ಛೇದತೋ ಉದ್ಧಂ ವಾ ಅಧೋ ವಾ ಅಧಿಕತರೋ ಹೋತಿ, ಅಥ ವಿಹಾರಸೀಮಾಪರಿಚ್ಛೇದನಿಮಿತ್ತಸ್ಸ ಉಜುಕಮೇವ ಸಮ್ಮುಖಿಭೂತೇ ದೀಪಕಸ್ಸ ಸೋರಿಮನ್ತೇ ನಿಮಿತ್ತಂ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ದೀಪಕಸಿಖರಂ ಪರಿಕ್ಖಿಪನ್ತೋನ ಪುನ ದೀಪಕಸ್ಸ ಸೋರಿಮನ್ತೇ ನಿಮಿತ್ತಸಮ್ಮುಖೇ ಪಾರಿಮನ್ತೇ ನಿಮಿತ್ತಂ ಕಿತ್ತೇತಬ್ಬಂ। ತತೋ ಪರಂ ಪುರಿಮನಯೇನೇವ ಪಾರತೀರೇ ಸಮ್ಮುಖನಿಮೀತ್ತಮಾದಿಂಕತ್ವಾ ಪಾರತೀರನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಚ ದೀಪಕಸ್ಸ ಪಾರಿಮನ್ತಸೋರಿಮನ್ತನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಚ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ಪಠಮಕಿತ್ತಿತನಿಮಿತ್ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಘಟನಾ ಕಾತಬ್ಬಾ। ಏವಂ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ಸಮ್ಮತಾ ಸೀಮಾ ಪಬ್ಬತಸಣ್ಠಾನಾ ಹೋತಿ।

ಸಚೇ ಪನ ದೀಪಕೋ ವಿಹಾರಸೀಮಾಪರಿಚ್ಛೇದತೋ ಉದ್ಧಮ್ಪಿ ಅಧೋಪಿ ಅಧಿಕತರೋ ಹೋತಿ। ಪುರಿಮನಯೇನೇವ ದೀಪಕಸ್ಸ ಉಭೋಪಿ ಸೀಖರಾನಿ ಪರಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಕಿತ್ತೇನ್ತೇನ ನಿಮಿತ್ತಘಟನಾ ಕಾತಬ್ಬಾ। ಏವಂ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ಸಮ್ಮತಾ ಸೀಮಾ ಮುದಿಙ್ಗಸಣ್ಠಾನಾ ಹೋತಿ।

ಸಚೇ ದೀಪಕೋ ವಿಹಾರಸೀಮಾಪರಿಚ್ಛೇದಸ್ಸ ಅನ್ತೋ ಖುದ್ದಕೋ ಹೋತಿ, ಸಬ್ಬಪಠಮನಯೇನ ದೀಪಕೇ ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಕಿತ್ತೇತಬ್ಬಾನಿ। ಏವಂ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ಸಮ್ಮತಾ ಸೀಮಾ ಪಣವಸಣ್ಠಾನಾ ಹೋತಿ।

ಸೀಮಾನುಜಾನನಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಉಪೋಸಥಾಗಾರಾದಿಕಥಾ

೧೪೧. **ಅನುಪರಿವೇಣಿಯ**ನ್ತಿ ಏಕಸೀಮಮಹಾವಿಹಾರೇ ತಸ್ಮಿಂ ತಸ್ಮಿಂ ಪರಿವೇಣೇ। **ಅಸಙ್ಕೇತೇನಾ**ತಿ ಸಙ್ಕೇತಂ ಅಕತ್ವಾ। **ಏಕಂ ಸಮೂಹನಿತ್ವಾ**ತಿ ಕಮ್ಮವಾಚಾಯ ಸಮೂಹನಿತ್ವಾ।

೧೪೨. **ಯತೋ ಪಾತಿಮೋಕ್ಖಂ ಸುಣಾತೀ**ತಿ ಯತ್ಥ ಕತ್ಥಚಿ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಹತ್ಥಪಾಸೇ ನಿಸಿನ್ನೋ ಯಸ್ಮಾ ಪಾತಿಮೋಕ್ಖಂ ಸುಣಾತಿ; ಕತೋವಸ್ಸ ಉಪೋಸಥೋತಿ ಅತ್ಥೋ। ಇದಞ್ಚ ವತ್ಥುವಸೇನ ವುತ್ತಂ, ಹತ್ಥಪಾಸೇ ನಿಸಿನ್ನಸ್ಸ ಪನ ಅಸುಣನ್ತಸ್ಸಾಪಿ ಕತೋವ ಹೋತಿ ಉಪೋಸಥೋ। **ನಿಮಿತ್ತಾ ಕಿತ್ತೇತಬ್ಬಾ**ತಿ ಉಪೋಸಥಪಮುಖಸ್ಸ ಖುದ್ದಕಾನಿ ವಾ ಮಹನ್ತಾನಿ ವಾ ಪಾಸಾಣಇಟ್ಠಕದಾರುಖಣ್ಡದಣ್ಡಕಾದೀನಿ ಯಾನಿ ಕಾನಿಚಿ ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಅಬ್ಭೋಕಾಸೇ ವಾ ಮಾಳಕಾದೀಸು ವಾ ಯತ್ಥ ಕತ್ಥಚಿ ಸಞ್ಞಂ ಕತ್ವಾ ಕಿತ್ತೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಅಥ ವಾ **ನಿಮಿತ್ತಾ ಕಿತ್ತೇತಬ್ಬಾ**ತಿ ನಿಮಿತ್ತುಪಗಾ ವಾ ಅನಿಮಿತ್ತುಪಗಾ ವಾ ಪರಿಚ್ಛೇದಜಾನನತ್ಥಂ ಕಿತ್ತೇತಬ್ಬಾ।

ಥೇರೇಹಿ ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಪಠಮತರಂ ಸನ್ನಿಪತಿತುನ್ತಿ ಏತ್ಥ ಸಚೇ ಮಹಾಥೇರೋ ಪಠಮತರಂ ನ ಆಗಚ್ಛತಿ, ದುಕ್ಕಟಂ। **ಸಬ್ಬೇಹೇವ ಏಕಜ್ಝಂ ಸನ್ನಿಪತಿತ್ವಾ ಉಪೋಸಥೋ ಕಾತಬ್ಬೋ**ತಿ ಏತ್ಥ ಸಚೇ ಪೋರಾಣಕೋ ಆವಾಸೋ ಮಜ್ಝೇ ವಿಹಾರಸ್ಸ ಹೋತಿ, ಪಹೋತಿ ಚೇತ್ಥ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ನಿಸಜ್ಜಟ್ಠಾನಂ, ತತ್ಥ ಸನ್ನಿಪತಿತ್ವಾ ಉಪೋಸಥೋ ಕಾತಬ್ಬೋ। ಸಚೇ ಪೋರಾಣಕೋ ಪರಿದುಬ್ಬಲೋ ಚೇವ ಸಮ್ಬಾಧೋ ಚ ಅಞ್ಞೋ ಪಚ್ಛಾ ಉಟ್ಠಿತಾವಾಸೋ ಅಸಮ್ಬಾಧೋ, ತತ್ಥ ಉಪೋಸಥೋ ಕಾತಬ್ಬೋ।

ಯತ್ಥ ವಾ ಪನ ಥೇರೋ ಭಿಕ್ಖು ವಿಹರತೀತಿ ಏತ್ಥಾಪಿ ಸಚೇ ಥೇರಸ್ಸ ವಿಹಾರೋ ಸಬ್ಬೇಸಂ ಪಹೋತಿ, ಫಾಸುಕೋ ಹೋತಿ, ತತ್ಥ ಉಪೋಸಥೋ ಕಾತಬ್ಬೋ। ಸಚೇ ಪನ ಸೋ ಪಚ್ಚನ್ತೇ ವಿಸಮಪ್ಪದೇಸೇ ಹೋತಿ, ಥೇರಸ್ಸ ವತ್ತಬ್ಬಂ – "ಭನ್ತೇ, ತುಮ್ಹಾಕಂ ವಿಹಾರೋ ಅಫಾಸುಕದೇಸೋ, ನತ್ಥಿ ಏತ್ಥ ಸಬ್ಬೇಸಂ ಓಕಾಸೋ , ಅಸುಕಸ್ಮಿಂ ನಾಮ ಆವಾಸೇ ಓಕಾಸೋ ಅತ್ಥಿ, ತತ್ಥ ಗನ್ತುಂ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ। ಸಚೇ ಥೇರೋ ನಾಗಚ್ಛತಿ, ತಸ್ಸ ಛನ್ದಪಾರಿಸುದ್ಧಿಂ ಆನೇತ್ವಾ ಸಬ್ಬೇಸಂ ಪಹೋನಕೇ ಫಾಸುಕಟ್ಠಾನೇ ಉಪೋಸಥೋ ಕಾತಬ್ಬೋ।

ಅವಿಪ್ಪವಾಸಸೀಮಾನುಜಾನನಕಥಾ

೧೪೩. **ಅನ್ಧಕವಿನ್ದಾ**ತಿ ರಾಜಗಹತೋ ಗಾವುತತ್ತಯೇ ಅನ್ಧಕವಿನ್ದಂ ನಾಮ, ತಂ ಉಪನಿಸ್ಸಾಯ ಥೇರೋ ವಸತಿ; ತತೋ ರಾಜಗಹಂ ಉಪೋಸಥಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೋ। ರಾಜಗಹಞ್ಹಿ ಪರಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಅಟ್ಠಾರಸ ಮಹಾವಿಹಾರಾ ಸಬ್ಬೇ ಏಕಸೀಮಾ, ಧಮ್ಮಸೇನಾಪತಿನಾ ನೇಸಂ ಸೀಮಾ ಬದ್ಧಾ, ತಸ್ಮಾ ವೇಳುವನೇ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಸಾಮಗ್ಗೀದಾನತ್ಥಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೋತಿ ಅತ್ಥೋ। **ನದಿಂ ತರನ್ತೋ**ತಿ ಸಿಪ್ಪಿನಿಯಂ ನಾಮ ನದಿಂ ಅತಿಕ್ಕಮನ್ತೋ। **ಮನಂ ವುಳ್ಹೋ ಅಹೋಸೀ**ತಿ ಈಸಕಂ ಅಪ್ಪತ್ತವುಳ್ಹಭಾವೋ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ

ಕಿರ ನದೀ ಗಿಜ್ಝಕೂಟತೋ ಓತರಿತ್ವಾ ಚಣ್ಡೇನ ಸೋತೇನ ವಹತಿ। ತತ್ಥ ವೇಗೇನ ಆಗಚ್ಛನ್ತಂ ಉದಕಂ ಅಮನಸಿಕರೋನ್ತೋ ಥೇರೋ ಮನಂ ವುಳ್ಹೋ ಅಹೋಸಿ, ನ ಪನ ವುಳ್ಹೋ, ಉದಕಬ್ಭಾಹತಾನಿಸ್ಸ ಚೀವರಾನಿ ಅಲ್ಲಾನಿ ಜಾತಾನಿ।

೧೪೪. ಸಮ್ಮತಾ ಸಾ ಸೀಮಾ ಸಙ್ಘೇನ ತಿಚೀವರೇನ ಅವಿಪ್ಪವಾಸಾ ಠಪೇತ್ವಾ ಗಾಮಞ್ಚ ಗಾಮೂಪಚಾರಞ್ಚಾತಿ ಇಮಿಸ್ಸಾ ಕಮ್ಮವಾಚಾಯ ಉಪ್ಪನ್ನಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಪುರಿಮಕಮ್ಮವಾಚಾ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಅಯಮೇವ ಹಿ ಥಾವರಾ ಹೋತಿ। ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಪನ ಅಯಂ ನ ವಟ್ಟತಿ, ಪುರಿಮಾಯೇವ ವಟ್ಟತಿ। ಕಸ್ಮಾ? ಭಿಕ್ಖುನಿಸಙ್ಘೋ ಹಿ ಅನ್ತೋಗಾಮೇ ವಸತಿ। ಯದಿ ಏವಂ ಸಿಯಾ, ಸೋ ಏತಾಯ ಕಮ್ಮವಾಚಾಯ ತಿಚೀವರಪರಿಹಾರಂ ನ ಲಭೇಯ್ಯ, ಅತ್ಥಿ ಚಸ್ಸ ಪರಿಹಾರೋ, ತಸ್ಮಾ ಪುರಿಮಾಯೇವ ವಟ್ಟತಿ। ಭಿಕ್ಖುನಿಸಙ್ಘಸ್ಸ ಹಿ ದ್ವೇಪಿ ಸೀಮಾಯೋ ಲಬ್ಭನ್ತಿ। ತತ್ಥ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಸೀಮಂ ಅಜ್ಝೋತ್ಥರಿತ್ವಾಪಿ ತಸ್ಸಾ ಅನ್ತೋಪಿ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಸೀಮಂ ಸಮ್ಮನ್ನಿತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಭಿಕ್ಖೂನಮ್ಪಿ ಭಿಕ್ಖುನಿಸೀಮಾಯ ಏಸೇವ ನಯೋ। ನ ಹಿ ತೇ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಸ್ಸ ಕಮ್ಮೇ ಗಣಪೂರಕಾ ಹೋನ್ತಿ, ನ ಕಮ್ಮವಾಚಂ ವಗ್ಗಂ ಕರೋನ್ತಿ। ಏತ್ಥ ಚ ನಿಗಮನಗರಾನಮ್ಪಿ ಗಾಮೇನೇವ ಸಙ್ಗಹೋ ವೇದಿತಬ್ಬೋ।

ಗಾಮೂಪಚಾರೋತಿ ಪರಿಕ್ಖಿತ್ತಸ್ಸ ಪರಿಕ್ಖೇಪೋ, ಅಪರಿಕ್ಖಿತ್ತಸ್ಸ ಪರಿಕ್ಖೇಪೋಕಾಸೋ। ತೇಸು ಅಧಿಟ್ಠಿತತೇಚೀವರಿಕೋ ಭಿಕ್ಖು ಪರಿಹಾರಂ ನ ಲಭತಿ। ಇತಿ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಅವಿಪ್ಪವಾಸಸೀಮಾ ಗಾಮಞ್ಚ ಗಾಮೂಪಚಾರಞ್ಚ ನ ಓತ್ಥರತಿ, ಸಮಾನಸಂವಾಸಕಸೀಮಾವ ಓತ್ಥರತಿ। ಸಮಾನಸಂವಾಸಕಸೀಮಾ ಚೇತ್ಥ ಅತ್ತನೋ ಧಮ್ಮತಾಯ ಗಚ್ಛತಿ। ಅವಿಪ್ಪವಾಸಸೀಮಾ ಪನ ಯತ್ಥ ಸಮಾನಸಂವಾಸಕಸೀಮಾ, ತತ್ಥೇವ ಗಚ್ಛತಿ। ನ ಹಿ ತಸ್ಸಾ ವಿಸುಂ ನಿಮಿತ್ತಕಿತ್ತನಂ ಅತ್ಥಿ, ತತ್ಥ ಸಚೇ ಅವಿಪ್ಪವಾಸಾಯ ಸಮ್ಮುತಿಕಾಲೇ ಗಾಮೋ ಅತ್ಥಿ, ತಂ ಸಾ ನ ಓತ್ಥರತಿ। ಸಚೇ ಪನ ಸಮ್ಮತಾಯ ಸೀಮಾಯ ಪಚ್ಛಾ ಗಾಮೋ ನಿವಿಸತಿ, ಸೋಪಿ ಸೀಮಾಸಙ್ಖ್ಯಮೇವ ಗಚ್ಛತಿ। ಯಥಾ ಚ ಪಚ್ಛಾ ನಿವಿಟ್ಠೋ, ಏವಂ ಪಠಮಂ ನಿವಿಟ್ಠಸ್ಸ ಪಚ್ಛಾ ವಡ್ಢಿತಪ್ಪದೇಸೋಪಿ ಸೀಮಾಸಙ್ಖ್ಯಮೇವ ಗಚ್ಛತಿ। ಸಚೇಪಿ ಸೀಮಾಸಮ್ಮುತಿಕಾಲೇ ಗೇಹಾನಿ ಕತಾನಿ, ಪವಿಸಿಸ್ಸಾಮಾತಿ ಆಲಯೋಪಿ ಅತ್ಥಿ, ಮನುಸ್ಸಾ ಪನ ಅಪ್ಪವಿಟ್ಠಾ, ಪೋರಾಣಕಗಾಮಂ ವಾ ಸಗೇಹಮೇವ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಅಞ್ಞತ್ಥ ಗತಾ, ಅಗಾಮೋಯೇವ ಏಸ, ಸೀಮಾ ಓತ್ಥರತಿ । ಸಚೇ ಪನ ಏಕಮ್ಪಿ ಕುಲಂ ಪವಿಟ್ಠಂ ವಾ ಆಗತಂ ವಾ ಅತ್ಥಿ, ಗಾಮೋಯೇವ ಸೀಮಾ ನ ಓತ್ಥರತಿ।

ಏವಞ್ಚ ಪನ ಭಿಕ್ಖವೇ ತಿಚೀವರೇನ ಅವಿಪ್ಪವಾಸೋ ಸಮೂಹನ್ತಬ್ಬೋತಿ ಏತ್ಥ ಸಮೂಹನನ್ತೇನ ಭಿಕ್ಖುನಾ ವತ್ತಂ ಜಾನಿತಬ್ಬಂ। ತತ್ರಿದಂ ವತ್ತಂ - ಖಣ್ಡಸೀಮಾಯ ಠತ್ವಾ ಅವಿಪ್ಪವಾಸಸೀಮಾ ನ ಸಮೂಹನ್ತಬ್ಬಾ, ತಥಾ ಅವಿಪ್ಪವಾಸಸೀಮಾಯ ಠತ್ವಾ ಖಣ್ಡಸೀಮಾಪಿ। ಖಣ್ಡಸೀಮಾಯಂ ಪನ ಠಿತೇನ ಖಣ್ಡಸೀಮಾವ ಸಮೂಹನಿತಬ್ಬಾ, ತಥಾ ಇತರಾಯ ಠಿತೇನ ಇತರಾ। ಸೀಮಂ ನಾಮ ದ್ವೀಹಿ ಕಾರಣೇಹಿ ಸಮೂಹನನ್ತಿ ಪಕತಿಯಾ ಖುದ್ದಕಂ ಪುನ ಆವಾಸವಡ್ಢನತ್ಥಾಯ ಮಹತಿಂ ವಾ ಕಾತುಂ; ಪಕತಿಯಾ ಮಹತಿಂ ಪುನ ಅಞ್ಞೇಸಂ ವಿಹಾರೋಕಾಸದಾನತ್ಥಾಯ ಖುದ್ದಕಂ ವಾ ಕಾತುಂ। ತತ್ಥ ಸಚೇ ಖಣ್ಡಸೀಮಞ್ಚ ಅವಿಪ್ಪವಾಸಸೀಮಞ್ಚ ಜಾನನ್ತಿ, ಸಮೂಹನಿತುಞ್ಚೇವ ಬನ್ಧಿತುಞ್ಚ ಸಕ್ಖಿಸ್ಸನ್ತಿ। ಖಣ್ಡಸೀಮಂ ಪನ ಜಾನನ್ತಾ ಅವಿಪ್ಪವಾಸಂ ಅಜಾನನ್ತಾಪಿ ಸಮೂಹನಿತುಞ್ಚೇವ ಬನ್ಧಿತುಞ್ಚ ಸಕ್ಖಿಸ್ಸನ್ತಿ। ಖಣ್ಡಸೀಮಂ ಅಜಾನನ್ತಾ ಅವಿಪ್ಪವಾಸಂಯೇವ ಜಾನನ್ತಾ ಚೇತಿಯಙ್ಗಣಬೋಧಿಯಙ್ಗಣಉಪೋಸಥಾಗಾರಾದೀಸು ನಿರಾಸಙ್ಕಟ್ಠಾನೇಸು ಠತ್ವಾ ಅಪ್ಪೇವ ನಾಮ ಸಮೂಹನಿತುಂ ಸಕ್ಖಿಸ್ಸನ್ತಿ, ಪಟಿಬನ್ಧಿತುಂ ಪನ ನ ಸಕ್ಖಿಸ್ಸನ್ತೇವ। ಸಚೇ ಬನ್ಧೇಯ್ಯುಂ, ಸೀಮಾಸಮ್ಭೇದಂ ಕತ್ವಾ ವಿಹಾರಂ ಅವಿಹಾರಂ ಕರೇಯ್ಯುಂ, ತಸ್ಮಾ ನ ಸಮೂಹನಿತಬ್ಬಾ। ಯೇ ಪನ ಉಭೋಪಿ ನ ಜಾನನ್ತಿ, ತೇನೇವ ಸಮೂಹನಿತುಂ ನ ಬನ್ಧಿತುಂ ಸಕ್ಖಿಸ್ಸನ್ತಿ। ಅಯಞ್ಹಿ ಸೀಮಾ ನಾಮ ಕಮ್ಮವಾಚಾಯ ವಾ ಅಸೀಮಾ ಹೋತಿ ಸಾಸನನ್ತರಧಾನೇನ ವಾ, ನ ಚ ಸಕ್ಕಾ ಸೀಮಂ ಅಜಾನನ್ತೇಹಿ ಕಮ್ಮವಾಚಾ ಕಾತುಂ, ತಸ್ಮಾ ನ ಸಮೂಹನಿತಬ್ಬಾ। ಸಾಧುಕಂ ಪನ ಞತ್ವಾಯೇವ ಸಮೂಹನಿತಬ್ಬಾ ಚ ಬನ್ಧಿತಬ್ಬಾ ಚಾತಿ।

ಗಾಮಸೀಮಾದಿಕಥಾ

೧೪೭. ಏವಂ ಬದ್ಧಸೀಮಾವಸೇನ ಸಮಾನಸಂವಾಸಞ್ಚ ಏಕೂಪೋಸಥಭಾವಞ್ಚ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಇದಾನಿ ಅಬದ್ಧಸೀಮೇಸುಪಿ ಓಕಾಸೇಸು ತಂ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ **"ಅಸಮ್ಮತಾಯ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸೀಮಾಯ ಅಟ್ಠಪಿತಾಯಾ"**ತಿಆದಿಮಾಹ। ತತ್ಥ **ಅಟ್ಠಪಿತಾಯಾತಿ** ಅಪರಿಚ್ಛಿನ್ನಾಯ। ಗಾಮಗ್ಗಹಣೇನ ಚೇತ್ಥ ನಗರಮ್ಪಿ ಗಹಿತಮೇವ ಹೋತಿ। ತತ್ಥ ಯತ್ತಕೇ ಪದೇಸೇ ತಸ್ಸ ಗಾಮಸ್ಸ ಭೋಜಕಾ ಬಲಿಂ ಲಭನ್ತಿ, ಸೋ ಪದೇಸೋ ಅಪ್ಪೋ ವಾ ಹೋತು ಮಹನ್ತೋ ವಾ, **ಗಾಮಸೀಮಾತ್ವೇವ** ಸಙ್ಖ್ಯಂ ಗಚ್ಛತಿ। **ನಗರನಿಗಮಸೀಮಾಸುಪಿ** ಏಸೇವ ನಯೋ। ಯಮ್ಪಿ ಏಕಸ್ಮಿಂಯೇವ ಗಾಮಖೇತ್ತೇ ಏಕಂ ಪದೇಸಂ "ಅಯಂ ವಿಸುಂ ಗಾಮೋ ಹೋತೂ"ತಿ ಪರಿಚ್ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ರಾಜಾ ಕಸ್ಸಚಿ ದೇತಿ, ಸೋಪಿ ವಿಸುಂಗಾಮಸೀಮಾ ಹೋತಿಯೇವ। ತಸ್ಮಾ ಸಾ ಚ ಇತರಾ ಚ ಪಕತಿಗಾಮನಗರನಿಗಮಸೀಮಾ ಬದ್ಧಸೀಮಾಸದಿಸಾಯೇವ ಹೋನ್ತಿ, ಕೇವಲಂ ಪನ ತಿಚೀವರವಿಪ್ಪವಾಸಪರಿಹಾರಂ ನ ಲಭನ್ತಿ।

ಏವಂ ಗಾಮನ್ತವಾಸೀನಂ ಸೀಮಾಪರಿಚ್ಛೇದಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಇದಾನಿ ಆರಞ್ಞಕಾನಂ ಸೀಮಾಪರಿಚ್ಛೇದಂ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ **"ಅಗಾಮಕೇ ಚೇ"**ತಿಆದಿಮಾಹ। ತತ್ಥ **ಅಗಾಮಕೇ ಚೇತಿ** ಗಾಮನಿಗಮನಗರಸೀಮಾಹಿ ಅಪರಿಚ್ಛಿನ್ನೇ ಅಟವಿಪ್ಪದೇಸೇ। ಅಥ ವಾ **ಅಗಾಮಕೇ ಚೇತಿ** ವಿಞ್ಝಾಟವಿಸದಿಸೇ ಅರಞ್ಞೇ ಭಿಕ್ಖು ವಸತಿ, ಅಥಸ್ಸ ಠಿತೋಕಾಸತೋ ಸಮನ್ತಾ ಸತ್ತಬ್ಭನ್ತರಾ ಸಮಾನಸಂವಾಸಕಸೀಮಾತಿ ಅತ್ಥೋ। ಅಯಂ ಸೀಮಾ ತಿಚೀವರವಿಪ್ಪವಾಸಪರಿಹಾರಮ್ಪಿ ಲಭತಿ। ತತ್ಥ ಏಕಂ ಅಬ್ಭನ್ತರಂ ಅಟ್ಠವೀಸತಿ ಹತ್ಥಪ್ಪಮಾಣಂ ಹೋತಿ। ಮಜ್ಝೇ ಠಿತಸ್ಸ ಸಮನ್ತಾ ಸತ್ತಬ್ಭನ್ತರಾ ವಿನಿಬ್ಬೇಧೇನ ಚುದ್ದಸ ಹೋನ್ತಿ। ಸಚೇ ದ್ವೇ ಸಙ್ಘಾ ವಿಸುಂ ವಿನಯಕಮ್ಮಾನಿ ಕರೋನ್ತಿ, ದ್ವಿನ್ನಂ ಸತ್ತಬ್ಭನ್ತರಾನಂ ಅನ್ತರೇ ಅಞ್ಞಂ ಏಕಂ ಸತ್ತಬ್ಭನ್ತರಂ ಉಪಚಾರತ್ಥಾಯ ಠಪೇತಬ್ಬಂ। ಸೇಸಾ ಸತ್ತಬ್ಭನ್ತರಸೀಮಕಥಾ ಮಹಾವಿಭಙ್ಗೇ ಉದೋಸಿತಸಿಕ್ಖಾಪದವಣ್ಣನಾಯಂ ವುತ್ತನಯೇನ ಗಹೇತಬ್ಬಾ।

ಸಬ್ಬಾ ಭಿಕ್ಖವೇ ನದೀ ಅಸೀಮಾತಿ ಯಾ ಕಾಚಿ ನದೀಲಕ್ಖಣಪ್ಪತ್ತಾ ನದೀ ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ "ಏತಂ ಬದ್ಧಸೀಮಂ ಕರೋಮಾ"ತಿ ಕತಾಪಿ ಅಸೀಮಾವ ಹೋತಿ, ಸಾ ಪನ ಅತ್ತನೋ ಸಭಾವೇನೇವ ಬದ್ಧಸೀಮಾಸದಿಸಾ, ಸಬ್ಬಮೇತ್ಥ ಸಙ್ಘಕಮ್ಮಂ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ। **ಸಮುದ್ದಜಾತಸ್ಸರೇಸುಪಿ** ಏಸೇವ ನಯೋ। ಏತ್ಥ ಚ ಜಾತಸ್ಸರೋ ನಾಮ ಯೇನ ಕೇನಚಿ ಖಣಿತ್ವಾ ಅಕತೋ ಸಯಂಜಾತಸೋಬ್ಭೋ ಸಮನ್ತತೋ ಆಗತೇನ ಉದಕೇನ ಪೂರಿತೋ ತಿಟ್ಠತಿ।

ಏವಂ ನದೀಸಮುದ್ದಜಾತಸ್ಸರಾನಂ ಬದ್ಧಸೀಮಾಭಾವಂ ಪಟಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಪುನ ತತ್ಥ ಅಬದ್ಧಸೀಮಾಪಲಿಚ್ಛೇದಂ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ **"ನದಿಯಾ ವಾ ಭಿಕ್ಖವೇ"**ತಿಆದಿಮಾಹ। ತತ್ಥ **ಯಂ ಮಜ್ಝಿಮಸ್ಸ ಪುರಿಸಸ್ಸ ಸಮನ್ತಾ ಉದಕುಕ್ಖೇಪಾತಿ** ಯಂ ಠಾನಂ ಮಜ್ಝಿಮಸ್ಸ ಪುರಿಸಸ್ಸ ಸಮನ್ತತೋ ಉದಕುಕ್ಖೇಪೇನ ಪರಿಚ್ಛಿನ್ನಂ। ಕಥಂ ಪನ ಉದಕಂ ಉಕ್ಖಿಪಿತಬ್ಬಂ? ಯಥಾ ಅಕ್ಖಧುತ್ತಾ ದಾರುಗುಳಂ ಖಿಪನ್ತಿ, ಏವಂ ಉದಕಂ ವಾ ವಾಲಿಕಂ ವಾ ಹತ್ಥೇನ ಗಹೇತ್ವಾ ಥಾಮಮಜ್ಝಿಮೇನ ಪುರಿಸೇನ ಸಬ್ಬಥಾಮೇನ ಖಿಪಿತಬ್ಬಂ। ಯತ್ಥ ಏವಂ ಖಿತ್ತಂ ಉದಕಂ ವಾ ವಾಲಿಕಾ ವಾ ಪತತಿ, ಅಯಮೇಕೋ **ಉದಕುಕ್ಖೇಪೋ।** ತಸ್ಸ ಅನ್ತೋ ಹತ್ಥಪಾಸಂ ವಿಜಹಿತ್ವಾ ಠಿತೋ ಕಮ್ಮಂ ಕೋಪೇತಿ। ಯಾವ ಪರಿಸಾ ವಡ್ಢತಿ, ತಾವ ಸೀಮಾಪಿ ವಡ್ಢತಿ। ಪರಿಸಪರಿಯನ್ತತೋ ಉದಕುಕ್ಖೇಪೋಯೇವ ಪಮಾಣಂ। ಜಾತಸ್ಸರಸಮುದ್ದೇಸುಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ।

ಏತ್ಥ ಚ ಸಚೇ ನದೀ ನಾತಿದೀಘಾ ಹೋತಿ, ಪಭವತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಯಾವ ಮುಖದ್ವಾರಾ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಸಙ್ಘೋ ನಿಸೀದತಿ, ಉದಕುಕ್ಖೇಪಸೀಮಾಕಮ್ಮಂ ನತ್ಥಿ, ಸಕಲಾಪಿ ನದೀ ಏತೇಸಂಯೇವ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಪಹೋತಿ। ಯಂ ಪನ ಮಹಾಸುಮತ್ಥೇರೇನ ವುತ್ತಂ "ಯೋಜನಂ ಪವತ್ತಮಾನಾಯೇವ ನದೀ, ತತ್ರಾಪಿ ಉಪರಿ ಅದ್ಧಯೋಜನಂ ಪಹಾಯ ಹೇಟ್ಠಾ ಅದ್ಧಯೋಜನೇ ಕಮ್ಮಂ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ, ತಂ ಮಹಾಪದುಮತ್ಥೇರೇನೇವ ಪಟಿಕ್ಖಿತ್ತಂ। ಭಗವತಾ ಹಿ "ತಿಮಣ್ಡಲಂ ಪಟಿಚ್ಛಾದೇತ್ವಾ ಯತ್ಥ ಕತ್ಥಚಿ ಉತ್ತರನ್ತಿಯಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಅನ್ತರವಾಸಕೋ ತೇಮಿಯತೀ"ತಿ ಇದಂ ನದಿಯಾ ಪಮಾಣಂ ವುತ್ತಂ, ನ ಯೋಜನಂ ವಾ ಅದ್ಧಯೋಜನಂ ವಾ। ತಸ್ಮಾ ಯಾ ಇಮಸ್ಸ ಸುತ್ತಸ್ಸ ವಸೇನ ಪುಬ್ಬೇ ವುತ್ತಲಕ್ಖಣಾ ನದೀ, ತಸ್ಸಾ ಪಭವತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಸಙ್ಘಕಮ್ಮಂ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತೀತಿ। ಸಚೇ ಪನೇತ್ಥ ಬಹೂ ಭಿಕ್ಖೂ ವಿಸುಂ ವಿಸುಂ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತಿ, ಸಬ್ಬೇಹಿ ಅತ್ತನೋ ಚ ಅಞ್ಞೇಸಞ್ಚ ಉದಕುಕ್ಖೇಪಪರಿಚ್ಛೇದಸ್ಸ ಅನ್ತರಾ

ಅಞ್ಞೋ ಉದಕುಕ್ಖೇಪೋ ಸೀಮನ್ತರಿಕತ್ಥಾಯ ಠಪೇತಬ್ಬೋ। ತತೋ ಅಧಿಕಂ ವಟ್ಟತಿಯೇವ, ಊನಕಂ ಪನ ನ ವಟ್ಟತೀತಿ ವುತ್ತಂ। ಜಾತಸ್ಸರಸಮುದ್ದೇಸುಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ।

ನದಿಯಾ ಪನ ಕಮ್ಮಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮಾತಿ ಗತೇಹಿ ಸಚೇ ನದೀ ಪರಿಪುಣ್ಣಾ ಹೋತಿ ಸಮತಿತ್ತಿಕಾ, ಉದಕಸಾಟಿಕಂ ನಿವಾಸೇತ್ವಾಪಿ ಅನ್ತೋನದಿಯಂಯೇವ ಕಮ್ಮಂ ಕಾತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ ನ ಸಕ್ಕೋನ್ತಿ, ನಾವಾಯಪಿ ಠತ್ವಾ ಕಾತಬ್ಬಂ। ಗಚ್ಛನ್ತಿಯಾ ಪನ ನಾವಾಯ ಕಾತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಕಸ್ಮಾ? ಉದಕುಕ್ಖೇಪಮತ್ತಮೇವ ಹಿ ಸೀಮಾ, ತಂ ನಾವಾ ಸೀಘಮೇವ ಅತಿಕ್ಕಾಮೇತಿ। ಏವಂ ಸತಿ ಅಞ್ಞಿಸ್ಸಾ ಸೀಮಾಯ ಞತ್ತಿ ಅಞ್ಞಿಸ್ಸಾ ಅನುಸಾವನಾ ಹೋತಿ, ತಸ್ಮಾ ನಾವಂ ಅರಿತ್ತೇನ ವಾ ಠಪೇತ್ವಾ ಪಾಸಾಣೇ ವಾ ಲಮ್ಬಿತ್ವಾ ಅನ್ತೋನದಿಯಂ ಜಾತರುಕ್ಖೇ ವಾ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಕಮ್ಮಂ ಕಾತಬ್ಬಂ। ಅನ್ತೋನದಿಯಂ ಬದ್ಧಅಟ್ಟಕೇಪಿ ಅನ್ತೋನದಿಯಂ ಜಾತರುಕ್ಖೇಪಿ ಠಿತೇಹಿ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ।

ಸಚೇ ಪನ ರುಕ್ಖಸ್ಸ ಸಾಖಾ ವಾ ತತೋ ನಿಕ್ಖನ್ತಪಾರೋಹೋ ವಾ ಬಹಿನದೀತೀರೇ ವಿಹಾರಸೀಮಾಯ ವಾ ಗಾಮಸೀಮಾಯ ವಾ ಪತಿಟ್ಠಿತೋ, ಸೀಮಂ ವಾ ಸೋಧೇತ್ವಾ ಸಾಖಂ ವಾ ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ಕಮ್ಮಂ ಕಾತಬ್ಬಂ। ಬಹಿನದೀತೀರೇ ಜಾತರುಕ್ಖಸ್ಸ ಅನ್ತೋನದಿಯಂ ಪವಿಟ್ಠಸಾಖಾಯ ವಾ ಪಾರೋಹೇ ವಾ ನಾವಂ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಕಮ್ಮಂ ಕಾತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಕರೋನ್ತೇಹಿ ಸೀಮಾ ವಾ ಸೋಧೇತಬ್ಬಾ, ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ವಾಸ್ಸ ಬಹಿಪತಿಟ್ಠಿತಭಾವೋ ನಾಸೇತಬ್ಬೋ। ನದೀತೀರೇ ಪನ ಖಾಣುಕಂ ಕೋಟ್ಟೇತ್ವಾ ತತ್ಥ ಬದ್ಧನಾವಾಯ ನ ವಟ್ಟತಿಯೇವ।

ನದಿಯಂ ಸೇತುಂ ಕರೋನ್ತಿ, ಸಚೇ ಅನ್ತೋನದಿಯಂಯೇವ ಸೇತು ವಾ ಸೇತುಪಾದಾ ವಾ, ಸೇತುಮ್ಹಿ ಠಿತೇಹಿ ಕಮ್ಮಂ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ಪನ ಸೇತು ವಾ ಸೇತುಪಾದಾ ವಾ ಬಹಿತೀರೇ ಪತಿಟ್ಠಿತಾ, ಕಮ್ಮಂ ಕಾತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ, ಸೀಮಂ ಸೋಧೇತ್ವಾ ಕಾತಬ್ಬಂ। ಅಥ ಸೇತುಪಾದಾ ಅನ್ತೋ, ಸೇತು ಪನ ಉಭಿನ್ನಮ್ಪಿ ತೀರಾನಂ ಉಪರಿಆಕಾಸೇ ಠಿತೋ, ವಟ್ಟತಿ। ಅನ್ತೋನದಿಯಂ ಪಾಸಾಣೋ ವಾ ದೀಪಕೋ ವಾ ಹೋತಿ, ತಸ್ಸ ಯತ್ತಕಂ ಪದೇಸಂ ಪುಬ್ಬೇ ವುತ್ತಪ್ಪಕಾರೇ ಪಕತಿವಸ್ಸಕಾಲೇ ವಸ್ಸಾನಸ್ಸ ಚತೂಸು ಮಾಸೇಸು ಉದಕಂ ಓತ್ಥರತಿ, ಸೋ ನದೀಸಙ್ಖ್ಯಮೇವ ಗಚ್ಛತಿ। ಅತಿವುಟ್ಠಿಕಾಲೇ ಪನ ಓಘೇನ ಓತ್ಥಟೋಕಾಸೋ ನ ಗಹೇತಬ್ಬೋ, ಸೋ ಹಿ ಗಾಮಸೀಮಾಸಙ್ಖ್ಯಮೇವ ಗಚ್ಛತಿ।

ನದಿತೋ ಮಾತಿಕಂ ನೀಹರನ್ತಾ ನದಿಯಂ ಆವರಣಂ ಕರೋನ್ತಿ, ತಞ್ಚೇ ಓತ್ಥರಿತ್ವಾ ವಾ ವಿನಿಬ್ಬಿಜ್ಝಿತ್ವಾ ವಾ ಉದಕಂ ಗಚ್ಛತಿ, ಸಬ್ಬತ್ಥ ಪವತ್ತನಟ್ಠಾನೇ ಕಮ್ಮಂ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ಪನ ಆವರಣೇನ ವಾ ಕೋಟ್ಟಕಬನ್ಧನೇನ ವಾ ಸೋತಂ ಪಚ್ಛಿಜ್ಜತಿ, ಉದಕಂ ನಪ್ಪವತ್ತತಿ, ಅಪ್ಪವತ್ತನಟ್ಠಾನೇ ಕಮ್ಮಂ ಕಾತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಆವರಣಮತ್ಥಕೇಪಿ ಕಾತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ಕೋಚಿ ಆವರಣಪ್ಪದೇಸೋ ಪುಬ್ಬೇ ವುತ್ತಪಾಸಾಣದೀಪಕಪ್ಪದೇಸೋ ವಿಯ ಉದಕೇನ ಅಜ್ಝೋತ್ಥರಿಯತಿ, ತತ್ಥ ವಟ್ಟತಿ। ಸೋ ಹಿ ನದೀಸಙ್ಖ್ಯಮೇವ ಗಚ್ಛತಿ। ನದಿಂ ವಿನಾಸೇತ್ವಾ ತಳಾಕಂ ಕರೋನ್ತಿ, ಹೇಟ್ಠಾ ಪಾಳಿ ಬದ್ಧಾ, ಉದಕಂ ಆಗನ್ತ್ವಾ ತಳಾಕಂ ಪೂರೇತ್ವಾ ತಿಟ್ಠತಿ, ಏತ್ಥ ಕಮ್ಮಂ ಕಾತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಉಪರಿ ಪವತ್ತನಟ್ಠಾನೇ ಹೇಟ್ಠಾ ಚ ಛಡ್ಡಿತಮೋದಕಂ ನದಿಂ ಓತ್ಥರಿತ್ವಾ ಸನ್ದನಟ್ಠಾನತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ವಟ್ಟತಿ। ದೇವೇ ಅವಸ್ಸನ್ತೇ ಹೇಮನ್ತಗಿಮ್ಹೇಸು ವಾ ಸುಕ್ಖನದಿಯಾಪಿ ವಟ್ಟತಿ। ನದಿತೋ ನೀಹಟಮಾತಿಕಾಯ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ಸಾ ಕಾಲನ್ತರೇನ ಭಿಜ್ಜಿತ್ವಾ ನದೀ ಹೋತಿ, ವಟ್ಟತಿ। ಕಾಚಿ ನದೀ ಕಾಲನ್ತರೇನ ಉಪ್ಪತಿತ್ವಾ ಗಾಮನಿಗಮಸೀಮಂ ಓತ್ಥರಿತ್ವಾ ಪವತ್ತತಿ, ನದೀಯೇವ ಹೋತಿ, ಕಮ್ಮಂ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ಪನ ವಿಹಾರಸೀಮಂ ಓತ್ಥರತಿ, ವಿಹಾರಸೀಮಾತ್ವೇವ ಸಙ್ಖ್ಯಂ ಗಚ್ಛತಿ।

ಸಮುದ್ದೇಪಿ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೇಹಿ ಯಂ ಪದೇಸಂ ಉದ್ಧಂ ವಡ್ಢನಉದಕಂ ವಾ ಪಕತಿವೀಚಿ ವಾ ವೇಗೇನ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಓತ್ಥರತಿ, ತತ್ಥ ಕಾತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಯಸ್ಮಿಂ ಪನ ಪದೇಸೇ ಪಕತಿವೀಚಿಯೋ ಓತ್ಥರಿತ್ವಾ ಸಣ್ಠಹನ್ತಿ, ಸೋ ಉದಕನ್ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಅನ್ತೋಸಮುದ್ದೋ ನಾಮ, ತತ್ಥ ಠಿತೇಹಿ ಕಮ್ಮಂ ಕಾತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ ಊಮಿವೇಗೋ ಬಾಧತಿ, ನಾವಾಯ ವಾ ಅಟ್ಟಕೇ ವಾ ಠತ್ವಾ

ಕಾತಬ್ಬಂ। ತೇಸು ವಿನಿಚ್ಛಯೋ ನದಿಯಂ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ವೇದಿತಬ್ಬೋ। ಸಮುದ್ದೇ ಪಿಟ್ಠಿಪಾಸಾಣೋ ಹೋತಿ, ತಂ ಕದಾಚಿ ಊಮಿಯೋ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಓತ್ಥರನ್ತಿ , ಕದಾಚಿ ನ ಓತ್ಥರನ್ತಿ, ತತ್ಥ ಕಮ್ಮಂ ಕಾತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ, ಸೋ ಹಿ ಗಾಮಸೀಮಾಸಙ್ಖ್ಯಮೇವ ಗಚ್ಛತಿ। ಸಚೇ ಪನ ವೀಚೀಸು ಆಗತಾಸುಪಿ ಅನಾಗತಾಸುಪಿ ಪಕತಿಉದಕೇನೇವ ಓತ್ಥರಿಯತಿ, ವಟ್ಟತಿ। ದೀಪಕೋ ವಾ ಪಬ್ಬತೋ ವಾ ಹೋತಿ, ಸೋ ಚೇ ದೂರೇ ಹೋತಿ ಮಚ್ಛಬನ್ಧಾನಂ ಅಗಮನಪಥೇ, ಅರಞ್ಞಸೀಮಾಸಙ್ಖ್ಯಮೇವ ಗಚ್ಛತಿ। ತೇಸಂ ಗಮನಪರಿಯನ್ತಸ್ಸ ಓರತೋ ಪನ ಗಾಮಸೀಮಾಸಙ್ಖ್ಯಂ ಗಚ್ಛತಿ। ತತ್ಥ ಗಾಮಸೀಮಂ ಅಸೋಧೇತ್ವಾ ಕಮ್ಮಂ ಕಾತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಸಮುದ್ದೋ ಗಾಮಸೀಮಂ ವಾ ನಿಗಮಸೀಮಂ ವಾ ಓತ್ಥರಿತ್ವಾ ತಿಟ್ಠತಿ, ಸಮುದ್ದೋವ ಹೋತಿ, ತತ್ಥ ಕಮ್ಮಂ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ಪನ ವಿಹಾರಸೀಮಂ ಓತ್ಥರತಿ, ವಿಹಾರಸೀಮಾತ್ವೇವ ಸಙ್ಖ್ಯಂ ಗಚ್ಛತಿ।

ಜಾತಸ್ಸರೇ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೇಹಿಪಿ ಯತ್ಥ ಪುಬ್ಬೇ ವುತ್ತಪ್ಪಕಾರೇ ವಸ್ಸಕಾಲೇ ವಸ್ಸೇ ಪಚ್ಛಿನ್ನಮತ್ತೇ ಪಿವಿತುಂ ವಾ ಹತ್ಥಪಾದೇ ವಾ ಧೋವಿತುಂ ಉದಕಂ ನ ಹೋತಿ, ಸುಕ್ಖತಿ, ಅಯಂ ನ ಜಾತಸ್ಸರೋ, ಗಾಮಖೇತ್ತಸಙ್ಖ್ಯಮೇವ ಗಚ್ಛತಿ, ತತ್ಥ ಕಮ್ಮಂ ನ ಕಾತಬ್ಬಂ। ಯತ್ಥ ಪನ ವುತ್ತಪ್ಪಕಾರೇ ವಸ್ಸಕಾಲೇ ಉದಕಂ ಸನ್ತಿಟ್ಠತಿ, ಅಯಮೇವ ಜಾತಸ್ಸರೋ। ತಸ್ಸ ಯತ್ತಕೇ ಪದೇಸೇ ವಸ್ಸಾನಂ ಚಾತುಮಾಸೇ ಉದಕಂ ತಿಟ್ಠತಿ, ತತ್ಥ ಕಮ್ಮಂ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ಗಮ್ಭೀರಂ ಉದಕಂ, ಅಟ್ಟಕಂ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ತತ್ಥ ಠಿತೇಹಿಪಿ ಜಾತಸ್ಸರಸ್ಸ ಅನ್ತೋ ಜಾತರುಕ್ಖಮ್ಹಿ ಬದ್ಧಅಟ್ಟಕೇಪಿ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಪಿಟ್ಠಿಪಾಸಾಣದೀಪಕೇಸು ಪನೇತ್ಥ ನದಿಯಂ ವುತ್ತಸದಿಸೋವ ವಿನಿಚ್ಛಯೋ। ಸಮವಸ್ಸದೇವಕಾಲೇ ಪಹೋನಕಜಾತಸ್ಸರೋ ಪನ ಸಚೇಪಿ ದುಬ್ಬುಟ್ಠಿಕಾಲೇ ವಾ ಗಿಮ್ಹಹೇಮನ್ತೇಸು ವಾ ಸುಕ್ಖತಿ, ನಿರುದಕೋ ಹೋತಿ, ತತ್ಥ ಸಙ್ಘಕಮ್ಮಂ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಯಂ ಅನ್ಧಕಟ್ಠಕಥಾಯಂ ವುತ್ತಂ "ಸಬ್ಬೋ ಜಾತಸ್ಸರೋ ಸುಕ್ಖೋ ಅನೋದಕೋ , ಗಾಮಖೇತ್ತಂಯೇವ ಭಜತೀ"ತಿ, ತಂ ನ ಗಹೇತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ ಪನೇತ್ಥ ಉದಕತ್ಥಾಯ ಆವಾಟಂ ವಾ ಪೋಕ್ಖರಣೀಆದೀನಿ ವಾ ಖಣನ್ತಿ, ತಂ ಠಾನಂ ಅಜಾತಸ್ಸರೋ ಹೋತಿ, ಗಾಮಸೀಮಾಸಙ್ಖ್ಯಂ ಗಚ್ಛತಿ। ಲಾಬುತಿಪುಸಕಾದಿವಪ್ಪೇ ಕತೇಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ।

ಸಚೇ ಪನ ತಂ ಪೂರೇತ್ವಾ ಥಲಂ ವಾ ಕರೋನ್ತಿ, ಏಕಸ್ಮಿಂ ದಿಸಾಭಾಗೇ ಪಾಳಿಂ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಸಬ್ಬಮೇವ ತಂ ಮಹಾತಳಾಕಂ ವಾ ಕರೋನ್ತಿ, ಸಬ್ಬೋಪಿ ಅಜಾತಸ್ಸರೋ ಹೋತಿ, ಗಾಮಸೀಮಾಸಙ್ಖ್ಯಮೇವ ಗಚ್ಛತಿ। ಲೋಣೀಪಿ ಜಾತಸ್ಸರಸಙ್ಖ್ಯಮೇವ ಗಚ್ಛತಿ। ವಸ್ಸಿಕೇ ಚತ್ತಾರೋ ಮಾಸೇ ಉದಕಟ್ಠಾನೋಕಾಸೇ ಕಮ್ಮಂ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತೀತಿ।

೧೪೮. **ಸೀಮಾಯ ಸೀಮಂ ಸಮ್ಭಿನ್ದನ್ತೀತಿ** ಅತ್ತನೋ ಸೀಮಾಯ ಪರೇಸಂ ಬದ್ಧಸೀಮಂ ಸಮ್ಭಿನ್ದನ್ತಿ। ಸಚೇ ಹಿ ಪೋರಾಣಕಸ್ಸ ವಿಹಾರಸ್ಸ ಪುರತ್ಥಿಮಾಯ ದಿಸಾಯ ಅಮ್ಬೋ ಚೇವ ಜಮ್ಬೂ ಚಾತಿ ದ್ವೇ ರುಕ್ಖಾ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಸಂಸಟ್ಠವಿಟಪಾ ಹೋನ್ತಿ, ತೇಸು ಅಮ್ಬಸ್ಸ ಪಚ್ಛಿಮದಿಸಾಭಾಗೇ ಜಮ್ಬೂ। ವಿಹಾರಸೀಮಾ ಚ ಜಮ್ಬುಂ ಅನ್ತೋ ಕತ್ವಾ ಅಮ್ಬಂ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ಬದ್ಧಾ ಹೋತಿ, ಅಥ ಪಚ್ಛಾ ತಸ್ಸ ವಿಹಾರಸ್ಸ ಪುರತ್ಥಿಮಾಯ ದಿಸಾಯ ವಿಹಾರಂ ಕತ್ವಾ ಸೀಮಂ ಬನ್ಧನ್ತಾ ತಂ ಅಮ್ಬಂ ಅನ್ತೋ ಕತ್ವಾ ಜಮ್ಬುಂ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ಬನ್ಧನ್ತಿ, ಸೀಮಾಯ ಸೀಮಾ ಸಮ್ಭಿನ್ನಾ ಹೋತಿ। ಏವಂ ಛಬ್ಬಗ್ಗಿಯಾ ಅಕಂಸು, ತೇನಾಹ - "ಸೀಮಾಯ ಸೀಮಂ ಸಮ್ಭಿನ್ದನ್ತೀ"ತಿ।

ಸೀಮಾಯ ಸೀಮಂ ಅಜ್ಝೋತ್ಥರನ್ತೀತಿ ಅತ್ತನೋ ಸೀಮಾಯ ಪರೇಸಂ ಬದ್ಧಸೀಮಂ ಅಜ್ಝೋತ್ಥರನ್ತಿ;

ಪರೇಸಂ ಬದ್ಧಸೀಮಂ ಸಕಲಂ ವಾ ತಸ್ಸಾ ಪದೇಸಂ ವಾ ಅನ್ತೋ ಕತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಸೀಮಂ ಬನ್ಧನ್ತಿ। **ಸೀಮನ್ತರಿಕಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಸೀಮಂ ಸಮ್ಮನ್ನಿತುನ್ತಿ** ಏತ್ಥ ಸಚೇ ಪಠಮತರಂ ಕತಸ್ಸ ವಿಹಾರಸ್ಸ ಸೀಮಾ ಅಸಮ್ಮತಾ ಹೋತಿ, ಸೀಮಾಯ ಉಪಚಾರೋ ಠಪೇತಬ್ಬೋ। ಸಚೇ ಸಮ್ಮತಾ ಹೋತಿ, ಪಚ್ಛಿಮಕೋಟಿಯಾ ಹತ್ಥಮತ್ತಾ ಸೀಮನ್ತರಿಕಾ ಠಪೇತಬ್ಬಾ। ಕುರುನ್ದಿಯಂ ವಿದತ್ಥಿಮತ್ತಮ್ಪಿ, ಮಹಾಪಚ್ಚರಿಯಂ ಚತುರಙ್ಗುಲಮತ್ತಮ್ಪಿ ವಟ್ಟತೀತಿ ವುತ್ತಂ। ಏಕರುಕ್ಖೋಪಿ ಚ ದ್ವಿನ್ನಂ ಸೀಮಾನಂ ನಿಮಿತ್ತಂ ಹೋತಿ, ಸೋ ಪನ ವಡ್ಢನ್ತೋ ಸೀಮಾಸಙ್ಕರಂ ಕರೋತಿ, ತಸ್ಮಾ ನ ಕಾತಬ್ಬೋ।

ಉಪೋಸಥಭೇದಾದಿಕಥಾ

೧೪೯. **ಚಾತುದ್ದಸಿಕೋ ಚ ಪನ್ನರಸಿಕೋ ಚಾತಿ** ಏತ್ಥ ಚಾತುದ್ದಸಿಕಸ್ಸ ಪುಬ್ಬಕಿಚ್ಚೇ "ಅಜ್ಜುಪೋಸಥೋ ಚಾತುದ್ದಸೋ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬಂ।

ಅಧಮ್ಮೇನ ವಗ್ಗನ್ತಿಆದೀಸು ಸಚೇ ಏಕಸ್ಮಿಂ ವಿಹಾರೇ ಚತೂಸು ಭಿಕ್ಖೂಸು ವಸನ್ತೇಸು ಏಕಸ್ಸ ಛನ್ದಪಾರಿಸುದ್ಧಿಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ತಯೋ ಪಾರಿಸುದ್ಧಿಉಪೋಸಥಂ ಕರೋನ್ತಿ, ತೀಸು ವಾ ವಸನ್ತೇಸು ಏಕಸ್ಸ ಛನ್ದಪಾರಿಸುದ್ಧಿಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ದ್ವೇ ಪಾತಿಮೋಕ್ಖಂ ಉದ್ದಿಸನ್ತಿ, **ಅಧಮ್ಮೇನ ವಗ್ಗಂ** ಉಪೋಸಥಕಮ್ಮಂ ಹೋತಿ। ಸಚೇ ಪನ ಚತ್ತಾರೋಪಿ ಸನ್ನಿಪತಿತ್ವಾ ಪಾರಿಸುದ್ಧಿಉಪೋಸಥಂ ಕರೋನ್ತಿ, ತಯೋ ವಾ ದ್ವೇ ವಾ ಪಾತಿಮೋಕ್ಖಂ ಉದ್ದಿಸನ್ತಿ, **ಅಧಮ್ಮೇನ ಸಮಗ್ಗಂ** ನಾಮ ಹೋತಿ। ಸಚೇ ಚತೂಸು ಜನೇಸು ಏಕಸ್ಸ ಪಾರಿಸುದ್ಧಿಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ತಯೋ ಪಾತಿಮೋಕ್ಖಂ ಉದ್ದಿಸನ್ತಿ, ತೀಸು ವಾ ಜನೇಸು ಏಕಸ್ಸ ಪಾರಿಸುದ್ಧಿಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ದ್ವೇ ಪಾರಿಸುದ್ಧಿಉಪೋಸಥಂ ಕರೋನ್ತಿ, **ಧಮ್ಮೇನ ವಗ್ಗಂ** ನಾಮ ಹೋತಿ। ಸಚೇ ಪನ ಚತ್ತಾರೋ ಏಕತ್ಥ ವಸನ್ತಾ ಸಬ್ಬೇವ ಸನ್ನಿಪತಿತ್ವಾ ಪಾತಿಮೋಕ್ಖಂ ಉದ್ದಿಸನ್ತಿ, ತಯೋ ಪಾರಿಸುದ್ಧಿಉಪೋಸಥಂ ಕರೋನ್ತಿ, ದ್ವೇ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಪಾರಿಸುದ್ಧಿಉಪೋಸಥಂ ಕರೋನ್ತಿ, **ಧಮ್ಮೇನ ಸಮಗ್ಗಂ** ನಾಮ ಹೋತೀತಿ।

ಪಾತಿಮೋಕ್ಖುದ್ದೇಸಕಥಾ

೧೫೦. **ನಿದಾನಂ ಉದ್ದಿಸಿತ್ವಾ ಅವಸೇಸಂ ಸುತೇನ ಸಾವೇತಬ್ಬನ್ತಿ** "ಸುಣಾತು ಮೇ ಭನ್ತೇ ಸಙ್ಘೋ…ಪೇ॰… ಆವಿಕತಾ ಹಿಸ್ಸ ಫಾಸು ಹೋತೀ"ತಿ ಇಮಂ ನಿದಾನಂ ಉದ್ದಿಸಿತ್ವಾ "ಉದ್ದಿಟ್ಠಂ ಖೋ ಆಯಸ್ಮನ್ತೋ ನಿದಾನಂ, ತತ್ಥಾಯಸ್ಮನ್ತೇ ಪುಚ್ಛಾಮಿ - ಕಚ್ಚಿತ್ಥ ಪರಿಸುದ್ಧಾ, ದುತಿಯಮ್ಪಿ ಪುಚ್ಛಾಮಿ…ಪೇ॰… ಏವಮೇತಂ ಧಾರಯಾಮೀತಿ। ಸುತಾ ಖೋ ಪನಾಯಸ್ಮನ್ತೇಹಿ ಚತ್ತಾರೋ ಪಾರಾಜಿಕಾ ಧಮ್ಮಾ…ಪೇ॰… ಅವಿವದಮಾನೇಹಿ ಸಿಕ್ಖಿತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ಏವಂ ಅವಸೇಸಂ ಸುತೇನ ಸಾವೇತಬ್ಬಂ। ಏತೇನ ನಯೇನ ಸೇಸಾಪಿ ಚತ್ತಾರೋ ಪಾತಿಮೋಕ್ಖುದ್ದೇಸಾ ವೇದಿತಬ್ಬಾ।

ಸವರಭಯನ್ತಿ ಅಟವಿಮನುಸ್ಸಭಯಂ। **ರಾಜನ್ತರಾಯೋತಿ**ಆದೀಸು ಸಚೇ ಭಿಕ್ಖೂಸು "ಉಪೋಸಥಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ನಿಸಿನ್ನೇಸು ರಾಜಾ ಆಗಚ್ಛತಿ, ಅಯಂ ರಾಜನ್ತರಾಯೋ। ಚೋರಾ ಆಗಚ್ಛನ್ತಿ, ಅಯಂ ಚೋರನ್ತರಾಯೋ। ದವದಾಹೋ ವಾ ಆಗಚ್ಛತಿ, ಆವಾಸೇ ವಾ ಅಗ್ಗಿ ಉಟ್ಠಹತಿ, ಅಯಂ ಅಗ್ಗನ್ತರಾಯೋ। ಮೇಘೋ ವಾ ಉಟ್ಠೇತಿ, ಓಘೋ ವಾ ಆಗಚ್ಛತಿ, ಅಯಂ ಉದಕನ್ತರಾಯೋ। ಬಹೂ ಮನುಸ್ಸಾ ಆಗಚ್ಛನ್ತಿ, ಅಯಂ ಮನುಸ್ಸನ್ತರಾಯೋ। ಭಿಕ್ಖುಂ ಯಕ್ಖೋ ಗಣ್ಹಾತಿ, ಅಯಂ ಅಮನುಸ್ಸನ್ತರಾಯೋ। ಬ್ಯಗ್ಘಾದಯೋ ಚಣ್ಡಮಿಗಾ ಆಗಚ್ಛನ್ತಿ, ಅಯಂ ವಾಳನ್ತರಾಯೋ। ಭಿಕ್ಖುಂ ಸಪ್ಪಾದಯೋ ಡಂಸನ್ತಿ, ಅಯಂ ಸರೀಸಪನ್ತರಾಯೋ। ಭಿಕ್ಖು ಗಿಲಾನೋ ವಾ ಹೋತಿ, ಕಾಲಂ ವಾ ಕರೋತಿ, ವೇರಿನೋ ವಾ ತಂ ಮಾರೇತುಕಾಮಾ ಗಣ್ಹನ್ತಿ, ಅಯಂ ಜೀವಿತನ್ತರಾಯೋ। ಮನುಸ್ಸಾ ಏಕಂ ವಾ ಬಹೂ ವಾ ಭಿಕ್ಖೂ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಾ ಚಾವೇತುಕಾಮಾ ಗಣ್ಹನ್ತಿ, ಅಯಂ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯನ್ತರಾಯೋ। ಏವರೂಪೇಸು ಅನ್ತರಾಯೇಸು ಸಂಖಿತ್ತೇನ ಪಾತಿಮೋಕ್ಖೋ ಉದ್ದಿಸಿತಬ್ಬೋ , ಪಠಮೋ ವಾ ಉದ್ದೇಸೋ ಉದ್ದಿಸಿತಬ್ಬೋ, ಆದಿಮ್ಹಿ ದ್ವೇ ತಯೋ ಚತ್ತಾರೋ ವಾ। ಏತ್ಥ ಚ ದುತಿಯಾದೀಸು ಉದ್ದೇಸೇಸು ಯಸ್ಮಿಂ ಅಪರಿಯೋಸಿತೇ ಅನ್ತರಾಯೋ ಹೋತಿ, ಸೋಪಿ ಸುತೇನೇವ ಸಾವೇತಬ್ಬೋ।

ಅನಜ್ಝಿಟ್ಠಾತಿ ಅನಾಣತ್ತಾ ಅಯಾಚಿತಾ ವಾ। ಅಜ್ಝೇಸನಾ ಚೇತ್ಥ ಸಙ್ಘೇನ ಸಮ್ಮತಧಮ್ಮಜ್ಝೇಸಕಾಯತ್ತಾ ವಾ ಸಙ್ಘತ್ಥೇರಾಯತ್ತಾ ವಾ, ತಸ್ಮಿಂ ಧಮ್ಮಜ್ಝೇಸಕೇ ಅಸತಿ ಸಙ್ಘತ್ಥೇರಂ ಆಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ವಾ ತೇನ ಯಾಚಿತೋ ವಾ ಭಾಸಿತುಂ ಲಭತಿ। ಸಙ್ಘತ್ಥೇರೇನಾಪಿ ಸಚೇ ವಿಹಾರೇ ಬಹೂ ಧಮ್ಮಕಥಿಕಾ ಹೋನ್ತಿ, ವಾರಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ವತ್ತಬ್ಬಾ - "ತ್ವಂ ಧಮ್ಮಂ ಭಣ, ಧಮ್ಮಂ ಕಥೇಹಿ, ಧಮ್ಮದಾನಂ ದೇಹೀ"ತಿ ವಾ ವುತ್ತೇನ ತೀಹಿಪಿ ವಿಧೀಹಿ ಧಮ್ಮೋ ಭಾಸಿತಬ್ಬೋ। "ಓಸಾರೇಹೀ"ತಿ ವುತ್ತೋ ಪನ ಓಸಾರೇತುಮೇವ ಲಭತಿ, "ಕಥೇಹೀ"ತಿ ವುತ್ತೋ ಕಥೇತುಮೇವ, "ಸರಭಞ್ಞಂ ಭಣಾಹೀ"ತಿ ವುತ್ತೋ ಸರಭಞ್ಞಮೇವ। ಸಙ್ಘತ್ಥೇರೋಪಿ ಚ ಉಚ್ಚತರೇ ಆಸನೇ ನಿಸಿನ್ನೋ ಯಾಚಿತುಂ ನ ಲಭತಿ। ಸಚೇ ಉಪಜ್ಝಾಯೋ ಚೇವ ಸದ್ಧಿವಿಹಾರಿಕೋ ಚ ಹೋನ್ತಿ, ಉಪಜ್ಝಾಯೋ ಚ ನಂ ಉಚ್ಚಾಸನೇ

ನಿಸಿನ್ನೋ “ಭಣಾಹೀ”ತಿ ವದತಿ, ಸಜ್ಝಾಯಂ ಅಧಿಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ಭಣಿತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ ಪನೇತ್ಥ ದಹರಾ ಭಿಕ್ಖೂ ಹೋನ್ತಿ, ತೇಸಂ “ಭಣಾಮೀ”ತಿ ಭಣಿತಬ್ಬಂ।

ಸಚೇ ವಿಹಾರೇ ಸಙ್ಘತ್ಥೇರೋ ಅತ್ತನೋಯೇವ ನಿಸ್ಸಿತಕೇ ಭಣಾಪೇತಿ, ಅಞ್ಞೇ ಮಧುರಭಾಣಕೇಪಿ ನಾಜ್ಝೇಸತಿ, ಸೋ ಅಞ್ಞೇಹಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ – “ಭನ್ತೇ ಅಸುಕಂ ನಾಮ ಭಣಾಪೇಮಾ”ತಿ। ಸಚೇ “ಭಣಾಪೇಥಾ”ತಿ ವಾ ವದತಿ, ತುಣ್ಹೀ ವಾ ಹೋತಿ, ಭಣಾಪೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ಪನ ಪಟಿಬಾಹತಿ, ನ ಭಣಾಪೇತಬ್ಬಂ। ಯದಿ ಅನಾಗತೇಯೇವ ಸಙ್ಘತ್ಥೇರೇ ಧಮ್ಮಸವನಂ ಆರದ್ಧಂ, ಪುನ ಆಗತೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಆಪುಚ್ಛನಕಿಚ್ಚಂ ನತ್ಥಿ। ಓಸಾರೇತ್ವಾ ಪನ ಕಥೇನ್ತೇನ ಆಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ವಾ ಅಟ್ಠಪೇತ್ವಾಯೇವ ವಾ ಕಥೇತಬ್ಬಂ, ಕಥೇನ್ತಸ್ಸ ಪುನ ಆಗತೇಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ।

ಉಪನಿಸಿನ್ನಕಥಾಯಪಿ ಸಙ್ಘತ್ಥೇರೋವ ಸಾಮೀ, ತಸ್ಮಾ ತೇನ ಸಯಂ ವಾ ಕಥೇತಬ್ಬಂ, ಅಞ್ಞೋ ವಾ ಭಿಕ್ಖು “ಕಥೇಹೀ”ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ, ನೋ ಚ ಖೋ ಉಚ್ಚತರೇ ಆಸನೇ ನಿಸಿನ್ನೇನ। ಮನುಸ್ಸಾನಂ ಪನ “ಭಣಾಹೀ”ತಿ ವತ್ತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಮನುಸ್ಸಾ ಅತ್ತನೋ ಜಾನನಕಭಿಕ್ಖುಂ ಆಪುಚ್ಛನ್ತಿ, ತೇನ ಥೇರಂ ಆಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಕಥೇತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ ಸಙ್ಘತ್ಥೇರೋ “ಭನ್ತೇ ಇಮೇ ಪಞ್ಹಂ ಪುಚ್ಛನ್ತೀ”ತಿ ಪುಟ್ಠೋ “ಕಥೇಹೀ”ತಿ ವಾ ಭಣತಿ, ತುಣ್ಹೀ ವಾ ಹೋತಿ, ಕಥೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಅನ್ತರಘರೇ ಅನುಮೋದನಾದೀಸುಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ಸಚೇ ಸಙ್ಘತ್ಥೇರೋ ವಿಹಾರೇ ವಾ ಅನ್ತರಘರೇ ವಾ “ಮಂ ಅನಾಪುಚ್ಛಿತ್ವಾಪಿ ಕಥೇಯ್ಯಾಸೀ”ತಿ ಅನುಜಾನಾತಿ, ಲದ್ಧಕಪ್ಪಿಯಂ ಹೋತಿ, ಸಬ್ಬತ್ಥ ವತ್ತುಂ ವಟ್ಟತಿ।

ಸಜ್ಝಾಯಂ ಕರೋನ್ತೇನಾಪಿ ಥೇರೋ ಆಪುಚ್ಛಿತಬ್ಬೋಯೇವ। ಏಕಂ ಆಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಸಜ್ಝಾಯನ್ತಸ್ಸ ಅಪರೋ ಆಗಚ್ಛತಿ, ಪುನ ಆಪುಚ್ಛನಕಿಚ್ಚಂ ನತ್ಥಿ। ಸಚೇ ವಿಸ್ಸಮಿಸ್ಸಾಮೀತಿ ಠಪಿತಸ್ಸ ಆಗಚ್ಛತಿ, ಪುನ ಆರಭನ್ತೇನಾಪಿ ಆಪುಚ್ಛಿತಬ್ಬಂ। ಸಙ್ಘತ್ಥೇರೇ ಅನಾಗತೇಯೇವ ಆರದ್ಧಂ ಸಜ್ಝಾಯನ್ತಸ್ಸಾಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ಏಕೇನ ಸಙ್ಘತ್ಥೇರೇನ “ಮಂ ಅನಾಪುಚ್ಛಾಪಿ ಯಥಾಸುಖಂ ಸಜ್ಝಾಯಾಹೀ”ತಿ ಅನುಞ್ಞಾತೇ ಯಥಾಸುಖಂ ಸಜ್ಝಾಯಿತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಅಞ್ಞಸ್ಮಿಂ ಪನ ಆಗತೇ ತಂ ಆಪುಚ್ಛಿತ್ವಾವ ಸಜ್ಝಾಯಿತಬ್ಬಂ।

೧೫೧. **ಅತ್ತನಾ ವಾ ಅತ್ತಾನಂ ಸಮ್ಮನ್ನಿತಬ್ಬಂ**ತಿ ಅತ್ತನಾ ವಾ ಅತ್ತಾ ಸಮ್ಮನ್ನಿತಬ್ಬೋ; ಪುಚ್ಛನ್ತೇನ ಪನ ಪರಿಸಂ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ ಸಚೇ ಅತ್ತನೋ ಉಪದ್ದವೋ ನತ್ಥಿ, ವಿನಯೋ ಪುಚ್ಛಿತಬ್ಬೋ।

೧೫೩. **ಕತೇಪಿ ಓಕಾಸೇ ಪುಗ್ಗಲಂ ತುಲಯಿತ್ವಾ**ತಿ “ಅತ್ಥಿ ನು ಖೋ ಮೇ ಇತೋ ಉಪದ್ದವೋ, ನತ್ಥೀ”ತಿ ಏವಂ ಉಪಪರಿಕ್ಖಿತ್ವಾ। **ಪುರಮ್ಹಾಕ**ನ್ತಿ ಪರಮಂ ಅಮ್ಹಾಕಂ। **ಪಟಿಕಚ್ಚೇವಾ**ತಿ ಪರಮತರಮೇವ। **ಪುಗ್ಗಲಂ ತುಲಯಿತ್ವಾ ಓಕಾಸಂ ಕಾತು**ನ್ತಿ “ಭೂತಮೇವ ನು ಖೋ ಆಪತ್ತಿಂ ವದತಿ, ಅಭೂತ”ನ್ತಿ ಏವಂ ಉಪಪರಿಕ್ಖಿತ್ವಾ ಓಕಾಸಂ ಕಾತುಂ ಅನುಜಾನಾಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಅಧಮ್ಮಕಮ್ಮಪಟಿಕ್ಕೋಸನಾದಿಕಥಾ

೧೫೪. **ಅಧಮ್ಮಕಮ್ಮಂ** ವುತ್ತನಯಮೇವ। **ಪಟಿಕ್ಕೋಸಿತು**ನ್ತಿ ವಾರೇತುಂ। **ದಿಟ್ಠಿಮ್ಪಿ ಆವಿಕಾತು**ನ್ತಿ “ಅಧಮ್ಮಕಮ್ಮಂ ಇದಂ ನ ಮೇ ಖಮತೀ”ತಿ ಏವಂ ಅಞ್ಞಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ಅತ್ತನೋ ದಿಟ್ಠಿಂ ಪಕಾಸೇತುಂ। **ಚತೂಹಿ ಪಞ್ಚಹೀ**ತಿಆದಿ ತೇಸಂ ಅನುಪದ್ದವತ್ಥಾಯ ವುತ್ತಂ। **ಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ನ ಸಾವೇನ್ತೀ**ತಿ ಯಥಾ ನ ಸುಣನ್ತಿ ಏವಂ ಭಣಿಸ್ಸಾಮಾತಿ ಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಸಣಿಕಂ ಉದ್ದಿಸನ್ತಿ।

೧೫೫. **ಥೇರಾಧಿಕ**ನ್ತಿ ಥೇರಾಧೀನಂ; ಥೇರಾಯತ್ತಂ ಭವಿತುನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। “ಥೇರಾಧೇಯ್ಯ”ನ್ತಿಪಿ ಪಾಠೋ, ತಸ್ಮಾ ಥೇರೇನ ಸಯಂ ವಾ ಉದ್ದಿಸಿತಬ್ಬಂ, ಅಞ್ಞೋ ವಾ ಅಜ್ಝೇಸಿತಬ್ಬೋ। ಅಜ್ಝೇಸನವಿಧಾನಞ್ಚೇತ್ಥ ಧಮ್ಮಜ್ಝೇಸನೇ ವುತ್ತನಯಮೇವ। **ಸೋ ನ ಜಾನಾತಿ ಉಪೋಸಥಂ ವಾ**ತಿಆದೀಸು ಚಾತುದ್ದಸಿಕಪನ್ನರಸಿಕಭೇದೇನ ದುವಿಧಂ, ಸಙ್ಘಉಪೋಸಥಾದಿಭೇದೇನ ನವವಿಧಞ್ಚ ಉಪೋಸಥಂ ನ ಜಾನಾತಿ, ಚತುಬ್ಬಿಧಂ ಉಪೋಸಥಕಮ್ಮಂ ನ ಜಾನಾತಿ, ದುವಿಧಂ ಪಾತಿಮೋಕ್ಖಂ ನ ಜಾನಾತಿ, ನವವಿಧಂ

ಪಾತಿಮೋಕ್ಖುದ್ದೇಸಂ ನ ಜಾನಾತಿ। **ಯೋ ತತ್ಥ ಭಿಕ್ಖು ಬ್ಯತ್ತೋ ಪಟಿಬಲೋ**ತಿ ಏತ್ಥ ಕಿಞ್ಚಾಪಿ ದಹರಸ್ಸಾಪಿ ಬ್ಯತ್ತಸ್ಸ ಪಾತಿಮೋಕ್ಖೋ ಅನುಞ್ಞಾತೋ। ಅಥ ಖೋ ಏತ್ಥ ಅಯಮಧಿಪ್ಪಾಯೋ। ಸಚೇ ಥೇರಸ್ಸ ಪಞ್ಚ ವಾ ಚತ್ತಾರೋ ವಾ ತಯೋ ವಾ ಪಾತಿಮೋಕ್ಖುದ್ದೇಸಾ ನಾಗಚ್ಛನ್ತಿ; ದ್ವೇ ಪನ ಅಖಣ್ಡಾ ಸುವಿಸದಾ ವಾಚುಗ್ಗತಾ ಹೋನ್ತಿ, ಥೇರಾಯತ್ತೋವ ಪಾತಿಮೋಕ್ಖೋ। ಸಚೇ ಪನ ಏತ್ತಕಮ್ಪಿ ವಿಸದಂ ಕಾತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋತಿ, ಬ್ಯತ್ತಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ಆಯತ್ತೋ ಹೋತಿ।

ಸಾಮನ್ತಾ ಆವಾಸಾತಿ ಸಾಮನ್ತಂ ಆವಾಸಂ। **ಸಜ್ಜುಕ**ನ್ತಿ ತದಹೇವ ಆಗಮನತ್ಥಾಯ। **ನವಂ ಭಿಕ್ಖುಂ ಆಣಾಪೇತು**ನ್ತಿ ಏತ್ಥ ಯೋ ಸಕ್ಕೋತಿ ಉಗ್ಗಹೇತುಂ, ಏವರೂಪೋ ಆಣಾಪೇತಬ್ಬೋ, ನ ಬಾಲೋ।

ಪಕ್ಖಗಣನಾದಿಉಗ್ಗಹಣಾನುಜಾನನಕಥಾ

೧೫೬. **ಕತಿಮೀ ಭನ್ತೇ**ತಿ ಏತ್ಥ ಕತೀನಂ ಪೂರಣೀತಿ ಕತಿಮೀ। **ಕಾಲವತೋ**ತಿ ಕಾಲಸ್ಸೇವ; ಪಗೇವಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

೧೫೮. **ಯಂ ಕಾಲಂ ಸರತೀ**ತಿ ಏತ್ಥ ಸಾಯಮ್ಪಿ "ಅಜ್ಜುಪೋಸಥೋ ಸಮನ್ನಾಹರಥಾ"ತಿ ಆರೋಚೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ।

೧೫೯. **ಥೇರೇನ ಭಿಕ್ಖುನಾ ನವಂ ಭಿಕ್ಖುಂ ಆಣಾಪೇತು**ನ್ತಿ ಏತ್ಥಾಪಿ ಕಿಞ್ಚಿ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೋ ವಾ ಸದಾಕಾಲಮೇವ ಏಕೋ ವಾ ಭಾರನಿತ್ಥರಣಕೋ ವಾ ಸರಭಾಣಕಧಮ್ಮಕಥಿಕಾದೀಸು ಅಞ್ಞತರೋ ವಾ ನ ಉಪೋಸಥಾಗಾರಸಮ್ಮಜ್ಜನತ್ಥಂ ಆಣಾಪೇತಬ್ಬೋ, ಅವಸೇಸಾ ಪನ ವಾರೇನ ಆಣಾಪೇತಬ್ಬಾ। ಸಚೇ ಆಣತ್ತೋ ಸಮ್ಮುಞ್ಜನಿಂ ತಾವಕಾಲಿಕಮ್ಪಿ ನ ಲಭತಿ, ಸಾಖಾಭಙ್ಗಂ ಕಪ್ಪಿಯಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ಸಮ್ಮಜ್ಜಿತಬ್ಬಂ, ತಮ್ಪಿ ಅಲಭನ್ತಸ್ಸ ಲದ್ಧಕಪ್ಪಿಯಂ ಹೋತಿ।

೧೬೦. ಆಸನಪಞ್ಞಾಪನಾಣತ್ತಿಯಮ್ಪಿ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ಆಣಾಪೇತಬ್ಬೋ। ಆಣತ್ತೇನ ಚ ಸಚೇ ಉಪೋಸಥಾಗಾರೇ ಆಸನಾನಿ ನತ್ಥಿ, ಸಙ್ಘಿಕಾವಾಸತೋಪಿ ಆಹರಿತ್ವಾ ಪಞ್ಞಪೇತ್ವಾ ಪುನ ಆಹರಿತಬ್ಬಾನಿ। ಆಸನೇಸು ಅಸತಿ ಕಟಸಾರಕೇಪಿ ತಟ್ಟಿಕಾಯೋಪಿ ಪಞ್ಞಪೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ, ತಟ್ಟಿಕಾಸುಪಿ ಅಸತಿ ಸಾಖಾಭಙ್ಗಾನಿ ಕಪ್ಪಿಯಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ಪಞ್ಞಪೇತಬ್ಬಾನಿ, ಕಪ್ಪಿಯಕಾರಕಂ ಅಲಭನ್ತಸ್ಸ ಲದ್ಧಕಪ್ಪಿಯಂ ಹೋತಿ।

೧೬೧. ಪದೀಪಕರಣೇಪಿ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ಆಣಾಪೇತಬ್ಬೋ। ಆಣಾಪೇನ್ತೇನ ಚ "ಅಮುಕಸ್ಮಿಂ ನಾಮ ಓಕಾಸೇ ತೇಲಂ ವಾ ವಟ್ಟಿ ವಾ ಕಪಲ್ಲಿಕಾ ವಾ ಅತ್ಥಿ, ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಕರೋಹೀ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ। ಸಚೇ ತೇಲಾದೀನಿ ನತ್ಥಿ, ಪರಿಯೇಸಿತಬ್ಬಾನಿ, ಪರಿಯೇಸಿತ್ವಾ ಅಲಭನ್ತಸ್ಸ ಲದ್ಧಕಪ್ಪಿಯಂ ಹೋತಿ। ಅಪಿಚ ಕಪಾಲೇ ಅಗ್ಗಿಪಿ ಜಾಲೇತಬ್ಬೋ।

ದಿಸಂಗಮಿಕಾದಿವತ್ಥುಕಥಾ

೧೬೩. **ಸಙ್ಗಹೇತಬ್ಬೋ**ತಿ "ಸಾಧು ಭನ್ತೇ ಆಗತಾತ್ಥ, ಇಧ ಭಿಕ್ಖಾ ಸುಲಭಾ ಸೂಪಬ್ಯಞ್ಜನಂ ಅತ್ಥಿ, ವಸಥ ಅನುಕ್ಕಣ್ಠಮಾನಾ"ತಿ ಏವಂ ಪಿಯವಚನೇನ ಸಙ್ಗಹೇತಬ್ಬೋ। ಪುನಪ್ಪುನಂ ತಥಾಕರಣವಸೇನ **ಅನುಗ್ಗಹೇತಬ್ಬೋ**। "ಆಮ ವಸಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಪಟಿವಚನದಾಪನೇನ **ಉಪಲಾಪೇತಬ್ಬೋ**। ಅಥ ವಾ ಚತೂಹಿ ಪಚ್ಚಯೇಹಿ ಸಙ್ಗಹೇತಬ್ಬೋ ಚೇವ ಅನುಗ್ಗಹೇತಬ್ಬೋ ಚ। ಪಿಯವಚನೇನ ಉಪಲಾಪೇತಬ್ಬೋ, ಕಣ್ಣಸುಖಂ ಆಲಪಿತಬ್ಬೋತಿ ಅತ್ಥೋ। ಚುಣ್ಣಾದೀಹಿ **ಉಪಟ್ಠಾಪೇತಬ್ಬೋ**। **ಆಪತ್ತಿ ದುಕ್ಕಟಸ್ಸಾ**ತಿ ಸಚೇ ಸಕಲೋಪಿ ಸಙ್ಘೋ ನ ಕರೋತಿ, ಸಬ್ಬೇಸಂ ದುಕ್ಕಟಂ। ಇಧ ನೇವ ಥೇರಾ ನ ದಹರಾ ಮುಚ್ಚನ್ತಿ, ಸಬ್ಬೇಹಿ ವಾರೇನ ಉಪಟ್ಠಾಪೇತಬ್ಬೋ। ಅತ್ತನೋ ವಾರೇ ಅನುಪಟ್ಠಹನ್ತಸ್ಸ ಆಪತ್ತಿ। ತೇನ ಪನ ಮಹಾಥೇರಾನಂ ಪರಿವೇಣಸಮ್ಮಜ್ಜನದನ್ತಕಟ್ಠದಾನಾದೀನಿ ನ ಸಾದಿತಬ್ಬಾನಿ। ಏವಮ್ಪಿ ಸತಿ ಮಹಾಥೇರೇಹಿ ಸಾಯಂಪಾತಂ ಉಪಟ್ಠಾನಂ ಆಗನ್ತಬ್ಬಂ। ತೇನ ಪನ ತೇಸಂ ಆಗಮನಂ ಞತ್ವಾ ಪಠಮತರಂ ಮಹಾಥೇರಾನಂ ಉಪಟ್ಠಾನಂ ಗನ್ತಬ್ಬಂ। ಸಚಸ್ಸ ಸದ್ಧಿಂಚರಾ ಭಿಕ್ಖೂಉಪಟ್ಠಾಕಾ ಅತ್ಥಿ, "ಮಯ್ಹಂ ಉಪಟ್ಠಾಕಾ ಅತ್ಥಿ, ತುಮ್ಹೇ ಅಪ್ಪೋಸ್ಸುಕ್ಕಾ ವಿಹರಥಾ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬಂ। ಅಥಾಪಿಸ್ಸ ಸದ್ಧಿಂಚರಾ ನತ್ಥಿ, ತಸ್ಮಿಂಯೇವ ಪನ

ವಿಹಾರೇ ಏಕೋ ವಾ ದ್ವೇ ವಾ ವತ್ತಸಮ್ಪನ್ನಾ ವದನ್ತಿ “ಮಯಂ ಥೇರಸ್ಸ ಕತ್ತಬ್ಬಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮ, ಅವಸೇಸಾ ಫಾಸು ವಿಹರನ್ತೂ”ತಿ ಸಬ್ಬೇಸಂ ಅನಾಪತ್ತಿ।

ಸೋ ಆವಾಸೋ ಗನ್ತಬ್ಬೋತಿ ಉಪೋಸಥಕರಣತ್ಥಾಯ ಅನ್ವದ್ಧಮಾಸಂ ಗನ್ತಬ್ಬೋ। ಸೋ ಚ ಖೋ ಉತುವಸ್ಸೇಯೇವ, ವಸ್ಸಾನೇ ಪನ ಯಂ ಕತ್ತಬ್ಬಂ, ತಂ ದಸ್ಸೇತುಂ **“ವಸ್ಸಂ ವಸನ್ತಿ ಬಾಲಾ ಅಬ್ಯತ್ತಾ”**ತಿಆದಿಮಾಹ। ತತ್ಥ **ನ ಭಿಕ್ಖವೇ ತೇಹಿ ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ತಸ್ಮಿಂ ಆವಾಸೇ ವಸ್ಸಂ ವಸಿತಬ್ಬ**ನ್ತಿ ಪುರಿಮಿಕಾಯ ಪಾತಿಮೋಕ್ಖುದ್ದೇಸಕೇನ ವಿನಾ ನ ವಸ್ಸಂ ಉಪಗನ್ತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ ಸೋ ವಸ್ಸೂಪಗತಾನಂ ಪಕ್ಕಮತಿ ವಾ, ವಿಬ್ಭಮತಿ ವಾ, ಕಾಲಂ ವಾ ಕರೋತಿ, ಅಞ್ಞಸ್ಮಿಂ ಸತಿಯೇವ ಪಚ್ಛಿಮಿಕಾಯ ವಸಿತುಂ ವಟ್ಟತಿ, ಅಸತಿ ಅಞ್ಞತ್ಥ ಗನ್ತಬ್ಬಂ, ಅಗಚ್ಛನ್ತಾನಂ ದುಕ್ಕಟಂ। ಸಚೇ ಪನ ಪಚ್ಛಿಮಿಕಾಯ ಪಕ್ಕಮತಿ ವಾ ವಿಬ್ಭಮತಿ ವಾ ಕಾಲಂ ವಾ ಕರೋತಿ, ಮಾಸದ್ವಯಂ ವಸಿತಬ್ಬಂ।

ಪಾರಿಸುದ್ಧಿದಾನಕಥಾ

೧೬೪. **ಕಾಯೇನ ವಿಞ್ಞಾಪೇತೀ**ತಿ ಪಾರಿಸುದ್ಧಿದಾನಂ ಯೇನ ಕೇನಚಿ ಅಙ್ಗಪಚ್ಚಙ್ಗೇನ ವಿಞ್ಞಾಪೇತಿ ಜಾನಾಪೇತಿ; ವಾಚಂ ಪನ ನಿಚ್ಛಾರೇತುಂ ಸಕ್ಕೋನ್ತೋ ವಾಚಾಯ ವಿಞ್ಞಾಪೇತಿ; ಉಭಯಥಾ ಸಕ್ಕೋನ್ತೋ ಕಾಯವಾಚಾಹಿ। **ಸಙ್ಘೇನ ತತ್ಥ ಗನ್ತ್ವಾ ಉಪೋಸಥೋ ಕಾತಬ್ಬೋ**ತಿ ಸಚೇ ಬಹೂ ತಾದಿಸಾ ಗಿಲಾನಾ ಹೋನ್ತಿ, ಸಙ್ಘೇನ ಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ಠತ್ವಾ ಸಬ್ಬೇ ಹತ್ಥಪಾಸೇ ಕಾತಬ್ಬಾ। ಸಚೇ ದೂರೇ ದೂರೇ ಹೋನ್ತಿ, ಸಙ್ಘೋ ನಪ್ಪಹೋತಿ, ತಂ ದಿವಸಂ ಉಪೋಸಥೋ ನ ಕಾತಬ್ಬೋ, ನತ್ವೇವ ವಗ್ಗೇನ ಸಙ್ಘೇನ ಉಪೋಸಥೋ ಕಾತಬ್ಬೋ।

ತತ್ಥೇವ ಪಕ್ಕಮತೀತಿ ಸಙ್ಘಮಜ್ಝಂ ಅನಾಗನ್ತ್ವಾ ತತೋವ ಕತ್ಥಚಿ ಗಚ್ಛತಿ। **ಸಾಮಣೇರೋ ಪಟಿಜಾನಾತೀ**ತಿ “ಸಾಮಣೇರೋ ಅಹ”ನ್ತಿ ಏವಂ ಪಟಿಜಾನಾತಿ; ಭೂತಂಯೇವ ವಾ ಸಾಮಣೇರಭಾವಂ ಆರೋಚೇತಿ, ಪಚ್ಛಾ ವಾ ಸಾಮಣೇರಭೂಮಿಯಂ ತಿಟ್ಠತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ಏಸ ನಯೋ ಸಬ್ಬತ್ಥ।

ಸಙ್ಘಪ್ಪತ್ತೋ ಪಕ್ಕಮತೀತಿ ಸಬ್ಬನ್ತಿಮೇನ ಪರಿಚ್ಛೇದೇನ ಉಪೋಸಥತ್ಥಾಯ ಸನ್ನಿಪತಿತಾನಂ ಚತುನ್ನಂ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಹತ್ಥಪಾಸಂ ಪತ್ವಾ ಪಕ್ಕಮತಿ। ಏಸ ನಯೋ ಸಬ್ಬತ್ಥ। ಏತ್ಥ ಚ ಏಕೇನ ಬಹೂನಮ್ಪಿ ಆಹಟಾ ಪಾರಿಸುದ್ಧಿ ಆಹಟಾವ ಹೋತಿ। ಸಚೇ ಪನ ಸೋ ಅನ್ತರಾಮಗ್ಗೇ ಅಞ್ಞಂ ಭಿಕ್ಖುಂ ದಿಸ್ವಾ ಯೇಸಂ ಅನೇನ ಪಾರಿಸುದ್ಧಿ ಗಹಿತಾ, ತೇಸಞ್ಚ ಅತ್ತನೋ ಚ ಪಾರಿಸುದ್ಧಿಂ ದೇತಿ, ತಸ್ಸೇವ ಪಾರಿಸುದ್ಧಿ ಆಗಚ್ಛತಿ, ಇತರಾ ಪನ ಬಿಲಾಳಸಙ್ಖಲಿಕಪಾರಿಸುದ್ಧಿ ನಾಮ ಹೋತಿ। ಸಾ ನ ಆಗಚ್ಛತಿ।

ಸುತ್ತೋ ನ ಆರೋಚೇತೀತಿ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಸುಪತಿ, “ಅಸುಕೇನ ಪಾರಿಸುದ್ಧಿ ದಿನ್ನಾ”ತಿ ನ ಆರೋಚೇತಿ। **ಪಾರಿಸುದ್ಧಿಹಾರಕಸ್ಸ ಅನಾಪತ್ತೀ**ತಿ ಏತ್ಥ ಸಚೇ ಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ನಾರೋಚೇತಿ, ದುಕ್ಕಟಂ ಆಪಜ್ಜತಿ, ಪಾರಿಸುದ್ಧಿ ಪನ ಆಹಟಾವ ಹೋತಿ। ಅಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಅನಾರೋಚಿತತ್ತಾ ಪನಸ್ಸ ಅನಾಪತ್ತಿ, ಉಭಿನ್ನಮ್ಪಿ ಚ ಉಪೋಸಥೋ ಕತೋಯೇವ ಹೋತಿ।

ಛನ್ದದಾನಕಥಾ

೧೬೫. ಛನ್ದದಾನೇಪಿ ಪಾರಿಸುದ್ಧಿದಾನೇ ವುತ್ತಸದಿಸೋಯೇವ ವಿನಿಚ್ಛಯೋ। **ಪಾರಿಸುದ್ಧಿಂ ದೇನ್ತೇನ ಛನ್ದಮ್ಪಿ ದಾತು**ನ್ತಿ ಏತ್ಥ ಸಚೇ ಪಾರಿಸುದ್ಧಿಮೇವ ದೇತಿ ನ ಛನ್ದಂ, ಉಪೋಸಥೋ ಕತೋ ಹೋತಿ। ಯಂ ಪನ ಸಙ್ಘೋ ಅಞ್ಞಂ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋತಿ, ತಂ ಅಕತಂ ಹೋತಿ। ಛನ್ದಮೇವ ದೇತಿ ನ ಪಾರಿಸುದ್ಧಿಂ, ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಸ್ಸ ಉಪೋಸಥೋಪಿ ಕಮ್ಮಮ್ಪಿ ಕತಮೇವ ಹೋತಿ, ಛನ್ದದಾಯಕಸ್ಸ ಪನ ಉಪೋಸಥೋ ಅಕತೋ ಹೋತಿ। ಸಚೇಪಿ ಕೋಚಿ ಭಿಕ್ಖು ನದಿಯಾ ವಾ ಸೀಮಾಯ ವಾ ಉಪೋಸಥಂ ಅಧಿಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ಆಗಚ್ಛತಿ, “ಕತೋ ಮಯಾ ಉಪೋಸಥೋ”ತಿ ಅಚ್ಛಿತುಂ ನ ಲಭತಿ, ಸಾಮಗ್ಗೀ ವಾ ಛನ್ದೋ ವಾ ದಾತಬ್ಬೋ।

೧೬೭. **ಸರತಿಪಿ ಉಪೋಸಥಂ ನಪಿ ಸರತೀತಿ** ಏಕದಾ ಸರತಿ, ಏಕದಾ ನ ಸರತಿ। **ಅತ್ಥಿ ನೇವ ಸರತೀತಿ** ಯೋ ಏಕನ್ತಂ ನೇವ ಸರತಿ, ತಸ್ಸ ಸಮ್ಮುತಿದಾನಕಿಚ್ಚಂ ನತ್ಥಿ। ಅನಾಗಚ್ಛನ್ತೋಪಿ ಕಮ್ಮಂ ನ ಕೋಪೇತಿ।

ಸಙ್ಘುಪೋಸಥಾದಿಕಥಾ

೧೬೮. **ಸೋ ದೇಸೋ ಸಮ್ಮಜ್ಜಿತ್ವಾತಿ** ತಂ ದೇಸಂ ಸಮ್ಮಜ್ಜಿತ್ವಾ, ಉಪಯೋಗತ್ಥೇ ಪಚ್ಚತ್ತಂ। **ಪಾನೀಯಂ ಪರಿಭೋಜನೀಯನ್ತಿ**ಆದಿ ಪನ ಉತ್ತಾನತ್ಥಮೇವ । ಕಸ್ಮಾ ಪನೇತಂ ವುತ್ತಂ? ಉಪೋಸಥಸ್ಸ ಪುಬ್ಬಕರಣಾದಿದಸ್ಸನತ್ಥಂ। ತೇನಾಹು ಅಟ್ಠಕಥಾಚರಿಯಾ -

"ಸಮ್ಮಜ್ಜನೀ ಪದೀಪೋ ಚ, ಉದಕಂ ಆಸನೇನ ಚ।
ಉಪೋಸಥಸ್ಸ ಏತಾನಿ, ಪುಬ್ಬಕರಣನ್ತಿ ವುಚ್ಚತಿ"॥

ಇತಿ ಇಮಾನಿ ಚತ್ತಾರಿ "ಪುಬ್ಬಕರಣ"ನ್ತಿ ಅಕ್ಖಾತಾನಿ।

"ಛನ್ದಪಾರಿಸುದ್ಧಿಉತುಕ್ಖಾನಂ, ಭಿಕ್ಖುಗಣನಾ ಚ ಓವಾದೋ।
ಉಪೋಸಥಸ್ಸ ಏತಾನಿ, ಪುಬ್ಬಕಿಚ್ಚನ್ತಿ ವುಚ್ಚತಿ॥

ಇತಿ ಇಮಾನಿ ಪಞ್ಚ ಪುಬ್ಬಕರಣತೋ ಪಚ್ಛಾ ಕತ್ತಬ್ಬಾನಿ "ಪುಬ್ಬಕಿಚ್ಚ"ನ್ತಿ ಅಕ್ಖಾತಾನಿ।

"ಉಪೋಸಥೋ ಯಾವತಿಕಾ ಚ ಭಿಕ್ಖೂ ಕಮ್ಮಪ್ಪತ್ತಾ,
ಸಭಾಗಾಪತ್ತಿಯೋ ಚ ನ ವಿಜ್ಜನ್ತಿ।
ವಜ್ಜನೀಯಾ ಚ ಪುಗ್ಗಲಾ ತಸ್ಮಿಂ ನ ಹೋನ್ತಿ,
ಪತ್ತಕಲ್ಲನ್ತಿ ವುಚ್ಚತಿ"॥

ಇತಿ ಇಮಾನಿ ಚತ್ತಾರಿ "ಪತ್ತಕಲ್ಲ"ನ್ತಿ ಅಕ್ಖಾತಾನೀತಿ।

ತೇಹಿ ಸದ್ಧಿನ್ತಿ ತೇಹಿ ಆಗತೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಏತಾನಿ ಪುಬ್ಬಕರಣಾದೀನಿ ಕತ್ವಾ ಉಪೋಸಥೋ ಕಾತಬ್ಬೋ। **ಅಜ್ಜ ಮೇ ಉಪೋಸಥೋತಿ** ಏತ್ಥ ಸಚೇ ಪನ್ನರಸೋ ಹೋತಿ, "ಅಜ್ಜ ಮೇ ಉಪೋಸಥೋ ಪನ್ನರಸೋ"ತಿಪಿ ಅಧಿಟ್ಠಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಚಾತುದ್ದಸಿಕೇಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ।

ಆಪತ್ತಿಪಟಿಕಮ್ಮವಿಧಿಕಥಾ

೧೬೯. **ಭಗವತಾ ಪಞ್ಞತ್ತಂ "ನ ಸಾಪತ್ತಿಕೇನ ಉಪೋಸಥೋ ಕಾತಬ್ಬೋ"**ತಿ ಇದಂ "ಯಸ್ಸ ಸಿಯಾ ಆಪತ್ತೀ"ತಿಆದಿವಚನೇನೇವ ಪಾರಿಸುದ್ಧಿದಾನಪಞ್ಞಾಪನೇನ ಚ ಪಾರಿಸುದ್ಧಿಉಪೋಸಥಪಞ್ಞಾಪನೇನ ಚ ಪಞ್ಞತ್ತಂ ಹೋತೀತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಂ। **ಇತ್ಥನ್ನಾಮಂ ಆಪತ್ತಿನ್ತಿ** ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಾದೀಸು ಏಕಿಸ್ಸಾ ನಾಮಂ ಗಹೇತ್ವಾ "ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಂ ಆಪತ್ತಿಂ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ ಆಪತ್ತಿ"ನ್ತಿ ಏವಂ ವತ್ತಬ್ಬಂ। **ತಂ ಪಟಿದೇಸೇಮೀತಿ** ಇದಂ "ತಂ ತುಮ್ಹಮೂಲೇ, ತಂ ತುಯ್ಹಮೂಲೇ ಪಟಿದೇಸೇಮೀ"ತಿ ವುತ್ತೇಪಿ ಸುವುತ್ತಮೇವ ಹೋತಿ। **ಪಸ್ಸಸೀತಿ** ಇದಞ್ಚ "ಪಸ್ಸಸಿ ಆವುಸೋ ತಂ ಆಪತ್ತಿಂ, ಪಸ್ಸಥ ಭನ್ತೇ ತಂ ಆಪತ್ತಿ"ನ್ತಿ ಏವಂ ವತ್ತಬ್ಬಂ। **ಆಮ ಪಸ್ಸಾಮೀತಿ** ಇದಂ ಪನ "ಆಮ ಭನ್ತೇ ಪಸ್ಸಾಮಿ, ಆಮ ಆವುಸೋ ಪಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಏವಂ ವುತ್ತಮ್ಪಿ ಸುವುತ್ತಮೇವ ಹೋತಿ। **ಆಯತಿಂ**

ಸಂವರೇಯ್ಯಾಸೀತಿ ಏತ್ಥ ಪನ ಸಚೇ ವುಡ್ಢತರೋ "ಆಯತಿಂ ಸಂವರೇಯ್ಯಾಥಾ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ। ಏವಂ ವುತ್ತೇನ ಪನ "ಸಾಧು ಸುಟ್ಠು ಸಂವರಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬಮೇವ।

ಯದಾ ನಿಬ್ಬೇಮತಿಕೋತಿ ಏತ್ಥ ಸಚೇ ಪನೇಸ ನಿಬ್ಬೇಮತಿಕೋ ನ ಹೋತಿ, ವತ್ಥುಂ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾವ ದೇಸೇತುಂ ವಟ್ಟತೀತಿ ಅನ್ಧಕಟ್ಠಕಥಾಯಂ ವುತ್ತಂ। ತತ್ರಾಯಂ ದೇಸನಾವಿಧಿ - ಸಚೇ ಮೇಘಚ್ಛನ್ನೇ ಸೂರಿಯೇ "ಕಾಲೋ ನು ಖೋ ನೋ"ತಿ ವೇಮತಿಕೋ ಭುಞ್ಜತಿ, ತೇನ ಭಿಕ್ಖುನಾ "ಅಹಂ ಭನ್ತೇ ವೇಮತಿಕೋ ಭುಞ್ಜಿಂ", ಸಚೇ ಕಾಲೋ ಅತ್ಥಿ, "ಸಮ್ಬಹುಲಾ ದುಕ್ಕಟಾ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಆಪನ್ನೋಮ್ಹಿ, ನೋ ಚೇ ಅತ್ಥಿ, "ಸಮ್ಬಹುಲಾ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಾ ಆಪನ್ನೋಮ್ಹೀ"ತಿ ಏವಂ ವತ್ಥುಂ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ "ಅಹಂ ಭನ್ತೇ ಯಾ ತಸ್ಮಿಂ ವತ್ಥುಸ್ಮಿಂ ಸಮ್ಬಹುಲಾ ದುಕ್ಕಟಾ ವಾ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಾ ವಾ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಆಪನ್ನೋ, ತಾ ತುಮ್ಹಮೂಲೇ ಪಟಿದೇಸೇಮೀ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬಂ। ಏಸ ನಯೋ ಸಬ್ಬಾಪತ್ತೀಸು।

ನ ಭಿಕ್ಖವೇ ಸಭಾಗಾ ಆಪತ್ತೀತಿ ಏತ್ಥ ಯಂ ದ್ವೇಪಿ ಜನಾ ವಿಕಾಲಭೋಜನಾದಿನಾ ಸಭಾಗವತ್ಥುನಾ ಆಪತ್ತಿಂ ಆಪಜ್ಜನ್ತಿ, ಏವರೂಪಾ ವತ್ಥುಸಭಾಗಾ "ಸಭಾಗಾ"ತಿ ವುಚ್ಚತಿ। ವಿಕಾಲಭೋಜನಪ್ಪಚ್ಚಯಾ ಆಪನ್ನಂ ಪನ ಅನತಿರಿತ್ತಭೋಜನಪಚ್ಚಯಾ ಆಪನ್ನಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ದೇಸೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಯಾಪಿ ಚಾಯಂ ವತ್ಥುಸಭಾಗಾ, ಸಾಪಿ ದೇಸಿತಾ ಸುದೇಸಿತಾವ। ಅಞ್ಞಂ ಪನ ದೇಸನಪಚ್ಚಯಾ ದೇಸಕೋ, ಪಟಿಗ್ಗಹಣಪ್ಪಚ್ಚಯಾ ಪಟಿಗ್ಗಹಕೋ ಚಾತಿ ಉಭೋಪಿ ದುಕ್ಕಟಂ ಆಪಜ್ಜನ್ತಿ, ತಂ ನಾನಾವತ್ಥುಕಂ ಹೋತಿ, ತಸ್ಮಾ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ದೇಸೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ।

೧೭೦. **ಸಾಮನ್ತೋ ಭಿಕ್ಖು ಏವಮಸ್ಸ ವಚನೀಯೋ**ತಿ ಏತ್ಥ ಸಭಾಗೋಯೇವ ವತ್ತಬ್ಬೋ। ವಿಸಭಾಗಸ್ಸ ಹಿ ವುಚ್ಚಮಾನೇ ಭಣ್ಡನಕಲಹಸಙ್ಘಭೇದಾದೀನಿಪಿ ಹೋನ್ತಿ, ತಸ್ಮಾ ತಸ್ಸ ಅವತ್ವಾ "ಇತೋ ವುಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ಪಟಿಕರಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಆಭೋಗಂ ಕತ್ವಾ ಉಪೋಸಥೋ ಕಾತಬ್ಬೋತಿ ಅನ್ಧಕಟ್ಠಕಥಾಯಂ ವುತ್ತಂ।

ಅನಾಪತ್ತಿಪನ್ನರಸಕಾದಿಕಥಾ

೧೭೧. ಅನಾಪತ್ತಿಪನ್ನರಸಕೇ - **ತೇ ನ ಜಾನಿಂಸೂ**ತಿ ಸೀಮಂ ಓಕ್ಕನ್ತಾತಿ ವಾ ಓಕ್ಕಮನ್ತೀತಿ ವಾತಿ ನ ಜಾನಿಂಸು। **ಅಥಞ್ಞೇ ಆವಾಸಿಕಾ ಭಿಕ್ಖೂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀ**ತಿ ಗಾಮಂ ವಾ ಅರಞ್ಞಂ ವಾ ಕೇನಚಿ ಕರಣೀಯೇನ ಗನ್ತ್ವಾ ತೇಸಂ ನಿಸಿನ್ನಟ್ಠಾನಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತಿ। **ವಗ್ಗಾ ಸಮಗ್ಗಸಞ್ಞಿನೋ**ತಿ ತೇಸಂ ಸೀಮಂ ಓಕ್ಕನ್ತತ್ತಾ ವಗ್ಗಾ; ಸೀಮಂ ಓಕ್ಕನ್ತಭಾವಸ್ಸ ಅಜಾನನತೋ ಸಮಗ್ಗಸಞ್ಞಿನೋ।

೧೭೩. ವಗ್ಗಾವಗ್ಗಸಞ್ಞಿಪನ್ನರಸಕೇ - **ತೇ ಜಾನನ್ತೀ**ತಿ ಪಬ್ಬತೇ ವಾ ಥಲೇ ವಾ ಠಿತಾ ಸೀಮಂ ಓಕ್ಕನ್ತೇ ವಾ ಓಕ್ಕಮನ್ತೇ ವಾ ಪಸ್ಸನ್ತಿ। ವೇಮತಿಕಪನ್ನರಸಕಂ ಉತ್ತಾನಮೇವ।

೧೭೫. ಕುಕ್ಕುಚ್ಚಪಕತಪನ್ನರಸಕೇ - ಯಥಾ ಇಚ್ಛಾಯ ಅಭಿಭೂತೋ "ಇಚ್ಛಾಪಕತೋ"ತಿ ವುಚ್ಚತಿ, ಏವಂ ಪುಬ್ಬಭಾಗೇ ಸನ್ನಿಟ್ಠಾನಂ ಕತ್ವಾಪಿ ಕರಣಕ್ಖಣೇ ಅಕಪ್ಪಿಯೇ ಅಕಪ್ಪಿಯಸಞ್ಞಿತಾಸಙ್ಖಾತೇನ ಕುಕ್ಕುಚ್ಚೇನ ಅಭಿಭೂತಾ "ಕುಕ್ಕುಚ್ಚಪಕತಾ"ತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಾ।

೧೭೬. ಭೇದಪುರೇಕ್ಖಾರಪನ್ನರಸಕೇ - ಅಕುಸಲಬಲವತಾಯ ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಂ ವುತ್ತಂ।

ಸೀಮೋಕ್ಕನ್ತಿಕಪೇಯ್ಯಾಲಕಥಾ

೧೭೭. ಆವಾಸಿಕೇನಆಗನ್ತುಕಪೇಯ್ಯಾಲೇ - ಯಥಾ ಪುರಿಮೇ ಆವಾಸಿಕೇನಆವಾಸಿಕಪೇಯ್ಯಾಲೇ "ತೇ ನ ಜಾನನ್ತಿ ಅಥಞ್ಞೇ ಆವಾಸಿಕಾ"ತಿಆದಿ ವುತ್ತಂ, ಏವಂ "ತೇ ನ ಜಾನನ್ತಿ ಅಥಞ್ಞೇ ಆಗನ್ತುಕಾ"ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ಸಬ್ಬಂ ವೇದಿತಬ್ಬಂ।

ಆಗನ್ತುಕೇನಆವಾಸಿಕಪೇಯ್ಯಾಲೇ ಪನ - ಯಥಾ ಪುರಿಮಪೇಯ್ಯಾಲೇ "ಆವಾಸಿಕಾ ಭಿಕ್ಖೂ ಸನ್ನಿಪತನ್ತೀ"ತಿ ಆಗತಂ, ಏವಂ "ಆಗನ್ತುಕಾ ಭಿಕ್ಖೂ ಸನ್ನಿಪತನ್ತೀ"ತಿ ಆನೇತಬ್ಬಂ । ಆಗನ್ತುಕೇನಆಗನ್ತುಕಪೇಯ್ಯಾಲೇ ಪನ - ಉಭಯಪದೇಸು ಆಗನ್ತುಕವಸೇನ ಯೋಜೇತಬ್ಬೋತಿ।

೧೭೮. **ಆವಾಸಿಕಾನಂ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಚಾತುದ್ದಸೋ ಹೋತಿ, ಆಗನ್ತುಕಾನಂ ಪನ್ನರಸೋತಿ** ಏತ್ಥ ಯೇಸಂ ಪನ್ನರಸೋ, ತೇ ತಿರೋರಟ್ಠತೋ ವಾ ಆಗತಾ, ಅತೀತಂ ವಾ ಉಪೋಸಥಂ ಚಾತುದ್ದಸಿಕಂ ಅಕಂಸೂತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। **ಆವಾಸಿಕಾನಂ ಅನುವತ್ತಿತಬ್ಬ**ನ್ತಿ ಆವಾಸಿಕೇಹಿ "ಅಜ್ಜುಪೋಸಥೋ ಚಾತುದ್ದಸೋ"ತಿ ಪುಬ್ಬಕಿಚ್ಚೇ ಕರಿಯಮಾನೇ ಅನುವತ್ತಿತಬ್ಬಂ, ನ ಪಟಿಕ್ಕೋಸಿತಬ್ಬಂ। **ನ ಅಕಾಮಾ ದಾತಬ್ಬಾ**ತಿ ನ ಅನಿಚ್ಛಾಯ ದಾತಬ್ಬಾ।

ಲಿಙ್ಗಾದಿದಸ್ಸನಕಥಾ

೧೭೯. **ಆವಾಸಿಕಾಕಾರ**ನ್ತಿ ಆವಾಸಿಕಾನಂ ಆಕಾರಂ। ಏಸ ನಯೋ ಸಬ್ಬತ್ಥ। **ಆಕಾರೋ** ನಾಮ ಯೇನ ತೇಸಂ ವತ್ತಸಮ್ಪನ್ನಾ ವಾ ನ ವಾತಿ ಆಚಾರಸಣ್ಠಾನಂ ಗಯ್ಹತಿ। **ಲಿಙ್ಗಂ** ನಾಮ ಯಂ ತೇ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಲೀನೇ ಗಮಯತಿ; ಅದಿಸ್ಸಮಾನೇಪಿ ಜಾನಾಪೇತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ನಿಮಿತ್ತಂ** ನಾಮ ಯಂ ದಿಸ್ವಾ ತೇ ಅತ್ಥೀತಿ ಞಾಯನ್ತಿ। **ಉದ್ದೇಸೋ ನಾಮ** ಯೇನ ತೇ ಏವರೂಪಪರಿಕ್ಖಾರಾತಿ ಉದ್ದಿಸನ್ತಿ; ಅಪದೇಸಂ ಲಭನ್ತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ಸಬ್ಬಮೇತಂ ಸುಪಞ್ಞತ್ತಮಞ್ಚಪೀಠಾದೀನಞ್ಚೇವ ಪದಸದ್ದಾದೀನಞ್ಚ ಅಧಿವಚನಂ, ಯಥಾಯೋಗಂ ಪನ ಯೋಜೇತಬ್ಬಂ। **ಆಗನ್ತುಕಾಕಾರಾದೀಸು**ಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ತತ್ಥ **ಅಞ್ಞಾತಕ**ನ್ತಿ ಅಞ್ಞೇಸಂ ಸನ್ತಕಂ। **ಪಾದಾನಂ ಧೋತಂ ಉದಕನಿಸ್ಸೇಕ**ನ್ತಿ ಪಾದಾನಂ ಧೋತಾನಂ ಉದಕನಿಸ್ಸೇಕಂ। ಬಹುವಚನಸ್ಸ ಏಕವಚನಂ ವೇದಿತಬ್ಬಂ। "ಪಾದಾನಂ ಧೋತಉದಕನಿಸ್ಸೇಕ"ನ್ತಿ ವಾ ಪಾಠೋ; ಪಾದಾನಂ ಧೋವನಉದಕನಿಸ್ಸೇಕನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ।

೧೮೦. ನಾನಾಸಂವಾಸಕಾದಿವತ್ಥೂಸು - **ಸಮಾನಸಂವಾಸಕದಿಟ್ಠಿ**ನ್ತಿ "ಸಮಾನಸಂವಾಸಕಾ ಏತೇ"ತಿ ದಿಟ್ಠಿಂ। **ನ ಪುಚ್ಛನ್ತೀ**ತಿ ತೇಸಂ ಲದ್ಧಿಂ ನ ಪುಚ್ಛನ್ತಿ; ಅಪುಚ್ಛಿತ್ವಾವ ವತ್ತಪಟಿವತ್ತಿಂ ಕತ್ವಾ ಏಕತೋ ಉಪೋಸಥಂ ಕರೋನ್ತಿ। **ನಾಭಿವಿತರನ್ತೀ**ತಿ ನಾನಾಸಂವಾಸಕಭಾವಂ ಮದ್ದಿತುಂ ಅಭಿಭವಿತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋನ್ತಿ; ತಂ ದಿಟ್ಠಿಂ ನ ನಿಸ್ಸಜ್ಜಾಪೇನ್ತೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ನಗನ್ತಬ್ಬಗನ್ತಬ್ಬವಾರಕಥಾ

೧೮೧. **ಸಭಿಕ್ಖುಕಾ ಆವಾಸಾ**ತಿ ಯಸ್ಮಿಂ ಆವಾಸೇ ಉಪೋಸಥಕಾರಕಾ ಭಿಕ್ಖೂ ಅತ್ಥಿ, ತಮ್ಹಾ ಆವಾಸಾ ಯಂ ನ ಸಕ್ಕೋತಿ ತದಹೇವ ಆಗನ್ತುಂ , ಸೋ ಆವಾಸೋ ಉಪೋಸಥಂ ಅಕತ್ವಾ ನ ಗನ್ತಬ್ಬೋ। **ಅಞ್ಞತ್ರ ಸಙ್ಘೇನಾ**ತಿ ಸಙ್ಘಪ್ಪಹೋನಕೇಹಿ ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ವಿನಾ। **ಅಞ್ಞತ್ರ ಅನ್ತರಾಯಾ**ತಿ ಪುಬ್ಬೇ ವುತ್ತಂ ದಸವಿಧಂ ಅನ್ತರಾಯಂ ವಿನಾ। ಸಬ್ಬನ್ತಿಮೇನ ಪನ ಪರಿಚ್ಛೇದೇನ ಅತ್ತಚತುತ್ಥೇನ ಅನ್ತರಾಯೇ ವಾ ಸತಿ ಗನ್ತುಂ ವಟ್ಟತಿ। **ಅನಾವಾಸೋ**ತಿ ನವಕಮ್ಮಸಾಲಾದಿಕೋ ಯೋ ಕೋಚಿ ಪದೇಸೋ। ಯಥಾ ಚ ಆವಾಸಾದಯೋ ನ ಗನ್ತಬ್ಬಾ; ಏವಂ ಸಚೇ ವಿಹಾರೇ ಉಪೋಸಥಂ ಕರೋನ್ತಿ, ಉಪೋಸಥಾಧಿಟ್ಠಾನತ್ಥಂ ಸೀಮಾಪಿ ನದೀಪಿ ನ ಗನ್ತಬ್ಬಾ। ಸಚೇ ಪನೇತ್ಥ ಕೋಚಿ ಭಿಕ್ಖು ಹೋತಿ, ತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ವಿಸ್ಸಟ್ಠಉಪೋಸಥಾಪಿ ಆವಾಸಾ ಗನ್ತುಂ ವಟ್ಟತಿ; ಏವಂ ಗತೋ ಅಧಿಟ್ಠಾತುಮ್ಪಿ ಲಭತಿ। ಆರಞ್ಞಕೇನಾಪಿ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಉಪೋಸಥದಿವಸೇ ಗಾಮೇ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಚರಿತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ವಿಹಾರಮೇವ ಆಗನ್ತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ ಅಞ್ಞಂ ವಿಹಾರಂ ಓಕ್ಕಮತಿ, ತತ್ಥ ಉಪೋಸಥಂ ಕತ್ವಾವ ಆಗನ್ತಬ್ಬಂ, ಅಕತ್ವಾ ನ ವಟ್ಟತಿ।

೧೮೨. **ಯಂ ಜಞ್ಞಾ ಸಕ್ಕೋಮಿ ಅಜ್ಜೇವ ಗನ್ತು**ನ್ತಿ ಯಂ ಜಾನೇಯ್ಯ ಅಜ್ಜೇವ ತತ್ಥ ಗನ್ತುಂ ಸಕ್ಕೋಮೀತಿ; ಏವರೂಪೋ ಆವಾಸೋ ಗನ್ತಬ್ಬೋ। ತತ್ಥ ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಉಪೋಸಥಂ ಕರೋನ್ತೇನಾಪಿ ಹಿ ಇಮಿನಾ ನೇವ ಉಪೋಸಥನ್ತರಾಯೋ ಕತೋ ಭವಿಸ್ಸತೀತಿ।

ವಜ್ಜನೀಯಪುಗ್ಗಲಸನ್ದಸ್ಸನಕಥಾ

೧೮೩. **ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ನಿಸಿನ್ನಪರಿಸಾಯಾ**ತಿಆದೀಸು ಹತ್ಥಪಾಸುಪಗಮನಮೇವ ಪಮಾಣಂ। **ಅಞ್ಞತ್ರ ಅವುಟ್ಠಿತಾಯ ಪರಿಸಾಯಾ**ತಿ ಇದಞ್ಚ ಪಾರಿವಾಸಿಯಪಾರಿಸುದ್ಧಿದಾನಂ ನಾಮ ಪರಿಸಾಯ ವುಟ್ಠಿತಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ನ ವಟ್ಟತಿ, ಅವುಟ್ಠಿತಾಯ ಪನ ವಟ್ಟತಿ। ತೇನಾಹ – ''ಅಞ್ಞತ್ರ ಅವುಟ್ಠಿತಾಯ ಪರಿಸಾಯಾ''ತಿ। ತಸ್ಸ ಲಕ್ಖಣಂ ಭಿಕ್ಖುನಿವಿಭಙ್ಗೇ ಪರಿವಾಸಿಯಛನ್ದದಾನವಣ್ಣನತೋ ಗಹೇತಬ್ಬಂ। **ಅನುಪೋಸಥೇ**ತಿ ಚಾತುದ್ದಸಿಕೋ ಚ ಪನ್ನರಸಿಕೋ ಚಾತಿ ಇಮೇ ದ್ವೇ ಉಪೋಸಥೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಅಞ್ಞಸ್ಮಿಂ ದಿವಸೇ। **ಅಞ್ಞತ್ರ ಸಙ್ಘಸಾಮಗ್ಗಿಯಾ**ತಿ ಯಾ ಕೋಸಮ್ಬಕಭಿಕ್ಖೂನಂ ವಿಯ ಭಿನ್ನೇ ಸಙ್ಘೇ ಪುನ ಸಙ್ಘಸಾಮಗ್ಗೀ ಕರಿಯತಿ, ತಥಾರೂಪಿಂ ಸಙ್ಘಸಾಮಗ್ಗಿಂ ಠಪೇತ್ವಾ । ತದಾ ಚ ''ಸುಣಾತು ಮೇ ಭನ್ತೇ ಸಙ್ಘೋ ಅಜ್ಜುಪೋಸಥೋ ಸಾಮಗ್ಗೀ''ತಿ ವತ್ವಾ ಕಾತಬ್ಬೋ। ಯೇ ಪನ ಕಿಸ್ಮಿಞ್ಚಿದೇವ ಅಪ್ಪಮತ್ತಕೇ ಉಪೋಸಥಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಪುನ ಸಮಗ್ಗಾ ಹೋನ್ತಿ, ತೇಹಿ ಉಪೋಸಥೇಯೇವ ಕಾತಬ್ಬೋತಿ।

ಉಪೋಸಥಕ್ಖನ್ಧಕವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೩. ವಸ್ಸೂಪನಾಯಿಕಕ್ಖನ್ಧಕಂ

ವಸ್ಸೂಪನಾಯಿಕಾನುಜಾನನಕಥಾ

೧೮೪. ವಸ್ಸೂಪನಾಯಿಕಕ್ಖನ್ಧಕೇ - **ಅಪಞ್ಞತ್ತೋ**ತಿ ಅನನುಞ್ಞಾತೋ ಅಸಂವಿಹಿತೋ ವಾ। **ತೇ ಇಧ ಭಿಕ್ಖೂ**ತಿ ತೇ ಭಿಕ್ಖೂ, ಇಧಸದ್ದೋ ನಿಪಾತಮತ್ತೋ। **ಸಙ್ಘಾತಂ ಆಪಾದೇನ್ತಾ**ತಿ ವಿನಾಸಂ ಆಪಾದೇನ್ತಾ। **ಸಙ್ಕಸಾಯಿಸ್ಸನ್ತೀ**ತಿ ಅಪ್ಪೋಸ್ಸುಕ್ಕಾ ನಿಬದ್ಧವಾಸಂ ವಸಿಸ್ಸನ್ತಿ। **ಸಕುನ್ತಕಾ**ತಿ ಸಕುಣಾ। **ವಸ್ಸಾನೇ ವಸ್ಸಂ ಉಪಗನ್ತು**ನ್ತಿ ವಸ್ಸಾನನಾಮಕೇ ತೇಮಾಸೇ ವಸ್ಸಂ ಉಪಗನ್ತಬ್ಬನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಕತಿ ನು ಖೋ ವಸ್ಸೂಪನಾಯಿಕಾ**ತಿ ಕತಿ ನು ಖೋ ವಸ್ಸೂಪಗಮನಾನಿ। **ಅಪರಜ್ಜುಗತಾಯಾ**ತಿ ಏತ್ಥ ಅಪರಜ್ಜುಗತಾಯ ಅಸ್ಸಾತಿ ಅಪರಜ್ಜುಗತಾ, ತಸ್ಸಾ ಅಪರಜ್ಜುಗತಾಯ; ಅತಿಕ್ಕನ್ತಾಯ ಅಪರಸ್ಮಿಂ ದಿವಸೇತಿ ಅತ್ಥೋ। ದುತಿಯನಯೇಪಿ ಮಾಸೋ ಗತಾಯ ಅಸ್ಸಾತಿ **ಮಾಸಗತಾ,** ತಸ್ಸಾ ಮಾಸಗತಾಯ; ಅತಿಕ್ಕನ್ತಾಯ ಮಾಸೇ ಪರಿಪುಣ್ಣೇತಿ ಅತ್ಥೋ। ತಸ್ಮಾ ಆಸಾಳ್ಹೀಪುಣ್ಣಮಾಯ ಅನನ್ತರೇ ಪಾಟಿಪದದಿವಸೇ, ಆಸಾಳ್ಹೀಪುಣ್ಣಮಿತೋ ವಾ ಅಪರಾಯ ಪುಣ್ಣಮಾಯ ಅನನ್ತರೇ ಪಾಟಿಪದದಿವಸೇಯೇವ ವಿಹಾರಂ ಪಟಿಜಗ್ಗಿತ್ವಾ ಪಾನೀಯಂ ಪರಿಭೋಜನೀಯಂ ಉಪಟ್ಠಪೇತ್ವಾ ಸಬ್ಬಂ ಚೇತಿಯವನ್ದನಾದಿಸಾಮೀಚಿಕಮ್ಮಂ ನಿಟ್ಠಾಪೇತ್ವಾ "ಇಮಸ್ಮಿಂ ವಿಹಾರೇ ಇಮಂ ತೇಮಾಸಂ ವಸ್ಸಂ ಉಪೇಮೀ"ತಿ ಸಕಿಂ ವಾ ದ್ವತ್ತಿಕ್ಖತ್ತುಂ ವಾ ವಾಚಂ ನಿಚ್ಛಾರೇತ್ವಾ ವಸ್ಸಂ ಉಪಗನ್ತಬ್ಬಂ।

ವಾಚಂ ನಿಚ್ಛಾರೇತ್ವಾ ವಸ್ಸಂ ಉಪಗನ್ತಬ್ಬಂ।

ವಸ್ಸಾನೇಚಾರಿಕಾಪಟಿಕ್ಖೇಪಾದಿಕಥಾ

೧೮೫-೬. **ಯೋ ಪಕ್ಕಮೇಯ್ಯಾ**ತಿ ಏತ್ಥ ಅನಪೇಕ್ಖಗಮನೇನ ವಾ ಅಞ್ಞತ್ಥ ಅರುಣಂ ಉಟ್ಠಾಪನೇನ ವಾ ಆಪತ್ತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। **ಯೋ ಅತಿಕ್ಕಮೇಯ್ಯಾ**ತಿ ಏತ್ಥ ವಿಹಾರಗಣನಾಯ ಆಪತ್ತಿಯೋ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। ಸಚೇ ಹಿ ತಂ ದಿವಸಂ ವಿಹಾರಸತಸ್ಸ ಉಪಚಾರಂ ಓಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಅತಿಕ್ಕಮತಿ, ಸತಂ ಆಪತ್ತಿಯೋ। ಸಚೇ ಪನ ವಿಹಾರೂಪಚಾರಂ ಅತಿಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಅಞ್ಞಸ್ಸ ವಿಹಾರಸ್ಸ ಉಪಚಾರಂ ಅನೋಕ್ಕಮಿತ್ವಾವ ನಿವತ್ತತಿ, ಏಕಾ ಏವ ಆಪತ್ತಿ। ಕೇನಚಿ ಅನ್ತರಾಯೇನ ಪುರಿಮಿಕಂ ಅನುಪಗತೇನ ಪಚ್ಛಿಮಿಕಾ ಉಪಗನ್ತಬ್ಬಾ।

ವಸ್ಸಂ ಉಕ್ಕಡ್ಢಿತುಕಾಮೋತಿ ವಸ್ಸನಾಮಕಂ ಪಠಮಮಾಸಂ ಉಕ್ಕಡ್ಢಿತುಕಾಮೋ, ಸಾವಣಮಾಸಂ ಅಕತ್ವಾ ಪುನ ಆಸಾಳ್ಹೀಮಾಸಮೇವ ಕತ್ತುಕಾಮೋತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಆಗಮೇ ಜುಣ್ಹೇ**ತಿ ಆಗಮೇ ಮಾಸೇತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅನುಜಾನಾಮಿ ಭಿಕ್ಖವೇ ರಾಜೂನಂ ಅನುವತ್ತಿತು**ನ್ತಿ ಏತ್ಥ ವಸ್ಸುಕ್ಕಡ್ಢನೇ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಕಾಚಿ ಪರಿಹಾನಿ ನಾಮ ನತ್ಥೀತಿ ಅನುವತ್ತಿತುಂ ಅನುಞ್ಞಾತಂ, ತಸ್ಮಾ ಅಞ್ಞಸ್ಮಿಮ್ಪಿ ಧಮ್ಮಿಕೇ ಕಮ್ಮೇ ಅನುವತ್ತಿತಬ್ಬಂ। ಅಧಮ್ಮಿಕೇ ಪನ ನ ಕಸ್ಸಚಿ ಅನುವತ್ತಿತಬ್ಬಂ।

ಸತ್ತಾಹಕರಣೀಯಾನುಜಾನನಕಥಾ

೧೮೭-೮. ಸತ್ತಾಹಕರಣೀಯೇಸು - **ಸತ್ತಾಹಕರಣೀಯೇನ ಗನ್ತು**ನ್ತಿ ಸತ್ತಾಹಬ್ಭನ್ತರೇ ಯಂ ಕತ್ತಬ್ಬಂ ತಂ ಸತ್ತಾಹಕರಣೀಯಂ, ತೇನ ಸತ್ತಾಹಕರಣೀಯೇನ ಕರಣಭೂತೇನ ಗನ್ತುಂ ಅನುಜಾನಾಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಪಹಿತೇ ಗನ್ತು**ನ್ತಿ ಇಮೇಹಿ ಸತ್ತಹಿ ಭಿಕ್ಖುಆದೀಹಿ ದೂತೇ ಪಹಿತೇಯೇವ ಗನ್ತುಂ ಅನುಜಾನಾಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಸತ್ತಾಹಂ ಸನ್ನಿವತ್ತೋ ಕಾತಬ್ಬೋ**ತಿ ಸತ್ತಾಹೇಯೇವ ಸನ್ನಿವತ್ತಿತಬ್ಬೋ, ಅಟ್ಠಮೋ ಅರುಣೋ ತತ್ಥೇವ ನ ಉಟ್ಠಾಪೇತಬ್ಬೋತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಭಿಕ್ಖುನಿಸಙ್ಘಂ ಉದ್ದಿಸ್ಸಾತಿ ಇತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ವಚ್ಚಕುಟಿ ಜನ್ತಾಘರಂ ಜನ್ತಾಘರಸಾಲಾತಿ ಇಮಾನಿ ತೀಣಿ ಪರಿಹೀನಾನಿ।

೧೮೯. **ಉದೋಸಿತಾದೀನಿ** ಉದೋಸಿತಸಿಕ್ಖಾಪದಾದೀಸು ವುತ್ತಾನೇವ। **ರಸವತೀತಿ** ಭತ್ತಗೇಹಂ ವುಚ್ಚತಿ। **ವಾರೇಯ್ಯಂ** ಸಞ್ಚರಿತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದೇ ವುತ್ತಮೇವ। **ಪುರಾಯಂ ಸುತ್ತನ್ತೋ ಪಲುಜ್ಜತೀತಿ** ಯಾವ ಅಯಂ ಸುತ್ತನ್ತೋ ನ ಪಲುಜ್ಜತಿ, ಯಾವ ಅಯಂ ಸುತ್ತನ್ತೋ ನ ವಿನಸ್ಸತಿ। **ಅಞ್ಞತರಂ ವಾ ಪನಸ್ಸ ಕಿಚ್ಚಂ ಹೋತಿ ಕರಣೀಯಂ ವಾತಿ** ಏತೇನ ಪರಿಸಙ್ಖತಂ ಯಂಕಿಞ್ಚಿ ಕರಣೀಯಂ ಸಙ್ಗಹಿತಂ ಹೋತಿ। ಸಬ್ಬತ್ಥ ಚ "ಇಚ್ಛಾಮಿ ದಾನಞ್ಚ ದಾತುಂ ಧಮ್ಮಞ್ಚ ಸೋತುಂ ಭಿಕ್ಖೂ ಚ ಪಸ್ಸಿತು"ನ್ತಿ ಇಮಿನಾವ ಕಪ್ಪಿಯವಚನೇನ ಪೇಸಿತೇ ಗನ್ತಬ್ಬಂ, ಏತೇಸಂ ವಾ ವೇವಚನೇನ। ಪೇಯ್ಯಾಲಕ್ಕಮೋ ಪನ ಏವಂ ವೇದಿತಬ್ಬೋ, ಯಥಾ "ಉಪಾಸಕೇನ ಸಙ್ಘಂ ಉದ್ದಿಸ್ಸ ವಿಹಾರಾದಯೋ ಕಾರಾಪಿತಾ ಹೋನ್ತಿ, ಸಮ್ಬಹುಲೇ ಭಿಕ್ಖೂ ಉದ್ದಿಸ್ಸ, ಏಕಂ ಭಿಕ್ಖುಂ ಉದ್ದಿಸ್ಸ, ಭಿಕ್ಖುನಿಸಙ್ಘಂ ಉದ್ದಿಸ್ಸ, ಸಮ್ಬಹುಲಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ, ಏಕಂ ಭಿಕ್ಖುನಿಂ, ಸಮ್ಬಹುಲಾ ಸಿಕ್ಖಮಾನಾಯೋ, ಏಕಂ ಸಿಕ್ಖಮಾನಂ, ಸಮ್ಬಹುಲೇ ಸಾಮಣೇರೇ, ಏಕಂ ಸಾಮಣೇರಂ, ಸಮ್ಬಹುಲಾ ಸಾಮಣೇರಿಯೋ, ಏಕಂ ಸಾಮಣೇರಿಂ ಉದ್ದಿಸ್ಸ ಅತ್ತನೋ ಅತ್ಥಾಯ ನಿವೇಸನಂ ಕಾರಾಪಿತಂ ಹೋತೀ"ತಿ ವುತ್ತಂ; ಏವಮೇವ "ಉಪಾಸಿಕಾಯ, ಭಿಕ್ಖುನಾ, ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ, ಸಿಕ್ಖಮಾನಾಯ, ಸಾಮಣೇರೇನ, ಸಾಮಣೇರಿಯಾ ಸಙ್ಘಂ ಉದ್ದಿಸ್ಸಾ"ತಿ ಸಬ್ಬಂ ವತ್ತಬ್ಬಂ। ಏತೇಸು ಸತ್ತಪ್ಪಕಾರೇಸು ಕರಣೀಯೇಸು ಪಹಿತೇ ಗನ್ತಬ್ಬಂ।

ಪಞ್ಚನ್ನಂಅಪ್ಪಹಿತೇಪಿಅನುಜಾನನಕಥಾ

೧೯೩. **ಪಞ್ಚನ್ನಂ ಸತ್ತಾಹಕರಣೀಯೇನಾತಿ** ಏತೇಸಂ ಭಿಕ್ಖುಆದೀನಂ ಸಹಧಮ್ಮಿಕಾನಂ "ಗಿಲಾನಭತ್ತಂ ವಾ ಗಿಲಾನುಪಟ್ಠಾಕಭತ್ತಂ ವಾ ಭೇಸಜ್ಜಂ ವಾ ಪರಿಯೇಸಿಸ್ಸಾಮಿ , ಪುಚ್ಛಿಸ್ಸಾಮಿ ವಾ, ಉಪಟ್ಠಹಿಸ್ಸಾಮಿ ವಾ"ತಿ ಏವಮಾದಿನಾ ಪರತೋ ವಿತ್ಥಾರೇತ್ವಾ ದಸ್ಸಿತೇನ ಕಾರಣೇನ ಅಪ್ಪಹಿತೇಪಿ ಗನ್ತಬ್ಬಂ, ಪಗೇವ ಪಹಿತೇ। ಭಿಕ್ಖು ಗಿಲಾನೋ ಹೋತಿ, ಅನಭಿರತಿ ಉಪ್ಪನ್ನಾ ಹೋತಿ, ಕುಕ್ಕುಚ್ಚಂ ಉಪ್ಪನ್ನಂ ಹೋತಿ, ದಿಟ್ಠಿಗತಂ ಉಪ್ಪನ್ನಂ ಹೋತಿ, ಗರುಧಮ್ಮಂ ಅಜ್ಝಾಪನ್ನೋ ಹೋತಿ ಪರಿವಾಸಾರಹೋ, ಮೂಲಾಯ ಪಟಿಕಸ್ಸನಾರಹೋ ಹೋತಿ, ಮಾನತ್ತಾರಹೋ, ಅಬ್ಭಾನಾರಹೋ, ಸಙ್ಘೋ ಕಮ್ಮಂ ಕತ್ತುಕಾಮೋ ಹೋತಿ, ಕತಂ ವಾ ಸಙ್ಘೇನ ಕಮ್ಮಂ ಹೋತೀತಿ ಏತೇಹಿ ದಸಹಿ ಕಾರಣೇಹಿ ಭಿಕ್ಖುಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತಬ್ಬಂ। ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಸನ್ತಿಕಂ ನವಹಿ ಕಾರಣೇಹಿ ಗನ್ತಬ್ಬಂ, ಸಿಕ್ಖಮಾನಾಯ ಸನ್ತಿಕಂ ಛಹಿ - ಆದಿತೋ ಚತೂಹಿ, ಸಿಕ್ಖಾ ಕುಪ್ಪಿತಾ ಹೋತಿ, ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜಿತುಕಾಮಾ ಹೋತೀತಿ। ಸಾಮಣೇರಸ್ಸಾಪಿ ಛಹಿ - ಆದಿತೋ ಚತೂಹಿ, ವಸ್ಸಂ ಪುಚ್ಛಿತುಕಾಮೋ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜಿತುಕಾಮೋ ಹೋತೀತಿ। ಸಾಮಣೇರಿಯಾ ಉಪಸಮ್ಪದಂ ಅಪನೇತ್ವಾ ಸಿಕ್ಖಾಪದಂ ದಾತುಕಾಮೋ ಹೋತೀತಿ ಇಮಿನಾ ಸದ್ಧಿಂ ಪಞ್ಚಹಿ। ಪರತೋ ಮಾತಾಪಿತೂನಂ ಅನುಞ್ಞಾತಟ್ಠಾನೇಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ಅನ್ಧಕಟ್ಠಕಥಾಯಂ ಪನ "ಯೇ ಮಾತಾಪಿತೂನಂ ಉಪಟ್ಠಾಕಾ ಞಾತಕಾ ವಾ ಅಞ್ಞಾತಕಾ ವಾ ತೇಸಮ್ಪಿ ಅಪ್ಪಹಿತೇ ಗನ್ತುಂ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ ವುತ್ತಂ, ತಂ ನೇವ ಅಟ್ಠಕಥಾಯಂ, ನ ಪಾಳಿಯಾ ವುತ್ತಂ, ತಸ್ಮಾ ನ ಗಹೇತಬ್ಬಂ।

ಪಹಿತೇಯೇವಅನುಜಾನನಕಥಾ

೧೯೯. **ಭಿಕ್ಖುಗತಿಕೋತಿ** ಏಕಸ್ಮಿಂ ವಿಹಾರೇ ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ವಸನಕಪುರಿಸೋ। **ಉನ್ದ್ರಿಯತೀತಿ** ಪಲುಜ್ಜತಿ। **ಭಣ್ಡಂ ಛೇದಾಪಿತನ್ತಿ** ದಬ್ಬಸಮ್ಭಾರಭಣ್ಡಂ ಛೇದಾಪಿತಂ। **ಆವಹಾಪೇಯ್ಯುನ್ತಿ** ಆಹರಾಪೇಯ್ಯುಂ। **ದಜ್ಜಾಹನ್ತಿ** ದಜ್ಜೇ ಅಹಂ। **ಸಙ್ಘಕರಣೀಯೇನಾತಿ** ಏತ್ಥ ಯಂಕಿಞ್ಚಿ ಉಪೋಸಥಾಗಾರಾದೀಸು ಸೇನಾಸನೇಸು ಚೇತಿಯಛತ್ತವೇದಿಕಾದೀಸು ವಾ ಕತ್ತಬ್ಬಂ, ಅನ್ತಮಸೋ ಭಿಕ್ಖುನೋ ಪುಗ್ಗಲಿಕಸೇನಾಸನಮ್ಪಿ, ಸಬ್ಬಂ ಸಙ್ಘಕರಣೀಯಮೇವ। ತಸ್ಮಾ ತಸ್ಸ ನಿಪ್ಫಾದನತ್ಥಂ ದಬ್ಬಸಮ್ಭಾರಾದೀನಿ ವಾ ಆಹರಿತುಂ ವಡ್ಢಕೀಪಭುತೀನಂ ಭತ್ತವೇತನಾದೀನಿ ವಾ ದಾಪೇತುಂ ಗನ್ತಬ್ಬಂ।

ಅಯಂ ಪನೇತ್ಥ ಪಾಳಿಮುತ್ತಕರತ್ತಿಚ್ಛೇದವಿನಿಚ್ಛಯೋ - ಧಮ್ಮಸವನತ್ಥಾಯ ಅನಿಮನ್ತಿತೇನ ಗನ್ತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ಏಕಸ್ಮಿಂ ಮಹಾವಾಸೇ ಪಠಮಂಯೇವ ಕತಿಕಾ ಕತಾ ಹೋತಿ - "ಅಸುಕದಿವಸಂ ನಾಮ ಸನ್ನಿಪತಿತಬ್ಬ"ನ್ತಿ , ನಿಮನ್ತಿತೋಯೇವ ನಾಮ ಹೋತಿ, ಗನ್ತುಂ ವಟ್ಟತಿ। "ಭಣ್ಡಕಂ ಧೋವಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಗನ್ತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ಪನ ಆಚರಿಯುಪಜ್ಝಾಯಾ ಪಹಿಣನ್ತಿ, ವಟ್ಟತಿ। ನಾತಿದೂರೇ ವಿಹಾರೋ ಹೋತಿ, ತತ್ಥ ಗನ್ತ್ವಾ ಅಜ್ಜೇವ ಆಗಮಿಸ್ಸಾಮೀತಿ ಸಮ್ಪಾಪುಣಿತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋತಿ, ವಟ್ಟತಿ।

ಉದ್ದೇಸಪರಿಪುಚ್ಛಾದೀನಂ ಅತ್ಥಾಯಪಿ ಗನ್ತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। "ಆಚರಿಯಂ ಪಸ್ಸಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಪನ ಗನ್ತುಂ ಲಭತಿ। ಸಚೇ ಪನ ನಂ ಆಚರಿಯೋ "ಅಜ್ಜ ಮಾ ಗಚ್ಛಾ"ತಿ ವದತಿ, ವಟ್ಟತಿ। ಉಪಟ್ಠಾಕಕುಲಂ ವಾ ಞಾತಿಕುಲಂ ವಾ ದಸ್ಸನಾಯ ಗನ್ತುಂ ನ ಲಭತೀತಿ।

ಅನ್ತರಾಯೇಅನಾಪತ್ತಿವಸ್ಸಚ್ಛೇದಕಥಾ

೨೦೧. **ಯೇನ ಗಾಮೋ ತೇನ ಗನ್ತುನ್ತಿ**ಆದೀಸು ಸಚೇ ಗಾಮೋ ಅವಿದೂರಂ ಗತೋ ಹೋತಿ, ತತ್ಥ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಚರಿತ್ವಾ ವಿಹಾರಮೇವ ಆಗನ್ತ್ವಾ ವಸಿತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ ದೂರಂ ಗತೋ, ಸತ್ತಾಹವಾರೇನ ಅರುಣೋ ಉಟ್ಠಾಪೇತಬ್ಬೋ। ನ ಸಕ್ಕಾ ಚೇ ಹೋತಿ, ತತ್ರೇವ ಸಭಾಗಟ್ಠಾನೇ ವಸಿತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ ಮನುಸ್ಸಾ ಯಥಾಪವತ್ತಾನಿ ಸಲಾಕಭತ್ತಾದೀನಿ ದೇನ್ತಿ, "ನ ಮಯಂ ತಸ್ಮಿಂ ವಿಹಾರೇ ವಸಿಮ್ಹಾ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬಾ। "ಮಯಂ ವಿಹಾರಸ್ಸ ವಾ ಪಾಸಾದಸ್ಸ ವಾ ನ ದೇಮ, ತುಮ್ಹಾಕಂ ದೇಮ, ಯತ್ಥ ಕತ್ಥಚಿ ವಸಿತ್ವಾ ಭುಞ್ಜಥಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ ಪನ ಯಥಾಸುಖಂ ಭುಞ್ಜಿತಬ್ಬಂ, ತೇಸಂಯೇವ ತಂ ಪಾಪುಣಾತಿ। "ತುಮ್ಹಾಕಂ ವಸನಟ್ಠಾನೇ ಪಾಪುಣಾಪೇತ್ವಾ ಭುಞ್ಜಥಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ ಪನ ಯತ್ಥ ವಸನ್ತಿ, ತತ್ಥ ನೇತ್ವಾ ವಸ್ಸಗ್ಗೇನ ಪಾಪುಣಾಪೇತ್ವಾ ಭುಞ್ಜಿತಬ್ಬಂ।

ಸಚೇ ಪವಾರಿತಕಾಲೇ ವಸ್ಸಾವಾಸಿಕಂ ದೇನ್ತಿ, ಯದಿ ಸತ್ತಾಹವಾರೇನ ಅರುಣಂ ಉಟ್ಠಾಪಯಿಂಸು, ಗಹೇತಬ್ಬಂ। ಛಿನ್ನವಸ್ಸೇಹಿ ಪನ "ನ ಮಯಂ ತತ್ಥ ವಸಿಮ್ಹ, ಛಿನ್ನವಸ್ಸಾ ಮಯ"ನ್ತಿ ವತ್ತಬ್ಬಂ। ಯದಿ "ಯೇಸಂ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಸೇನಾಸನಂ ಪಾಪಿತಂ, ತೇ ಗಣ್ಹನ್ತೂ"ತಿ ವದನ್ತಿ, ಗಹೇತಬ್ಬಂ। ಯಂ ಪನ ವಿಹಾರೇ ಉಪನಿಕ್ಖಿತ್ತಕಂ ಮಾ ವಿನಸ್ಸೀತಿ ಇಧ ಆಹಟಂ ಚೀವರಾದಿವೇಭಙ್ಗಿಯಭಣ್ಡಂ, ತಂ ತತ್ಥೇವ ಗನ್ತ್ವಾ ಅಪಲೋಕೇತ್ವಾ ಭಾಜೇತಬ್ಬಂ। "ಇತೋ ಅಯ್ಯಾನಂ ಚತ್ತಾರೋ ಪಚ್ಚಯೇ ದೇಥಾ"ತಿ ಕಪ್ಪಿಯಕಾರಕಾನಂ ದಿನ್ನೇ ಖೇತ್ತವತ್ಥುಆದಿಕೇ ತತುಪ್ಪಾದೇಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ಸಙ್ಘಿಕಞ್ಹಿ ವೇಭಙ್ಗಿಯಭಣ್ಡಂ ಅನ್ತೋವಿಹಾರೇ ವಾ ಬಹಿಸೀಮಾಯ ವಾ ಹೋತು, ಬಹಿಸೀಮಾಯ ಠಿತಾನಂ ಅಪಲೋಕೇತ್ವಾ ಭಾಜೇತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಉಭಯತ್ಥ ಠಿತಮ್ಪಿ ಪನ ಅನ್ತೋಸೀಮಾಯ ಠಿತಾನಂ ಅಪಲೋಕೇತ್ವಾ ಭಾಜೇತುಂ ವಟ್ಟತಿಯೇವ।

ಸಙ್ಘಭೇದೇಅನಾಪತ್ತಿವಸ್ಸಚ್ಛೇದಕಥಾ

೨೦೨. **ಸಙ್ಘೋ ಭಿನ್ನೋತಿ** ಏತ್ಥ ಭಿನ್ನೇ ಸಙ್ಘೇ ಗನ್ತ್ವಾ ಕರಣೀಯಂ ನತ್ಥಿ, ಯೋ ಪನ "ಭಿಜ್ಜಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಆಸಙ್ಕಿತೋ, ತಂ ಸನ್ಧಾಯ "ಭಿನ್ನೋ"ತಿ ವುತ್ತಂ। **ಸಮ್ಬಹುಲಾಹಿ ಭಿಕ್ಖುನೀಹಿ ಸಙ್ಘೋ ಭಿನ್ನೋತಿ** ಏತ್ಥ ನ ಭಿಕ್ಖುನೀಹಿ ಸಙ್ಘೋ ಭಿನ್ನೋತಿ ದಟ್ಠಬ್ಬೋ। ವುತ್ತಞ್ಹೇತಂ "ನ ಖೋ ಉಪಾಲಿ ಭಿಕ್ಖುನೀ ಸಙ್ಘಂ ಭಿನ್ದತೀ"ತಿ। ಏತಾ ಪನ ನಿಸ್ಸಾಯ ಅನುಬಲಂ ಕತ್ವಾ ಯಂ ಸಙ್ಘಂ "ಭಿಕ್ಖೂ ಭಿನ್ದೇಯ್ಯು"ನ್ತಿ ಆಸಙ್ಕಾ ಹೋತಿ, ತಂ ಸನ್ಧಾಯೇತಂ ವುತ್ತಂ।

ವಜಾದೀಸುವಸ್ಸೂಪಗಮನಕಥಾ

೨೦೩. **ವಜೋತಿ** ಗೋಪಾಲಕಾನಂ ನಿವಾಸಟ್ಠಾನಂ। **ಯೇನ ವಜೋತಿ** ಏತ್ಥ ವಜೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಗತಸ್ಸ ವಸ್ಸಚ್ಛೇದೇ ಅನಾಪತ್ತಿ।

ಉಪಕಟ್ಠಾಯಾತಿ ಆಸನ್ನಾಯ। **ಸತ್ಥೇ ವಸ್ಸಂ ಉಪಗನ್ತುನ್ತಿ** ಏತ್ಥ ವಸ್ಸೂಪನಾಯಿಕದಿವಸೇ ತೇನ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಉಪಾಸಕಾ ವತ್ತಬ್ಬಾ "ಕುಟಿಕಾ ಲದ್ಧುಂ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ। ಸಚೇ ಕರಿತ್ವಾ ದೇನ್ತಿ, ತತ್ಥ ಪವಿಸಿತ್ವಾ "ಇಧ ವಸ್ಸಂ ಉಪೇಮೀ"ತಿ ತಿಕ್ಖತ್ತುಂ ವತ್ತಬ್ಬಂ। ನೋ ಚೇ ದೇನ್ತಿ, ಸಾಲಾಸಙ್ಖೇಪೇನ ಠಿತಸಕಟಸ್ಸ ಹೇಟ್ಠಾ ಉಪಗನ್ತಬ್ಬಂ। ತಮ್ಪಿ ಅಲಭನ್ತೇನ ಆಲಯೋ ಕಾತಬ್ಬೋ। ಸತ್ಥೇ ಪನ ವಸ್ಸಂ ಉಪಗನ್ತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಆಲಯೋ ನಾಮ "ಇಧ ವಸ್ಸಂ ವಸಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿತ್ತುಪ್ಪಾದಮತ್ತಂ। ಸಚೇ ಮಗ್ಗಪ್ಪಟಿಪನ್ನೇಯೇವ ಸತ್ಥೇ ಪವಾರಣದಿವಸೋ ಹೋತಿ, ತತ್ಥೇವ ಪವಾರೇತಬ್ಬಂ। ಅಥ ಸತ್ಥೋ ಅನ್ತೋವಸ್ಸೇಯೇವ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಪತ್ಥಿತಟ್ಠಾನಂ ಪತ್ವಾ ಅತಿಕ್ಕಮತಿ, ಪತ್ಥಿತಟ್ಠಾನೇ ವಸಿತ್ವಾ ತತ್ಥ ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಪವಾರೇತಬ್ಬಂ। ಅಥಾಪಿ ಸತ್ಥೋ ಅನ್ತೋವಸ್ಸೇಯೇವ ಅನ್ತರಾ ಏಕಸ್ಮಿಂ

ಗಾಮೇ ತಿಟ್ಠತಿ ವಾ ವಿಪ್ಪಕಿರತಿ ವಾ, ತಸ್ಮಿಂಯೇವ ಗಾಮೇ ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ವಸಿತ್ವಾ ಪವಾರೇತಬ್ಬಂ, ಅಪವಾರೇತ್ವಾ ತತೋ ಪರಂ ಗನ್ತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ।

ನಾವಾಯಂ ವಸ್ಸಂ ಉಪಗಚ್ಛನ್ತೇನಾಪಿ ಕುಟಿಯಂಯೇವ ಉಪಗನ್ತಬ್ಬಂ। ಪರಿಯೇಸಿತ್ವಾ ಅಲಭನ್ತೇನ ಆಲಯೋ ಕಾತಬ್ಬೋ। ಸಚೇ ಅನ್ತೋತೇಮಾಸಂ ನಾವಾ ಸಮುದ್ದೇಯೇವ ಹೋತಿ, ತತ್ಥೇವ ಪವಾರೇತಬ್ಬಂ। ಅಥ ನಾವಾ ಕೂಲಂ ಲಭತಿ, ಅಯಞ್ಚ ಪರತೋ ಗನ್ತುಕಾಮೋ ಹೋತಿ, ಗನ್ತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ನಾವಾಯ ಲದ್ಧಗಾಮೇಯೇವ ವಸಿತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಪವಾರೇತಬ್ಬಂ। ಸಚೇಪಿ ನಾವಾ ಅನುತೀರಮೇವ ಅಞ್ಞತ್ಥ ಗಚ್ಛತಿ, ಭಿಕ್ಖು ಚ ಪಠಮಂ ಲದ್ಧಗಾಮೇಯೇವ ವಸಿತುಕಾಮೋ, ನಾವಾ ಗಚ್ಛತು ಭಿಕ್ಖುನಾ ತತ್ಥೇವ ವಸಿತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಪವಾರೇತಬ್ಬಂ ।

ಇತಿ ವಜೇ ಸತ್ಥೇ ನಾವಾಯನ್ತಿ ತೀಸು ಠಾನೇಸು ನತ್ಥಿ ವಸ್ಸಚ್ಛೇದೇ ಆಪತ್ತಿ, ಪವಾರೇತುಞ್ಚ ಲಭತಿ। ಪುರಿಮೇಸು ಪನ "ವಾಳೇಹಿ ಉಬ್ಬಾಳ್ಹಾ ಹೋನ್ತೀ"ತಿಆದೀಸು ಸಙ್ಘಭೇದಪರಿಯನ್ತೇಸು ವತ್ಥೂಸು ಕೇವಲಂ ಅನಾಪತ್ತಿ ಹೋತಿ, ಪವಾರೇತುಂ ಪನ ನ ಲಭತಿ।

೨೦೪. ನ ಭಿಕ್ಖವೇ ರುಕ್ಖಸುಸಿರೇತಿ ಏತ್ಥ ಸುದ್ಧೇ ರುಕ್ಖಸುಸಿರೇಯೇವ ನ ವಟ್ಟತಿ; ಮಹನ್ತಸ್ಸ ಪನ ರುಕ್ಖಸುಸಿರಸ್ಸ ಅನ್ತೋ ಪದರಚ್ಛದನಂ ಕುಟಿಕಂ ಕತ್ವಾ ಪವಿಸನದ್ವಾರಂ ಯೋಜೇತ್ವಾ ಉಪಗನ್ತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ರುಕ್ಖಂ ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ಖಾಣುಕಮತ್ಥಕೇ ಪದರಚ್ಛದನಂ ಕುಟಿಕಂ ಕತ್ವಾಪಿ ವಟ್ಟತಿಯೇವ। **ರುಕ್ಖವಿಟಭಿಯಾ**ತಿ ಏತ್ಥಾಪಿ ಸುದ್ಧೇ ವಿಟಪಮತ್ತೇ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಮಹಾವಿಟಪೇ ಪನ ಅಟ್ಟಕಂ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ತತ್ಥ ಪದರಚ್ಛದನಂ ಕುಟಿಕಂ ಕತ್ವಾ ಉಪಗನ್ತಬ್ಬಂ। **ಅಸೇನಾಸನಿಕೇನಾ**ತಿ ಯಸ್ಸ ಪಞ್ಚನ್ನಂ ಛದನಾನಂ ಅಞ್ಞತರೇನ ಛನ್ನಂ ಯೋಜಿತದ್ವಾರಬನ್ಧನಂ ಸೇನಾಸನಂ ನತ್ಥಿ, ತೇನ ನ ಉಪಗನ್ತಬ್ಬಂ। **ನ ಭಿಕ್ಖವೇ ಛವಕುಟಿಕಾಯ**ನ್ತಿ ಛವಕುಟಿಕಾ ನಾಮ ಟಙ್ಕಿತಮಞ್ಚಾದಿಭೇದಾ ಕುಟಿ, ತತ್ಥ ಉಪಗನ್ತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಸುಸಾನೇ ಪನ ಅಞ್ಞಂ ಕುಟಿಕಂ ಕತ್ವಾ ಉಪಗನ್ತುಂ ವಟ್ಟತಿ। **ನ ಭಿಕ್ಖವೇ ಛತ್ತೇ**ತಿ ಏತ್ಥಾಪಿ ಚತೂಸು ಥಮ್ಭೇಸು ಛತ್ತಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಆವರಣಂ ಕತ್ವಾ ದ್ವಾರಂ ಯೋಜೇತ್ವಾ ಉಪಗನ್ತುಂ ವಟ್ಟತಿ, ಛತ್ತಕುಟಿಕಾ ನಾಮೇಸಾ ಹೋತಿ। **ಚಾಟಿಯಾ**ತಿ ಏತ್ಥಾಪಿ ಮಹನ್ತೇನ ಕಪಲ್ಲೇನ ಛತ್ತೇ ವುತ್ತನಯೇನ ಕುಟಿಂ ಕತ್ವಾ ಉಪಗನ್ತುಂ ವಟ್ಟತಿ।

ಅಧಮ್ಮಿಕಕತಿಕಾದಿಕಥಾ

೨೦೫. ಏವರೂಪಾ ಕತಿಕಾತಿ ಏತ್ಥ ಅಞ್ಞಾಪಿ ಯಾ ಈದಿಸೀ ಅಧಮ್ಮಿಕಾ ಕತಿಕಾ ಹೋತಿ, ಸಾ ನ ಕಾತಬ್ಬಾತಿ ಅತ್ಥೋ। ತಸ್ಸಾ ಲಕ್ಖಣಂ ಮಹಾವಿಭಙ್ಗೇ ವುತ್ತಂ।

೨೦೭-೮. ಪಟಿಸ್ಸವೇ ಚ ಆಪತ್ತಿ ದುಕ್ಕಟಸ್ಸಾತಿ ಏತ್ಥ ನ ಕೇವಲಂ "ಇಮಂ ತೇಮಾಸಂ ಇಧ ವಸ್ಸಂ ವಸಥಾ"ತಿ ಏತಸ್ಸೇವ ಪಟಿಸ್ಸವೇ ಆಪತ್ತಿ, "ಇಮಂ ತೇಮಾಸಂ ಭಿಕ್ಖಂ ಗಣ್ಹಥ, ಉಭೋಪಿ ಮಯಂ ಇಧ ವಸ್ಸಂ ವಸಿಸ್ಸಾಮ, ಏಕತೋ ಉದ್ದಿಸಾಪೇಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ಏವಮಾದಿನಾಪಿ ತಸ್ಸ ತಸ್ಸ ಪಟಿಸ್ಸವೇ ದುಕ್ಕಟಂ। ತಞ್ಚ ಖೋ ಪಠಮಂ ಸುದ್ಧಚಿತ್ತಸ್ಸ ಪಚ್ಛಾ ವಿಸಂವಾದನಪಚ್ಚಯಾ, ಪಠಮಮ್ಪಿ ಅಸುದ್ಧಚಿತ್ತಸ್ಸ ಪನ ಪಟಿಸ್ಸವೇ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ, ವಿಸಂವಾದನೇ ದುಕ್ಕಟನ್ತಿ ಪಾಚಿತ್ತಿಯೇನ ಸದ್ಧಿಂ ದುಕ್ಕಟಂ ಯುಜ್ಜತಿ।

ಸೋ ತದಹೇವ ಅಕರಣೀಯೋತಿಆದೀಸು ಸಚೇ ವಸ್ಸಂ ಅನುಪಗನ್ತ್ವಾ ವಾ ಪಕ್ಕಮತಿ, ಉಪಗನ್ತ್ವಾ ವಾ ಸತ್ತಾಹಂ ಬಹಿದ್ಧಾ ವೀತಿನಾಮೇತಿ, ಪುರಿಮಿಕಾ ಚ ನ ಪಞ್ಞಾಯತಿ, ಪಟಿಸ್ಸವೇ ಚ ಆಪತ್ತಿ। ವಸ್ಸಂ ಉಪಗನ್ತ್ವಾ ಪನ ಅರುಣಂ ಅನುಟ್ಠಾಪೇತ್ವಾ ತದಹೇವ ಸತ್ತಾಹಕರಣೀಯೇನ ಪಕ್ಕಮನ್ತಸ್ಸಾಪಿ ಅನ್ತೋಸತ್ತಾಹೇ ನಿವತ್ತನ್ತಸ್ಸ ಅನಾಪತ್ತಿ, ಕೋ ಪನ ವಾದೋ ದ್ವೀಹತೀಹಂ ವಸಿತ್ವಾ ಅನ್ತೋಸತ್ತಾಹೇ ನಿವತ್ತನ್ತಸ್ಸ। **ದ್ವೀಹತೀಹಂ ವಸಿತ್ವಾ**ತಿ ಏತ್ಥಾಪಿ ನಿರಪೇಕ್ಖೇನೇವ ಉಪಚಾರಾತಿಕ್ಕಮೇ ವಸ್ಸಚ್ಛೇದೋ ವೇದಿತಬ್ಬೋ।

ಸಚೇ ಇಧ ವಸಿಸ್ಸಾಮೀತಿ ಆಲಯೋ ಅತ್ಥಿ, ಅಸತಿಯಾ ಪನ ವಸ್ಸಂ ನ ಉಪೇತಿ, ಗಹಿತಸೇನಾಸನಂ ಸುಗ್ಗಹಿತಂ, ಛಿನ್ನವಸ್ಸೋ ನ ಹೋತಿ, ಪವಾರೇತುಂ ಲಭತಿಯೇವ।

ಸತ್ತಾಹಂ ಅನಾಗತಾಯ ಪವಾರಣಾಯಾತಿ ಏತ್ಥ ನವಮಿತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಗನ್ತುಂ ವಟ್ಟತಿ, ಆಗಚ್ಛತು ವಾ ಮಾ ವಾ, ಅನಾಪತ್ತಿ। ಸೇಸಂ ಉತ್ತಾನಮೇವಾತಿ।

ವಸ್ಸೂಪನಾಯಿಕಕ್ಖನ್ಧಕವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೪. ಪವಾರಣಾಕ್ಖನ್ಧಕಂ

ಅಫಾಸುಕವಿಹಾರಕಥಾ

೧೦೯. ಪವಾರಣಾಕ್ಖನ್ಧಕೇ - **ನೇವ ಆಲಪೇಯ್ಯಾಮ ನ ಸಲ್ಲಪೇಯ್ಯಾಮಾತಿ** ಏತ್ಥ **ಆಲಾಪೋ** ನಾಮ ಪಠಮವಚನಂ; **ಸಲ್ಲಾಪೋ** ಪಚ್ಛಿಮವಚನಂ। **ಹತ್ಥವಿಲಙ್ಘಕೇನಾತಿ** ಹತ್ಥುಕ್ಖೇಪಕೇನ। **ಪಸುಸಂವಾಸನ್ತಿ** ಪಸೂನಂ ವಿಯ ಸಂವಾಸಂ। ಪಸವೋಪಿ ಹಿ ಅತ್ತನೋ ಉಪ್ಪನ್ನಂ ಸುಖದುಕ್ಖಂ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಸ್ಸ ನ ಆರೋಚೇನ್ತಿ, ಪಟಿಸನ್ಥಾರಂ ನ ಕರೋನ್ತಿ, ತಥಾ ಏತೇಪಿ ನ ಅಕಂಸು; ತಸ್ಮಾ ನೇಸಂ ಸಂವಾಸೋ "ಪಸುಸಂವಾಸೋ"ತಿ ವುಚ್ಚತಿ। ಏಸ ನಯೋ ಸಬ್ಬತ್ಥ। **ನ ಭಿಕ್ಖವೇ ಮೂಗಬ್ಬತಂ ತಿತ್ಥಿಯಸಮಾದಾನನ್ತಿ** "ಇಮಂ ತೇಮಾಸಂ ನ ಕಥೇತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ಏವರೂಪಂ ವತಸಮಾದಾನಂ ನ ಕಾತಬ್ಬಂ; ಅಧಮ್ಮಿಕತಿಕಾ ಹೇಸಾ। **ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಾನುಲೋಮತಾತಿ** ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ವತ್ತುಂ ಅನುಲೋಮಭಾವೋ। "ವದನ್ತು ಮಂ ಆಯಸ್ಮನ್ತೋ"ತಿ ಹಿ ವದನ್ತಂ ಸಕ್ಕಾ ಹೋತಿ ಕಿಞ್ಚಿ ವತ್ತುಂ; ನ ಇತರಂ। **ಆಪತ್ತಿವುಟ್ಠಾನತಾ ವಿನಯಪುರೇಕ್ಖಾರತಾತಿ** ಆಪತ್ತೀಹಿ ವುಟ್ಠಾನಭಾವೋ ವಿನಯಂ ಪುರತೋ ಕತ್ವಾ ಚರಣಭಾವೋ। "ವದನ್ತು ಮಂ ಆಯಸ್ಮನ್ತೋ"ತಿ ಹಿ ಏವಂ ವದನ್ತೋ ಆಪತ್ತೀಹಿ ವುಟ್ಠಹಿಸ್ಸತಿ, ವಿನಯಞ್ಚ ಪುರಕ್ಖತ್ವಾ ವಿಹರಿಸ್ಸತೀತಿ ವುಚ್ಚತಿ।

೧೧೦. **ಸುಣಾತು ಮೇ ಭನ್ತೇ ಸಙ್ಘೋ ಅಜ್ಜ ಪವಾರಣಾ, ಯದಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಪತ್ತಕಲ್ಲಂ, ಸಙ್ಘೋ ಪವಾರೇಯ್ಯಾತಿ** ಅಯಂ ಸಬ್ಬಸಙ್ಗಾಹಿಕಾ ನಾಮ ಞತ್ತಿ; ಏವಞ್ಹಿ ವುತ್ತೇ ತೇವಾಚಿಕಂ ದ್ವೇವಾಚಿಕಂ ಏಕವಾಚಿಕಞ್ಚ ಪವಾರೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಸಮಾನವಸ್ಸಿಕಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। "ತೇವಾಚಿಕಂ ಪವಾರೇಯ್ಯಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ ಪನ ತೇವಾಚಿಕಮೇವ ವಟ್ಟತಿ, ಅಞ್ಞಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। "ದ್ವೇವಾಚಿಕಂ ಪವಾರೇಯ್ಯಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ ದ್ವೇವಾಚಿಕಞ್ಚ ತೇವಾಚಿಕಞ್ಚ ವಟ್ಟತಿ, ಏಕವಾಚಿಕಞ್ಚ ಸಮಾನವಸ್ಸಿಕಞ್ಚ ನ ವಟ್ಟತಿ। "ಏಕವಾಚಿಕಂ ಪವಾರೇಯ್ಯಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ ಪನ ಏಕವಾಚಿಕ-ದ್ವೇವಾಚಿಕ-ತೇವಾಚಿಕಾನಿ ವಟ್ಟನ್ತಿ, ಸಮಾನವಸ್ಸಿಕಮೇವ ನ ವಟ್ಟತಿ। "ಸಮಾನವಸ್ಸಿಕ"ನ್ತಿ ವುತ್ತೇ ಸಬ್ಬಂ ವಟ್ಟತಿ।

೧೧೧. **ಅಚ್ಛನ್ತೀತಿ** ನಿಸಿನ್ನಾವ ಹೋನ್ತಿ, ನ ಉಟ್ಠಹನ್ತಿ। **ತದಮನ್ತರಾತಿ** ತದನ್ತರಾ; ತಾವತಕಂ ಕಾಲನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಪವಾರಣಾಭೇದಕಥಾ

೧೧೨. **ಚಾತುದ್ದಸಿಕಾ ಚ ಪನ್ನರಸಿಕಾ ಚಾತಿ** ಏತ್ಥ ಚಾತುದ್ದಸಿಕಾಯ "ಅಜ್ಜ ಪವಾರಣಾ ಚಾತುದ್ದಸೀ"ತಿ ಏವಂ ಪುಬ್ಬಕಿಚ್ಚಂ ಕಾತಬ್ಬಂ, ಪನ್ನರಸಿಕಾಯ "ಅಜ್ಜ ಪವಾರಣಾ ಪನ್ನರಸೀ"ತಿ।

ಪವಾರಣಕಮ್ಮೇಸು ಸಚೇ ಏಕಸ್ಮಿಂ ವಿಹಾರೇ ಪಞ್ಚಸು ಭಿಕ್ಖೂಸು ವಸನ್ತೇಸು ಏಕಸ್ಸ ಪವಾರಣಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ಚತ್ತಾರೋ ಗಣಞತ್ತಿಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಪವಾರೇನ್ತಿ, ಚತೂಸು ತೀಸು ವಾ ವಸನ್ತೇಸು ಏಕಸ್ಸ ಪವಾರಣಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ತಯೋ ವಾ ದ್ವೇ ವಾ ಸಙ್ಘಞತ್ತಿಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಪವಾರೇನ್ತಿ, ಸಬ್ಬಮೇತಂ ಅಧಮ್ಮೇನವಗ್ಗಂ ಪವಾರಣಕಮ್ಮಂ।

ಸಚೇ ಪನ ಸಬ್ಬೇಪಿ ಪಞ್ಚ ಜನಾ ಏಕತೋ ಸನ್ನಿಪತಿತ್ವಾ ಗಣಞತ್ತಿಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಪವಾರೇನ್ತಿ, ಚತ್ತಾರೋ ತಯೋ ವಾ ದ್ವೇ ವಾ ವಸನ್ತಾ ಏಕತೋ ಸನ್ನಿಪತಿತ್ವಾ ಸಙ್ಘಞತ್ತಿಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಪವಾರೇನ್ತಿ, ಸಬ್ಬಮೇತಂ ಅಧಮ್ಮೇನಸಮಗ್ಗಂ ಪವಾರಣಕಮ್ಮಂ।

ಸಚೇ ಪಞ್ಚಸು ಜನೇಸು ಏಕಸ್ಸ ಪವಾರಣಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ಚತ್ತಾರೋ ಸಙ್ಘಞತ್ತಿಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಪವಾರೇನ್ತಿ, ಚತೂಸು ತೀಸು ವಾ ಏಕಸ್ಸ ಪವಾರಣಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ತಯೋ ವಾ ದ್ವೇ ವಾ ಗಣಞತ್ತಿಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಪವಾರೇನ್ತಿ, ಸಬ್ಬಮೇತಂ ಧಮ್ಮೇನವಗ್ಗಂ ಪವಾರಣಕಮ್ಮಂ ।

ಸಚೇ ಪನ ಸಬ್ಬೇಪಿ ಪಞ್ಚ ಜನಾ ಏಕತೋ ಸನ್ನಿಪತಿತ್ವಾ ಸಙ್ಘಞತ್ತಿಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಪವಾರೇನ್ತಿ, ಚತ್ತಾರೋ ವಾ ತಯೋ ವಾ ಏಕತೋ ಸನ್ನಿಪತಿತ್ವಾ ಗಣಞತ್ತಿಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಪವಾರೇನ್ತಿ, ದ್ವೇ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಪವಾರೇನ್ತಿ, ಏಕಕೋ ವಸನ್ತೋ ಅಧಿಟ್ಠಾನಪವಾರಣಂ ಕರೋತಿ, ಸಬ್ಬಮೇತಂ ಧಮ್ಮೇನಸಮಗ್ಗಂ ನಾಮ ಪವಾರಣಕಮ್ಮನ್ತಿ।

ಪವಾರಣಾದಾನಾನುಜಾನನಕಥಾ

೧೧೩. **ದಿನ್ನಾ ಹೋತಿ ಪವಾರಣಾ**ತಿ ಏತ್ಥ ಏವಂ ದಿನ್ನಾಯ ಪವಾರಣಾಯ ಪವಾರಣಾಹಾರಕೇನ ಸಙ್ಘಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ಏವಂ ಪವಾರೇತಬ್ಬಂ – ‘‘ತಿಸ್ಸೋ ಭನ್ತೇ ಭಿಕ್ಖು ಸಙ್ಘಂ ಪವಾರೇತಿ ದಿಟ್ಠೇನ ವಾ ಸುತೇನ ವಾ ಪರಿಸಙ್ಕಾಯ ವಾ, ವದತು ತಂ ಭನ್ತೇ ಸಙ್ಘೋ ಅನುಕಮ್ಪಂ ಉಪಾದಾಯ, ಪಸ್ಸನ್ತೋ ಪಟಿಕರಿಸ್ಸತಿ। ದುತಿಯಮ್ಪಿ…ಪೇ॰… ತತಿಯಮ್ಪಿ ಭನ್ತೇ ತಿಸ್ಸೋ ಭಿಕ್ಖು ಸಙ್ಘಂ ಪವಾರೇತಿ…ಪೇ॰… ಪಟಿಕರಿಸ್ಸತೀ’’ತಿ । ಸಚೇ ಪನ ವುಡ್ಢತರೋ ಹೋತಿ, ‘‘ಆಯಸ್ಮಾ ಭನ್ತೇ ತಿಸ್ಸೋ’’ತಿ ವತ್ತಬ್ಬಂ; ಏವಞ್ಹಿ ತೇನ ತಸ್ಸತ್ಥಾಯ ಪವಾರಿತಂ ಹೋತೀತಿ।

ಪವಾರಣಂ ದೇನ್ತೇನ ಛನ್ದಮ್ಪಿ ದಾತುನ್ತಿ ಏತ್ಥ ಛನ್ದದಾನಂ ಉಪೋಸಥಕ್ಖನ್ಧಕೇ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ವೇದಿತಬ್ಬಂ। ಇಧಾಪಿ ಚ ಛನ್ದದಾನಂ ಅವಸೇಸಕಮ್ಮತ್ಥಾಯ। ತಸ್ಮಾ ಸಚೇ ಪವಾರಣಂ ದೇನ್ತೋ ಛನ್ದಂ ದೇತಿ, ವುತ್ತನಯೇನ ಆಹಟಾಯ ಪವಾರಣಾಯ ತೇನ ಚ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಸಙ್ಘೇನ ಚ ಪವಾರಿತಮೇವ ಹೋತಿ। ಅಥ ಪವಾರಣಮೇವ ದೇತಿ, ನ ಛನ್ದಂ, ತಸ್ಸ ಚ ಪವಾರಣಾಯ ಆರೋಚಿತಾಯ ಸಙ್ಘೇನ ಚ ಪವಾರಿತೇ ಸಬ್ಬೇಸಂ ಸುಪ್ಪವಾರಿತಂ ಹೋತಿ, ಅಞ್ಞಂ ಪನ ಕಮ್ಮಂ ಕುಪ್ಪತಿ। ಸಚೇ ಛನ್ದಮೇವ ದೇತಿ ನ ಪವಾರಣಂ, ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಪವಾರಣಾ ಚ ಸೇಸಕಮ್ಮಾನಿ ಚ ನ ಕುಪ್ಪನ್ತಿ, ತೇನ ಪನ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಅಪ್ಪವಾರಿತಂ ಹೋತಿ। ಪವಾರಣದಿವಸೇ ಪನ ಬಹಿಸೀಮಾಯಂ ಪವಾರಣಂ ಅಧಿಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ಆಗತೇನಪಿ ಛನ್ದೋ ದಾತಬ್ಬೋ, ತೇನ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಪವಾರಣಕಮ್ಮಂ ನ ಕುಪ್ಪತಿ।

೧೧೮. **ಅಜ್ಜ ಮೇ ಪವಾರಣಾ**ತಿ ಏತ್ಥ ಸಚೇ ಚಾತುದ್ದಸಿಕಾ ಹೋತಿ, ‘‘ಅಜ್ಜ ಮೇ ಪವಾರಣಾ ಚಾತುದ್ದಸೀ’’ತಿ ಸಚೇ ಪನ್ನರಸಿಕಾ ‘‘ಅಜ್ಜ ಮೇ ಪವಾರಣಾ ಪನ್ನರಸೀ’’ತಿ ಏವಂ ಅಧಿಟ್ಠಾತಬ್ಬಂ।

೧೧೯. **ತದಹುಪವಾರಣಾಯ ಆಪತ್ತಿ**ನ್ತಿಆದಿ ವುತ್ತನಯಮೇವ।

ಅನಾಪತ್ತಿಪನ್ನರಸಕಾದಿಕಥಾ

೧೨೧. **ಪುನ ಪವಾರೇತಬ್ಬ**ನ್ತಿ ಪುನ ಪುಬ್ಬಕಿಚ್ಚಂ ಕತ್ವಾ ಞತ್ತಿಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಸಙ್ಘತ್ಥೇರತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಪವಾರೇತಬ್ಬಂ। ಸೇಸಂ ಉಪೋಸಥಕ್ಖನ್ಧಕವಣ್ಣನಾಯಂ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ವೇದಿತಬ್ಬಂ।

೧೨೮. **ಆಗನ್ತುಕೇಹಿ ಆವಾಸಿಕಾನಂ ಅನುವತ್ತಿತಬ್ಬ**ನ್ತಿ ‘‘ಅಜ್ಜ ಪವಾರಣಾ ಚಾತುದ್ದಸೀ’’ತಿ ಏತದೇವ ಪುಬ್ಬಕಿಚ್ಚಂ ಕಾತಬ್ಬಂ। ಪನ್ನರಸಿಕವಾರೇಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। **ಆವಾಸಿಕೇಹಿ ನಿಸ್ಸೀಮಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಪವಾರೇತಬ್ಬ**ನ್ತಿ ಅಸ್ಸಾವಸಾನೇ ಅಯಂ ಪಾಳಿಮುತ್ತಕವಿನಿಚ್ಛಯೋ – ಸಚೇ ಪುರಿಮಿಕಾಯ ಪಞ್ಚ ಭಿಕ್ಖೂ ವಸ್ಸಂ ಉಪಗತಾ, ಪಚ್ಛಿಮಿಕಾಯಪಿ ಪಞ್ಚ, ಪುರಿಮೇಹಿ ಞತ್ತಿಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಪವಾರಿತೇ ಪಚ್ಛಿಮೇಹಿ ತೇಸಂ ಸನ್ತಿಕೇ ಪಾರಿಸುದ್ಧಿಉಪೋಸಥೋ ಕಾತಬ್ಬೋ, ನ ಏಕಸ್ಮಿಂ ಉಪೋಸಥಗ್ಗೇ ದ್ವೇ ಞತ್ತಿಯೋ ಠಪೇತಬ್ಬಾ। ಸಚೇಪಿ ಪಚ್ಛಿಮಿಕಾಯ ಉಪಗತಾ ಚತ್ತಾರೋ ತಯೋ ದ್ವೇ ಏಕೋ ವಾ ಹೋತಿ, ಏಸೇವ ನಯೋ। ಅಥ ಪುರಿಮಿಕಾಯ ಚತ್ತಾರೋ ಪಚ್ಛಿಮಿಕಾಯಪಿ ಚತ್ತಾರೋ ತಯೋ ದ್ವೇ ಏಕೋ ವಾ ಏಸೇವ ನಯೋ। ಅಥಾಪಿ ಪುರಿಮಿಕಾಯ ತಯೋ, ಪಚ್ಛಿಮಿಕಾಯಪಿ ತಯೋ ದ್ವೇ ವಾ, ಏಸೇವ ನಯೋ। ಇದಞ್ಹೇತ್ಥ ಲಕ್ಖಣಂ – ಸಚೇ ಪುರಿಮಿಕಾಯ ಉಪಗತೇಹಿ ಪಚ್ಛಿಮಿಕಾಯ

ಉಪಗತಾ ಥೋಕತರಾ ಚೇವ ಹೋನ್ತಿ ಸಮಸಮಾ ಚ, ಸಙ್ಘಪವಾರಣಾಯ ಗಣಂ ಪೂರೇನ್ತಿ, ಸಙ್ಘಪವಾರಣಾವಸೇನ ಞತ್ತಿ ಠಪೇತಬ್ಬಾತಿ।

ಸಚೇ ಪನ ಪುರಿಮಿಕಾಯ ತಯೋ, ಪಚ್ಛಿಮಿಕಾಯ ಏಕೋ ಹೋತಿ, ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ತೇ ಚತ್ತಾರೋ ಹೋನ್ತಿ, ಚತುನ್ನಂ ಸಙ್ಘಞತ್ತಿಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಪವಾರೇತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಗಣಞತ್ತಿಯಾ ಪನ ಸೋ ಗಣಪೂರಕೋ ಹೋತಿ, ತಸ್ಮಾ ಗಣವಸೇನ ಞತ್ತಿಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಪುರಿಮೇಹಿ ಪವಾರೇತಬ್ಬಂ। ಇತರೇನ ತೇಸಂ ಸನ್ತಿಕೇ ಪಾರಿಸುದ್ಧಿಉಪೋಸಥೋ ಕಾತಬ್ಬೋ। ಸಚೇ ಪುರಿಮಿಕಾಯ ದ್ವೇ ಪಚ್ಛಿಮಿಕಾಯ ದ್ವೇ ವಾ ಏಕೋ ವಾ ಹೋತಿ, ಏಸೇವ ನಯೋ। ಸಚೇ ಪುರಿಮಿಕಾಯ ಏಕೋ, ಪಚ್ಛಿಮಿಕಾಯಪಿ ಏಕೋ ಹೋತಿ, ಏಕೇನ ಏಕಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ಪವಾರೇತಬ್ಬಂ, ಏಕೇನ ಪಾರಿಸುದ್ಧಿಉಪೋಸಥೋ ಕಾತಬ್ಬೋ। ಸಚೇ ಪನ ಪುರಿಮವಸ್ಸೂಪಗತೇಹಿ ಪಚ್ಛಿಮವಸ್ಸೂಪಗತಾ ಏಕೇನಪಿ ಅಧಿಕತರಾ ಹೋನ್ತಿ, ಪಠಮಂ ಪಾತಿಮೋಕ್ಖಂ ಉದ್ದಿಸಿತ್ವಾ ಪಚ್ಛಾ ಥೋಕತರೇಹಿ ತೇಸಂ ಸನ್ತಿಕೇ ಪವಾರೇತಬ್ಬಂ।

ಕತ್ತಿಕಚಾತುಮಾಸಿನಿಯಾ ಪವಾರಣಾಯ ಪನ ಸಚೇ ಪಠಮಂ ವಸ್ಸೂಪಗತೇಹಿ ಮಹಾಪವಾರಣಾಯ ಪವಾರಿತೇಹಿ ಪಚ್ಛಾ ಉಪಗತಾ ಅಧಿಕತರಾ ವಾ ಸಮಸಮಾ ವಾ ಹೋನ್ತಿ, ಪವಾರಣಾಞತ್ತಿಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಪವಾರೇತಬ್ಬಂ। ತೇಹಿ ಪವಾರಿತೇ ಪಚ್ಛಾ ಇತರೇಹಿ ಪಾರಿಸುದ್ಧಿಉಪೋಸಥೋ ಕಾತಬ್ಬೋ। ಅಥ ಮಹಾಪವಾರಣಾಯ ಪವಾರಿತಾ ಬಹೂ ಭಿಕ್ಖೂ ಹೋನ್ತಿ, ಪಚ್ಛಿಮವಸ್ಸೂಪಗತಾ ಥೋಕತರಾ ವಾ ಏಕೋ ವಾ, ಪಾತಿಮೋಕ್ಖೇ ಉದ್ದಿಟ್ಠೇ ಪಚ್ಛಾ ತೇಸಂ ಸನ್ತಿಕೇ ತೇನ ಪವಾರೇತಬ್ಬಂ।

೨೩೩. **ನ ಚ ಭಿಕ್ಖವೇ ಅಪ್ಪವಾರಣಾಯ ಪವಾರೇತಬ್ಬಂ, ಅಞ್ಞತ್ರ ಸಙ್ಘಸಾಮಗ್ಗಿಯಾತಿ** ಏತ್ಥ ಕೋಸಮ್ಬಕಸಾಮಗ್ಗೀಸದಿಸಾವ ಸಾಮಗ್ಗೀ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। ''ಅಜ್ಜ ಪವಾರಣಾ ಸಾಮಗ್ಗೀ''ತಿ ಏವಞ್ಚೇತ್ಥ ಪುಬ್ಬಕಿಚ್ಚಂ ಕಾತಬ್ಬಂ। ಯೇ ಪನ ಕಿಸ್ಮಿಞ್ಚಿದೇವ ಅಪ್ಪಮತ್ತಕೇ ಪವಾರಣಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಸಮಗ್ಗಾ ಹೋನ್ತಿ, ತೇಹಿ ಪವಾರಣಾಯಮೇವ ಪವಾರಣಾ ಕಾತಬ್ಬಾ। ಸಾಮಗ್ಗೀಪವಾರಣಂ ಕರೋನ್ತೇಹಿ ಚ ಪಠಮಪವಾರಣಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಪಾಟಿಪದತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಯಾವ ಕತ್ತಿಕಚಾತುಮಾಸಿನೀ ಪುಣ್ಣಮಾ, ಏತ್ಥನ್ತರೇ ಕಾತಬ್ಬಾ, ತತೋ ಪಚ್ಛಾ ವಾ ಪುರೇ ವಾ ನ ವಟ್ಟತಿ।

ದ್ವೇವಾಚಿಕಾದಿಪವಾರಣಾಕಥಾ

೨೩೪. **ದ್ವೇವಾಚಿಕಂ ಪವಾರೇತು**ನ್ತಿ ಏತ್ಥ ಞತ್ತಿಂ ಠಪೇನ್ತೇನಾಪಿ ''ಯದಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಪತ್ತಕಲ್ಲಂ ಸಙ್ಘೋ ದ್ವೇವಾಚಿಕಂ ಪವಾರೇಯ್ಯಾ''ತಿ ವತ್ತಬ್ಬಂ, ಏಕವಾಚಿಕೇ ''ಏಕವಾಚಿಕಂ ಪವಾರೇಯ್ಯಾ''ತಿ, ಸಮಾನವಸ್ಸಿಕೇಪಿ ''ಸಮಾನವಸ್ಸಿಕಂ ಪವಾರೇಯ್ಯಾ''ತಿ ವತ್ತಬ್ಬಂ, ಏತ್ಥ ಚ ಬಹೂಪಿ ಸಮಾನವಸ್ಸಾ ಏಕತೋ ಪವಾರೇತುಂ ಲಭನ್ತಿ।

ಪವಾರಣಾಠಪನಕಥಾ

೨೩೬. **ಭಾಸಿತಾಯ ಲಪಿತಾಯ ಅಪರಿಯೋಸಿತಾಯಾತಿ** ಏತ್ಥ ಸಬ್ಬಸಙ್ಗಾಹಿಕಞ್ಚ ಪುಗ್ಗಲಿಕಞ್ಚಾತಿ ದುವಿಧಂ ಪವಾರಣಾಠಪನಂ। ತತ್ಥ ಸಬ್ಬಸಙ್ಗಾಹಿಕೇ ''ಸುಣಾತು ಮೇ ಭನ್ತೇ ಸಙ್ಘೋ...ಪೇ॰... ಸಙ್ಘೋ ತೇವಾಚಿಕಂ ಪವಾರೇ'' ಇತಿ ಸುಕಾರತೋ ಯಾವ ರೇಕಾರೋ, ತಾವ ಭಾಸಿತಾ ಲಪಿತಾ ಅಪರಿಯೋಸಿತಾವ ಹೋತಿ ಪವಾರಣಾ। ಏತ್ಥನ್ತರೇ ಏಕಪದೇಪಿ ಠಪೇನ್ತೇನ ಠಪಿತಾ ಹೋತಿ ಪವಾರಣಾ। 'ಯ್ಯ'ಕಾರೇ ಪನ ಪತ್ತೇ ಪರಿಯೋಸಿತಾ ಹೋತಿ, ತಸ್ಮಾ ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಠಪೇನ್ತೇನ ಠಪಿತಾಪಿ ಅಟ್ಠಪಿತಾ ಹೋತಿ। ಪುಗ್ಗಲಿಕಠಪನೇ ಪನ – ''ಸಙ್ಘಂ ಭನ್ತೇ ಪವಾರೇಮಿ...ಪೇ॰... ತತಿಯಮ್ಪಿ ಭನ್ತೇ ಸಙ್ಘಂ ಪವಾರೇಮಿ ದಿಟ್ಠೇನ ವಾ...ಪೇ॰... ಪಸ್ಸನ್ತೋ ಪಟಿ''ತಿ ಸಙ್ಕಾರತೋ ಯಾವ ಅಯಂ ಸಬ್ಬಪಚ್ಛಿಮೋ 'ಟಿ'ಕಾರೋ ತಾವ ಭಾಸಿತಾ ಲಪಿತಾ ಅಪರಿಯೋಸಿತಾವ ಹೋತಿ ಪವಾರಣಾ, ಏತ್ಥನ್ತರೇ ಏಕಪದೇಪಿ ಠಪೇನ್ತೇನ ಠಪಿತಾ ಹೋತಿ ಪವಾರಣಾ, ''ಕರಿಸ್ಸಾಮೀ''ತಿ ವುತ್ತೇ

ಪನ ಪರಿಯೋಸಿತಾ ಹೋತಿ, ತಸ್ಮಾ "ಕರಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಏತಸ್ಮಿಂ ಪದೇ ಪತ್ತೇ ಠಪಿತಾಪಿ ಅಟ್ಠಪಿತಾ ಹೋತಿ। ಏಸ ನಯೋ ದ್ವೇವಾಚಿಕಏಕವಾಚಿಕಸಮಾನವಸ್ಸಿಕಾಸುಪಿ। ಏತಾಸುಪಿ ಹಿ ಟಿಕಾರಾವಸಾನಂಯೇವ ಠಪನಖೇತ್ತನ್ತಿ।

೨೩೭. **ಅನುಯುಞ್ಜಿಯಮಾನೋತಿ** "ಕಿಮ್ಹಿ ನಂ ಠಪೇಸೀ"ತಿ ಪರತೋ ವುತ್ತನಯೇನ ಪುಚ್ಛಿಯಮಾನೋ। **ಓಮದ್ದಿತ್ವಾತಿ** ಏತಾನಿ "ಅಲಂ ಭಿಕ್ಖು ಮಾ ಭಣ್ಡನ"ನ್ತಿಆದೀನಿ ವಚನಾನಿ ವತ್ವಾ, ವಚನೋಮದ್ದನಾ ಹಿ ಇಧ ಓಮದ್ದನಾತಿ ಅಧಿಪ್ಪೇತಾ। **ಅನುದ್ಧಂಸಿತಂ ಪಟಿಜಾನಾತೀತಿ** "ಅಮೂಲಕೇನ ಪಾರಾಜಿಕೇನ ಅನುದ್ಧಂಸಿತೋ ಅಯಂ ಮಯಾ"ತಿ ಏವಂ ಪಟಿಜಾನಾತಿ। **ಯಥಾಧಮ್ಮ**ನ್ತಿ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸೇನ ಅನುದ್ಧಂಸನೇ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ; ಇತರೇಹಿ ದುಕ್ಕಟಂ। **ನಾಸೇತ್ವಾತಿ** ಲಿಙ್ಗನಾಸನಾಯ ನಾಸೇತ್ವಾ।

೨೩೮. **ಸಾಸ್ಸ ಯಥಾಧಮ್ಮಂ ಪಟಿಕತಾತಿ** ಏತ್ತಕಮೇವ ವತ್ವಾ ಪವಾರೇಥಾತಿ ವತ್ತಬ್ಬಾ, ಅಸುಕಾ ನಾಮ ಆಪತ್ತೀತಿ ಇದಂ ಪನ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ, ಏತಞ್ಹಿ ಕಲಹಸ್ಸ ಮುಖಂ ಹೋತಿ।

ವತ್ಥುಠಪನಾದಿಕಥಾ

೨೩೯. **ಇದಂ ವತ್ಥು ಪಞ್ಞಾಯತಿ ನ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ** ಏತ್ಥ ಚೋರಾ ಕಿರ ಅರಞ್ಞವಿಹಾರೇ ಪೋಕ್ಖರಣಿತೋ ಮಚ್ಛೇ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಚಿತ್ವಾ ಖಾದಿತ್ವಾ ಅಗಮಂಸು। ಸೋ ತಂ ವಿಪ್ಪಕಾರಂ ದಿಸ್ವಾ ಆರಾಮೇ ವಾ ಕಿಞ್ಚಿ ಧುತ್ತೇನ ಕತಂ ವಿಪ್ಪಕಾರಂ ದಿಸ್ವಾ "ಭಿಕ್ಖುಸ್ಸ ಇಮಿನಾ ಕಮ್ಮೇನ ಭವಿತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ಸಲ್ಲಕ್ಖೇತ್ವಾ ಏವಮಾಹ। **ವತ್ಥುಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಸಙ್ಘೋ ಪವಾರೇಯ್ಯಾತಿ** "ಯದಾ ತಂ ಪುಗ್ಗಲಂ ಜಾನಿಸ್ಸಾಮ, ತದಾ ನಂ ಚೋದೇಸ್ಸಾಮ। ಇದಾನಿ ಪನ ಸಙ್ಘೋ ಪವಾರೇತೂ"ತಿ ಅಯಮೇತ್ಥ ಅತ್ಥೋ। **ಇದಾನೇವ ನಂ ವದೇಹೀತಿ** ಸಚೇ ಇಮಿನಾ ವತ್ಥುನಾ ಕಞ್ಚಿ ಪುಗ್ಗಲಂ ಪರಿಸಙ್ಕಸಿ, ಇದಾನೇವ ನಂ ಅಪದಿಸಾಹೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ಸಚೇ ಅಪದಿಸತಿ, ತಂ ಪುಗ್ಗಲಂ ಅನುವಿಜ್ಜಿತ್ವಾ ಪವಾರೇತಬ್ಬಂ; ನೋ ಚೇ ಅಪದಿಸತಿ, ಉಪಪರಿಕ್ಖಿತ್ವಾ ಜಾನಿಸ್ಸಾಮಾತಿ ಪವಾರೇತಬ್ಬಂ।

ಅಯಂ ಪುಗ್ಗಲೋ ಪಞ್ಞಾಯತಿ ನ ವತ್ಥೂತಿ ಏತ್ಥ ಏಕೋ ಭಿಕ್ಖು ಮಾಲಾಗನ್ಧವಿಲೇಪನೇಹಿ ಚೇತಿಯಂ ವಾ ಪೂಜೇಸಿ, ಅರಿಟ್ಠಂ ವಾ ಪಿವಿ, ತಸ್ಸ ತದನುರೂಪೋ ಸರೀರಗನ್ಧೋ ಅಹೋಸಿ; ಸೋ ತಂ ಗನ್ಧಂ ಸನ್ಧಾಯ "ಇಮಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ಏವರೂಪೋ ಸರೀರಗನ್ಧೋ"ತಿ ವತ್ಥುಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಏವಮಾಹ। **ಪುಗ್ಗಲಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಸಙ್ಘೋ ಪವಾರೇಯ್ಯಾತಿ** ಏತಂ ಪುಗ್ಗಲಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಸಙ್ಘೋ ಪವಾರೇತು। **ಇದಾನೇವ ನಂ ವದೇಹೀತಿ** ಯಂ ತ್ವಂ ಪುಗ್ಗಲಂ ಠಪೇಸಿ, ತಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಇದಾನೇವ ದೋಸಂ ವದ। ಸಚೇ ಅಯಮಸ್ಸ ದೋಸೋತಿ ವದತಿ, ತಂ ಪುಗ್ಗಲಂ ಸೋಧೇತ್ವಾ ಪವಾರೇತಬ್ಬಂ। ಅಥ ನಾಹಂ ಜಾನಾಮೀತಿ ವದತಿ, ಉಪಪರಿಕ್ಖಿತ್ವಾ ಜಾನಿಸ್ಸಾಮಾತಿ ಪವಾರೇತಬ್ಬಂ।

ಇದಂ ವತ್ಥು ಚ ಪುಗ್ಗಲೋ ಚ ಪಞ್ಞಾಯತೀತಿ ಪುರಿಮನಯೇನೇವ ಚೋರೇಹಿ ಮಚ್ಛೇ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಚಿತ್ವಾ ಪರಿಭುತ್ತಟ್ಠಾನಞ್ಚ ಗನ್ಧಾದೀಹಿ ನಹಾನಟ್ಠಾನಞ್ಚ ದಿಸ್ವಾ "ಪಬ್ಬಜಿತಸ್ಸ ಕಮ್ಮ"ನ್ತಿ ಮಞ್ಞಮಾನೋ ಸೋ ಏವಮಾಹ। **ಇದಾನೇವ ನಂ ವದೇಹೀತಿ** ಇದಾನೇವ ತೇನ ವತ್ಥುನಾ ಪರಿಸಙ್ಕಿತಂ ಪುಗ್ಗಲಂ ವದೇಹಿ; ಇದಂ ಪನ ಉಭಯಮ್ಪಿ ದಿಸ್ವಾ ದಿಟ್ಠಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ವಿನಿಚ್ಛಿನಿತ್ವಾವ ಪವಾರೇತಬ್ಬಂ। **ಕಲ್ಲಂ ವಚನಾಯಾತಿ** ಕಲ್ಲಂ ಚೋದನಾಯ; ಚೋದೇತುಂ ವಟ್ಟತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ಕಸ್ಮಾ? ಪವಾರಣತೋ ಪುಬ್ಬೇ ಅವಿನಿಚ್ಛಿತತ್ತಾ ಪಚ್ಛಾ ಚ ದಿಸ್ವಾ ಚೋದಿತತ್ತಾತಿ। **ಉಕ್ಕೋಟನಕಂ ಪಾಚಿತ್ತಿಯ**ನ್ತಿ ಇದಞ್ಹಿ ಉಭಯಂ ಪುಬ್ಬೇ ಪವಾರಣಾಯ ದಿಸ್ವಾ ವಿನಿಚ್ಛಿನಿತ್ವಾವ ಭಿಕ್ಖೂ ಪವಾರೇನ್ತಿ, ತಸ್ಮಾ ಪುನ ತಂ ಉಕ್ಕೋಟೇನ್ತಸ್ಸ ಆಪತ್ತಿ।

ಭಣ್ಡನಕಾರಕವತ್ಥುಕಥಾ

೨೪೦. **ದ್ವೇ ತಯೋ ಉಪೋಸಥೇ ಚಾತುದ್ದಸಿಕೇ ಕಾತು**ನ್ತಿ ಏತ್ಥ ಚತುತ್ಥಪಞ್ಚಮಾ ದ್ವೇ, ತತಿಯೋ ಪನ ಪಕತಿಯಾಪಿ ಚತುದ್ದಸಿಕೋಯೇವಾತಿ। ತಸ್ಮಾ ತತಿಯಚತುತ್ಥಾ ವಾ ತತಿಯಚತುತ್ಥಪಞ್ಚಮಾ ವಾ ದ್ವೇ ತಯೋ ಚಾತುದ್ದಸಿಕಾ ಕಾತಬ್ಬಾ। ಅಥ

ಚತುತ್ಥೇ ಕತೇ ಸುಣನ್ತಿ, ಪಞ್ಚಮೋ ಚಾತುದ್ದಸಿಕೋ ಕಾತಬ್ಬೋ। ಏವಮ್ಪಿ ದ್ವೇ ಚಾತುದ್ದಸಿಕಾ ಹೋನ್ತಿ। ಏವಂ ಕರೋನ್ತಾ ಭಣ್ಡನಕಾರಕಾನಂ ತೇರಸೇ ವಾ ಚಾತುದ್ದಸೇ ವಾ ಇಮೇ ಪನ್ನರಸೀಪವಾರಣಂ ಪವಾರೇಸ್ಸನ್ತಿ। ಏವಂ ಪವಾರೇನ್ತೇಹಿ ಚ ಬಹಿಸೀಮಾಯ ಸಾಮಣೇರೇ ಠಪೇತ್ವಾ "ತೇ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀ"ತಿ ಸುತ್ವಾ ಲಹುಂ ಲಹುಂ ಸನ್ನಿಪತಿತ್ವಾ ಪವಾರೇತಬ್ಬಂ। ಏತಮತ್ಥಂ ದಸ್ಸೇತುಂ "ತೇ ಚೇ ಭಿಕ್ಖವೇ…ಪೇ॰… ತಥಾ ಕರೋನ್ತೂ"ತಿ ವುತ್ತಂ।

ಅಸಂವಿಹಿತಾತಿ ಸಂವಿದಹನರಹಿತಾ ಆಗಮನಜಾನನತ್ಥಾಯ ಅಕತಸಂವಿದಹಿತಾ; ಅವಿಞ್ಞಾತಾವ ಹುತ್ವಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ತೇಸಂ ವಿಕ್ಖಿತ್ವಾ**ತಿ "ಕಿಲನ್ತತ್ಥ ಮುಹುತ್ತಂ ವಿಸ್ಸಮಥಾ"ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ಸಮ್ಮೋಹಂ ಕತ್ವಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ನೋ ಚೇ ಲಭೇಥಾ**ತಿ ನೋ ಚೇ ಬಹಿಸೀಮಂ ಗನ್ತುಂ ಲಭೇಯ್ಯುಂ; ಭಣ್ಡನಕಾರಕಾನಂ ಸಾಮಣೇರೇಹಿ ಚ ದಹರಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಚ ನಿರನ್ತರಂ ಅನುಬದ್ಧಾವ ಹೋನ್ತಿ। **ಆಗಮೇ ಜುಣ್ಹೇ**ತಿ ಯಂ ಸನ್ಧಾಯ ಆಗಮೇ ಜುಣ್ಹೇ ಪವಾರೇಯ್ಯಾಮಾತಿ ಞತ್ತಿಂ ಠಪೇಸುಂ, ತಸ್ಮಿಂ ಆಗಮೇ ಜುಣ್ಹೇ ಕೋಮುದಿಯಾ ಚಾತುಮಾಸಿನಿಯಾ ಅಕಾಮಾ ಪವಾರೇತಬ್ಬಂ, ಅವಸ್ಸಂ ಪವಾರೇತಬ್ಬಂ, ನ ಹಿ ತಂ ಅತಿಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಪವಾರೇತುಂ ಲಬ್ಭತಿ। **ತೇಹಿ ಚೇ ಭಿಕ್ಖವೇ ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಪವಾರಿಯಮಾನೇ**ತಿ ಏವಂ ಚಾತುಮಾಸಿನಿಯಾ ಪವಾರಿಯಮಾನೇ।

ಪವಾರಣಾಸಙ್ಗಹಕಥಾ

೨೪೧. **ಅಞ್ಞತರೋ ಫಾಸುವಿಹಾರೋ**ತಿ ತರುಣಸಮಥೋ ವಾ ತರುಣವಿಪಸ್ಸನಾ ವಾ। **ಪರಿಬಾಹಿರಾ ಭವಿಸ್ಸಾಮಾ**ತಿ ಅನಿಬದ್ಧರತ್ತಿಟ್ಠಾನದಿವಾಟ್ಠಾನಾದಿಭಾವೇನ ಭಾವನಾನುಯೋಗಂ ಸಮ್ಪಾದೇತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತಾ ಬಾಹಿರಾ ಭವಿಸ್ಸಾಮ। **ಸಬ್ಬೇಹೇವ ಏಕಜ್ಝಂ ಸನ್ನಿಪತಿತಬ್ಬ**ನ್ತಿ ಇಮಿನಾ ಛನ್ದದಾನಂ ಪಟಿಕ್ಖಿಪತಿ। ಭಿನ್ನಸ್ಸ ಹಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಸಮಗ್ಗಕರಣಕಾಲೇ ತಿಣವತ್ಥಾರಕಸಮಥೇ ಇಮಸ್ಮಿಞ್ಚ ಪವಾರಣಾಸಙ್ಗಹೇತಿ ಇಮೇಸು ತೀಸು ಠಾನೇಸು ಛನ್ದಂ ದಾತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಪವಾರಣಾಸಙ್ಗಹೋ ನಾಮಾಯಂ ವಿಸ್ಸಟ್ಠಕಮ್ಮಟ್ಠಾನಾನಂ ಥಾಮಗತಸಮಥವಿಪಸ್ಸನಾನಂ ಸೋತಾಪನ್ನಾದೀನಞ್ಚ ನ ದಾತಬ್ಬೋ। ತರುಣಸಮಥವಿಪಸ್ಸನಾಲಾಭಿನೋ ಪನ ಸಬ್ಬೇ ವಾ ಹೋನ್ತು, ಉಪಡ್ಢಾ ವಾ, ಏಕಪುಗ್ಗಲೋ ವಾ ಏಕಸ್ಸಪಿ ವಸೇನ ದಾತಬ್ಬೋಯೇವ। ದಿನ್ನೇ ಪವಾರಣಾಸಙ್ಗಹೇ ಅನ್ತೋವಸ್ಸೇ ಪರಿಹಾರೋವ ಹೋತಿ, ಆಗನ್ತುಕಾ ತೇಸಂ ಸೇನಾಸನಂ ಗಹೇತುಂ ನ ಲಭನ್ತಿ। ತೇಹಿಪಿ ಛಿನ್ನವಸ್ಸೇಹಿ ನ ಭವಿತಬ್ಬಂ, ಪವಾರೇತ್ವಾ ಪನ ಅನ್ತರಾಪಿ ಚಾರಿಕಂ ಪಕ್ಕಮಿತುಂ ಲಭನ್ತೀತಿ ದಸ್ಸನತ್ಥಂ "**ತೇಹಿ ಚೇ ಭಿಕ್ಖವೇ**"ತಿಆದಿಮಾಹ। ಸೇಸಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಉತ್ತಾನಮೇವಾತಿ।

ಪವಾರಣಾಕ್ಖನ್ಧಕವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೫. ಚಮ್ಮಕ್ಖನ್ಧಕಂ

ಸೋಣಕೋಳಿವಿಸವತ್ಥುಕಥಾ

೨೪೨. ಚಮ್ಮಕ್ಖನ್ಧಕೇ - **ಇಸ್ಸರಿಯಾಧಿಪಚ್ಚ**ನ್ತಿ ಇಸ್ಸರಭಾವೇನ ಚ ಅಧಿಪತಿಭಾವೇನ ಚ ಸಮನ್ನಾಗತಂ। **ರಜ್ಜ**ನ್ತಿ ರಾಜಭಾವಂ, ರಞ್ಞೋ ಕತ್ತಬ್ಬಕಿಚ್ಚಂ ವಾ। **ಸೋಣೋ ನಾಮ ಕೋಳಿವಿಸೋ**ತಿ ಏತ್ಥ **ಸೋಣೋ**ತಿ ತಸ್ಸ ನಾಮಂ; **ಕೋಳಿವಿಸೋ**ತಿ ಗೋತ್ತಂ। **ಪಾದತಲೇಸು ಲೋಮಾನೀ**ತಿ ರತ್ತೇಸು ಪಾದತಲೇಸು ಸುಖುಮಾನಿ ಅಞ್ಜನವಣ್ಣಾನಿ ಕಮ್ಮಚಿತ್ತೀಕತಾನಿ ಲೋಮಾನಿ ಜಾತಾನಿ ಹೋನ್ತಿ। ಸೋ ಕಿರ ಪುಬ್ಬೇ ಅಸೀತಿಸಹಸ್ಸಾನಂ ಪುರಿಸಾನಂ ಜೇಟ್ಠಪುರಿಸೋ ಹುತ್ವಾ ತೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧಸ್ಸ ವಸನಟ್ಠಾನೇ ಪಣ್ಣಸಾಲಂ ಕತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಸಸ್ಸಿರಿಕಂ ಉಣ್ಣಪಾವಾರಕಂ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧಸ್ಸ ಪಾದೇಹಿ ಅಕ್ಕಮನಟ್ಠಾನೇ ಪಾದಪುಞ್ಛನಿಕಂ ಕತ್ವಾ ಠಪೇಸಿ। ತೇಮಾಸಂ ಪನ ಸಬ್ಬೇವ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧಂ ಉಪಟ್ಠಹಿಂಸು। ಅಯಂ ತಸ್ಸ ಚ ತೇಸಞ್ಚ ಅಸೀತಿಯಾ ಗಾಮಿಕಸಹಸ್ಸಾನಂ ಪುಬ್ಬಯೋಗೋ।

ಅಸೀತಿಗಾಮಿಕಸಹಸ್ಸಾನೀತಿ ತೇಸು ಗಾಮೇಸು ವಸನ್ತಾನಂ ಕುಲಪುತ್ತಾನಂ ಅಸೀತಿಸಹಸ್ಸಾನಿ। **ಕೇನಚಿದೇವ ಕರಣೀಯೇನಾ**ತಿ ಕೇನಚಿ ಕರಣೀಯೇನ ವಿಯ; ನ ಪನಸ್ಸ ಕಿಞ್ಚಿ ಕರಣೀಯಂ ಅತ್ಥಿ ಅಞ್ಞತ್ರ ತಸ್ಸ ದಸ್ಸನಾ। ರಾಜಾ ಕಿರ ತಾನಿಪಿ ಅಸೀತಿಕುಲಪುತ್ತಸಹಸ್ಸಾನಿ ಸನ್ನಿಪಾತಾಪೇನ್ತೋ "ಏವಂ ಅಪರಿಸಙ್ಕನ್ತೋ ಸೋಣೋ ಆಗಮಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಸನ್ನಿಪಾತಾಪೇಸಿ। **ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಿಕೇ ಅತ್ಥೇ**ತಿ "ಕಸಿವಣಿಜ್ಜಾದೀನಿ ಧಮ್ಮೇನ ಕತ್ತಬ್ಬಾನಿ, ಮಾತಾಪಿತರೋ ಧಮ್ಮೇನ ಪೋಸಿತಬ್ಬಾ"ತಿ ಏವಮಾದಿನಾ ನಯೇನ ಇಧಲೋಕಹಿತೇ ಅತ್ಥೇ ಅನುಸಾಸಿತ್ವಾ। **ಸೋ ನೋ ಭಗವಾ**ತಿ ಸೋ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಭಗವಾ ತುಮ್ಹೇ ಸಮ್ಪರಾಯಿಕೇ ಅತ್ಥೇ ಅನುಸಾಸಿಸ್ಸತೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಭಗವನ್ತಂ ಪಟಿವೇದೇಮೀತಿ ಭಗವನ್ತಂ ಜಾನಾಪೇಮಿ। **ಪಾಟಿಕಾಯ ನಿಮುಜ್ಜಿತ್ವಾ**ತಿ ಸೋಪಾನಸ್ಸ ಹೇಟ್ಠಾ ಅಡ್ಢಚನ್ದಪಾಸಾಣೇ ನಿಮುಜ್ಜಿತ್ವಾ। **ಯಸ್ಸ ದಾನಿ ಭನ್ತೇ ಭಗವಾ ಕಾಲಂ ಮಞ್ಞತೀ**ತಿ ಯಸ್ಸ ತೇಸಂ ಹಿತಕಿರಿಯತ್ಥಸ್ಸ ಭಗವಾ ಕಾಲಂ ಜಾನಾತಿ। **ವಿಹಾರಪಚ್ಛಾಯಾಯ**ನ್ತಿ ವಿಹಾರಪಚ್ಚನ್ತೇ ಛಾಯಾಯಂ। **ಸಮನ್ನಾಹರನ್ತೀ**ತಿ ಪಸಾದವಸೇನ ಪುನಪ್ಪುನಂ ಮನಸಿ ಕರೋನ್ತಿ। **ಭಿಯ್ಯೋಸೋಮತ್ತಾಯಾ**ತಿ ಭಿಯ್ಯೋಸೋಮತ್ತಾಯ ಪುನ ವಿಸಿಟ್ಠತರಂ ದಸ್ಸೇಹೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅನ್ತರಧಾಯತೀ**ತಿ ಅದಸ್ಸನಂ ಹೋತಿ।

ಸೋಣಸ್ಸ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಕಥಾ

೨೪೩. **ಲೋಹಿತೇನ ಫುಟೋ ಹೋತೀ**ತಿ ಲೋಹಿತೇನ ಮಕ್ಖಿತೋ ಹೋತಿ। **ಗವಾಘಾತನ**ನ್ತಿ ಯತ್ಥ ಗಾವೋ ಹಞ್ಞನ್ತಿ, ತಾದಿಸೋತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಕುಸಲೋ** ನಾಮ ವೀಣಾಯ ವಾದನಕುಸಲೋ। **ವೀಣಾಯ ತನ್ತಿಸ್ಸರೇ**ತಿ ವೀಣಾಯ ತನ್ತಿಯಾ ಸರೇ। **ಅಚ್ಚಾಯತಾ**ತಿ ಅತಿಆಯತಾ ಖರಮುಚ್ಛಿತಾ। **ಸರವತೀ**ತಿ ಸರಸಮ್ಪನ್ನಾ। **ಕಮ್ಮಞ್ಞಾ**ತಿ ಕಮ್ಮಕ್ಖಮಾ। **ಅತಿಸಿಥಿಲಾ**ತಿ ಮನ್ದಮುಚ್ಛನಾ। **ಸಮೇ ಗುಣೇ ಪತಿಟ್ಠಿತಾ**ತಿ ಮಜ್ಝಿಮೇ ಸರೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಮುಚ್ಛಿತಾ। **ವೀರಿಯಸಮತಂ ಅಧಿಟ್ಠಹಾ**ತಿ ವೀರಿಯಸಮ್ಪಯುತ್ತಸಮತಂ ಅಧಿಟ್ಠಾಹಿ, ವೀರಿಯಂ ಸಮಥೇನ ಯೋಜೇಹೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಇನ್ದ್ರಿಯಾನಞ್ಚ ಸಮತಂ ಪಟಿವಿಜ್ಝಾ**ತಿ ಸದ್ಧಾದೀನಂ ಇನ್ದ್ರಿಯಾನಂ ಸಮತಂ ಸಮಭಾವಂ। ತತ್ಥ ಸದ್ಧಂ ಪಞ್ಞಾಯ, ಪಞ್ಞಞ್ಚ ಸದ್ಧಾಯ, ವೀರಿಯಂ ಸಮಾಧಿನಾ, ಸಮಾಧಿಞ್ಚ ವೀರಿಯೇನ ಯೋಜಯಮಾನೋ ಇನ್ದ್ರಿಯಾನಂ ಸಮತಂ ಪಟಿವಿಜ್ಝ। **ತತ್ಥ ಚ ನಿಮಿತ್ತಂ ಗಣ್ಹಾಹೀ**ತಿ ತಸ್ಮಿಂ ಸಮಥೇ ಸತಿ, ಯೇನ ಆದಾಸೇ ಮುಖಬಿಮ್ಬೇನೇವ ನಿಮಿತ್ತೇನ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿತಬ್ಬಂ , ತಂ ಸಮಥನಿಮಿತ್ತಂ ವಿಪಸ್ಸನಾನಿಮಿತ್ತಂ ಮಗ್ಗನಿಮಿತ್ತಂ ಫಲನಿಮಿತ್ತಞ್ಚ ಗಣ್ಹಾಹಿ, ನಿಬ್ಬತ್ತೇಹೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

೧೪೪. ಅಞ್ಞಂ ಬ್ಯಾಕರೇಯ್ಯನ್ತಿ ಅರಹಾ ಅಹನ್ತಿ ಜಾನಾಪೇಯ್ಯಂ। **ಛ ಠಾನಾನೀತಿ** ಛ ಕಾರಣಾನಿ। **ಅಧಿಮುತ್ತೋ ಹೋತೀತಿ** ಪಟಿವಿಜ್ಝಿತ್ವಾ ಪಚ್ಚಕ್ಖಂ ಕತ್ವಾ ಠಿತೋ ಹೋತಿ। **ನೇಕ್ಖಮ್ಮಾಧಿಮುತ್ತೋ**ತಿಆದಿ ಸಬ್ಬಂ ಅರಹತ್ತವಸೇನ ವುತ್ತಂ। ಅರಹತ್ತಞ್ಹಿ ಸಬ್ಬಕಿಲೇಸೇಹಿ ನಿಕ್ಖನ್ತತ್ತಾ **ನೇಕ್ಖಮ್ಮಂ,** ತೇಹೇವ ಪವಿವಿತ್ತತ್ತಾ **ಪವಿವೇಕೋ,** ಬ್ಯಾಪಜ್ಜಾಭಾವತೋ **ಅಬ್ಯಾಪಜ್ಜಂ,** ಉಪಾದಾನಸ್ಸ ಖಯನ್ತೇ ಉಪ್ಪನ್ನತ್ತಾ **ಉಪಾದಾನಕ್ಖಯೋ**, ತಣ್ಹಾಕ್ಖಯನ್ತೇ ಉಪ್ಪನ್ನತ್ತಾ **ತಣ್ಹಕ್ಖಯೋ**, ಸಮ್ಮೋಹಾಭಾವತೋ **ಅಸಮ್ಮೋಹೋ**ತಿ ಚ ವುಚ್ಚತಿ।

ಕೇವಲಂ ಸದ್ಧಾಮತ್ತಕನ್ತಿ ಪಟಿವೇಧರಹಿತಂ ಕೇವಲಂ ಪಟಿವೇಧಪಞ್ಞಾಯ ಅಸಮ್ಮಿಸ್ಸಂ ಸದ್ಧಾಮತ್ತಕಂ। **ಪಟಿಚಯ**ನ್ತಿ ಪುನಪ್ಪುನಂ ಕರಣೇನ ವುಡ್ಢಿಂ। **ವೀತರಾಗತ್ತಾ**ತಿ ಮಗ್ಗಪ್ಪಟಿವೇಧೇನ ರಾಗಸ್ಸ ವಿಗತತ್ತಾಯೇವ ನೇಕ್ಖಮ್ಮಸಙ್ಖಾತಂ ಅರಹತ್ತಂ ಪಟಿವಿಜ್ಝಿತ್ವಾ ಠಿತೋ ಹೋತಿ। ಫಲಸಮಾಪತ್ತಿವಿಹಾರೇನೇವ ವಿಹರತಿ, ತನ್ನಿನ್ನಮಾನಸೋಯೇವ ಹೋತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ಸೇಸಪದೇಸುಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ।

ಲಾಭಸಕ್ಕಾರಸಿಲೋಕನ್ತಿ ಚತುಪಚ್ಚಯಲಾಭಞ್ಚ ತೇಸಂಯೇವ ಸುಕತಭಾವಞ್ಚ ವಣ್ಣಭಣನಞ್ಚ। **ನಿಕಾಮಯಮಾನೋ**ತಿ ಇಚ್ಛಮಾನೋ ಪತ್ಥಯಮಾನೋ। **ಪವಿವೇಕಾಧಿಮುತ್ತೋ**ತಿ ವಿವೇಕೇ ಅಧಿಮುತ್ತೋ ಅಹನ್ತಿ ಏವಂ ಅರಹತ್ತಂ ಬ್ಯಾಕರೋತೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸನ್ತಿ ಸೀಲಞ್ಚ ವತಞ್ಚ ಪರಾಮಸಿತ್ವಾ ಗಹಿತಗಹಣಮತ್ತಂ। **ಸಾರತೋ ಪಚ್ಚಾಗಚ್ಛನ್ತೋ**ತಿ ಸಾರಭಾವೇನ ಜಾನನ್ತೋ। **ಅಬ್ಯಾಪಜ್ಜಾಧಿಮುತ್ತೋ**ತಿ ಅಬ್ಯಾಪಜ್ಜಂ ಅರಹತ್ತಂ ಬ್ಯಾಕರೋತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ಇಮಿನಾವ ನಯೇನ ಸಬ್ಬವಾರೇಸು ಅತ್ಥೋ ವೇದಿತಬ್ಬೋ।

ಭುಸಾತಿ ಬಲವನ್ತೋ। **ನೇವಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ಪರಿಯಾದಿಯನ್ತೀ**ತಿ ಏತಸ್ಸ ಖೀಣಾಸವಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಠಾತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋನ್ತಿ। **ಅಮಿಸ್ಸೀಕತ**ನ್ತಿ ಅಮಿಸ್ಸಕತಂ। ಕಿಲೇಸಾಹಿ ಆರಮ್ಮಣೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಚಿತ್ತಂ ಮಿಸ್ಸಂ ಕರೋನ್ತಿ, ತೇಸಂ ಅಭಾವಾ ಅಮಿಸ್ಸೀಕತಂ। **ಠಿತ**ನ್ತಿ ಪತಿಟ್ಠಿತಂ। **ಆನೇಞ್ಜಪ್ಪತ್ತ**ನ್ತಿ ಅಚಲನಪ್ಪತ್ತಂ। **ವಯಞ್ಚಸ್ಸಾನುಪಸ್ಸತೀ**ತಿ ತಸ್ಸ ಚಿತ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದಮ್ಪಿ ವಯಮ್ಪಿ ಪಸ್ಸತಿ।

ನೇಕ್ಖಮ್ಮಂ ಅಧಿಮುತ್ತಸ್ಸಾತಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪಟಿವಿಜ್ಝಿತ್ವಾ ಠಿತಸ್ಸ। ಸೇಸಪದೇಹಿಪಿ ಅರಹತ್ತಮೇವ ಕಥಿತಂ। **ಉಪಾದಾನಕ್ಖಯಸ್ಸಾ**ತಿ ಉಪಯೋಗತ್ಥೇ ಸಾಮಿವಚನಂ। **ಅಸಮ್ಮೋಹಞ್ಚ ಚೇತಸೋ**ತಿ ಚಿತ್ತಸ್ಸ ಚ ಅಸಮ್ಮೋಹಂ ಅಧಿಮುತ್ತಸ್ಸ। **ದಿಸ್ವಾ ಆಯತನುಪ್ಪಾದ**ನ್ತಿ ಆಯತನಾನಂ ಉಪ್ಪಾದಞ್ಚ ವಯಞ್ಚ ದಿಸ್ವಾ। **ಸಮ್ಮಾ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತೀ**ತಿ ಸಮ್ಮಾ ಹೇತುನಾ ನಯೇನ ಇಮಾಯ ವಿಪಸ್ಸನಾಯ ಪಟಿಪತ್ತಿಯಾ ಫಲಸಮಾಪತ್ತಿವಸೇನ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತಿ, ನಿಬ್ಬಾನಾರಮ್ಮಣೇ ಅಧಿಮುಚ್ಚತಿ। **ಸನ್ತಚಿತ್ತಸ್ಸಾ**ತಿ ನಿಬ್ಬುತಚಿತ್ತಸ್ಸ। **ತಾದಿನೋ**ತಿ ಇಟ್ಠಾನಿಟ್ಠೇ ಅನುನಯಪಟಿಘೇಹಿ ಅಕಮ್ಪಿಯತ್ತಾ ತಾದೀ, ತಸ್ಸ ತಾದಿನೋ।

ದಿಗುಣಾದಿಉಪಾಹನಪಟಿಕ್ಖೇಪಕಥಾ

೧೪೫. ಅಞ್ಞಂ ಬ್ಯಾಕರೋನ್ತೀತಿ ಅರಹತ್ತಂ ಬ್ಯಾಕರೋನ್ತಿ। **ಅತ್ಥೋ ಚ ವುತ್ತೋ**ತಿ ಯೇನ ಅರಹಾತಿ ಞಾಯತಿ, ಸೋ ಅತ್ಥೋ ವುತ್ತೋ। ಸುತ್ತತ್ಥೋ ಪನ ಸುತ್ತವಣ್ಣನತೋಯೇವ ಗಹೇತಬ್ಬೋ। **ಅತ್ತಾ ಚ ಅನುಪನೀತೋ**ತಿ ಅಹಂ ಅರಹಾತಿ ಏವಂ ಬ್ಯಞ್ಜನವಸೇನ ಅತ್ತಾ ನ ಉಪನೀತೋ। **ಅಥ ಚ ಪನಿಧೇಕಚ್ಚೇ ಮೋಘಪುರಿಸಾ**ತಿ ಅಞ್ಞೇ ಪನ ತುಚ್ಛಪುರಿಸಾ ಹಸಮಾನಾ ವಿಯ ಅಸನ್ತಮೇವ ಅಞ್ಞಂ ವಚನಮತ್ತೇನ ಸನ್ತಂ ಕತ್ವಾ ಬ್ಯಾಕರೋನ್ತಿ। **ಏಕಪಲಾಸಿಕ**ನ್ತಿ ಏಕಪಟಲಂ । **ಅಸೀತಿಸಕಟವಾಹೇ**ತಿ ಏತ್ಥ ದ್ವೇ ಸಕಟಭಾರಾ ಏಕೋ ವಾಹೋತಿ ವೇದಿತಬ್ಬೋ। **ಸತ್ತಹತ್ಥಿಕಞ್ಚ ಅನೀಕ**ನ್ತಿ ಏತ್ಥ ಛ ಹತ್ಥಿನಿಯೋ ಏಕೋ ಚ ಹತ್ಥೀತಿ ಇದಮೇಕಂ **ಅನೀಕಂ**। ಈದಿಸಾನಿ ಸತ್ತ ಅನೀಕಾನಿ ಸತ್ತಹತ್ಥಿಕಂ ಅನೀಕಂ ನಾಮ। **ದಿಗುಣಾ**ತಿ ದ್ವಿಪಟಲಾ। **ತಿಗುಣಾ**ತಿ ತಿಪಟಲಾ। **ಗಣಙ್ಗಣೂಪಾಹನಾ**ತಿ ಚತುಪಟಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ವುಚ್ಚತಿ।

ಸಬ್ಬನೀಲಿಕಾದಿಪಟಿಕ್ಖೇಪಕಥಾ

೨೪೬. **ಸಬ್ಬನೀಲಿಕಾ**ತಿ ಸಬ್ಬಾವ ನೀಲಿಕಾ। ಏಸ ನಯೋ **ಸಬ್ಬಪೀತಿಕಾ**ದೀಸುಪಿ। ತತ್ಥ ಚ ನೀಲಿಕಾ ಉಮಾಪುಪ್ಫವಣ್ಣಾ ಹೋತಿ, ಪೀತಿಕಾ ಕಣಿಕಾರಪುಪ್ಫವಣ್ಣಾ, ಲೋಹಿತಿಕಾ ಜಯಸುಮನಪುಪ್ಫವಣ್ಣಾ , ಮಞ್ಜಿಟ್ಠಿಕಾ ಮಞ್ಜಿಟ್ಠವಣ್ಣಾ ಏವ, ಕಣ್ಹಾ ಅದ್ದಾರಿಟ್ಠಕವಣ್ಣಾ, ಮಹಾರಙ್ಗರತ್ತಾ ಸತಪದಿಪಿಟ್ಠಿವಣ್ಣಾ, ಮಹಾನಾಮರತ್ತಾ ಸಮ್ಭಿನ್ನವಣ್ಣಾ ಹೋತಿ ಪಣ್ಡುಪಲಾಸವಣ್ಣಾ। ಕುರುನ್ದಿಯಂ ಪನ "ಪದುಮಪುಪ್ಫವಣ್ಣಾ"ತಿ ವುತ್ತಾ। ಏತಾಸು ಯಂಕಿಞ್ಚಿ ಲಭಿತ್ವಾ ರಜನಂ ಚೋಳಕೇನ ಪುಞ್ಛಿತ್ವಾ ವಣ್ಣಂ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾ ಧಾರೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಅಪ್ಪಮತ್ತಕೇಪಿ ಭಿನ್ನೇ ವಟ್ಟತಿಯೇವ।

ನೀಲಕವದ್ಧಿಕಾತಿ ಯಾಸಂ ವದ್ಧಾಯೇವ ನೀಲಾ। ಏಸೇವ ನಯೋ ಸಬ್ಬತ್ಥ। ಏತಾಪಿ ವಣ್ಣಭೇದಂ ಕತ್ವಾ ಧಾರೇತಬ್ಬಾ। **ಖಲ್ಲಕಬದ್ಧಾ**ತಿ ಪಣ್ಹಿಪಿಧಾನತ್ಥಂ ತಲೇ ಖಲ್ಲಕಂ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಕತಾ। **ಪುಟಬದ್ಧಾ**ತಿ ಯೋನಕಉಪಾಹನಾ ವುಚ್ಚತಿ, ಯಾ ಯಾವಜಙ್ಘತೋ ಸಬ್ಬಪಾದಂ ಪಟಿಚ್ಛಾದೇತಿ। **ಪಾಲಿಗುಣ್ಠಿಮಾ**ತಿ ಪಲಿಗುಣ್ಠಿತ್ವಾ ಕತಾ; ಯಾ ಉಪರಿ ಪಾದಮತ್ತಮೇವ ಪಟಿಚ್ಛಾದೇತಿ, ನ ಜಙ್ಘಂ। **ತೂಲಪುಣ್ಣಿಕಾ**ತಿ ತೂಲಪಿಚುನಾ ಪೂರೇತ್ವಾ ಕತಾ। **ತಿತ್ತಿರಪತ್ತಿಕಾ**ತಿ ತಿತ್ತಿರಪತ್ತಸದಿಸಾ ವಿಚಿತ್ತಬದ್ಧಾ। **ಮೇಣ್ಡವಿಸಾಣವದ್ಧಿಕಾ**ತಿ ಕಣ್ಣಿಕಟ್ಠಾನೇ ಮೇಣ್ಡಕಸಿಙ್ಗಸಣ್ಠಾನೇ ವದ್ಧೇ ಯೋಜೇತ್ವಾ ಕತಾ। **ಅಜವಿಸಾಣವದ್ಧಿಕಾ**ದೀಸುಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। **ವಿಚ್ಛಿಕಾಳಿಕಾ**ಪಿ ತತ್ಥೇವ ವಿಚ್ಛಿಕನಙ್ಗುಟ್ಠಸಣ್ಠಾನೇ ವದ್ಧೇ ಯೋಜೇತ್ವಾ ಕತಾ। **ಮೋರಪಿಞ್ಛಪರಿಸಿಬ್ಬಿತಾ**ತಿ ತಲೇಸು ವಾ ವದ್ಧೇಸು ವಾ ಮೋರಪಿಞ್ಛೇಹಿ ಸುತ್ತಕಸದಿಸೇಹಿ ಪರಿಸಿಬ್ಬಿತಾ। **ಚಿತ್ರಾ**ತಿ ವಿಚಿತ್ರಾ; ಏತಾಸು ಯಂಕಿಞ್ಚಿ ಲಭಿತ್ವಾ, ಸಚೇ ತಾನಿ ಖಲ್ಲಕಾದೀನಿ ಅಪನೇತ್ವಾ ಸಕ್ಕಾ ಹೋನ್ತಿ ವಳಞ್ಜಿತುಂ, ವಳಞ್ಜೇತಬ್ಬಾ। ತೇಸು ಪನ ಸತಿ ವಳಞ್ಜನ್ತಸ್ಸ ದುಕ್ಕಟಂ। **ಸೀಹಚಮ್ಮಪರಿಕ್ಖಟಾ** ನಾಮ ಪರಿಯನ್ತೇಸು ಚೀವರೇ ಅನುವಾತಂ ವಿಯ ಸೀಹಚಮ್ಮಂ ಯೋಜೇತ್ವಾ ಕತಾ। **ಲೂವಕಚಮ್ಮಪರಿಕ್ಖಟಾ**ತಿ ಪಕ್ಖಿಬಿಳಾಲಚಮ್ಮಪರಿಕ್ಖಟಾ । ಏತಾಸುಪಿ ಯಾ ಕಾಚಿ ಲಭಿತ್ವಾ ತಂ ಚಮ್ಮಂ ಅಪನೇತ್ವಾ ಧಾರೇತಬ್ಬಾ।

೨೪೭. **ಓಮುಕ್ಕ**ನ್ತಿ ಪಟಿಮುಞ್ಚಿತ್ವಾ ಅಪನೀತಂ। **ನವಾ**ತಿ ಅಪರಿಭುತ್ತಾ।

ಅಜ್ಝಾರಾಮೇಉಪಾಹನಪಟಿಕ್ಖೇಪಕಥಾ

೨೪೮. **ಅಭಿಜೀವನಿಕಸ್ಸಾ**ತಿ ಯೇನ ಸಿಪ್ಪೇನ ಅಭಿಜೀವನ್ತಿ, ಜೀವಿಕಂ ಕಪ್ಪೇನ್ತಿ, ತಸ್ಸ ಕಾರಣಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಇಧ ಖೋ ತಂ ಭಿಕ್ಖವೇ**ತಿ ಏತ್ಥ ತನ್ತಿ ನಿಪಾತಮತ್ತಂ, ಇಧ ಖೋ ಭಿಕ್ಖವೇ ಸೋಭೇಯ್ಯಾಥಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಯಂ ತುಮ್ಹೇ**ತಿ ಯೇ ತುಮ್ಹೇ। ಅಥ ವಾ ಯದಿ ತುಮ್ಹೇತಿ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ। ಯದಿಸದ್ದಸ್ಸ ಹಿ ಅತ್ಥೇ ಅಯಂ ನಿಪಾತೋ। **ಆಚರಿಯೇಸೂ**ತಿಆದಿಮ್ಹಿ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಚರಿಯೋ, ಉಪಸಮ್ಪದಾಚರಿಯೋ, ನಿಸ್ಸಯಾಚಾರಿಯೋ, ಉದ್ದೇಸಾಚರಿಯೋತಿ ಇಮೇ ಚತ್ತಾರೋಪಿ ಇಧ ಆಚರಿಯಾ ಏವ। ಅವಸ್ಸಿಕಸ್ಸ ಛಬ್ಬಸ್ಸೋ ಆಚರಿಯಮತ್ತೋ। ಸೋ ಹಿ ಚತುವಸ್ಸಕಾಲೇ ತಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ವಚ್ಛತಿ; ಏವಂ ಏಕವಸ್ಸಸ್ಸ ಸತ್ತವಸ್ಸೋ, ದುವಸ್ಸಸ್ಸ ಅಟ್ಠವಸ್ಸೋ, ತಿವಸ್ಸಸ್ಸ ನವವಸ್ಸೋ, ಚತುವಸ್ಸಸ್ಸ ದಸವಸ್ಸೋ। ಇಮೇಪಿ ಆಚರಿಯಮತ್ತಾ ಏವ । ಉಪಜ್ಝಾಯಸ್ಸ ಸನ್ದಿಟ್ಠಸಮ್ಭತ್ತಾ ಪನ ಸಹಾಯಭಿಕ್ಖೂ, ಯೇ ವಾ ಪನ ಕೇಚಿ ದಸಹಿ ವಸ್ಸೇಹಿ ಮಹನ್ತತರಾ ತೇ ಸಬ್ಬೇಪಿ ಉಪಜ್ಝಾಯಮತ್ತಾ ನಾಮ। ಏತ್ತಕೇಸು ಭಿಕ್ಖೂಸು ಅನುಪಾಹನೇಸು ಚಙ್ಕಮನ್ತೇಸು ಸಉಪಾಹನಸ್ಸ ಚಙ್ಕಮತೋ ಆಪತ್ತಿ।

೨೪೯. **ಪಾದಖೀಲಾಬಾಧೋ** ನಾಮ ಪಾದತೋ ಖೀಲಸದಿಸಂ ಮಂಸಂ ನಿಕ್ಖನ್ತಂ ಹೋತಿ।

೨೫೦. **ತಿಣಪಾದುಕಾ**ತಿ ಯೇನ ಕೇನಚಿ ತಿಣೇನ ಕತಪಾದುಕಾ। **ಹಿನ್ತಾಲಪಾದುಕಾ**ತಿ ಖಜ್ಜೂರೀಪತ್ತೇಹಿ ಕತಪಾದುಕಾ; ಹಿನ್ತಾಲಪತ್ತೇಹಿಪಿ ನ ವಟ್ಟತಿಯೇವ। **ಕಮಲಪಾದುಕಾ**ತಿ ಕಮಲತಿಣಂ ನಾಮ ಅತ್ಥಿ, ತೇನ ಕತಪಾದುಕಾ; ಉಸೀರಪಾದುಕಾತಿಪಿ ವದನ್ತಿ। **ಕಮ್ಬಲಪಾದುಕಾ**ತಿ ಉಣ್ಣಾಹಿ ಕತಪಾದುಕಾ। **ಅಸಙ್ಕಮನೀಯಾ**ತಿ ಭೂಮಿಯಂ ಸುಪ್ಪತಿಟ್ಠಿತಾ ನಿಚ್ಚಲಾ ಅಸಂಹಾರಿಯಾ।

೨೫೨. ಅಙ್ಗಜಾತಂ ಛುಪನ್ತೀತಿ ಅಙ್ಗಜಾತೇನೇವ ಅಙ್ಗಜಾತಂ ಛುಪನ್ತಿ। **ಓಗಾಹೇತ್ವಾ ಮಾರೇನ್ತೀತಿ** ಅನ್ತೋ ಉದಕೇ ದಳ್ಹಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಮಾರೇನ್ತಿ।

ಯಾನಾದಿಪಟಿಕ್ಖೇಪಕಥಾ

೨೫೩. ಇತ್ಥಿಯುತ್ತೇನಾತಿ ಧೇನುಯುತ್ತೇನ। **ಪುರಿಸನ್ತರೇನಾತಿ** ಪುರಿಸಸಾರಥಿನಾ। **ಪುರಿಸಯುತ್ತೇನಾತಿ** ಗೋಣಯುತ್ತೇನ। **ಇತ್ಥನ್ತರೇನಾತಿ** ಇತ್ಥಿಸಾರಥಿನಾ। **ಗಙ್ಗಾಮಹಿಯಾಯಾತಿ** ಗಙ್ಗಾಮಹಕೀಳಿಕಾಯ। **ಪುರಿಸಯುತ್ತಂ ಹತ್ಥವಟ್ಟಕನ್ತಿ** ಏತ್ಥ ಪುರಿಸಯುತ್ತಂ ಇತ್ಥಿಸಾರಥಿ ವಾ ಹೋತು, ಪುರಿಸಸಾರಥಿ ವಾ ವಟ್ಟತಿ। ಹತ್ಥವಟ್ಟಕಂ ಪನ ಇತ್ಥಿಯೋ ವಾ ವಟ್ಟೇನ್ತು ಪುರಿಸಾ ವಾ, ವಟ್ಟತಿಯೇವ। **ಯಾನುಗ್ಘಾತೇನಾತಿ** ಯಾನಂ ಅಭಿರುಹನ್ತಸ್ಸ ಸಬ್ಬೋ ಕಾಯೋ ಚಲತಿ ತಪ್ಪಚ್ಚಯಾ। **ಸಿವಿಕನ್ತಿ** ಪೀಠಕಸಿವಿಕಂ। **ಪಾಟಙ್ಕಿನ್ತಿ** ವಂಸೇ ಲಗ್ಗೇತ್ವಾ ಕತಂ ಪಟಪೋತಲಿಕಂ।

೨೫೪. ಉಚ್ಚಾಸಯನಮಹಾಸಯನಾನೀತಿ ಏತ್ಥ **ಉಚ್ಚಾಸಯನನ್ತಿ** ಪಮಾಣಾತಿಕ್ಕನ್ತಂ ಮಞ್ಚಂ। **ಮಹಾಸಯನನ್ತಿ** ಅಕಪ್ಪಿಯತ್ಥರಣಂ, ಆಸನ್ದಿಆದೀಸು **ಆಸನ್ದೀತಿ** ಪಮಾಣಾತಿಕ್ಕನ್ತಾಸನಂ। **ಪಲ್ಲಙ್ಕೋತಿ** ಪಾದೇಸು ವಾಳರೂಪಾನಿ ಠಪೇತ್ವಾ ಕತೋ। **ಗೋನಕೋತಿ** ದೀಘಲೋಮಕೋ ಮಹಾಕೋಜವೋ; ಚತುರಙ್ಗುಲಾಧಿಕಾನಿ ಕಿರ ತಸ್ಸ ಲೋಮಾನಿ। **ಚಿತ್ತಕಾತಿ** ವಾನಚಿತ್ರೋ ಉಣ್ಣಾಮಯತ್ಥರಣೋ। **ಪಟಿಕಾತಿ** ಉಣ್ಣಾಮಯೋ ಸೇತತ್ಥರಣೋ। **ಪಟಲಿಕಾತಿ** ಘನಪುಪ್ಫಕೋ ಉಣ್ಣಾಮಯಲೋಹಿತತ್ಥರಣೋ; ಯೋ ಆಮಲಕಪಟ್ಟೋತಿಪಿ ವುಚ್ಚತಿ। **ತೂಲಿಕಾತಿ** ಪಕತಿತೂಲಿಕಾಯೇವ। **ವಿಕತಿಕಾತಿ** ಸೀಹಬ್ಯಗ್ಘಾದಿರೂಪವಿಚಿತ್ರೋ ಉಣ್ಣಾಮಯತ್ಥರಣೋ। **ಉದ್ದಲೋಮೀತಿ** ಏಕತೋ ಉಗ್ಗತಲೋಮಂ ಉಣ್ಣಾಮಯತ್ಥರಣಂ; "ಉದ್ಧಲೋಮೀ"ತಿಪಿ ಪಾಠೋ। **ಏಕನ್ತಲೋಮೀತಿ** ಉಭತೋ ಉಗ್ಗತಲೋಮಂ ಉಣ್ಣಾಮಯತ್ಥರಣಂ। **ಕಟ್ಟಿಸ್ಸನ್ತಿ** ರತನಪರಿಸಿಬ್ಬಿತಂ ಕೋಸೇಯ್ಯಕಟ್ಟಿಸ್ಸಮಯಂ ಪಚ್ಚತ್ಥರಣಂ । **ಕೋಸೇಯ್ಯನ್ತಿ** ರತನಪರಿಸಿಬ್ಬಿತಂ ಕೋಸಿಯಸುತ್ತಮಯಂ ಪಚ್ಚತ್ಥರಣಂ; ಸುದ್ಧಕೋಸೇಯ್ಯಂ ಪನ ವಟ್ಟತಿ।

ಕುತ್ತಕನ್ತಿ ಸೋಳಸನ್ನಂ ನಾಟಕಿತ್ಥೀನಂ ಠತ್ವಾ ನಚ್ಚನಯೋಗ್ಗಂ ಉಣ್ಣಾಮಯಅತ್ಥರಣಂ। **ಹತ್ಥತ್ಥರಅಸ್ಸತ್ಥರಾತಿ** ಹತ್ಥಿಅಸ್ಸಪಿಟ್ಠೀಸು ಅತ್ಥರಣಕಅತ್ಥರಣಾ ಏವ। **ರಥತ್ಥರೇಪಿ** ಏಸೇವ ನಯೋ। **ಅಜಿನಪ್ಪವೇಣೀತಿ** ಅಜಿನಚಮ್ಮೇಹಿ ಮಞ್ಚಪ್ಪಮಾಣೇನ ಸಿಬ್ಬಿತ್ವಾ ಕತಾ ಪವೇಣೀ। **ಕದಲೀಮಿಗಪವರಪಚ್ಚತ್ಥರಣನ್ತಿ** ಕದಲೀಮಿಗಚಮ್ಮಂ ನಾಮ ಅತ್ಥಿ, ತೇನ ಕತಂ ಪವರಪಚ್ಚತ್ಥರಣಂ, ಉತ್ತಮಪಚ್ಚತ್ಥರಣನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। ತಂ ಕಿರ ಸೇತವತ್ಥಸ್ಸ ಉಪರಿ ಕದಲೀಮಿಗಚಮ್ಮಂ ಪತ್ಥರಿತ್ವಾ ಸಿಬ್ಬಿತ್ವಾ ಕರೋನ್ತಿ। **ಸಉತ್ತರಚ್ಛದನ್ತಿ** ಸಹ ಉತ್ತರಚ್ಛದನೇನ; ಉಪರಿಬದ್ಧೇನ ರತ್ತವಿತಾನೇನ ಸದ್ಧಿನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ । ಸೇತವಿತಾನಮ್ಪಿ ಹೇಟ್ಠಾ ಅಕಪ್ಪಿಯಪಚ್ಚತ್ಥರಣೇ ಸತಿ ನ ವಟ್ಟತಿ, ಅಸತಿ ಪನ ವಟ್ಟತಿ। **ಉಭತೋಲೋಹಿತಕೂಪಧಾನನ್ತಿ** ಸೀಸೂಪಧಾನಞ್ಚ ಪಾದೂಪಧಾನಞ್ಚಾತಿ ಮಞ್ಚಸ್ಸ ಉಭತೋಲೋಹಿತಕೂಪಧಾನಂ, ಏತಂ ನ ಕಪ್ಪತಿ। ಯಂ ಪನ ಏಕಮೇವ ಉಪಧಾನಂ ಉಭೋಸು ಪಸ್ಸೇಸು ರತ್ತಂ ವಾ ಹೋತಿ, ಪದುಮವಣ್ಣಂ ವಾ ಚಿತ್ರಂ ವಾ, ಸಚೇ ಪಮಾಣಯುತ್ತಂ, ವಟ್ಟತಿ। ಮಹಾಉಪಧಾನಂ ಪನ ಪಟಿಕ್ಖಿತ್ತಂ।

ಸಬ್ಬಚಮ್ಮಪಟಿಕ್ಖೇಪಾದಿಕಥಾ

೨೫೫. ದೀಪಿಚ್ಛಾಪೋತಿ ದೀಪಿಪೋತಕೋ। **ಓಗುಮ್ಫಿಯನ್ತೀತಿ** ಭಿತ್ತಿದಣ್ಡಕಾದೀಸು ವೇಠೇತ್ವಾ ಬನ್ಧನ್ತಿ।

೨೫೬. ಅಭಿನಿಸೀದಿತುನ್ತಿ ಅಭಿನಿಸ್ಸಾಯ ನಿಸೀದಿತುಂ; ಅಪಸ್ಸಯಂ ಕತ್ವಾ ನಿಸೀದಿತುನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಗಿಲಾನೇನ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಸಉಪಾಹನೇನಾತಿ** ಏತ್ಥ ಗಿಲಾನೋ ನಾಮ ಯೋ ನ ಸಕ್ಕೋತಿ ಅನುಪಾಹನೋ ಗಾಮಂ ಪವಿಸಿತುಂ।

೨೫೭. ಕುರರಘರೇತಿ ಏವಂನಾಮಕೇ ನಗರೇ; ಏತೇನಸ್ಸ ಗೋಚರಗಾಮೋ ವುತ್ತೋ। **ಪಪತಕೇ ಪಬ್ಬತೇತಿ** ಪಪತನಾಮಕೇ ಪಬ್ಬತೇ; ಏತೇನಸ್ಸ ನಿವಾಸನಟ್ಠಾನಂ ವುತ್ತಂ। **ಸೋಣೋತಿ** ತಸ್ಸ ನಾಮಂ। ಕೋಟಿಅಗ್ಘನಕಂ ಪನ ಕಣ್ಣಪಿಳನ್ಧನಕಂ ಧಾರೇತಿ,

ತಸ್ಮಾ “ಕುಟಿಕಣ್ಣೋ”ತಿ ವುಚ್ಚತಿ; ಕೋಟಿಕಣ್ಣೋತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಪಾಸಾದಿಕನ್ತಿ** ಪಸಾದಜನಕಂ। **ಪಸಾದನೀಯನ್ತಿ** ಇದಂ ತಸ್ಸೇವ ಅತ್ಥವೇವಚನಂ। **ಉತ್ತಮದಮಥಸಮಥನ್ತಿ** ಉತ್ತಮಂ ದಮಥಞ್ಚ ಸಮಥಞ್ಚ ಪಞ್ಞಞ್ಚ ಸಮಾಧಿಞ್ಚ ಕಾಯೂಪಸಮಞ್ಚ ಚಿತ್ತೂಪಸಮಞ್ಚಾತಿಪಿ ಅತ್ಥೋ। **ದನ್ತನ್ತಿ** ಸಬ್ಬೇಸಂ ವಿಸೂಕಾಯಿಕವಿಪ್ಫನ್ದಿತಾನಂ ಉಪಚ್ಛಿನ್ನತ್ತಾ ದನ್ತಂ; ಖೀಣಕಿಲೇಸನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಗುತ್ತನ್ತಿ** ಸಂವರಗುತ್ತಿಯಾ ಗುತ್ತಂ। **ಸನ್ತಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ** ಯತಿನ್ದ್ರಿಯಂ। **ನಾಗನ್ತಿ** ಆಗುವಿರಹಿತಂ। **ತಿಣ್ಣಂ ಮೇ ವಸ್ಸಾನಂ ಅಚ್ಚಯೇನಾತಿ** ಮಮ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾದಿವಸತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ತಿಣ್ಣಂ ವಸ್ಸಾನಂ ಅಚ್ಚಯೇನ। **ಉಪಸಮ್ಪದಂ ಅಲತ್ಥನ್ತಿ** ಅಹಂ ಉಪಸಮ್ಪದಂ ಅಲಭಿಂ । **ಕಣ್ಣುತ್ತರಾತಿ** ಕಣ್ಣಮತ್ತಿಕುತ್ತರಾ; ಉಪರಿ ವಡ್ಢಿತಕಣ್ಣಮತ್ತಿಕಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಗೋಕಣ್ಟಕಹತಾತಿ** ಗುನ್ನಂ ಖುರೇಹಿ ಅಕ್ಕನ್ತಭೂಮಿತೋ ಸಮುಟ್ಠಿತೇಹಿ ಗೋಕಣ್ಟಕೇಹಿ ಉಪಹತಾ। ತೇ ಕಿರ ಗೋಕಣ್ಟಕೇ ಏಕಪಟಲಿಕಾ ಉಪಾಹನಾ ರಕ್ಖಿತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋನ್ತಿ; ಏವಂ ಖರಾ ಹೋನ್ತಿ। **ಏರಗೂ, ಮೋರಗೂ, ಮಜ್ಜಾರೂ, ಜನ್ತೂತಿ** ಇಮಾ ಚತಸ್ಸೋಪಿ ತಿಣಜಾತಿಯೋ; ಏತೇಹಿ ಕಟಸಾರಕೇ ಚ ತಟ್ಟಿಕಾಯೋ ಚ ಕರೋನ್ತಿ। ಏತ್ಥ **ಏರಗೂತಿ** ಏರಕತಿಣಂ; ತಂ ಓಳಾರಿಕಂ। ಮೋರಗೂತಿಣಂ ತಮ್ಬಸೀಸಂ ಮುದುಕಂ ಸುಖಸಮ್ಫಸ್ಸಂ, ತೇನ ಕತತಟ್ಟಿಕಾ ನಿಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ವುಟ್ಠಿತಮತ್ತೇ ಪುನ ಉದ್ಧುಮಾತಾ ಹುತ್ವಾ ತಿಟ್ಠತಿ। ಮಜ್ಜಾರುನಾ ಸಾಟಕೇಪಿ ಕರೋನ್ತಿ। ಜನ್ತುಸ್ಸ ಮಣಿಸದಿಸೋ ವಣ್ಣೋ ಹೋತಿ। **ಸೇನಾಸನಂ ಪಞ್ಞಪೇಸೀತಿ** ಭಿಸಿಂ ವಾ ಕಟಸಾರಕಂ ವಾ ಪಞ್ಞಪೇಸಿ; ಪಞ್ಞಪೇತ್ವಾ ಚ ಪನ ಸೋಣಸ್ಸ ಆರೋಚೇತಿ – “ಆವುಸೋ ಸತ್ಥಾ ತಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ಏಕಾವಾಸೇ ವಸಿತುಕಾಮೋ, ಗನ್ಧಕುಟಿಯಂಯೇವ ತೇ ಸೇನಾಸನಂ ಪಞ್ಞತ್ತ”ನ್ತಿ।

೨೫೮. **ಅಯಂ ಖ್ವಸ್ಸ ಕಾಲೋತಿ** ಅಯಂ ಖೋ ಕಾಲೋ ಭವೇಯ್ಯ। **ಪರಿದಸ್ಸೀತಿ** ಪರಿದಸ್ಸೇಸಿ। “ಇದಞ್ಚಿದಞ್ಚ ವದೇಯ್ಯಾಸೀತಿ ಯಂ ಮೇ ಉಪಜ್ಝಾಯೋ ಜಾನಾಪೇಸಿ, ತಸ್ಸ ಅಯಂ ಕಾಲೋ ಭವೇಯ್ಯ, ಹನ್ದ ದಾನಿ ಆರೋಚೇಮಿ ತಂ ಸಾಸನ”ನ್ತಿ ಅಯಮೇತ್ಥ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ।

೨೫೯. **ವಿನಯಧರಪಞ್ಚಮೇನಾತಿ** ಅನುಸ್ಸಾವನಾಚರಿಯಪಞ್ಚಮೇನ। **ಅನುಜಾನಾಮಿ ಭಿಕ್ಖವೇ ಸಬ್ಬಪಚ್ಚನ್ತಿಮೇಸು ಜನಪದೇಸು ಗುಣಙ್ಗುಣೂಪಾಹನನ್ತಿ** ಏತ್ಥ ಮನುಸ್ಸಚಮ್ಮಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಯೇನ ಕೇನಚಿ ಚಮ್ಮೇನ ಉಪಾಹನಾ ವಟ್ಟತಿ। ಉಪಾಹನಕೋಸಕಸತ್ಥಕೋಸಕಕುಞ್ಚಿಕಕೋಸಕೇಸುಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। **ಚಮ್ಮಾನಿ ಅತ್ಥರಣಾನೀತಿ** ಏತ್ಥ ಪನ ಯಂಕಿಞ್ಚಿ ಏಳಕಚಮ್ಮಂ ಅಜಚಮ್ಮಞ್ಚ ಅತ್ಥರಿತ್ವಾ ನಿಪಜ್ಜಿತುಂ ವಾ ನಿಸೀದಿತುಂ ವಾ ವಟ್ಟತಿ। ಮಿಗಚಮ್ಮೇ ಏಣೀಮಿಗೋ ವಾತಮಿಗೋ ಪಸದಮಿಗೋ ಕುರಙ್ಗಮಿಗೋ ಮಿಗಮಾತುಕೋ ರೋಹಿತಮಿಗೋತಿ ಏತೇಸಂಯೇವ ಚಮ್ಮಾನಿ ವಟ್ಟನ್ತಿ। ಅಞ್ಞೇಸಂ ಪನ –

ಮಕ್ಕಟೋ ಕಾಳಸೀಹೋ ಚ, ಸರಭೋ ಕದಲೀಮಿಗೋ।
ಯೇ ಚ ವಾಳಮಿಗಾ ಕೇಚಿ, ತೇಸಂ ಚಮ್ಮಂ ನ ವಟ್ಟತಿ॥

ತತ್ಥ **ವಾಳಮಿಗಾತಿ** ಸೀಹಬ್ಯಗ್ಘಅಚ್ಛತರಚ್ಛಾ; ನ ಕೇವಲಞ್ಚ ಏತೇಸಂಯೇವ, ಯೇಸಂ ಪನ ಚಮ್ಮಂ ವಟ್ಟತೀತಿ ವುತ್ತಂ, ತೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಅವಸೇಸಾ ಅನ್ತಮಸೋ ಗೋಮಹಿಂಸಸಸಬಿಳಾರಾದಯೋಪಿ ಸಬ್ಬೇ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಅತ್ಥೇ ವಾಳಮಿಗಾತ್ವೇವ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। ಏತೇಸಞ್ಹಿ ಸಬ್ಬೇಸಂ ಚಮ್ಮಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। **ನ ತಾವ ತಂ ಗಣನೂಪಗಂ ಯಾವ ನ ಹತ್ಥಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ** ಯಾವ ಆಹರಿತ್ವಾ ವಾ ನ ದಿನ್ನಂ, ತುಮ್ಹಾಕಂ ಭನ್ತೇ ಚೀವರಂ ಉಪ್ಪನ್ನನ್ತಿ ಪಹಿಣಿತ್ವಾ ವಾ ನಾರೋಚಿತಂ, ತಾವ ಗಣನಂ ನ ಉಪೇತಿ। ಸಚೇ ಅನಧಿಟ್ಠಿತಂ, ವಟ್ಟತಿ; ಅಧಿಟ್ಠಿತಞ್ಚ ಗಣನಂ ನ ಉಪೇತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ಯದಾ ಪನ ಆನೇತ್ವಾ ವಾ ದಿನ್ನಂ ಹೋತಿ, ಉಪ್ಪನ್ನನ್ತಿ ವಾ ಸುತಂ, ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ದಸಾಹಮೇವ ಪರಿಹಾರಂ ಲಭತೀತಿ।

ಚಮ್ಮಕ್ಖನ್ಧಕವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೬. ಭೇಸಜ್ಜಕ್ಖನ್ಧಕಂ

ಪಞ್ಚಭೇಸಜ್ಜಾದಿಕಥಾ

೨೬೦. ಭೇಸಜ್ಜಕ್ಖನ್ಧಕೇ - **ಸಾರದಿಕೇನ ಆಬಾಧೇನಾ**ತಿ ಸರದಕಾಲೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇನ ಪಿತ್ತಾಬಾಧೇನ, ತಸ್ಮಿಞ್ಹಿ ಕಾಲೇ ವಸ್ಸೋದಕೇನಪಿ ತೇಮೇನ್ತಿ, ಕದ್ದಮಮ್ಪಿ ಮದ್ದನ್ತಿ, ಅನ್ತರನ್ತರಾ ಆತಪೋಪಿ ಖರೋ ಹೋತಿ, ತೇನ ತೇಸಂ ಪಿತ್ತಂ ಕೋಟ್ಠಬ್ಭನ್ತರಗತಂ ಹೋತಿ। **ಆಹಾರತ್ಥಞ್ಚ ಫರೇಯ್ಯಾ**ತಿ ಆಹಾರತ್ಥಂ ಸಾಧೇಯ್ಯ।

೨೬೧. **ನಚ್ಛಾದೇನ್ತೀ**ತಿ ನ ಜಿರನ್ತಿ, ನ ವಾತರೋಗಂ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭೇತುಂ ಸಕ್ಕೋನ್ತಿ। **ಸೇನೇಸಿತಾನೀ**ತಿ ಸಿನಿದ್ಧಾನಿ। **ಭತ್ತಾಚ್ಛಾದಕೇನಾ**ತಿ ಭತ್ತಂ ಅರೋಚಕೇನ।

೨೬೨. **ಅಚ್ಛವಸ**ನ್ತಿಆದೀಸು ನಿಸ್ಸಗ್ಗಿಯವಣ್ಣನಾಯಂ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ವಿನಿಚ್ಛಯೋ ವೇದಿತಬ್ಬೋ। **ಕಾಲೇ ಪಟಿಗ್ಗಹಿತ**ನ್ತಿಆದೀಸು ಮಜ್ಝನ್ಹಿಕೇ ಅವೀತಿವತ್ತೇ ಪಟಿಗ್ಗಹೇತ್ವಾ ಪಚಿತ್ವಾ ಪರಿಸ್ಸಾವೇತ್ವಾ ಚಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ತೇಲಪರಿಭೋಗೇನ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತು**ನ್ತಿ ಸತ್ತಾಹಕಾಲಿಕತೇಲಪರಿಭೋಗೇನ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತುಂ।

೨೬೩. **ಮೂಲಭೇಸಜ್ಜಾ**ದಿ ವಿನಿಚ್ಛಯೋಪಿ ಖುದ್ದಕವಣ್ಣನಾಯಂ ವುತ್ತೋಯೇವ। ತಸ್ಮಾ ಇಧ ಯಂ ಯಂ ಪುಬ್ಬೇ ಅವುತ್ತಂ ತಂ ತದೇವ ವಣ್ಣಯಿಸ್ಸಾಮ। **ವಚತ್ತ**ನ್ತಿ ಸೇತವಚಂ। **ನಿಸದಂ ನಿಸದಪೋತಕ**ನ್ತಿ ಪಿಸನಸಿಲಾ ಚ ಪಿಸನಪೋತಕೋ ಚ। **ಫಗ್ಗವ**ನ್ತಿ ಲತಾಜಾತಿ। **ನತ್ತಮಾಲ**ನ್ತಿ ಕರಞ್ಜಂ। **ಹಿಙ್ಗುಹಿಙ್ಗುಜತುಹಿಙ್ಗುಸಿಪಾಟಿಕಾ** ಹಿಙ್ಗುಜಾತಿಯೋಯೇವ। **ತಕತತಕಪತ್ತಿತಕಪಣ್ಣಿಯೋ** ಲಾಖಾಜಾತಿಯೋ।

ಸಾಮುದ್ದನ್ತಿ ಸಮುದ್ದತೀರೇ ವಾಲುಕಾ ವಿಯ ಸನ್ತಿಟ್ಠತಿ। **ಕಾಳಲೋಣ**ನ್ತಿ ಪಕತಿಲೋಣಂ। **ಸಿನ್ಧವ**ನ್ತಿ ಸೇತವಣ್ಣಂ ಪಬ್ಬತೇ ಉಟ್ಠಹತಿ। **ಉಬ್ಭಿದ**ನ್ತಿ ಭೂಮಿತೋ ಅಙ್ಕುರಂ ಉಟ್ಠಹತಿ। **ಬಿಲ**ನ್ತಿ ದಬ್ಬಸಮ್ಭಾರೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಪಚಿತಂ, ತಂ ರತ್ತವಣ್ಣಂ।

೨೬೪-೬. **ಕಾಯೋ ವಾ ದುಗ್ಗನ್ಧೋ**ತಿ ಕಸ್ಸಚಿ ಅಸ್ಸಾದೀನಂ ವಿಯ ಕಾಯಗನ್ಧೋ ಹೋತಿ, ತಸ್ಸಾಪಿ ಸಿರೀಸಕೋಸುಮ್ಬಾದಿಚುಣ್ಣಾನಿ ವಾ ಗನ್ಧಚುಣ್ಣಾನಿ ವಾ ಸಬ್ಬಾನಿ ವಟ್ಟನ್ತಿ। **ಛಕಣ**ನ್ತಿ ಗೋಮಯಂ। **ರಜನನಿಪ್ಪಕ್ಕ**ನ್ತಿ ರಜನಕಸಟಂ। ಪಾಕತಿಕಚುಣ್ಣಮ್ಪಿ ಕೋಟ್ಟೇತ್ವಾ ಉದಕೇನ ತೇಮೇತ್ವಾ ನ್ಹಾಯಿತುಂ ವಟ್ಟತಿ; ಏತಮ್ಪಿ ರಜನನಿಪ್ಪಕ್ಕಸಙ್ಖೇಪಮೇವ ಗಚ್ಛತಿ।

ಆಮಕಮಂಸಞ್ಚ ಖಾದಿ ಆಮಕಲೋಹಿತಞ್ಚ ಪಿವೀತಿ ನ ತಂ ಭಿಕ್ಖು ಖಾದಿ ನ ಪಿವಿ, ಅಮನುಸ್ಸೋ ಖಾದಿತ್ವಾ ಚ ಪಿವಿತ್ವಾ ಚ ಪಕ್ಕನ್ತೋ, ತೇನ ವುತ್ತಂ - "ತಸ್ಸ ಸೋ ಅಮನುಸ್ಸಿಕಾಬಾಧೋ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭೀ"ತಿ।

ಅಞ್ಜನನ್ತಿ ಸಬ್ಬಸಙ್ಗಾಹಿಕವಚನಮೇತಂ। **ಕಾಳಞ್ಜನ**ನ್ತಿ ಏಕಾ ಅಞ್ಜನಜಾತಿ। **ರಸಞ್ಜನಂ** ನಾನಾಸಮ್ಭಾರೇಹಿ ಕತಂ। **ಸೋತಞ್ಜನ**ನ್ತಿ ನದೀಸೋತಾದೀಸು ಉಪ್ಪಜ್ಜನಕಂ ಅಞ್ಜನಂ। **ಗೇರುಕೋ** ನಾಮ ಸುವಣ್ಣಗೇರುಕೋ। **ಕಪಲ್ಲ**ನ್ತಿ ದೀಪಸಿಖತೋ ಗಹಿತಮಸಿ। **ಅಞ್ಜನೂಪಪಿಂಸನೇಹೀ**ತಿ ಅಞ್ಜನೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಏಕತೋ ಪಿಂಸಿತಬ್ಬೇಹಿ, ನ ಹಿ ಕಿಞ್ಚಿ ಅಞ್ಞನೂಪಪಿಂಸನಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। **ಚನ್ದನ**ನ್ತಿ ಲೋಹಿತಚನ್ದನಾದಿಕಂ ಯಂಕಿಞ್ಚಿ। **ತಗರಾ**ದೀನಿ ಪಾಕಟಾನಿ, ಅಞ್ಞಾನಿಪಿ ನೀಲುಪ್ಪಲಾದೀನಿ ವಟ್ಟನ್ತಿಯೇವ।

ಅಟ್ಠಿಮಯನ್ತಿ ಮನುಸ್ಸಟ್ಠಿಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಅವಸೇಸಅಟ್ಠಿಮಯಂ। **ದನ್ತಮಯ**ನ್ತಿ ಹತ್ಥಿದನ್ತಾದಿಸಬ್ಬದನ್ತಮಯಂ। **ವಿಸಾಣಮಯೇ**ಪಿ ಅಕಪ್ಪಿಯಂ ನಾಮ ನತ್ಥಿ, **ನಳಮಯಾ**ದಯೋ ಏಕನ್ತಕಪ್ಪಿಯಾಯೇವ। **ಸಲಾಕಟ್ಠಾನಿಯ**ನ್ತಿ ಯತ್ಥ ಸಲಾಕಂ ಓದಹನ್ತಿ, ತಂ

ಸುಸಿರದಣ್ಡಕಂ ವಾ ಥವಿಕಂ ವಾ ಅನುಜಾನಾಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅಂಸಬದ್ಧಕೋ**ತಿ ಅಞ್ಜನಿತ್ಥವಿಕಾಯ ಅಂಸಬದ್ಧಕೋ। **ಯಮಕನತ್ಥುಕರಣಿ**ನ್ತಿ ಸಮಸೋತಾಹಿ ದ್ವೀಹಿ ಪನಾಳಿಕಾಹಿ ಏಕಂ ನತ್ಥುಕರಣಿಂ।

೨೬೭. **ಅನುಜಾನಾಮಿ ಭಿಕ್ಖವೇ ತೇಲಪಾಕ**ನ್ತಿ ಯಂಕಿಞ್ಚಿ ಭೇಸಜ್ಜಪಕ್ಖಿತ್ತಂ ಸಬ್ಬಂ ಅನುಞ್ಞಾತಮೇವ ಹೋತಿ। **ಅತಿಪಕ್ಖಿತ್ತಮಜ್ಜಾನೀ**ತಿ ಅತಿವಿಯ ಖಿತ್ತಮಜ್ಜಾನಿ; ಬಹುಂ ಮಜ್ಜಂ ಪಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಯೋಜಿತಾನೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಅಙ್ಗವಾತೋತಿ ಹತ್ಥಪಾದೇ ವಾತೋ। **ಸಮ್ಭಾರಸೇದ**ನ್ತಿ ನಾನಾವಿಧಪಣ್ಣಭಙ್ಗಸೇದಂ। **ಮಹಾಸೇದ**ನ್ತಿ ಮಹನ್ತಂ ಸೇದಂ; ಪೋರಿಸಪ್ಪಮಾಣಂ ಆವಾಟಂ ಅಙ್ಗಾರಾನಂ ಪೂರೇತ್ವಾ ಪಂಸುವಾಲಿಕಾದೀಹಿ ಪಿದಹಿತ್ವಾ ತತ್ಥ ನಾನಾವಿಧಾನಿ ವಾತಹರಣಪಣ್ಣಾನಿ ಸನ್ಥರಿತ್ವಾ ತೇಲಮಕ್ಖಿತೇನ ಗತ್ತೇನ ತತ್ಥ ನಿಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ಸಮ್ಪರಿವತ್ತನ್ತೇನ ಸರೀರಂ ಸೇದೇತುಂ ಅನುಜಾನಾಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಭಙ್ಗೋದಕ**ನ್ತಿ ನಾನಾಪಣ್ಣಭಙ್ಗಕುಥಿತಂ ಉದಕಂ; ತೇಹಿ ಪಣ್ಣೇಹಿ ಚ ಉದಕೇನ ಚ ಸಿಞ್ಚಿತ್ವಾ ಸಿಞ್ಚಿತ್ವಾ ಸೇದೇತಬ್ಬೋ। **ಉದಕಕೋಟ್ಠಕ**ನ್ತಿ ಉದಕಕೋಟ್ಠೇ ಚಾಟಿಂ ವಾ ದೋಣಿಂ ವಾ ಉಣ್ಹೋದಕಸ್ಸ ಪೂರೇತ್ವಾ ತತ್ಥ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಸೇದಕಮ್ಮಕರಣಂ ಅನುಜಾನಾಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಪಬ್ಬವಾತೋ ಹೋತೀತಿ ಪಬ್ಬೇ ಪಬ್ಬೇ ವಾತೋ ವಿಜ್ಝತಿ। **ಲೋಹಿತಂ ಮೋಚೇತು**ನ್ತಿ ಸತ್ಥಕೇನ ಲೋಹಿತಂ ಮೋಚೇತುಂ। **ಪಜ್ಜಂ ಅಭಿಸಙ್ಖರಿತು**ನ್ತಿ ಯೇನ ಫಾಲಿತಪಾದಾ ಪಾಕತಿಕಾ ಹೋನ್ತಿ; ತಂ ನಾಳಿಕೇರಾದೀಸು ನಾನಾಭೇಸಜ್ಜಾನಿ ಪಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಪಜ್ಜಂ ಅಭಿಸಙ್ಖರಿತುಂ; ಪಾದಾನಂ ಸಪ್ಪಾಯಭೇಸಜ್ಜಂ ಪಚಿತುನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ತಿಲಕಕ್ಕೇನ ಅತ್ಥೋ**ತಿ ಪಿಟ್ಠೇಹಿ ತಿಲೇಹಿ ಅತ್ಥೋ। **ಕಬಳಿಕ**ನ್ತಿ ವಣಮುಖೇ ಸತ್ತುಪಿಣ್ಡಂ ಪಕ್ಖಿಪಿತುಂ। **ಸಾಸಪಕುಡ್ಡೇನಾ**ತಿ ಸಾಸಪಪಿಟ್ಠೇನ। **ವಡ್ಢಮಂಸ**ನ್ತಿ ಅಧಿಕಮಂಸಂ ಆಣಿ ವಿಯ ಉಟ್ಠಹತಿ। **ಲೋಣಸಕ್ಖರಿಕಾಯ ಛಿನ್ದಿತು**ನ್ತಿ ಖುರೇನ ಛಿನ್ದಿತುಂ। **ವಿಕಾಸಿಕ**ನ್ತಿ ತೇಲರುನ್ಧನಪಿಲೋತಿಕಂ। **ಸಬ್ಬಂ ವಣಪಟಿಕಮ್ಮ**ನ್ತಿ ಯಂಕಿಞ್ಚಿ ವಣಪರಿಕಮ್ಮಂ ನಾಮ ಅತ್ಥಿ; ಸಬ್ಬಂ ಅನುಜಾನಾಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

೨೬೮. **ಸಾಮಂ ಗಹೇತ್ವಾ**ತಿ ಇದಂ ನ ಕೇವಲಂ ಸಪ್ಪದಟ್ಠಸ್ಸೇವ, ಅಞ್ಞಸ್ಮಿಮ್ಪಿ ದಟ್ಠವಿಸೇ ಸತಿ ಸಾಮಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತಬ್ಬಂ; ಅಞ್ಞೇಸು ಪನ ಕಾರಣೇಸು ಪಟಿಗ್ಗಹಿತಮೇವ ವಟ್ಟತಿ। **ಕತೋ ನ ಪುನ ಪಟಿಗ್ಗಹೇತಬ್ಬೋ**ತಿ ಸಚೇ ಭೂಮಿಪ್ಪತ್ತೋ, ಪಟಿಗ್ಗಹೇತಬ್ಬೋ; ಅಪ್ಪತ್ತಂ ಪನ ಗಹೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ।

೨೬೯. **ಘರದಿನ್ನಕಾಬಾಧೋ**ತಿ ವಸೀಕರಣಪಾನಕಸಮುಟ್ಠಿತರೋಗೋ। **ಸೀತಾಲೋಳಿ**ನ್ತಿ ನಙ್ಗಲೇನ ಕಸನ್ತಸ್ಸ ಫಾಲೇ ಲಗ್ಗಮತ್ತಿಕಂ ಉದಕೇನ ಆಲೋಳೇತ್ವಾ ಪಾಯೇತುಂ ಅನುಜಾನಾಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ದುಟ್ಠಗಹಣಿಕೋತಿ ವಿಪನ್ನಗಹಣಿಕೋ; ಕಿಚ್ಛೇನ ಉಚ್ಚಾರೋ ನಿಕ್ಖಮತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಆಮಿಸಖಾರ**ನ್ತಿ ಸುಕ್ಖೋದನಂ ಝಾಪೇತ್ವಾ ತಾಯ ಛಾರಿಕಾಯ ಪಗ್ಘರಿತಂ ಖಾರೋದಕಂ। **ಮುತ್ತಹರೀತಕ**ನ್ತಿ ಗೋಮುತ್ತಪರಿಭಾವಿತಂ ಹರೀತಕಂ। **ಅಭಿಸನ್ನಕಾಯೋ**ತಿ ಉಸ್ಸನ್ನದೋಸಕಾಯೋ। **ಅಚ್ಛಕಞ್ಜಿ**ಯನ್ತಿ ತಣ್ಡುಲೋದಕಮಣ್ಡೋ। **ಅಕಟಯೂಸ**ನ್ತಿ ಅಸಿನಿದ್ಧೋ ಮುಗ್ಗಪಚಿತಪಾನೀಯೋ। **ಕಟಾಕಟ**ನ್ತಿ ಸೋವ ಧೋತಸಿನಿದ್ಧೋ। **ಪಟಿಚ್ಛಾದನೀಯೇನಾ**ತಿ ಮಂಸರಸೇನ।

ಗುಳಾದಿಅನುಜಾನನಕಥಾ

೨೭೨. **ಸಚೇ ಭಿಕ್ಖವೇ ಪಕ್ಕಾಪಿ ಮುಗ್ಗಾ ಜಾಯನ್ತೀ**ತಿ ಪಕ್ಕಾ ಮುಗ್ಗಾ ಸಚೇಪಿ ಜಾಯನ್ತಿ, ಯಥಾಸುಖಂ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತಬ್ಬಾ। ಪಕ್ಕತ್ತಾ ಹಿ ತೇ ಕಪ್ಪಿಯಾ ಏವ।

೨೭೪. **ಅನ್ತೋವುತ್ಥ**ನ್ತಿ ಅಕಪ್ಪಿಯಕುಟಿಯಂ ವುತ್ಥಂ। **ಸಾಮಂ ಪಕ್ಕ**ನ್ತಿ ಏತ್ಥ ಯಂಕಿಞ್ಚಿ ಆಮಿಸಂ ಭಿಕ್ಖುನೋ ಪಚಿತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇಪಿಸ್ಸ ಉಣ್ಹಯಾಗುಯಾ ಸುಲಸಿಪಣ್ಣಾನಿ ವಾ ಸಿಙ್ಗಿವೇರಂ ವಾ ಲೋಣಂ ವಾ ಪಕ್ಖಿಪನ್ತಿ, ತಮ್ಪಿ ಚಾಲೇತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ,

“ಯಾಗುಂ ನಿಬ್ಬಾಪೇಮೀ”ತಿ ಪನ ಚಾಲೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಉತ್ತಣ್ಡುಲಭತ್ತಂ ಲಭಿತ್ವಾಪಿ ಪಿದಹಿತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ಪನ ಮನುಸ್ಸಾ ಪಿದಹಿತ್ವಾವ ದೇನ್ತಿ, ವಟ್ಟತಿ; “ಭತ್ತಂ ವಾ ಮಾ ನಿಬ್ಬಾಯತೂ”ತಿ ಪಿದಹಿತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಖೀರತಕ್ಕಾದೀಸು ಪನ ಸಕಿಂ ಕುಥಿತೇಸು ಅಗ್ಗಿಂ ದಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ, ಪುನಪಾಕಸ್ಸ ಅನುಞ್ಞಾತತ್ತಾ। **ಉಕ್ಕಪಿಣ್ಡಕಾಪಿ ಖಾದನ್ತೀ**ತಿ ಬಿಳಾಮೂಸಿಕಗೋಧಾಮಙ್ಗುಸಾ ಖಾದನ್ತಿ। **ದಮಕಾ**ತಿ ವಿಘಾಸಾದಾ।

೨೭೭. **ತತೋ ನೀಹಟ**ನ್ತಿ ಯತ್ಥ ನಿಮನ್ತಿತಾ ಭುಞ್ಜನ್ತಿ, ತತೋ ನೀಹಟಂ।

೨೭೮. **ವನಟ್ಠಂ ಪೋಕ್ಖರಟ್ಠ**ನ್ತಿ ವನೇ ಚೇವ ಪದುಮಿನಿಗಚ್ಛೇ ಚ ಜಾತಂ। **ಅಬೀಜ**ನ್ತಿ ತರುಣಫಲಂ, ಯಸ್ಸ ಬೀಜಂ ನ ಅಙ್ಕುರಂ ಜನೇತಿ। **ನಿಬ್ಬಟ್ಟಬೀಜ**ನ್ತಿ ಬೀಜಂ ನಿಬ್ಬಟ್ಟೇತ್ವಾ ಅಪನೇತ್ವಾ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತಬ್ಬಕಂ ಅಮ್ಬಪನಸಾದಿ।

೨೭೯. **ದುರೋಪಯೋ ವಣೋ**ತಿ ದುಕ್ಖೇನ ರುಹತಿ, ದುಕ್ಖೇನ ಪಾಕತಿಕೋ ಹೋತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ದುಪ್ಪರಿಹಾರಂ ಸತ್ಥ**ನ್ತಿ ಸಮ್ಬಾಧೇ ದುಕ್ಖೇನ ಸತ್ಥಂ ಪರಿಹರೇಯ್ಯಂ। **ಸತ್ಥಕಮ್ಮಂ ವಾ ವತ್ಥಿಕಮ್ಮಂ ವಾ**ತಿ ಯಥಾಪರಿಚ್ಛಿನ್ನೇ ಓಕಾಸೇ ಯೇನ ಕೇನಚಿ ಸತ್ಥೇನ ವಾ ಸೂಚಿಯಾ ವಾ ಕಣ್ಟಕೇನ ವಾ ಸತ್ತಿಕಾಯ ವಾ ಪಾಸಾಣಸಕ್ಖಲಿಕಾಯ ವಾ ನಖೇನ ವಾ ಛಿನ್ದನಂ ವಾ ಫಾಲನಂ ವಾ ವಿಜ್ಝನಂ ವಾ ಲೇಖನಂ ವಾ ನ ಕಾತಬ್ಬಂ; ಸಬ್ಬಞ್ಹೇತಂ ಸತ್ಥಕಮ್ಮಮೇವ ಹೋತಿ। ಯೇನ ಕೇನಚಿ ಪನ ಚಮ್ಮೇನ ವಾ ವತ್ಥೇನ ವಾ ವತ್ಥಿಪೀಳನಮ್ಪಿ ನ ಕಾತಬ್ಬಂ; ಸಬ್ಬಞ್ಹೇತಂ ವತ್ಥಿಕಮ್ಮಮೇವ ಹೋತಿ। ಏತ್ಥ ಚ **ಸಮ್ಬಾಧಸ್ಸ ಸಾಮನ್ತಾ ದ್ವಙ್ಗುಲಾ**ತಿ ಇದಂ ಸತ್ಥಕಮ್ಮಂಯೇವ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಂ। ವತ್ಥಿಕಮ್ಮಂ ಪನ ಸಮ್ಬಾಧೇಯೇವ ಪಟಿಕ್ಖಿತ್ತಂ। ತತ್ಥ ಪನ ಖಾರಂ ಆದಾತುಂ ಯೇನ ಕೇನಚಿ ರಜ್ಜುಕೇನ ವಾ ಬನ್ಧಿತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಯದಿ ತೇನ ಛಿಜ್ಜತಿ, ಸುಚ್ಛಿನ್ನಂ। ಅಣ್ಡವುಡ್ಢಿರೋಗೇಪಿ ಸತ್ಥಕಮ್ಮಂ ನ ವಟ್ಟತಿ, ತಸ್ಮಾ ಅಣ್ಡಂ ಫಾಲೇತ್ವಾ ಬೀಜಾನಿ ಉದ್ಧರಿತ್ವಾ “ಅರೋಗಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ನ ಕತ್ತಬ್ಬಂ। ಅಗ್ಗಿತಾಪನಭೇಸಜ್ಜಾಲಿಮ್ಪನೇಸು ಪನ ಪಟಿಕ್ಖೇಪೋ ನತ್ಥಿ। ವಚ್ಚಮಗ್ಗೇ ಭೇಸಜ್ಜಮಕ್ಖಿತಾ ಆದಾನವಟ್ಟಿ ವಾ ವೇಳುನಾಳಿಕಾ ವಾ ವಟ್ಟತಿ, ಯಾಯ ಖಾರಕಮ್ಮಂ ವಾ ಕರೋನ್ತಿ, ತೇಲಂ ವಾ ಪವೇಸೇನ್ತಿ।

೨೮೦. **ಪವತ್ತಮಂಸ**ನ್ತಿ ಮತಸ್ಸ ಮಂಸಂ। **ಮಾಘಾತೋ**ತಿ ತಂ ದಿವಸಂ ನ ಲಬ್ಭಾ ಕೇನಚಿ ಕಿಞ್ಚಿ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪೇತುಂ। **ಪೋತ್ಥನಿಕ**ನ್ತಿ ಮಂಸಚ್ಛೇದನಸತ್ಥಕಂ ವುಚ್ಚತಿ। **ಕಿಮ್ಪಿಮಾಯಾ**ತಿ ಕಿಮ್ಪಿ ಇಮಾಯ। **ನ ಭಗವಾ ಉಸ್ಸಹತೀ**ತಿ ನ ಭಗವಾ ಸಕ್ಕೋತಿ। **ಯತ್ರ ಹಿ ನಾಮಾ**ತಿ ಯಸ್ಮಾ ನಾಮ। **ಪಟಿವೇಕ್ಖೀ**ತಿ ವೀಮಂಸಿ; ಪಟಿಪುಚ್ಛೀತಿ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ। **ಅಪ್ಪಟಿವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ**ತಿ ಅಪ್ಪಟಿಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ। ಸಚೇ ಪನ ಅಸುಕಮಂಸನ್ತಿ ಜಾನಾತಿ, ಪಟಿಪುಚ್ಛನಕಿಚ್ಚಂ ನತ್ಥಿ, ಅಜಾನನ್ತೇನ ಪನ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾವ ಖಾದಿತಬ್ಬಂ।

ಹತ್ಥಿಮಂಸಾದಿಪಟಿಕ್ಖೇಪಕಥಾ

೨೮೧. **ಸುನಖಮಂಸ**ನ್ತಿ ಏತ್ಥ ಅರಞ್ಞಕೋಕಾ ನಾಮ ಸುನಖಸದಿಸಾ ಹೋನ್ತಿ, ತೇಸಂ ಮಂಸಂ ವಟ್ಟತಿ। ಯೋ ಪನ ಗಾಮಸುನಖಿಯಾ ವಾ ಕೋಕೇನ ಕೋಕಸುನಖಿಯಾ ವಾ ಗಾಮಸುನಖೇನ ಸಂಯೋಗಾ ಉಪ್ಪನ್ನೋ, ತಸ್ಸ ಮಂಸಂ ನ ವಟ್ಟತಿ, ಸೋ ಹಿ ಉಭಯಂ ಭಜತೀತಿ। **ಅಹಿಮಂಸ**ನ್ತಿ ಕಸ್ಸಚಿ ಅಪಾದಕಸ್ಸ ದೀಘಜಾತಿಕಸ್ಸ ಮಂಸಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। **ಸೀಹಮಂಸಾದೀನಿ** ಪಾಕಟಾನೇವ।

ಏತ್ಥ ಚ ಮನುಸ್ಸಮಂಸಂ ಸಜಾತಿತಾಯ ಪಟಿಕ್ಖಿತ್ತಂ, ಹತ್ಥಿಅಸ್ಸಮಂಸಂ ರಾಜಙ್ಗತಾಯ, ಸುನಖಮಂಸಞ್ಚ ಅಹಿಮಂಸಞ್ಚ ಪಟಿಕೂಲತಾಯ, ಸೀಹಮಂಸಾದೀನಿ ಪಞ್ಚ ಅತ್ತನೋ ಅನುಪದ್ದವತ್ಥಾಯಾತಿ। ಇಮೇಸಂ ಮನುಸ್ಸಾದೀನಂ ದಸನ್ನಂ ಮಂಸಮ್ಪಿ ಅಟ್ಠಿಪಿ ಲೋಹಿತಮ್ಪಿ ಚಮ್ಮಮ್ಪಿ ಲೋಮಮ್ಪಿ ಸಬ್ಬಂ ನ ವಟ್ಟತಿ, ಯಂಕಿಞ್ಚಿ ಞತ್ವಾ ವಾ ಅಞತ್ವಾ ವಾ ಖಾದನ್ತಸ್ಸ ಆಪತ್ತಿಯೇವ। ಯದಾ ಜಾನಾತಿ, ತದಾ ದೇಸೇತಬ್ಬಾ। “ಅಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಖಾದಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಗಣ್ಹತೋ ಪಟಿಗ್ಗಹಣೇ ದುಕ್ಕಟಂ, “ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ

ಖಾದಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಗಣ್ಹತೋ ಅನಾಪತ್ತಿ। ಉದ್ದಿಸ್ಸ ಕತಂ ಪನ ಜಾನಿತ್ವಾ ಖಾದನ್ತಸ್ಸೇವ ಆಪತ್ತಿ, ಪಚ್ಛಾ ಜಾನನ್ತೋ ಆಪತ್ತಿಯಾ ನ ಕಾರೇತಬ್ಬೋತಿ।

ಯಾಗುಮಧುಗೋಳಕಾದಿಕಥಾ

೨೮೨. **ಏಕತ್ತಕೋತಿ** ಏಕಕೋ, ನತ್ಥಿ ಮೇ ದುತಿಯೋತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಪಹೂತಂ ಯಾಗುಞ್ಚ ಮಧುಗೋಳಕಞ್ಚ ಪಟಿಯಾದಾಪೇತ್ವಾತಿ** ಸೋ ಕಿರ ಸತಸಹಸ್ಸಂ ವಯಂ ಕತ್ವಾ ಪಟಿಯಾದಾಪೇಸಿ। ಅನುಮೋದನಾಗಾಥಾಪರಿಯೋಸಾನೇ "ಪತ್ಥಯತಂ ಇಚ್ಛತ"ನ್ತಿ ಪದಾನಂ "ಅಲಮೇವ ದಾತು"ನ್ತಿ ಇಮಿನಾ ಸಮ್ಬನ್ಧೋ। ಸಚೇ ಪನ "ಪತ್ಥಯತಾ ಇಚ್ಛತಾ"ತಿ ಪಾಠೋ ಅತ್ಥಿ, ಸೋಯೇವ ಗಹೇತಬ್ಬೋ।

೨೮೩. **ಭೋಜ್ಜಯಾಗುನ್ತಿ** ಯಾ ಪವಾರಣಂ ಜನೇತಿ। **ಯದಗ್ಗೇನಾತಿ** ಯಂ ಆದಿಂ ಕತ್ವಾ। **ಸಗ್ಗಾ ತೇ ಆರದ್ಧಾತಿ** ಸಗ್ಗನಿಬ್ಬತ್ತಕಪುಞ್ಞಂ ಉಪಚಿತನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಯಥಾಧಮ್ಮೋ ಕಾರೇತಬ್ಬೋತಿ** ಪರಮ್ಪರಭೋಜನೇನ ಕಾರೇತಬ್ಬೋ, ಭೋಜ್ಜಯಾಗುಯಾ ಹಿ ಪವಾರಣಾ ಹೋತೀತಿ।

೨೮೪. **ನಾಹಂ ತಂ ಕಚ್ಚಾನಾತಿ** ತಸ್ಮಿಂ ಕಿರ ಅವಸಿಟ್ಠಗುಳೇ ದೇವತಾ ಸುಖುಮೋಜಂ ಪಕ್ಖಿಪಿಂಸು, ಸಾ ಅಞ್ಞೇಸಂ ಪರಿಣಾಮಂ ನ ಗಚ್ಛತಿ, ತಸ್ಮಾ ಏವಮಾಹ। **ಗಿಲಾನಸ್ಸ ಗುಳನ್ತಿ** ತಥಾರೂಪೇನ ಬ್ಯಾಧಿನಾ ಗಿಲಾನಸ್ಸ ಪಚ್ಛಾಭತ್ತಂ ಗುಳಂ ಅನುಜಾನಾಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಪಾಟಲಿಗಾಮವತ್ಥುಕಥಾ

೨೮೫. **ಸಬ್ಬಸನ್ಥರಿನ್ತಿ** ಯಥಾ ಸಬ್ಬಂ ಸನ್ಥತಂ ಹೋತಿ, ಏವಂ।

೨೮೬. **ಸುನಿಧವಸ್ಸಕಾರಾತಿ** ಸುನಿಧೋ ಚ ವಸ್ಸಕಾರೋ ಚ ದ್ವೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ಮಗಧರಞ್ಞೋ ಮಹಾಮತ್ತಾ ಮಹಾಮಚ್ಚಾ। **ವಜ್ಜೀನಂ ಪಟಿಬಾಹಾಯಾತಿ** ವಜ್ಜಿರಾಜಕುಲಾನಂ ಆಯಮುಖಪಚ್ಛಿನ್ದನತ್ಥಂ। **ವತ್ಥೂನೀತಿ** ಘರವತ್ಥೂನಿ। **ಚಿತ್ತಾನಿ ನಮನ್ತಿ ನಿವೇಸನಾನಿ ಮಾಪೇತುನ್ತಿ** ತಾ ಕಿರ ದೇವತಾ ವತ್ಥುವಿಜ್ಜಾಪಾಠಕಾನಂ ಸರೀರೇ ಅಧಿಮುಚ್ಚಿತ್ವಾ ಏವಂ ಚಿತ್ತಾನಿ ನಾಮೇನ್ತಿ। ಕಸ್ಮಾ? ಅಮ್ಹಾಕಂ ಯಥಾನುರೂಪಂ ಸಕ್ಕಾರಂ ಕರಿಸ್ಸನ್ತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ತಾವತಿಂಸೇಹೀತಿ** ಲೋಕೇ ಕಿರ ಸಕ್ಕಂ ದೇವರಾಜಾನಂ ವಿಸ್ಸಕಮ್ಮಞ್ಚ ಉಪಾದಾಯ ತಾವತಿಂಸಾ ಪಣ್ಡಿತಾತಿ ಸದ್ದೋ ಅಬ್ಭುಗ್ಗತೋ, ತೇನೇವಾಹ ತಾವತಿಂಸೇಹೀತಿ, ತಾವತಿಂಸೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಮನ್ತೇತ್ವಾ ವಿಯ ಮಾಪೇನ್ತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಯಾವತಾ ಅರಿಯಂ ಆಯತನನ್ತಿ** ಯತ್ತಕಂ ಅರಿಯಮನುಸ್ಸಾನಂ ಓಸರಣಟ್ಠಾನಂ ನಾಮ ಅತ್ಥಿ। **ಯಾವತಾ ವಣಿಪ್ಪಥೋತಿ** ಯತ್ತಕಂ ವಾಣಿಜಾನಂ ಆಭತಭಣ್ಡಸ್ಸ ರಾಸಿವಸೇನೇವ ಕಯವಿಕ್ಕಯಟ್ಠಾನಂ ನಾಮ ಅತ್ಥಿ। **ಇದಂ ಅಗ್ಗನಗರನ್ತಿ** ತೇಸಂ ಅರಿಯಾಯತನವಣಿಪ್ಪಥಾನಂ ಇದಂ ಅಗ್ಗನಗರಂ ಭವಿಸ್ಸತಿ। **ಪುಟಭೇದನನ್ತಿ** ಪುಟಭೇದನಟ್ಠಾನಂ ಮೋಚನಟ್ಠಾನನ್ತಿ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ। **ಅಗ್ಗಿತೋ ವಾತಿ**ಆದೀಸು ಸಮುಚ್ಚಯತ್ಥೋ ವಾ ಸದ್ದೋ। ತತ್ರ ಹಿ ಏಕಸ್ಸ ಕೋಟ್ಠಾಸಸ್ಸ ಅಗ್ಗಿತೋ, ಏಕಸ್ಸ ಉದಕತೋ, ಏಕಸ್ಸ ಅಬ್ಭನ್ತರತೋ, ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಭೇದಾ ಅನ್ತರಾಯೋ ಭವಿಸ್ಸತಿ। **ಉಳುಮ್ಪನ್ತಿ** ಪಾರಗಮನತ್ಥಾಯ ಆಣಿಯೋ ಆಕೋಟೇತ್ವಾ ಕತಂ। **ಕುಲ್ಲನ್ತಿ** ವಲ್ಲಿಆದೀಹಿ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಕತಂ।

ಅಣ್ಣವನ್ತಿ ಸಬ್ಬನ್ತಿಮೇನ ಪರಿಚ್ಛೇದೇನ ಯೋಜನಮತ್ತಂ ಗಮ್ಭೀರಸ್ಸ ಚ ಪುಥುಲಸ್ಸ ಚ ಉದಕಟ್ಠಾನಸ್ಸೇತಂ ಅಧಿವಚನಂ। **ಸರನ್ತಿ** ಇಧ ನದೀ ಅಧಿಪ್ಪೇತಾ। ಇದಂ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ - ಯೇ ಗಮ್ಭೀರಂ ವಿತ್ಥತಂ ತಣ್ಹಾಸರಂ ತರನ್ತಿ, ತೇ ಅರಿಯಮಗ್ಗಸಙ್ಖಾತಂ ಸೇತುಂ ಕತ್ವಾನ ವಿಸಜ್ಜ ಪಲ್ಲಲಾನಿ ಅನಾಮಸಿತ್ವಾವ ಉದಕಭರಿತಾನಿ ನಿನ್ನಟ್ಠಾನಾನಿ; ಅಯಂ ಪನ ಇದಂ ಅಪ್ಪಮತ್ತಕಂ ಉದಕಂ

ಉತ್ತರಿತುಕಾಮೋಪಿ ಕುಲ್ಲಞ್ಚಿ ಪರಿಜನೋ ಬನ್ಧತಿ, ಬುದ್ಧಾ ಪನ ಬುದ್ಧಸಾವಕಾ ಚ ವಿನಾ ಏವ ಕುಲ್ಲೇನ ತಿಣ್ಣಾ ಮೇಧಾವಿನೋ ಜನಾತಿ।

೧೮೭. **ಅನನುಬೋಧಾತಿ** ಅಬುಜ್ಝನೇನ। **ಸನ್ಧಾವಿತನ್ತಿ** ಭವತೋ ಭವಂ ಗಮನವಸೇನ ಸನ್ಧಾವಿತಂ। **ಸಂಸರಿತನ್ತಿ** ಪುನಪ್ಪುನಂ ಗಮನವಸೇನ ಸಂಸರಿತಂ। **ಮಮಞ್ಚೇವ ತುಮ್ಹಾಕಞ್ಚಾತಿ** ಮಯಾ ಚ ತುಮ್ಹೇಹಿ ಚ। ಅಥ ವಾ **ಸನ್ಧಾವಿತಂ ಸಂಸರಿತನ್ತಿ** ಸನ್ಧಾವನಂ ಸಂಸರಣಂ ಮಮಞ್ಚೇವ ತುಮ್ಹಾಕಞ್ಚ ಅಹೋಸೀತಿ ಏವಮೇತ್ಥ ಅತ್ಥೋ ದಟ್ಠಬ್ಬೋ। **ಸಂಸಿತನ್ತಿ** ಸಂಸರಿತಂ। **ಭವನೇತ್ತಿ ಸಮೂಹತಾತಿ** ಭವತೋ ಭವಗಮನಾ ಸನ್ಧಾವನಾ ತಣ್ಹಾರಜ್ಜು ಸುಟ್ಠು ಹತಾ ಛಿನ್ನಾ ಅಪ್ಪವತ್ತಿಕತಾ।

೧೮೯. **ನೀಲಾತಿ** ಇದಂ ಸಬ್ಬಸಙ್ಗಾಹಕಂ। **ನೀಲವಣ್ಣಾತಿ**ಆದಿ ತಸ್ಸೇವ ವಿಭಾಗದಸ್ಸನತ್ಥಂ। ತತ್ಥ ನ ತೇಸಂ ಪಕತಿವಣ್ಣಾ ನೀಲಾ, ನೀಲವಿಲೇಪನಾನಂ ವಿಚಿತ್ತತಾವಸೇನೇತಂ ವುತ್ತಂ। **ಪಟಿವಟ್ಟೇಸೀತಿ** ಪಹಾರೇಸಿ। **ಸಾಹಾರಂ ದಜ್ಜೇಯ್ಯಾಥಾತಿ** ಸಜನಪದಂ ದದೇಯ್ಯಾಥ। **ಅಙ್ಗುಲಿಂ ಫೋಟೇಸುನ್ತಿ** ಅಙ್ಗುಲಿಂ ಚಾಲೇಸುಂ। **ಅಮ್ಬಕಾಯಾತಿ** ಇತ್ಥಿಕಾಯ। **ಓಲೋಕೇಥಾತಿ** ಪಸ್ಸಥ। **ಅಪಲೋಕೇಥಾತಿ** ಪುನಪ್ಪುನಂ ಪಸ್ಸಥ। **ಉಪಸಂಹರಥಾತಿ** ಉಪನೇಥ। ಇಮಂ ಲಿಚ್ಛವಿಪರಿಸಂ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಚಿತ್ತೇನ ತಾವತಿಂಸಪರಿಸಂ ಹರಥ, ತಾವತಿಂಸಸ್ಸ ಸಮಕಂ ಕತ್ವಾ ಪಸ್ಸಥಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಸೀಹಸೇನಾಪತಿವತ್ಥುಆದಿಕಥಾ

೧೯೦. **ಧಮ್ಮಸ್ಸ ಚ ಅನುಧಮ್ಮಂ ಬ್ಯಾಕರೋನ್ತೀತಿ** ಭಗವತಾ ವುತ್ತಕಾರಣಸ್ಸ ಅನುಕಾರಣಂ ಕಥೇನ್ತಿ। **ಸಹಧಮ್ಮಿಕೋ ವಾದಾನುವಾದೋತಿ** ಅಪರೇಹಿ ವುತ್ತಕಾರಣೇನ ಸಕಾರಣೋ ಹುತ್ವಾ ತುಮ್ಹಾಕಂ ವಾದೋ ವಿಞ್ಞುಗರಹಿತಬ್ಬಂ ಕಾರಣಂ ಕೋಚಿ ಅಪ್ಪಮತ್ತಕೋಪಿ ಕಿಂ ನ ಆಗಚ್ಛತಿ। ಇದಂ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ "ಕಿಂ ಸಬ್ಬಕಾರೇನಾಪಿ ತುಮ್ಹಾಕಂ ವಾದೇ ಗಾರಯ್ಹಕಾರಣಂ ನತ್ಥೀ"ತಿ। **ಅನಬ್ಭಕ್ಖಾತುಕಾಮಾತಿ** ಅಭಿಭವಿತ್ವಾ ನ ಆಚಿಕ್ಖಿತುಕಾಮಾ।

೧೯೧. **ಅನುವಿಚ್ಚಕಾರನ್ತಿ** ಅನುವಿದಿತ್ವಾ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ತುಲಯಿತ್ವಾ ಕಾತಬ್ಬಂ ಕರೋಹೀತಿ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ। **ಞಾತಮನುಸ್ಸಾನನ್ತಿ** ಲೋಕೇ ಪಾಕಟಾನಂ। **ಸಾಧು ಹೋತೀತಿ** ಸುನ್ದರಂ ಹೋತಿ। **ಪಟಾಕಂ ಪರಿಹರೇಯ್ಯುನ್ತಿ** ಪಟಾಕಂ ಉಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ನಗರೇ ಘೋಸನ್ತಾ ಆಹಿಣ್ಡೇಯ್ಯುಂ। ಕಸ್ಮಾ? "ಏವಂ ನೋ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಮಹನ್ತಭಾವೋ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ। **ಓಪಾನಭೂತನ್ತಿ** ಪಟಿಯತ್ತಉದಪಾನೋ ವಿಯ ಠಿತಂ। **ಕುಲನ್ತಿ** ನಿವೇಸನಂ। **ದಾತಬ್ಬಂ ಮಞ್ಞೇಯ್ಯಾಸೀತಿ** ಮಾ ಇಮೇಸಂ ದೇಯ್ಯಧಮ್ಮಂ ಉಪಚ್ಛಿನ್ದಿತ್ಥ, ಸಮ್ಪತ್ತಾನಞ್ಹಿ ದಾತಬ್ಬಮೇವಾತಿ ಓವದತಿ। **ಓಕಾರೋತಿ** ಅವಕಾರೋ ಲಾಮಕಭಾವೋ। **ಸಾಮುಕ್ಕಂಸಿಕಾತಿ** ಅತ್ತನಾಯೇವ ಉದ್ಧರಿತ್ವಾ ಗಹಿತಾ; ಅಸಾಧಾರಣಂ ಅಞ್ಞೇಸನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಉದ್ದಿಸ್ಸ ಕತನ್ತಿ** ಉದ್ದಿಸಿತ್ವಾ ಕತಂ।

೧೯೪. **ಪಟಿಚ್ಚಕಮ್ಮನ್ತಿ** ಅತ್ತಾನಂ ಪಟಿಚ್ಚ ಕತನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। ಅಥ ವಾ **ಪಟಿಚ್ಚಕಮ್ಮನ್ತಿ** ನಿಮಿತ್ತಕಮ್ಮಸ್ಸೇತಂ ಅಧಿವಚನಂ, ತಂ ಪಟಿಚ್ಚಕಮ್ಮಂ ಏತ್ಥ ಅತ್ಥೀತಿ ಮಂಸಮ್ಪಿ ಪಟಿಚ್ಚಕಮ್ಮನ್ತಿ ವುತ್ತಂ। ಯೋ ಹಿ ಏವರೂಪಂ ಮಂಸಂ ಪರಿಭುಞ್ಜತಿ, ಸೋಪಿ ತಸ್ಸ ಕಮ್ಮಸ್ಸ ದಾಯಾದೋ ಹೋತಿ, ವಧಕಸ್ಸ ವಿಯ ತಸ್ಸಾಪಿ ಪಾಣಘಾತಕಮ್ಮಂ ಹೋತೀತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ । **ಜಿರಿದನ್ತಿತಿ** ಜಿರನ್ತಿ ಅಬ್ಭಾಚಿಕ್ಖನ್ತಾ ನ ಜಿರನ್ತಿ, ಅಬ್ಭಕ್ಖಾನಸ್ಸ ಅನ್ತಂ ನ ಗಚ್ಛನ್ತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ತಿಕೋಟಿಪರಿಸುದ್ಧಕಥಾ** ಸಙ್ಘಭೇದಸಿಕ್ಖಾಪದವಣ್ಣನಾಯಂ ವುತ್ತಾ।

ಕಪ್ಪಿಯಭೂಮಿಅನುಜಾನನಕಥಾ

೧೯೫. **ಸಕಟಪರಿವಟ್ಟನ್ತಿ** ಸಕಟೇಹಿ ಪರಿಕ್ಖೇಪಂ ವಿಯ ಕತ್ವಾ ಅಚ್ಛನ್ತಿ। **ಪಚ್ಚನ್ತಿಮನ್ತಿ** ಅಭಿಲಾಪಮತ್ತಮೇತಂ "ಯಂ ಸಙ್ಘೋ ಆಕಙ್ಖತೀ"ತಿ ವುತ್ತತ್ತಾ ಪನ ಧುರವಿಹಾರೋಪಿ ಸಮ್ಮನ್ನಿತುಂ ವಟ್ಟತಿ, ಕಮ್ಮವಾಚಂ ಅವತ್ವಾ ಅಪಲೋಕನೇನಾಪಿ ವಟ್ಟತಿಯೇವ।

ಕಾಕೋರವಸದ್ದನ್ತಿ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಪವಿಟ್ಠಾನಂ ಆಮಿಸಖಾದನತ್ಥಾಯ ಅನುಪ್ಪಗೇಯೇವ ಸನ್ನಿಪತಿತಾನಂ ಕಾಕಾನಂ ಓರವಸದ್ದಂ। **ಯಸೋಜೋ** ನಾಮ ಕಪಿಲಸುತ್ತಪರಿಯೋಸಾನೇ ಪಬ್ಬಜಿತಾನಂ ಪಞ್ಚನ್ನಂ ಸತಾನಂ ಅಗ್ಗಪುರಿಸೋ।

ಉಸ್ಸಾವನನ್ತಿಕನ್ತಿಆದೀಸು ಉಸ್ಸಾವನನ್ತಿಕಾ ತಾವ ಏವಂ ಕತ್ತಬ್ಬಾ। ಯೋ ಥಮ್ಭಾನಂ ವಾ ಉಪರಿ ಭಿತ್ತಿಪಾದೇ ವಾ ನಿಖನಿತ್ವಾ ವಿಹಾರೋ ಕರಿಯತಿ, ತಸ್ಸ ಹೇಟ್ಠಾ ಥಮ್ಭಪಟಿಚ್ಛಕಾ ಪಾಸಾಣಾ ಭೂಮಿಗತಿಕಾ ಏವ। ಪಠಮಥಮ್ಭಂ ಪನ ಪಠಮಭಿತ್ತಿಪಾದಂ ವಾ ಪತಿಟ್ಠಾಪೇನ್ತೇಹಿ ಬಹೂಹಿ ಸಮ್ಪರಿವಾರೇತ್ವಾ "ಕಪ್ಪಿಯಕುಟಿಂ ಕರೋಮ, ಕಪ್ಪಿಯಕುಟಿಂ ಕರೋಮಾ"ತಿ ವಾಚಂ ನಿಚ್ಛಾರೇನ್ತೇಹಿ ಮನುಸ್ಸೇಸು ಉಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಪತಿಟ್ಠಾಪೇನ್ತೇಸು ಆಮಸಿತ್ವಾ ವಾ ಸಯಂ ಉಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ವಾ ಥಮ್ಭೋ ವಾ ಭಿತ್ತಿಪಾದೋ ವಾ ಪತಿಟ್ಠಾಪೇತಬ್ಬೋ। ಕುರುನ್ದಿಮಹಾಪಚ್ಚರೀಸು ಪನ "ಕಪ್ಪಿಯಕುಟಿ ಕಪ್ಪಿಯಕುಟೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಪತಿಟ್ಠಾಪೇತಬ್ಬನ್ತಿ ವುತ್ತಂ। ಅನ್ಧಕಟ್ಠಕಥಾಯಂ "ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಕಪ್ಪಿಯಕುಟಿಂ ಅಧಿಟ್ಠಾಮೀ"ತಿ ವುತ್ತಂ। ತಂ ಪನ ಅವತ್ವಾಪಿ ಅಟ್ಠಕಥಾಸು ವುತ್ತನಯೇನ ವುತ್ತೇ ದೋಸೋ ನತ್ಥಿ। ಇದಂ ಪನೇತ್ಥ ಸಾಧಾರಣಲಕ್ಖಣಂ, ಥಮ್ಭಪತಿಟ್ಠಾನಞ್ಚ ವಚನಪರಿಯೋಸಾನಞ್ಚ ಸಮಕಾಲಂ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ಹಿ ಅನಿಟ್ಠಿತೇ ವಚನೇ ಥಮ್ಭೋ ಪತಿಟ್ಠಾತಿ, ಅಪ್ಪತಿಟ್ಠಿತೇ ವಾ ತಸ್ಮಿಂ ವಚನಂ ನಿಟ್ಠಾತಿ, ಅಕತಾ ಹೋತಿ ಕಪ್ಪಿಯಕುಟಿ। ತೇನೇವ ಮಹಾಪಚ್ಚರಿಯಂ ವುತ್ತಂ - "ಬಹೂಹಿ ಸಮ್ಪರಿವಾರೇತ್ವಾ ವತ್ತಬ್ಬಂ, ಅವಸ್ಸಞ್ಹಿ ಏತ್ಥ ಏಕಸ್ಸಪಿ ವಚನನಿಟ್ಠಾನಞ್ಚ ಥಮ್ಭಪತಿಟ್ಠಾನಞ್ಚ ಏಕತೋ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ।

ಇಟ್ಠಕಸಿಲಾಮತ್ತಿಕಾಕುಟ್ಟಿಕಾಸು ಪನ ಕುಟೀಸು ಹೇಟ್ಠಾ ಚಯಂ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ವಾ ಅಬನ್ಧಿತ್ವಾ ವಾ ಕರೋನ್ತು, ಯತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಭಿತ್ತಿಂ ಉಟ್ಠಾಪೇತುಕಾಮಾ ಹೋನ್ತಿ, ತಂ ಸಬ್ಬಪಠಮಂ ಇಟ್ಠಕಂ ವಾ ಸಿಲಂ ವಾ ಮತ್ತಿಕಾಪಿಣ್ಡಂ ವಾ ಗಹೇತ್ವಾ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ಕಪ್ಪಿಯಕುಟಿ ಕಾತಬ್ಬಾ। ಇಟ್ಠಕಾದಯೋ ಹಿ ಭಿತ್ತಿಯಾ ಪಠಮಿಟ್ಠಕಾದೀನಂ ಹೇಟ್ಠಾ ನ ವಟ್ಟನ್ತಿ, ಥಮ್ಭಾ ಪನ ಉಪರಿ ಉಗ್ಗಚ್ಛನ್ತಿ, ತಸ್ಮಾ ವಟ್ಟನ್ತಿ। ಅನ್ಧಕಟ್ಠಕಥಾಯಂ "ಥಮ್ಭೇಹಿ ಕರಿಯಮಾನೇ ಚತೂಸು ಕೋಣೇಸು ಚತ್ತಾರೋ ಥಮ್ಭಾ ಇಟ್ಠಕಾದಿಕುಟ್ಟೇ ಚತೂಸು ಕೋಣೇಸು ದ್ವೇ ತಿಸ್ಸೋ ಇಟ್ಠಕಾ ಅಧಿಟ್ಠಾತಬ್ಬಾ"ತಿ ವುತ್ತಂ। ತಥಾ ಪನ ಅಕತಾಯಪಿ ದೋಸೋ ನತ್ಥಿ, ಅಟ್ಠಕಥಾಸು ಹಿ ವುತ್ತಮೇವ ಪಮಾಣಂ।

ಗೋನಿಸಾದಿಕಾ ದುವಿಧಾ - ಆರಾಮಗೋನಿಸಾದಿಕಾ, ವಿಹಾರಗೋನಿಸಾದಿಕಾತಿ। ತಾಸು ಯತ್ಥ ನೇವ ಆರಾಮೋ ನ ಸೇನಾಸನಾನಿ ಪರಿಕ್ಖಿತ್ತಾನಿ ಹೋನ್ತಿ, ಅಯಂ **"ಆರಾಮಗೋನಿಸಾದಿಕಾ"** ನಾಮ। ಯತ್ಥ ಸೇನಾಸನಾನಿ ಸಬ್ಬಾನಿ ವಾ ಏಕಚ್ಚಾನಿ ವಾ ಪರಿಕ್ಖಿತ್ತಾನಿ, ಆರಾಮೋ ಅಪರಿಕ್ಖಿತ್ತೋ, ಅಯಂ **"ವಿಹಾರಗೋನಿಸಾದಿಕಾ"** ನಾಮ। ಇತಿ ಉಭಯತ್ರಾಪಿ ಆರಾಮಸ್ಸ ಅಪರಿಕ್ಖಿತ್ತಭಾವೋಯೇವ ಪಮಾಣಂ। ಆರಾಮೋ ಪನ ಉಪಡ್ಢಪರಿಕ್ಖಿತ್ತೋಪಿ ಬಹುತರಂ ಪರಿಕ್ಖಿತ್ತೋಪಿ ಪರಿಕ್ಖಿತ್ತೋಯೇವ ನಾಮಾತಿ ಕುರುನ್ದಿಮಹಆಪಚ್ಚರಿಯಾದೀಸು ವುತ್ತಂ। ಏತ್ಥ ಕಪ್ಪಿಯಕುಟಿಂ ಲದ್ಧುಂ ವಟ್ಟತಿ।

ಗಹಪತೀತಿ ಮನುಸ್ಸಾ ಆವಾಸಂ ಕತ್ವಾ "ಕಪ್ಪಿಯಕುಟಿಂ ದೇಮ, ಪರಿಭುಞ್ಜಥಾ"ತಿ ವದನ್ತಿ, ಏಸಾ ಗಹಪತಿ ನಾಮ। "ಕಪ್ಪಿಯಕುಟಿಂ ಕಾತುಂ ದೇಮಾ"ತಿ ವುತ್ತೇಪಿ ವಟ್ಟತಿಯೇವ। ಅನ್ಧಕಟ್ಠಕಥಾಯಂ ಪನ "ಯಸ್ಮಾ ಭಿಕ್ಖುಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಸೇಸಸಹಧಮ್ಮಿಕಾನಂ ಸಬ್ಬೇಸಞ್ಚ ದೇವಮನುಸ್ಸಾನಂ ಹತ್ಥತೋ ಪಟಿಗ್ಗಹೋ ಚ ಸನ್ನಿಧಿ ಚ ಅನ್ತೋವುತ್ಥಞ್ಚ ತೇಸಂ ಸನ್ತಕಂ ಭಿಕ್ಖುಸ್ಸ ವಟ್ಟತಿ, ತಸ್ಮಾ ತೇಸಂ ಗೇಹಾನಿ ವಾ ತೇಹಿ ದಿನ್ನಾ ಕಪ್ಪಿಯಕುಟಿ ವಾ ಗಹಪತೀತಿ ವುಚ್ಚತೀ"ತಿ ವುತ್ತಂ। ಪುನಪಿ ವುತ್ತಂ - "ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಸ್ಸ ವಿಹಾರಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುನುಪಸ್ಸಯೋ ವಾ ಆರಾಮಿಕಾನಂ ವಾ ತಿತ್ಥಿಯಾನಂ ವಾ ದೇವತಾನಂ ವಾ ನಾಗಾನಂ ವಾ ಅಪಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂ ವಿಮಾನಂ ಕಪ್ಪಿಯಕುಟಿ ಹೋತೀ"ತಿ, ತಂ ಸುವುತ್ತಂ; ಸಙ್ಘಸನ್ತಕಮೇವ ಹಿ ಭಿಕ್ಖುಸನ್ತಕಂ ವಾ ಗೇಹಂ ಗಹಪತಿಕುಟಿಕಾ ನ ಹೋತಿ। **ಸಮ್ಮುತಿಕಾ** ನಾಮ ಕಮ್ಮವಾಚಂ ಸಾವೇತ್ವಾ ಕತಾತಿ।

ಯಂ ಇಮಾಸು ಚತೂಸು ಕಪ್ಪಿಯಭೂಮೀಸು ವುತ್ಥಂ ಆಮಿಸಂ, ತಂ ಸಬ್ಬಂ ಅನ್ತೋವುತ್ಥಸಙ್ಖ್ಯಂ ನ ಗಚ್ಛತಿ। ಭಿಕ್ಖೂನಞ್ಚ ಭಿಕ್ಖುನೀನಞ್ಚ ಅನ್ತೋವುತ್ಥಅನ್ತೋಪಕ್ಕಮೋಚನತ್ಥಞ್ಹಿ ಕಪ್ಪಿಯಕುಟಿಯೋ ಅನುಞ್ಞಾತಾ। ಯಂ ಪನ ಅಕಪ್ಪಿಯಭೂಮಿಯಂ

ಸಹಸೇಯ್ಯಪ್ಪಹೋನಕೇ ಗೇಹೇ ವುತ್ಥಂ ಸಙ್ಘಿಕಂ ವಾ ಪುಗ್ಗಲಿಕಂ ವಾ ಭಿಕ್ಖುಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ವಾ ಸನ್ತಕಂ ಏಕರತ್ತಮ್ಪಿ ಠಪಿತಂ, ತಂ ಅನ್ತೋವುತ್ಥಂ; ತತ್ಥ ಪಕ್ಕಞ್ಚ ಅನ್ತೋಪಕ್ಕಂ ನಾಮ ಹೋತಿ, ಏತಂ ನ ಕಪ್ಪತಿ। ಸತ್ತಾಹಕಾಲಿಕಂ ಪನ ಯಾವಜೀವಿಕಞ್ಚ ವಟ್ಟತಿ।

ತತ್ರಾಯಂ ವಿನಿಚ್ಛಯೋ - ಸಾಮಣೇರೋ ಭಿಕ್ಖುಸ್ಸ ತಣ್ಡುಲಾದಿಕಂ ಆಮಿಸಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ಕಪ್ಪಿಯಕುಟಿಯಂ ನಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಪುನದಿವಸೇ ಪಚಿತ್ವಾ ದೇತಿ, ಅನ್ತೋವುತ್ಥಂ ನ ಹೋತಿ। ತತ್ಥ ಅಕಪ್ಪಿಯಕುಟಿಯಂ ನಿಕ್ಖಿತ್ತಸಪ್ಪಿಆದೀಸು ಯಂಕಿಞ್ಚಿ ಪಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ದೇತಿ, ಮುಖಸನ್ನಿಧಿ ನಾಮ ಹೋತಿ। ಮಹಾಪಚ್ಚರಿಯಂ ಪನ "ಅನ್ತೋವುತ್ಥಂ ಹೋತೀ"ತಿ ವುತ್ತಂ। ತತ್ಥ ನಾಮಮತ್ತಮೇವ ನಾನಾಕರಣಂ। ಭಿಕ್ಖು ಅಕಪ್ಪಿಯಕುಟಿಯಂ ಠಪಿತಸಪ್ಪಿಞ್ಚ ಯಾವಜೀವಿಕಪಣ್ಣಞ್ಚ ಏಕತೋ ಪಚಿತ್ವಾ ಪರಿಭುಞ್ಜತಿ, ಸತ್ತಾಹಂ ನಿರಾಮಿಸಂ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ಆಮಿಸಸಂಸಟ್ಠಂ ಕತ್ವಾ ಪರಿಭುಞ್ಜತಿ, ಅನ್ತೋವುತ್ಥಞ್ಚೇವ ಸಾಮಂಪಾಕಞ್ಚ ಹೋತಿ। ಏತೇನುಪಾಯೇನ ಸಬ್ಬಸಂಸಗ್ಗಾ ವೇದಿತಬ್ಬಾ।

ಇಮಾ ಪನ ಕಪ್ಪಿಯಕುಟಿಯೋ ಕದಾ ಜಹಿತವತ್ಥುಕಾ ಹೋನ್ತಿ? ಉಸ್ಸಾವನನ್ತಿಕಾ ತಾವ ಯಾ ಥಮ್ಭಾನಂ ಉಪರಿ ಭಿತ್ತಿಪಾದೇ ವಾ ನಿಖಣಿತ್ವಾ ಕತಾ, ಸಾ ಸಬ್ಬೇಸು ಥಮ್ಭೇಸು ಚ ಭಿತ್ತಿಪಾದೇಸು ಚ ಅಪನೀತೇಸು ಜಹಿತವತ್ಥುಕಾ ಹೋತಿ। ಸಚೇ ಪನ ಥಮ್ಭೇ ವಾ ಭಿತ್ತಿಪಾದೇ ವಾ ಪರಿವತ್ತೇನ್ತಿ, ಯೋ ಯೋ ಠಿತೋ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಪತಿಟ್ಠಾತಿ, ಸಬ್ಬೇಸುಪಿ ಪರಿವತ್ತಿತೇಸು ಅಜಹಿತವತ್ಥುಕಾವ ಹೋತಿ। ಇಟ್ಠಕಾದೀಹಿ ಕತಾ ಚಯಸ್ಸ ಉಪರಿ ಭಿತ್ತಿಅತ್ಥಾಯ ಠಪಿತಂ ಇಟ್ಠಕಂ ವಾ ಸಿಲಂ ವಾ ಮತ್ತಿಕಾಪಿಣ್ಡಂ ವಾ ಆದಿಂಕತ್ವಾ ವಿನಾಸಿತಕಾಲೇ ಜಹಿತವತ್ಥುಕಾ ಹೋತಿ। ಯೇಹಿ ಪನ ಇಟ್ಠಕಾದೀಹಿ ಅಧಿಟ್ಠಿತಾ, ತೇಸು ಅಪನೀತೇಸುಪಿ ತದಞ್ಞಾಸು ಪತಿಟ್ಠಿತಾಸು ಅಜಹಿತವತ್ಥುಕಾವ ಹೋತಿ।

ಗೋನಿಸಾದಿಕಾ ಪಾಕಾರಾದೀಹಿ ಪರಿಕ್ಖೇಪೇ ಕತೇ ಜಹಿತವತ್ಥುಕಾ ಹೋತಿ। ಪುನ ತಸ್ಮಿಂ ಆರಾಮೇ ಕಪ್ಪಿಯಕುಟಿ ಲದ್ಧುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ಪನ ಪುನಪಿ ಪಾಕಾರಾದಯೋ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಖಣ್ಡಾ ಹೋನ್ತಿ, ತತೋ ತತೋ ಗಾವೋ ಪವಿಸನ್ತಿ, ಪುನ ಕಪ್ಪಿಯಕುಟಿ ಹೋತಿ। ಇತರಾ ಪನ ದ್ವೇ ಗೋಪಾನಸೀಮತ್ತಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಸಬ್ಬಸ್ಮಿಂ ಛದನೇ ವಿನಟ್ಠೇ ಜಹಿತವತ್ಥುಕಾ ಹೋನ್ತಿ। ಸಚೇ ಗೋಪಾನಸೀನಂ ಉಪರಿ ಏಕಮ್ಪಿ ಪಕ್ಖಪಾಸಕಮಣ್ಡಲಂ ಅತ್ಥಿ, ರಕ್ಖತಿ।

ಯತ್ರ ಪನಿಮಾ ಚತಸ್ಸೋಪಿ ಕಪ್ಪಿಯಭೂಮಿಯೋ ನತ್ಥಿ, ತತ್ಥ ಕಿಂ ಕಾತಬ್ಬಂ? ಅನುಪಸಮ್ಪನ್ನಸ್ಸ ದತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಸನ್ತಕಂ ಕತ್ವಾ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತಬ್ಬಂ। ತತ್ರಿದಂ ವತ್ಥು - ಕರವಿಕತಿಸ್ಸತ್ಥೇರೋ ಕಿರ ವಿನಯಧರಪಾಮೋಕ್ಖೋ ಮಹಾಸೀವತ್ಥೇರಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಂ ಅಗಮಾಸಿ। ಸೋ ದೀಪಾಲೋಕೇನ ಸಪ್ಪಿಕುಮ್ಭಂ ಪಸ್ಸಿತ್ವಾ "ಭನ್ತೇ ಕಿಮೇತ"ನ್ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। ಥೇರೋ "ಆವುಸೋ ಗಾಮತೋ ಸಪ್ಪಿಕುಮ್ಭೋ ಆಭತೋ, ಲೂಖದಿವಸೇ ಸಪ್ಪಿನಾ ಭುಞ್ಜನತ್ಥಾಯಾ"ತಿ ಆಹ। ತತೋ ನಂ ತಿಸ್ಸತ್ಥೇರೋ "ನ ವಟ್ಟತಿ ಭನ್ತೇ"ತಿ ಆಹ। ಥೇರೋ ಪುನದಿವಸೇ ಪಮುಖೇ ನಿಕ್ಖಿಪಾಪೇಸಿ। ತಿಸ್ಸತ್ಥೇರೋ ಪುನ ಏಕದಿವಸೇ ಆಗತೋ ತಂ ದಿಸ್ವಾ ತಥೇವ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ಭನ್ತೇ ಸಹಸೇಯ್ಯಪ್ಪಹೋನಕಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇತುಂ ನ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ ಆಹ। ಥೇರೋ ಪುನದಿವಸೇ ಬಹಿ ನೀಹರಾಪೇತ್ವಾ ನಿಕ್ಖಿಪಾಪೇಸಿ, ತಂ ಚೋರಾ ಹರಿಂಸು। ಸೋ ಪುನ ಏಕದಿವಸಂ ಆಗತಂ ತಿಸ್ಸತ್ಥೇರಂ ಆಹ - "ಆವುಸೋ ತಯಾ 'ನ ವಟ್ಟತೀ'ತಿ ವುತ್ತೋ ಸೋ ಕುಮ್ಭೋ ಬಹಿ ನಿಕ್ಖಿತ್ತೋ ಚೋರೇಹಿ ಅವಹತೋ"ತಿ। ತತೋ ನಂ ತಿಸ್ಸತ್ಥೇರೋ ಆಹ - "ನನು ಭನ್ತೇ ಅನುಪಸಮ್ಪನ್ನಸ್ಸ ದಾತಬ್ಬೋ ಅಸ್ಸ, ಅನುಪಸಮ್ಪನ್ನಸ್ಸ ಹಿ ದತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಸನ್ತಕಂ ಕತ್ವಾ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತುಂ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ।

೨೯೭-೮. ಮೇಣ್ಡಕವತ್ಥು ಉತ್ತಾನಮೇವ। ಅಪಿ ಚೇತ್ಥ **ಅನುಜಾನಾಮಿ ಭಿಕ್ಖವೇ ಪಞ್ಚ ಗೋರಸೇ**ತಿ ಇಮೇ ಪಞ್ಚ ಗೋರಸೇ ವಿಸುಂ ಪರಿಭೋಗೇನ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತುಮ್ಪಿ ಅನುಜಾನಾಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಪಾಥೇಯ್ಯಂ ಪರಿಯೇಸಿತು**ನ್ತಿ ಏತ್ಥ ಸಚೇ ಕೇಚಿ ಸಯಮೇವ ಞತ್ವಾ ದೇನ್ತಿ, ಇಚ್ಚೇತಂ ಕುಸಲಂ; ನೋ ಚೇ ದೇನ್ತಿ, ಞಾತಿಪವಾರಿತಟ್ಠಾನತೋ ವಾ ಭಿಕ್ಖಾಚಾರವತ್ತೇನ ವಾ ಪರಿಯೇಸಿತಬ್ಬಂ। ತಥಾ ಅಲಭನ್ತೇನ ಅಞ್ಞಾತಿಕಅಪ್ಪವಾರಿತಟ್ಠಾನತೋ ಯಾಚಿತ್ವಾಪಿ ಗಹೇತಬ್ಬಂ। ಏಕದಿವಸೇನ ಗಮನೀಯೇ ಮಗ್ಗೇ ಏಕಭತ್ತತ್ಥಾಯ ಪರಿಯೇಸಿತಬ್ಬಂ। ದೀಘೇ ಅದ್ಧಾನೇ ಯತ್ತಕೇನ ಕನ್ತಾರಂ ನಿತ್ಥರತಿ, ತತ್ತಕಂ ಪರಿಯೇಸಿತಬ್ಬಂ।

ಕೇಣಿಯಜಟಿಲವತ್ಥುಕಥಾ

೩೦೦. **ರಾಜೇಹಿ ಗಾಹಾಪೇತ್ವಾತಿ** ಪಞ್ಚಹಿ ರಾಜಸತೇಹಿ ಸುಸಜ್ಜಿತಸ್ಸ ಬದರಪಾನಸ್ಸ ಕುಟಸಹಸ್ಸಂ ಗಾಹಾಪೇತ್ವಾ। **ಏತಸ್ಮಿಂ ನಿದಾನೇ ಏತಸ್ಮಿಂ ಪಕರಣೇ ಧಮ್ಮಿಂ ಕಥಂ ಕತ್ವಾತಿ** "ಸಾಧು ಭಿಕ್ಖವೇ ಪಾನಂ ಅಪಿವನ್ತಾ ಸಮಣಸ್ಸ ಗೋತಮಸ್ಸ ಸಾವಕಾ ಪಚ್ಚಯಬಾಹುಲ್ಲಿಕಾತಿ ವಾದಂ ನ ಉಪ್ಪಾದಯಿತ್ಥ, ಮಯಿ ಚ ಗಾರವಂ ಅಕತ್ಥ, ಮಮ ಚ ತುಮ್ಹೇಸು ಗಾರವಂ ಜನಯಿತ್ಥ, ಇತಿ ವೋ ಅಹಂ ಇಮಿನಾ ಕಾರಣೇನ ಸುಟ್ಠು ಪಸನ್ನೋ"ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ಧಮ್ಮಿಂ ಕಥಂ ಕತ್ವಾ **ಅನುಜಾನಾಮಿ ಭಿಕ್ಖವೇ ಅಟ್ಠ ಪಾನಾನೀತಿ**ಆದಿಮಾಹ।

ತತ್ಥ **ಅಮ್ಬಪಾನ**ನ್ತಿ ಆಮೇಹಿ ವಾ ಪಕ್ಕೇಹಿ ವಾ ಅಮ್ಬೇಹಿ ಕತಪಾನಂ। ತತ್ಥ ಆಮೇಹಿ ಕರೋನ್ತೇನ ಅಮ್ಬತರುಣಾನಿ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾ ಉದಕೇ ಪಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಆತಪೇ ಆದಿಚ್ಚಪಾಕೇನ ಪಚಿತ್ವಾ ಪರಿಸ್ಸಾವೇತ್ವಾ ತದಹುಪಟಿಗ್ಗಹಿತೇಹಿ ಮಧುಸಕ್ಕರಕಪ್ಪೂರಾದೀಹಿ ಯೋಜೇತ್ವಾ ಕಾತಬ್ಬಂ। ಏವಂ ಕತಂ ಪುರೇಭತ್ತಮೇವ ಕಪ್ಪತಿ। ಅನುಪಸಮ್ಪನ್ನೇಹಿ ಕತಂ ಲಭಿತ್ವಾ ಪನ ಪುರೇಭತ್ತಂ ಪಟಿಗ್ಗಹಿತಂ ಪುರೇಭತ್ತಂ ಸಾಮಿಸಪರಿಭೋಗೇನಾಪಿ ವಟ್ಟತಿ, ಪಚ್ಛಾಭತ್ತಂ ನಿರಾಮಿಸಪರಿಭೋಗೇನ ಯಾವ ಅರುಣುಗ್ಗಮನಾ ವಟ್ಟತಿಯೇವ। ಏಸ ನಯೋ ಸಬ್ಬಪಾನೇಸು।

ತೇಸು ಪನ **ಜಮ್ಬುಪಾನ**ನ್ತಿ ಜಮ್ಬುಫಲೇಹಿ ಕತಪಾನಂ। **ಚೋಚಪಾನ**ನ್ತಿ ಅಟ್ಠಿಕೇಹಿ ಕದಲಿಫಲೇಹಿ ಕತಪಾನಂ। **ಮೋಚಪಾನ**ನ್ತಿ ಅನಟ್ಠಿಕೇಹಿ ಕದಲಿಫಲೇಹಿ ಕತಪಾನಂ। **ಮಧುಕಪಾನ**ನ್ತಿ ಮಧುಕಾನಂ ಜಾತಿರಸೇನ ಕತಪಾನಂ; ತಂ ಪನ ಉದಕಸಮ್ಭಿನ್ನಂ ವಟ್ಟತಿ, ಸುದ್ಧಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। **ಮುದ್ದಿಕಪಾನ**ನ್ತಿ ಮುದ್ದಿಕಾ ಉದಕೇ ಮದ್ದಿತ್ವಾ ಅಮ್ಬಪಾನಂ ವಿಯ ಕತಪಾನಂ। **ಸಾಲೂಕಪಾನ**ನ್ತಿ ರತ್ತುಪ್ಪಲನೀಲುಪ್ಪಲಾದೀನಂ ಸಾಲೂಕೇ ಮದ್ದಿತ್ವಾ ಕತಪಾನಂ। **ಫಾರುಸಕಪಾನ**ನ್ತಿ ಫಾರುಸಕಫಲೇಹಿ ಅಮ್ಬಪಾನಂ ವಿಯ ಕತಪಾನಂ। ಇಮಾನಿ ಅಟ್ಠ ಪಾನಾನಿ ಸೀತಾನಿಪಿ ಆದಿಚ್ಚಪಾಕಾನಿಪಿ ವಟ್ಟನ್ತಿ, ಅಗ್ಗಿಪಾಕಾನಿ ನ ವಟ್ಟನ್ತಿ। **ಧಞ್ಞಫಲರಸ**ನ್ತಿ ಸತ್ತನ್ನಂ ಧಞ್ಞಾನಂ ಫಲರಸಂ। **ಡಾಕರಸ**ನ್ತಿ ಪಕ್ಕಡಾಕರಸಂ। ಯಾವಕಾಲಿಕಪತ್ತಾನಞ್ಹಿ ಪುರೇಭತ್ತಂಯೇವ ರಸೋ ಕಪ್ಪತಿ। ಯಾವಜೀವಿಕಾನಂ ಪಟಿಗ್ಗಹೇತ್ವಾ ಠಪಿತಸಪ್ಪಿಆದೀಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಪಕ್ಕಾನಂ ಸತ್ತಾಹಂ ಕಪ್ಪತಿ। ಸಚೇ ಪನ ಸುದ್ಧಉದಕೇನ ಪಚತಿ, ಯಾವಜೀವಮ್ಪಿ ವಟ್ಟತಿ। ಖೀರಾದೀಹಿ ಪನ ಸದ್ಧಿಂ ಪಚಿತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಅಞ್ಞೇಹಿ ಪಕ್ಕಮ್ಪಿ ಡಾಕರಸಸಙ್ಖ್ಯಮೇವ ಗಚ್ಛತಿ। ಕುರುನ್ದಿಯಂ ಪನ "ಯಾವಕಾಲಿಕಪತ್ತಾನಮ್ಪಿ ಸೀತೋದಕೇನ ಮದ್ದಿತ್ವಾ ಕತರಸೋ ವಾ ಆದಿಚ್ಚಪಾಕೋ ವಾ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ ವುತ್ತಂ। **ಠಪೇತ್ವಾ ಮಧುಕಪುಪ್ಫರಸ**ನ್ತಿ ಏತ್ಥ ಮಧುಕಪುಪ್ಫರಸೋ ಅಗ್ಗಿಪಾಕೋ ವಾ ಹೋತು ಆದಿಚ್ಚಪಾಕೋ ವಾ, ಪಚ್ಛಾಭತ್ತಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಪುರೇಭತ್ತಮ್ಪಿ ಯಂ ಪಾನಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಮಜ್ಜಂ ಕರೋನ್ತಿ, ಸೋ ಆದಿತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಮಧುಕಪುಪ್ಫಂ ಪನ ಅಲ್ಲಂ ವಾ ಸುಕ್ಖಂ ವಾ ಭಜ್ಜಿತಂ ವಾ ತೇನ ಕತಫಾಣಿತಂ ವಾ ಯತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಮಜ್ಜಂ ನ ಕರೋನ್ತಿ, ತಂ ಸಬ್ಬಂ ಪುರೇಭತ್ತಂ ವಟ್ಟತಿ। ಉಚ್ಛುರಸೋ ನಿಕಸಟೋ ಪಚ್ಛಾಭತ್ತಂ ವಟ್ಟತಿ । ಇತಿ ಪಾನಾನಿ ಅನುಜಾನನ್ತೇನ ಇಮೇಪಿ ಚತ್ತಾರೋ ರಸಾ ಅನುಞ್ಞಾತಾತಿ। **ಅಗ್ಗಿಹುತ್ತಮುಖಾ ಯಞ್ಞಾ**ತಿಆದೀಸು ಅಗ್ಗಿಹುತಂ ಸೇಟ್ಠಂ, ಅಗ್ಗಿಹುತಂ ಮುಖನ್ತಿ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ।

ರೋಜಮಲ್ಲಾದಿವತ್ಥುಕಥಾ

೩೦೧-೨. ರೋಜವತ್ಥು ಉತ್ತಾನತ್ಥಮೇವ। ತತ್ಥ **ಸಙ್ಕರಂ ಅಕಂಸೂ**ತಿ ಕತಿಕಂ ಅಕಂಸು। **ಉಳಾರಂ ಖೋ ತೇ ಇದ**ನ್ತಿ ಸುನ್ದರಂ ಖೋ ತೇ ಇದಂ। **ನಾಹಂ ಭನ್ತೇ ಆನನ್ದ ಬಹುಕತೋ**ತಿ ನಾಹಂ ಬುದ್ಧಾದಿಗತಪಸಾದಬಹುಮಾನೇನ ಇಧಾಗತೋತಿ ದಸ್ಸೇತಿ। **ಸಬ್ಬಞ್ಚ ಡಾಕ**ನ್ತಿ ಸಪ್ಪಿಆದೀಹಿ ಪಕ್ಕಂ ವಾ ಅಪಕ್ಕಂ ವಾ ಯಂಕಿಞ್ಚಿ ಡಾಕಂ। **ಪಿಟ್ಠಖಾದನೀಯ**ನ್ತಿ ಪಿಟ್ಠಮಯಂ ಖಾದನೀಯಂ; ರೋಜೋ ಕಿರ ಇದಂ ಉಭಯಮ್ಪಿ ಸತಸಹಸ್ಸಂ ವಯಂ ಕತ್ವಾ ಪಟಿಯಾದಾಪೇಸಿ।

೩೦೩. **ಮಞ್ಜುಕಾ**ತಿ ಮಧುರವಚನಾ। **ಪಟಿಭಾನೇಯ್ಯಕಾ**ತಿ ಸಕೇ ಸಿಪ್ಪೇ ಪಟಿಭಾನಸಮ್ಪನ್ನಾ। **ದಕ್ಖಾ**ತಿ ಛೇಕಾ, ಅನಲಸಾ ವಾ। **ಪರಿಯೋದಾತಸಿಪ್ಪಾ**ತಿ ನಿದ್ದೋಸಸಿಪ್ಪಾ। **ನಾಳಿಯಾವಾಪಕೇನಾ**ತಿ ನಾಳಿಯಾ ಚ ಆವಾಪಕೇನ ಚ। ಆವಾಪಕೋ ನಾಮ ಯತ್ಥ

ಲದ್ಧಂ ಲದ್ಧಂ ಆವಪನ್ತಿ, ಪಕ್ಖಿಪನ್ತೀತಿ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ। **ನ ಚ ಭಿಕ್ಖವೇ ನಹಾಪಿತಪುಬ್ಬೇನ ಖುರಭಣ್ಡ**ನ್ತಿ ಏತ್ಥ ಗಹೇತ್ವಾ ಪರಿಹರಿತುಮೇವ ನ ವಟ್ಟತಿ, ಅಞ್ಞಸ್ಸ ಸನ್ತಕೇನ ಕೇಸೇ ಛೇದೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ವೇತನಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಛಿನ್ದತಿ, ನ ವಟ್ಟತಿ। ಯೋ ಅನಹಾಪಿತಪುಬ್ಬೋ ತಸ್ಸ ಪರಿಹರಿತುಮ್ಪಿ ವಟ್ಟತಿ, ತಂ ವಾ ಅಞ್ಞಂ ವಾ ಗಹೇತ್ವಾ ಕೇಸೇ ಛೇದೇತುಮ್ಪಿ ವಟ್ಟತಿ।

೩೦೪. ಭಾಗಂ ದತ್ವಾತಿ ದಸಮಭಾಗಂ ದತ್ವಾ; ಇದಂ ಕಿರ ಜಮ್ಬುದೀಪೇ ಪೋರಾಣಕಚಾರಿತ್ತಂ, ತಸ್ಮಾ ದಸಕೋಟ್ಠಾಸೇ ಕತ್ವಾ ಏಕೋ ಕೋಟ್ಠಾಸೋ ಭೂಮಿಸಾಮಿಕಾನಂ ದಾತಬ್ಬೋ।

ಚತುಮಹಾಪದೇಸಕಥಾ

೩೦೫. ಯಂ ಭಿಕ್ಖವೇ ಮಯಾ ಇದಂ ನ ಕಪ್ಪತೀತಿ ಇಮೇ ಚತ್ತಾರೋ ಮಹಾಪದೇಸೇ ಭಗವಾ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ನಯಗ್ಗಹಣತ್ಥಾಯ ಆಹ। ತತ್ಥ ಧಮ್ಮಸಙ್ಗಾಹಕತ್ಥೇರಾ ಸುತ್ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಪರಿಮದ್ದನ್ತಾ ಇದಂ ಅದ್ದಸಂಸು। **ಠಪೇತ್ವಾ ಧಞ್ಞಫಲರಸ**ನ್ತಿ ಸತ್ತಧಞ್ಞರಸಾನಿ ಪಚ್ಛಾಭತ್ತಂ ನ ಕಪ್ಪನ್ತೀತಿ ಪಟಿಕ್ಖಿತ್ತಾನಿ। ತಾಲನಾಳಿಕೇರಪನಸಲಬುಜಅಲಾಬುಕುಮ್ಭಣ್ಡಪುಸ್ಸಫಲತಿಪುಸಫಲಏಳಾಲುಕಾನಿ , ನವ ಮಹಾಫಲಾನಿ ಸಬ್ಬಞ್ಚ ಅಪರಣ್ಣಂ, ಧಞ್ಞಗತಿಕಮೇವ। ತಂ ಕಿಞ್ಚಾಪಿ ನ ಪಟಿಕ್ಖಿತ್ತಂ, ಅಥ ಖೋ ಅಕಪ್ಪಿಯಂ ಅನುಲೋಮೇತಿ, ತಸ್ಮಾ ಪಚ್ಛಾಭತ್ತಂ ನ ಕಪ್ಪತಿ। ಅಟ್ಠ ಪಾನಾನಿ ಅನುಞ್ಞಾತಾನಿ। ಅವಸೇಸಾನಿ ವೇತ್ತತಿನ್ತಿಣಿಕಮಾತುಲುಙ್ಗಕಪಿತ್ಥಕೋಸಮ್ಬಕರಮನ್ದಾದಿಖುದ್ದಕಫಲಪಾನಾನಿ ಅಟ್ಠಪಾನಗತಿಕಾನೇವ, ತಾನಿ ಕಿಞ್ಚಾಪಿ ನ ಅನುಞ್ಞಾತಾನಿ, ಅಥ ಖೋ ಕಪ್ಪಿಯಂ ಅನುಲೋಮೇನ್ತಿ, ತಸ್ಮಾ ಕಪ್ಪನ್ತಿ। ಠಪೇತ್ವಾ ಹಿ ಸಾನುಲೋಮಂ ಧಞ್ಞಫಲರಸಂ ಅಞ್ಞಂ ಫಲಪಾನಂ ನಾಮ ಅಕಪ್ಪಿಯಂ ನತ್ಥಿ, ಸಬ್ಬಂ ಯಾಮಕಾಲಿಕಂಯೇವಾತಿ ಕುರುನ್ದಿಯಂ ವುತ್ತಂ।

ಭಗವತಾ ಛ ಚೀವರಾನಿ ಅನುಞ್ಞಾತಾನಿ। ಧಮ್ಮಸಙ್ಗಾಹಕತ್ಥೇರೇಹಿ ತೇಸಂ ಅನುಲೋಮಾನಿ ದುಕೂಲಂ, ಪತ್ತುಣ್ಣಂ, ಚೀನಪಟ್ಟಂ, ಸೋಮಾರಪಟ್ಟಂ, ಇದ್ಧಿಮಯಿಕಂ, ದೇವದತ್ತಿಯನ್ತಿ ಅಪರಾನಿ ಛ ಅನುಞ್ಞಾತಾನಿ। ತತ್ಥ **"ಪತ್ತುಣ್ಣ"**ನ್ತಿ ಪತ್ತುಣ್ಣದೇಸೇ ಪಾಣಕೇಹಿ ಸಞ್ಜಾತವತ್ಥಂ। ದ್ವೇ ಪಟಾ ದೇಸನಾಮೇನೇವ ವುತ್ತಾ। ತಾನಿ ತೀಣಿ ಕೋಸೇಯ್ಯಸ್ಸಾನುಲೋಮಾನಿ। ದುಕೂಲಂ ಸಾಣಸ್ಸ, ಇತರಾನಿ ದ್ವೇ ಕಪ್ಪಾಸಿಕಸ್ಸ ವಾ ಸಬ್ಬೇಸಂ ವಾ।

ಭಗವತಾ ಏಕಾದಸ ಪತ್ತೇ ಪಟಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ದ್ವೇ ಪತ್ತಾ ಅನುಞ್ಞಾತಾ - ಲೋಹಪತ್ತೋ ಚೇವ ಮತ್ತಿಕಾಪತ್ತೋ ಚ। ಲೋಹಥಾಲಕಂ, ಮತ್ತಿಕಾಥಾಲಕಂ, ತಮ್ಬಲೋಹಥಾಲಕನ್ತಿ ತೇಸಂಯೇವ ಅನುಲೋಮಾನಿ। ಭಗವತಾ ತಯೋ ತುಮ್ಬಾ ಅನುಞ್ಞಾತಾ - ಲೋಹತುಮ್ಬೋ, ಕಟ್ಠತುಮ್ಬೋ, ಫಲತುಮ್ಬೋತಿ। ಕುಣ್ಡಿಕಾ, ಕಞ್ಚನಕೋ, ಉದಕತುಮ್ಬೋತಿ ತೇಸಂಯೇವ ಅನುಲೋಮಾನಿ। ಕುರುನ್ದಿಯಂ ಪನ "ಪಾನೀಯಸಙ್ಖಪಾನೀಯಸರಾವಕಾನಿ ಏತೇಸಂ ಅನುಲೋಮಾನೀ"ತಿ ವುತ್ತಂ। ಪಟ್ಟಿಕಾ, ಸೂಕರನ್ತನ್ತಿ ದ್ವೇ ಕಾಯಬನ್ಧನಾನಿ ಅನುಞ್ಞಾತಾನಿ, ದುಸ್ಸಪಟ್ಟೇನ ರಜ್ಜುಕೇನ ಚ ಕತಕಾಯಬನ್ಧನಾನಿ ತೇಸಂ ಅನುಲೋಮಾನಿ। ಸೇತಚ್ಛತ್ತಂ, ಕಿಲಞ್ಜಚ್ಛತ್ತಂ, ಪಣ್ಣಚ್ಛತ್ತನ್ತಿ ತೀಣಿ ಛತ್ತಾನಿ ಅನುಞ್ಞಾತಾನಿ। ಏಕಪಣ್ಣಚ್ಛತ್ತಂ ತೇಸಂಯೇವ ಅನುಲೋಮನ್ತಿ ಇಮಿನಾ ನಯೇನ ಪಾಳಿಞ್ಚ ಅಟ್ಠಕಥಞ್ಚ ಅನುಪೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಅಞ್ಞಾನಿಪಿ ಕಪ್ಪಿಯಾಕಪ್ಪಿಯಾನಂ ಅನುಲೋಮಾನಿ ವೇದಿತಬ್ಬಾನಿ।

ತದಹುಪಟಿಗ್ಗಹಿತಂ ಕಾಲೇ ಕಪ್ಪತೀತಿಆದಿ ಸಬ್ಬಂ ಸಮ್ಭಿನ್ನರಸಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಂ। ಸಚೇ ಹಿ ಛಲ್ಲಿಮ್ಪಿ ಅನಪನೇತ್ವಾ ಸಕಲೇನೇವ ನಾಳಿಕೇರಫಲೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಪಾನಕಂ ಪಟಿಗ್ಗಹಿತಂ ಹೋತಿ , ನಾಳಿಕೇರಂ ಅಪನೇತ್ವಾ ತಂ ವಿಕಾಲೇಪಿ ಕಪ್ಪತಿ। ಉಪರಿ ಸಪ್ಪಿಪಿಣ್ಡಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಸೀತಲಪಾಯಾಸಂ ದೇನ್ತಿ, ಯಂ ಪಾಯಾಸೇನ ಅಸಂಸಟ್ಠಂ ಸಪ್ಪಿ, ತಂ ಅಪನೇತ್ವಾ ಸತ್ತಾಹಂ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಬದ್ಧಮಧುಫಾಣಿತಾದೀಸುಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ತಕ್ಕೋಲಜಾತಿಫಲಾದೀಹಿ ಅಲಙ್ಕರಿತ್ವಾ ಪಿಣ್ಡಪಾತಂ ದೇನ್ತಿ, ತಾನಿ ಉದ್ಧರಿತ್ವಾ ಧೋವಿತ್ವಾ ಯಾವಜೀವಂ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತಬ್ಬಾನಿ। ಯಾಗುಯಂ ಪಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ದಿನ್ನಸಿಙ್ಗಿವೇರಾದೀಸುಪಿ ತೇಲಾದೀಸು ಪಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ದಿನ್ನಲಟ್ಠಿಮಧುಕಾದೀಸುಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ಏವಂ ಯಂ ಯಂ ಅಸಮ್ಭಿನ್ನರಸಂ ಹೋತಿ, ತಂ ತಂ ಏಕತೋ ಪಟಿಗ್ಗಹಿತಮ್ಪಿ ಯಥಾ ಸುದ್ಧಂ ಹೋತಿ, ತಥಾ ಧೋವಿತ್ವಾ ವಾ ತಚ್ಛೇತ್ವಾ ವಾ ತಸ್ಸ ತಸ್ಸ ಕಾಲವಸೇನ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತುಂ ವಟ್ಟತಿ।

ಸಚೇ ಪನ ಸಮ್ಭಿನ್ನರಸಂ ಹೋತಿ ಸಂಸಟ್ಠಂ, ನ ವಟ್ಟತಿ। ಯಾವಕಾಲಿಕಞ್ಹಿ ಅತ್ತನಾ ಸದ್ಧಿಂ ಸಮ್ಭಿನ್ನರಸಾನಿ ತೀಣಿಪಿ ಯಾಮಕಾಲಿಕಾದೀನಿ ಅತ್ತನೋ ಸಭಾವಂ ಉಪನೇತಿ, ಯಾಮಕಾಲಿಕಂ ದ್ವೇಪಿ ಸತ್ತಾಹಕಾಲಿಕಾದೀನಿ ಅತ್ತನೋ ಸಭಾವಂ ಉಪನೇತಿ, ಸತ್ತಾಹಕಾಲಿಕಮ್ಪಿ ಅತ್ತನಾ ಸದ್ಧಿಂ ಸಂಸಟ್ಠಂ ಯಾವಜೀವಿಕಂ ಅತ್ತನೋ ಸಭಾವಞ್ಞೇವ ಉಪನೇತಿ; ತಸ್ಮಾ ತೇನ ತದಹುಪಟಿಗ್ಗಹಿತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ತದಹುಪಟಿಗ್ಗಹಿತಂ ವಾ ಪುರೇಪಟಿಗ್ಗಹಿತಂ ವಾ ಯಾವಜೀವಿಕಂ ಸತ್ತಾಹಂ ಕಪ್ಪತಿ ದ್ವೀಹಪಟಿಗ್ಗಹಿತೇನ ಛಾಹಂ, ತೀಹಪಟಿಗ್ಗಹಿತೇನ ಪಞ್ಚಾಹಂ…ಪೇ॰… ಸತ್ತಾಹಪಟಿಗ್ಗಹಿತೇನ ತದಹೇವ ಕಪ್ಪತೀತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಂ। ತಸ್ಮಾಯೇವ ಹಿ "ಸತ್ತಾಹಕಾಲಿಕೇನ ಭಿಕ್ಖವೇ ಯಾವಜೀವಿಕಂ ತದಹುಪಟಿಗ್ಗಹಿತ"ನ್ತಿ ಅವತ್ವಾ "ಪಟಿಗ್ಗಹಿತಂ ಸತ್ತಾಹಂ ಕಪ್ಪತೀ"ತಿ ವುತ್ತಂ।

ಕಾಲಯಾಮಸತ್ತಾಹಾತಿಕ್ಕಮೇಸು ಚೇತ್ಥ ವಿಕಾಲಭೋಜನಸನ್ನಿಧಿಭೇಸಜ್ಜಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಂ ವಸೇನ ಆಪತ್ತಿಯೋ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। ಇಮೇಸು ಚ ಪನ ಚತೂಸು ಕಾಲಿಕೇಸು ಯಾವಕಾಲಿಕಂ ಯಾಮಕಾಲಿಕನ್ತಿ ಇದಮೇವ ದ್ವಯಂ ಅನ್ತೋವುತ್ಥಕಞ್ಚೇವ ಸನ್ನಿಧಿಕಾರಕಞ್ಚ ಹೋತಿ, ಸತ್ತಾಹಕಾಲಿಕಞ್ಚ ಯಾವಜೀವಿಕಞ್ಚ ಅಕಪ್ಪಿಯಕುಟಿಯಂ ನಿಕ್ಖಿಪಿತುಮ್ಪಿ ವಟ್ಟತಿ, ಸನ್ನಿಧಿಮ್ಪಿ ನ ಜನೇತೀತಿ। ಸೇಸಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಉತ್ತಾನಮೇವಾತಿ।

ಭೇಸಜ್ಜಕ್ಖನ್ಧಕವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೭. ಕಥಿನಕ್ಖನ್ಧಕಂ

ಕಥಿನಾನುಜಾನನಕಥಾ

೩೦೬. ಕಥಿನಕ್ಖನ್ಧಕೇ - **ಪಾವೇಯ್ಯಕಾ**ತಿ ಪಾವೇಯ್ಯರಟ್ಠವಾಸಿನೋ। ಪಾವೇಯ್ಯಂ ನಾಮ ಕೋಸಲೇಸು ಪಚ್ಛಿಮದಿಸಾಭಾಗೇ ರಟ್ಠಂ; ತತ್ಥ ವಾಸಿನೋತಿ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ। ಕೋಸಲರಞ್ಞೋ ಏಕಪಿತುಕಭಾತೂನಂ ಭದ್ದವಗ್ಗಿಯತ್ಥೇರಾನಂ ಏತಂ ಅಧಿವಚನಂ। ತೇಸು ಸಬ್ಬಜೇಟ್ಠಕೋ ಅನಾಗಾಮೀ, ಸಬ್ಬಪಚ್ಛಿಮಕೋ ಸೋತಾಪನ್ನೋ, ಏಕೋಪಿ ಅರಹಾ ವಾ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ವಾ ನತ್ಥಿ। **ಆರಞ್ಞಿಕಾ**ತಿ ಧುತಙ್ಗಸಮಾದಾನವಸೇನ ಆರಞ್ಞಿಕಾ; ನ ಅರಞ್ಞವಾಸಮತ್ತೇನ। ಪಿಣ್ಡಪಾತಿಕಾದಿಭಾವೇಪಿ ತೇಸಂ ಏಸೇವ ನಯೋ। ಸೀಸವಸೇನ ಚೇತಂ ವುತ್ತಂ। ಇಮೇ ಪನ ತೇರಸಾಪಿ ಧುತಙ್ಗಾನಿ ಸಮಾದಾಯೇವ ವತ್ತನ್ತಿ। **ಉದಕಸಙ್ಗಹೇ**ತಿ ಉದಕೇನ ಸಙ್ಗಹಿತೇ ಘಟಿತೇ ಸಂಸಟ್ಠೇ; ಥಲೇ ಚ ನಿನ್ನೇ ಚ ಏಕೋದಕೀಭೂತೇತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಉದಕಚಿಕ್ಖಲ್ಲೇತಿ ಅಕ್ಕನ್ತಅಕ್ಕನ್ತಟ್ಠಾನೇ ಉದಕಚಿಕ್ಖಲ್ಲೋ ಉಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ಯಾವ ಆನಿಸದಾ ಪಹರತಿ, ಈದಿಸೇ ಚಿಕ್ಖಲ್ಲೇತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಓಕಪುಣ್ಣೇಹೀ**ತಿ ಉದಕಪುಣ್ಣೇಹಿ। ತೇಸಂ ಕಿರ ಚೀವರಾನಿ ಘನಾನಿ, ತೇಸು ಪತಿತಂ ಉದಕಂ ನ ಪಗ್ಘರತಿ ಘನತ್ತಾ ಪುಟಬದ್ಧಂ ವಿಯ ತಿಟ್ಠತಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ - ''ಓಕಪುಣ್ಣೇಹಿ ಚೀವರೇಹೀ''ತಿ। ''ಓಘಪುಣ್ಣೇಹೀ''ತಿಪಿ ಪಾಠೋ।

ಅವಿವದಮಾನಾ ವಸ್ಸಂ ವಸಿಮ್ಹಾತಿ ಏತ್ಥ ಆಗನ್ತುಕಟ್ಠಾನೇ ಸೇನಾಸನಫಾಸುತಾಯ ಅಭಾವೇನ ಚ ಭಗವತೋ ದಸ್ಸನಾಲಾಭೇನ ಉಕ್ಕಣ್ಠಿತತಾಯ ಚ ತೇ ಭಿಕ್ಖೂ ಫಾಸುಂ ನ ವಸಿಂಸು, ತಸ್ಮಾ ''ಅವಿವದಮಾನಾ ಫಾಸುಕಂ ವಸ್ಸಂ ವಸಿಮ್ಹಾ''ತಿ ನಾವೋಚುಂ। **ಧಮ್ಮಿಂ ಕಥಂ ಕತ್ವಾ**ತಿ ಭಗವಾ ತೇಸಂ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಅನಮತಗ್ಗಿಯಕಥಂ ಕಥೇಸಿ। ತೇ ಸಬ್ಬೇಪಿ ಕಥಾಪರಿಯೋಸಾನೇ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿತ್ವಾ ನಿಸಿನ್ನಟ್ಠಾನತೋಯೇವ ಆಕಾಸೇ ಉಪ್ಪತಿತ್ವಾ ಅಗಮಂಸು, ತಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಂ - ''ಧಮ್ಮಿಂ ಕಥಂ ಕತ್ವಾ''ತಿ। ತತೋ ಭಗವಾ ''ಸಚೇ ಕಥಿನತ್ಥಾರೋ ಪಞ್ಞತ್ತೋ ಅಭವಿಸ್ಸ, ಏತೇ ಭಿಕ್ಖೂ ಏಕಂ ಚೀವರಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಸನ್ತರುತ್ತರೇನ ಆಗಚ್ಛನ್ತಾ ನ ಏವಂ ಕಿಲನ್ತಾ ಅಸ್ಸು, ಕಥಿನತ್ಥಾರೋ ಚ ನಾಮೇಸ ಸಬ್ಬಬುದ್ಧೇಹಿ ಅನುಞ್ಞಾತೋ''ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಕಥಿನತ್ಥಾರಂ ಅನುಜಾನಿತುಕಾಮೋ ಭಿಕ್ಖೂ ಆಮನ್ತೇಸಿ, ಆಮನ್ತೇತ್ವಾ ಚ ಪನ **''ಅನುಜಾನಾಮಿ ಭಿಕ್ಖವೇ''**ತಿಆದಿಮಾಹ।

ತತ್ಥ **ಅತ್ಥತಕಥಿನಾನಂ ವೋ**ತಿ ನಿಪಾತಮತ್ತಂ ವೋಕಾರೋ; ಅತ್ಥತಕಥಿನಾನನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। ಏವಞ್ಹಿ ಸತಿ ಪರತೋ ''ಸೋ ನೇಸಂ ಭವಿಸ್ಸತೀ''ತಿ ಯುಜ್ಜತಿ। ಅಥ ವಾ **ವೋ**ತಿ ಸಾಮಿವಚನಮೇವೇತಂ। **ಸೋ ನೇಸ**ನ್ತಿ ಏತ್ಥ ಪನ ಸೋ ಚೀವರುಪ್ಪಾದೋ ಯೇ ಅತ್ಥತಕಥಿನಾ, ತೇಸಂ ಭವಿಸ್ಸತೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ತತ್ಥ **ಅನಾಮನ್ತಚಾರೋ**ತಿ ಯಾವ ಕಥಿನಂ ನ ಉದ್ಧರಿಯತಿ, ತಾವ ಅನಾಮನ್ತೇತ್ವಾ ಚರಣಂ ಕಪ್ಪಿಸ್ಸತಿ , ಚಾರಿತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದೇನ ಅನಾಪತ್ತಿ ಭವಿಸ್ಸತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅಸಮಾದಾನಚಾರೋ**ತಿ ತಿಚೀವರಂ ಅಸಮಾದಾಯ ಚರಣಂ; ಚೀವರವಿಪ್ಪವಾಸೋ ಕಪ್ಪಿಸ್ಸತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಗಣಭೋಜನ**ನ್ತಿ ಗಣಭೋಜನಮ್ಪಿ ಕಪ್ಪಿಸ್ಸತಿ। **ಯಾವದತ್ಥಚೀವರ**ನ್ತಿ ಯಾವತ್ತಕೇನ ಚೀವರೇನ ಅತ್ಥೋ, ತಾವತ್ತಕಂ ಅನಧಿಟ್ಠಿತಂ ಅವಿಕಪ್ಪಿತಂ ಕಪ್ಪಿಸ್ಸತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಯೋ ಚ ತತ್ಥ ಚೀವರುಪ್ಪಾದೋ**ತಿ ತತ್ಥ ಕಥಿನತ್ಥತಸೀಮಾಯಂ ಮತಕಚೀವರಂ ವಾ ಹೋತು ಸಙ್ಘಂ ಉದ್ದಿಸ್ಸ ದಿನ್ನಂ ವಾ ಸಙ್ಘಿಕೇನ ತತ್ರುಪ್ಪಾದೇನ ಆಭತಂ ವಾ, ಯೇನ ಕೇನಚಿ ಆಕಾರೇನ ಯಂ ಸಙ್ಘಿಕಚೀವರಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ತಂ ತೇಸಂ ಭವಿಸ್ಸತೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಏವಞ್ಚ ಪನ ಭಿಕ್ಖವೇ ಕಥಿನಂ ಅತ್ಥರಿತಬ್ಬನ್ತಿ ಏತ್ಥ ಕಥಿನತ್ಥಾರಂ ಕೇ ಲಭನ್ತಿ, ಕೇ ನ ಲಭನ್ತೀತಿ? ಗಣನವಸೇನ ತಾವ ಪಚ್ಛಿಮಕೋಟಿಯಾ ಪಞ್ಚ ಜನಾ ಲಭನ್ತಿ, ಉದ್ಧಂ ಸತಸಹಸ್ಸಮ್ಪಿ, ಪಞ್ಚನ್ನಂ ಹೇಟ್ಠಾ ನ ಲಭನ್ತಿ। ವುತ್ಥವಸ್ಸವಸೇನ ಪುರಿಮಿಕಾಯ ವಸ್ಸಂ ಉಪಗನ್ತ್ವಾ ಪಠಮಪವಾರಣಾಯ ಪವಾರಿತಾ ಲಭನ್ತಿ, ಛಿನ್ನವಸ್ಸಾ ವಾ ಪಚ್ಛಿಮಿಕಾಯ ಉಪಗತಾ ವಾ ನ ಲಭನ್ತಿ, ಅಞ್ಞಸ್ಮಿಂ

ವಿಹಾರೇ ವುತ್ಥವಸ್ಸಾಪಿ ನ ಲಭನ್ತೀತಿ ಮಹಾಪಚ್ಚರಿಯಂ ವುತ್ತಂ। ಪುರಿಮಿಕಾಯ ಉಪಗತಾನಂ ಪನ ಸಬ್ಬೇ ಗಣಪೂರಕಾ ಹೋನ್ತಿ, ಆನಿಸಂಸಂ ನ ಲಭನ್ತಿ, ಆನಿಸಂಸೋ ಇತರೇಸಂಯೇವ ಹೋತಿ। ಸಚೇ ಪುರಿಮಿಕಾಯ ಉಪಗತಾ ಚತ್ತಾರೋ ವಾ ಹೋನ್ತಿ ತಯೋ ವಾ ದ್ವೇ ವಾ ಏಕೋ ವಾ, ಇತರೇ ಗಣಪೂರಕೇ ಕತ್ವಾ ಕಥಿನಂ ಅತ್ಥರಿತಬ್ಬಂ। ಅಥ ಚತ್ತಾರೋ ಭಿಕ್ಖೂ ಉಪಗತಾ, ಏಕೋ ಪರಿಪುಣ್ಣವಸ್ಸೋ ಸಾಮಣೇರೋ, ಸೋ ಚೇ ಪಚ್ಛಿಮಿಕಾಯ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜತಿ, ಗಣಪೂರಕೋ ಚೇವ ಹೋತಿ, ಆನಿಸಂಸಞ್ಚ ಲಭತಿ। ತಯೋ ಭಿಕ್ಖೂ ದ್ವೇ ಸಾಮಣೇರಾ, ದ್ವೇ ಭಿಕ್ಖೂ ತಯೋ ಸಾಮಣೇರಾ, ಏಕೋ ಭಿಕ್ಖು ಚತ್ತಾರೋ ಸಾಮಣೇರಾತಿ ಏತ್ಥಾಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ಸಚೇ ಪುರಿಮಿಕಾಯ ಉಪಗತಾ ಕಥಿನತ್ಥಾರಕುಸಲಾ ನ ಹೋನ್ತಿ, ಅತ್ಥಾರಕುಸಲಾ ಖನ್ಧಕಭಾಣಕಥೇರಾ ಪರಿಯೇಸಿತ್ವಾ ಆನೇತಬ್ಬಾ। ಕಮ್ಮವಾಚಂ ಸಾವೇತ್ವಾ ಕಥಿನಂ ಅತ್ಥರಾಪೇತ್ವಾ ದಾನಞ್ಚ ಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ ಗಮಿಸ್ಸನ್ತಿ। ಆನಿಸಂಸೋ ಪನ ಇತರೇಸಂಯೇವ ಹೋತಿ।

ಕಥಿನಂ ಕೇನ ದಿನ್ನಂ ವಟ್ಟತಿ? ಯೇನ ಕೇನಚಿ ದೇವೇನ ವಾ ಮನುಸ್ಸೇನ ವಾ ಪಞ್ಚನ್ನಂ ವಾ ಸಹಧಮ್ಮಿಕಾನಂ ಅಞ್ಞತರೇನ ದಿನ್ನಂ ವಟ್ಟತಿ। ಕಥಿನದಾಯಕಸ್ಸ ವತ್ತಂ ಅತ್ಥಿ, ಸಚೇ ಸೋ ತಂ ಅಜಾನನ್ತೋ ಪುಚ್ಛತಿ - "ಭನ್ತೇ ಕಥಂ ಕಥಿನಂ ದಾತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ತಸ್ಸ ಏವಂ ಆಚಿಕ್ಖಿತಬ್ಬಂ - "ತಿಣ್ಣಂ ಚೀವರಾನಂ ಅಞ್ಞತರಪ್ಪಹೋನಕಂ ಸೂರಿಯುಗ್ಗಮನಸಮಯೇ ವತ್ಥಂ 'ಕಥಿನಚೀವರಂ ದೇಮಾ'ತಿ ದಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ , ತಸ್ಸ ಪರಿಕಮ್ಮತ್ಥಂ ಏತ್ತಕಾ ನಾಮ ಸೂಚಿಯೋ, ಏತ್ತಕಂ ಸುತ್ತಂ, ಏತ್ತಕಂ ರಜನಂ, ಪರಿಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತಾನಂ ಏತ್ತಕಾನಂ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಯಾಗುಭತ್ತಞ್ಚ ದಾತುಂ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ।

ಕಥಿನತ್ಥಾರಕೇನಾಪಿ ಧಮ್ಮೇನ ಸಮೇನ ಉಪ್ಪನ್ನಂ ಕಥಿನಂ ಅತ್ಥರನ್ತೇನ ವತ್ತಂ ಜಾನಿತಬ್ಬಂ। ತನ್ತವಾಯಗೇಹತೋ ಹಿ ಆಭತಸನ್ತಾನೇನೇವ ಖಲಿಮಕ್ಖಿತಸಾಟಕೋ ನ ವಟ್ಟತಿ, ಮಲೀನಸಾಟಕೋಪಿ ನ ವಟ್ಟತಿ, ತಸ್ಮಾ ಕಥಿನತ್ಥಾರಸಾಟಕಂ ಲಭಿತ್ವಾ ಸುಟ್ಠು ಧೋವಿತ್ವಾ ಸೂಚಿಆದೀನಿ ಚೀವರಕಮ್ಮೂಪಕರಣಾನಿ ಸಜ್ಜೇತ್ವಾ ಬಹೂಹಿ ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ತದಹೇವ ಸಿಬ್ಬಿತ್ವಾ ನಿಟ್ಠಿತಸೂಚಿಕಮ್ಮಂ ರಜಿತ್ವಾ ಕಪ್ಪಬಿನ್ದುಂ ದತ್ವಾ ಕಥಿನಂ ಅತ್ಥರಿತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ ತಸ್ಮಿಂ ಅನತ್ಥತೇಯೇವ ಅಞ್ಞಂ ಕಥಿನಸಾಟಕಂ ಆಹರತಿ, ಅಞ್ಞಾನಿ ಚ ಬಹೂನಿ ಕಥಿನಾನಿಸಂಸವತ್ಥಾನಿ ದೇತಿ, ಯೋ ಆನಿಸಂಸಂ ಬಹುಂ ದೇತಿ, ತಸ್ಸ ಸನ್ತಕೇನೇವ ಅತ್ಥರಿತಬ್ಬಂ। ಇತರೋ ಯಥಾ ತಥಾ ಓವದಿತ್ವಾ ಸಞ್ಞಾಪೇತಬ್ಬೋ।

ಕಥಿನಂ ಪನ ಕೇನ ಅತ್ಥರಿತಬ್ಬಂ? ಯಸ್ಸ ಸಙ್ಘೋ ಕಥಿನಚೀವರಂ ದೇತಿ। ಸಙ್ಘೇನ ಪನ ಕಸ್ಸ ದಾತಬ್ಬಂ? ಯೋ ಜಿಣ್ಣಚೀವರೋ ಹೋತಿ। ಸಚೇ ಬಹೂ ಜಿಣ್ಣಚೀವರಾ ಹೋನ್ತಿ, ವುಡ್ಢಸ್ಸ ದಾತಬ್ಬಂ। ವುಡ್ಢೇಸುಪಿ ಯೋ ಮಹಾಪರಿಸೋ ತದಹೇವ ಚೀವರಂ ಕತ್ವಾ ಅತ್ಥರಿತುಂ ಸಕ್ಕೋತಿ, ತಸ್ಸ ದಾತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ ವುಡ್ಢೋ ನ ಸಕ್ಕೋತಿ ನವಕತರೋ ಸಕ್ಕೋತಿ, ತಸ್ಸ ದಾತಬ್ಬಂ। ಅಪಿಚ ಸಙ್ಘೇನ ಮಹಾಥೇರಸ್ಸ ಸಙ್ಗಹಂ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ, ತಸ್ಮಾ "ತುಮ್ಹೇ ಭನ್ತೇ ಗಣ್ಹಥ, ಮಯಂ ಕತ್ವಾ ದಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬಂ। ತೀಸು ಚೀವರೇಸು ಯಂ ಜಿಣ್ಣಂ ಹೋತಿ, ತದತ್ಥಾಯ ದಾತಬ್ಬಂ। ಪಕತಿಯಾ ದುಪಟ್ಟಚೀವರಸ್ಸ ದುಪಟ್ಟತ್ಥಾಯೇವ ದಾತಬ್ಬಂ। ಸಚೇಪಿಸ್ಸ ಏಕಪಟ್ಟಚೀವರಂ ಘನಂ ಹೋತಿ, ಕಥಿನಸಾಟಕೋ ಚ ಪೇಲವೋ, ಸಾರುಪ್ಪತ್ಥಾಯ ದುಪಟ್ಟಪ್ಪಹೋನಕಮೇವ ದಾತಬ್ಬಂ, "ಅಹಂ ಅಲಭನ್ತೋ ಏಕಪಟ್ಟಂ ಪಾರುಪಾಮೀ"ತಿ ವದನ್ತಸ್ಸಾಪಿ ದುಪಟ್ಟಂ ದಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಯೋ ಪನ ಲೋಭಪಕತಿಕೋ ಹೋತಿ, ತಸ್ಸ ನ ದಾತಬ್ಬಂ। ತೇನಾಪಿ "ಕಥಿನಂ ಅತ್ಥರಿತ್ವಾ ಪಚ್ಛಾ ಸಿಬ್ಬಿತ್ವಾ ದ್ವೇ ಚೀವರಾನಿ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ನ ಗಹೇತಬ್ಬಂ। ಯಸ್ಸ ಪನ ದೀಯತಿ, ತಸ್ಸ ಯೇನ ವಿಧಿನಾ ದಾತಬ್ಬಂ, ತಂ ದಸ್ಸೇತುಂ "ಏವಞ್ಚ ಪನ ಭಿಕ್ಖವೇ ಕಥಿನಂ ಅತ್ಥರಿತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ಆರಭಿತ್ವಾ **ಸುಣಾತು ಮೇ ಭನ್ತೇ**ತಿಆದಿಕಾ ದಾನಕಮ್ಮವಾಚಾ ತಾವ ವುತ್ತಾ।

ಏವಂ ದಿನ್ನೇ ಪನ ಕಥಿನೇ ಸಚೇ ತಂ ಕಥಿನದುಸ್ಸಂ ನಿಟ್ಠಿತಪರಿಕಮ್ಮಮೇವ ಹೋತಿ , ಇಚ್ಚೇತಂ ಕುಸಲಂ। ನೋ ಚೇ ನಿಟ್ಠಿತಪರಿಕಮ್ಮಂ ಹೋತಿ, "ಅಹಂ ಥೇರೋ"ತಿ ವಾ "ಬಹುಸ್ಸುತೋ"ತಿ ವಾ ಏಕೇನಾಪಿ ಅಕಾತುಂ ನ ಲಬ್ಭತಿ, ಸಬ್ಬೇಹೇವ ಸನ್ನಿಪತಿತ್ವಾ ಧೋವನಸಿಬ್ಬನರಜನಾನಿ ನಿಟ್ಠಾಪೇತಬ್ಬಾನಿ। ಇದಞ್ಹಿ ಕಥಿನವತ್ತಂ ನಾಮ ಬುದ್ಧಪ್ಪಸತ್ಥಂ। ಅತೀತೇ ಪದುಮುತ್ತರೋಪಿ

ಭಗವಾ ಕಥಿನವತ್ತಂ ಅಕಾಸಿ। ತಸ್ಸ ಕಿರ ಅಗ್ಗಸಾವಕೋ ಸುಜಾತತ್ಥೇರೋ ನಾಮ ಕಥಿನಂ ಗಣ್ಹಿ, ತಂ ಸತ್ಥಾ ಅಟ್ಠಸಟ್ಠಿಯಾ ಭಿಕ್ಖುಸತಸಹಸ್ಸೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಅಕಾಸಿ।

ಕತಪರಿಯೋಸಿತಂ ಪನ ಕಥಿನಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಅತ್ಥಾರಕೇನ ಭಿಕ್ಖುನಾ "ಸಚೇ ಸಙ್ಘಾಟಿಯಾ ಕಥಿನಂ ಅತ್ಥರಿತುಕಾಮೋ ಹೋತಿ, ಪೋರಾಣಿಕಾ ಸಙ್ಘಾಟಿ ಪಚ್ಚುದ್ಧರಿತಬ್ಬಾ, ನವಾ ಸಙ್ಘಾಟಿ ಅಧಿಟ್ಠಾತಬ್ಬಾ। 'ಇಮಾಯ ಸಙ್ಘಾಟಿಯಾ ಕಥಿನಂ ಅತ್ಥರಾಮೀ'ತಿ ವಾಚಾ ಭಿನ್ದಿತಬ್ಬಾ"ತಿಆದಿನಾ ಪರಿವಾರೇ ವುತ್ತವಿಧಾನೇನ ಕಥಿನಂ ಅತ್ಥರಿತಬ್ಬಂ। ಅತ್ಥರಿತ್ವಾ ಚ ಪನ "ತೇನ ಕಥಿನತ್ಥಾರಕೇನ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಸಙ್ಘಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ಏಕಂಸಂ ಉತ್ತರಾಸಙ್ಗಂ ಕರಿತ್ವಾ ಅಞ್ಜಲಿಂ ಪಗ್ಗಹೇತ್ವಾ ಏವಮಸ್ಸ ವಚನೀಯೋ - 'ಅತ್ಥತಂ ಭನ್ತೇ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಕಥಿನಂ, ಧಮ್ಮಿಕೋ ಕಥಿನತ್ಥಾರೋ, ಅನುಮೋದಥಾ'ತಿ ತೇಹಿ ಅನುಮೋದಕೇಹಿ ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಏಕಂಸಂ ಉತ್ತರಾಸಙ್ಗಂ ಕರಿತ್ವಾ ಅಞ್ಜಲಿಂ ಪಗ್ಗಹೇತ್ವಾ ಏವಮಸ್ಸ ವಚನೀಯೋ - 'ಅತ್ಥತಂ ಆವುಸೋ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಕಥಿನಂ, ಧಮ್ಮಿಕೋ ಕಥಿನತ್ಥಾರೋ, ಅನುಮೋದಾಮಾ'"ತಿ ಏವಮಾದಿನಾ ಪರಿವಾರೇ ವುತ್ತವಿಧಾನೇನೇವ ಅನುಮೋದಾಪೇತಬ್ಬಂ, ಇತರೇಹಿ ಚ ಅನುಮೋದಿತಬ್ಬಂ। ಏವಂ ಸಬ್ಬೇಸಂ ಅತ್ಥತಂ ಹೋತಿ ಕಥಿನಂ। ವುತ್ತಞ್ಹೇತಂ ಪರಿವಾರೇ "ದ್ವಿನ್ನಂ ಪುಗ್ಗಲಾನಂ ಅತ್ಥತಂ ಹೋತಿ ಕಥಿನಂ - ಅತ್ಥಾರಕಸ್ಸ ಚ ಅನುಮೋದಕಸ್ಸ ಚಾ"ತಿ (ಪರಿ॰ ೪೦೩)। ಪುನಪಿ ವುತ್ತಂ - "ನ ಸಙ್ಘೋ ಕಥಿನಂ ಅತ್ಥರತಿ, ನ ಗಣೋ ಕಥಿನಂ ಅತ್ಥರತಿ, ಪುಗ್ಗಲೋ ಕಥಿನಂ ಅತ್ಥರತಿ, ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಅನುಮೋದನಾ ಗಣಸ್ಸ ಅನುಮೋದನಾ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಾರಾ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಅತ್ಥತಂ ಹೋತಿ ಕಥಿನಂ, ಗಣಸ್ಸ ಅತ್ಥತಂ ಹೋತಿ ಕಥಿನಂ, ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥತಂ ಹೋತಿ ಕಥಿನ"ನ್ತಿ (ಪರಿ॰ ೪೧೪)।

ಏವಂ ಅತ್ಥತೇ ಪನ ಕಥಿನೇ ಸಚೇ ಕಥಿನಚೀವರೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಆಭತಂ ಆನಿಸಂಸಂ ದಾಯಕಾ "ಯೇನ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಕಥಿನಂ ಗಹಿತಂ, ತಸ್ಸೇವ ದೇಮಾ"ತಿ ದೇನ್ತಿ , ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘೋ ಅನಿಸ್ಸರೋ। ಅಥ ಅವಿಚಾರೇತ್ವಾವ ದತ್ವಾ ಗಚ್ಛನ್ತಿ, ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘೋ ಇಸ್ಸರೋ। ತಸ್ಮಾ ಸಚೇ ಕಥಿನತ್ಥಾರಕಸ್ಸ ಸೇಸಚೀವರಾನಿಪಿ ದುಬ್ಬಲಾನಿ ಹೋನ್ತಿ, ಸಙ್ಘೇನ ಅಪಲೋಕೇತ್ವಾ ತೇಸಮ್ಪಿ ಅತ್ಥಾಯ ವತ್ಥಾನಿ ದಾತಬ್ಬಾನಿ। ಕಮ್ಮವಾಚಾ ಪನ ಏಕಾಯೇವ ವಟ್ಟತಿ। ಅವಸೇಸೇ ಕಥಿನಾನಿಸಂಸೇ ಬಲವವತ್ಥಾನಿ ವಸ್ಸಾವಾಸಿಕಟ್ಠಿತಿಕಾಯ ದಾತಬ್ಬಾನಿ, ಠಿತಿಕಾಯ ಅಭಾವೇ ಥೇರಾಸನತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ದಾತಬ್ಬಾನಿ, ಗರುಭಣ್ಡಂ ನ ಭಾಜೇತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ ಪನ ಏಕಸೀಮಾಯ ಬಹೂ ವಿಹಾರಾ ಹೋನ್ತಿ, ಸಬ್ಬೇ ಭಿಕ್ಖೂ ಸನ್ನಿಪಾತೇತ್ವಾ ಏಕತ್ಥ ಕಥಿನಂ ಅತ್ಥರಿತಬ್ಬಂ, ವಿಸುಂ ವಿಸುಂ ಅತ್ಥರಿತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ।

೩೦೮. ಇದಾನಿ ಯಥಾ ಚ ಕಥಿನಂ ಅತ್ಥತಂ ಹೋತಿ, ಯಥಾ ಚ ಅನತ್ಥತಂ, ತಂ ವಿಧಿಂ ವಿತ್ಥಾರತೋ ದಸ್ಸೇತುಂ **ಏವಞ್ಚ ಪನ ಭಿಕ್ಖವೇ ಅತ್ಥತಂ ಹೋತಿ ಕಥಿನಂ ಏವಂ ಅನತ್ಥತ**ನ್ತಿ ವತ್ವಾ ಅಕರಣೀಯಞ್ಞೇವ ಮಹಾಭೂಮಿಕಞ್ಚ ಅನತ್ಥತಲಕ್ಖಣಂ ತಾವ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ **ನ ಉಲ್ಲಿಖಿತಮತ್ತೇನಾ**ತಿಆದಿಕೇ ಚತುವೀಸತಿ ಆಕಾರೇ ದಸ್ಸೇಸಿ। ತತೋ ಪರಂ ಅತ್ಥತಲಕ್ಖಣಂ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ **ಅಹತೇನ ಅತ್ಥತ**ನ್ತಿಆದಿಕೇ ಸತ್ತರಸ ಆಕಾರೇ ದಸ್ಸೇಸಿ। ಪರಿವಾರೇಪಿ ಹಿ "ಚತುವೀಸತಿಯಾ ಆಕಾರೇಹಿ ಅನತ್ಥತಂ ಹೋತಿ ಕಥಿನಂ, ಸತ್ತರಸಹಿ ಆಕಾರೇಹಿ ಅತ್ಥತಂ ಹೋತಿ ಕಥಿನ"ನ್ತಿ ಇದಮೇವ ಲಕ್ಖಣಂ ವುತ್ತಂ।

ತತ್ಥ **ಉಲ್ಲಿಖಿತಮತ್ತೇನಾ**ತಿ ದೀಘತೋ ಚ ಪುಥುಲತೋ ಚ ಪಮಾಣಗ್ಗಹಣಮತ್ತೇನ। ಪಮಾಣಞ್ಹಿ ಗಣ್ಹನ್ತೋ ತಸ್ಸ ತಸ್ಸ ಪದೇಸಸ್ಸ ಸಞ್ಞಾಣತ್ಥಂ ನಖಾದೀಹಿ ವಾ ಪರಿಚ್ಛೇದಂ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ ಉಲ್ಲಿಖತಿ, ನಲಾಟಾದೀಸು ವಾ ಘಂಸತಿ, ತಸ್ಮಾ ತಂ ಪಮಾಣಗ್ಗಹಣಂ "ಉಲ್ಲಿಖಿತಮತ್ತ"ನ್ತಿ ವುಚ್ಚತಿ। **ಧೋವನಮತ್ತೇನಾ**ತಿ ಕಥಿನದುಸ್ಸಧೋವನಮತ್ತೇನ। **ಚೀವರವಿಚಾರಣಮತ್ತೇನಾ**ತಿ "ಪಞ್ಚಕಂ ವಾ ಸತ್ತಕಂ ವಾ ನವಕಂ ವಾ ಏಕಾದಸಕಂ ವಾ ಹೋತೂ"ತಿ ಏವಂ ವಿಚಾರಿತಮತ್ತೇನ। **ಛೇದನಮತ್ತೇನಾ**ತಿ ಯಥಾವಿಚಾರಿತಸ್ಸ ವತ್ಥಸ್ಸ ಛೇದನಮತ್ತೇನ। **ಬನ್ಧನಮತ್ತೇನಾ**ತಿ ಮೋಘಸುತ್ತಕಾರೋಪನಮತ್ತೇನ। **ಓವಟ್ಟಿಯಕರಣಮತ್ತೇನಾ**ತಿ ಮೋಘಸುತ್ತಕಾನುಸಾರೇನ ದೀಘಸಿಬ್ಬಿತಮತ್ತೇನ। **ಕಣ್ಡುಸಕರಣಮತ್ತೇನಾ**ತಿ ಮುದ್ದಿಯಪತ್ತಬನ್ಧನಮತ್ತೇನ। **ದಳ್ಹೀಕಮ್ಮಕರಣಮತ್ತೇನಾ**ತಿ ದ್ವೇ ಚಿಮಿಲಿಕಾಯೋ ಏಕತೋ ಕತ್ವಾ ಸಿಬ್ಬಿತಮತ್ತೇನ। ಅಥ ವಾ ಪಠಮಚಿಮಿಲಿಕಾ ಘಟೇತ್ವಾ ಠಪಿತಾ ಹೋತಿ, ಕಥಿನಸಾಟಕಂ ತಸ್ಸಾ ಕುಚ್ಛಿಚಿಮಿಲಿಕಂ ಕತ್ವಾ ಸಿಬ್ಬಿತಮತ್ತೇನಾತಿಪಿ ಅತ್ಥೋ। ಮಹಾಪಚ್ಚರಿಯಂ "ಪಕತಿಚೀವರಸ್ಸ ಉಪಸ್ಸಯದಾನೇನಾ"ತಿ ವುತ್ತಂ। ಕುರುನ್ದಿಯಂ ಪನ "ಪಕತಿಪತ್ತಬದ್ಧಚೀವರಂ ದುಪಟ್ಟಂ ಕಾತುಂ ಕುಚ್ಛಿಚಿಮಿಲಿಕಂ

ಅಲ್ಲಿಯಾಪನಮತ್ತೇನಾ"ತಿ ವುತ್ತಂ। **ಅನುವಾತಕರಣಮತ್ತೇನಾ**ತಿ ಪಿಟ್ಠಿಅನುವಾತಾರೋಪನಮತ್ತೇನ। **ಪರಿಭಣ್ಡಕರಣಮತ್ತೇನಾ**ತಿ ಕುಚ್ಛಿಅನಉವಾತಾರೋಪನಮತ್ತೇನ। **ಓವದ್ಧೇಯ್ಯಕರಣಮತ್ತೇನಾ**ತಿ ಆಗನ್ತುಕಪತ್ತಾರೋಪನಮತ್ತೇನ । ಕಥಿನಚೀವರತೋ ವಾ ಪತ್ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಅಞ್ಞಸ್ಮಿಂ ಅಕಥಿನಚೀವರೇ ಪತ್ತಾರೋಪನಮತ್ತೇನ।

ಕಮ್ಬಲಮದ್ದನಮತ್ತೇನಾತಿ ಏಕವಾರಂಯೇವ ರಜನೇ ಪಕ್ಖಿತ್ತೇನ ದನ್ತವಣ್ಣೇನ ಪಣ್ಡುಪಲಾಸವಣ್ಣೇನ ವಾ। ಸಚೇ ಪನ ಸಕಿಂ ವಾ ದ್ವಿಕ್ಖತ್ತುಂ ವಾ ರತ್ತಮ್ಪಿ ಸಾರುಪ್ಪಂ ಹೋತಿ, ವಟ್ಟತಿ। **ನಿಮಿತ್ತಕತೇನಾ**ತಿ "ಇಮಿನಾ ದುಸ್ಸೇನ ಕಥಿನಂ ಅತ್ಥರಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಏವಂ ನಿಮಿತ್ತಕತೇನ। ಏತ್ತಕಮೇವ ಹಿ ಪರಿವಾರೇ ವುತ್ತಂ। ಅಟ್ಠಕಥಾಸು ಪನ "ಅಯಂ ಸಾಟಕೋ ಸುನ್ದರೋ, ಸಕ್ಕಾ ಇಮಿನಾ ಕಥಿನಂ ಅತ್ಥರಿತು'ನ್ತಿ ಏವಂ ನಿಮಿತ್ತಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ಲದ್ಧೇನಾ"ತಿ ವುತ್ತಂ। **ಪರಿಕಥಾಕತೇನಾ**ತಿ "ಕಥಿನಂ ನಾಮ ದಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ, ಕಥಿನದಾಯಕೋ ಬಹುಂ ಪುಞ್ಞಂ ಪಸವತೀ"ತಿ ಏವಂ ಪರಿಕಥಾಯ ಉಪ್ಪಾದಿತೇನ। ಕಥಿನಂ ನಾಮ ಅತಿಉಕ್ಕಟ್ಠಂ ವಟ್ಟತಿ, ಮಾತರಮ್ಪಿ ವಿಞ್ಞಾಪೇತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ, ಆಕಾಸತೋ ಓತಿಣ್ಣಸದಿಸಮೇವ ವಟ್ಟತೀತಿ। **ಕುಕ್ಕುಕತೇನಾ**ತಿ ತಾವಕಾಲಿಕೇನ। **ಸನ್ನಿಧಿಕತೇನಾ**ತಿ ಏತ್ಥ ದುವಿಧೋ ಸನ್ನಿಧಿ ಕರಣಸನ್ನಿಧಿ ಚ ನಿಚಯಸನ್ನಿಧಿ ಚ। ತತ್ಥ ತದಹೇವ ಅಕತ್ವಾ ಠಪೇತ್ವಾ ಕರಣಂ ಕರಣಸನ್ನಿಧಿ। ಸಙ್ಘೋ ಅಜ್ಜ ಕಥಿನದುಸ್ಸಂ ಲಭಿತ್ವಾ ಪುನದಿವಸೇ ದೇತಿ, ಅಯಂ ನಿಚಯಸನ್ನಿಧಿ।

ನಿಸ್ಸಗ್ಗಿಯೇನಾತಿ ರತ್ತಿನಿಸ್ಸಗ್ಗಿಯೇನ। ಪರಿವಾರೇಪಿ ವುತ್ತಂ - "ನಿಸ್ಸಗ್ಗಿಯಂ ನಾಮ ಕರಿಯಮಾನೇ ಅರುಣಂ ಉಟ್ಠಹತೀ"ತಿ। **ಅಕಪ್ಪಕತೇನಾ**ತಿ ಅನಾದಿನ್ನಕಪ್ಪಬಿನ್ದುನಾ। **ಅಞ್ಞತ್ರ ಸಙ್ಘಾಟಿಯಾ**ತಿಆದೀಸು ಠಪೇತ್ವಾ ಸಙ್ಘಾಟಿಉತ್ತರಾಸಙ್ಗಅನ್ತರವಾಸಕೇ ಅಞ್ಞೇನ ಪಚ್ಚತ್ಥರಣಾದಿನಾ ಅತ್ಥತಂ ಅನತ್ಥತಂ ಹೋತೀತಿ। **ಅಞ್ಞತ್ರ ಪಞ್ಚಕೇನ ವಾ ಅತಿರೇಕಪಞ್ಚಕೇನ ವಾ**ತಿ ಪಞ್ಚ ವಾ ಅತಿರೇಕಾನಿ ವಾ ಖಣ್ಡಾನಿ ಕತ್ವಾ ಮಹಾಮಣ್ಡಲಅಡ್ಢಮಣ್ಡಲಾನಿ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಕತೇನೇವ ವಟ್ಟತಿ। ಏವಞ್ಹಿ ಸಮಣ್ಡಲಿಕತಂ ಹೋತಿ, ತಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಅಞ್ಞೇನ ಅಚ್ಛಿನ್ನಕೇನ ವಾ ದ್ವತ್ತಿಚತುಖಣ್ಡೇನ ವಾ ನ ವಟ್ಟತಿ। **ಅಞ್ಞತ್ರ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಾರಾ**ತಿ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಾರಂ ಠಪೇತ್ವಾ ನ ಅಞ್ಞೇನ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ವಾ ಗಣಸ್ಸ ವಾ ಅತ್ಥಾರೇನ ಅತ್ಥತಂ ಹೋತಿ। **ನಿಸ್ಸೀಮಟ್ಠೋ ಅನುಮೋದತೀ**ತಿ ಬಹಿಉಪಚಾರಸೀಮಾಯ ಠಿತೋ ಅನುಮೋದತಿ।

೩೦೯. **ಅಹತೇನಾ**ತಿ ಅಪರಿಭುತ್ತೇನ। **ಅಹತಕಪ್ಪೇನಾ**ತಿ ಅಹತಸದಿಸೇನ ಏಕವಾರಂ ವಾ ದ್ವಿಕ್ಖತ್ತುಂ ವಾ ಧೋತೇನ। **ಪಿಲೋತಿಕಾಯಾ**ತಿ ಹತವತ್ಥಕಸಾಟಕೇನ । **ಪಂಸುಕೂಲೇನಾ**ತಿ ತೇವೀಸತಿಯಾ ಖೇತ್ತೇಸು ಉಪ್ಪನ್ನಪಂಸುಕೂಲೇನ। ಪಂಸುಕೂಲಿಕಭಿಕ್ಖುನಾ ಚೋಳಕಭಿಕ್ಖಂ ಆಹಿಣ್ಡಿತ್ವಾ ಲದ್ಧಚೋಳಕೇಹಿ ಕತಚೀವರೇನಾತಿಪಿ ಕುರುನ್ದಿಮಹಾಪಚ್ಚರೀಸು ವುತ್ತಂ। **ಪಾಪಣಿಕೇನಾ**ತಿ ಆಪಣದ್ವಾರೇ ಪತಿತಪಿಲೋತಿಕಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಕಥಿನತ್ಥಾಯ ದೇತಿ, ತೇನಾಪಿ ವಟ್ಟತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ಸೇಸಂ ವುತ್ತವಿಪಲ್ಲಾಸೇನೇವ ವೇದಿತಬ್ಬಂ। ಇಮಸ್ಮಿಂ ಪನ ಠಾನೇ "ಸಹ ಕಥಿನಸ್ಸ ಅತ್ಥಾರಾ ಕತಿ ಧಮ್ಮಾ ಜಾಯನ್ತೀ"ತಿಆದಿ ಬಹುಅಟ್ಠಕಥಾಸು ವುತ್ತಂ, ತಂ ಸಬ್ಬಂ ಪರಿವಾರೇ ಪಾಳಿಆರೂಳ್ಹಮೇವ, ತಸ್ಮಾ ತತ್ಥ ಆಗತನಯೇನೇವ ವೇದಿತಬ್ಬಂ। ನ ಹಿ ತೇನ ಇಧ ಅವುಚ್ಚಮಾನೇನ ಕಥಿನತ್ಥಾರಕಸ್ಸ ಕಿಞ್ಚಿ ಪರಿಹಾಯತಿ।

೩೧೦. ಏವಂ ಕಥಿನತ್ಥಾರಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಇದಾನಿ ಉಬ್ಭಾರಂ ದಸ್ಸೇತುಂ **ಕಥಞ್ಚ ಭಿಕ್ಖವೇ ಉಬ್ಭತಂ ಹೋತಿ ಕಥಿನ**ನ್ತಿಆದಿಮಾಹ। ತತ್ಥ **ಮಾತಿಕಾ**ತಿ ಮಾತರೋ; ಜನೇತ್ತಿಯೋತಿ ಅತ್ಥೋ। ಕಥಿನುಬ್ಭಾರಞ್ಹಿ ಏತಾ ಅಟ್ಠ ಜನೇತ್ತಿಯೋ। ತಾಸು ಪಕ್ಕಮನಂ ಅನ್ತೋ ಅಸ್ಸಾತಿ **ಪಕ್ಕಮನನ್ತಿಕಾ**। ಏವಂ ಸೇಸಾಪಿ ವೇದಿತಬ್ಬಾ।

ಆದಾಯಸತ್ತಕಕಥಾ

೩೧೧. **ನ ಪಚ್ಚೇಸ್ಸ**ನ್ತಿ ನ ಪುನ ಆಗಮಿಸ್ಸಂ। ಏತಸ್ಮಿಂ ಪನ ಪಕ್ಕಮನನ್ತಿಕೇ ಕಥಿನುದ್ಧಾರೇ ಪಠಮಂ ಚೀವರಪಲಿಬೋಧೋ ಛಿಜ್ಜತಿ, ಪಚ್ಛಾ ಆವಾಸಪಲಿಬೋಧೋ। ಏವಂ ಪಕ್ಕಮತೋ ಹಿ ಚೀವರಪಲಿಬೋಧೋ ಅನ್ತೋಸೀಮಾಯಮೇವ ಛಿಜ್ಜತಿ, ಆವಾಸಪಲಿಬೋಧೋ ಸೀಮಾತಿಕ್ಕಮೇ। ವುತ್ತಮ್ಪಿ ಚೇತಂ ಪರಿವಾರೇ -

“ಪಕ್ಕಮನನ್ತಿಕೋ ಕಥಿನುದ್ಧಾರೋ, ವುತ್ತೋ ಆದಿಚ್ಚಬನ್ಧುನಾ।
ಏತಞ್ಚ ತಾಹಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜಿಸ್ಸಂ, ಚೀವರಪಲಿಬೋಧೋ ಪಠಮಂ ಛಿಜ್ಜತಿ।
ಪಚ್ಛಾ ಆವಾಸಪಲಿಬೋಧೋ ಛಿಜ್ಜತೀ”ತಿ॥ (ಪರಿ॰ ೪೧೫)।

ಚೀವರಂ ಆದಾಯಾತಿ ಅಕತಚೀವರಂ ಆದಾಯ। **ಬಹಿಸೀಮಗತಸ್ಸಾ**ತಿ ಅಞ್ಞಂ ಸಾಮನ್ತವಿಹಾರಂ ಗತಸ್ಸ। **ಏವಂ ಹೋತೀ**ತಿ ತಸ್ಮಿಂ ವಿಹಾರೇ ಸೇನಾಸನಫಾಸುಕಂ ವಾ ಸಹಾಯಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ವಾ ದಿಸ್ವಾ ಏವಂ ಹೋತಿ । ಏತಸ್ಮಿಂ ಪನ ನಿಟ್ಠಾನನ್ತಿಕೇ ಕಥಿನುದ್ಧಾರೇ ಆವಾಸಪಲಿಬೋಧೋ ಪಠಮಂ ಛಿಜ್ಜತಿ, ಸೋ ಹಿ “ನ ಪಚ್ಚೇಸ್ಸ”ನ್ತಿ ಚಿತ್ತೇ ಉಪ್ಪನ್ನಮತ್ತೇಯೇವ ಛಿಜ್ಜತಿ। ವುತ್ತಮ್ಪಿ ಚೇತಂ –

“ನಿಟ್ಠಾನನ್ತಿಕೋ ಕಥಿನುದ್ಧಾರೋ, ವುತ್ತೋ ಆದಿಚ್ಚಬನ್ಧುನಾ।
ಏತಞ್ಚ ತಾಹಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜಿಸ್ಸಂ, ಆವಾಸಪಲಿಬೋಧೋ ಪಠಮಂ ಛಿಜ್ಜತಿ।
ಚೀವರೇ ನಿಟ್ಠಿತೇ ಚೀವರಪಲಿಬೋಧೋ ಛಿಜ್ಜತೀ”ತಿ॥

ಏತೇನ ನಯೇನ ಸೇಸಮಾತಿಕಾವಿಭಜನೇಪಿ ಅತ್ಥೋ ವೇದಿತಬ್ಬೋ। ಅಯಂ ಪನ ವಿಸೇಸೋ – “ಸನ್ನಿಟ್ಠಾನನ್ತಿಕೇ ದ್ವೇಪಿ ಪಲಿಬೋಧಾ ನೇವಿಮಂ ಚೀವರಂ ಕಾರೇಸ್ಸಂ, ನ ಪಚ್ಚೇಸ್ಸನ್ತಿ ಚಿತ್ತೇ ಉಪ್ಪನ್ನಮತ್ತೇಯೇವ ಏಕತೋ ಛಿಜ್ಜನ್ತೀತಿ। ವುತ್ತಞ್ಹೇತಂ –

“ಸನ್ನಿಟ್ಠಾನನ್ತಿಕೋ ಕಥಿನುದ್ಧಾರೋ, ವುತ್ತೋ ಆದಿಚ್ಚಬನ್ಧುನಾ।
ಏತಞ್ಚ ತಾಹಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜಿಸ್ಸಂ, ದ್ವೇ ಪಲಿಬೋಧಾ ಅಪುಬ್ಬಂ ಅಚರಿಮಂ ಛಿಜ್ಜನ್ತೀ”ತಿ॥

ಏವಂ ಸಬ್ಬಕಥಿನುದ್ಧಾರೇಸು ಪಲಿಬೋಧುಪಚ್ಛೇದೋ ವೇದಿತಬ್ಬೋ। ಸೋ ಪನ ಯಸ್ಮಾ ಇಮಿನಾ ಚ ವುತ್ತನಯೇನ ಪರಿವಾರೇ ಚ ಆಗತಭಾವೇನ ಸಕ್ಕಾ ಜಾನಿತುಂ, ತಸ್ಮಾ ವಿತ್ಥಾರತೋ ನ ವುತ್ತೋ। ಅಯಂ ಪನೇತ್ಥ ಸಙ್ಖೇಪೋ – ನಾಸನನ್ತಿಕೇ ಆವಾಸಪಲಿಬೋಧೋ ಪಠಮಂ ಛಿಜ್ಜತಿ, ಚೀವರೇ ನಟ್ಠೇ ಚೀವರಪಲಿಬೋಧೋ ಛಿಜ್ಜತಿ। ಯಸ್ಮಾ ಚೀವರೇ ನಟ್ಠೇ ಚೀವರಪಲಿಬೋಧೋ ಛಿಜ್ಜತಿ, ತಸ್ಮಾ “ನಾಸನನ್ತಿಕೋ”ತಿ ವುತ್ತಂ।

ಸವನನ್ತಿಕೇ ಚೀವರಪಲಿಬೋಧೋ ಪಠಮಂ ಛಿಜ್ಜತಿ, ತಸ್ಮಾ ತಸ್ಸ ಸಹ ಸವನೇನ ಆವಾಸಪಲಿಬೋಧೋ ಛಿಜ್ಜತಿ।

ಆಸಾವಚ್ಛೇದಿಕೇ ಆವಾಸಪಲಿಬೋಧೋ ಪಠಮಂ ಛಿಜ್ಜತಿ। ಚೀವರಾಸಾಯ ಉಪಚ್ಛಿನ್ನಾಯ ಚೀವರಪಲಿಬೋಧೋ ಛಿಜ್ಜತಿ। ಅಯಂ ಪನ ಯಸ್ಮಾ “ಅನಾಸಾಯ ಲಭತಿ; ಆಸಾಯ ನ ಲಭತಿ; ತಸ್ಸ ಏವಂ ಹೋತಿ ‘ಇಧೇವಿಮಂ ಚೀವರಂ ಕಾರೇಸ್ಸಂ, ನ ಪಚ್ಚೇಸ್ಸ’”ನ್ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ಇತರೇಹಿ ಉದ್ಧಾರೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ವೋಮಿಸ್ಸಕದೇಸನೋ ಅನೇಕಪ್ಪಭೇದೋ ಹೋತಿ, ತಸ್ಮಾ ಪರತೋ ವಿಸುಂ ವಿತ್ಥಾರೇತ್ವಾ ವುತ್ತೋ, ಇಧ ನ ವುತ್ತೋ। ಇಧ ಪನ ಸವನನ್ತಿಕಸ್ಸ ಅನನ್ತರಂ ಸೀಮಾತಿಕ್ಕನ್ತಿಕೋ ವುತ್ತೋ। ತತ್ಥ ಚೀವರಪಲಿಬೋಧೋ ಪಠಮಂ ಛಿಜ್ಜತಿ, ತಸ್ಸ ಬಹಿಸೀಮೇ ಆವಾಸಪಲಿಬೋಧೋ ಛಿಜ್ಜತಿ। ಸಹುಬ್ಭಾರೇ ದ್ವೇ ಪಲಿಬೋಧಾ ಅಪುಬ್ಬಂ ಅಚರಿಮಂ ಛಿಜ್ಜನ್ತೀತಿ।

೩೧೬-೩೨೫. ಏವಂ ಆದಾಯವಾರೇ ಸತ್ತಕಥಿನುದ್ಧಾರೇ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಪುನ ಸಮಾದಾಯವಾರೇಪಿ ವಿಪ್ಪಕತಚೀವರಸ್ಸ ಆದಾಯಸಮಾದಾಯವಾರೇಸುಪಿ ಯಥಾಸಮ್ಭವಂ ತೇಯೇವ ದಸ್ಸಿತಾ। ತತೋ ಪರಂ ಅನ್ತೋಸೀಮಾಯಂ “ಪಚ್ಚೇಸ್ಸಂ ನ ಪಚ್ಚೇಸ್ಸ”ನ್ತಿ ಇಮಂ ವಿಧಿಂ ಅನಾಮಸಿತ್ವಾವ “ನ ಪಚ್ಚೇಸ್ಸ”ನ್ತಿ ಇಮಮೇವ ಆಮಸಿತ್ವಾ ಅನಧಿಟ್ಠಿತೇನಾ”ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ಚ ಯೇ ಯೇ ಯುಜ್ಜನ್ತಿ, ತೇ ತೇ ದಸ್ಸಿತಾ। ತತೋ ಪರಂ “ಚೀವರಾಸಾಯ ಪಕ್ಕಮತೀ”ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ಇತರೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ವೋಮಿಸ್ಸಕನಯೇನ ಅನೇಕಕ್ಖತ್ತುಂ ಆಸಾವಚ್ಛೇದಿಕಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಪುನ ದಿಸಂಗಮಿಯವಸೇನ ಚ ಫಾಸುವಿಹಾರಿಕವಸೇನ ಚ

ನಿಟ್ಠಾನನ್ತಿಕೇಸು ಯುಜ್ಜಮಾನಾ ಕಥಿನುದ್ಧಾರಾ ದಸ್ಸಿತಾ। ಏವಂ ಪಭೇದತೋ ಕಥಿನುದ್ಧಾರಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಇದಾನಿ ಯೇ ತೇನ ತೇನ ಕಥಿನುದ್ಧಾರೇನ ಪಲಿಬೋಧಾ ಛಿಜ್ಜನ್ತೀತಿ ವುತ್ತಾ, ತೇಸಂ ಪಟಿಪಕ್ಖೇ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ **ದ್ವೇಮೇ ಭಿಕ್ಖವೇ ಕಥಿನಸ್ಸ ಪಲಿಬೋಧಾ**ತಿಆದಿಮಾಹ। ತತ್ಥ **ಚತ್ತೇನಾ**ತಿ ಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸೋ ಆವಾಸೋ ಚತ್ತೋ ಹೋತಿ, ತಂ ಚತ್ತಂ ನಾಮ, ತೇನ ಚತ್ತೇನ। **ವನ್ತಮುತ್ತೇಸುಪಿ** ಏಸೇವ ನಯೋ। ಸೇಸಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಉತ್ತಾನಮೇವಾತಿ।

ಕಥಿನಕ್ಖನ್ಧಕವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೮. ಚೀವರಕ್ಖನ್ಧಕಂ

ಜೀವಕವತ್ಥುಕಥಾ

೩೨೬. ಚೀವರಕ್ಖನ್ಧಕೇ - **ಪದಕ್ಖಿಣಾತಿ** ಛೇಕಾ ಕುಸಲಾ। **ಅಭಿಸಟಾತಿ** ಅಭಿಗತಾ। ಕೇಹಿ ಅಭಿಗತಾತಿ? ಅತ್ಥಿಕೇಹಿ ಅತ್ಥಿಕೇಹಿ ಮನುಸ್ಸೇಹಿ; ಕರಣತ್ಥೇ ಪನ ಸಾಮಿವಚನಂ ಕತ್ವಾ "ಅತ್ಥಿಕಾನಂ ಅತ್ಥಿಕಾನಂ ಮನುಸ್ಸಾನ"ನ್ತಿ ವುತ್ತಂ। **ಪಞ್ಞಾಸಾಯ ಚ ರತ್ತಿಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ** ಪಞ್ಞಾಸ ಕಹಾಪಣೇ ಗಹೇತ್ವಾ ರತ್ತಿಂ ಗಚ್ಛತಿ। **ನೇಗಮೋತಿ** ಕುಟುಮ್ಬಿಯಗಣೋ।

೩೨೭. **ಸಾಲವತಿಂ ಕುಮಾರಿಂ ಗಣಿಕಂ ವುಟ್ಠಾಪೇಸೀತಿ** ನಾಗರಾ ದ್ವೇ ಸತಸಹಸ್ಸಾನಿ, ರಾಜಾ ಸತಸಹಸ್ಸನ್ತಿ ತೀಣಿ ಸತಸಹಸ್ಸಾನಿ, ಅಞ್ಞಞ್ಚ ಆರಾಮುಯ್ಯಾನವಾಹನಾದಿಪರಿಚ್ಛೇದಂ ದತ್ವಾ ವುಟ್ಠಾಪೇಸುಂ; ಗಣಿಕಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇಸುನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಪಟಿಸತೇನ ಚ ರತ್ತಿಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ** ರತ್ತಿಂ ಪಟಿಸತೇನ ಗಚ್ಛತಿ। **ಗಿಲಾನಂ ಪಟಿವೇದೇಯ್ಯನ್ತಿ** ಗಿಲಾನಭಾವಂ ಜಾನಾಪೇಯ್ಯಂ। **ಕತ್ತರಸುಪ್ಪೇತಿ** ಜಿಣ್ಣಸುಪ್ಪೇ।

೩೨೮. **ಕಾ ಮೇ ದೇವ ಮಾತಾ, ಕೋ ಪಿತಾತಿ** ಕಸ್ಮಾ ಪುಚ್ಛಿ? ತಂ ಕಿರ ಅಞ್ಞೇ ರಾಜದಾರಕಾ ಕೀಳನ್ತಾ ಕಲಹೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇ "ನಿಮ್ಮಾತಿಕೋ ನಿಪ್ಪಿತಿಕೋ"ತಿ ವದನ್ತಿ। ಯಥಾ ಚ ಅಞ್ಞೇಸಂ ದಾರಕಾನಂ ಛಣಾದೀಸು ಚುಳಮಾತಾಮಹಾಮಾತಾದಯೋ ಕಿಞ್ಚಿ ಪಣ್ಣಾಕಾರಂ ಪೇಸೇನ್ತಿ, ತಥಾ ತಸ್ಸ ನ ಕೋಚಿ ಕಿಞ್ಚಿ ಪೇಸೇತಿ। ಇತಿ ಸೋ ತಂ ಸಬ್ಬಂ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ "ನಿಮ್ಮಾತಿಕೋಯೇವ ನು ಖೋ ಅಹ"ನ್ತಿ ಜಾನನತ್ಥಂ "ಕಾ ಮೇ ದೇವ ಮಾತಾ, ಕೋ ಪಿತಾ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ।

ಯನ್ನೂನಾಹಂ ಸಿಪ್ಪಂ ಸಿಕ್ಖೇಯ್ಯನ್ತಿ ಯಂನೂನ ಅಹಂ ವೇಜ್ಜಸಿಪ್ಪಂ ಸಿಕ್ಖೇಯ್ಯನ್ತಿ ಚಿನ್ತೇಸಿ। ತಸ್ಸ ಕಿರ ಏತದಹೋಸಿ - "ಇಮಾನಿ ಖೋ ಹತ್ಥಿಅಸ್ಸಸಿಪ್ಪಾದೀನಿ ಪರೂಪಘಾತಪಟಿಸಂಯುತ್ತಾನಿ, ವೇಜ್ಜಸಿಪ್ಪಂ ಮೇತ್ತಾಪುಬ್ಬಭಾಗಂ ಸತ್ತಾನಂ ಹಿತಪಟಿಸಂಯುತ್ತ"ನ್ತಿ। ತಸ್ಮಾ ವೇಜ್ಜಸಿಪ್ಪಮೇವ ಸನ್ಧಾಯ "ಯಂನೂನಾಹಂ ಸಿಪ್ಪಂ ಸಿಕ್ಖೇಯ್ಯ"ನ್ತಿ ಚಿನ್ತೇಸಿ। ಅಪಿಚಾಯಂ ಇತೋ ಕಪ್ಪಸತಸಹಸ್ಸಸ್ಸ ಉಪರಿ ಪದುಮುತ್ತರಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಉಪಟ್ಠಾಕಂ "ಬುದ್ಧುಪಟ್ಠಾಕೋ ಅಯ"ನ್ತಿ ಚತುಪರಿಸನ್ತರೇ ಪತ್ಥತಗುಣಂ ವೇಜ್ಜಂ ದಿಸ್ವಾ "ಅಹೋ ವತಾಹಮ್ಪಿ ಏವರೂಪಂ ಠಾನನ್ತರಂ ಪಾಪುಣೇಯ್ಯ"ನ್ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಸತ್ತಾಹಂ ಬುದ್ಧಪ್ಪಮುಖಸ್ಸ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದಾನಂ ದತ್ವಾ ಭಗವನ್ತಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ "ಅಹಮ್ಪಿ ಭಗವಾ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಉಪಟ್ಠಾಕೋ ಅಸುಕವೇಜ್ಜೋ ವಿಯ ಅನಾಗತೇ ಬುದ್ಧುಪಟ್ಠಾಕೋ ಭವೇಯ್ಯ"ನ್ತಿ ಪತ್ಥನಮಕಾಸಿ। ತಾಯ ಪುರಿಮಪತ್ಥನಾಯ ಚೋದಿಯಮಾನೋಪೇಸ ವೇಜ್ಜಸಿಪ್ಪಮೇವ ಸನ್ಧಾಯ "ಯಂನೂನಾಹಂ ಸಿಪ್ಪಂ ಸಿಕ್ಖೇಯ್ಯ"ನ್ತಿ ಚಿನ್ತೇಸಿ।

೩೨೯. **ದಿಸಾಪಾಮೋಕ್ಖೋತಿ** ಸಬ್ಬದಿಸಾಸು ವಿದಿತೋ ಪಾಕಟೋ ಪಧಾನೋ ವಾತಿ ಅತ್ಥೋ। ತಸ್ಮಿಞ್ಚ ಸಮಯೇ ತಕ್ಕಸೀಲತೋ ವಾಣಿಜಾ ಅಭಯರಾಜಕುಮಾರಂ ದಸ್ಸನಾಯ ಅಗಮಂಸು। ತೇ ಜೀವಕೋ "ಕುತೋ ತುಮ್ಹೇ ಆಗತಾ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। "ತಕ್ಕಸೀಲತೋ"ತಿ ವುತ್ತೇ "ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ವೇಜ್ಜಸಿಪ್ಪಾಚರಿಯೋ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। "ಆಮ ಕುಮಾರ, ತಕ್ಕಸೀಲಾಯಂ ದಿಸಾಪಾಮೋಕ್ಖೋ ವೇಜ್ಜೋ ಪಟಿವಸತೀ"ತಿ ಸುತ್ವಾ "ತೇನ ಹಿ ಯದಾ ಗಚ್ಛಥ, ಮಯ್ಹಂ ಆರೋಚೇಯ್ಯಾಥಾ"ತಿ ಆಹ। ತೇ ತಥಾ ಅಕಂಸು। ಸೋ ಪಿತರಂ ಅನಾಪುಚ್ಛಾ ತೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ತಕ್ಕಸೀಲಂ ಅಗಮಾಸಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ - "ಅಭಯಂ ರಾಜಕುಮಾರಂ ಅನಾಪುಚ್ಛಾ"ತಿಆದಿ।

ಇಚ್ಛಾಮಹಂ ಆಚರಿಯ ಸಿಪ್ಪಂ ಸಿಕ್ಖಿತುನ್ತಿ ತಂ ಕಿರ ಉಪಸಙ್ಕಮನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಸೋ ವೇಜ್ಜೋ "ಕೋಸಿ ತ್ವಂ ತಾತಾ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। ಸೋ "ಬಿಮ್ಬಿಸಾರಮಹಾರಾಜಸ್ಸ ನತ್ತಾ ಅಭಯಕುಮಾರಸ್ಸ ಪುತ್ತೋಮ್ಹೀ"ತಿ ಆಹ। "ಕಸ್ಮಾ ಪನ ತ್ವಮಸಿ ತಾತ ಇಧಾಗತೋ"ತಿ, ತತೋ ಸೋ "ತುಮ್ಹಾಕಂ ಸನ್ತಿಕೇ ಸಿಪ್ಪಂ ಸಿಕ್ಖಿತು"ನ್ತಿ ವತ್ವಾ ಇಚ್ಛಾಮಹಂ ಆಚರಿಯ ಸಿಪ್ಪಂ ಸಿಕ್ಖಿತುನ್ತಿ ಆಹ। **ಬಹುಞ್ಚ ಗಣ್ಹಾತೀತಿ** ಯಥಾ ಅಞ್ಞೇ ಖತ್ತಿಯಕುಮಾರಾದಯೋ ಆಚರಿಯಸ್ಸ ಧನಂ ದತ್ವಾ ಕಿಞ್ಚಿ ಕಮ್ಮಂ ಅಕತ್ವಾ ಸಿಕ್ಖನ್ತಿಯೇವ, ನ ಸೋ ಏವಂ। ಸೋ

ಪನ ಕಿಞ್ಚಿ ಧನಂ ಅದತ್ವಾ ಧಮ್ಮನ್ತೇವಾಸಿಕೋವ ಹುತ್ವಾ ಏಕಂ ಕಾಲಂ ಉಪಜ್ಝಾಯಸ್ಸ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋತಿ, ಏಕಂ ಕಾಲಂ ಸಿಕ್ಖತಿ। ಏವಂ ಸನ್ತೇಪಿ ಅಭಿನೀಹಾರಸಮ್ಪನ್ನೋ ಕುಲಪುತ್ತೋ ಅತ್ತನೋ ಮೇಧಾವಿತಾಯ ಬಹುಞ್ಚ ಗಣ್ಹಾತಿ, ಲಹುಞ್ಚ ಗಣ್ಹಾತಿ, ಸುಟ್ಠು ಚ ಉಪಧಾರೇತಿ, ಗಹಿತಞ್ಚಸ್ಸ ನ ಸಮ್ಮುಸ್ಸತಿ।

ಸತ್ತ ಚ ಮೇ ವಸ್ಸಾನಿ ಅಧೀಯನ್ತಸ್ಸ ನಯಿಮಸ್ಸ ಸಿಪ್ಪಸ್ಸ ಅನ್ತೋ ಪಞ್ಞಾಯತೀತಿ ಏತ್ಥ ಅಯಂ ಕಿರ ಜೀವಕೋ ಯತ್ತಕಂ ಆಚರಿಯೋ ಜಾನಾತಿ, ಯಂ ಅಞ್ಞೇ ಸೋಳಸಹಿ ವಸ್ಸೇಹಿ ಉಗ್ಗಣ್ಹನ್ತಿ, ತಂ ಸಬ್ಬಂ ಸತ್ತಹಿ ವಸ್ಸೇಹಿ ಉಗ್ಗಹೇಸಿ । ಸಕ್ಕಸ್ಸ ಪನ ದೇವರಞ್ಞೋ ಏತದಹೋಸಿ – “ಅಯಂ ಬುದ್ಧಾನಂ ಉಪಟ್ಠಾಕೋ ಅಗ್ಗವಿಸ್ಸಾಸಕೋ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಹನ್ದ ನಂ ಭೇಸಜ್ಜಯೋಜನಂ ಸಿಕ್ಖಾಪೇಮೀ”ತಿ ಆಚರಿಯಸ್ಸ ಸರೀರೇ ಅಜ್ಝಾವಸಿತ್ವಾ ಯಥಾ ಠಪೇತ್ವಾ ಕಮ್ಮವಿಪಾಕಂ ಅವಸೇಸರೋಗಂ ಏಕೇನೇವ ಭೇಸಜ್ಜಯೋಗೇನ ತಿಕಿಚ್ಛಿತುಂ ಸಕ್ಕೋತಿ, ತಥಾ ನಂ ಭೇಸಜ್ಜಯೋಜನಂ ಸಿಕ್ಖಾಪೇಸಿ। ಸೋ ಪನ “ಆಚರಿಯಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ಸಿಕ್ಖಾಮೀ”ತಿ ಮಞ್ಞತಿ, ತಸ್ಮಾ “ಸಮತ್ಥೋ ಇದಾನಿ ಜೀವಕೋ ತಿಕಿಚ್ಛಿತು”ನ್ತಿ ಸಕ್ಕೇನ ವಿಸ್ಸಟ್ಠಮತ್ತೇ ಏವಂ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಆಚರಿಯಂ ಪುಚ್ಛಿ। ಆಚರಿಯೋ ಪನ “ನ ಇಮಿನಾ ಮಮಾನುಭಾವೇನ ಉಗ್ಗಹಿತಂ, ದೇವತಾನುಭಾವೇನ ಉಗ್ಗಹಿತ”ನ್ತಿ ಞತ್ವಾವ **ತೇನ ಹಿ ಭಣೇ**ತಿಆದಿಮಾಹ। **ಸಮನ್ತಾ ಯೋಜನಂ ಆಹಿಣ್ಡನ್ತೋ**ತಿ ದಿವಸೇ ದಿವಸೇ ಏಕೇಕೇನ ದ್ವಾರೇನ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಚತ್ತಾರೋ ದಿವಸೇ ಆಹಿಣ್ಡನ್ತೋ। **ಪರಿತ್ತಂ ಪಾಥೇಯ್ಯಂ ಪಾದಾಸೀ**ತಿ ಅಪ್ಪಮತ್ತಕಂ ಅದಾಸಿ। ಕಸ್ಮಾ? ತಸ್ಸ ಕಿರ ಏತದಹೋಸಿ – “ಅಯಂ ಮಹಾಕುಲಸ್ಸ ಪುತ್ತೋ ಗತಮತ್ತೋಯೇವ ಪಿತಿಪಿತಾಮಹಾನಂ ಸನ್ತಿಕಾ ಮಹಾಸಕ್ಕಾರಂ ಲಭಿಸ್ಸತಿ, ತತೋ ಮಯ್ಹಂ ವಾ ಸಿಪ್ಪಸ್ಸ ವಾ ಗುಣಂ ನ ಜಾನಿಸ್ಸತಿ, ಅನ್ತರಾಮಗ್ಗೇ ಪನ ಖೀಣಪಾಥೇಯ್ಯೋ ಸಿಪ್ಪಂ ಪಯೋಜೇತ್ವಾ ಅವಸ್ಸಂ ಮಯ್ಹಞ್ಚ ಸಿಪ್ಪಸ್ಸ ಚ ಗುಣಂ ಜಾನಿಸ್ಸತೀ”ತಿ ಪರಿತ್ತಂ ದಾಪೇಸಿ।

ಸೇಟ್ಠಿಭರಿಯಾದಿವತ್ಥುಕಥಾ

೩೩೦. **ಪಸತೇನಾ**ತಿ ಏಕಹತ್ಥಪುಟೇನ। **ಪಿಚುನಾ**ತಿ ಕಪ್ಪಾಸಪಟಲೇನ। **ಯತ್ರಹಿ ನಾಮಾ**ತಿ ಯಾ ನಾಮ। **ಕಿಮ್ಪಿಮಾಯ**ನ್ತಿ ಕಿಮ್ಪಿ ಮೇ ಅಯಂ। **ಉಪಜಾನಾಮೇತಸ್ಸ ಸಂಯಮಸ್ಸಾ**ತಿ ಕತಸ್ಸ ಚ ರೋಗೂಪಸಮಸ್ಸ ಚ ಉಪಕಾರಂ ಜಾನಾಮಾತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ।

೩೩೦. **ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಂ ತುಯ್ಹಂ ಹೋತೂ**ತಿ ರಾಜಾ ಕಿರ “ಸಚೇ ಇಮಂ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸತಿ, ಪಮಾಣಯುತ್ತೇ ಠಾನೇ ನಂ ಠಪೇಸ್ಸಾಮಿ। ಸಚೇ ನ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸತಿ, ಅಬ್ಭನ್ತರಿಕಂ ನಂ ವಿಸ್ಸಾಸಕಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಏವಮಾಹ। ಅಭಯಕುಮಾರಸ್ಸಾಪಿ ನಾಟಕಾನಮ್ಪಿ ಚಿತ್ತಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ “ಅಹೋ ವತ ನ ಗಣ್ಹೇಯ್ಯಾ”ತಿ। ಸೋಪಿ ತೇಸಂ ಚಿತ್ತಂ ಞತ್ವಾ ವಿಯ “ಇದಂ ಮೇ ದೇವ ಅಯ್ಯಿಕಾನಂ ಆಭರಣಂ, ನಯಿದಂ ಮಯ್ಹಂ ಗಣ್ಹಿತುಂ ಪತಿರೂಪ”ನ್ತಿ ವತ್ವಾ **ಅಲಂ ದೇವಾ**ತಿಆದಿಮಾಹ। **ಅಧಿಕಾರಂ ಮೇ ದೇವೋ ಸರತೂ**ತಿ ಕತಸ್ಸ ಉಪಕಾರಂ ಮೇ ದೇವೋ ಸರತೂತಿ ಅತ್ಥೋ। ರಾಜಾ ಪಸನ್ನೋ ಸಬ್ಬಾಕಾರಸಮ್ಪನ್ನಂ ಗೇಹಞ್ಚ ಅಮ್ಬವನುಯ್ಯಾನಞ್ಚ ಅನುಸಂವಚ್ಛರಂ ಸತಸಹಸ್ಸಉಟ್ಠಾನಕಂ ಗಾಮಞ್ಚ ಮಹಾಸಕ್ಕಾರಞ್ಚ ದತ್ವಾ **ತೇನ ಹಿ ಭಣೇ**ತಿಆದಿಮಾಹ।

ರಾಜಗಹಸೇಟ್ಠಿವತ್ಥುಕಥಾ

೩೩೧. **ಸಕ್ಖಿಸ್ಸಸಿ ಪನ ತ್ವಂ ಗಹಪತೀ**ತಿ ಕಸ್ಮಾ ಆಹ? ಇರಿಯಾಪಥಸಮ್ಪರಿವತ್ತನೇನ ಕಿರ ಮತ್ಥಲುಙ್ಗಂ ನ ಸಣ್ಠಾತಿ, ಅಸ್ಸ ಚ ತೀಹಿ ಸತ್ತಾಹೇಹಿ ನಿಚ್ಚಲಸ್ಸ ನಿಪನ್ನಸ್ಸ ಮತ್ಥಲುಙ್ಗಂ ಸಣ್ಠಹಿಸ್ಸತೀತಿ ಞತ್ವಾ ಅಪ್ಪೇವ ನಾಮ ಸತ್ತಸತ್ತಮಾಸೇ ಪಟಿಜಾನಿತ್ವಾ ಸತ್ತಸತ್ತದಿವಸೇಪಿ ನಿಪಜ್ಜೇಯ್ಯಾತಿ ನಂ ಏವಮಾಹ। ತೇನೇವ ಪರತೋ ವುತ್ತಂ “ಅಪಿ ಚ ಪಟಿಕಚ್ಚೇವ ಮಯಾ ಞಾತೋ”ತಿ। **ಸೀಸಚ್ಛವಿಂ ಉಪ್ಪಾಟೇತ್ವಾ**ತಿ ಸೀಸಚಮ್ಮಂ ಅಪನೇತ್ವಾ। **ಸಿಬ್ಬಿನಿಂ ವಿನಾಮೇತ್ವಾ**ತಿ ಸಿಬ್ಬಿನಿಂ ವಿವರಿತ್ವಾ। **ನಾಹಂ ಆಚರಿಯ ಸಕ್ಕೋಮೀ**ತಿ ತಸ್ಸ ಕಿರ ಸರೀರೇ ಮಹಾಡಾಹೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ, ತಸ್ಮಾ ಏವಮಾಹ। **ತೀಹಿ ಸತ್ತಾಹೇಹೀ**ತಿ ತೀಹಿ ಪಸ್ಸೇಹಿ ಏಕೇಕೇನ ಸತ್ತಾಹೇನ।

೩೩೩. ಜನಂ **ಉಸ್ಸಾರೇತ್ವಾತಿ** ಜನಂ ನೀಹರಾಪೇತ್ವಾ।

ಪಜ್ಜೋತರಾಜವತ್ಥುಕಥಾ

೩೩೪. **ಜೇಗುಚ್ಛಂ ಮೇ ಸಪ್ಪೀತಿ** ಅಯಂ ಕಿರ ರಾಜಾ ವಿಚ್ಛಿಕಸ್ಸ ಜಾತೋ, ವಿಚ್ಛಿಕವಿಸಪಟಿಘಾತಾಯ ಚ ಸಪ್ಪಿ ಭೇಸಜ್ಜಂ ಹೋತಿ ವಿಚ್ಛಿಕಾನಂ ಪಟಿಕೂಲಂ, ತಸ್ಮಾ ಏವಮಾಹ। **ಉದ್ದೇಕಂ ದಸ್ಸತೀತಿ** ಉಗ್ಗಾರಂ ದಸ್ಸತಿ। **ಪಞ್ಞಾಸ ಯೋಜನಿಕಾ ಹೋತೀತಿ** ಪಞ್ಞಾಸ ಯೋಜನಾನಿ ಗನ್ತುಂ ಸಮತ್ಥಾ ಹೋತಿ। ನ ಕೇವಲಞ್ಚಸ್ಸ ರಞ್ಞೋ ಹತ್ಥಿನೀಯೇವ, ನಾಳಾಗಿರಿ ನಾಮ ಹತ್ಥೀ ಯೋಜನಸತಂ ಗಚ್ಛತಿ, ಚೇಲಕಣ್ಣೋ ಚ ಮುಞ್ಚಕೇಸೋ ಚಾತಿ ದ್ವೇ ಅಸ್ಸಾ ವೀಸಯೋಜನಸತಂ ಗಚ್ಛನ್ತಿ, ಕಾಕೋ ದಾಸೋ ಸಟ್ಠಿಯೋಜನಾನಿ ಗಚ್ಛತಿ।

ಏಕಸ್ಸ ಕಿರ ಕುಲಪುತ್ತಸ್ಸ ಅನುಪ್ಪನ್ನೇ ಬುದ್ಧೇ ಏಕದಿವಸಂ ಭುಞ್ಜಿತುಂ ನಿಸಿನ್ನಸ್ಸ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧೋ ದ್ವಾರೇ ಠತ್ವಾ ಅಗಮಾಸಿ, ತಸ್ಸೇಕೋ ಪುರಿಸೋ "ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧೋ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಗತೋ"ತಿ ಆರೋಚೇಸಿ। ಸೋ ಸುತ್ವಾ "ಗಚ್ಛ, ವೇಗೇನ ಪತ್ತಂ ಆಹರಾ"ತಿ ಆಹರಾಪೇತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಸಜ್ಜಿತಂ ಭತ್ತಂ ಸಬ್ಬಂ ದತ್ವಾ ಪೇಸೇಸಿ। ಇತರೋ ತಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧಸ್ಸ ಹತ್ಥೇ ಠಪೇತ್ವಾ "ಅಹಂ ಭನ್ತೇ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಕತೇನ ಇಮಿನಾ ಕಾಯವೇಯ್ಯಾವತಿಕೇನ ಯತ್ಥ ಯತ್ಥ ನಿಬ್ಬತ್ತೋಪಿ ವಾಹನಸಮ್ಪನ್ನೋ ಹೋಮೀ"ತಿ ಪತ್ಥನಂ ಅಕಾಸಿ। ಸೋ ಅಯಂ ಏತರಹಿ ಪಜ್ಜೋತೋ ನಾಮ ರಾಜಾ ಜಾತೋ, ತಾಯ ಪತ್ಥನಾಯ ಅಯಂ ವಾಹನಸಮ್ಪತ್ತಿ।

ಸಪ್ಪಿಂ ಪಾಯೇತ್ವಾತಿ ಸಪ್ಪಿಞ್ಚ ಪಾಯೇತ್ವಾ; ಪರಿಚಾರಿಕಾನಞ್ಚ ಆಹಾರಾಚಾರೇ ವಿಧಿಂ ಆಚಿಕ್ಖಿತ್ವಾ। **ನಖೇನ ಭೇಸಜ್ಜಂ ಓಲುಮ್ಪೇತ್ವಾತಿ** ನಖೇನ ಭೇಸಜ್ಜಂ ಓದಹಿತ್ವಾ; ಪಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ನಿಚ್ಛಾರೇಸೀತಿ** ವಿರೇಚೇಸಿ।

ಸಿವೇಯ್ಯಕದುಸ್ಸಯುಗಕಥಾ

೩೩೫. **ಸಿವೇಯ್ಯಕಂ** ನಾಮ ಉತ್ತರಕುರೂಸು ಸಿವಥಿಕಂ ಅವಮಙ್ಗಲವತ್ಥಂ। ತತ್ಥ ಕಿರ ಮನುಸ್ಸಾ ಮತಂ ತೇನ ವತ್ಥೇನ ವೇಠೇತ್ವಾ ನಿಕ್ಖಿಪನ್ತಿ, ತಂ "ಮಂಸಪೇಸೀ"ತಿ ಸಲ್ಲಕ್ಖೇತ್ವಾ ಹತ್ಥಿಸೋಣ್ಡಕಸಕುಣಾ ಉಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಹಿಮವನ್ತಕೂಟೇ ಠಪೇತ್ವಾ ವತ್ಥಂ ಅಪನೇತ್ವಾ ಖಾದನ್ತಿ। ಅಥ ವನಚರಕಾ ವತ್ಥಂ ದಿಸ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಆಹರನ್ತಿ। ಏವಮಿದಂ ಪಜ್ಜೋತೇನ ಲದ್ಧಂ। ಸಿವಿರಟ್ಠೇ ಕುಸಲಾ ಇತ್ಥಿಯೋ ತೀಹಿ ಅಂಸೂಹಿ ಸುತ್ತಂ ಕನ್ತನ್ತಿ, ತೇನ ಸುತ್ತೇನ ವಾಯಿತವತ್ಥಂ ಏತನ್ತಿಪಿ ವದನ್ತಿ।

ಸಮತ್ತಿಂಸವಿರೇಚನಕಥಾ

೩೩೬. **ಸಿನೇಹೇಥಾತಿ** ಕಿಂ ಪನ ಭಗವತೋ ಕಾಯೋ ಲೂಖೋತಿ ನ ಲೂಖೋ? ಭಗವತೋ ಹಿ ಆಹಾರೇ ಸದಾ ದೇವತಾ ದಿಬ್ಬೋಜಂ ಪಕ್ಖಿಪನ್ತಿ, ಸಿನೇಹಪಾನಂ ಪನ ಸಬ್ಬತ್ಥ ದೋಸೇ ತೇಮೇತಿ, ಸಿರಾ ಮುದುಕಾ ಕರೋತಿ, ತೇನಾಯಂ ಏವಮಾಹ। **ತೀಣಿ ಉಪ್ಪಲಹತ್ಥಾನೀತಿ** ಏಕಂ ಓಳಾರಿಕದೋಸಹರಣತ್ಥಂ, ಏಕಂ ಮಜ್ಝಿಮದೋಸಹರಣತ್ಥಂ, ಏಕಂ ಸುಖುಮದೋಸಹರಣತ್ಥಂ। **ನಚಿರಸ್ಸೇವ ಪಕತತ್ತೋ ಅಹೋಸೀತಿ** ಏವಂ ಪಕತತ್ತೇ ಪನ ಕಾಯೇ ನಾಗರಾ ದಾನಂ ಸಮ್ಪಾದೇಸುಂ। ಜೀವಕೋ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಭಗವನ್ತಂ ಏತದವೋಚ – "ಭಗವಾ ಅಜ್ಜ ನಾಗರಾ ತುಮ್ಹಾಕಂ ದಾನಂ ದಾತುಕಾಮಾ, ಮಾ ಅನ್ತೋಗಾಮಂ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಪವಿಸಥಾ"ತಿ। ಮಹಾಮೋಗ್ಗಲ್ಲಾನತ್ಥೇರೋ ಚಿನ್ತೇಸಿ – "ಕುತೋ ನು ಖೋ ಅಜ್ಜ ಭಗವತೋ ಪರಮಂ ಪಿಣ್ಡಪಾತೋ ಲದ್ಧುಂ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ। ತತೋ ಚಿನ್ತೇಸಿ – "ಸೋಣೋ ಸೇಟ್ಠಿಪುತ್ತೋ ಖೇತ್ತಪರಿಕಮ್ಮತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಅಞ್ಞೇಹಿ ಅಸಾಧಾರಣಾನಂ ಖೀರೋದಕಸೇಚನಸಂವದ್ಧಾನಂ ಗನ್ಧಸಾಲೀನಂ ಓದನಂ ಭುಞ್ಜತಿ, ತತೋ ಭಗವತೋ ಪಿಣ್ಡಪಾತಂ ಆಹರಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಇದ್ಧಿಯಾ ಗನ್ತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಪಾಸಾದತಲೇ ಅತ್ತಾನಂ ದಸ್ಸೇಸಿ। ಸೋ ಥೇರಸ್ಸ ಪತ್ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಣೀತಂ ಪಿಣ್ಡಪಾತಂ ಅದಾಸಿ। ಥೇರಸ್ಸ ಚ ಗಮನಾಕಾರಂ ದಿಸ್ವಾ "ಭುಞ್ಜಥ ಭನ್ತೇ"ತಿ ಆಹ। ಥೇರೋ ತಮತ್ಥಂ ಆರೋಚೇಸಿ "ಭುಞ್ಜಥ ಭನ್ತೇ, ಅಹಂ ಅಞ್ಞಂ ಭಗವತೋ

ದಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಥೇರಂ ಭೋಜೇತ್ವಾ ಗನ್ಧೇಹಿ ಪತ್ತಂ ಉಬ್ಬಟ್ಟೇತ್ವಾ ಪಿಣ್ಡಪಾತಸ್ಸ ಪೂರೇತ್ವಾ ಅದಾಸಿ, ತಂ ಥೇರೋ ಆಹರಿತ್ವಾ ಭಗವತೋ ಅದಾಸಿ।

ರಾಜಾಪಿ ಖೋ ಬಿಮ್ಬಿಸಾರೋ "ಅಜ್ಜ ಭಗವಾ ಕಿಂ ಭುಞ್ಜಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ವಿಹಾರಂ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಪವಿಸಮಾನೋವ ಪಿಣ್ಡಪಾತಗನ್ಧಂ ಘಾಯಿತ್ವಾ ಭುಞ್ಜಿತುಕಾಮೋ ಅಹೋಸಿ । ಭಗವತೋ ದ್ವೀಸುಯೇವ ಪಿಣ್ಡಪಾತೇಸು ಭಾಜನಗತೇಸು ದೇವತಾ ಓಜಂ ಪಕ್ಖಿಪಿಂಸು - ಯಞ್ಚ ಸುಜಾತಾ ಅದಾಸಿ; ಯಞ್ಚ ಪರಿನಿಬ್ಬಾನಕಾಲೇ ಚುನ್ದೋ ಕಮ್ಮಾರಪುತ್ತೋ; ಅಞ್ಞೇಸು ಕಬಳೇ ಕಬಳೇ ಪಕ್ಖಿಪಿಂಸು, ತಸ್ಮಾ ಭಗವಾ ರಞ್ಞೋ ಇಚ್ಛಂ ಜಾನಿತ್ವಾ ಅಪಕ್ಖಿತ್ತೋಜಮೇವ ಥೋಕಂ ಪಿಣ್ಡಪಾತಂ ರಞ್ಞೋ ದಾಪೇಸಿ। ಸೋ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ ಪುಚ್ಛಿ - "ಕಿಂ ಭನ್ತೇ, ಉತ್ತರಕುರುತೋ ಆಭತಂ ಭೋಜನ"ನ್ತಿ? "ನ ಮಹಾರಾಜ, ಉತ್ತರಕುರುತೋ; ಅಪಿಚ ಖೋ ತವೇವ ರಟ್ಠವಾಸಿನೋ ಗಹಪತಿಪುತ್ತಸ್ಸ ಭೋಜನಂ ಏತ"ನ್ತಿ ವತ್ವಾ ಸೋಣಸ್ಸ ಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಆಚಿಕ್ಖಿ। ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ ಸೋಣಂ ದಟ್ಠುಕಾಮೋ ಹುತ್ವಾ ಚಮ್ಮಕ್ಖನ್ಧಕೇ ವುತ್ತನಯೇನ ಅಸೀತಿಯಾ ಕುಲಪುತ್ತಸಹಸ್ಸೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಸೋಣಸ್ಸ ಆಗಮನಂ ಅಕಾಸಿ। ತೇ ಭಗವತೋ ಧಮ್ಮದೇಸನಂ ಸುತ್ವಾ ಸೋತಾಪನ್ನಾ ಜಾತಾ। ಸೋಣೋ ಪನ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಅರಹತ್ತೇ ಪತಿಟ್ಠಿತೋ। ಭಗವಾಪಿ ಏತದತ್ಥಮೇವ ರಞ್ಞೋ ಪಿಣ್ಡಪಾತಂ ದಾಪೇಸಿ।

ವರಯಾಚನಕಥಾ

೩೩೭. ಏವಂ ಕತಭತ್ತಕಿಚ್ಚೇ ಭಗವತಿ ಅಥ ಖೋ ಜೀವಕೋ ಕೋಮಾರಭಚ್ಚೋ ತಂ ಸಿವೇಯ್ಯಕಂ ದುಸ್ಸಯುಗಂ ಆದಾಯ... ಪೇ॰... ಏತದವೋಚ। **ಅತಿಕ್ಕನ್ತವರಾ**ತಿ ಏತ್ಥ ವಿನಿಚ್ಛಯೋ ಮಹಾಖನ್ಧಕೇ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ವೇದಿತಬ್ಬೋ। **ಭಗವಾ ಭನ್ತೇ ಪಂಸುಕೂಲಿಕೋ ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘೋ ಚಾ**ತಿ ಭಗವತೋ ಹಿ ಬುದ್ಧತ್ತಂ ಪತ್ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಯಾವ ಇದಂ ವತ್ಥಂ, ಏತ್ಥನ್ತರೇ ವೀಸತಿ ವಸ್ಸಾನಿ ನ ಕೋಚಿ ಗಹಪತಿಚೀವರಂ ಸಾದಿಯಿ, ಸಬ್ಬೇ ಪಂಸುಕೂಲಿಕಾವ ಅಹೇಸುಂ। ತೇನಾಯಂ ಏವಮಾಹ। **ಗಹಪತಿಚೀವರ**ನ್ತಿ ಗಹಪತೀಹಿ ದಿನ್ನಚೀವರಂ। **ಧಮ್ಮಿಯಾ ಕಥಾಯಾ**ತಿ ವತ್ಥದಾನಾನಿಸಂಸಪಟಿಸಂಯುತ್ತಾಯ ಕಥಾಯ। **ಇತರೀತರೇನಾಪೀ**ತಿ ಅಪ್ಪಗ್ಘೇನಪಿ ಮಹಗ್ಘೇನಪಿ; ಯೇನ ಕೇನಚೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಪಾವಾರೋ**ತಿ ಸಲೋಮಕೋ ಕಪ್ಪಾಸಾದಿಭೇದೋ। **ಅನುಜಾನಾಮಿ ಭಿಕ್ಖವೇ ಕೋಜವ**ನ್ತಿ ಏತ್ಥ ಪಕತಿಕೋಜವಮೇವ ವಟ್ಟತಿ, ಮಹಾಪಿಟ್ಠಿಯಕೋಜವಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಮಹಾಪಿಟ್ಠಿಯಕೋಜವನ್ತಿ ಉಣ್ಣಾಮಯೋ ಪಾವಾರಸದಿಸೋ ಕೋಜವೋ।

ಕಮ್ಬಲಾನುಜಾನನಾದಿಕಥಾ

೩೩೮. **ಕಾಸಿರಾಜಾ**ತಿ ಕಾಸೀನಂ ರಾಜಾ; ಪಸೇನದಿಸ್ಸ ಏಕಪಿತಿಕಭಾತಾ ಏಸ। **ಅಡ್ಢಕಾಸಿಯ**ನ್ತಿ ಏತ್ಥ ಕಾಸೀತಿ ಸಹಸ್ಸಂ ವುಚ್ಚತಿ ತಂ ಅಗ್ಘನಕೋ ಕಾಸಿಯೋ । ಅಯಂ ಪನ ಪಞ್ಚಸತಾನಿ ಅಗ್ಘತಿ, ತಸ್ಮಾ "ಅಡ್ಢಕಾಸಿಯೋ"ತಿ ವುತ್ತೋ। ತೇನೇವಾಹ - "ಉಪಡ್ಢಕಾಸೀನಂ ಖಮಮಾನ"ನ್ತಿ।

೩೩೯. **ಉಚ್ಚಾವಚಾನೀ**ತಿ ಸುನ್ದರಾನಿ ಚ ಅಸುನ್ದರಾನಿ ಚ। **ಭಙ್ಗಂ** ನಾಮ ಖೋಮಾದೀಹಿ ಪಞ್ಚಹಿ ಸುತ್ತೇಹಿ ಮಿಸ್ಸೇತ್ವಾ ಕತಂ; ವಾಕಮಯಮೇವಾತಿಪಿ ವದನ್ತಿ।

೩೪೦. **ಏಕಂಯೇವ ಭಗವತಾ ಚೀವರಂ ಅನುಞ್ಞಾತಂ ನ ದ್ವೇ**ತಿ ತೇ ಕಿರ ಇತರೀತರೇನ ಚೀವರೇನಾತಿ ಏತಸ್ಸ "ಗಹಪತಿಕೇನ ವಾ ಪಂಸುಕೂಲೇನ ವಾ"ತಿ ಏವಂ ಅತ್ಥಂ ಸಲ್ಲಕ್ಖಿಂಸು। **ನಾಗಮೇಸು**ನ್ತಿ ಯಾವ ತೇ ಸುಸಾನತೋ ಆಗಚ್ಛನ್ತಿ, ತಾವ ತೇ ನ ಅಚ್ಛಿಂಸು; ಪಕ್ಕಮಿಂಸುಯೇವ। **ನಾಕಾಮಾ ಭಾಗಂ ದಾತು**ನ್ತಿ ನ ಅನಿಚ್ಛಾಯ ದಾತುಂ; ಯದಿ ಪನ ಇಚ್ಛನ್ತಿ, ದಾತಬ್ಬೋ। **ಆಗಮೇಸು**ನ್ತಿ ಉಪಚಾರೇ ಅಚ್ಛಿಂಸು। ತೇನಾಹ ಭಗವಾ ಆಹ - "ಅನುಜಾನಾಮಿ ಭಿಕ್ಖವೇ ಆಗಮೇನ್ತಾನಂ ಅಕಾಮಾ ಭಾಗಂ ದಾತು"ನ್ತಿ। ಯದಿ ಪನ ಮನುಸ್ಸಾ "ಇಧಾಗತಾ ಏವ ಗಣ್ಹನ್ತೂ"ತಿ ದೇನ್ತಿ, ಸಞ್ಞಾಣಂ ವಾ ಕತ್ವಾ ಗಚ್ಛನ್ತಿ "ಸಮ್ಪತ್ತಾ ಗಣ್ಹನ್ತೂ"ತಿ ಸಮ್ಪತ್ತಾನಂ ಸಬ್ಬೇಸಮ್ಪಿ

ಪಾಪುಣನ್ತಿ। ಸಚೇ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಗತಾ, ಯೇನ ಗಹಿತಂ, ಸೋ ಏವ ಸಾಮೀ। **ಸದಿಸಾ ಸುಸಾನಂ ಓಕ್ಕಮಿಂಸೂತಿ** ಸಬ್ಬೇ ಸಮಂ ಓಕ್ಕಮಿಂಸು; ಏಕದಿಸಾಯ ವಾ ಓಕ್ಕಮಿಂಸೂತಿಪಿ ಅತ್ಥೋ। **ತೇ ಕತಿಕಂ ಕತ್ವಾತಿ** ಲದ್ಧಂ ಪಂಸುಕೂಲಂ ಸಬ್ಬೇ ಭಾಜೇತ್ವಾ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸಾಮಾತಿ ಬಹಿಮೇವ ಕತಿಕಂ ಕತ್ವಾ।

೩೪೨. ಚೀವರಪಟಿಗ್ಗಾಹಕನ್ತಿ ಯೋ ಗಹಪತಿಕೇಹಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದೀಯಮಾನಂ ಚೀವರಂ ಗಣ್ಹಾತಿ। **ಯೋ ನ ಛನ್ದಾಗತಿಂ ಗಚ್ಛೇಯ್ಯಾತಿ**ಆದೀಸು ಚೀವರಪಟಿಗ್ಗಾಹಕೇಸು ಪಚ್ಛಾ ಆಗತಾನಮ್ಪಿ ಅತ್ತನೋ ಞಾತಕಾದೀನಂ ಪಠಮತರಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹನ್ತೋ ವಾ ಏಕಚ್ಚಸ್ಮಿಂ ಪೇಮಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಗಣ್ಹನ್ತೋ ವಾ ಲೋಭಪಕತಿಕತಾಯ ಅತ್ತನೋ ಪರಿಣಾಮೇನ್ತೋ ವಾ **ಛನ್ದಾಗತಿಂ ಗಚ್ಛತಿ** ನಾಮ। ಪಠಮತರಂ ಆಗತಸ್ಸಾಪಿ ಕೋಧವಸೇನ ಪಚ್ಛಾ ಗಣ್ಹನ್ತೋ ವಾ ದುಗ್ಗತಮನುಸ್ಸೇಸು ಅವಮಞ್ಞಂ ಕತ್ವಾ ಗಣ್ಹನ್ತೋ ವಾ "ಕಿಂ ವೋ ಘರೇ ಠಪನೋಕಾಸೋ ನತ್ಥಿ, ತುಮ್ಹಾಕಂ ಸನ್ತಕಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಗಚ್ಛಥಾ"ತಿ ಏವಂ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಲಾಭನ್ತರಾಯಂ ಕರೋನ್ತೋ ವಾ **ದೋಸಾಗತಿಂ ಗಚ್ಛತಿ** ನಾಮ। ಯೋ ಪನ ಮುಟ್ಠಸ್ಸತಿ ಅಸಮ್ಪಜಾನೋ, ಅಯಂ **ಮೋಹಾಗತಿಂ ಗಚ್ಛತಿ** ನಾಮ। ಪಚ್ಛಾ ಆಗತಾನಮ್ಪಿ ಇಸ್ಸರಾನಮ್ಪಿ ಭಯೇನ ಪಠಮತರಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹನ್ತೋ ವಾ "ಚೀವರಪಟಿಗ್ಗಾಹಕಟ್ಠಾನಂ ನಾಮೇತಂ ಭಾರಿಯ"ನ್ತಿ ಸನ್ತಸನ್ತೋ ವಾ **ಭಯಾಗತಿಂ ಗಚ್ಛತಿ** ನಾಮ। "ಮಯಾ ಇದಞ್ಚಿದಞ್ಚ ಗಹಿತಂ, ಇದಞ್ಚಿದಞ್ಚ ನ ಗಹಿತ"ನ್ತಿ ಏವಂ ಜಾನನ್ತೋ **ಗಹಿತಾಗಹಿತಂ ಜಾನಾತಿ** ನಾಮ। ತಸ್ಮಾ ಯೋ ನ ಛನ್ದಾಗತಿಆದಿವಸೇನ ಗಚ್ಛತಿ, ಞಾತಕಅಞ್ಞಾತಕಅಡ್ಢದುಗ್ಗತೇಸು ವಿಸೇಸಂ ಅಕತ್ವಾ ಆಗತಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ಗಣ್ಹಾತಿ, ಸೀಲಾಚಾರಪಟಿಪತ್ತಿಯುತ್ತೋ ಹೋತಿ, ಸತಿಮಾ ಮೇಧಾವೀ ಬಹುಸ್ಸುತೋ, ಸಕ್ಕೋತಿ ದಾಯಕಾನಂ ವಿಸ್ಸಟ್ಠವಾಚಾಯ ಪರಿಮಣ್ಡಲೇಹಿ ಪದಬ್ಯಞ್ಜನೇಹಿ ಅನುಮೋದನಂ ಕರೋನ್ತೋ ಪಸಾದಂ ಜನೇತುಂ, ಏವರೂಪೋ ಸಮ್ಮನ್ನಿತಬ್ಬೋ।

ಏವಞ್ಚ ಪನ ಭಿಕ್ಖವೇ ಸಮ್ಮನ್ನಿತಬ್ಬೋತಿ ಏತ್ಥ ಪನ ಏತಾಯ ಯಥಾವುತ್ತಾಯ ಕಮ್ಮವಾಚಾಯಪಿ ಅಪಲೋಕನೇನಾಪಿ ಅನ್ತೋವಿಹಾರೇ ಸಬ್ಬಸಙ್ಘಮಜ್ಝೇಪಿ ಖಣ್ಡಸೀಮಾಯಪಿ ಸಮ್ಮನ್ನಿತುಂ ವಟ್ಟತಿಯೇವ। ಏವಂ ಸಮ್ಮತೇನ ಚ ವಿಹಾರಪಚ್ಚನ್ತೇ ವಾ ಪಧಾನಘರೇ ವಾ ನ ಅಚ್ಛಿತಬ್ಬಂ। ಯತ್ಥ ಪನ ಆಗತಾಗತಾ ಮನುಸ್ಸಾ ಸುಖಂ ಪಸ್ಸನ್ತಿ, ತಾದಿಸೇ ಧುರವಿಹಾರಟ್ಠಾನೇ ಬೀಜನಿಂ ಪಸ್ಸೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಸುನಿವತ್ಥೇನ ಸುಪಾರುತೇನ ನಿಸೀದಿತಬ್ಬನ್ತಿ।

ತತ್ಥೇವ ಉಜ್ಝಿತ್ವಾತಿ "ಪಟಿಗ್ಗಹಣಮೇವ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಭಾರೋ"ತಿ ವತ್ವಾ ಗಹಿತಟ್ಠಾನೇಯೇವ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಗಚ್ಛನ್ತಿ। **ಚೀವರನಿದಹಕನ್ತಿ** ಚೀವರಪಟಿಸಾಮಕಂ। **ಯೋ ನ ಛನ್ದಾಗತಿಂ ಗಚ್ಛೇಯ್ಯಾತಿ**ಆದೀಸು ಚೇತ್ಥ ಇತೋ ಪರಞ್ಚ ಸಬ್ಬತ್ಥ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ವಿನಿಚ್ಛಯೋ ವೇದಿತಬ್ಬೋ। ಸಮ್ಮುತಿವಿನಿಚ್ಛಯೋಪಿ ಕಥಿತಾನುಸಾರೇನೇವ ಜಾನಿತಬ್ಬೋ।

ಭಣ್ಡಾಗಾರಸಮ್ಮುತಿಆದಿಕಥಾ

೩೪೩. **ವಿಹಾರಂ ವಾತಿ**ಆದೀಸು ಯೋ ಆರಾಮಮಜ್ಝೇ ಆರಾಮಿಕಸಾಮಣೇರಾದೀಹಿ ಅವಿವಿತ್ತೋ ಸಬ್ಬೇಸಂ ಸಮೋಸರಣಟ್ಠಾನೇ ವಿಹಾರೋ ವಾ ಅಡ್ಢಯೋಗೋ ವಾ ಹೋತಿ, ಸೋ ಸಮ್ಮನ್ನಿತಬ್ಬೋ। ಪಚ್ಚನ್ತಸೇನಾಸನಂ ಪನ ನ ಸಮ್ಮನ್ನಿತಬ್ಬಂ। ಇದಂ ಪನ ಭಣ್ಡಾಗಾರಂ ಖಣ್ಡಸೀಮಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಖಣ್ಡಸೀಮಾಯ ನಿಸಿನ್ನೇಹಿ ಸಮ್ಮನ್ನಿತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ, ವಿಹಾರಮಜ್ಝೇಯೇವ ಸಮ್ಮನ್ನಿತಬ್ಬಂ।

ಗುತ್ತಾಗುತ್ತಞ್ಚ ಜಾನೇಯ್ಯಾತಿ ಏತ್ಥ ಯಸ್ಸ ತಾವ ಛದನಾದೀಸು ಕೋಚಿ ದೋಸೋ ನತ್ಥಿ, ತಂ ಗುತ್ತಂ। ಯಸ್ಸ ಪನ ಛದನತಿಣಂ ವಾ ಛದನಿಟ್ಠಕಾ ವಾ ಯತ್ಥ ಕತ್ಥಚಿ ಪತಿತಾ, ಯೇನ ಓವಸ್ಸತಿ ವಾ, ಮೂಸಿಕಾದೀನಂ ವಾ ಪವೇಸೋ ಹೋತಿ, ಭಿತ್ತಿಆದೀಸು ವಾ ಕತ್ಥಚಿ ಛಿದ್ದಂ ಹೋತಿ, ಉಪಚಿಕಾ ವಾ ಉಟ್ಠಹನ್ತಿ, ತಂ ಸಬ್ಬಂ ಅಗುತ್ತಂ ನಾಮ। ತಂ ಸಲ್ಲಕ್ಖೇತ್ವಾ ಪಟಿಸಙ್ಖರಿತಬ್ಬಂ। ಸೀತಸಮಯೇ ದ್ವಾರಞ್ಚ ವಾತಪಾನಞ್ಚ ಸುಪಿಹಿತಂ ಕಾತಬ್ಬಂ, ಸೀತೇನ ಹಿ ಚೀವರಾನಿ ಕಣ್ಣಕಿತಾನಿ ಹೋನ್ತಿ। ಉಣ್ಹಸಮಯೇ ಅನ್ತರನ್ತರಾ ವಾತಪ್ಪವೇಸನತ್ಥಂ ವಿವರಿತಬ್ಬಂ। ಏವಂ ಕರೋನ್ತೋ ಹಿ ಗುತ್ತಾಗುತ್ತಂ ಜಾನಾತಿ ನಾಮ।

ಇಮೇಹಿ ಪನ ಚೀವರಪಟಿಗ್ಗಾಹಕಾದೀಹಿ ತೀಹಿಪಿ ಅತ್ತನೋ ವತ್ತಂ ಜಾನಿತಬ್ಬಂ। ತತ್ಥ ಚೀವರಪಟಿಗ್ಗಾಹಕೇನ ತಾವ ಯಂ ಯಂ ಮನುಸ್ಸಾ "ಕಾಲಚೀವರ"ನ್ತಿ ವಾ "ಅಕಾಲಚೀವರ"ನ್ತಿ ವಾ "ಅಚ್ಚೇಕಚೀವರ"ನ್ತಿ ವಾ "ವಸ್ಸಿಕಸಾಟಿಕ"ನ್ತಿ ವಾ "ನಿಸೀದನ"ನ್ತಿ ವಾ "ಪಚ್ಚತ್ಥರಣ"ನ್ತಿ ವಾ "ಮುಖಪುಞ್ಛನಚೋಳ"ನ್ತಿ ವಾ ದೇನ್ತಿ, ತಂ ಸಬ್ಬಂ ಏಕರಾಸಿಂ ಕತ್ವಾ ಮಿಸ್ಸೇತ್ವಾ ನ ಗಣ್ಹಿತಬ್ಬಂ, ವಿಸುಂ ವಿಸುಂ ಕತ್ವಾವ ಗಣ್ಹಿತ್ವಾ ಚೀವರನಿದಹಕಸ್ಸ ತಥೇವ ಆಚಿಕ್ಖಿತ್ವಾ ದಾತಬ್ಬಂ। ಚೀವರನಿದಹಕೇನಾಪಿ ಭಣ್ಡಾಗಾರಿಕಸ್ಸ ದದಮಾನೇನ ಇದಂ ಕಾಲಚೀವರಂ...ಪೇ॰... ಇದಂ ಮುಖಪುಞ್ಛನಚೋಳನ್ತಿ ಆಚಿಕ್ಖಿತ್ವಾವ ದಾತಬ್ಬಂ। ಭಣ್ಡಾಗಾರಿಕೇನಾಪಿ ತಥೇವ ವಿಸುಂ ವಿಸುಂ ವಿಯ ಸಞ್ಞಾಣಂ ಕತ್ವಾ ಠಪೇತಬ್ಬಂ। ತತೋ ಸಙ್ಘೇನ "ಕಾಲಚೀವರಂ ಆಹರಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ ಕಾಲಚೀವರಮೇವ ದಾತಬ್ಬಂ...ಪೇ॰... ಮುಖಪುಞ್ಛನಚೋಳಕಂ ಆಹರಾತಿ ವುತ್ತೇ ತದೇವ ದಾತಬ್ಬಂ।

ಇತಿ ಭಗವತಾ ಚೀವರಪಟಿಗ್ಗಾಹಕೋ ಅನುಞ್ಞಾತೋ, ಚೀವರನಿದಹಕೋ ಅನುಞ್ಞಾತೋ, ಭಣ್ಡಾಗಾರಂ ಅನುಞ್ಞಾತಂ, ಭಣ್ಡಾಗಾರಿಕೋ ಅನುಞ್ಞಾತೋ, ನ ಬಾಹುಲಿಕತಾಯ ನ ಅಸನ್ತುಟ್ಠಿಯಾ; ಅಪಿಚ ಖೋ ಸಙ್ಘಸ್ಸಾನುಗ್ಗಹಾಯ। ಸಚೇ ಹಿ ಆಹಟಾಹಟಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖೂ ಭಾಜೇಯ್ಯುಂ, ನೇವ ಆಹಟಂ ನ ಅನಾಹಟಂ ನ ದಿನ್ನಂ ನಾದಿನ್ನಂ ನ ಲದ್ಧಂ ನಾಲದ್ಧಂ ಜಾನೇಯ್ಯುಂ, ಆಹಟಾಹಟಂ ಥೇರಾಸನೇ ವಾ ದದೇಯ್ಯುಂ, ಖಣ್ಡಾಖಣ್ಡಂ ವಾ ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ಗಣ್ಹೇಯ್ಯುಂ; ಏವಂ ಸತಿ ಅಯುತ್ತಪರಿಭೋಗೋ ಚ ಹೋತಿ, ನ ಚ ಸಬ್ಬೇಸಂ ಸಙ್ಗಹೋ ಕತೋ ಹೋತಿ। ಭಣ್ಡಾಗಾರೇ ಪನ ಚೀವರಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಉಸ್ಸನ್ನಕಾಲೇ ಏಕೇಕಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ತಿಚೀವರಂ ವಾ ದ್ವೇ ದ್ವೇ ವಾ ಏಕೇಕಂ ವಾ ಚೀವರಂ ದಸ್ಸನ್ತಿ, ಲದ್ಧಾಲದ್ಧಂ ಜಾನಿಸ್ಸನ್ತಿ, ಅಲದ್ಧಭಾವಂ ಞತ್ವಾ ಸಙ್ಗಹಂ ಕಾತುಂ ಮಞ್ಞಿಸ್ಸನ್ತೀತಿ।

ನ ಭಿಕ್ಖವೇ ಭಣ್ಡಾಗಾರಿಕೋ ವುಟ್ಠಾಪೇತಬ್ಬೋತಿ ಏತ್ಥ ಅಞ್ಞೇಪಿ ಅವುಟ್ಠಾಪನೀಯಾ ಜಾನಿತಬ್ಬಾ। ಚತ್ತಾರೋ ಹಿ ನ ವುಟ್ಠಾಪೇತಬ್ಬಾ - ವುಡ್ಢತರೋ , ಭಣ್ಡಾಗಾರಿಕೋ, ಗಿಲಾನೋ, ಸಙ್ಘತೋ ಲದ್ಧಸೇನಾಸನೋತಿ। ತತ್ಥ ವುಡ್ಢತರೋ ಅತ್ತನೋ ವುಡ್ಢತಾಯ ನವಕತರೇನ ನ ವುಟ್ಠಾಪೇತಬ್ಬೋ, ಭಣ್ಡಾಗಾರಿಕೋ ಸಙ್ಘೇನ ಸಮ್ಮನ್ನಿತ್ವಾ ಭಣ್ಡಾಗಾರಸ್ಸ ದಿನ್ನತಾಯ, ಗಿಲಾನೋ ಅತ್ತನೋ ಗಿಲಾನತಾಯ, ಸಙ್ಘೋ ಪನ ಬಹುಸ್ಸುತಸ್ಸ ಉದ್ದೇಸಪರಿಪುಚ್ಛಾದೀಹಿ ಬಹುಪಕಾರಸ್ಸ ಭಾರನಿತ್ಥಾರಕಸ್ಸ ಫಾಸುಕಂ ಆವಾಸಂ ಅನುಟ್ಠಾಪನೀಯಂ ಕತ್ವಾ ದೇತಿ, ತಸ್ಮಾ ಸೋ ಉಪಕಾರತಾಯ ಚ ಸಙ್ಘತೋ ಲದ್ಧತಾಯ ಚ ನ ವುಟ್ಠಾಪೇತಬ್ಬೋತಿ।

ಉಸ್ಸನ್ನಂ ಹೋತೀತಿ ಬಹು ರಾಸಿಕತಂ ಹೋತಿ, ಭಣ್ಡಾಗಾರಂ ನ ಗಣ್ಹಾತಿ। **ಸಮ್ಮುಖೀಭೂತೇನಾ**ತಿ ಅನ್ತೋಉಪಚಾರಸೀಮಾಯಂ ಠಿತೇನ। **ಭಾಜೇತು**ನ್ತಿ ಕಾಲಂ ಘೋಸೇತ್ವಾ ಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ಭಾಜೇತುಂ। **ಕೋಲಾಹಲಂ ಅಕಾಸೀ**ತಿ "ಅಮ್ಹಾಕಂ ಆಚರಿಯಸ್ಸ ದೇಥ, ಉಪಜ್ಝಾಯಸ್ಸ ದೇಥಾ"ತಿ ಏವಂ ಮಹಾಸದ್ದಂ ಅಕಾಸಿ। ಚೀವರಭಾಜನಕಙ್ಗೇಸು ಸಭಾಗಾನಂ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಅಪಾಪುಣನ್ತಮ್ಪಿ ಮಹಗ್ಘಂ ಚೀವರಂ ದೇನ್ತೋ ಛನ್ದಾಗತಿಂ ಗಚ್ಛತಿ ನಾಮ। ಅಞ್ಞೇಸಂ ವುಡ್ಢತರಾನಂ ಪಾಪುಣನ್ತಮ್ಪಿ ಮಹಗ್ಘಂ ಚೀವರಂ ಅದತ್ವಾ ಅಪ್ಪಗ್ಘಂ ದೇನ್ತೋ ದೋಸಾಗತಿಂ ಗಚ್ಛತಿ ನಾಮ। ಮೋಹಮೂಳ್ಹೋ ಚೀವರದಾನವತ್ತಂ ಅಜಾನನ್ತೋ ಮೋಹಾಗತಿಂ ಗಚ್ಛತಿ ನಾಮ। ಮುಖರಾನಂ ನವಕಾನಮ್ಪಿ ಭಯೇನ ಅಪಾಪುಣನ್ತಮೇವ ಮಹಗ್ಘಂ ಚೀವರಂ ದೇನ್ತೋ ಭಯಾಗತಿಂ ಗಚ್ಛತಿ ನಾಮ। ಯೋ ಏವಂ ನ ಗಚ್ಛತಿ, ಸಬ್ಬೇಸಂ ತುಲಾಭೂತೋ ಪಮಾಣಭೂತೋ ಮಜ್ಝತ್ತೋ ಹೋತಿ, ಸೋ ಸಮ್ಮನ್ನಿತಬ್ಬೋ। **ಭಾಜಿತಾಭಾಜಿತ**ನ್ತಿ "ಏತ್ತಕಾನಿ ವತ್ಥಾನಿ ಭಾಜಿತಾನಿ, ಏತ್ತಕಾನಿ ಅಭಾಜಿತಾನೀ"ತಿ ಜಾನನ್ತೋ "ಭಾಜಿತಾಭಾಜಿತಞ್ಚ ಜಾನೇಯ್ಯಾ"ತಿ ವುಚ್ಚತಿ।

ಉಚ್ಚಿನಿತ್ವಾತಿ "ಇದಂ ಥೂಲಂ, ಇದಂ ಸಣ್ಹಂ, ಇದಂ ಘನಂ, ಇದಂ ತನುಕಂ, ಇದಂ ಪರಿಭುತ್ತಂ, ಇದಂ ಅಪರಿಭುತ್ತಂ, ಇದಂ ದೀಘತೋ ಏತ್ತಕಂ ಪುಥುಲತೋ ಏತ್ತಕ"ನ್ತಿ ಏವಂ ವತ್ಥಾನಿ ವಿಚಿನಿತ್ವಾ। **ತುಲಯಿತ್ವಾ**ತಿ "ಇದಂ ಏತ್ತಕಂ ಅಗ್ಘತಿ, ಇದಂ ಏತ್ತಕ"ನ್ತಿ ಏವಂ ಅಗ್ಘಪರಿಚ್ಛೇದಂ ಕತ್ವಾ। **ವಣ್ಣಾವಣ್ಣಂ ಕತ್ವಾ**ತಿ ಸಚೇ ಸಬ್ಬೇಸಂ ಏಕೇಕಮೇವ ದಸಗ್ಘನಕಂ ಪಾಪುಣಾತಿ, ಇಚ್ಚೇತಂ ಕುಸಲಂ; ನೋ ಚೇ ಪಾಪುಣಾತಿ, ಯಂ ನವ ವಾ ಅಟ್ಠ ವಾ ಅಗ್ಘತಿ, ತಂ ಅಞ್ಞೇನ ಏಕಅಗ್ಘನಕೇನ ಚ ದ್ವಿಅಗ್ಘನಕೇನ ಚ ಸದ್ಧಿಂ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಏತೇನ ಉಪಾಯೇನ ಸಮೇ ಪಟಿವೀಸೇ ಠಪೇತ್ವಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಭಿಕ್ಖೂ ಗಣೇತ್ವಾ ವಗ್ಗಂ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ**ತಿ ಸಚೇ ಏಕೇಕಸ್ಸ ದಿಯಮಾನೇ

ದಿವಸೋ ನಪ್ಪಹೋತಿ, ದಸ ದಸ ಭಿಕ್ಖೂ ಗಣೇತ್ವಾ ದಸ ದಸ ಚೀವರಪಟಿವೀಸೇ ಏಕವಗ್ಗಂ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಏಕಂ ಭಣ್ಡಿಕಂ ಕತ್ವಾ ಏವಂ ಚೀವರಪಟಿವೀಸಂ ಠಪೇತುಂ ಅನುಜಾನಾಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ಏವಂ ಠಪಿತೇಸು ಚೀವರಪಟಿವೀಸೇಸು ಕುಸೋ ಪಾತೇತಬ್ಬೋ। ತೇಹಿಪಿ ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಪುನ ಕುಸಪಾತಂ ಕತ್ವಾ ಭಾಜೇತಬ್ಬಂ।

ಸಾಮಣೇರಾನಂ ಉಪಡ್ಢಪಟಿವೀಸನ್ತಿ ಏತ್ಥ ಯೇ ಸಾಮಣೇರಾ ಅತ್ತಿಸ್ಸರಾ ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಸ್ಸ ಕತ್ತಬ್ಬಕಮ್ಮಂ ನ ಕರೋನ್ತಿ, ಉದ್ದೇಸಪರಿಪುಚ್ಛಾಸು ಯುತ್ತಾ ಆಚರಿಯುಪಜ್ಝಾಯಾನಂಯೇವ ವತ್ತಪಟಿಪತ್ತಿಂ ಕರೋನ್ತಿ, ಅಞ್ಞೇಸಂ ನ ಕರೋನ್ತಿ, ಏತೇಸಂಯೇವ ಉಪಡ್ಢಭಾಗೋ ದಾತಬ್ಬೋ। ಯೇ ಪನ ಪುರೇಭತ್ತಞ್ಚ ಪಚ್ಛಾಭತ್ತಞ್ಚ ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಸ್ಸೇವ ಕತ್ತಬ್ಬಕಿಚ್ಚಂ ಕರೋನ್ತಿ, ತೇಸಂ ಸಮಕೋ ದಾತಬ್ಬೋ। ಇದಞ್ಚ ಪಿಟ್ಠಿಸಮಯೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇನ ಭಣ್ಡಾಗಾರೇ ಠಪಿತೇನ ಅಕಾಲಚೀವರೇನೇವ ಕಥಿತಂ। ಕಾಲಚೀವರಂ ಪನ ಸಮಕಮೇವ ದಾತಬ್ಬಂ। ತತ್ರುಪ್ಪಾದವಸ್ಸಾವಾಸಿಕಂ ಸಮ್ಮುಞ್ಜನೀಬನ್ಧನಾದಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಫಾತಿಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ಗಹೇತಬ್ಬಂ। ಏತಞ್ಹೇತ್ಥ ಸಬ್ಬೇಸಂ ವತ್ತಂ। ಭಣ್ಡಾಗಾರಿಕಚೀವರೇಪಿ ಸಚೇ ಸಾಮಣೇರಾ ಆಗನ್ತ್ವಾ "ಭನ್ತೇ ಮಯಂ ಯಾಗುಂ ಪಚಾಮ, ಭತ್ತಂ ಪಚಾಮ, ಖಜ್ಜಕಂ ಪಚಾಮ, ಅಪ್ಪಹರಿತಕಂ ಕರೋಮ, ದನ್ತಕಟ್ಠಂ ಆಹರಾಮ, ರಙ್ಗಛಲ್ಲಿಂ ಕಪ್ಪಿಯಂ ಕತ್ವಾ ದೇಮ, ಕಿಂ ಅಮ್ಹೇಹಿ ನ ಕತಂ ನಾಮಾ"ತಿ ಉಕ್ಕುಟ್ಠಿಂ ಕರೋನ್ತಿ, ಸಮಭಾಗೋವ ದಾತಬ್ಬೋ। ಏತಂ ಯೇ ಚ ವಿರಜ್ಝಿತ್ವಾ ಕರೋನ್ತಿ, ಯೇಸಞ್ಚ ಕರಣಭಾವೋ ನ ಪಞ್ಞಾಯತಿ, ತೇ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಂ। **ಕುರುನ್ದಿಯಂ** ಪನ "ಸಚೇ ಸಾಮಣೇರಾ 'ಕಸ್ಮಾ ಮಯಂ ಭನ್ತೇ ಸಙ್ಘಕಮ್ಮಂ ನ ಕರೋಮ, ಕರಿಸ್ಸಾಮಾ'ತಿ ಯಾಚನ್ತಿ, ಸಮಪಟಿವೀಸೋ ದಾತಬ್ಬೋ"ತಿ ವುತ್ತಂ।

ಉತ್ತರಿತುಕಾಮೋತಿ ನದಿಂ ವಾ ಕನ್ತಾರಂ ವಾ ಉತ್ತರಿತುಕಾಮೋ; ಸತ್ಥಂ ಲಭಿತ್ವಾ ದಿಸಾ ಪಕ್ಕಮಿತುಕಾಮೋತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಸಕಂ ಭಾಗಂ ದಾತು**ನ್ತಿ ಇದಂ ಭಣ್ಡಾಗಾರತೋ ಚೀವರಾನಿ ನೀಹರಿತ್ವಾ ಪುಞ್ಜೇ ಕತೇ ಘಣ್ಟಿಯಾ ಪಹಟಾಯ ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘೇ ಸನ್ನಿಪತಿತೇ ಸತ್ಥಂ ಲಭಿತ್ವಾ ಗನ್ತುಕಾಮೋ "ಸತ್ಥತೋ ಮಾ ಪರಿಹಾಯೀ"ತಿ ಏತಮತ್ಥಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಂ। ತಸ್ಮಾ ಅನೀಹತೇಸು ವಾ ಚೀವರೇಸು ಅಪ್ಪಹಟಾಯ ವಾ ಘಣ್ಟಿಯಾ ಅಸನ್ನಿಪತಿತೇ ವಾ ಸಙ್ಘೇ ದಾತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಚೀವರೇಸು ಪನ ನೀಹತೇಸು ಘಣ್ಟಿಂ ಪಹರಿತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘೇ ಸನ್ನಿಪತಿತೇ ಚೀವರಭಾಜಕೇನ "ಇಮಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ಕೋಟ್ಠಾಸೇನ ಏತ್ತಕೇನ ಭವಿತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ತಕ್ಕೇತ್ವಾ ನಯಗ್ಗಾಹೇನ ಚೀವರಂ ದಾತಬ್ಬಂ। ತುಲಾಯ ತುಲಿತಮಿವ ಹಿ ಸಮಸಮಂ ದಾತುಂ ನ ಸಕ್ಕಾ, ತಸ್ಮಾ ಊನಂ ವಾ ಹೋತು ಅಧಿಕಂ ವಾ, ಏವಂ ತಕ್ಕೇನ ನಯೇನ ದಿನ್ನಂ ಸುದಿನ್ನಂ। ನೇವ ಊನಕಂ ಪುನ ದಾತಬ್ಬಂ, ನಾತಿರಿತ್ತಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹಿತಬ್ಬನ್ತಿ।

ಅತಿರೇಕಭಾಗೇನಾತಿ ದಸ ಭಿಕ್ಖೂ ಹೋನ್ತಿ, ಸಾಟಕಾಪಿ ದಸೇವ, ತೇಸು ಏಕೋ ದ್ವಾದಸ ಅಗ್ಘತಿ, ಸೇಸಾ ದಸಗ್ಘನಕಾ। ಸಬ್ಬೇಸು ದಸಗ್ಘನಕವಸೇನ ಕುಸೇ ಪಾತಿತೇ ಯಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ದ್ವಾದಸಗ್ಘನಕೋ ಕುಸೋ ಪಾತಿತೋ, ಸೋ "ಏತ್ತಕೇನ ಮಮ ಚೀವರಂ ಪಹೋತೀ"ತಿ ತೇನ ಅತಿರೇಕಭಾಗೇನ ಗನ್ತುಕಾಮೋ ಹೋತಿ। ಭಿಕ್ಖೂ "ಅತಿರೇಕಂ ಆವುಸೋ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಸನ್ತಕ"ನ್ತಿ ವದನ್ತಿ, ತಂ ಸುತ್ವಾ ಭಗವಾ "ಸಙ್ಘಿಕೇ ಚ ಗಣಸನ್ತಕೇ ಚ ಅಪ್ಪಕಂ ನಾಮ ನತ್ಥಿ, ಸಬ್ಬತ್ಥ ಸಂಯಮೋ ಕಾತಬ್ಬೋ, ಗಣ್ಹನ್ತೇನಾಪಿ ಕುಕ್ಕುಚ್ಚಾಯಿತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ದಸ್ಸೇತುಂ **"ಅನುಜಾನಾಮಿ ಭಿಕ್ಖವೇ ಅನುಕ್ಖೇಪೇ ದಿನ್ನೇ"**ತಿ ಆಹ। ತತ್ಥ **ಅನುಕ್ಖೇಪೋ** ನಾಮ ಯಂಕಿಞ್ಚಿ ಅನುಕ್ಖಿಪಿತಬ್ಬಂ ಅನುಪ್ಪದಾತಬ್ಬಂ ಕಪ್ಪಿಯಭಣ್ಡಂ; ಯತ್ತಕಂ ತಸ್ಸ ಪಟಿವೀಸೇ ಅಧಿಕಂ, ತತ್ತಕೇ ಅಗ್ಘನಕೇ ಯಸ್ಮಿಂ ಕಿಸ್ಮಿಞ್ಚಿ ಕಪ್ಪಿಯಭಣ್ಡೇ ದಿನ್ನೇತಿ ಅತ್ಥೋ।

ವಿಕಲಕೇ ತೋಸೇತ್ವಾತಿ ಏತ್ಥ ಚೀವರವಿಕಲಕಂ ಪುಗ್ಗಲವಿಕಲಕನ್ತಿ ದ್ವೇ ವಿಕಲಕಾ। **ಚೀವರವಿಕಲಕಂ** ನಾಮ ಸಬ್ಬೇಸಂ ಪಞ್ಚ ಪಞ್ಚ ವತ್ಥಾನಿ ಪತ್ತಾನಿ, ಸೇಸಾನಿಪಿ ಅತ್ಥಿ, ಏಕೇಕಂ ಪನ ನ ಪಾಪುಣಾತಿ, ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ದಾತಬ್ಬಾನಿ। ಛಿನ್ದನ್ತೇಹಿ ಚ ಅಡ್ಢಮಣ್ಡಲಾದೀನಂ ವಾ ಉಪಾಹನತ್ಥವಿಕಾದೀನಂ ವಾ ಪಹೋನಕಾನಿ ಖಣ್ಡಾನಿ ಕತ್ವಾ ದಾತಬ್ಬಾನಿ, ಹೇಟ್ಠಿಮಪರಿಚ್ಛೇದೇನ ಚತುರಙ್ಗುಲವಿತ್ಥಾರಮ್ಪಿ ಅನುವಾತಪ್ಪಹೋನಕಾಯಾಮಂ ಖಣ್ಡಂ ಕತ್ವಾ ದಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ, ಅಪರಿಭೋಗಂ ಪನ ನ ಕಾತಬ್ಬನ್ತಿ ಏವಮೇತ್ಥ ಚೀವರಸ್ಸ ಅಪ್ಪಹೋನಕಭಾವೋ ಚೀವರವಿಕಲಕಂ। ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ದಿನ್ನೇ ಪನ ತಂ ತೋಸಿತಂ ಹೋತಿ, ಅಥ ಕುಸಪಾತೋ ಕಾತಬ್ಬೋ। ಸಚೇಪಿ

ಏಕಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ಕೋಟ್ಠಾಸೇ ಏಕಂ ವಾ ದ್ವೇ ವಾ ವತ್ಥಾನಿ ನಪ್ಪಹೋನ್ತಿ, ತತ್ಥ ಅಞ್ಞಂ ಸಾಮಣಕಂ ಪರಿಕ್ಖಾರಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಯೋ ತೇನ ತುಸ್ಸತಿ, ತಸ್ಸ ತಂ ಭಾಗಂ ದತ್ವಾ ಪಚ್ಛಾ ಕುಸಪಾತೋ ಕಾತಬ್ಬೋ। ಇದಮ್ಪಿ ಚೀವರವಿಕಲಕನ್ತಿ **ಅನ್ಧಕಟ್ಠಕಥಾಯಂ** ವುತ್ತಂ।

ಪುಗ್ಗಲವಿಕಲಕಂ ನಾಮ ದಸ ದಸ ಭಿಕ್ಖೂ ಗಣೇತ್ವಾ ವಗ್ಗಂ ಕರೋನ್ತಾನಂ ಏಕೋ ವಗ್ಗೋ ನ ಪೂರತಿ, ಅಟ್ಠ ವಾ ನವ ವಾ ಹೋನ್ತಿ, ತೇಸಂ ಅಟ್ಠ ವಾ ನವ ವಾ ಕೋಟ್ಠಾಸಾ "ತುಮ್ಹೇ ಇಮೇ ಗಹೇತ್ವಾ ವಿಸುಂ ಭಾಜೇಥಾ"ತಿ ದಾತಬ್ಬಾ। ಏವಮಯಂ ಪುಗ್ಗಲಾನಂ ಅಪ್ಪಹೋನಕಭಾವೋ ಪುಗ್ಗಲವಿಕಲಕಂ। ವಿಸುಂ ದಿನ್ನೇ ಪನ ತಂ ತೋಸಿತಂ ಹೋತಿ, ಏವಂ ತೋಸೇತ್ವಾ ಕುಸಪಾತೋ ಕಾತಬ್ಬೋತಿ। ಅಥ ವಾ ವಿಕಲಕೇ ತೋಸೇತ್ವಾತಿ ಯೋ ಚೀವರವಿಭಾಗೋ ಊನಕೋ, ತಂ ಅಞ್ಞೇನ ಪರಿಕ್ಖಾರೇನ ಸಮಂ ಕತ್ವಾ ಕುಸಪಾತೋ ಕಾತಬ್ಬೋ।

ಚೀವರರಜನಕಥಾ

೩೪೪. **ಛಕಣೇನಾತಿ** ಗೋಮಯೇನ। **ಪಣ್ಡುಮತ್ತಿಕಾಯಾತಿ** ತಮ್ಬಮತ್ತಿಕಾಯ। ಮೂಲರಜನಾದೀಸು ಹಲಿದ್ದಿಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಸಬ್ಬಂ ಮೂಲರಜನಂ ವಟ್ಟತಿ। ಮಞ್ಜಿಟ್ಠಿಞ್ಚ ತುಙ್ಗಹಾರಞ್ಚ ಠಪೇತ್ವಾ ಸಬ್ಬಂ ಖನ್ಧರಜನಂ ವಟ್ಟತಿ। ತುಙ್ಗಹಾರೋ ನಾಮ ಏಕೋ ಸಕಣ್ಟಕರುಕ್ಖೋ, ತಸ್ಸ ಹರಿತಾಲವಣ್ಣಂ ಖನ್ಧರಜನಂ ಹೋತಿ। ಲೋದ್ದಞ್ಚ ಕಣ್ಡುಲಞ್ಚ ಠಪೇತ್ವಾ ಸಬ್ಬಂ ತಚರಜನಂ ವಟ್ಟತಿ। ಅಲ್ಲಿಪತ್ತಂ ನೀಲಿಪತ್ತಞ್ಚ ಠಪೇತ್ವಾ ಸಬ್ಬಂ ಪತ್ತರಜನಂ ವಟ್ಟತಿ। ಗಿಹಿಪರಿಭುತ್ತಂ ಪನ ಅಲ್ಲಿಪತ್ತೇನ ಏಕವಾರಂ ರಜಿತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಕಿಂಸುಕಪುಪ್ಫಞ್ಚ ಕುಸುಮ್ಭಪುಪ್ಫಞ್ಚ ಠಪೇತ್ವಾ ಸಬ್ಬಂ ಪುಪ್ಫರಜನಂ ವಟ್ಟತಿ। ಫಲರಜನೇ ಪನ ನ ಕಿಞ್ಚಿ ನ ವಟ್ಟತಿ।

ಸೀತುದಕಾತಿ ಅಪಕ್ಕರಜನಂ ವುಚ್ಚತಿ। **ಉತ್ತರಾಳುಮ್ಪನ್ತಿ** ವಟ್ಟಾಧಾರಕಂ, ರಜನಕುಮ್ಭಿಯಾ ಮಜ್ಝೇ ಠಪೇತ್ವಾ ತಂ ಆಧಾರಕಂ ಪರಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ರಜನಂ ಪಕ್ಖಿಪಿತುಂ ಅನುಜಾನಾಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ಏವಞ್ಹಿ ಕತೇ ರಜನಂ ನ ಉತ್ತರತಿ। **ಉದಕೇ ವಾ ನಖಪಿಟ್ಠಿಕಾಯ ವಾತಿ** ಸಚೇ ಪರಿಪಕ್ಕಂ ಹೋತಿ, ಉದಕಪಾತಿಯಾ ದಿನ್ನೋ ಥೇವೋ ಸಹಸಾ ನ ವಿಸರತಿ, ನಖಪಿಟ್ಠಿಯಮ್ಪಿ ಅವಿಸರನ್ತೋ ತಿಟ್ಠತಿ। **ರಜನುಳುಙ್ಕನ್ತಿ** ರಜನಉಳುಙ್ಕಂ। **ದಣ್ಡಕಥಾಲಕನ್ತಿ** ತಮೇವ ಸದಣ್ಡಕಂ। **ರಜನಕೋಲಮ್ಬನ್ತಿ** ರಜನಕುಣ್ಡಂ। **ಓಮದ್ದನ್ತೀತಿ** ಸಮ್ಮದ್ದನ್ತಿ। **ನ ಚ ಅಚ್ಛಿನ್ನೇ ಥೇವೇ ಪಕ್ಕಮಿತುನ್ತಿ** ಯಾವ ರಜನಬಿನ್ದು ಗಳಿತಂ ನ ಛಿಜ್ಜತಿ, ತಾವ ನ ಅಞ್ಞತ್ರ ಗನ್ತಬ್ಬಂ। **ಪತ್ಥಿನ್ನನ್ತಿ** ಅತಿರಜಿತತ್ತಾ ಥದ್ಧಂ। **ಉದಕೇ ಓಸಾರೇತುನ್ತಿ** ಉದಕೇ ಪಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಠಪೇತುಂ। ರಜನೇ ಪನ ನಿಕ್ಖನ್ತೇ ತಂ ಉದಕಂ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಚೀವರಂ ಮದ್ದಿತಬ್ಬಂ। **ದನ್ತಕಾಸಾವಾನೀತಿ** ಏಕಂ ವಾ ದ್ವೇ ವಾ ವಾರೇ ರಜಿತ್ವಾ ದನ್ತವಣ್ಣಾನಿ ಧಾರೇನ್ತಿ।

ಛಿನ್ನಕಚೀವರಾನುಜಾನನಕಥಾ

೩೪೫. **ಅಚ್ಛಿಬದ್ಧನ್ತಿ** ಚತುರಸ್ಸಕೇದಾರಕಬದ್ಧಂ। **ಪಾಳಿಬದ್ಧನ್ತಿ** ಆಯಾಮತೋ ಚ ವಿತ್ಥಾರತೋ ಚ ದೀಘಮರಿಯಾದಬದ್ಧಂ। **ಮರಿಯಾದಬದ್ಧನ್ತಿ** ಅನ್ತರನ್ತರಾ ರಸ್ಸಮರಿಯಾದಬದ್ಧಂ। **ಸಿಙ್ಘಾಟಕಬದ್ಧನ್ತಿ** ಮರಿಯಾದಾಯ ಮರಿಯಾದಂ ವಿನಿವಿಜ್ಝಿತ್ವಾ ಗತಟ್ಠಾನೇ ಸಿಙ್ಘಾಟಕಬದ್ಧಂ; ಚತುಕ್ಕಸಣ್ಠಾನನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಸಂವಿದಹಿತುನ್ತಿ** ಕಾತುಂ। **ಉಸ್ಸಹಸಿ ತ್ವಂ ಆನನ್ದಾತಿ** ಸಕ್ಕೋಸಿ ತ್ವಂ ಆನನ್ದ। **ಉಸ್ಸಹಾಮಿ ಭಗವಾತಿ** ತುಮ್ಹೇಹಿ ದಿನ್ನನಯೇನ ಸಕ್ಕೋಮೀತಿ ದಸ್ಸೇತಿ। **ಯತ್ರ ಹಿ ನಾಮಾತಿ** ಯೋ ನಾಮ। **ಕುಸಿಮ್ಪಿ ನಾಮಾತಿ**ಆದೀಸು **ಕುಸೀತಿ** ಆಯಾಮತೋ ಚ ವಿತ್ಥಾರತೋ ಚ ಅನುವಾತಾದೀನಂ ದೀಘಪತ್ತಾನಮೇತಂ ಅಧಿವಚನಂ। **ಅಡ್ಢಕುಸೀತಿ** ಅನ್ತರನ್ತರಾ ರಸ್ಸಪತ್ತಾನಂ ನಾಮಂ। **ಮಣ್ಡಲನ್ತಿ** ಪಞ್ಚಖಣ್ಡಿಕಚೀವರಸ್ಸ ಏಕೇಕಸ್ಮಿಂ ಖಣ್ಡೇ ಮಹಾಮಣ್ಡಲಂ। **ಅಡ್ಢಮಣ್ಡಲನ್ತಿ** ಖುದ್ದಕಮಣ್ಡಲಂ। **ವಿವಟ್ಟನ್ತಿ** ಮಣ್ಡಲಞ್ಚ ಅಡ್ಢಮಣ್ಡಲಞ್ಚ ಏಕತೋ ಕತ್ವಾ ಸಿಬ್ಬಿತಂ ಮಜ್ಝಿಮಖಣ್ಡಂ।

ಅನುವಿವಟ್ಟನ್ತಿ ತಸ್ಸ ಉಭೋಸು ಪಸ್ಸೇಸು ದ್ವೇ ಖಣ್ಡಾನಿ। **ಗೀವೇಯ್ಯಕನ್ತಿ** ಗೀವಾವೇಠನಟ್ಠಾನೇ ದಳ್ಹೀಕರಣತ್ಥಂ ಅಞ್ಞಂ ಸುತ್ತಸಂಸಿಬ್ಬಿತಂ ಆಗನ್ತುಕಪತ್ತಂ। **ಜಙ್ಘೇಯ್ಯಕನ್ತಿ** ಜಙ್ಘಪಾಪುಣನಟ್ಠಾನೇ ತಥೇವ ಸಂಸಿಬ್ಬಿತಂ ಪತ್ತಂ। ಗೀವಟ್ಠಾನೇ ಚ ಜಙ್ಘಟ್ಠಾನೇ ಚ ಪತ್ತಾನಮೇವೇತಂ ನಾಮನ್ತಿಪಿ ವದನ್ತಿ। **ಬಾಹನ್ತನ್ತಿ** ಅನುವಿವಟ್ಟಾನಂ ಬಹಿ ಏಕೇಕಂ ಖಣ್ಡಂ। ಇತಿ ಪಞ್ಚಖಣ್ಡಿಕಚೀವರೇನೇತಂ

ವಿಚಾರಿತನ್ತಿ। ಅಥ ವಾ **ಅನುವಿವಟ್ಟ**ನ್ತಿ ವಿವಟ್ಟಸ್ಸ ಏಕಪಸ್ಸತೋ ದ್ವಿನ್ನಂ ಏಕಪಸ್ಸತೋ ದ್ವಿನ್ನನ್ತಿ ಚತುನ್ನಮ್ಪಿ ಖಣ್ಡಾನಮೇತಂ ನಾಮಂ। **ಬಾಹನ್ತ**ನ್ತಿ ಸುಪ್ಪಮಾಣಂ ಚೀವರಂ ಪಾರುಪನ್ತೇನ ಸಂಹರಿತ್ವಾ ಬಾಹಾಯ ಉಪರಿ ಠಪಿತಾ ಉಭೋ ಅನ್ತಾ ಬಹಿಮುಖಾ ತಿಟ್ಠನ್ತಿ, ತೇಸಂ ಏತಂ ನಾಮಂ। ಅಯಮೇವ ಹಿ ನಯೋ ಮಹಾಅಟ್ಠಕಥಾಯಂ ವುತ್ತೋತಿ।

ತಿಚೀವರಾನುಜಾನನಕಥಾ

೩೪೭. ಚೀವರೇಹಿ ಉಬ್ಭಣ್ಡಿಕೇತಿ ಚೀವರೇಹಿ ಉಬ್ಭಣ್ಡೇ ಕತೇ; ಯಥಾ ಉಕ್ಖಿತ್ತಭಣ್ಡಾ ಹೋನ್ತಿ ಏವಂ ಕತೇ; ಉಕ್ಖಿತ್ತಭಣ್ಡಿಕಭಾವಂ ಆಪಾದಿತೇತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಚೀವರಭಿಸಿ**ನ್ತಿ ಏತ್ಥ **ಭಿಸೀ**ತಿ ದ್ವೇ ತೀಣಿ ಏಕತೋ ಕತ್ವಾ ಭಿಸಿಸಙ್ಖೇಪೇನ ಸಂಹರಿತಚೀವರಾನಿ ವುತ್ತಾನಿ। ತೇ ಕಿರ ಭಿಕ್ಖೂ "ದಕ್ಖಿಣಾಗಿರಿತೋ ಭಗವಾ ಲಹುಂ ಪಟಿನಿವತ್ತಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ತತ್ಥ ಗಚ್ಛನ್ತಾ ಜೀವಕವತ್ಥುಸ್ಮಿಂ ಲದ್ಧಚೀವರಾನಿ ಠಪೇತ್ವಾ ಅಗಮಂಸು। ಇದಾನಿ ಪನ ಚಿರೇನ ಆಗಮಿಸ್ಸತೀತಿ ಮಞ್ಞಮಾನಾ ಆದಾಯ ಪಕ್ಕಮಿಂಸು। **ಅನ್ತರಟ್ಠಕಾಸೂ**ತಿ ಮಾಘಸ್ಸ ಚ ಫಗ್ಗುಣಸ್ಸ ಚ ಅನ್ತರಾ ಅಟ್ಠಸು। **ನ ಭಗವನ್ತಂ ಸೀತಂ ಅಹೋಸೀ**ತಿ ಭಗವತೋ ಸೀತಂ ನಾಹೋಸಿ। **ಏತದಹೋಸಿ ಯೇಪಿ ಖೋ ತೇ ಕುಲಪುತ್ತಾ**ತಿ ನ ಭಗವಾ ಅಜ್ಝೋಕಾಸೇ ಅನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಏತಮತ್ಥಂ ನ ಜಾನಾತಿ, ಮಹಾಜನಸಞ್ಞಾಪನತ್ಥಂ ಪನ ಏವಮಕಾಸಿ। **ಸೀತಾಲುಕಾ**ತಿ ಸೀತಪಕತಿಕಾ; ಯೇ ಪಕತಿಯಾವ ಸೀತೇನ ಕಿಲಮನ್ತಿ। **ದಿಗುಣಂ ಸಙ್ಘಾಟಿ**ನ್ತಿ ದುಪಟ್ಟಂ ಸಙ್ಘಾಟಿಂ। **ಏಕಚ್ಚಿಯ**ನ್ತಿ ಏಕಪಟ್ಟಂ। ಇತಿ "ಭಗವಾ ಅತ್ತನಾ ಚತೂಹಿ ಚೀವರೇಹಿ ಯಾಪೇತಿ, ಅಮ್ಹಾಕಂ ಪನ ತಿಚೀವರಂ ಅನುಜಾನಾತೀ"ತಿ ವಚನಸ್ಸ ಓಕಾಸಂ ಉಪಚ್ಛಿನ್ದಿತುಂ ದಿಗುಣಂ ಸಙ್ಘಾಟಿಂ ಅನುಜಾನಾತಿ, ಏಕಚ್ಚಿಕೇ ಇತರೇ। ಏವಞ್ಹಿ ನೇಸಂ ಚತ್ತಾರಿ ಭವಿಸ್ಸನ್ತೀತಿ।

ಅತಿರೇಕಚೀವರಾದಿಕಥಾ

೩೪೮. ಅಗ್ಗಳಂ ಅಚ್ಛುಪೇಯ್ಯನ್ತಿ ಛಿದ್ದಟ್ಠಾನೇ ಪಿಲೋತಿಕಖಣ್ಡಂ ಲಗ್ಗಾಪೇಯ್ಯಂ। **ಅಹತಕಪ್ಪಾನ**ನ್ತಿ ಏಕವಾರಂ ಧೋತಾನಂ। **ಉತುದ್ಧಟಾನ**ನ್ತಿ ಉತುತೋ ದೀಘಕಾಲತೋ ಉದ್ಧಟಾನಂ ಹತವತ್ಥಕಾನಂ, ಪಿಲೋತಿಕಾನನ್ತಿ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ। **ಪಾಪಣಿಕೇ**ತಿ ಅನ್ತರಾಪಣತೋ ಪತಿತಪಿಲೋತಿಕಚೀವರೇ। **ಉಸ್ಸಾಹೋ ಕರಣೀಯೋ**ತಿ ಪರಿಯೇಸನಾ ಕಾತಬ್ಬಾ। ಪರಿಚ್ಛೇದೋ ಪನೇತ್ಥ ನತ್ಥಿ, ಪಟ್ಟಸತಮ್ಪಿ ವಟ್ಟತಿ। ಸಬ್ಬಮಿದಂ ಸಾದಿಯನ್ತಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ವಸೇನ ವುತ್ತಂ। **ಅಗ್ಗಳಂ ತುನ್ನ**ನ್ತಿ ಏತ್ಥ ಉದ್ಧರಿತ್ವಾ ಅಲ್ಲೀಯಾಪನಖಣ್ಡಂ **ಅಗ್ಗಳಂ,** ಸುತ್ತೇನ ಸಂಸಿಬ್ಬಿತಂ **ತುನ್ನಂ;** ವಟ್ಟೇತ್ವಾ ಕರಣಂ **ಓವಟ್ಟಿಕಂ । ಕಣ್ಡುಸಕಂ** ವುಚ್ಚತಿ ಮುದ್ದಿಕಾ। **ದಳ್ಹೀಕಮ್ಮ**ನ್ತಿ ಅನುದ್ಧರಿತ್ವಾವ ಉಪಸ್ಸಯಂ ಕತ್ವಾ ಅಲ್ಲೀಯಾಪನಕಂ ವತ್ಥಖಣ್ಡಂ।

೩೪೯-೩೫೧. ವಿಸಾಖಾವತ್ಥು ಉತ್ತಾನತ್ಥಂ। ತತೋ ಪರಂ ಪುಬ್ಬೇ ವಿನಿಚ್ಛಿತಮೇವ। **ಸೋವಗ್ಗಿಕ**ನ್ತಿ ಸಗ್ಗಪ್ಪತ್ತಹೇತುಕಂ। ತೇನೇವಾಹ "ಸೋವಗ್ಗಿಕ"ನ್ತಿ । ಸೋಕಂ ಅಪನೇತೀತಿ **ಸೋಕನುದಂ। ಅನಾಮಯಾ**ತಿ ಅರೋಗಾ। **ಸಗ್ಗಮ್ಹಿ ಕಾಯಮ್ಹೀ**ತಿ ಸಗ್ಗೋಪಪನ್ನಾ।

೩೫೩. ಪುಥುಜ್ಜನಾ ಕಾಮೇಸು ವೀತರಾಗಾತಿ ಝಾನಲಾಭಿನೋ।

೩೫೭. ಸನ್ದಿಟ್ಠೋತಿ ದಿಟ್ಠಮತ್ತಕಮಿತ್ತೋ। **ಸಮ್ಭತ್ತೋ**ತಿ ಏಕಸಮ್ಭೋಗೋ ದಳ್ಹಮಿತ್ತೋ। **ಆಲಪಿತೋ**ತಿ "ಮಮ ಸನ್ತಕಂ ಯಂ ಇಚ್ಛೇಯ್ಯಾಸಿ, ತಂ ಗಣ್ಹಾಹೀ"ತಿ ಏವಂ ವುತ್ತೋ। ಏತೇಸು ತೀಸು ಅಞ್ಞತರನಾಮೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಜೀವತಿ, ಗಹಿತೇ ಅತ್ತಮನೋ ಹೋತೀತಿ ಇಮೇಹಿ ಗಹಿತವಿಸ್ಸಾಸೋ ರುಹತಿ।

ಪಚ್ಛಿಮವಿಕಪ್ಪನುಪಗಚೀವರಾದಿಕಥಾ

೩೫೯. ಪಂಸುಕೂಲಕತೋತಿ ಕತಪಂಸುಕೂಲೋ। **ಗರುಕೋ ಹೋತೀ**ತಿ ಜಿಣ್ಣಜಿಣ್ಣಟ್ಠಾನೇ ಅಗ್ಗಳಾರೋಪನೇನ ಗರುಕೋ ಹೋತಿ। **ಸುತ್ತಲೂಖಂ ಕಾತು**ನ್ತಿ ಸುತ್ತೇನೇವ ಅಗ್ಗಳಂ ಕಾತುನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ವಿಕಣ್ಣೋ ಹೋತೀ**ತಿ ಸುತ್ತಂ ಅಚ್ಛೇತ್ವಾ ಅಚ್ಛೇತ್ವಾ

ಸಿಬ್ಬನ್ತಾನಂ ಏಕೋ ಸಙ್ಘಾಟಿಕೋಣೋ ದೀಘೋ ಹೋತಿ। **ವಿಕಣ್ಣಂ ಉದ್ಧರಿತು**ನ್ತಿ ದೀಘಕೋಣಂ ಛಿನ್ದಿತುಂ। **ಓಕಿರಿಯನ್ತೀ**ತಿ ಛಿನ್ನಕೋಣತೋ ಗಳನ್ತಿ। **ಅನುವಾತಂ ಪರಿಭಣ್ಡ**ನ್ತಿ ಅನುವಾತಞ್ಚೇವ ಪರಿಭಣ್ಡಞ್ಚ। **ಪತ್ತಾ ಲುಜ್ಜನ್ತೀ**ತಿ ಮಹನ್ತೇಸು ಪತ್ತಮುಖೇಸು ದಿನ್ನಾನಿ ಸುತ್ತಾನಿ ಗಳನ್ತಿ, ತತೋ ಪತ್ತಾ ಲುಜ್ಜನ್ತಿ। **ಅಟ್ಠಪದಕಂ ಕಾತು**ನ್ತಿ ಅಟ್ಠಪದಕಚ್ಛನ್ನೇನ ಪತ್ತಮುಖಂ ಸಿಬ್ಬಿತುಂ।

೩೬೦. **ಅನ್ವಾಧಿಕಮ್ಪಿ ಆರೋಪೇತು**ನ್ತಿ ಆಗನ್ತುಕಪತ್ತಮ್ಪಿ ದಾತುಂ। ಇದಂ ಪನ ಅಪ್ಪಹೋನಕೇ ಆರೋಪೇತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ ಪಹೋತಿ, ಆಗನ್ತುಕಪತ್ತಂ ನ ವಟ್ಟತಿ, ಛಿನ್ದಿತಬ್ಬಮೇವ।

೩೬೧. **ನ ಚ ಭಿಕ್ಖವೇ ಸದ್ಧಾದೇಯ್ಯ**ನ್ತಿ ಏತ್ಥ ಸೇಸಞಾತೀನಂ ದೇನ್ತೋ ವಿನಿಪಾತೇತಿಯೇವ। ಮಾತಾಪಿತರೋ ಪನ ಸಚೇ ರಜ್ಜೇ ಠಿತಾ ಪತ್ಥಯನ್ತಿ, ದಾತಬ್ಬಂ।

೩೬೨. **ಗಿಲಾನೋ**ತಿ ಗಿಲಾನತಾಯ ಗಹೇತ್ವಾ ಗನ್ತುಂ ಅಸಮತ್ಥೋ। **ವಸ್ಸಿಕಸಙ್ಕೇತ**ನ್ತಿ ವಸ್ಸಿಕೇ ಚತ್ತಾರೋ ಮಾಸೇ। **ನದೀಪಾರ**ನ್ತಿ ನದಿಯಾ ಪಾರೇ ಭತ್ತಂ ಭುಞ್ಜಿತಬ್ಬಂ ಹೋತಿ। **ಅಗ್ಗಳಗುತ್ತಿವಿಹಾರೋ**ತಿ ಸಬ್ಬೇಸ್ವೇವ ಚೇತೇಸು ಗಿಲಾನವಸ್ಸಿಕಸಙ್ಕೇತನದೀಪಾರಗಮನಅತ್ಥತಕಥಿನಭಾವೇಸು ಅಗ್ಗಳಗುತ್ತಿಯೇವ ಪಮಾಣಂ। ಗುತ್ತೇ ಏವ ಹಿ ವಿಹಾರೇ ಏತೇಸು ಕಾರಣೇಸು ನಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಬಹಿ ಗನ್ತುಂ ವಟ್ಟತಿ, ನ ಅಗುತ್ತೇ। ಆರಞ್ಞಕಸ್ಸ ಪನ ವಿಹಾರೋ ನ ಸುಗುತ್ತೋ ಹೋತಿ, ತೇನ ಭಣ್ಡುಕ್ಖಲಿಕಾಯ ಪಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಪಾಸಾಣಸುಸಿರ ರುಕ್ಖಸುಸಿರಾದೀಸು ಸುಪ್ಪಟಿಚ್ಛನ್ನೇಸು ಠಪೇತ್ವಾ ಗನ್ತಬ್ಬಂ।

ಸಙ್ಘಿಕಚೀವರುಪ್ಪಾದಕಥಾ

೩೬೩. **ತುಯ್ಹೇವ ಭಿಕ್ಖು ತಾನಿ ಚೀವರಾನೀ**ತಿ ಅಞ್ಞತ್ಥ ಗಹೇತ್ವಾ ಹಟಾನಿಪಿ ತುಯ್ಹೇವ; ನ ತೇಸಂ ಅಞ್ಞೋ ಕೋಚಿ ಇಸ್ಸರೋತಿ। ಏವಞ್ಚ ಪನ ವತ್ವಾ ಅನಾಗತೇಪಿ ನಿಕ್ಕುಕ್ಕುಚ್ಚಾ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸನ್ತೀತಿ ದಸ್ಸೇತುಂ **ಇಧ ಪನಾ**ತಿಆದಿಮಾಹ। **ತಸ್ಸೇವ ತಾನಿ ಚೀವರಾನಿ ಯಾವ ಕಥಿನಸ್ಸ ಉಬ್ಭಾರಾ**ತಿ ಸಚೇ ಗಣಪೂರಕೇ ಭಿಕ್ಖೂ ಲಭಿತ್ವಾ ಕಥಿನಂ ಅತ್ಥತಂ ಹೋತಿ, ಪಞ್ಚಮಾಸೇ; ನೋ ಚೇ ಅತ್ಥತಂ ಹೋತಿ, ಏಕಂ ಚೀವರಮಾಸಮೇವ। ಯಂ "ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದೇಮಾ"ತಿ ವಾ ದೇನ್ತಿ, "ಸಙ್ಘಂ ಉದ್ದಿಸ್ಸ ದೇಮಾ"ತಿ ವಾ ದೇನ್ತಿ, "ವಸ್ಸಂವುತ್ಥಸಙ್ಘಸ್ಸ ದೇಮಾ"ತಿ ವಾ ದೇನ್ತಿ, "ವಸ್ಸಾವಾಸಿಕಂ ದೇಮಾ"ತಿ ವಾ ದೇನ್ತಿ, ಸಚೇಪಿ ಮತಕಚೀವರಂ ಅವಿಭಜಿತ್ವಾ ತಂ ವಿಹಾರಂ ಪವಿಸನ್ತಿ, ತಂ ಸಬ್ಬಂ ತಸ್ಸೇವ ಭಿಕ್ಖುನೋ ಹೋತಿ। ಯಮ್ಪಿ ಸೋ ವಸ್ಸಾವಾಸತ್ಥಾಯ ವಡ್ಢಿಂ ಪಯೋಜೇತ್ವಾ ಠಪಿತಉಪನಿಕ್ಖೇಪತೋ ವಾ ತತ್ರುಪ್ಪಾದತೋ ವಾ ವಸ್ಸಾವಾಸಿಕಂ ಗಣ್ಹಾತಿ, ಸಬ್ಬಂ ಸುಗ್ಗಹಿತಮೇವ ಹೋತಿ। ಇದಮೇತ್ಥ ಲಕ್ಖಣಂ, ಯೇನ ತೇನಾಕಾರೇನ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಉಪ್ಪನ್ನಂ ವತ್ಥಂ ಅತ್ಥತಕಥಿನಸ್ಸ ಪಞ್ಚಮಾಸೇ, ಅನತ್ಥತಕಥಿನಸ್ಸ ಏಕಂ ಚೀವರಮಾಸಂ ಪಾಪುಣಾತೀತಿ। ಯಂ ಪನ "ಇದಂ ಇಧ ವಸ್ಸಂವುತ್ಥಸಙ್ಘಸ್ಸ ದೇಮಾ"ತಿ ವಾ "ವಸ್ಸಾವಾಸಿಕಂ ದೇಮಾ"ತಿ ವಾ ವತ್ವಾ ದಿನ್ನಂ, ತಂ ಅನತ್ಥತಕಥಿನಸ್ಸಾಪಿ ಪಞ್ಚಮಾಸೇ ಪಾಪುಣಾತಿ। ತತೋ ಪರಂ ಪನ ಉಪ್ಪನ್ನಂ ವಸ್ಸಾವಾಸಿಕಂ ಪುಚ್ಛಿತಬ್ಬಂ - "ಕಿಂ ಅತೀತವಸ್ಸೇ ಇದಂ ವಸ್ಸಾವಾಸಿಕಂ, ಉದಾಹು ಅನಾಗತವಸ್ಸೇ"ತಿ! ಕಸ್ಮಾ? ಪಿಟ್ಠಿಸಮಯೇ ಉಪ್ಪನ್ನತ್ತಾ।

ಉತುಕಾಲನ್ತಿ ವಸ್ಸಾನತೋ ಅಞ್ಞಂ ಕಾಲಂ। **ತಾನಿ ಚೀವರಾನಿ ಆದಾಯ ಸಾವತ್ಥಿಂ ಗನ್ತ್ವಾ**ತಿ ಏತ್ಥ ತಾನಿ ಚೀವರಾನಿ ಗತಗತಟ್ಠಾನೇ ಸಙ್ಘಿಕಾನೇವ ಹೋನ್ತಿ, ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ದಿಟ್ಠಮತ್ತಮೇವೇತ್ಥ ಪಮಾಣಂ। ತಸ್ಮಾ ಸಚೇ ಕೇಚಿ ಪಟಿಪಥಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತಾ "ಕುಹಿಂ ಆವುಸೋ ಗಚ್ಛಸೀ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ತಮತ್ಥಂ ಸುತ್ವಾ "ಕಿಂ ಆವುಸೋ ಮಯಂ ಸಙ್ಘೋ ನ ಹೋಮಾ"ತಿ ತತ್ಥೇವ ಭಾಜೇತ್ವಾ ಗಣ್ಹನ್ತಿ, ಸುಗ್ಗಹಿತಾನಿ। ಸಚೇಪಿ ಏಸ ಮಗ್ಗಾ ಓಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಕಞ್ಚಿ ವಿಹಾರಂ ವಾ ಆಸನಸಾಲಂ ವಾ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಚರನ್ತೋ ಏಕಂ ಗೇಹಮೇವ ವಾ ಪವಿಸತಿ, ತತ್ರ ಚ ನಂ ಭಿಕ್ಖೂ ದಿಸ್ವಾ ತಮತ್ಥಂ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಭಾಜೇತ್ವಾ ಗಣ್ಹನ್ತಿ, ಸುಗ್ಗಹಿತಾನೇವ।

ಅಧಿಟ್ಠಾತುನ್ತಿ ಏತ್ಥ ಅಧಿಟ್ಠಹನ್ತೇನ ವತ್ತಂ ಜಾನಿತಬ್ಬಂ । ತೇನ ಹಿ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಘಣ್ಟಿಂ ಪಹರಿತ್ವಾ ಕಾಲಂ ಘೋಸೇತ್ವಾ ಥೋಕಂ ಆಗಮೇತ್ವಾ ಸಚೇ ಘಣ್ಟಿಸಞ್ಞಾಯ ವಾ ಕಾಲಸಞ್ಞಾಯ ವಾ ಭಿಕ್ಖೂ ಆಗಚ್ಛನ್ತಿ, ತೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಭಾಜೇತಬ್ಬಾನಿ। ನೋ ಚೇ ಆಗಚ್ಛನ್ತಿ,

“ಮಯ್ಹಿಮಾನಿ ಚೀವರಾನಿ ಪಾಪುಣನ್ತೀ”ತಿ ಅಧಿಟ್ಠಾತಬ್ಬಾನಿ। ಏವಂ ಅಧಿಟ್ಠಿತೇ ಸಬ್ಬಾನಿ ತಸ್ಸೇವ ಹೋನ್ತಿ, ಠಿತಿಕಾ ಪನ ನ ತಿಟ್ಠತಿ।

ಸಚೇ ಏಕೇಕಂ ಉದ್ಧರಿತ್ವಾ “ಅಯಂ ಪಠಮಭಾಗೋ ಮಯ್ಹಂ ಪಾಪುಣಾತಿ, ಅಯಂ ದುತಿಯಭಾಗೋ”ತಿ ಏವಂ ಗಣ್ಹಾತಿ, ಗಹಿತಾನಿ ಚ ಸುಗ್ಗಹಿತಾನಿ ಹೋನ್ತಿ, ಠಿತಿಕಾ ಚ ತಿಟ್ಠತಿ। ಏವಂ ಪಾಪೇತ್ವಾ ಗಣ್ಹನ್ತೇನಾಪಿ ಅಧಿಟ್ಠಿತಮೇವ ಹೋತಿ। ಸಚೇ ಪನ ಘಣ್ಟಿಂ ಪಹರಿತ್ವಾ ವಾ ಅಪ್ಪಹರಿತ್ವಾ ವಾ ಕಾಲಮ್ಪಿ ಘೋಸೇತ್ವಾ ವಾ ಅಘೋಸೇತ್ವಾ ವಾ “ಅಹಮೇವೇತ್ಥ ಮಯ್ಹಮೇವ ಇಮಾನಿ ಚೀವರಾನೀ”ತಿ ಗಣ್ಹಾತಿ, ದುಗ್ಗಹಿತಾನಿ ಹೋನ್ತಿ। ಅಥ “ಅಞ್ಞೋ ಕೋಚಿ ಇಧ ನತ್ಥಿ, ಮಯ್ಹಂ ಏತಾನಿ ಪಾಪುಣನ್ತೀ”ತಿ ಗಣ್ಹಾತಿ, ಸುಗ್ಗಹಿತಾನಿ।

ಪಾತಿತೇ ಕುಸೇತಿ ಏಕಕೋಟ್ಠಾಸೇ ಕುಸದಣ್ಡಕೇ ಪಾತಿತಮತ್ತೇ ಸಚೇಪಿ ಭಿಕ್ಖುಸಹಸ್ಸಂ ಹೋತಿ, ಗಹಿತಮೇವ ನಾಮ ಚೀವರಂ। ನಾಕಾಮಾ ಭಾಗೋ ದಾತಬ್ಬೋ। ಸಚೇ ಪನ ಅತ್ತನೋ ರುಚಿಯಾ ದಾತುಕಾಮಾ ಹೋನ್ತಿ, ದೇನ್ತು। ಅನುಭಾಗೇಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ।

ಸಚೀವರಾನೀತಿ “ಕಾಲಚೀವರಮ್ಪಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಇತೋವ ದಸ್ಸಾಮ, ವಿಸುಂ ಸಜ್ಜಿಯಮಾನೇ ಅತಿಚಿರಂ ಹೋತೀ”ತಿ ಖಿಪ್ಪಂಯೇವ ಸಚೀವರಾನಿ ಭತ್ತಾನಿ ಅಕಂಸು। **ಥೇರೇ ಆಗಮ್ಮ ಉಪ್ಪನ್ನಾನೀ**ತಿ ತುಮ್ಹೇಸು ಪಸಾದೇನ ಖಿಪ್ಪಂ ಉಪ್ಪನ್ನಾನಿ।

ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದೇಮಾತಿ ಚೀವರಾನಿ ದೇನ್ತೀತಿ ಸಕಲಮ್ಪಿ ಚೀವರಕಾಲಂ ಸಣಿಕಂ ಸಣಿಕಂ ದೇನ್ತಿಯೇವ। ಪುರಿಮೇಸು ಪನ ದ್ವೀಸು ವತ್ಥೂಸು ಪಚ್ಛಿನ್ನದಾನತ್ತಾ ಅದಂಸೂತಿ ವುತ್ತಂ। **ಸಮ್ಬಹುಲಾ ಥೇರಾ**ತಿ ವಿನಯಧರಪಾಮೋಕ್ಖಥೇರಾ। ಇದಂ ಪನ ವತ್ಥುಂ ಸದ್ಧಿಂ ಪುರಿಮೇನ ದ್ವೇಭಾತಿಕವತ್ಥುನಾ ಪರಿನಿಬ್ಬುತೇ ಭಗವತಿ ಉಪ್ಪನ್ನಂ, ಇಮೇ ಚ ಥೇರಾ ದಿಟ್ಠಪುಬ್ಬಾ ತಥಾಗತಂ, ತಸ್ಮಾ ಪುರಿಮೇಸು ವತ್ಥೂಸು ತಥಾಗತೇನ ಪಞ್ಞತ್ತನಯೇನೇವ ಕಥೇಸುಂ।

ಉಪನನ್ದಸಕ್ಯಪುತ್ತವತ್ಥುಕಥಾ

೩೬೪. ಗಾಮಕಾವಾಸಂ ಅಗಮಾಸೀತಿ ಅಪ್ಪೇವ ನಾಮ ಚೀವರಾನಿ ಭಾಜೇನ್ತಾ ಮಯ್ಹಮ್ಪಿ ಸಙ್ಗಹಂ ಕರೇಯ್ಯುನ್ತಿ ಚೀವರಭಾಜನಕಾಲಂ ಸಲ್ಲಕ್ಖೇತ್ವಾವ ಅಗಮಾಸಿ। **ಸಾದಿಯಿಸ್ಸಸೀ**ತಿ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸಸಿ। ಏತ್ಥ ಚ ಕಿಞ್ಚಾಪಿ ತಸ್ಸ ಭಾಗೋ ನ ಪಾಪುಣಾತಿ। ಅಥ ಖೋ “ನಗರವಾಸಿಕೋ ಅಯಂ ಮುಖರೋ ಧಮ್ಮಕಥಿಕೋ”ತಿ ತೇ ಭಿಕ್ಖೂ “ಸಾದಿಯಿಸ್ಸಸೀ”ತಿ ಆಹಂಸು। **ಯೋ ಸಾದಿಯೇಯ್ಯ ಆಪತ್ತಿ ದುಕ್ಕಟಸ್ಸಾ**ತಿ ಏತ್ಥ ಪನ ಕಿಞ್ಚಾಪಿ ಲಹುಕಾ ಆಪತ್ತಿ, ಅಥ ಖೋ ಗಹಿತಾನಿ ಗಹಿತಟ್ಠಾನೇ ದಾತಬ್ಬಾನಿ। ಸಚೇಪಿ ನಟ್ಠಾನಿ ವಾ ಜಿಣ್ಣಾನಿ ವಾ ಹೋನ್ತಿ, ತಸ್ಸೇವ ಗೀವಾ। ದೇಹೀತಿ ವುತ್ತೇ ಅದೇನ್ತೋ ಧುರನಿಕ್ಖೇಪೇ ಭಣ್ಡಗ್ಘೇನ ಕಾರೇತಬ್ಬೋ।

ಏಕಾಧಿಪ್ಪಾಯನ್ತಿ ಏಕಂ ಅಧಿಪ್ಪಾಯಂ; ಏಕಂ ಪುಗ್ಗಲಪಟಿವೀಸಮೇವ ದೇಥಾತಿ ಅತ್ಥೋ। ಇದಾನಿ ಯಥಾ ಸೋ ದಾತಬ್ಬೋ, ತಂ ದಸ್ಸೇತುಂ ತನ್ತಿಂ ಠಪೇನ್ತೋ **ಇಧ ಪನಾ**ತಿಆದಿಮಾಹ। ತತ್ಥ **ಸಚೇ ಅಮುತ್ರ ಉಪಡ್ಢಂ ಅಮುತ್ರ ಉಪಡ್ಢ**ನ್ತಿ ಏಕೇಕಸ್ಮಿಂ ಏಕಾಹಮೇಕಾಹಂ ವಾ ಸತ್ತಾಹಂ ಸತ್ತಾಹಂ ವಾ ಸಚೇ ವಸತಿ, ಏಕೇಕಸ್ಮಿಂ ವಿಹಾರೇ ಯಂ ಏಕೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಲಭತಿ, ತತೋ ತತೋ ಉಪಡ್ಢಂ ಉಪಡ್ಢಂ ದಾತಬ್ಬಂ। ಏವಂ ಏಕಾಧಿಪ್ಪಾಯೋ ದಿನ್ನೋ ಹೋತಿ। **ಯತ್ಥ ವಾ ಪನ ಬಹುತರ**ನ್ತಿ ಸಚೇ ಏಕಸ್ಮಿಂ ವಿಹಾರೇ ವಸನ್ತೋ ಇತರಸ್ಮಿಂ ಸತ್ತಾಹವಾರೇನ ಅರುಣಮೇವ ಉಟ್ಠಾಪೇತಿ, ಏವಂ ಪುರಿಮಸ್ಮಿಂ ಬಹುತರಂ ವಸತಿ ನಾಮ। ತಸ್ಮಾ ತತೋ ಬಹುತರಂ ವಸಿತವಿಹಾರತೋ ತಸ್ಸ ಪಟಿವೀಸೋ ದಾತಬ್ಬೋ। ಏವಮ್ಪಿ ಏಕಾಧಿಪ್ಪಾಯೋ ದಿನ್ನೋ ಹೋತಿ। ಇದಞ್ಚ ನಾನಾಲಾಭೇಹಿ ನಾನೂಪಚಾರೇಹಿ ಏಕಸೀಮವಿಹಾರೇಹಿ ಕಥಿತಂ, ನಾನಾಸೀಮವಿಹಾರೇ ಪನ ಸೇನಾಸನಗ್ಗಾಹೋ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭತಿ। ತಸ್ಮಾ ತತ್ಥ ಚೀವರಪಟಿವೀಸೋ ನ ಪಾಪುಣಾತಿ। ಸೇಸಂ ಪನ ಆಮಿಸಭೇಸಜ್ಜಾದಿ ಸಬ್ಬಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಅನ್ತೋಸೀಮಗತಸ್ಸ ಪಾಪುಣಾತಿ।

ಗಿಲಾನವತ್ಥುಕಥಾ

೩೬೫. ಮಞ್ಚಕೇ ನಿಪಾತೇಸುನ್ತಿ ಏವಂ ಧೋವಿತ್ವಾ ಅಞ್ಞಂ ಕಾಸಾವಂ ನಿವಾಸೇತ್ವಾ ಮಞ್ಚಕೇ ನಿಪಜ್ಜಾಪೇಸುಂ; ನಿಪಜ್ಜಾಪೇತ್ವಾ ಚ ಪನಾಯಸ್ಮಾ ಆನನ್ದೋ ಮುತ್ತಕರೀಸಕಿಲಿಟ್ಠಂ ಕಾಸಾವಂ ಧೋವಿತ್ವಾ ಭೂಮಿಯಂ ಪರಿಭಣ್ಡಂ ಅಕಾಸಿ। **ಯೋ ಭಿಕ್ಖವೇ ಮಂ ಉಪಟ್ಠಹೇಯ್ಯ, ಸೋ ಗಿಲಾನಂ ಉಪಟ್ಠಹೇಯ್ಯಾ**ತಿ ಯೋ ಮಂ ಓವಾದಾನುಸಾಸನೀಕರಣೇನ ಉಪಟ್ಠಹೇಯ್ಯ, ಸೋ ಗಿಲಾನಂ ಉಪಟ್ಠಹೇಯ್ಯ; ಮಮ ಓವಾದಕಾರಕೇನ ಗಿಲಾನೋ ಉಪಟ್ಠಾತಬ್ಬೋತಿ ಅಯಮೇವೇತ್ಥ ಅತ್ಥೋ। ಭಗವತೋ ಚ ಗಿಲಾನಸ್ಸ ಚ ಉಪಟ್ಠಾನಂ ಏಕಸದಿಸನ್ತಿ ಏವಂ ಪನೇತ್ಥ ಅತ್ಥೋ ನ ಗಹೇತಬ್ಬೋ। **ಸಙ್ಘೇನ ಉಪಟ್ಠಾತಬ್ಬೋ**ತಿ ಯಸ್ಸೇತೇ ಉಪಜ್ಝಾದಯೋ ತಸ್ಮಿಂ ವಿಹಾರೇ ನತ್ಥಿ, ಆಗನ್ತುಕೋ ಹೋತಿ ಏಕಚಾರಿಕೋ ಭಿಕ್ಖು, ಸೋ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಭಾರೋ, ತಸ್ಮಾ ಸಙ್ಘೇನ ಉಪಟ್ಠಾತಬ್ಬೋ। ನೋ ಚೇ ಉಪಟ್ಠಹೇಯ್ಯ, ಸಕಲಸ್ಸ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಆಪತ್ತಿ। ವಾರಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಜಗ್ಗನ್ತೇಸು ಪನ ಯೋ ಅತ್ತನೋ ವಾರೇ ನ ಜಗ್ಗತಿ, ತಸ್ಸೇವ ಆಪತ್ತಿ। ಸಙ್ಘತ್ಥೇರೋಪಿ ವಾರಕೋ ನ ಮುಚ್ಚತಿ। ಸಚೇ ಸಕಲೋ ಸಙ್ಘೋ ಏಕಸ್ಸ ಭಾರಂ ಕರೋತಿ, ಏಕೋ ವಾ ವತ್ತಸಮ್ಪನ್ನೋ ಭಿಕ್ಖು ಅಹಮೇವ ಜಗ್ಗಿಸ್ಸಾಮೀತಿ ಪಟಿಜಗ್ಗತಿ, ಸಙ್ಘೋ ಆಪತ್ತಿತೋ ಮುಚ್ಚತಿ।

೩೬೬. ಅಭಿಕ್ಕಮನ್ತಂ ವಾ ಅಭಿಕ್ಕಮತೀತಿಆದೀಸು ವಡ್ಢನ್ತಂ ವಾ ಆಬಾಧಂ "ಇದಂ ನಾಮ ಮೇ ಪರಿಭುಞ್ಜನ್ತಸ್ಸ ವಡ್ಢತಿ, ಇದಂ ಪರಿಭುಞ್ಜನ್ತಸ್ಸ ಪರಿಹಾಯತಿ, ಇದಂ ಪರಿಭುಞ್ಜನ್ತಸ್ಸ ತಿಟ್ಠತೀ"ತಿ ಯಥಾಭೂತಂ ನಾವಿಕರೋತೀತಿ ಏವಮತ್ಥೋ ದಟ್ಠಬ್ಬೋ। **ನಾಲ**ನ್ತಿ ನ ಪತಿರೂಪೋ, ನ ಯುತ್ತೋ ಉಪಟ್ಠಾತುಂ। **ಭೇಸಜ್ಜಂ ಸಂವಿಧಾತು**ನ್ತಿ ಭೇಸಜ್ಜಂ ಯೋಜೇತುಂ ಅಸಮತ್ಥೋ ಹೋತಿ। **ಆಮಿಸನ್ತರೋ**ತಿ ಆಮಿಸಂ ಅಸ್ಸ ಅನ್ತರನ್ತಿ ಆಮಿಸನ್ತರೋ। **ಅನ್ತರ**ನ್ತಿ ಕಾರಣಂ ವುಚ್ಚತಿ; ಆಮಿಸಕಾರಣಾ ಯಾಗುಭತ್ತಪತ್ತಚೀವರಾನಿ ಪತ್ಥೇನ್ತೋ ಉಪಟ್ಠಾತೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಮತಸನ್ತಕಕಥಾ

೩೬೭. ಕಾಲಙ್ಕತೇತಿ ಕಾಲಕಿರಿಯಾಯ। **ಗಿಲಾನುಪಟ್ಠಾಕಾನಂ ದಾತು**ನ್ತಿ ಏತ್ಥ ಅನನ್ತರಂ ವುತ್ತಾಯ ಕಮ್ಮವಾಚಾಯ ದಿನ್ನಮ್ಪಿ ಅಪಲೋಕೇತ್ವಾ ದಿನ್ನಮ್ಪಿ ದಿನ್ನಮೇವ ಹೋತಿ, ವಟ್ಟತಿ।

೩೬೯. ಯಂ ತತ್ಥ ಲಹುಭಣ್ಡಂ ಯಂ ತತ್ಥ ಗರುಭಣ್ಡನ್ತಿ ಏತ್ಥ ಲಹುಭಣ್ಡಗರುಭಣ್ಡಾನಂ ನಾನಾಕರಣಂ ಪರತೋ ವಣ್ಣಯಿಸ್ಸಾಮ। ಗಿಲಾನುಪಟ್ಠಾಕಲಾಭೇ ಪನ ಅಯಂ ಆದಿತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ವಿನಿಚ್ಛಯೋ –

ಸಚೇ ಸಕಲೇ ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘೇ ಉಪಟ್ಠಹನ್ತೇ ಕಾಲಂ ಕರೋತಿ, ಸಬ್ಬೇಪಿ ಸಾಮಿಕಾ। ಅಥ ಏಕಚ್ಚೇಹಿ ವಾರೇ ಕತೇ ಏಕಚ್ಚೇಹಿ ಅಕತೇಯೇವ ಕಾಲಂ ಕರೋತಿ, ತತ್ಥ ಏಕಚ್ಚೇ ಆಚರಿಯಾ ವದನ್ತಿ – "ಸಬ್ಬೇಪಿ ಅತ್ತನೋ ವಾರೇ ಸಮ್ಪತ್ತೇ ಕರೇಯ್ಯುಂ, ತಸ್ಮಾ ಸಬ್ಬೇಪಿ ಸಾಮಿನೋ"ತಿ। ಏಕಚ್ಚೇ ವದನ್ತಿ – "ಯೇಹಿ ಜಗ್ಗಿತೋ ತೇ ಏವ ಲಭನ್ತಿ, ಇತರೇ ನ ಲಭನ್ತೀ"ತಿ। ಸಾಮಣೇರೇ ಕಾಲಙ್ಕತೇ ಸಚೇ ಚೀವರಂ ಅತ್ಥಿ, ಗಿಲಾನುಪಟ್ಠಾಕಾನಂ ದಾತಬ್ಬಂ। ನೋ ಚೇ ಅತ್ಥಿ ಯಂ ಅತ್ಥಿ, ತಂ ದಾತಬ್ಬಂ। ಅಞ್ಞಸ್ಮಿಂ ಪರಿಕ್ಖಾರೇ ಸತಿ ಚೀವರಭಾಗಂ ಕತ್ವಾ ದಾತಬ್ಬಂ।

ಭಿಕ್ಖು ಚ ಸಾಮಣೇರೋ ಚ ಸಚೇ ಸಮಂ ಉಪಟ್ಠಹಿಂಸು, ಸಮಕೋ ಭಾಗೋ ದಾತಬ್ಬೋ। ಅಥ ಸಾಮಣೇರೋವ ಉಪಟ್ಠಹತಿ, ಭಿಕ್ಖುಸ್ಸ ಸಂವಿದಹನಮತ್ತಮೇವ ಹೋತಿ, ಸಾಮಣೇರಸ್ಸ ಜೇಟ್ಠಕಭಾಗೋ ದಾತಬ್ಬೋ। ಸಚೇ ಸಾಮಣೇರೋ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಆನೀತಉದಕೇನ ಯಾಗುಂ ಪಚಿತ್ವಾ ಪಟಿಗ್ಗಾಹಾಪನಮತ್ತಮೇವ ಕರೋತಿ, ಭಿಕ್ಖು ಉಪಟ್ಠಹತಿ, ಭಿಕ್ಖುಸ್ಸ ಜೇಟ್ಠಕಭಾಗೋ ದಾತಬ್ಬೋ।

ಬಹೂ ಭಿಕ್ಖೂ ಸಮಗ್ಗಾ ಹುತ್ವಾ ಉಪಟ್ಠಹನ್ತಿ, ಸಬ್ಬೇಸಂ ಸಮಕೋ ಭಾಗೋ ದಾತಬ್ಬೋ। ಯೋ ಪನೇತ್ಥ ವಿಸೇಸೇನ ಉಪಟ್ಠಹತಿ, ತಸ್ಸ ವಿಸೇಸೋ ಕಾತಬ್ಬೋ। ಯೇನ ಪನ ಏಕದಿವಸಮ್ಪಿ ಗಿಲಾನುಪಟ್ಠಾಕವಸೇನ ಯಾಗುಭತ್ತಂ ವಾ ಪಚಿತ್ವಾ ದಿನ್ನಂ,

ನಹಾನಂ ವಾ ಪಟಿಯಾದಿತಂ, ಸೋಪಿ ಗಿಲಾನುಪಟ್ಠಾಕೋವ। ಯೋ ಸಮೀಪಂ ಅನಾಗನ್ತ್ವಾ ಭೇಸಜ್ಜತಣ್ಡುಲಾದೀನಿ ಪೇಸೇತಿ, ಅಯಂ ಗಿಲಾನುಪಟ್ಠಾಕೋ ನ ಹೋತಿ। ಯೋ ಪರಿಯೇಸಿತ್ವಾ ಗಾಹಾಪೇತ್ವಾ ಆಗಚ್ಛತಿ, ಅಯಂ ಗಿಲಾನುಪಟ್ಠಾಕೋವ।

ಏಕೋ ವತ್ತಸೀಸೇನ ಜಗ್ಗತಿ; ಏಕೋ ಪಚ್ಚಾಸಾಯ, ಮತಕಾಲೇ ಉಭೋಪಿ ಪಚ್ಚಾಸೀಸನ್ತಿ, ಉಭಿನ್ನಮ್ಪಿ ದಾತಬ್ಬಂ। ಏಕೋ ಉಪಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ಗಿಲಾನಸ್ಸ ವಾ ಕಮ್ಮೇನ ಅತ್ತನೋ ವಾ ಕಮ್ಮೇನ ಕತ್ಥಚಿ ಗತೋ "ಪುನ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಜಗ್ಗಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ, ಏತಸ್ಸಪಿ ದಾತಬ್ಬಂ। ಏಕೋ ಚಿರಂ ಉಪಟ್ಠಹಿತ್ವಾ "ಇದಾನಿ ನ ಸಕ್ಕೋಮೀ"ತಿ ಧುರಂ ನಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಗಚ್ಛತಿ, ಸಚೇಪಿ ತಂದಿವಸಮೇವ ಗಿಲಾನೋ ಕಾಲಂಕರೋತಿ, ಉಪಟ್ಠಾಕಭಾಗೋ ನ ದಾತಬ್ಬೋ।

ಗಿಲಾನುಪಟ್ಠಾಕೋ ನಾಮ ಗಿಹಿ ವಾ ಹೋತು ಪಬ್ಬಜಿತೋ ವಾ, ಅನ್ತಮಸೋ ಮಾತುಗಾಮೋಪಿ, ಸಬ್ಬೇ ಭಾಗಂ ಲಭನ್ತಿ। ಸಚೇ ತಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ಪತ್ತಚೀವರಮತ್ತಮೇವ ಹೋತಿ, ಅಞ್ಞಂ ನತ್ಥಿ; ಸಬ್ಬಂ ಗಿಲಾನುಪಟ್ಠಾಕಾನಂಯೇವ ದಾತಬ್ಬಂ। ಸಚೇಪಿ ಸಹಸ್ಸಂ ಅಗ್ಘತಿ, ಅಞ್ಞಂ ಪನ ಬಹುಮ್ಪಿ ಪರಿಕ್ಖಾರಂ ತೇ ನ ಲಭನ್ತಿ; ಸಙ್ಘಸ್ಸೇವ ಹೋತಿ। ಅವಸೇಸಂ ಭಣ್ಡಂ ಬಹುಕಞ್ಚೇವ ಮಹಗ್ಘಞ್ಚ, ತಿಚೀವರಂ ಅಪ್ಪಗ್ಘಂ; ತತೋ ಗಹೇತ್ವಾ ತಿಚೀವರಪರಿಕ್ಖಾರೋ ದಾತಬ್ಬೋ। ಸಬ್ಬಞ್ಚೇತಂ ಸಙ್ಘಿಕತೋವ ಲಬ್ಭತಿ।

ಸಚೇ ಪನ ಸೋ ಜೀವಮಾನೋಯೇವ ಸಬ್ಬಂ ಅತ್ತನೋ ಪರಿಕ್ಖಾರಂ ನಿಸ್ಸಜ್ಜಿತ್ವಾ ಕಸ್ಸಚಿ ಅದಾಸಿ, ಕೋಚಿ ವಾ ವಿಸ್ಸಾಸಂ ಅಗ್ಗಹೇಸಿ, ಯಸ್ಸ ದಿನ್ನಂ, ಯೇನ ಚ ಗಹಿತಂ, ತಸ್ಸೇವ ಹೋತಿ। ತಸ್ಸ ರುಚಿಯಾ ಏವ ಗಿಲಾನುಪಟ್ಠಾಕಾ ಲಭನ್ತಿ, ಅಞ್ಞೇಸಂ ಅದತ್ವಾ ದೂರೇ ಠಪಿತಪರಿಕ್ಖಾರಾಪಿ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಸಙ್ಘಸ್ಸೇವ ಹೋನ್ತಿ। ದ್ವಿನ್ನಂ ಸನ್ತಕಂ ಹೋತಿ ಅವಿಭತ್ತಂ, ಏಕಸ್ಮಿಂ ಕಾಲಙ್ಕತೇ ಇತರೋ ಸಾಮೀ । ಬಹೂನಮ್ಪಿ ಸನ್ತಕೇ ಏಸೇವ ನಯೋ। ಸಬ್ಬೇಸು ಮತೇಸು ಸಙ್ಘಿಕಂ ಹೋತಿ। ಸಚೇಪಿ ಅವಿಭಜಿತ್ವಾ ಸದ್ಧಿವಿಹಾರಿಕಾದೀನಂ ದೇನ್ತಿ ಅದಿನ್ನಮೇವ ಹೋತಿ। ವಿಭಜಿತ್ವಾ ದಿನ್ನಂ ಪನ ಸುದಿನ್ನಂ। ತಂ ತೇಸು ಮತೇಸುಪಿ ಸದ್ಧಿವಿಹಾರಿಕಾದೀನಂಯೇವ ಹೋತಿ, ನ ಸಙ್ಘಸ್ಸ।

ಕುಸಚೀರಾದಿಪಟಿಕ್ಖೇಪಕಥಾ

೩೭೧. ಕುಸಚೀರಾದೀಸು **ಅಕ್ಕನಾಳ**ನ್ತಿ ಅಕ್ಕನಾಳಮಯಂ। **ಪೋತ್ಥಕೋ**ತಿ ಮಕಚಿಮಯೋ ವುಚ್ಚತಿ। ಸೇಸಾನಿ ಪಠಮಪಾರಾಜಿಕವಣ್ಣನಾಯಂ ವುತ್ತಾನಿ। ತೇಸು ಪೋತ್ಥಕೇ ಏವ ದುಕ್ಕಟಂ। ಸೇಸೇಸು ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಾನೀತಿ। ಅಕ್ಕದುಸ್ಸಕದಲಿದುಸ್ಸಏರಕದುಸ್ಸಾನಿ ಪನ ಪೋತ್ಥಕಗತಿಕಾನೇವ।

೩೭೨. ಸಬ್ಬನೀಲಕಾದೀನಿ ರಜನಂ ಧೋವಿತ್ವಾ ಪುನ ರಜಿತ್ವಾ ಧಾರೇತಬ್ಬಾನಿ। ನ ಸಕ್ಕಾ ಚೇ ಹೋನ್ತಿ ಧೋವಿತುಂ, ಪಚ್ಚತ್ಥರಣಾನಿ ವಾ ಕಾತಬ್ಬಾನಿ। ದುಪಟ್ಟಚೀವರಸ್ಸ ವಾ ಮಜ್ಝೇ ದಾತಬ್ಬಾನಿ। ತೇಸಂ ವಣ್ಣನಾನತ್ತಂ ಉಪಾಹನಾಸು ವುತ್ತನಯಮೇವ। ಅಚ್ಛಿನ್ನದಸದೀಘದಸಾನಿ ದಸಾ ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ಧಾರೇತಬ್ಬಾನಿ। ಕಞ್ಚುಕಂ ಲಭಿತ್ವಾ ಫಾಲೇತ್ವಾ ರಜಿತ್ವಾ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ವೇಠನೇಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ತಿರೀಟಕಂ ಪನ ರುಕ್ಖಛಲ್ಲಿಮಯಂ; ತಂ ಪಾದಪುಞ್ಛನಂ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ।

೩೭೪. **ಪತಿರೂಪೇ ಗಾಹಕೇ**ತಿ ಸಚೇ ಕೋಚಿ ಭಿಕ್ಖು "ಅಹಂ ತಸ್ಸ ಗಣ್ಹಾಮೀ"ತಿ ಗಣ್ಹಾತಿ, ದಾತಬ್ಬನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। ಏವಮೇತೇಸು ತೇವೀಸತಿಯಾ ಪುಗ್ಗಲೇಸು ಸೋಳಸ ಜನಾ ನ ಲಭನ್ತಿ, ಸತ್ತ ಜನಾ ಲಭನ್ತೀತಿ।

ಸಙ್ಘೇಭಿನ್ನೇಚೀವರುಪ್ಪಾದಕಥಾ

೩೭೬. **ಸಙ್ಘೋ ಭಿಜ್ಜತೀ**ತಿ ಭಿಜ್ಜಿತ್ವಾ ಕೋಸಮ್ಬಕಭಿಕ್ಖೂ ವಿಯ ದ್ವೇ ಕೋಟ್ಠಾಸಾ ಹೋನ್ತಿ। **ಏಕಸ್ಮಿಂ ಪಕ್ಖೇ**ತಿ ಏಕಸ್ಮಿಂ ಕೋಟ್ಠಾಸೇ ದಕ್ಖಿಣೋದಕಞ್ಚ ಗನ್ಧಾದೀನಿ ಚ ದೇನ್ತಿ, ಏಕಸ್ಮಿಂ ಚೀವರಾನಿ। **ಸಙ್ಘಸ್ಸೇವೇತ**ನ್ತಿ ಸಕಲಸ್ಸ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದ್ವಿನ್ನಮ್ಪಿ ಕೋಟ್ಠಾಸಾನಂ ಏತಂ ಹೋತಿ, ಘಣ್ಟಿಂ ಪಹರಿತ್ವಾ ದ್ವೀಹಿಪಿ ಪಕ್ಖೇಹಿ ಏಕತೋ ಭಾಜೇತಬ್ಬಂ। **ಪಕ್ಖಸ್ಸೇವೇತ**ನ್ತಿ ಏವಂ ದಿನ್ನೇ ಯಸ್ಸ

ಕೋಟ್ಠಾಸಸ್ಸ ಉದಕಂ ದಿನ್ನಂ, ತಸ್ಸ ಉದಕಮೇವ ಹೋತಿ; ಯಸ್ಸ ಚೀವರಂ ದಿನ್ನಂ, ತಸ್ಸೇವ ಚೀವರಂ। ಯತ್ಥ ಪನ ದಕ್ಖಿಣೋದಕಂ ಪಮಾಣಂ ಹೋತಿ, ತತ್ಥ ಏಕೋ ಪಕ್ಖೋ ದಕ್ಖಿಣೋದಕಸ್ಸ ಲದ್ಧತ್ತಾ ಚೀವರಾನಿ ಲಭತಿ, ಏಕೋ ಚೀವರಾನಮೇವ ಲದ್ಧತ್ತಾತಿ ಉಭೋಹಿಪಿ ಏಕತೋ ಹುತ್ವಾ ಯಥಾವುಡ್ಢಂ ಭಾಜೇತಬ್ಬಂ। ಇದಂ ಕಿರ ಪರಸಮುದ್ದೇ ಲಕ್ಖಣನ್ತಿ ಮಹಾಅಟ್ಠಕಥಾಯಂ ವುತ್ತಂ। **ತಸ್ಮಿಂಯೇವ ಪಕ್ಖೇ**ತಿ ಏತ್ಥ ಪನ ಇತರೋ ಪಕ್ಖೋ ಅನಿಸ್ಸರೋಯೇವ। **ಚೀವರಪೇಸನವತ್ಥೂನಿ** ಪಾಕಟಾನೇವ।

ಅಟ್ಠಚೀವರಮಾತಿಕಾಕಥಾ

೩೭೯. ಇದಾನಿ ಆದಿತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ವುತ್ತಚೀವರಾನಂ ಪಟಿಲಾಭಖೇತ್ತಂ ದಸ್ಸೇತುಂ **"ಅಟ್ಠಿಮಾ ಭಿಕ್ಖವೇ ಮಾತಿಕಾ"**ತಿಆದಿಮಾಹ। **ಸೀಮಾಯ ದೇತೀ**ತಿಆದಿ ಪುಗ್ಗಲಾಧಿಟ್ಠಾನನಯೇನ ವುತ್ತಂ। ಏತ್ಥ ಪನ ಸೀಮಾಯ ದಾನಂ ಏಕಾ ಮಾತಿಕಾ, ಕತಿಕಾಯ ದಾನಂ ದುತಿಯಾ...ಪೇ॰... ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ದಾನಂ ಅಟ್ಠಮಾ। ತತ್ಥ ಸೀಮಾಯ ದಮ್ಮೀತಿ ಏವಂ ಸೀಮಂ ಪರಾಮಸಿತ್ವಾ ದೇನ್ತೋ **ಸೀಮಾಯ ದೇತಿ** ನಾಮ। ಏಸ ನಯೋ ಸಬ್ಬತ್ಥ।

ಸೀಮಾಯ ದೇತಿ, ಯಾವತಿಕಾ ಭಿಕ್ಖೂ ಅನ್ತೋಸೀಮಗತಾ ತೇಹಿ ಭಾಜೇತಬ್ಬನ್ತಿಆದಿಮ್ಹಿ ಪನ ಮಾತಿಕಾನಿದ್ದೇಸೇ **ಸೀಮಾಯ ದೇತೀ**ತಿ ಏತ್ಥ ತಾವ ಖಣ್ಡಸೀಮಾ, ಉಪಚಾರಸೀಮಾ, ಸಮಾನಸಂವಾಸಸೀಮಾ, ಅವಿಪ್ಪವಾಸಸೀಮಾ, ಲಾಭಸೀಮಾ, ಗಾಮಸೀಮಾ, ನಿಗಮಸೀಮಾ, ನಗರಸೀಮಾ, ಅಬ್ಭನ್ತರಸೀಮಾ, ಉದಕುಕ್ಖೇಪಸೀಮಾ, ಜನಪದಸೀಮಾ, ರಟ್ಠಸೀಮಾ, ರಜ್ಜಸೀಮಾ, ದೀಪಸೀಮಾ, ಚಕ್ಕವಾಳಸೀಮಾತಿ ಪನ್ನರಸ ಸೀಮಾ ವೇದಿತಬ್ಬಾ।

ತತ್ಥ ಖಣ್ಡಸೀಮಾ ಸೀಮಾಕಥಾಯಂ ವುತ್ತಾವ। ಉಪಚಾರಸೀಮಾ ಪರಿಕ್ಖಿತ್ತಸ್ಸ ವಿಹಾರಸ್ಸ ಪರಿಕ್ಖೇಪೇನ ಅಪರಿಕ್ಖಿತ್ತಸ್ಸ ಪರಿಕ್ಖೇಪಾರಹಟ್ಠಾನೇನ ಪರಿಚ್ಛಿನ್ನಾ ಹೋತಿ। ಅಪಿಚ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಧುವಸನ್ನಿಪಾತಟ್ಠಾನತೋ ವಾ ಪರಿಯನ್ತೇ ಠಿತಭೋಜನಸಾಲತೋ ವಾ ನಿಬದ್ಧವಸನಕಆವಾಸತೋ ವಾ ಥಾಮಮಜ್ಝಿಮಸ್ಸ ಪುರಿಸಸ್ಸ ದ್ವಿನ್ನಂ ಲೇಡ್ಡುಪಾತಾನಂ ಅನ್ತೋ ಉಪಚಾರಸೀಮಾ ವೇದಿತಬ್ಬಾ, ಸಾ ಪನ ಆವಾಸೇಸು ವಡ್ಢನ್ತೇಸು ವಡ್ಢತಿ, ಪರಿಹಾಯನ್ತೇಸು ಪರಿಹಾಯತಿ। ಮಹಾಪಚ್ಚರಿಯಂ ಪನ "ಭಿಕ್ಖೂಸುಪಿ ವಡ್ಢನ್ತೇಸು ವಡ್ಢತೀ"ತಿ ವುತ್ತಂ। ತಸ್ಮಾ ಸಚೇ ವಿಹಾರೇ ಸನ್ನಿಪತಿತಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಏಕಾಬದ್ಧಾ ಹುತ್ವಾ ಯೋಜನಸತಮ್ಪಿ ಪೂರೇತ್ವಾ ನಿಸೀದನ್ತಿ, ಯೋಜನಸತಮ್ಪಿ ಉಪಚಾರಸೀಮಾವ ಹೋತಿ, ಸಬ್ಬೇಸಂ ಲಾಭೋ ಪಾಪುಣಾತಿ। ಸಮಾನಸಂವಾಸಅವಿಪ್ಪವಾಸಸೀಮಾದ್ವಯಮ್ಪಿ ವುತ್ತಮೇವ।

ಲಾಭಸೀಮಾ ನಾಮ ನೇವ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧೇನ ಅನುಞ್ಞಾತಾ, ನ ಧಮ್ಮಸಙ್ಗಾಹಕತ್ಥೇರೇಹಿ ಠಪಿತಾ; ಅಪಿಚ ಖೋ ರಾಜರಾಜಮಹಾಮತ್ತಾ ವಿಹಾರಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ಗಾವುತಂ ವಾ ಅಡ್ಢಯೋಜನಂ ವಾ ಯೋಜನಂ ವಾ ಸಮನ್ತತೋ ಪರಿಚ್ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ "ಅಯಂ ಅಮ್ಹಾಕಂ ವಿಹಾರಸ್ಸ ಲಾಭಸೀಮಾ"ತಿ ನಾಮಲಿಖಿತಕೇ ಥಮ್ಭೇ ನಿಖಣಿತ್ವಾ "ಯಂ ಏತ್ಥನ್ತರೇ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ಸಬ್ಬಂ ತಂ ಅಮ್ಹಾಕಂ ವಿಹಾರಸ್ಸ ದೇಮಾ"ತಿ ಸೀಮಂ ಠಪೇನ್ತಿ, ಅಯಂ ಲಾಭಸೀಮಾ ನಾಮ। ಗಾಮನಿಗಮನಗರಅಬ್ಭನ್ತರಉದಕುಕ್ಖೇಪಸೀಮಾಪಿ ವುತ್ತಾ ಏವ। ಜನಪದಸೀಮಾ ನಾಮ - ಕಾಸಿಕೋಸಲರಟ್ಠಾದೀನಂ ಅನ್ತೋ ಬಹೂ ಜನಪದಾ ಹೋನ್ತಿ, ತತ್ಥ ಏಕೇಕೋ ಜನಪದಪರಿಚ್ಛೇದೋ ಜನಪದಸೀಮಾ। ರಟ್ಠಸೀಮಾ ನಾಮ ಕಾಸಿಕೋಸಲಾದಿರಟ್ಠಪರಿಚ್ಛೇದೋ। ರಜ್ಜಸೀಮಾ ನಾಮ "ಚೋಳಭೋಗೋ ಕೇರಳಭೋಗೋ"ತಿ ಏವಂ ಏಕೇಕಸ್ಸ ರಞ್ಞೋ ಆಣಾಪವತ್ತಿಟ್ಠಾನಂ। ದೀಪಸೀಮಾ ನಾಮ ಸಮುದ್ದನ್ತೇನ ಪರಿಚ್ಛಿನ್ನಮಹಾದೀಪಾ ಚ ಅನ್ತರದೀಪಾ ಚ। ಚಕ್ಕವಾಳಸೀಮಾ ನಾಮ ಚಕ್ಕವಾಳಪಬ್ಬತೇನೇವ ಪರಿಚ್ಛಿನ್ನಾ।

ಏವಮೇತಾಸು ಸೀಮಾಸು ಖಣ್ಡಸೀಮಾಯ ಕೇನಚಿ ಕಮ್ಮೇನ ಸನ್ನಿಪತಿತಂ ಸಙ್ಘಂ ದಿಸ್ವಾ "ಏತ್ಥೇವ ಸೀಮಾಯ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದೇಮೀ"ತಿ ವುತ್ತೇ ಯಾವತಿಕಾ ಭಿಕ್ಖೂ ಅನ್ತೋಖಣ್ಡಸೀಮಗತಾ, ತೇಹಿ ಭಾಜೇತಬ್ಬಂ। ತೇಸಂಯೇವ ಹಿ ತಂ ಪಾಪುಣಾತಿ। ಅಞ್ಞೇಸಂ ಸೀಮನ್ತರಿಕಾಯ ವಾ ಉಪಚಾರಸೀಮಾಯ ವಾ ಠಿತಾನಮ್ಪಿ ನ ಪಾಪುಣಾತಿ। ಖಣ್ಡಸೀಮಾಯ ಠಿತೇ ಪನ ರುಕ್ಖೇ ವಾ ಪಬ್ಬತೇ ವಾ

ಠಿತಸ್ಸ ಹೇಟ್ಠಾ ವಾ ಪಥವೀವೇಮಜ್ಝಗತಸ್ಸ ಪಾಪುಣಾತಿಯೇವ। “ಇಮಿಸ್ಸಾ ಉಪಚಾರಸೀಮಾಯ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದಮ್ಮೀ”ತಿ ದಿನ್ನಂ ಪನ ಖಣ್ಡಸೀಮಾಸೀಮನ್ತರಿಕಾಸು ಠಿತಾನಮ್ಪಿ ಪಾಪುಣಾತಿ। “ಸಮಾನಸಂವಾಸಸೀಮಾಯ ದಮ್ಮೀ”ತಿ ದಿನ್ನಂ ಪನ ಖಣ್ಡಸೀಮಾಸೀಮನ್ತರಿಕಾಸು ಠಿತಾನಂ ನ ಪಾಪುಣಾತಿ। ಅವಿಪ್ಪವಾಸಸೀಮಾಲಾಭಸೀಮಾಸು ದಿನ್ನಂ ತಾಸು ಸೀಮಾಸು ಅನ್ತೋಗತಾನಂ ಪಾಪುಣಾತಿ। ಗಾಮಸೀಮಾದೀಸು ದಿನ್ನಂ ತಾಸಂ ಸೀಮಾನಂ ಅಬ್ಭನ್ತರೇ ಬದ್ಧಸೀಮಾಯ ಠಿತಾನಮ್ಪಿ ಪಾಪುಣಾತಿ। ಅಬ್ಭನ್ತರಸೀಮಾಉದಕುಕ್ಖೇಪಸೀಮಾಸು ದಿನ್ನಂ ತತ್ಥ ಅನ್ತೋಗತಾನಂಯೇವ ಪಾಪುಣಾತಿ। ಜನಪದರಟ್ಠರಜ್ಜದೀಪಚಕ್ಕವಾಳಸೀಮಾಸುಪಿ ಗಾಮಸೀಮಾದೀಸು ವುತ್ತಸದಿಸೋಯೇವ ವಿನಿಚ್ಛಯೋ।

ಸಚೇ ಪನ ಜಮ್ಬುದೀಪೇ ಠಿತೋ “ತಮ್ಬಪಣ್ಣಿದೀಪೇ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದಮ್ಮೀ”ತಿ ದೇತಿ, ತಮ್ಬಪಣ್ಣಿದೀಪತೋ ಏಕೋಪಿ ಗನ್ತ್ವಾ ಸಬ್ಬೇಸಂ ಗಣ್ಹಿತುಂ ಲಭತಿ। ಸಚೇಪಿ ತತ್ರೇವ ಏಕೋ ಸಭಾಗಭಿಕ್ಖು ಸಭಾಗಾನಂ ಭಾಗಂ ಗಣ್ಹಾತಿ, ನ ವಾರೇತಬ್ಬೋ। ಏವಂ ತಾವ ಯೋ ಸೀಮಂ ಪರಾಮಸಿತ್ವಾ ದೇತಿ, ತಸ್ಸ ದಾನೇ ವಿನಿಚ್ಛಯೋ ವೇದಿತಬ್ಬೋ।

ಯೋ ಪನ ಅಸುಕಸೀಮಾಯಾತಿ ವತ್ತುಂ ನ ಜಾನಾತಿ, ಕೇವಲಂ ಸೀಮಾತಿ ವಚನಮತ್ತಮೇವ ಜಾನನ್ತೋ ವಿಹಾರಂ ಗನ್ತ್ವಾ “ಸೀಮಾಯ ದಮ್ಮೀ”ತಿ ವಾ “ಸೀಮಟ್ಠಕಸಙ್ಘಸ್ಸ ದಮ್ಮೀ”ತಿ ವಾ ಭಣತಿ, ಸೋ ಪುಚ್ಛಿತಬ್ಬೋ - “ಸೀಮಾ ನಾಮ ಬಹುವಿಧಾ, ಕತರಸೀಮಂ ಸನ್ಧಾಯ ಭಣಸೀ”ತಿ ? ಸಚೇ ವದತಿ - “ಅಹಂ ಅಸುಕಸೀಮಾತಿ ನ ಜಾನಾಮಿ, ಸೀಮಟ್ಠಕಸಙ್ಘೋ ಭಾಜೇತ್ವಾ ಗಣ್ಹಾತೂ”ತಿ ಕತರಸೀಮಾಯ ಭಾಜೇತಬ್ಬಂ? ಮಹಾಸೀವತ್ಥೇರೋ ಕಿರಾಹ - “ಅವಿಪ್ಪವಾಸಸೀಮಾಯಾ”ತಿ। ತತೋ ನಂ ಆಹಂಸು - “ಅವಿಪ್ಪವಾಸಸೀಮಾ ನಾಮ ತಿಯೋಜನಾಪಿ ಹೋತಿ, ಏವಂ ಸನ್ತೇ ತಿಯೋಜನೇ ಠಿತಾ ಲಾಭಂ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸನ್ತಿ, ತಿಯೋಜನೇ ಠತ್ವಾ ಆಗನ್ತುಕವತ್ತಂ ಪೂರೇತ್ವಾ ಆರಾಮಂ ಪವಿಸಿತಬ್ಬಂ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಗಮಿಕೋ ತಿಯೋಜನಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಸೇನಾಸನಂ ಆಪುಚ್ಛಿಸ್ಸತಿ, ನಿಸ್ಸಯಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ತಿಯೋಜನಾತಿಕ್ಕಮೇ ನಿಸ್ಸಯೋ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭಿಸ್ಸತಿ, ಪಾರಿವಾಸಿಕೇನ ತಿಯೋಜನಂ ಅತಿಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಅರುಣಂ ಉಟ್ಠಾಪೇತಬ್ಬಂ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ತಿಯೋಜನೇ ಠತ್ವಾ ಆರಾಮಪ್ಪವೇಸನಂ ಆಪುಚ್ಛಿತಬ್ಬಂ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಸಬ್ಬಮ್ಪೇತಂ ಉಪಚಾರಸೀಮಾಯ ಪರಿಚ್ಛೇದವಸೇನೇವ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ತಸ್ಮಾ ಉಪಚಾರಸೀಮಾಯಮೇವ ಭಾಜೇತಬ್ಬ”ನ್ತಿ।

ಕತಿಕಾಯಾತಿ ಸಮಾನಲಾಭಕತಿಕಾಯ। ತೇನೇವಾಹ - “ಸಮ್ಬಹುಲಾ ಆವಾಸಾ ಸಮಾನಲಾಭಾ ಹೋನ್ತೀ”ತಿ। ತತ್ರೇವಂ ಕತಿಕಾ ಕಾತಬ್ಬಾ, ಏಕಸ್ಮಿಂ ವಿಹಾರೇ ಸನ್ನಿಪತಿತೇಹಿ ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಯಂ ವಿಹಾರಂ ಸಙ್ಗಣ್ಹಿತುಕಾಮಾ ಸಮಾನಲಾಭಂ ಕಾತುಂ ಇಚ್ಛನ್ತಿ, ತಸ್ಸ ನಾಮಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಅಸುಕೋ ನಾಮ ವಿಹಾರೋ ಪೋರಾಣಕೋತಿ ವಾ ಬುದ್ಧಾಧಿವುತ್ಥೋತಿ ವಾ ಅಪ್ಪಲಾಭೋತಿ ವಾ ಯಂಕಿಞ್ಚಿ ಕಾರಣಂ ವತ್ವಾ ತಂ ವಿಹಾರಂ ಇಮಿನಾ ವಿಹಾರೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಏಕಲಾಭಂ ಕಾತುಂ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ರುಚ್ಚತೀತಿ ತಿಕ್ಖತ್ತುಂ ಸಾವೇತಬ್ಬಂ। ಏತ್ತಾವತಾ ತಸ್ಮಿಂ ವಿಹಾರೇ ನಿಸಿನ್ನೋಪಿ ಇಧ ನಿಸಿನ್ನೋವ ಹೋತಿ, ತಸ್ಮಿಂ ವಿಹಾರೇಪಿ ಸಙ್ಘೇನ ಏವಮೇವ ಕಾತಬ್ಬಂ। ಏತ್ತಾವತಾ ಇಧ ನಿಸಿನ್ನೋಪಿ ತಸ್ಮಿಂ ನಿಸಿನ್ನೋವ ಹೋತಿ। ಏಕಸ್ಮಿಂ ಲಾಭೇ ಭಾಜಿಯಮಾನೇ ಇತರಸ್ಮಿಂ ಠಿತಸ್ಸ ಭಾಗಂ ಗಹೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಏವಂ ಏಕೇನ ವಿಹಾರೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಬಹೂಪಿ ಆವಾಸಾ ಏಕಲಾಭಾ ಕಾತಬ್ಬಾ।

ಭಿಕ್ಖಾಪಞ್ಞತ್ತಿಯಾತಿ ಅತ್ತನೋ ಪರಿಚ್ಚಾಗಪಞ್ಞಾಪನಟ್ಠಾನೇ। ತೇನೇವಾಹ - “ಯತ್ಥ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಧುವಕಾರಾ ಕರಿಯನ್ತೀ”ತಿ। ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ಯಸ್ಮಿಂ ವಿಹಾರೇ ಇಮಸ್ಸ ಚೀವರದಾಯಕಸ್ಸ ಸನ್ತಕಂ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಪಾಕವಟ್ಟಂ ವಾ ವತ್ತತಿ, ಯಸ್ಮಿಂ ವಾ ವಿಹಾರೇ ಭಿಕ್ಖೂ ಅತ್ತನೋ ಭಾರಂ ಕತ್ವಾ ಸದಾ ಗೇಹೇ ಭೋಜೇತಿ, ಯತ್ಥ ವಾ ಅನೇನ ಆವಾಸೋ ಕಾರಿತೋ, ಸಲಾಕಭತ್ತಾದೀನಿ ವಾ ನಿಬದ್ಧಾನಿ, ಯೇನ ಪನ ಸಕಲೋಪಿ ವಿಹಾರೋ ಪತಿಟ್ಠಾಪಿತೋ, ತತ್ಥ ವತ್ತಬ್ಬಮೇವ ನತ್ಥಿ, ಇಮೇ ಧುವಕಾರಾ ನಾಮ। ತಸ್ಮಾ ಸಚೇ ಸೋ “ಯತ್ಥ ಮಯ್ಹಂ ಧುವಕಾರಾ ಕರೀಯನ್ತಿ, ತತ್ಥ ದಮ್ಮೀ”ತಿ ವಾ “ತತ್ಥ ದೇಥಾ”ತಿ ವಾ ಭಣತಿ, ಬಹೂಸು ಚೇಪಿ ಠಾನೇಸು ಧುವಕಾರಾ ಹೋನ್ತಿ, ಸಬ್ಬತ್ಥ ದಿನ್ನಮೇವ ಹೋತಿ।

ಸಚೇ ಪನ ಏಕಸ್ಮಿಂ ವಿಹಾರೇ ಭಿಕ್ಖೂ ಬಹುತರಾ ಹೋನ್ತಿ, ತೇಹಿ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ತುಮ್ಹಾಕಂ ಧುವಕಾರೇ ಏಕತ್ಥ ಭಿಕ್ಖೂ ಬಹೂ ಏಕತ್ಥ ಅಪ್ಪಕಾ"ತಿ। ಸಚೇ "ಭಿಕ್ಖುಗಣನಾಯ ಗಣ್ಹಥಾ"ತಿ ಭಣತಿ, ತಥಾ ಭಾಜೇತ್ವಾ ಗಣ್ಹಿತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಏತ್ಥ ಚ ವತ್ಥಭೇಸಜ್ಜಾದಿ ಅಪ್ಪಕಮ್ಪಿ ಸುಖೇನ ಭಾಜಿಯತಿ। ಯದಿ ಪನ ಮಞ್ಚೋ ವಾ ಪೀಠಕಂ ವಾ ಏಕಮೇವ ಹೋತಿ, ತಂ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಯಸ್ಸ ವಾ ವಿಹಾರಸ್ಸ ಏಕವಿಹಾರೇಪಿ ವಾ ಯಸ್ಸ ಸೇನಾಸನಸ್ಸ ಸೋ ವಿಚಾರೇತಿ, ತತ್ಥ ದಾತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ "ಅಸುಕಭಿಕ್ಖು ಗಣ್ಹಾತೂ"ತಿ ವದತಿ, ವಟ್ಟತಿ। ಅಥ "ಮಯ್ಹಂ ಧುವಕಾರೇ ದೇಥಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಅವಿಚಾರೇತ್ವಾವ ಗಚ್ಛತಿ, ಸಙ್ಘಸ್ಸಾಪಿ ವಿಚಾರೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಏವಂ ಪನ ವಿಚಾರೇತಬ್ಬಂ - "ಸಙ್ಘತ್ಥೇರಸ್ಸ ವಸನಟ್ಠಾನೇ ದೇಥಾ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ ತಸ್ಸ ಸೇನಾಸನಂ ಪರಿಪುಣ್ಣಂ ಹೋತಿ, ಯತ್ಥ ನಪ್ಪಹೋತಿ, ತತ್ಥ ದಾತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ ಏಕೋ ಭಿಕ್ಖು "ಮಯ್ಹಂ ವಸನಟ್ಠಾನೇ ಸೇನಾಸನಪರಿಭೋಗಭಣ್ಡಂ ನತ್ಥೀ"ತಿ ವದತಿ, ತತ್ಥ ದಾತಬ್ಬಂ।

ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದೇತೀತಿ ವಿಹಾರಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ "ಇಮಾನಿ ಚೀವರಾನಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದಮ್ಮೀ"ತಿ ದೇತಿ। **ಸಮ್ಮುಖೀಭೂತೇನಾತಿ** ಉಪಚಾರಸೀಮಾಯ ಠಿತೇನ ಸಙ್ಘೇನ ಘಣ್ಟಿಂ ಪಹರಿತ್ವಾ ಕಾಲಂ ಘೋಸೇತ್ವಾ ಭಾಜೇತಬ್ಬಂ। ಸೀಮಟ್ಠಸ್ಸ ಅಸಮ್ಪತ್ತಸ್ಸಾಪಿ ಭಾಗಂ ಗಣ್ಹನ್ತೋ ನ ವಾರೇತಬ್ಬೋ। ವಿಹಾರೋ ಮಹಾ ಹೋತಿ, ಥೇರಾಸನತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ವತ್ಥೇಸು ದಿಯ್ಯಮಾನೇಸು ಅಲಸಜಾತಿಕಾ ಮಹಾಥೇರಾ ಪಚ್ಛಾ ಆಗಚ್ಛನ್ತಿ, "ಭನ್ತೇ ವೀಸತಿವಸ್ಸಾನಂ ದಿಯ್ಯತಿ, ತುಮ್ಹಾಕಂ ಠಿತಿಕಾ ಅತಿಕ್ಕನ್ತಾ"ತಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಾ, ಠಿತಿಕಂ ಠಪೇತ್ವಾ ತೇಸಂ ದತ್ವಾ ಪಚ್ಛಾ ಠಿತಿಕಾಯ ದಾತಬ್ಬಂ।

ಅಸುಕವಿಹಾರೇ ಕಿರ ಬಹುಂ ಚೀವರಂ ಉಪ್ಪನ್ನನ್ತಿ ಸುತ್ವಾ ಯೋಜನನ್ತರಿಕವಿಹಾರತೋಪಿ ಭಿಕ್ಖೂ ಆಗಚ್ಛನ್ತಿ, ಸಮ್ಪತ್ತಸಮ್ಪತ್ತಾನಂ ಠಿತಟ್ಠಾನತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ದಾತಬ್ಬಂ। ಅಸಮ್ಪತ್ತಾನಮ್ಪಿ ಉಪಚಾರಸೀಮಂ ಪವಿಟ್ಠಾನಂ ಅನ್ತೇವಾಸಿಕಾದೀಸು ಗಣ್ಹನ್ತೇಸು ದಾತಬ್ಬಮೇವ। "ಬಹಿಉಪಚಾರಸೀಮಾಯ ಠಿತಾನಂ ದೇಥಾ"ತಿ ವದನ್ತಿ, ನ ದಾತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ ಪನ ಉಪಚಾರಸೀಮಂ ಓಕ್ಕನ್ತೇಹಿ ಏಕಾಬದ್ಧಾ ಹುತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ವಿಹಾರದ್ವಾರೇ ವಾ ಅನ್ತೋವಿಹಾರೇಯೇವ ವಾ ಹೋನ್ತಿ, ಪರಿಸವಸೇನ ವಡ್ಢಿತಾ ನಾಮ ಹೋತಿ ಸೀಮಾ , ತಸ್ಮಾ ದಾತಬ್ಬಂ। ಸಙ್ಘನವಕಸ್ಸ ದಿನ್ನೇಪಿ ಪಚ್ಛಾ ಆಗತಾನಂ ದಾತಬ್ಬಮೇವ। ದುತಿಯಭಾಗೇ ಪನ ಥೇರಾಸನಂ ಆರುಳ್ಹೇ ಆಗತಾನಂ ಪಠಮಭಾಗೋ ನ ಪಾಪುಣಾತಿ, ದುತಿಯಭಾಗತೋ ವಸ್ಸಗ್ಗೇನ ದಾತಬ್ಬಂ।

ಏಕಸ್ಮಿಂ ವಿಹಾರೇ ದಸ ಭಿಕ್ಖೂ ಹೋನ್ತಿ, "ದಸ ವತ್ಥಾನಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದೇಮಾ"ತಿ ದೇನ್ತಿ, ಪಾಟೇಕ್ಕಂ ಭಾಜೇತಬ್ಬಾನಿ । ಸಚೇ "ಸಬ್ಬಾನೇವ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಪಾಪುಣನ್ತೀ"ತಿ ಗಹೇತ್ವಾ ಗಚ್ಛನ್ತಿ, ದುಪ್ಪಾಪಿತಾನಿ ಚೇವ ದುಗ್ಗಹಿತಾನಿ ಚ ಗತಗತಟ್ಠಾನೇ ಸಙ್ಘಿಕಾನೇವ ಹೋನ್ತಿ। ಏಕಂ ಪನ ಉದ್ಧರಿತ್ವಾ "ಇದಂ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಪಾಪುಣಾತೀ"ತಿ ಸಙ್ಘತ್ಥೇರಸ್ಸ ದತ್ವಾ "ಸೇಸಾನಿ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಪಾಪುಣನ್ತೀ"ತಿ ಗಹೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ।

ಏಕಮೇವ ವತ್ಥಂ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದೇಮಾತಿ ಆಹರನ್ತಿ, ಅಭಾಜೇತ್ವಾವ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಪಾಪುಣನ್ತೀತಿ ಗಣ್ಹನ್ತಿ, ದುಪ್ಪಾಪಿತಞ್ಚೇವ ದುಗ್ಗಹಿತಞ್ಚ। ಸತ್ಥಕೇನ ಪನ ಹಲಿದ್ದಿಆದಿನಾ ವಾ ಲೇಖಂ ಕತ್ವಾ ಏಕಂ ಕೋಟ್ಠಾಸಂ "ಇಮಂ ಠಾನಂ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಪಾಪುಣಾತೀ"ತಿ ಸಙ್ಘತ್ಥೇರಸ್ಸ ಪಾಪೇತ್ವಾ "ಸೇಸಂ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಪಾಪುಣಾತೀ"ತಿ ಗಹೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಯಂ ಪನ ವತ್ಥಸ್ಸೇವ ಪುಪ್ಫಂ ವಾ ವಲಿ ವಾ, ತೇನ ಪರಿಚ್ಛೇದಂ ಕಾತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ಏಕಂ ತನ್ತಂ ಉದ್ಧರಿತ್ವಾ "ಇದಂ ಠಾನಂ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಪಾಪುಣಾತೀ"ತಿ ಸಙ್ಘತ್ಥೇರಸ್ಸ ದತ್ವಾ "ಸೇಸಂ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಪಾಪುಣಾತೀ"ತಿ ಗಣ್ಹನ್ತಿ, ವಟ್ಟತಿ। ಖಣ್ಡಂ ಖಣ್ಡಂ ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ಭಾಜಿಯಮಾನಂ ವಟ್ಟತಿಯೇವ।

ಏಕಭಿಕ್ಖುಕೇ ವಿಹಾರೇ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಚೀವರೇಸು ಉಪ್ಪನ್ನೇಸು ಸಚೇ ಪುಬ್ಬೇ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ಸೋ ಭಿಕ್ಖು "ಸಬ್ಬಾನಿ ಮಯ್ಹಂ ಪಾಪುಣನ್ತೀ"ತಿ ಗಣ್ಹಾತಿ, ಸುಗ್ಗಹಿತಾನಿ, ಠಿತಿಕಾ ಪನ ನ ತಿಟ್ಠತಿ। ಸಚೇ ಏಕೇಕಂ ಉದ್ಧರಿತ್ವಾ "ಇದಂ ಮಯ್ಹಂ ಪಾಪುಣಾತೀ"ತಿ ಗಣ್ಹಾತಿ, ಠಿತಿಕಾ ತಿಟ್ಠತಿ। ತತ್ಥ ಅಟ್ಠಿತಾಯ ಠಿತಿಕಾಯ ಪುನ ಅಞ್ಞಸ್ಮಿಂ ಚೀವರೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇ ಸಚೇ ಏಕೋ ಭಿಕ್ಖು ಆಗಚ್ಛತಿ, ಮಜ್ಝೇ ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ದ್ವೀಹಿಪಿ ಗಹೇತಬ್ಬಂ। ಠಿತಾಯ ಠಿತಿಕಾಯ ಪುನ ಅಞ್ಞಸ್ಮಿಂ ಚೀವರೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇ ಸಚೇ ನವಕತರೋ ಆಗಚ್ಛತಿ, ಠಿತಿಕಾ

ಹೇಟ್ಠಾ ಓರೋಹತಿ। ಸಚೇ ವುಡ್ಢತರೋ ಆಗಚ್ಛತಿ, ಠಿತಿಕಾ ಉದ್ಧಂ ಆರೋಹತಿ। ಅಥಞ್ಞೋ ನತ್ಥಿ, ಪುನ ಅತ್ತನೋ ಪಾಪೇತ್ವಾ ಗಹೇತಬ್ಬಂ।

“ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದೇಮಾ”ತಿ ವಾ “ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಸ್ಸ ದೇಮಾ”ತಿ ವಾ ಯೇನ ಕೇನಚಿ ಆಕಾರೇನ ಸಙ್ಘಂ ಆಮಸಿತ್ವಾ ದಿನ್ನಂ ಪನ ಪಂಸುಕೂಲಿಕಾನಂ ನ ವಟ್ಟತಿ, “ಗಹಪತಿಚೀವರಂ ಪಟಿಕ್ಖಿಪಾಮಿ ಪಂಸುಕೂಲಿಕಙ್ಗಂ ಸಮಾದಿಯಾಮೀ”ತಿ ವುತ್ತತ್ತಾ, ನ ಪನ ಅಕಪ್ಪಿಯತ್ತಾ । ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘೇನ ಅಪಲೋಕೇತ್ವಾ ದಿನ್ನಮ್ಪಿ ನ ಗಹೇತಬ್ಬಂ। ಯಂ ಪನ ಭಿಕ್ಖು ಅತ್ತನೋ ಸನ್ತಕಂ ದೇತಿ, ತಂ ಭಿಕ್ಖುದತ್ತಿಯಂ ನಾಮ ವಟ್ಟತಿ, ಪಂಸುಕೂಲಂ ಪನ ನ ಹೋತಿ। ಏವಂ ಸನ್ತೇಪಿ ಧುತಙ್ಗಂ ನ ಭಿಜ್ಜತಿ। “ಭಿಕ್ಖೂನಂ ದೇಮ, ಥೇರಾನಂ ದೇಮಾ”ತಿ ವುತ್ತೇ ಪನ ಪಂಸುಕೂಲಿಕಾನಮ್ಪಿ ವಟ್ಟತಿ। “ಇದಂ ವತ್ಥಂ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದೇಮ, ಇಮಿನಾ ಉಪಾಹನತ್ಥವಿಕಪತ್ತತ್ಥವಿಕಆಯೋಗಅಂಸಬದ್ಧಕಾದೀನಿ ಕರೋನ್ತೂ”ತಿ ದಿನ್ನಮ್ಪಿ ವಟ್ಟತಿ।

ಪತ್ತತ್ಥವಿಕಾದೀನಂ ಅತ್ಥಾಯ ದಿನ್ನಾನಿ ಬಹೂನಿಪಿ ಹೋನ್ತಿ, ಚೀವರತ್ಥಾಯಪಿ ಪಹೋನ್ತಿ, ತತೋ ಚೀವರಂ ಕತ್ವಾ ಪಾರುಪಿತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ಪನ ಸಙ್ಘೋ ಭಾಜಿತಾತಿರಿತ್ತಾನಿ ವತ್ಥಾನಿ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾ ಉಪಾಹನತ್ಥವಿಕಾದೀನಂ ಅತ್ಥಾಯ ಭಾಜೇತಿ, ತತೋ ಗಹೇತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಸಾಮಿಕೇಹಿ ವಿಚಾರಿತಮೇವ ಹಿ ವಟ್ಟತಿ, ನ ಇತರಂ।

“ಪಂಸುಕೂಲಿಕಸಙ್ಘಸ್ಸ ಧಮಕರಣಪಟಾದೀನಂ ಅತ್ಥಾಯ ದೇಮಾ”ತಿ ವುತ್ತೇಪಿ ಗಹೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ, ಪರಿಕ್ಖಾರೋ ನಾಮ ಪಂಸುಕೂಲಿಕಾನಮ್ಪಿ ಇಚ್ಛಿತಬ್ಬೋ। ಯಂ ತತ್ಥ ಅತಿರೇಕಂ ಹೋತಿ, ತಂ ಚೀವರೇಪಿ ಉಪನೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಸುತ್ತಂ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದೇನ್ತಿ, ಪಂಸುಕೂಲಿಕೇಹಿಪಿ ಗಹೇತಬ್ಬಂ। ಅಯಂ ತಾವ ವಿಹಾರಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ “ಇಮಾನಿ ಚೀವರಾನಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದಮ್ಮೀ”ತಿ ದಿನ್ನೇಸು ವಿನಿಚ್ಛಯೋ।

ಸಚೇ ಪನ ಬಹಿಉಪಚಾರಸೀಮಾಯಂ ಅದ್ಧಾನಪ್ಪಟಿಪನ್ನೇ ಭಿಕ್ಖೂ ದಿಸ್ವಾ “ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದಮ್ಮೀ”ತಿ ಸಙ್ಘತ್ಥೇರಸ್ಸ ವಾ ಸಙ್ಘನವಕಸ್ಸ ವಾ ಆರೋಚೇತಿ, ಸಚೇಪಿ ಯೋಜನಂ ಫರಿತ್ವಾ ಪರಿಸಾ ಠಿತಾ ಹೋತಿ, ಏಕಬದ್ಧಾ ಚೇ, ಸಬ್ಬೇಸಂ ಪಾಪುಣಾತಿ। ಯೇ ಪನ ದ್ವಾದಸಹಿ ಹತ್ಥೇಹಿ ಪರಿಸಂ ಅಸಮ್ಪತ್ತಾ, ತೇಸಂ ನ ಪಾಪುಣಾತಿ।

ಉಭತೋಸಙ್ಘಸ್ಸ ದೇತೀತಿ ಏತ್ಥ “ಉಭತೋಸಙ್ಘಸ್ಸ ದಮ್ಮೀ”ತಿ ವುತ್ತೇಪಿ “ದ್ವಿಧಾ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದಮ್ಮಿ, ದ್ವಿನ್ನಂ ಸಙ್ಘಾನಂ ದಮ್ಮಿ, ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಸ್ಸ ಚ ಭಿಕ್ಖುನಿಸಙ್ಘಸ್ಸ ಚ ದಮ್ಮೀ”ತಿ ವುತ್ತೇಪಿ ಉಭತೋಸಙ್ಘಸ್ಸ ದಿನ್ನಮೇವ ಹೋತಿ। **ಉಪಡ್ಢಂ ದಾತಬ್ಬ**ನ್ತಿ ದ್ವೇಭಾಗೇ ಸಮೇ ಕತ್ವಾ ಏಕೋ ದಾತಬ್ಬೋ। “ಉಭತೋಸಙ್ಘಸ್ಸ ಚ ತುಯ್ಹಞ್ಚ ದಮ್ಮೀ”ತಿ ವುತ್ತೇ ಸಚೇ ದಸ ದಸ ಭಿಕ್ಖೂ ಚ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಚ ಹೋನ್ತಿ, ಏಕವೀಸತಿ ಪಟಿವೀಸೇ ಕತ್ವಾ ಏಕೋ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ದಾತಬ್ಬೋ, ದಸ ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಸ್ಸ, ದಸ ಭಿಕ್ಖುನಿಸಙ್ಘಸ್ಸ ಯೇನ ಪುಗ್ಗಲಿಕೋ ಲದ್ಧೋ ಸೋ ಸಙ್ಘತೋಪಿ ಅತ್ತನೋ ವಸ್ಸಗ್ಗೇನ ಗಹೇತುಂ ಲಭತಿ। ಕಸ್ಮಾ? ಉಭತೋಸಙ್ಘಗ್ಗಹಣೇನ ಗಹಿತತ್ತಾ।

“ಉಭತೋಸಙ್ಘಸ್ಸ ಚ ಚೇತಿಯಸ್ಸ ಚ ದಮ್ಮೀ”ತಿ ವುತ್ತೇಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ಇಧ ಪನ ಚೇತಿಯಸ್ಸ ಸಙ್ಘತೋ ಪಾಪುಣನಕೋಟ್ಠಾಸೋ ನಾಮ ನತ್ಥಿ, ಏಕಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪತ್ತಕೋಟ್ಠಾಸಸಮೋವ ಕೋಟ್ಠಾಸೋ ಹೋತಿ।

“ಉಭತೋಸಙ್ಘಸ್ಸ ಚ ತುಯ್ಹಞ್ಚ ಚೇತಿಯಸ್ಸ ಚಾ”ತಿ ವುತ್ತೇ ಪನ ದ್ವಾವೀಸತಿ ಕೋಟ್ಠಾಸೇ ಕತ್ವಾ ದಸ ಭಿಕ್ಖೂನಂ, ದಸ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ, ಏಕೋ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ, ಏಕೋ ಚೇತಿಯಸ್ಸ ದಾತಬ್ಬೋ। ತತ್ಥ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಙ್ಘತೋಪಿ ಅತ್ತನೋ ವಸ್ಸಗ್ಗೇನ ಪುನ ಗಹೇತುಂ ಲಭತಿ, ಚೇತಿಯಸ್ಸ ಏಕೋಯೇವ।

“ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಸ್ಸ ಚ ಭಿಕ್ಖುನೀನಞ್ಚ ದಮ್ಮೀ”ತಿ ವುತ್ತೇ ಪನ ನ ಮಜ್ಝೇ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾ ದಾತಬ್ಬಂ, ಭಿಕ್ಖೂ ಚ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಚ ಗಣೇತ್ವಾ ದಾತಬ್ಬಂ। “ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಸ್ಸ ಚ ಭಿಕ್ಖುನೀನಞ್ಚ ತುಯ್ಹಞ್ಚಾ”ತಿ ವುತ್ತೇ ಪನ ಪುಗ್ಗಲೋ ವಿಸುಂ ನ ಲಭತಿ, ಪಾಪುಣನಟ್ಠಾನತೋ

ಏಕಮೇವ ಲಭತಿ। ಕಸ್ಮಾ? ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಗ್ಗಹಣೇನ ಗಹಿತತ್ತಾ। "ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಸ್ಸ ಚ ಭಿಕ್ಖುನೀನಞ್ಚ ತುಯ್ಹಞ್ಚ ಚೇತಿಯಸ್ಸ ಚಾ"ತಿ ವುತ್ತೇಪಿ ಚೇತಿಯಸ್ಸ ಏಕಪುಗ್ಗಲಪಟಿವೀಸೋ ಲಬ್ಭತಿ, ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಸುಂ ನ ಲಬ್ಭತಿ, ತಸ್ಮಾ ಏಕಂ ಚೇತಿಯಸ್ಸ ದತ್ವಾ ಅವಸೇಸಂ ಭಿಕ್ಖೂ ಚ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಚ ಗಣೇತ್ವಾ ಭಾಜೇತಬ್ಬಂ।

"ಭಿಕ್ಖೂನಞ್ಚ ಭಿಕ್ಖುನೀನಞ್ಚ ದಮ್ಮೀ"ತಿ ವುತ್ತೇಪಿ ಮಜ್ಝೇ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾ ನ ದಾತಬ್ಬಂ, ಪುಗ್ಗಲಗಣನಾಯ ಏವ ವಿಭಜಿತಬ್ಬಂ। "ಭಿಕ್ಖೂನಞ್ಚ ಭಿಕ್ಖುನೀನಞ್ಚ ತುಯ್ಹಞ್ಚ ಚೇತಿಯಸ್ಸ ಚಾ"ತಿ ಏವಂ ವುತ್ತೇಪಿ ಚೇತಿಯಸ್ಸ ಏಕಪುಗ್ಗಲಪಟಿವೀಸೋ ಲಬ್ಭತಿ, ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಸುಂ ನತ್ಥಿ, ಭಿಕ್ಖೂ ಚ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಚ ಗಣೇತ್ವಾ ಏವ ಭಾಜೇತಬ್ಬಂ। ಯಥಾ ಚ ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಂ ಆದಿಂ ಕತ್ವಾ ನಯೋ ನೀತೋ, ಏವಂ ಭಿಕ್ಖುನಿಸಙ್ಘಂ ಆದಿಂ ಕತ್ವಾಪಿ ನೇತಬ್ಬೋ। "ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಸ್ಸ ಚ ತುಯ್ಹಞ್ಚಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಸುಂ ನ ಲಬ್ಭತಿ, ವಸ್ಸಗ್ಗೇನೇವ ಗಹೇತಬ್ಬಂ। "ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಸ್ಸ ಚ ಚೇತಿಯಸ್ಸ ಚಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ ಪನ ಚೇತಿಯಸ್ಸ ವಿಸುಂ ಪಟಿವೀಸೋ ಲಬ್ಭತಿ। "ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಸ್ಸ ಚ ತುಯ್ಹಞ್ಚ ಚೇತಿಯಸ್ಸ ಚಾ"ತಿ ವುತ್ತೇಪಿ ಚೇತಿಯಸ್ಸೇವ ಲಬ್ಭತಿ, ನ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ।

"ಭಿಕ್ಖೂನಞ್ಚ ತುಯ್ಹಞ್ಚಾ"ತಿ ವುತ್ತೇಪಿ ವಿಸುಂ ನ ಲಬ್ಭತಿ। "ಭಿಕ್ಖೂನಞ್ಚ ಚೇತಿಯಸ್ಸ ಚಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ ಪನ ಚೇತಿಯಸ್ಸ ಲಬ್ಭತಿ। "ಭಿಕ್ಖೂನಞ್ಚ ತುಯ್ಹಞ್ಚ ಚೇತಿಯಸ್ಸ ಚಾ"ತಿ ವುತ್ತೇಪಿ ಚೇತಿಯಸ್ಸೇವ ವಿಸುಂ ಲಬ್ಭತಿ, ನ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ। ಭಿಕ್ಖುನಿಸಙ್ಘಂ ಆದಿಂ ಕತ್ವಾಪಿ ಏವಮೇವ ಯೋಜೇತಬ್ಬಂ।

ಪುಬ್ಬೇ ಬುದ್ಧಪ್ಪಮುಖಸ್ಸ ಉಭತೋಸಙ್ಘಸ್ಸ ದಾನಂ ದೇನ್ತಿ, ಭಗವಾ ಮಜ್ಝೇ ನಿಸೀದತಿ, ದಕ್ಖಿಣತೋ ಭಿಕ್ಖೂ ವಾಮತೋ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ನಿಸೀದನ್ತಿ, ಭಗವಾ ಉಭಿನ್ನಂ ಸಙ್ಘತ್ಥೇರೋ , ತದಾ ಭಗವಾ ಅತ್ತನಾ ಲದ್ಧಪಚ್ಚಯೇ ಅತ್ತನಾಪಿ ಪರಿಭುಞ್ಜತಿ, ಭಿಕ್ಖೂನಮ್ಪಿ ದಾಪೇತಿ। ಏತರಹಿ ಪನ ಪಣ್ಡಿತಮನುಸ್ಸಾ ಸಧಾತುಕಂ ಪಟಿಮಂ ವಾ ಚೇತಿಯಂ ವಾ ಠಪೇತ್ವಾ ಬುದ್ಧಪ್ಪಮುಖಸ್ಸ ಉಭತೋಸಙ್ಘಸ್ಸ ದಾನಂ ದೇನ್ತಿ। ಪಟಿಮಾಯ ವಾ ಚೇತಿಯಸ್ಸ ವಾ ಪುರತೋ ಆಧಾರಕೇ ಪತ್ತಂ ಠಪೇತ್ವಾ ದಕ್ಖಿಣೋದಕಂ ದತ್ವಾ ಬುದ್ಧಾನಂ ದೇಮಾತಿ, ತತ್ಥ ಯಂ ಪಠಮಂ ಖಾದನೀಯಂ ಭೋಜನೀಯಂ ದೇನ್ತಿ, ವಿಹಾರಂ ವಾ ಆಹರಿತ್ವಾ ಇದಂ ಚೇತಿಯಸ್ಸ ದೇಮಾತಿ ಪಿಣ್ಡಪಾತಞ್ಚ ಮಾಲಾಗನ್ಧಾದೀನಿ ಚ ದೇನ್ತಿ, ತತ್ಥ ಕಥಂ ಪಟಿಪಜ್ಜಿತಬ್ಬನ್ತಿ? ಮಾಲಾಗನ್ಧಾದೀನಿ ತಾವ ಚೇತಿಯೇ ಆರೋಪೇತಬ್ಬಾನಿ, ವತ್ಥೇಹಿ ಪಟಾಕಾ, ತೇಲೇನ ಪದೀಪಾ ಕಾತಬ್ಬಾ, ಪಿಣ್ಡಪಾತಮಧುಫಾಣಿತಾದೀನಿ ಪನ ಯೋ ನಿಬದ್ಧಚೇತಿಯಜಗ್ಗಕೋ ಹೋತಿ ಪಬ್ಬಜಿತೋ ವಾ ಗಹಟ್ಠೋ ವಾ, ತಸ್ಸೇವ ದಾತಬ್ಬಾನಿ। ನಿಬದ್ಧಜಗ್ಗಕೇ ಅಸತಿ ಆಹಟಭತ್ತಂ ಠಪೇತ್ವಾ ವತ್ತಂ ಕತ್ವಾ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಉಪಕಟ್ಠೇ ಕಾಲೇ ಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ ಪಚ್ಛಾಪಿ ವತ್ತಂ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿಯೇವ।

ಮಾಲಾಗನ್ಧಾದೀಸು ಚ ಯಂ ಕಿಞ್ಚಿ "ಇದಂ ಹರಿತ್ವಾ ಚೇತಿಯಸ್ಸಪೂಜಂ ಕರೋಥಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ ದೂರಮ್ಪಿ ಹರಿತ್ವಾ ಪೂಜೇತಬ್ಬಂ। "ಭಿಕ್ಖಂ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಹರಾ"ತಿ ವುತ್ತೇಪಿ ಹರಿತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ ಪನ "ಅಹಂ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಚರಾಮಿ, ಆಸನಸಾಲಾಯ ಭಿಕ್ಖೂ ಅತ್ಥಿ, ತೇ ಆಹರಿಸ್ಸನ್ತೀ"ತಿ ವುತ್ತೇ "ಭನ್ತೇ ತುಯ್ಹಂಯೇವ ದಮ್ಮೀ"ತಿ ವದತಿ, ಭುಞ್ಜಿತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಅಥ ಪನ "ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಸ್ಸ ದಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಹರನ್ತಸ್ಸ ಗಚ್ಛತೋ ಅನ್ತರಾವ ಕಾಲೋ ಉಪಕಟ್ಠೋ ಹೋತಿ, ಅತ್ತನೋ ಪಾಪೇತ್ವಾ ಭುಞ್ಜಿತುಂ ವಟ್ಟತಿ।

ವಸ್ಸಂವುಟ್ಠಸಙ್ಘಸ್ಸ ದೇತೀತಿ ವಿಹಾರಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ "ಇಮಾನಿ ಚೀವರಾನಿ ವಸ್ಸಂವುಟ್ಠಸಙ್ಘಸ್ಸ ದಮ್ಮೀ"ತಿ ದೇತಿ। **ಯಾವತಿಕಾ ಭಿಕ್ಖೂ ತಸ್ಮಿಂ ಆವಾಸೇ ವಸ್ಸಂವುಟ್ಠಾತಿ** ಯತ್ತಕಾ ವಸ್ಸಚ್ಛೇದಂ ಅಕತ್ವಾ ಪುರಿಮವಸ್ಸಂವುಟ್ಠಾ, ತೇಹಿ ಭಾಜೇತಬ್ಬಂ, ಅಞ್ಞೇಸಂ ನ ಪಾಪುಣಾತಿ। ದಿಸಾಪಕ್ಕನ್ತಸ್ಸಾಪಿ ಸತಿ ಪಟಿಗ್ಗಾಹಕೇ ಯಾವ ಕಥಿನಸ್ಸುಬ್ಭಾರಾ ದಾತಬ್ಬಂ, ಅನತ್ಥತೇ ಪನ ಕಥಿನೇ ಅನ್ತೋಹೇಮನ್ತೇ ಏವಞ್ಚ ವತ್ವಾ ದಿನ್ನಂ, ಪಚ್ಛಿಮವಸ್ಸಂವುಟ್ಠಾನಮ್ಪಿ ಪಾಪುಣಾತೀತಿ ಲಕ್ಖಣಞ್ಞೂ ವದನ್ತಿ। ಅಟ್ಠಕಥಾಸು ಪನೇತಂ ನ ವಿಚಾರಿತಂ।

ಸಚೇ ಪನ ಬಹಿಉಪಚಾರಸೀಮಾಯಂ ಠಿತೋ "ವಸ್ಸಂವುಟ್ಠಸಙ್ಘಸ್ಸ ದಮ್ಮೀ"ತಿ ವದತಿ, ಸಮ್ಪತ್ತಾನಂ ಸಬ್ಬೇಸಂ ಪಾಪುಣಾತಿ। ಅಥ "ಅಸುಕವಿಹಾರೇ ವಸ್ಸಂವುಟ್ಠಸಙ್ಘಸ್ಸಾ"ತಿ ವದತಿ, ತತ್ರ ವಸ್ಸಂವುಟ್ಠಾನಮೇವ ಯಾವ ಕಥಿನಸ್ಸುಬ್ಭಾರಾ ಪಾಪುಣಾತಿ। ಸಚೇ ಪನ ಗಿಮ್ಹಾನಂ ಪಠಮದಿವಸತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಏವಂ ವದತಿ, ತತ್ರ ಸಮ್ಮುಖೀಭೂತಾನಂ ಸಬ್ಬೇಸಂ ಪಾಪುಣಾತಿ। ಕಸ್ಮಾ? ಪಿಟ್ಠಿಸಮಯೇ

ಉಪ್ಪನ್ನತ್ತಾ। ಅನ್ತೋವಸ್ಸೇಯೇವ “ವಸ್ಸಂ ವಸನ್ತಾನಂ ದಮ್ಮೀ”ತಿ ವುತ್ತೇ ಛಿನ್ನವಸ್ಸಾ ನ ಲಭನ್ತಿ, ವಸ್ಸಂ ವಸನ್ತಾವ ಲಭನ್ತಿ। ಚೀವರಮಾಸೇ ಪನ “ವಸ್ಸಂ ವಸನ್ತಾನಂ ದಮ್ಮೀ”ತಿ ವುತ್ತೇ ಪಚ್ಛಿಮಿಕಾಯ ವಸ್ಸೂಪಗತಾನಂಯೇವ ಪಾಪುಣಾತಿ, ಪುರಿಮಿಕಾಯ ವಸ್ಸೂಪಗತಾನಞ್ಚ ಛಿನ್ನವಸ್ಸಾನಞ್ಚ ನ ಪಾಪುಣಾತಿ।

ಚೀವರಮಾಸತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಯಾವ ಹೇಮನ್ತಸ್ಸ ಪಚ್ಛಿಮೋ ದಿವಸೋ, ತಾವ ವಸ್ಸಾವಾಸಿಕಂ ದೇಮಾತಿ ವುತ್ತೇ ಕಥಿನಂ ಅತ್ಥತಂ ವಾ ಹೋತು ಅನತ್ಥತಂ ವಾ ಅತೀತವಸ್ಸಂವುಟ್ಠಾನಮೇವ ಪಾಪುಣಾತಿ। ಗಿಮ್ಹಾನಂ ಪಠಮದಿವಸತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ವುತ್ತೇ ಪನ ಮಾತಿಕಾ ಆರೋಪೇತಬ್ಬಾ - “ಅತೀತವಸ್ಸಾವಾಸಸ್ಸ ಪಞ್ಚ ಮಾಸಾ ಅತಿಕ್ಕನ್ತಾ, ಅನಾಗತೋ ಚತುಮಾಸಚ್ಚಯೇನ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಕತರವಸ್ಸಾವಾಸಸ್ಸ ದೇತೀ”ತಿ? ಸಚೇ “ಅತೀತವಸ್ಸಂವುಟ್ಠಾನಂ ದಮ್ಮೀ”ತಿ ವದತಿ, ತಂಅನ್ತೋವಸ್ಸಂವುಟ್ಠಾನಮೇವ ಪಾಪುಣಾತಿ, ದಿಸಾಪಕ್ಕನ್ತಾನಮ್ಪಿ ಸಭಾಗಾ ಗಣ್ಹಿತುಂ ಲಭನ್ತಿ।

ಸಚೇ “ಅನಾಗತೇ ವಸ್ಸಾವಾಸಿಕಂ ದಮ್ಮೀ”ತಿ ವದತಿ, ತಂ ಠಪೇತ್ವಾ ವಸ್ಸೂಪನಾಯಿಕದಿವಸೇ ಗಹೇತಬ್ಬಂ। ಅಥ “ಅಗುತ್ತೋ ವಿಹಾರೋ, ಚೋರಭಯಂ ಅತ್ಥಿ, ನ ಸಕ್ಕಾ ಠಪೇತುಂ, ಗಣ್ಹಿತ್ವಾ ವಾ ಆಹಿಣ್ಡಿತು”ನ್ತಿ ವುತ್ತೇ “ಸಮ್ಪತ್ತಾನಂ ದಮ್ಮೀ”ತಿ ವದತಿ, ಭಾಜೇತ್ವಾ ಗಹೇತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ ವದತಿ “ಇತೋ ಮೇ ಭನ್ತೇ ತತಿಯೇ ವಸ್ಸೇ ವಸ್ಸಾವಾಸಿಕಂ ನ ದಿನ್ನಂ, ತಂ ದಮ್ಮೀ”ತಿ, ತಸ್ಮಿಂ ಅನ್ತೋವಸ್ಸೇ ವುಟ್ಠಭಿಕ್ಖೂನಂ ಪಾಪುಣಾತಿ। ಸಚೇ ತೇ ದಿಸಾ ಪಕ್ಕನ್ತಾ, ಅಞ್ಞೋ ವಿಸ್ಸಾಸಿಕೋ ಗಣ್ಹಾತಿ, ದಾತಬ್ಬಂ। ಅಥ ಏಕೋಯೇವ ಅವಸಿಟ್ಠೋ, ಸೇಸಾ ಕಾಲಙ್ಕತಾ, ಸಬ್ಬಂ ಏಕಸ್ಸೇವ ಪಾಪುಣಾತಿ। ಸಚೇ ಏಕೋಪಿ ನತ್ಥಿ, ಸಙ್ಘಿಕಂ ಹೋತಿ, ಸಮ್ಮುಖೀಭೂತೇಹಿ ಭಾಜೇತಬ್ಬಂ।

ಆದಿಸ್ಸ ದೇತೀತಿ ಆದಿಸಿತ್ವಾ ಪರಿಚ್ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ದೇತಿ; **ಯಾಗುಯಾ ವಾ**ತಿಆದೀಸು ಅಯಮತ್ಥೋ - ಯಾಗುಯಾ ವಾ...ಪೇ॰... ಭೇಸಜ್ಜೇ ವಾ ಆದಿಸ್ಸ ದೇತಿ। ತತ್ರಾಯಂ ಯೋಜನಾ - ಭಿಕ್ಖೂ ಅಜ್ಜತನಾಯ ವಾ ಸ್ವಾತನಾಯ ವಾ ಯಾಗುಯಾ ನಿಮನ್ತೇತ್ವಾ ತೇಸಂ ಘರಂ ಪವಿಟ್ಠಾನಂ ಯಾಗುಂ ದೇತಿ, ಯಾಗುಂ ದತ್ವಾ ಪೀತಾಯ ಯಾಗುಯಾ “ಇಮಾನಿ ಚೀವರಾನಿ, ಯೇಹಿ ಮಯ್ಹಂ ಯಾಗು ಪೀತಾ, ತೇಸಂ ದಮ್ಮೀ”ತಿ ದೇತಿ, ಯೇಹಿ ನಿಮನ್ತಿತೇಹಿ ಯಾಗು ಪೀತಾ, ತೇಸಂಯೇವ ಪಾಪುಣಾತಿ। ಯೇಹಿ ಪನ ಭಿಕ್ಖಾಚಾರವತ್ತೇನ ಘರದ್ವಾರೇನ ಗಚ್ಛನ್ತೇಹಿ ವಾ ಘರಂ ಪವಿಟ್ಠೇಹಿ ವಾ ಯಾಗು ಲದ್ಧಾ, ಯೇಸಂ ವಾ ಆಸನಸಾಲತೋ ಪತ್ತಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ಮನುಸ್ಸೇಹಿ ನೀತಾ, ಯೇಸಂ ವಾ ಥೇರೇಹಿ ಪೇಸಿತಾ, ತೇಸಂ ನ ಪಾಪುಣಾತಿ। ಸಚೇ ಪನ ನಿಮನ್ತಿತಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಅಞ್ಞೇಪಿ ಬಹೂ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಅನ್ತೋಗೇಹಞ್ಚ ಬಹಿಗೇಹಞ್ಚ ಪೂರೇತ್ವಾ ನಿಸಿನ್ನಾ, ದಾಯಕೋ ಚ ಏವಂ ವದತಿ - “ನಿಮನ್ತಿತಾ ವಾ ಹೋನ್ತು ಅನಿಮನ್ತಿತಾ ವಾ, ಯೇಸಂ ಮಯಾ ಯಾಗು ದಿನ್ನಾ, ಸಬ್ಬೇಸಂ ಇಮಾನಿ ವತ್ಥಾನಿ ಹೋನ್ತೂ”ತಿ ಸಬ್ಬೇಸಂ ಪಾಪುಣನ್ತಿ। ಯೇಹಿ ಪನ ಥೇರಾನಂ ಹತ್ಥತೋ ಯಾಗು ಲದ್ಧಾ , ತೇಸಂ ನ ಪಾಪುಣನ್ತಿ। ಅಥ ಸೋ “ಯೇಹಿ ಮಯ್ಹಂ ಯಾಗು ಪೀತಾ, ಸಬ್ಬೇಸಂ ಹೋನ್ತೂ”ತಿ ವದತಿ, ಸಬ್ಬೇಸಂ ಪಾಪುಣನ್ತಿ। ಭತ್ತಖಾದನೀಯೇಸುಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ।

ಚೀವರೇ ವಾತಿ ಪುಬ್ಬೇಪಿ ಯೇನ ವಸ್ಸಂ ವಾಸೇತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಚೀವರಂ ದಿನ್ನಪುಬ್ಬಂ ಹೋತಿ, ಸೋ ಚೇ ಭಿಕ್ಖೂ ಭೋಜೇತ್ವಾ ವದತಿ - “ಯೇಸಂ ಮಯಾ ಪುಬ್ಬೇ ಚೀವರಂ ದಿನ್ನಂ, ತೇಸಂಯೇವ ಇಮಂ ಚೀವರಂ ವಾ ಸುತ್ತಂ ವಾ ಸಪ್ಪಿಮಧುಫಾಣಿತಾದೀನಿ ವಾ ಹೋನ್ತೂ”ತಿ, ಸಬ್ಬಂ ತೇಸಂಯೇವ ಪಾಪುಣಾತಿ। **ಸೇನಾಸನೇ ವಾ**ತಿ ಯೋ ಮಯಾ ಕಾರಿತೇ ವಿಹಾರೇ ವಾ ಪರಿವೇಣೇ ವಾ ವಸತಿ, ತಸ್ಸಿದಂ ಹೋತೂ”ತಿ ವುತ್ತೇ ತಸ್ಸೇವ ಹೋತಿ। **ಭೇಸಜ್ಜೇ ವಾ**ತಿ “ಮಯಂ ಕಾಲೇನ ಕಾಲಂ ಥೇರಾನಂ ಸಪ್ಪಿಆದೀನಿ ಭೇಸಜ್ಜಾನಿ ದೇಮ, ಯೇಹಿ ತಾನಿ ಲದ್ಧಾನಿ, ತೇಸಂಯೇವಿದಂ ಹೋತೂ”ತಿ ವುತ್ತೇ ತೇಸಂಯೇವ ಹೋತಿ।

ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ದೇತೀತಿ “ಇಮಂ ಚೀವರಂ ಇತ್ಥನ್ನಾಮಸ್ಸ ದಮ್ಮೀ”ತಿ ಏವಂ ಪರಮ್ಮುಖಾ ವಾ ಪಾದಮೂಲೇ ಠಪೇತ್ವಾ “ಇಮಂ ಭನ್ತೇ ತುಮ್ಹಾಕಂ ದಮ್ಮೀ”ತಿ ಏವಂ ಸಮ್ಮುಖಾ ವಾ ದೇತಿ। ಸಚೇ ಪನ “ಇದಂ ತುಮ್ಹಾಕಞ್ಚ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಅನ್ತೇವಾಸಿಕಾನಞ್ಚ ದಮ್ಮೀ”ತಿ ಏವಂ ವದತಿ, ಥೇರಸ್ಸ ಚ ಅನ್ತೇವಾಸಿಕಾನಞ್ಚ ಪಾಪುಣಾತಿ। ಉದ್ದೇಸಂ ಗಹೇತುಂ ಆಗತೋ ಗಹೇತ್ವಾ ಗಚ್ಛನ್ತೋ ಚ ಅತ್ಥಿ,

ತಸ್ಸಾಪಿ ಪಾಪುಣಾತಿ। "ತುಮ್ಹೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ನಿಬದ್ಧಚಾರಿಕಭಿಕ್ಖೂನಂ ದಮ್ಮೀ"ತಿ ವುತ್ತೇ ಉದ್ದೇಸನ್ತೇವಾಸಿಕಾನಂ ವತ್ತಂ ಕತ್ವಾ ಉದ್ದೇಸಪರಿಪುಚ್ಛಾದೀನಿ ಗಹೇತ್ವಾ ವಿಚರನ್ತಾನಂ ಸಬ್ಬೇಸಂ ಪಾಪುಣಾತಿ। ಅಯಂ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ದೇತೀತಿ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಪದೇ ವಿನಿಚ್ಛಯೋ। ಸೇಸಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಉತ್ತಾನಮೇವಾತಿ।

ಚೀವರಕ್ಖನ್ಧಕವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೯. ಚಮ್ಪೇಯ್ಯಕ್ಖನ್ಧಕಂ

ಕಸ್ಸಪಗೋತ್ತಭಿಕ್ಖುವತ್ಥುಕಥಾ

೩೮೦. ಚಮ್ಪೇಯ್ಯಕ್ಖನ್ಧಕೇ - **ಗಗ್ಗರಾಯ ಪೋಕ್ಖರಣಿಯಾ ತೀರೇ**ತಿ ಗಗ್ಗರಾನಾಮಿಕಾಯ ಇತ್ಥಿಯಾ ಕಾರಿತಪೋಕ್ಖರಣಿಯಾ ತೀರೇ। **ತನ್ತಿಬದ್ಧೋ**ತಿ ತಸ್ಮಿಂ ಆವಾಸೇ ಕತ್ತಬ್ಬತಾತನ್ತಿಪಟಿಬದ್ಧೋ। **ಉಸ್ಸುಕ್ಕಮ್ಪಿ ಅಕಾಸಿ ಯಾಗುಯಾ**ತಿಆದೀಸು ಮನುಸ್ಸೇಹಿ ಆಗನ್ತುಕೇಸು ಆಗತೇಸು ಆಚಿಕ್ಖೇಯ್ಯಾಥಾತಿ ವುತ್ತಟ್ಠಾನೇಯೇವ ಉಸ್ಸುಕ್ಕಂ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ; ನ ಅವುತ್ತಟ್ಠಾನೇ। **ಗಚ್ಛ ತ್ವಂ ಭಿಕ್ಖೂ**ತಿ ಸತ್ಥಾ ತಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ತತ್ಥೇವ ಸೇನಾಸನಂ ಸಪ್ಪಾಯನ್ತಿ ಅದ್ದಸ, ತೇನೇವಮಾಹ।

೩೮೧. **ಅಧಮ್ಮೇನ ವಗ್ಗಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೀ**ತಿಆದೀನಂ ಪರತೋ ಪಾಳಿಯಂಯೇವ ನಾನಾಕರಣಂ ಆಗಮಿಸ್ಸತಿ।

೩೮೫. **ಅಞ್ಞತ್ರಾಪಿ ಧಮ್ಮಾ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೀ**ತಿ ಅಞ್ಞತ್ರಾಪಿ ಧಮ್ಮಂ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತಿ, ಅಯಮೇವ ವಾ ಪಾಠೋ। ಭೂತೇನ ವತ್ಥುನಾ ಕತಂ ಧಮ್ಮೇನ ಕತಂ ನಾಮ ಹೋತಿ, ತಥಾ ನ ಕರೋನ್ತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅಞ್ಞತ್ರಾಪಿ ವಿನಯಾ ಕಮ್ಮಂ, ಅಞ್ಞತ್ರಾಪಿ ಸತ್ಥುಸಾಸನಾ ಕಮ್ಮ**ನ್ತಿ ಏತೇಸುಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ಏತ್ಥ ಪನ **ವಿನಯೋ**ತಿ ಚೋದನಾ ಚ ಸಾರಣಾ ಚ। **ಸತ್ಥುಸಾಸನ**ನ್ತಿ ಞತ್ತಿಸಮ್ಪದಾ ಅನುಸ್ಸಾವನಸಮ್ಪದಾ ಚ; ತಾಹಿ ವಿನಾ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಪಟಿಕುಟ್ಠಕತ**ನ್ತಿ ಪಟಿಕುಟ್ಠಞ್ಚೇವ ಕತಞ್ಚ; ಯಂ ಅಞ್ಞೇಸು ಪಟಿಕ್ಕೋಸನ್ತೇಸು ಕತಂ ತಂ ಪಟಿಕುಟ್ಠಞ್ಚೇವ ಹೋತಿ ಕತಞ್ಚ; ತಾದಿಸಮ್ಪಿ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

೩೮೭. **ಛಯಿಮಾನಿ ಭಿಕ್ಖವೇ ಕಮ್ಮಾನಿ ಅಧಮ್ಮಕಮ್ಮ**ನ್ತಿಆದೀಸು ಪನ "**ಧಮ್ಮೋ**"ತಿ ಪಾಳಿಯಾ ಅಧಿವಚನಂ। ತಸ್ಮಾ ಯಂ ಯಥಾವುತ್ತಾಯ ಪಾಳಿಯಾ ನ ಕರಿಯತಿ, ತಂ ಅಧಮ್ಮಕಮ್ಮನ್ತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಂ। ಅಯಮೇತ್ಥ ಸಙ್ಖೇಪೋ, ವಿತ್ಥಾರೋ ಪನ ಪಾಳಿಯಂಯೇವ ಆಗತೋ। ಸೋ ಚ ಖೋ ಞತ್ತಿದುತಿಯಞತ್ತಿಚತುತ್ಥಕಮ್ಮಾನಂಯೇವ ವಸೇನ। ಯಸ್ಮಾ ಪನ ಞತ್ತಿಕಮ್ಮೇ ಞತ್ತಿದುತಿಯಞತ್ತಿಚತುತ್ಥೇಸು ವಿಯ ಹಾಪನಂ ವಾ ಅಞ್ಞಥಾ ಕರಣಂ ವಾ ನತ್ಥಿ, ಅಪಲೋಕನಕಮ್ಮಞ್ಚ ಸಾವೇತ್ವಾವ ಕರಿಯತಿ, ತಸ್ಮಾ ತಾನಿ ಪಾಳಿಯಂ ನ ದಸ್ಸಿತಾನಿ, ತೇಸಂ ಸಬ್ಬೇಸಮ್ಪಿ ಕಮ್ಮಾನಂ ವಿನಿಚ್ಛಯಂ ಪರತೋ ವಣ್ಣಯಿಸ್ಸಾಮ।

ಚತುವಗ್ಗಕರಣಾದಿಕಥಾ

೩೮೮. ಇದಾನಿ ಯದಿದಂ ಛಟ್ಠಂ ಧಮ್ಮೇನ ಸಮಗ್ಗಕಮ್ಮಂ ನಾಮ, ತಂ ಯೇಹಿ ಸಙ್ಘೇಹಿ ಕಾತಬ್ಬಂ, ತೇಸಂ ಪಭೇದಂ ದಸ್ಸೇತುಂ "**ಪಞ್ಚ ಸಙ್ಘಾ**"ತಿಆದಿ ವುತ್ತಂ। **ಕಮ್ಮಪ್ಪತ್ತೋ**ತಿ ಕಮ್ಮಂ ಪತ್ತೋ, ಕಮ್ಮಯುತ್ತೋ ಕಮ್ಮಾರಹೋ; ನ ಕಿಞ್ಚಿ ಕಮ್ಮಂ ಕಾತುಂ ನಾರಹತೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

೩೮೯. **ಚತುವಗ್ಗಕರಣಞ್ಚೇ ಭಿಕ್ಖವೇ ಕಮ್ಮಂ ಭಿಕ್ಖುನಿಚತುತ್ಥೋ**ತಿಆದಿ ಪರಿಸತೋ ಕಮ್ಮವಿಪತ್ತಿದಸ್ಸನತ್ಥಂ ವುತ್ತಂ। ತತ್ಥ ಉಕ್ಖಿತ್ತಕಗ್ಗಹಣೇನ ಕಮ್ಮನಾನಾಸಂವಾಸಕೋ ಗಹಿತೋ, ನಾನಾಸಂವಾಸಕಗ್ಗಹಣೇನ ಲದ್ಧಿನಾನಾಸಂವಾಸಕೋ। **ನಾನಾಸೀಮಾಯ ಠಿತಚತುತ್ಥೋ**ತಿ ಸೀಮನ್ತರಿಕಾಯ ವಾ ಬಹಿಸೀಮಾಯ ವಾ ಹತ್ಥಪಾಸೇ ಠಿತೇನಾಪಿ ಸದ್ಧಿಂ ಚತುವಗ್ಗೋ ಹುತ್ವಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

೩೯೩. **ಪಾರಿವಾಸಿಕಚತುತ್ಥೋ**ತಿಆದಿ ಪರಿವಾಸಾದಿಕಮ್ಮಾನಂಯೇವ ಪರಿಸತೋ ವಿಪತ್ತಿದಸ್ಸನತ್ಥಂ ವುತ್ತಂ, ತೇಸಂ ವಿನಿಚ್ಛಯಂ ಪರತೋ ವಣ್ಣಯಿಸ್ಸಾಮ।

೩೯೪. ಏಕಚ್ಚಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖವೇ ಸಙ್ಘಮಜ್ಝೇ ಪಟಿಕ್ಕೋಸನಾ ರುಹತೀತಿಆದಿ ಪಟಿಕುಟ್ಠಕತಕಮ್ಮಸ್ಸ ಕುಪ್ಪಾಕುಪ್ಪಭಾವದಸ್ಸನತ್ಥಂ ವುತ್ತಂ। **ಪಕತತ್ತಸ್ಸಾ**ತಿ ಅವಿಪನ್ನಸೀಲಸ್ಸ ಪಾರಾಜಿಕಂ ಅನಜ್ಝಾಪನ್ನಸ್ಸ। **ಆನನ್ತರಿಕಸ್ಸಾ**ತಿ ಅತ್ತನೋ ಅನನ್ತರಂ ನಿಸಿನ್ನಸ್ಸ।

ದ್ವೇನಿಸ್ಸಾರಣಾದಿಕಥಾ

೩೯೫. ದ್ವೇಮಾ ಭಿಕ್ಖವೇ ನಿಸ್ಸಾರಣಾತಿಆದಿ ವತ್ಥುತೋ ಕಮ್ಮಾನಂ ಕುಪ್ಪಾಕುಪ್ಪಭಾವದಸ್ಸನತ್ಥಂ ವುತ್ತಂ। ತತ್ಥ **"ಅಪ್ಪತ್ತೋ ನಿಸ್ಸಾರಣಂ, ತಞ್ಚೇ ಸಙ್ಘೋ ನಿಸ್ಸಾರೇತಿ, ಸುನಿಸ್ಸಾರಿತೋ"**ತಿ ಇದಂ ಪಬ್ಬಾಜನೀಯಕಮ್ಮಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಂ। ಪಬ್ಬಾಜನೀಯಕಮ್ಮೇನ ಹಿ ವಿಹಾರತೋ ನಿಸ್ಸಾರೇನ್ತಿ, ತಸ್ಮಾ ತಂ "ನಿಸ್ಸಾರಣಾ"ತಿ ವುಚ್ಚತಿ। ತಞ್ಚೇಸ ಯಸ್ಮಾ ಕುಲದೂಸಕೋ ನ ಹೋತಿ, ತಸ್ಮಾ ಆವೇಣಿಕೇನ ಲಕ್ಖಣೇನ ಅಪ್ಪತ್ತೋ। ಯಸ್ಮಾ ಪನಸ್ಸ ಆಕಙ್ಖಮಾನೋ ಸಙ್ಘೋ ಪಬ್ಬಾಜನೀಯಕಮ್ಮಂ ಕರೇಯ್ಯಾತಿ ವುತ್ತಂ, ತಸ್ಮಾ ಸುನಿಸ್ಸಾರಿತೋ ಹೋತಿ। **ತಞ್ಚೇ ಸಙ್ಘೋ ನಿಸ್ಸಾರೇತೀ**ತಿ ಸಚೇ ಸಙ್ಘೋ ತಜ್ಜನೀಯಕಮ್ಮಾದಿವಸೇನ ನಿಸ್ಸಾರೇತಿ, ಸೋ ಯಸ್ಮಾ ತತ್ಥ "ತಿಣ್ಣಂ ಭಿಕ್ಖವೇ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಆಕಙ್ಖಮಾನೋ ಸಙ್ಘೋ ತಜ್ಜನೀಯಕಮ್ಮಂ ಕರೇಯ್ಯ - ಏಕೋ ಭಣ್ಡನಕಾರಕೋ ಹೋತಿ ಕಲಹಕಾರಕೋ ವಿವಾದಕಾರಕೋ ಭಸ್ಸಕಾರಕೋ ಸಙ್ಘೇ ಅಧಿಕರಣಕಾರಕೋ, ಏಕೋ ಬಾಲೋ ಹೋತಿ ಅಬ್ಯತ್ತೋ ಆಪತ್ತಿಬಹುಲೋ ಅನಪದಾನೋ, ಏಕೋ ಗಿಹಿಸಂಸಟ್ಠೋ ವಿಹರತಿ ಅನನುಲೋಮಿಕೇಹಿ ಗಿಹಿಸಂಸಗ್ಗೇಹೀ"ತಿ (ಚೂಳವ॰ ೩೯೫) ಏವಂ ಏಕೇಕೇನಪಿ ಅಙ್ಗೇನ ನಿಸ್ಸಾರಣಾ ಅನುಞ್ಞಾತಾ, ತಸ್ಮಾ ಸುನಿಸ್ಸಾರಿತೋ।

೩೯೬. ಓಸಾರಣಾತಿ ಪವೇಸನಾ। **ತತ್ಥ ತಞ್ಚೇ ಸಙ್ಘೋ ಓಸಾರೇತೀ**ತಿ ಉಪಸಮ್ಪದಕಮ್ಮವಸೇನ ಪವೇಸೇತಿ। **ದೋಸಾರಿತೋ**ತಿ ದುಓಸಾರಿತೋ। ಸಹಸ್ಸಕ್ಖತ್ತುಮ್ಪಿ ಉಪಸಮ್ಪಾದಿತೋ ಅನುಪಸಮ್ಪನ್ನೋವ ಹೋತಿ ಆಚರಿಯುಪಜ್ಝಾಯಾ ಚ ಸಾತಿಸಾರಾ, ತಥಾ ಸೇಸೋ ಕಾರಕಸಙ್ಘೋ, ನ ಕೋಚಿ ಆಪತ್ತಿತೋ ಮುಚ್ಚತಿ। ಇತಿ ಇಮೇ ಏಕಾದಸ ಅಭಬ್ಬಪುಗ್ಗಲಾ ದೋಸಾರಿತಾ। ಹತ್ಥಚ್ಛಿನ್ನಾದಯೋ ಪನ ದ್ವತ್ತಿಂಸ ಸುಓಸಾರಿತಾ, ಉಪಸಮ್ಪಾದಿತಾ ಉಪಸಮ್ಪನ್ನಾವ ಹೋನ್ತಿ, ನ ತೇ ಲಬ್ಭಾ ಕಿಞ್ಚಿ ವತ್ತುಂ। ಆಚರಿಯುಪಜ್ಝಾಯಾ ಪನ ಕಾರಕಸಙ್ಘೋ ಚ ಸಾತಿಸಾರಾ, ನ ಕೋಚಿ ಆಪತ್ತಿತೋ ಮುಚ್ಚತಿ।

೩೯೭. ಇಧ ಪನ ಭಿಕ್ಖವೇ ಭಿಕ್ಖುಸ್ಸ ನ ಹೋತಿ ಆಪತ್ತಿ ದಟ್ಠಬ್ಬಾತಿಆದಿ ಅಭೂತವತ್ಥುವಸೇನ ಅಧಮ್ಮಕಮ್ಮಂ, ಭೂತವತ್ಥುವಸೇನ ಧಮ್ಮಕಮ್ಮಞ್ಚ ದಸ್ಸೇತುಂ ವುತ್ತಂ। ತತ್ಥ **ಪಟಿನಿಸ್ಸಜ್ಜಿತಾ**ತಿ ಪಟಿನಿಸ್ಸಜ್ಜಿತಬ್ಬಾ।

ಉಪಾಲಿಪುಚ್ಛಾಕಥಾ

೪೦೦. ಉಪಾಲಿಪಞ್ಹೇಸುಪಿ ವತ್ಥುವಸೇನೇವ ಧಮ್ಮಾಧಮ್ಮಕಮ್ಮಂ ವಿಭತ್ತಂ। ತತ್ಥ ದ್ವೇ ನಯಾ - ಏಕಮೂಲಕೋ ಚ ದ್ವಿಮೂಲಕೋ ಚ। ಏಕಮೂಲಕೋ ಉತ್ತಾನೋಯೇವ। ದ್ವಿಮೂಲಕೇ ಯಥಾ ಸತಿವಿನಯೋ ಅಮೂಳ್ಹವಿನಯೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಏಕಾ ಪುಚ್ಛಾ ಕತಾ, ಏವಂ ಅಮೂಳ್ಹವಿನಯಾದಯೋಪಿ ತಸ್ಸಪಾಪಿಯ್ಯಸಿಕಾದೀಹಿ। ಅವಸಾನೇ ಪನ **ಉಪಸಮ್ಪದಾರಹಂ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತೀ**ತಿ ಏಕಮೇವ ಪದಂ ಹೋತಿ। ಪರತೋ ಭಿಕ್ಖೂನಮ್ಪಿ ಸತಿವಿನಯಂ ಆದಿಂ ಕತ್ವಾ ಏಕೇಕೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಸೇಸಪದಾನಿ ಯೋಜೇತಬ್ಬಾನಿ।

ತಜ್ಜನೀಯಕಮ್ಮಕಥಾ

೪೦೭. ಇಧ ಪನ ಭಿಕ್ಖವೇ ಭಿಕ್ಖು ಭಣ್ಡನಕಾರಕೋತಿಆದಿ "ಅಧಮ್ಮೇನವಗ್ಗಂ, ಅಧಮ್ಮೇನಸಮಗ್ಗಂ; ಧಮ್ಮೇನವಗ್ಗಂ, ಧಮ್ಮಪತಿರೂಪಕೇನವಗ್ಗಂ, ಧಮ್ಮಪತಿರೂಪಕೇನಸಮಗ್ಗ"ನ್ತಿ ಇಮೇಸಂ ವಸೇನ ಚಕ್ಕಂ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ತಜ್ಜನೀಯಾದೀಸು ಸತ್ತಸು ಕಮ್ಮೇಸು ಪಟಿಪಸ್ಸದ್ಧೀಸು ಚ ವಿಪತ್ತಿದಸ್ಸನತ್ಥಂ ವುತ್ತಂ। ತತ್ಥ **ಅನಪದಾನೋ**ತಿ ಅಪದಾನವಿರಹಿತೋ। ಅಪದಾನಂ ವುಚ್ಚತಿ ಪರಿಚ್ಛೇದೋ; ಆಪತ್ತಿಪರಿಚ್ಛೇದವಿರಹಿತೋತಿ ಅತ್ಥೋ। ತತೋ ಪರಂ ಪಟಿಕುಟ್ಠಕತಕಮ್ಮಪ್ಪಭೇದಂ ದಸ್ಸೇತುಂ ಸಾಯೇವ ಪಾಳಿ

“ಅಕತಂ ಕಮ್ಮ”ನ್ತಿಆದೀಹಿ ಸಂಸನ್ದಿತ್ವಾ ವುತ್ತಾ। ತತ್ಥ ನ ಕಿಞ್ಚಿ ಪಾಳಿಅನುಸಾರೇನ ನ ಸಕ್ಕಾ ವಿದಿತುಂ, ತಸ್ಮಾ ವಣ್ಣನಂ ನ ವಿತ್ಥಾರಯಿಮ್ಹಾತಿ।

ಚಮ್ಮೇಯ್ಯಕ್ಖನ್ಧಕವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೦. ಕೋಸಮ್ಬಕಕ್ಖನ್ಧಕಂ

ಕೋಸಮ್ಬಕವಿವಾದಕಥಾ

೪೫೧. ಕೋಸಮ್ಬಕಕ್ಖನ್ಧಕೇ - **ತಂ ಭಿಕ್ಖುಂ ಆಪತ್ತಿಯಾ ಅದಸ್ಸನೇ ಉಕ್ಖಿಪಿಂಸೂತಿ** ಏತ್ಥ ಅಯಮನುಪುಬ್ಬಿಕಥಾ - ದ್ವೇ ಕಿರ ಭಿಕ್ಖೂ ಏಕಸ್ಮಿಂ ಆವಾಸೇ ವಸನ್ತಿ ವಿನಯಧರೋ ಚ ಸುತ್ತನ್ತಿಕೋ ಚ। ತೇಸು ಸುತ್ತನ್ತಿಕೋ ಭಿಕ್ಖು ಏಕದಿವಸಂ ವಚ್ಚಕುಟಿಂ ಪವಿಟ್ಠೋ ಆಚಮನಉದಕಾವಸೇಸಂ ಭಾಜನೇ ಠಪೇತ್ವಾವ ನಿಕ್ಖಮಿ। ವಿನಯಧರೋ ಪಚ್ಛಾ ಪವಿಟ್ಠೋ ತಂ ಉದಕಂ ದಿಸ್ವಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ತಂ ಭಿಕ್ಖುಂ ಪುಚ್ಛಿ - "ಆವುಸೋ, ತಯಾ ಇದಂ ಉದಕಂ ಠಪಿತ"ನ್ತಿ? "ಆಮಾವುಸೋ"ತಿ। "**ಕಿಂ ತ್ವಂ** ಏತ್ಥ ಆಪತ್ತಿಭಾವಂ ನ ಜಾನಾಸೀ"ತಿ? "ಆಮ, ನ ಜಾನಾಮೀ"ತಿ। "ಹೋತಿ, ಆವುಸೋ ಏತ್ಥ ಆಪತ್ತೀ"ತಿ? "ಸಚೇ ಹೋತಿ, ದೇಸಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। "ಸಚೇ ಪನ ತೇ, ಆವುಸೋ, ಅಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಅಸತಿಯಾ ಕತಂ, ನತ್ಥಿ ಆಪತ್ತೀ"ತಿ। ಸೋ ತಸ್ಸಾ ಆಪತ್ತಿಯಾ ಅನಾಪತ್ತಿದಿಟ್ಠಿ ಅಹೋಸಿ।

ವಿನಯಧರೋಪಿ ಅತ್ತನೋ ನಿಸ್ಸಿತಕಾನಂ "ಅಯಂ ಸುತ್ತನ್ತಿಕೋ ಆಪತ್ತಿಂ ಆಪಜ್ಜಮಾನೋಪಿ ನ ಜಾನಾತೀ"ತಿ ಆರೋಚೇಸಿ। ತೇ ತಸ್ಸ ನಿಸ್ಸಿತಕೇ ದಿಸ್ವಾ "ತುಮ್ಹಾಕಂ ಉಪಜ್ಝಾಯೋ ಆಪತ್ತಿಂ ಆಪಜ್ಜಿತ್ವಾಪಿ ಆಪತ್ತಿಭಾವಂ ನ ಜಾನಾತೀ"ತಿ ಆಹಂಸು। ತೇ ಗನ್ತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಉಪಜ್ಝಾಯಸ್ಸ ಆರೋಚೇಸುಂ। ಸೋ ಏವಮಾಹ - "ಅಯಂ ವಿನಯಧರೋ ಪುಬ್ಬೇ ಅನಾಪತ್ತೀ"ತಿ ವತ್ವಾ "ಇದಾನಿ ಆಪತ್ತೀ"ತಿ ವದತಿ। ಮುಸಾವಾದೀ ಏಸೋತಿ। ತೇ ಗನ್ತ್ವಾ "ತುಮ್ಹಾಕಂ ಉಪಜ್ಝಾಯೋ ಮುಸಾವಾದೀ"ತಿ ಏವಂ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಕಲಹಂ ವಡ್ಢಯಿಂಸು। ತತೋ ವಿನಯಧರೋ ಓಕಾಸಂ ಲಭಿತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಆಪತ್ತಿಯಾ ಅದಸ್ಸನೇ ಉಕ್ಖೇಪನೀಯಕಮ್ಮಂ ಅಕಾಸಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ - "ತಂ ಭಿಕ್ಖುಂ ಆಪತ್ತಿಯಾ ಅದಸ್ಸನೇ ಉಕ್ಖಿಪಿಂಸೂ"ತಿ।

೪೫೩. **ಭಿನ್ನೋ ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘೋ ಭಿನ್ನೋ ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘೋತಿ** ಏತ್ಥ ನ ತಾವ ಭಿನ್ನೋ; ಅಪಿಚ ಖೋ ಯಥಾ ದೇವೇ ವುಟ್ಠೇ "ಇದಾನಿ ಸಸ್ಸಂ ನಿಪ್ಫನ್ನ"ನ್ತಿ ವುಚ್ಚತಿ, ಅವಸ್ಸಞ್ಹಿ ತಂ ನಿಪ್ಫಜ್ಜಿಸ್ಸತಿ, ಏವಮೇವ ಇಮಿನಾ ಕಾರಣೇನ ಆಯತಿಂ ಅವಸ್ಸಂ ಭಿಜ್ಜಿಸ್ಸತಿ, ಸೋ ಚ ಖೋ ಕಲಹವಸೇನ ನ ಸಙ್ಘಭೇದವಸೇನ, ತಸ್ಮಾ "ಭಿನ್ನೋ"ತಿ ವುತ್ತಂ। ಸಮ್ಭಮಅತ್ಥವಸೇನ ಚೇತ್ಥ ಆಮೇಡಿತಂ ವೇದಿತಬ್ಬಂ।

೪೫೪. **ಏತಮತ್ಥಂ ಭಾಸಿತ್ವಾ ಉಟ್ಠಾಯಾಸನಾ ಪಕ್ಕಾಮೀತಿ** ಕಸ್ಮಾ ಏವಂ ಭಾಸಿತ್ವಾ ಪಕ್ಕಾಮಿ? ಸಚೇ ಹಿ ಭಗವಾ ಉಕ್ಖೇಪಕೇ ವಾ "ಅಕಾರಣೇ ತುಮ್ಹೇಹಿ ಸೋ ಭಿಕ್ಖು ಉಕ್ಖಿತ್ತೋ"ತಿ ವದೇಯ್ಯ, ಉಕ್ಖಿತ್ತಾನುವತ್ತಕೇ ವಾ "ತುಮ್ಹೇ ಆಪತ್ತಿಂ ಆಪನ್ನಾ"ತಿ ವದೇಯ್ಯ, "ಏತೇಸಂ ಭಗವಾ ಪಕ್ಖೋ, ಏತೇಸಂ ಭಗವಾ ಪಕ್ಖೋ"ತಿ ವತ್ವಾ ಆಘಾತಂ ಬನ್ಧೇಯ್ಯುಂ, ತಸ್ಮಾ ತನ್ತಿಮೇವ ಠಪೇತ್ವಾ ಏತಮತ್ಥಂ ಭಾಸಿತ್ವಾ ಉಟ್ಠಾಯಾಸನಾ ಪಕ್ಕಾಮಿ।

೪೫೫. **ಅತ್ತನಾ ವಾ ಅತ್ತಾನನ್ತಿ** ಏತ್ಥ ಯೋ ಸಙ್ಘೇನ ಉಕ್ಖೇಪನೀಯಕತಾನಂ ಅಧಮ್ಮವಾದೀನಂ ಪಕ್ಖೇ ನಿಸಿನ್ನೋ "ತುಮ್ಹೇ ಕಿಂ ಭಣಥಾ"ತಿ ತೇಸಞ್ಚ ಇತರೇಸಞ್ಚ ಲದ್ಧಿಂ ಸುತ್ವಾ "ಇಮೇ ಅಧಮ್ಮವಾದಿನೋ, ಇತರೇ ಧಮ್ಮವಾದಿನೋ"ತಿ ಚಿತ್ತಂ ಉಪ್ಪಾದೇತಿ, ಅಯಂ ತೇಸಂ ಮಜ್ಝೇ ನಿಸಿನ್ನೋವ ತೇಸಂ ನಾನಾಸಂವಾಸಕೋ ಹೋತಿ, ಕಮ್ಮಂ ಕೋಪೇತಿ, ಇತರೇಸಮ್ಪಿ ಹತ್ಥಪಾಸಂ ಅನಾಗತತ್ತಾ ಕೋಪೇತಿ। ಏವಂ ಅತ್ತನಾ ವಾ ಅತ್ತಾನಂ ನಾನಾಸಂವಾಸಕಂ ಕರೋತಿ। **ಸಮಾನಸಂವಾಸಕನ್ತಿ** ಏತ್ಥಾಪಿ ಯೋ ಅಧಮ್ಮವಾದೀನಂ ಪಕ್ಖೇ ನಿಸಿನ್ನೋ "ಅಧಮ್ಮವಾದಿನೋ ಇಮೇ, ಇತರೇ ಧಮ್ಮವಾದಿನೋ"ತಿ ತೇಸಂ ಮಜ್ಝಂ ಪವಿಸತಿ, ಯತ್ಥ ವಾ ತತ್ಥ ವಾ ಪನ ಪಕ್ಖೇ ನಿಸಿನ್ನೋ "ಇಮೇ ಧಮ್ಮವಾದಿನೋ"ತಿ ಗಣ್ಹಾತಿ, ಅಯಂ ಅತ್ತನಾ ವಾ ಅತ್ತಾನಂ ಸಮಾನಸಂವಾಸಕಂ ಕರೋತೀತಿ ವೇದಿತಬ್ಬೋ।

೪೫೬. **ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ವಚೀಕಮ್ಮನ್ತಿ** ಏತ್ಥ ಕಾಯೇನ ಪಹರನ್ತಾ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ಉಪದಂಸೇನ್ತಿ, ಫರುಸಂ ವದನ್ತಾ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ಉಪದಂಸೇನ್ತೀತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। **ಹತ್ಥಪರಾಮಾಸಂ ಕರೋನ್ತೀತಿ** ಕೋಧವಸೇನ ಹತ್ಥೇಹಿ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಪರಾಮಸನಂ ಕರೋನ್ತಿ।

ಅಧಮ್ಮಿಯಾಯಮಾನೇತಿ ಅಧಮ್ಮಿಯಾನಿ ಕಿಚ್ಚಾನಿ ಕುರುಮಾನೇ। **ಅಸಮ್ಮೋದಿಕಾವತ್ತಮಾನಾಯಾ**ತಿ ಅಸಮ್ಮೋದಿಕಾಯ ವತ್ತಮಾನಾಯ। ಅಯಮೇವ ವಾ ಪಾಠೋ। ಸಮ್ಮೋದನಕಥಾಯ ಅವತ್ತಮಾನಾಯಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಏತ್ತಾವತಾ ನ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞ**ನ್ತಿ ಏತ್ಥ ದ್ವೇ ಪನ್ತಿಯೋ ಕತ್ವಾ ಉಪಚಾರಂ ಮುಞ್ಚಿತ್ವಾ ನಿಸೀದಿತಬ್ಬಂ, ಧಮ್ಮಿಯಾಯಮಾನೇ ಪನ ಸಮ್ಮೋದಿಕಾಯ ವತ್ತಮಾನಾಯ ಆಸನನ್ತರಿಕಾಯ ನಿಸೀದಿತಬ್ಬಂ, ಏಕೇಕಂ ಆಸನಂ ಅನ್ತರಂ ಕತ್ವಾ ನಿಸೀದಿತಬ್ಬಂ।

೪೫೭-೪೫೮. **ಮಾ ಭಣ್ಡನ**ನ್ತಿಆದೀಸು "ಅಕತ್ಥಾ"ತಿ ಪಾಠಸೇಸಂ ಗಹೇತ್ವಾ "ಮಾ ಭಣ್ಡನಂ ಅಕತ್ಥಾ"ತಿ ಏವಮತ್ಥೋ ದಟ್ಠಬ್ಬೋ। **ಅಧಮ್ಮವಾದೀ**ತಿ ಉಕ್ಖಿತ್ತಾನುವತ್ತಕೇಸು ಅಞ್ಞತರೋ। ಅಯಂ ಪನ ಭಿಕ್ಖು ಭಗವತೋ ಅತ್ಥಕಾಮೋ, ಅಯಂ ಕಿರಸ್ಸ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ "ಇಮೇ ಭಿಕ್ಖೂ ಕೋಧಾಭಿಭೂತಾ ಸತ್ಥು ವಚನಂ ನ ಗಣ್ಹನ್ತಿ, ಮಾ ಭಗವಾ ಏತೇ ಓವದನ್ತೋ ಕಿಲಮಿತ್ಥಾ"ತಿ ತಸ್ಮಾ ಏವಮಾಹ। ಭಗವಾ ಪನ "ಪಚ್ಛಾಪಿ ಸಞ್ಞಂ ಲಭಿತ್ವಾ ಓರಮಿಸ್ಸನ್ತೀ"ತಿ ತೇಸಂ ಅನುಕಮ್ಪಾಯ ಅತೀತವತ್ಥುಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ಕಥೇಸಿ। ತತ್ಥ **ಅನತ್ಥತೋ**ತಿ ಅನತ್ಥೋ ಅತೋ; ಏತಸ್ಮಾ **ಮೇ** ಪುರಿಸಾ ಅನತ್ಥೋತಿ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ। ಅಥ ವಾ ಅನತ್ಥತೋತಿ ಅನತ್ಥದೋ। ಸೇಸಂ ಪಾಕಟಮೇವ।

೪೬೪. **ಪುಥುಸದ್ದೋ**ತಿಆದಿಗಾಥಾಸು ಪನ ಪುಥು ಮಹಾ ಸದ್ದೋ ಅಸ್ಸಾತಿ **ಪುಥುಸದ್ದೋ**। **ಸಮಜನೋ**ತಿ ಸಮಾನೋ ಏಕಸದಿಸೋ ಜನೋ; ಸಬ್ಬೋ ಚಾಯಂ ಭಣ್ಡನಕಾರಕೋಜನೋ ಸಮನ್ತತೋ ಸದ್ದನಿಚ್ಛಾರಣೇನ ಪುಥುಸದ್ದೋ ಚೇವ ಸದಿಸೋ ಚಾತಿ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ। **ನ ಬಾಲೋ ಕೋಚಿ ಮಞ್ಞಥಾ**ತಿ ತತ್ಥ ಕೋಚಿ ಏಕೋಪಿ "ಅಹಂ ಬಾಲೋ"ತಿ ನ ಮಞ್ಞಿತ್ಥ; ಸಬ್ಬೇಪಿ ಪಣ್ಡಿತಮಾನಿನೋಯೇವ। **ನಾಞ್ಞಂ ಭಿಯ್ಯೋ ಅಮಞ್ಞರು**ನ್ತಿ ಕೋಚಿ ಏಕೋಪಿ "ಅಹಂ ಬಾಲೋ"ತಿ ಚ ನ ಮಞ್ಞಿತ್ಥ; ಭಿಯ್ಯೋ ಚ ಸಙ್ಘಸ್ಮಿಂ ಭಿಜ್ಜಮಾನೇ ಅಞ್ಞಮ್ಪಿ ಏಕಂ "ಮಯ್ಹಂ ಕಾರಣಾ ಸಙ್ಘೋ ಭಿಜ್ಜತೀ"ತಿ ಇದಂ ಕಾರಣಂ ನ ಮಞ್ಞಿತ್ಥಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಪರಿಮುಟ್ಠಾತಿ ಪರಿಮುಟ್ಠಸ್ಸತಿನೋ। **ವಾಚಾಗೋಚರಭಾಣಿನೋ**ತಿ ರಾಕಾರಸ್ಸ ರಸ್ಸಾದೇಸೋ ಕತೋ , ವಾಚಾಗೋಚರಾ ನ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾದಿಗೋಚರಾ। ಭಾಣಿನೋ ಚ ಕಥಂ ಭಾಣಿನೋ? **ಯಾವಿಚ್ಛನ್ತಿ ಮುಖಾಯಾಮಂ** ಯಾವ ಮುಖಂ ಪಸಾರೇತುಂ ಇಚ್ಛನ್ತಿ, ತಾವ ಪಸಾರೇತ್ವಾ ಭಾಣಿನೋ, ಏಕೋಪಿ ಸಙ್ಘಗಾರವೇನ ಮುಖಸಙ್ಕೋಚಂ ನ ಕರೋತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಯೇನ ನೀತಾ**ತಿ ಯೇನ ಕಲಹೇನ ಇಮಂ ನಿಲ್ಲಜ್ಜಭಾವಂ ನೀತಾ। **ನ ತಂ ವಿದೂ**ತಿ ನ ತಂ ಜಾನನ್ತಿ, "ಏವಂ ಸಾದೀನವೋ ಅಯ"ನ್ತಿ।

ಯೇ ಚ ತಂ ಉಪನಯ್ಹನ್ತೀತಿ ತಂ "ಅಕ್ಕೋಚ್ಛಿ ಮಂ, ಅವಧಿ ಮ"ನ್ತಿಆದಿಕಂ ಆಕಾರಂ ಯೇ ಚ ಉಪನಯ್ಹನ್ತಿ। **ಸನನ್ತನೋ**ತಿ ಪೋರಾಣೋ।

ಪರೇತಿ ಪಣ್ಡಿತೇ ಠಪೇತ್ವಾ ತತೋ ಅಞ್ಞೇ ಭಣ್ಡನಕಾರಕಾ ಪರೇ ನಾಮ। ತೇ ಏತ್ಥ ಸಙ್ಘಮಜ್ಝೇ ಕಲಹಂ ಕರೋನ್ತಾ "ಮಯಂ ಯಮಾಮಸೇ ಉಪಯಮಾಮ; ಸತತಂ ಸಮಿತಂ ಮಚ್ಚುಸನ್ತಿಕಂ ಗಚ್ಛಾಮಾ"ತಿ ನ ಜಾನನ್ತಿ। **ಯೇ ಚ ತತ್ಥ ವಿಜಾನನ್ತೀ**ತಿ ಯೇ ತತ್ಥ ಪಣ್ಡಿತಾ "ಮಯಂ ಮಚ್ಚುಸಮೀಪಂ ಗಚ್ಛಾಮಾ"ತಿ ವಿಜಾನನ್ತಿ। **ತತೋ ಸಮ್ಮನ್ತಿ ಮೇಧಗಾ**ತಿ ಏವಞ್ಹಿ ತೇ ಜಾನನ್ತಾ ಯೋನಿಸೋಮನಸಿಕಾರಂ ಉಪ್ಪಾದೇತ್ವಾ ಮೇಧಗಾನಂ ಕಲಹಾನಂ ವೂಪಸಮಾಯ ಪಟಿಪಜ್ಜನ್ತಿ।

ಅಟ್ಠಿಚ್ಛಿನ್ನಾತಿ ಅಯಂ ಗಾಥಾ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಞ್ಚ ದೀಘಾವುಕುಮಾರಞ್ಚ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ। ತೇಸಮ್ಪಿ ಹೋತಿ ಸಙ್ಗತಿ, ಕಸ್ಮಾ ತುಮ್ಹಾಕಂ ನ ಹೋತಿ, ಯೇಸಂ ವೋ ನೇವ ಮಾತಾಪಿತೂನಂ ಅಟ್ಠೀನಿ ಛಿನ್ನಾನಿ, ನ ಪಾಣಾ ಹತಾ, ನ ಗವಾಸ್ಸಧನಾನಿ ಹಟಾನೀತಿ।

ಸಚೇ ಲಭೇಥಾತಿಆದಿಗಾಥಾ ಪಣ್ಡಿತಸಹಾಯಸ್ಸ ಚ ಬಾಲಸಹಾಯಸ್ಸ ಚ ವಣ್ಣಾವಣ್ಣದೀಪನತ್ಥಂ ವುತ್ತಾ। **ಅಭಿಭುಯ್ಯ ಸಬ್ಬಾನಿ ಪರಿಸ್ಸಯಾನೀ**ತಿ ಪಾಕಟಪರಿಸ್ಸಯೇ ಚ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಪರಿಸ್ಸಯೇ ಚ ಅಭಿಭವಿತ್ವಾ ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಅತ್ತಮನೋ ಸತಿಮಾ ಚರೇಯ್ಯ।

ರಾಜಾವ ರಟ್ಠಂ ವಿಜಿತನ್ತಿ ಯಥಾ ಅತ್ತನೋ ವಿಜಿತಂ ರಟ್ಠಂ ಮಹಾಜನಕರಾಜಾ ಚ ಅರಿನ್ದಮಮಹಾರಾಜಾ ಚ ಪಹಾಯ ಏಕಕಾ ಚರಿಂಸು; ಏವಂ ಚರೇಯ್ಯಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಮಾತಙ್ಗರಞ್ಞೇವ ನಾಗೋತಿ** ಮಾತಙ್ಗೋ ಅರಞ್ಞೇ ನಾಗೋವ। **ಮಾತಙ್ಗೋತಿ** ಹತ್ಥೀ ವುಚ್ಚತಿ; **ನಾಗೋತಿ** ಮಹನ್ತಾಧಿವಚನಮೇತಂ। ಯಥಾ ಹಿ ಮಾತುಪೋಸಕೋ ಮಾತಙ್ಗನಾಗೋ ಅರಞ್ಞೇ ಏಕೋ ಚರಿ, ನ ಚ ಪಾಪಾನಿ ಅಕಾಸಿ। ಯಥಾ ಚ ಪಾಲಿಲೇಯ್ಯಕೋ, ಏವಂ ಏಕೋ ಚರೇ, ನ ಚ ಪಾಪಾನಿ ಕಯಿರಾತಿ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ।

ಪಾಲಿಲೇಯ್ಯಕಗಮನಕಥಾ

೪೬೭. **ಪಾಲಿಲೇಯ್ಯಕೇ ವಿಹರತಿ ರಕ್ಖಿತವನಸಣ್ಡೇತಿ** ಪಾಲಿಲೇಯ್ಯಕಂ ಉಪನಿಸ್ಸಾಯ ರಕ್ಖಿತವನಸಣ್ಡೇ ವಿಹರತಿ। **ಹತ್ಥಿನಾಗೋತಿ** ಮಹಾಹತ್ಥೀ। **ಹತ್ಥಿಕಲಭೇಹೀತಿ** ಹತ್ಥಿಪೋತಕೇಹಿ। **ಹತ್ಥಿಚ್ಛಾಪೇಹೀತಿ** ಖೀರೂಪಕೇಹಿ ದಹರಪೋತಕೇಹಿ। **ಛಿನ್ನಗ್ಗಾನೀತಿ** ತೇಹಿ ಪುರತೋ ಪುರತೋ ಗಚ್ಛನ್ತೇಹಿ ಛಿನ್ನಗ್ಗಾನಿ ಖಾಯಿತಾವಸೇಸಾನಿ ಖಾಣುಸದಿಸಾನಿ ತಿಣಾನಿ ಖಾದತಿ। **ಓಭಗ್ಗೋಭಗ್ಗನ್ತಿ** ತೇನ ಹತ್ಥಿನಾಗೇನ ಉಚ್ಚಟ್ಠಾನತೋ ಭಞ್ಜಿತ್ವಾ ಭಞ್ಜಿತ್ವಾ ಪಾತಿತಂ। **ಅಸ್ಸ ಸಾಖಾಭಙ್ಗನ್ತಿ** ಏತಸ್ಸ ಸನ್ತಕಂ ಸಾಖಾಭಙ್ಗಂ ತೇ ಖಾದನ್ತಿ। **ಆವಿಲಾನೀತಿ** ತೇಹಿ ಪಠಮತರಂ ಓತರಿತ್ವಾ ಪಿವನ್ತೇಹಿ ಆಲುಲಿತಾನಿ ಕದ್ದಮೋದಕಾನಿ ಪಿವತಿ। **ಓಗಾಹಾತಿ** ತಿತ್ಥತೋ।

ನಾಗಸ್ಸ ನಾಗೇನಾತಿ ಹತ್ಥಿನಾಗಸ್ಸ ಬುದ್ಧನಾಗೇನ। **ಈಸಾದನ್ತಸ್ಸಾತಿ** ರಥಈಸಾಸದಿಸದನ್ತಸ್ಸ। **ಯದೇಕೋ ರಮತೀ ವನೇತಿ** ಯಸ್ಮಾ ಬುದ್ಧನಾಗೋ ವಿಯ ಅಯಮ್ಪಿ ಹತ್ಥಿನಾಗೋ ಏಕೋ ಪವಿವಿತ್ತೋ ವನೇ ರಮತಿ; ತಸ್ಮಾಸ್ಸ ನಾಗಸ್ಸ ನಾಗೇನ ಚಿತ್ತಂ ಸಮೇತಿ, ಏಕೀಭಾವರತಿಯಾ ಏಕಸದಿಸಂ ಹೋತೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಯಥಾಭಿರನ್ತಂ ವಿಹರಿತ್ವಾತಿ ಏತ್ಥ ತೇಮಾಸಂ ಭಗವಾ ತತ್ಥ ವಿಹಾಸೀತಿ ವೇದಿತಬ್ಬೋ। ಏತ್ತಾವತಾ ಕೋಸಮ್ಬಕೇಹಿ ಕಿರ ಉಬ್ಬಾಳ್ಹೋ ಭಗವಾ ತೇಮಾಸಂ ಅರಞ್ಞಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ವಸೀತಿ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಕಥಾ ಪತ್ಥಟಾ ಅಹೋಸಿ।

ಅಥ ಖೋ ಕೋಸಮ್ಬಕಾ ಉಪಾಸಕಾತಿ ಅಥ ಖೋ ಇಮಂ ಕಥಾಸಲ್ಲಾಪಂ ಸುತ್ವಾ ಕೋಸಮ್ಬಿವಾಸಿನೋ ಉಪಾಸಕಾ।

ಅಟ್ಠಾರಸವತ್ಥುಕಥಾ

೪೬೮. **ಅಧಮ್ಮಂ ಧಮ್ಮೋತಿ**ಆದೀನಿ ಅಟ್ಠಾರಸ ಭೇದಕರವತ್ಥೂನಿ ಸಙ್ಘಭೇದಕಕ್ಖನ್ಧಕೇ ವಣ್ಣಯಿಸ್ಸಾಮ।

೪೭೫. **ತಂ ಉಕ್ಖಿತ್ತಕಂ ಭಿಕ್ಖುಂ ಓಸಾರೇತ್ವಾತಿ** ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಸೀಮಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಆಪತ್ತಿಂ ದೇಸಾಪೇತ್ವಾ ಕಮ್ಮವಾಚಾಯ ಓಸಾರೇತ್ವಾ। **ತಾವದೇವ ಉಪೋಸಥೋತಿ** ತಂದಿವಸಮೇವ ಉಪೋಸಥಕ್ಖನ್ಧಕೇ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ಸಾಮಗ್ಗೀಉಪೋಸಥೋ ಕಾತಬ್ಬೋ।

೪೭೬. **ಅಮೂಲಾ ಮೂಲಂ ಗನ್ತ್ವಾತಿ** ನ ಮೂಲಾ ಮೂಲಂ ಗನ್ತ್ವಾ; ತಂ ವತ್ಥುಂ ಅವಿನಿಚ್ಛಿನಿತ್ವಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅಯಂ ವುಚ್ಚತಿ ಉಪಾಲಿ ಸಙ್ಘಸಾಮಗ್ಗೀ ಅತ್ಥಾಪೇತಾ ಬ್ಯಞ್ಜನೂಪೇತಾತಿ** ಅತ್ಥತೋ ಅಪಗತಾ, "ಸಙ್ಘಸಾಮಗ್ಗೀ"ತಿ ಇಮಂ ಪನ ಬ್ಯಞ್ಜನಮತ್ತಂ ಉಪೇತಾ।

೪೭೭. **ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಕಿಚ್ಚೇಸೂತಿ** ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಕರಣೀಯೇಸು ಉಪ್ಪನ್ನೇಸು। **ಮನ್ತನಾಸೂತಿ** ವಿನಯಮನ್ತನಾಸು। **ಅತ್ಥೇಸು ಜಾತೇಸೂತಿ** ವಿನಯಅತ್ಥೇಸು ಉಪ್ಪನ್ನೇಸು। **ವಿನಿಚ್ಛಯೇಸೂತಿ** ತೇಸಂಯೇವ ಅತ್ಥಾನಂ ವಿನಿಚ್ಛಯೇಸು। **ಮಹತ್ಥಿಕೋತಿ** ಮಹಾಉಪಕಾರೋ। **ಪಗ್ಗಹಾರಹೋತಿ** ಪಗ್ಗಣ್ಹಿತುಂ ವುತ್ತೋ।

ಅನಾನುವಜ್ಜೋ ಪಠಮೇನ ಸೀಲತೋತಿಆದಿಮ್ಹಿಯೇವ ತಾವ ಸೀಲತೋ ನ ಉಪವಜ್ಜೋ। **ಅವೇಕ್ಖಿತಾಚಾರೋ**ತಿ ಅಪೇಕ್ಖಿತಾಚಾರೋ; ಆಲೋಕಿತೇ ವಿಲೋಕಿತೇ ಸಮ್ಪಜಾನಕಾರೀತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ಉಪಪರಿಕ್ಖಿತಾಚಾರೋ। ಅಟ್ಠಕಥಾಸು ಪನ "ಅಪ್ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಾಚಾರೋ"ತಿ ವುತ್ತಂ।

ವಿಸಯ್ಹಾತಿ ಅಭಿಭವಿತ್ವಾ। **ಅನುಯ್ಯುತಂ ಭಣ**ನ್ತಿ ಅನುಞ್ಞಾತಂ ಅನಪಗತಂ ಭಣನ್ತೋ। ಯಸ್ಮಾ ಹಿ ಸೋ ಅನುಯ್ಯುತಂ ಭಣತಿ, ಉಸೂಯಾಯ ವಾ ಅಗತಿಗಮನವಸೇನ ವಾ ಕಾರಣಾಪಗತಂ ನ ಭಣತಿ, ತಸ್ಮಾ ಅತ್ಥಂ ನ ಹಾಪೇತಿ। ಉಸೂಯಾಯ ಪನ ಅಗತಿಗಮನವಸೇನ ವಾ ಭಣನ್ತೋ ಅತ್ಥಂ ಹಾಪೇತಿ, ಕಾರಣಂ ನ ದೇತಿ, ತಸ್ಮಾ ಸೋ ಪರಿಸಗತೋ ಛಮ್ಭತಿ ಚೇವ ವೇಧತಿ ಚ। ಯೋ ಈದಿಸೋ ನ ಹೋತಿ, ಅಯಂ "ಪಗ್ಗಹಾರಹೋ"ತಿ ದಸ್ಸೇತಿ।

ಕಿಞ್ಚ ಭಿಯ್ಯೋ "ತಥೇವ ಪಞ್ಹ"ನ್ತಿ ಗಾಥಾ, ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ಯಥಾ ಚ ಅನುಯ್ಯುತಂ ಭಣನ್ತೋ ಅತ್ಥಂ ನ ಹಾಪೇತಿ, ತಥೇವ ಪರಿಸಾಯ ಮಜ್ಝೇ ಪಞ್ಹಂ ಪುಚ್ಛಿತೋ ಸಮಾನೋ ನ ಚೇವ ಪಜ್ಝಾಯತಿ, ನ ಚ ಮಙ್ಕು ಹೋತಿ। ಯೋ ಹಿ ಅತ್ಥಂ ನ ಜಾನಾತಿ, ಸೋ ಪಜ್ಝಾಯತಿ। ಯೋ ವತ್ತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋತಿ, ಸೋ ಮಙ್ಕು ಹೋತಿ। ಯೋ ಪನ ಅತ್ಥಞ್ಚ ಜಾನಾತಿ, ವತ್ತುಞ್ಚ ಸಕ್ಕೋತಿ; ಸೋ ನ ಪಜ್ಝಾಯತಿ, ನ ಮಙ್ಕು ಹೋತಿ। **ಕಾಲಾಗತ**ನ್ತಿ ಕಥೇತಬ್ಬಯುತ್ತಕಾಲೇ ಆಗತಂ। **ಬ್ಯಾಕರಣಾರಹ**ನ್ತಿ ಪಞ್ಹಸ್ಸ ಅತ್ಥಾನುಲೋಮತಾಯ ಬ್ಯಾಕರಣಾನುಚ್ಛವಿಕಂ। **ವಚೋ**ತಿ ವದನ್ತೋ; ಏವರೂಪಂ ವಚನಂ ಭಣನ್ತೋತಿ ಅತ್ಥೋ। **ರಞ್ಜೇತೀ**ತಿ ತೋಸೇತಿ। **ವಿಞ್ಞೂಪರಿಸ**ನ್ತಿ ವಿಞ್ಞೂನಂ ಪರಿಸಂ।

ಆಚೇರಕಮ್ಹಿ ಚ ಸಕೇತಿ ಅತ್ತನೋ ಆಚರಿಯವಾದೇ। **ಅಲಂ ಪಮೇತು**ನ್ತಿ ವೀಮಂಸಿತುಂ ತಂ ತಂ ಕಾರಣಂ ಪಞ್ಞಾಯ ತುಲಯಿತುಂ ಸಮತ್ಥೋ। **ಪಗುಣೋ**ತಿ ಕತಪರಿಚಯೋ ಲದ್ಧಾಸೇವನೋ। **ಕಥೇತವೇ**ತಿ ಕಥೇತಬ್ಬೇ। **ವಿರದ್ಧಿಕೋವಿದೋ**ತಿ ವಿರದ್ಧಟ್ಠಾನಕುಸಲೋ।

ಪಚ್ಚತ್ಥಿಕಾ ಯೇನ ವಜನ್ತೀತಿ ಅಯಂ ಗಾಥಾ ಯಾದಿಸೇ ಕಥೇತಬ್ಬೇ ಪಗುಣೋ, ತಂ ದಸ್ಸೇತುಂ ವುತ್ತಾ। ಅಯಞ್ಹೇತ್ಥ ಅತ್ಥೋ - ಯಾದಿಸೇನ ಕಥಿತೇನ ಪಚ್ಚತ್ಥಿಕಾ ಚ ನಿಗ್ಗಹಂ ಗಚ್ಛನ್ತಿ, ಮಹಾಜನೋ ಚ ಸಞ್ಞಪನಂ ಗಚ್ಛತಿ; ಸಞ್ಞತ್ತಿಂ ಅವಬೋಧನಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ಯಞ್ಚ ಕಥೇನ್ತೋ ಸಕಂ ಆದಾಯಂ ಅತ್ತನೋ ಆಚರಿಯವಾದಂ ನ ಹಾಪೇತಿ, ಯಸ್ಮಿಂ ವತ್ಥುಸ್ಮಿಂ ಅಧಿಕರಣಂ ಉಪ್ಪನ್ನಂ, ತದನುರೂಪಂ ಅನುಪಘಾತಕರಂ ಪಞ್ಹಂ ಬ್ಯಾಕರಮಾನೋ ತಾದಿಸೇ ಕಥೇತಬ್ಬೇ ಪಗುಣೋ ಹೋತೀತಿ।

ದೂತೇಯ್ಯಕಮ್ಮೇಸು ಅಲನ್ತಿ ಅಟ್ಠಹಿ ದೂತಙ್ಗೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತತ್ತಾ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದೂತೇಯ್ಯಕಮ್ಮೇಸು ಸಮತ್ಥೋ। ಸುಟ್ಠು ಉಗ್ಗಣ್ಹಾತೀತಿ **ಸಮುಗ್ಗಹೋ**। ಇದಂ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ - ಯಥಾ ನಾಮ ಆಹುನಂ ಆಹುತಿಪಿಣ್ಡಂ ಸಮುಗ್ಗಣ್ಹನ್ತಿ, ಏವಂ ಪೀತಿಸೋಮನಸ್ಸಜಾತೇನೇವ ಚೇತಸಾ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಕಿಚ್ಚೇಸು ಸಮುಗ್ಗಹೋ, ಸಙ್ಘಸ್ಸಕಿಚ್ಚೇಸು ತಸ್ಸ ತಸ್ಸ ಕಿಚ್ಚಸ್ಸ ಪಟಿಗ್ಗಾಹಕೋತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಕರಂ ವಚೋ**ತಿ ವಚನಂ ಕರೋನ್ತೋ। **ನ ತೇನ ಮಞ್ಞತೀ**ತಿ ತೇನ ವಚನಕರಣೇನ "ಅಹಂ ಕರೋಮಿ, ಸಙ್ಘಭಾರಂ ನಿತ್ಥರಾಮೀ"ತಿ ನ ಮಾನಾತಿಮಾನಂ ಜಪ್ಪೇತಿ।

ಆಪಜ್ಜತಿ ಯಾವತಕೇಸು ವತ್ಥೂಸೂತಿ ಯತ್ತಕೇಸು ವತ್ಥೂಸು ಆಪತ್ತಿಂ ಆಪಜ್ಜಮಾನೋ ಆಪಜ್ಜತಿ। **ಹೋತಿ ಯಥಾ ಚ ವುಟ್ಠೀ**ತಿ ತಸ್ಸಾ ಚ ಆಪತ್ತಿಯಾ ಯಥಾ ವುಟ್ಠಾನಂ ಹೋತಿ। **ಏತೇ ವಿಭಙ್ಗಾ**ತಿ ಯೇಸು ವತ್ಥೂಸು ಆಪಜ್ಜತಿ, ಯಥಾ ಚ ವುಟ್ಠಾನಂ ಹೋತಿ, ಇಮೇಸಂ ಅತ್ಥಾನಂ ಜೋತಕಾ ಏತೇ ವಿಭಙ್ಗಾ। **ಉಭಯಸ್ಸಾ**ತಿ ಉಭಯೇ ಅಸ್ಸ। **ಸ್ವಾಗತಾ**ತಿ ಸುಟ್ಠು ಆಗತಾ। **ಆಪತ್ತಿವುಟ್ಠಾನಪದಸ್ಸ ಕೋವಿದೋ**ತಿ ಆಪತ್ತಿವುಟ್ಠಾನಕಾರಣಕುಸಲೋ।

ಯಾನಿ ಚಾಚರನ್ತಿ ಯಾನಿ ಚ ಭಣ್ಡನಕಾರಣಾದೀನಿ ಆಚರನ್ತೋ ತಜ್ಜನೀಯಕಮ್ಮಾದಿವಸೇನ ನಿಸ್ಸಾರಣಂ ಗಚ್ಛತಿ। **ಓಸಾರಣಂ ತಂವುಸಿತಸ್ಸ ಜನ್ತುನೋ**ತಿ ತಂ ವತ್ತಂ ವುಸಿತಸ್ಸ ಜನ್ತುನೋ, ಯಾ ಓಸಾರಣಾ ಕಾತಬ್ಬಾ, ಏತಮ್ಪಿ ಜಾನಾತಿ। ಸೇಸಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ

ಉತ್ತಾನಮೇವಾತಿ।

ಕೋಸಮ್ಬಕಕ್ಖನ್ಧಕವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಸಮನ್ತಪಾಸಾದಿಕಾಯ ವಿನಯಸಂವಣ್ಣನಾಯ

ಮಹಾವಗ್ಗವಣ್ಣನಾ ಸಮತ್ತಾ।

ಮಹಾವಗ್ಗ-ಅಟ್ಠಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।